



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

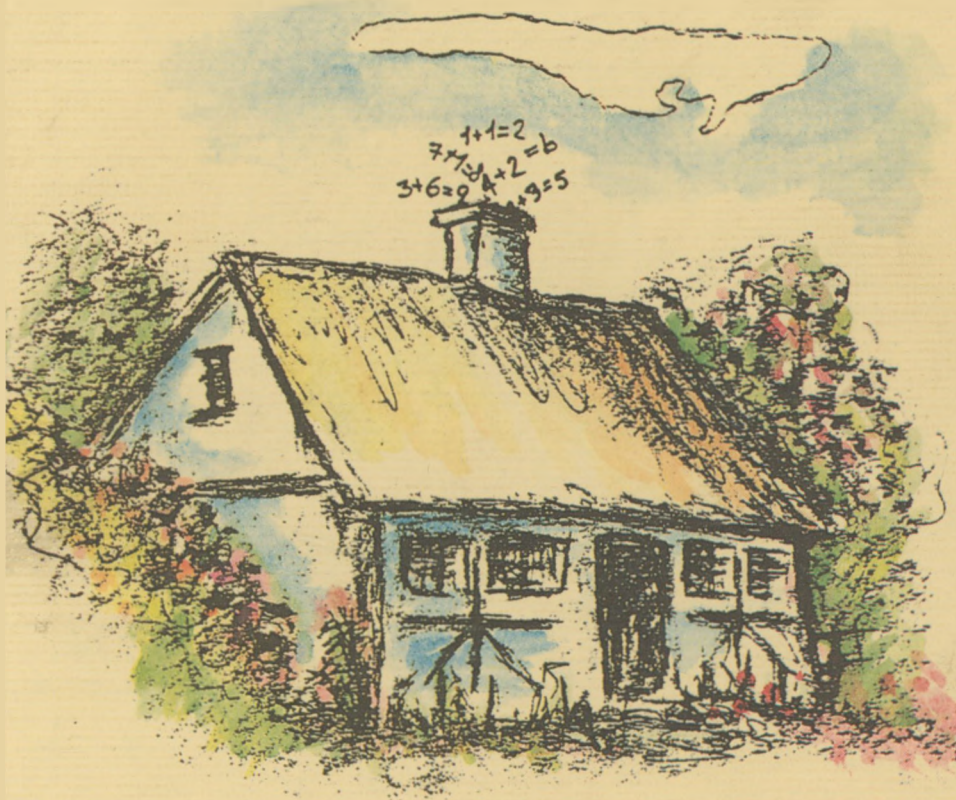
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Tage Heunecke og Jens Mollerup

Lærerstand på Langeland



Bidrag til
Langelands lærer- og skolehistorie

Tage Heunecke og Jens Mollerup

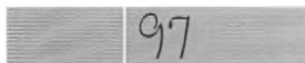
Lærerstand på Langeland

Bidrag til
Langelands lærer- og skolehistorie

Rudkøbing 1989

Rudkøbing byhistoriske Arkiv.
Udgivet af Danmarks Lærerforenings Langelandskreds
i anledning af kredsens 150 års jubilæum.
Fotografisk tilrettelæggelse: Svend Erik Pryds.
Omslagstegning og vignetter: Jette Heunecke
Sats: Syfoma Sats A/s
Tryk: Langelands Centraltrykkeri

Trykt i 500 nummererede eksemplarer.



Indholdsfortegnelse

Forord	7
Skolerne på landet inden centralskolerne	9
Snøde-Stoense-Hov sogne	13
Snøde skole og degnegård	13
Stoense skole	20
Hov skole	25
Private skoler og huslærere	30
Bøstrup sogn	31
Bøstrup skole og degnegård	31
Helletofte skole	38
Fæbæk skole	40
Lejbølle private skole	41
Huslærere	42
Den private skole på Siø	43
Tranekær-Tullebølle sogne	44
Tranekær skole og degnegård	44
Tranekær pogeskole 1878–1880	53
Botofte skole	54
Huslærere	54
Tullebølle skole	56
R. Bruuns aftenskole	64
Tullebølle pogeskole 1912–1945	65
Simmerbølle sogn	66
Simmerbølle skole og degnegård	66
Kassebølle friskole	72
Privat skole i Rifbjerg	78
Skrøbelev sogn	79
Skrøbelev skole og degnegård	79
Huslærere m.v.	86
Kragholm skole	87
Longelse-Fuglsbølle sogne	88
Longelse skole og degnegård	88
Sønder Longelse skole	93
Huslærere	95
Fuglsbølle skole	96

Huslærere på Skovsbo	100
Lindelse sogn	101
Lindelse skole og degnegård	101
Illebølle skole	112
Hennetved skole	118
Den højere Landbrugsskole i Lindelse	124
Private institutter	127
Huslærere og -lærerinder	127
Humble sogn	128
Humble skole og degnegård	128
Kædeby-Øster Kædeby skole	136
Helsned-Harnbjerg-Vester ny Kædeby skoler	140
Hesselbjerg skole 1785–1812 og 1819–1821	145
Ristinge og fra 1856 Hesselbjerg skole	146
Humble Friskole	150
Ristinge Friskole	154
Huslærere	155
Tryggelev-Fodslette sogne	156
Degneskolen i Fodslette	156
Tryggelev skole	161
Østerskov skole	166
Huslærere m.v.	168
Magleby sogn	170
Degnegården, Kirkebyens skole	170
Nordenbro skole (østre)	177
Nordenbro vestre skole	181
Søndenbro skole	183
Bagenkop skole	186
Nordenbro Friskole	192
Huslærere m.v.	193
Strynø sogn	195
Strynø skole	195
Private skoler m.v.	201
 RUDKØBINGS SKOLER	
Rudkøbing latinske skole	202
Christendomsskolen	208
Den danske skole	210
Fattigskolen	214
Borger- og friskolen	217
Rudkøbing kommuneskole	221

Kateketer	227
Overlærere – skoleinspektører	229
Viceskoleinspektører	231
Lærere og lærerinder	232
Skolepsykologisk kontor for Langeland	276
Rudkøbing Realskole	277
Skolebestyrere	278
Lærere og lærerinder	279
Pogeskoleholdere og private skoleholdere	290
Rudkøbing asyl for småbørn	294

CENTRALSKOLERNE

Hov centralskole	295
Snøde centralskole	302
Bøstrup centralskole	309
Tranekær centralskole	315
Tranekær Realskole	317
Tullebølle centralskole	323
Skrøbelev ny skole	329
Longelse centralskole	333
Humble centralskole	338
Humble realskole	350
Tryggelev-Fodslette centralskole	358
Magleby centralskole	365
Personregister	370
Kilder	386

Forkortelser

- BA: Bispearkivet, diverse indberetninger.
BV: Bispevisitatsprotokol.
CK: Meddel: af lærer Carlin Klæsøe.
FS: »Folkeskolen«.
GL: Langelands godsarkiv.
GLW: Gustav Ludvig Wad, jfr. litteraturlisten.
H&J: Hanssen og Jørgensen, jfr. litteraturlisten.
HK: Harald Kiers kronikker.
KMH: Karen Møller Hansen, jfr. litteraturlisten.
LA: Langelands Avis.
LF: Langelands Folkeblad.
LT: Langelands Tidende.
PR: P. Rasmussen, jfr. litteraturlisten.
PV: Provstevisitatsprotokol.
SP: Skolekommissionsprotokol.
VL: Vilh. Lütken: Langelands Historie.
ØD: Ølandenes Dagblad.

FORORD

Langelands Lærerkreds 150 år

Den 20. juni 1989 kan Langelands Lærerkreds fejre sit 150 års jubilæum. På initiativ af den daværende kredsformand Bent Lauridsen besluttedes det på generalforsamlingen i 1977 at markere begivenheden ved at udgive en bog om de langelandske skoler og lærere.

I midten af halvfjerdserne genfandt man lærerkredsens første protokol, som startede i 1839 med oprettelsen af en slags forsikring ved dannelsen af en lærerenkekasse.

Fundet af protokollen skyldes i særlig grad et ihærdigt arbejde fra lærerne Jens Mollerup og Tage Heunecke, som begge i en lang årrække har beskæftiget sig med lokalhistoriske studier.

I en tid med mangfoldige forsøgs- og udviklingsarbejder omkring Fremtidens skole, kan denne bog forhåbentlig være med til at belyse ikke blot strukturændringerne i de langelandske skolevæsenere, men også den meget store udvikling, lærernes arbejdsmæssige forhold og rolle i samfundet har gennemgået.

Jeg retter en varm tak til bogens forfattere Jens Mollerup og Tage Heunecke for det meget fine arbejde, de har udført.

I forbindelse med udgivelsen er lærerkredsen megen tak skyldig til Langelands Bank, Lærerstandens Brandforsikring, Lolland-Falsters og Langelands Købstæders Brandsocietet, Nykredit og Rudkøbing Byarkiv.

Rudkøbing, januar 1989.

Jan Heiberg
Kredsformand.

Nærværende arbejde er resultatet af nogle års gennemgang af trykte og utrykte kilder til de laregelandske skolers og læreres historie suppleret med samtaler og mundtlige beretninger.

Hovedvægten er lagt på personalhistorien. Vi har fordelt arbejdet mellem os således, at Tage Heunecke har taget sig af landskolerne indtil centralskolernes fremkomst, medens Jens Mollerup har skrevet om byskolerne, real- og centralskolerne, idet vi dog har bistået hinanden hen over grænserne. Private pøgeskoler, huslærere m.v. er kun taget med i det omfang, vi er stødt på dem.

En tak for hjælp ved gennemgang af visse kirkebøger og folketællinger samt for bistand ved udarbejdelse af register og renskrivning af manuskript skal rettes til Kaj Bjerg, Bodil Petersen, Dorrit Borch, Inger Meyer-Refsgaard, Anneliese Mollerup og Lisbeth Mollerup.

Vi er klar over, at vort arbejde må være behæftet med mangler og fejl, men vi må sige med pastor Erh. Quistgaard: »Mange kunne have gjort det bedre, alle kunne have gjort det anderledes, men sådan har jeg (vi) nu gjort det, og hvis jeg (vi) ikke havde gjort det, var det måske aldrig blevet gjort.«

Tage Heunecke og Jens Mollerup.

SKOLERNE PÅ LANDET INDEN CENTRALSKOLERNE

De første landsbyskoler blev oprettet i 1600-tallet, men først i begyndelsen af det følgende århundrede kom der skred i udviklingen. Initiativet kunne tages af bymændene eller af en herremand, og hertil kom de 240 kongelige rytterskoler, hvoraf dog ingen på Langeland. Skolen i Kædeby er den ældste langelandske landsbyskole, hvorom efterretning haves. Den blev oprettet af bymændene og skoleholderen i forening omkr. 1640. Skolen i Hennemved er den første, der præcist kan dateres, idet bymændene her i 1707 lod opføre et 7 fags hus til skole, og nu fulgte den ene skole efter den anden. Pietismens fromme oplysningstrang gjorde sin virkning.

De noget kaotiske forhold på skoleområdet søgtes reguleret ved forordningen af 23.1. 1739, der skulle sikre selv de fattigste børn af »den gemeene Almue« mulighed for oplæring i »Christendoms Grund samt i Læsen, Skriven og Regnen«. Undervisningen pålagdes degnene, hvis boliger derfor skulle udvides med 2–4 fag til skolestue. Var degnen til denne gerning »ubequem«, måtte der ansættes en »substitut«. Efter stiftsamtmændens og biskoppens skøn over behovet og med kongens approbation skulle herudover oprettes skoler og beskikkes skoleholdere. Nogle steder måtte degnen eller skoleholderen gå fra by til by eller fra gård til gård og undervise. Forordningens mange gode tanker led dog i nogen grad skibbrud ved plakaten af 29.4. 1740, der overlod det til de protesterende lodsejere, på hvem den økonomiske byrde hvilede, at bestemme, hvorledes og i hvilket tempo de skulle føres ud i livet. Det skete stort set først med anordningen af 29.7. 1814, der siden 1806 var blevet »prøvekørt« på Sjælland, Fyn og Lolland-Falster.

Så sendrægtigt forløb udviklingen på Langeland imidlertid ikke, idet den var lagt i hænderne på lensgreve Fr. Ahlefeldt efter amtmandens forslag. Den levende interesserede greve undgik ganske vist ikke en mængde bryderier med de øvrige store jordbesiddere, men 29.8. 1744 approberedes en samlet skoleplan for alle øens landsogne meget lig den, som forordningen 1739 havde tilsigtet. Anordningen 1814 fik derfor mindre betydning her, hvor man havde foregrebet den.

Skoleholderens løn skulle bestå i rede penge fra skolekassen, hvortil enhver efter formåen og fastsatte regler havde at udrede, og naturalier præsteret af skoledistriktets bønder: 42 sletdaler (28 rdl.), 2 læs foder, 2 læs hø og græsning til en ko samt 20 læs tørv. Skoleholderne måtte ikke leje jord til dyrkning, da det ville kunne gå ud over deres »Opsiuft

med deris Discipler«. Degnene skulle kun have halvt »Salarium«, 21 sletdaler, ingen naturalier og kun 10 læs tørv, men de havde jo også deres degnegård med avling og de kirkelige indtægter.

Visse af skoleplanens bestemmelser vil man møde praktiseret i det følgende under omtalen af de enkelte skoler og deres lærere. Hele »Skoelæse-Werket« er aftrykt hos Lütken, og gennemførelsen er grundigt behandlet i Karen Møller Hansens afhandling, jfr. litt.listen.

De folk, der fra omkr. 1700-tallets begyndelse og navnlig midte residerede i de efter vore begreber små og tarveligt udstyrede, men gennemgående vel fungerende skoler, var således: degne, substitutter, skoleholdere og efter 1814 skolelærere/kirkesangere og efterhånden 1.lærere, 2.lærere, poge- og forskolelærerinder og lærerinder.

Degneinstitutionen er ældre end reformationen. Ordet »degn« kommer af det græsk-latinske »diaconus«, der betyder tjener. Oprindeligt var det kun kirken, degnen tjente. Han skulle ringe med klokken hellig og søgn, bede ind- og udgangsbøn, lede sangen (orgler havde man ikke på landet) og gå præsten til hånd, ligesom det påhvilede ham at holde kirken ren og kirkegården ryddelig. Pligten til at befordre præstens embedsskrivelser kunne føles nedværdigende og var ikke sjældent årsag til uoverensstemmelser. Når degnen havde ringet til tjeneste første gang, måtte han terpe katekismus og salmevers ind i bønderbørnenes hoveder. Denne undervisning, eller hvad man vil kalde den, afløstes ved forordningen 1739 og for Langelands vedkommende af skoleværkets bestemmelser af pligten til egenligt skolehold. Han skulle være student, hist og her kunne man endog møde en cand. theol. i degnegården som f.eks. i Bøstrup, og han skulle have været skoleholder med godt skudsmål i 3 år. Det blev dog langtfra altid overholdt. Degnen var ofte mere eller mindre halvstuderet og hans opførelse ikke altid lige sleben, og Holberg var da heller ikke sen til at spidde ham på sin satiriske pen.

Man må skelne mellem »sædedegne« og »løbedegne«. De første havde bolig i sognet, »sad« der, mens de sidste kom »løbende« fra deres plads i latinskolens ældste klasse, »mesterlektionen«, når kirketjenesten krævede deres tilstedeværelse. Denne sære ordening indførtes med kirkeordningen af 14.6. 1539 som økonomisk støtte til latinskolerne og eleverne og gjaldt »Landz-Sogner, som ligge noget neer Kiøbstederne«, senere præciseret til 2 mil. Her på vejen kom det således til at gælde for Skrøbelev, Tullebølle, Simmerbølle og Longelse, der lå inden for Rudkøbing latinskoles »aktionsradius«. Løbedegnenes virke og vandel gav ofte anledning til klage, og ordningen ophørte med Danske Lov 1683.

»Også et lønningstillæg«, sagde degnen, »han straffede børnene ved at

æde deres skolemad«. Hans indtægter kunne være beskedne, skiftende for de forskellige dele af landet, bedst på øerne. Han havde fri bolig og modtog fra hver gård naturalieydelse, degnetrave, offer ved højtiderne og gebyrer ved kirkelige handlinger. Disse accidenser, som de kaldtes, var ikke helt forudsigelige; og naturalierne kunne være svært inddrivelige, men de fleste degne sad dog i omstændigheder meget lig de større bønders, men et godt stykke under præstens.

Degnegården lå som regel tæt ved kirken, undertiden i annekssognet som i Fodslette. Tilstanden var ikke altid for god. Da Simon Kristiansen i 1685 kom til Magleby, fandt han gården »total ruineret«. Mogens Haugegaard overtog 1739 i Bøstrup en delvis sammenstyrtet degnegård, mens den i Lindelse var »kabitabel og i nogenlunde Hævd«.

Kunne degnen undertiden sidde hårdt i det, gjorde skoleholderen det næsten altid. Lønnen afgang rimeligt nok af uddannelsen. I Humble sogn havde de almindelige skoleholdere ved 1814 ca. 42 rdl., mens den seminaristisk uddannede lærer i Kædeby var oppe på ca. 57. Øens første og af lensgreven meget begunstigede seminarist var lærer Friedrichsen, der blev ansat i Tranekær 1803.

Degneembederne ophævedes med anordningen 1814, dog kunne indehaverne beholde dem deres tid ud. Øens sidste sognedegn var Henrichsen i Fodslette, der døde 1856. De kirkelige forretninger overdroges læreren i kirkebyen, der nu førte titel af skolelærer og kirkesanger, ofte anført i omvendt rækkefølge, et vidnesbyrd om den position, det (obligatoriske) kirkelige arbejde fremdeles havde i landsbylærernes tilværelse.

Degne og lærere var undergivet det gejstlige tilsyn. Indtryk af deres person og indsats blev nedfældet i provsters og biskoppers visitatsprotokoller, naturligvis en af de vigtigste kilder til at gøre disse kolonner af henfarne lærere til andet end navne, men som al anden menneskelig vurdering ikke givetvis den fulde sandhed. Provst Plesner er selv inde på den mulige usikkerhed (Thomsen, Snøde). I tilfældet Mathiessen, Illebølle, synes biskoppen »præpareret« af præsten, der var alvorligt på kant med læreren. I det hele taget ville der nemt hefte noget kunstigt ved situationen med den fine mand i ornat over for den jævne skolelærer, der måske var lige så ængstelig som børnene. Men der var heldigvis også tilfælde, hvor visitatsen var fryd og fest. Dette tilsyn bortfaldt først i vort århundrede, og adskillige nu pensionerede lærere har erindring om det.

De langlandske skolemestre synes i almindelighed at have virket tilfredsstillende, ikke så sjældent godt, i deres kald, respekterede og afholdte af befolkningen indbefattet skolebørnene, selv om »Mester Erik«

jævnligt lettede deres trøjer for støv. En skarp gejstlig vurdering var ikke nødvendigvis en hindring for, at læreren stod sig godt med befolkningen, som f.eks. Rasch i Tullebølle. Men der er brådne kar i alle lande, nogle havde i rigelig grad »Adams kød og klæder på«. Drikfældighed var ikke ualmindelig og førte i et par tilfælde til afskedigelse, mens krænkelser af det 6. bud var sjældne – eller uopdagede. En lærer, der var fader til et »uægte« barn, som det så gyseligt hed, blev tilsyneladende uantastet i sit embede, mens en anden tog sig en i øvrigt tilbagetrukket anklage for noget tilsvarende så nært, at han til skolekommissionens beklagelse søgte sin afsked uden pension.

Familielivets sorger og glæder måtte skolefolket dele med samfundets øvrige grupper: pengesorger hos den ene, noget på kistebunden hos den anden, en talrig børneflok, hvoraf flere døde som små, hustru død i barselseng eller opslidt af arbejde og fødsler. Ofte tog man dog praktisk på også dette. Lærer Rasch, der blev enkemand sidst i oktober, var således gift igen inden jul!

Og efter disse indledende ord går vi over til at besøge de forskellige degnegårde og skoler og deres indvånere gennem tiderne.



SNØDE-STOENSE-HOU SOGNE

SNØDE SKOLE OG DEGNEGÅRD

Der var omkr. 1700 ingen egentlig skole i Snøde og Stoense. Degnen gav undervisning, og Henr. Steensen til Steensgård antog Jacob Skræder til at undervise i et af sine huse. Da det var sunket i grus, lod Steensen bygge en skole på stedet under den betingelse, at bønderne leverede materialer dertil, hvad de dog ikke var flinke til.

Skoleholderen har – som sine stands- og lidelsesfæller – ikke levet fedt. Biskoppen konstaterer 1736, at der ikke er tillagt ham nogen vis løn uden noget korn af bønderne, men det er »ikke tilstrækkeligt til hans Subsistence«.

Degneboligen ligger 1743 »bequemmelig strax under Kirken. 13 Fag Stuehus, 13 Fag Ladehus. Stuehuset er ældgammelt og meget brøstfældigt«. Ladehuset har degnen bygget for få år siden, og der er et nyt skolehus på 4 fag i haven. 1800 er skolen på 6 fag, men trænger til reparation. Den udbydes til salg til nedbrydning 1855, og de 13 fag bolig, der stadig er i brøstfældig stand, undergår samme skæbne i 1881. Samtidig holdes licitation over opførelsen af en 22 alen lang bygning.

14.10. 1915 indvies en ny skole på den anden side vejen med 2 lærerboliger ovenpå. Lærer Søgaard var så heldig eller uheldig at referere indvielsesfesten til Langel. Folkebl. på en sådan måde, at man vel nok kunne forestille sig deltagerne berusede, hvilket affødte nogen polemik.

Oplysningerne om skolen og degnegården er som for de efternævnte andre uddragne af dokumenter i Godsarkiv Langeland, indberetninger og visitatsprotokoller i de gejstlige arkiver, skolekommissionsprotokoller og embedsbøger, Karen Møller Hansens arbejde om skoleværkets gennemførelse omkr. 1740, Lützens Langelands Historie og øens dagblade.

DEGNE:

Hans

Peder (eller Per), –1576–

Niels

Michel, –1589– Havde været degn i Tullebølle. »Fik Per Degens Dater i Snødde, sider i en Bunde Gord for Slottet«. Han optrådte som »klog mand«, også uden for øen. I Brudager havde han således været hos Oluf Gaas »oc ladet hannem see i Wand hans Skademend til hans Siugdom«. (Jacob Madsen)

Jens Christensen, 1655–

Jens Mammen, 1671– Hans enke beboede »degnebolet« i Stoense. Det var meget brøstfældigt, »fattis Leer og Tag, Tømmeret saa got som offuer alt gandske forfulmt og forfaldet«. (HK)

Hans Gotfredsen, 1688–1717. Død 1717, skifte 7.7. G.m. Maren Mikelsdatter, død 1713, sk. 10.1. Han klager 1690 over en brøstfældig bolig. Offeret var afhængigt af årstiden og som »den fattige Almue er ved Penge til«. Fra tjenestefolkene fik han intet trods formaninger fra prædikestolen. »Alt forgieves«. Men beboerne på Hov viste ham påskønnelse, fordi han »læste saa flittig for deres Børn«. (VL)

Jonas Pedersen Børkop, –1757, vistnok død dette år. Gift med Margrethe Stub. Den »velædle Madamme Børkop« døde 19.11. 1774. 1741 bad han sig fri for også at skulle være skoleholder. Var studeret. (GL). Døtrene Ghristiane og Maren var g.m. h.h. slotsforv. Delner, Charlottenlund, og Albreth Krøyer, Marstal. Sønnen Søren overtog ikke blot degneembedet, men også »sin rasende.... elendige Broder at forflæge«.

Søren Jonassen Børkop, 1757–1794. Født 1725 i Snøde, død 15.12. 1794 s.st. Hustru Marie Dorteia Funck, f. ca. 1740, død 10.7. 1795 i Rudkøbing. Søren Børkop var studeret, efter artium alumne på Borchs kollegium. Han døde pludseligt samme dag, som han skulle have fulgt sognepræsten i Bøstrup til graven, hvorfor Snødepræsten undskyldte sin degns fravær med »lovligt forfald«. (HK). Han efterlod sig en søn og tre døtre, den ene g.m. kordegn Bagge i Rudkøbing. Bopopgørelsen viser, at Søren Børkop var en velstående mand. Rimelig at omgås har han nok også været. På forespørgsel om, hvorvidt en mand har lov at slå sin kone, svarede han, at det ville stride både mod bibelen, loven – og fornuften. (Georg Hansen)

Michael Myhre, 1794–1839, f. 16.2. 1763 i Svendborg Sct. Nicolai s., død 19.3. 1839 i Snøde. Søn af toldkontrollør Christopher Myhre og h. Anna Sophie Lange, således dattersøn af godsejeren på Krumstrup. Hustru Abigael Ludia Kirstine Schrøder, døbt 2.8. 1771 i Rudkøbing, død 5.11. 1851, dtr. af postmester Rasmus Pieter Schrøder o.h. Kirsten Baase. Myhre var ikke seminarist, »men Studiosus og dueilig«. Hans løn var 1800: 21 rdl., fra hver ny elev 4 skill., fra hver konfirmand 1 rdl., græsning til 3 køer som degn og skoleholder, »men hvorledes de deles, vides ikke«. Hertil 10 læs tørv. (BA). 1801 havde han boende hos sig sin svigermor, konens søster, et barn på kost og to voksne personer, »der opholder sig der og lærer«. Den senere byskriver Rasmussen nød, den sidste vinter han gik i skole, vederlagsfri aftenundervisning, natteleje hos karlen og tillige kosten. »For denne kjærlige Omsorg har jeg ofte af mit Hjerte takket ham, og jeg beder og haaber, at den gode Gud herfor vil belønne ham i sin Himmel. Ogsaa Myhres Enke er jeg megen Tak skyldig«. Myhre var sidste sogne-degn i Snøde. Sine sidste år måtte han holde hjælpelærer (Rasmus M. Thomsen, s.d.), da han var »svag efter et Fald«. (BV).

LÆRERE/KIRKESANGERE – 1. LÆRERE:

Rasmus Mandrup Thomsen, 1839–1868, f. 18.2. 1804 i Skårup s., død 20.11. 1868 i Snøde et par timer efter at have forrettet kirketjeneste ved en søns bryllup. Søn af husmand og søfarende Mandrup Thomsen o.h. Kirsten Andersdatter, plejesøn af købmd. Johan Peter von der Pahlen o.h. (der var hans faster) Ane Sophie Thomsen. Gift 18.4. 1830, iflg. kgl. bevill. i hjemmet med Eline Henriette Wilhjelm, f. 12.7. 1807 i Longelse, død 25.1. 1875 i Snøde, datter af sognepræst, sidst i Snøde, Peter W. o.h. Anna Kirstine Grønlund.

Skårup sem. 1824, hjælpel. hos Michael Myhre og i disse år boende hos svigerforældrene i præstegården. Lærer/kirkes. 1839 (coll. 2.9.) 31.12. 1867. Hans målsætning var at arbejde til »mine Foresattes Tilfredshed, mine Medborgeres Agtelse, mine Sognebeboeres Venskab og mine Skolebørns Kjærlighed« (LA 4.1.68). Han var da også en afholdt og agtet mand, som i afskedsgave af beboerne fik et taffelur og en lænestol, og som blev båret til graven af sognerådsmænd, mens Snøde musikkorps spillede, og sangforeningens kor fremførte koraller. Med de foresattes tilfredshed holdt det hårdere: skolen stod tilbage i kundskabsmæssig henseende, og Thomsen fandtes allerede i 50-årsaldren »sløv, langsom og kjedelig, mangler al grammatikalsk Kundskab (flere Absurditeter hørtes) og alt Talent for Regning«

(BV). Provst Plesner finder mangel på åndeligt liv og interesse, »for-
saavidt dette kan bedømmes efter Visitationer«, hvor kun kan »døm-
mes efter Frugterne«.

Af børneflokkene på 8 blev en søn 2.lærer i Bøstrup.

Hans Christian Olsen, 1869–1882, f. 15.3. 1813 i København, død nyt-
årmorgen 1882. G. 13.8. 1852 med Elise Marie Christiansen, f. 24.2.
1831 i Svendborg, dtr. af kordegn C. i Rudkøbing.

Skårup sem. 1848. Lærer og organist i Rudkøbing 1848–55, i Hov
1855–59, kaldet til Snøde 2.2. 1869. Før seminarietiden havde han
været skuespiller, men det skulle man helst ikke nævne for ham! I
Rudkøbing-tiden bcede han i en lille lejlighed oven på borgerskolen,
hvor han lå i sin seng og oversatte Hamborg-Postens efterretninger
for redaktør Rosenstand (LA, 24.12.1936). Han flyttede fra byen
p.gr. af den ringe løn. Hans nevø, Jens Chr. Bay, fortæller, at han
havde levende sans for blomster og bøger. »Hans have var Snødes
Pryd, hans Bøger rene Skatte«. Stedet, hvorhen man ikke kan sende
andre, havde han tapetseret med vittighedsblade og dekoreret med et
skilderi af hertugen af Augustenborg og prinsen af Nør. »Jeg skal ud
at hilse på hertugerne«, sagde han så. (LA 10.10.1929)

Biskoppen havde det indtryk, at Olsen skulle være mild, men den
opfattelse var han vist ene om. En gammel elev erindrer: »Hans Un-
dervisning var streng, og det hele foregik paa Kommando, og jeg fik
en saadan Frygt i Livet, at jeg beholdt den det meste af min Skoletid.
Kunde man ikke noget, saa kunde den nok staa paa Grovheder....
Det gik alt sammen efter den videnskabelige Metode med Imperativ,
Indikativ osv.« Dygtig til skrivning, regning og sprog, en god sanger
og violinspiller, »men Børnene var bange for ham. Havde vi mødt
noget mere Kærlighed, var der kommet mere ud af Undervisningen«
(LA 16.6.1931). Han anmeldte skolebøger med pedantisk grundig-
hed og oprettede en lånebogsamling. Lånetid 4 dage!

Jacob Rasmussen Winther, 1882–1910. F. 7.3. 1839 i Caroline Amalie
skole, Oure sogn, død på sin bryllupsdag 28.7. 1910 på Sct. Josephs
hospital, Kbhvn, begr. Vestre kirkegård. Søn af lærer Peder Rasmus-
sen Winther og Anna Sofie f. Pedersen og således broder til lærer Pe-
ter Laur. Winther, Fuglsbølle. G.m. Frederikke Marie Louise Otte-
sen, f. 1837, død 1913, dtr. af forvalter Ottesen og Anna Sophie Kroll.

Skårup sem. 1859 (m.d.), 2.lærer i Tullebølle 1859–64, lærer i Ø.
Kædeby 1864–67, i Simmerbølle 1867–82. Han nød det bedste ry for
sit skolearbejde og sine flittige besøg hos syge. Biskoppen vurderede
ham som »udmærket dygtig og vakker Lærer, hans Examination i Pa-

læstinas Geografi var ligefrem fremragende«. Hans råde til eleverne: »Sørg for at få lært noget, lille børn, skal I siden lære noget, koster det penge«. (LA febr. 1952). Ved hans begravelse ringede klokkerne samtidig på Vestre kirkegård og i Snøde.

Inden lærerstudiet var W. ansat på byfogedkontoret i Fåborg. Han var formand for lærerkredsen 1875–85. En af sønnerne var præst ved Marmorkirken.

Niels Peter Søgaard, 1910–1924, f. 18.5. 1863. G.m. Ane Visby. Eksamen som privatist fra Vesterbro sem. 1889, 2. kar. Lærer i Haraldsted 1891, 1.lærer i Nørup ca. 1900. Pens. 31.3. 1924, fl. til Kbhvn. 1927 tog han patent på en ny slags vogns mørelse. Søn lærer i Nødebo.

Svend Kiær, 1924–1953, f. 23.5 1890 i Tullebølle, død 16.2. 1981, begr. på Thurø. Søn af sognepr. Edvard Kiær og Betty f. Biering. G. 3.12. 1921 med Kristine Eriksen, f. 21.9. 1898 i Stokkemarke.

Ribe sem. 1914. Var forinden udlært snedker og virkede som sådan til 1910. Vikar i Rudkøbing, vikar og 2.lærer i Bagenkøp 1915–20, 1.lærer i Tryggelev 1920–24. Kirkesanger i Tryggelev og Snøde og – som pensionist – i Lundeborg. Fl. efter sin afgang til Oure, men boede de sidste ca. 15 år på Thurø. Medl. af Snøde menighedsråd, medarb. ved »Hjemmets Almanak«.

Sven Erik Knudsen, 1953–1955. Se centralskolen.

SKOLEHOLDERE:

H. G. Steensen, der var f. 1788, meddeler, at der under hans opvækst var »gamle Quinder i Sognene, som hos dem selv læste for Ungdommen, iblant kom her fremmede, som for Skoele-Løn lærde dem udi Vaaben-Huusene« (GT, VL).

Jacob Skræder, ca. 1700, –1710– »Hand paatog sig at holde Skoele, fantis og med Skrivning og Læsning bequem dertil; hand var og tillige flicke-Skræder og Kaldsmand ved Stensgaard, Løbedeign og Løbe-Skolemester for Dægnen iblandt ligesom Een hver behøvede ham«. (H. G. Steensen).

Peder Hansen Schiøtte, –1724–

Jens Jochumsen, –1742. Derefter Hov.

2. LÆRERE, LÆRERINDER:

Peder Jensen, 1856–1862. Derefter Ristinge og Lindelse.

Hans Christian Petersen, 1862–1869. Derefter Hov.

Niels Petersen, 1869–1873. F. 1841 i Vindinge, Sjæll., søn af gårdmd. Ole Petersen. G. 28.10. 1869 i Herslev m. Jensine Madsen Brems, f. i Herslev sogn 10.11. 1848, dtr. af husmd. Mads Hansen Brems o.h. Ane Lauritsdtr.

Lærere. Århus 1865, 2. kar. Lærer ved Hammerum friseminarium. Blev 1873 kaldet til Klattrup skole, Smidstrup, hvor han var i 10 år. »Langsom, methodisk, Grundtvigianer«. (BV, 1872)

Carl Severin Nielsen, 1873–1879, f. 12.3. 1852 i Balle, Rosmus s. søn af tømrer Niels Sørensen og Ane Marie f. Jensdtr. Død 5.8. 1917 i Badstrup, Uggeløse s., hvor en søn var lærer. G. 24.8. 1875 m. Marie Charlotte Jørgine Skjoldager, f. 23.10. 1853, dtr. af lærer Christian Gjedert S., dengang lærer i Rådvad, o.h. Emma Emilis Halberg. Hun døde før manden.

Lyngby sem. 1871, 2.lærer i Snøde 1873, coll. 12.6., kaldet til Stavnholt skole 14.11. 1879, fra 1892 lærer i Lille Værløse. Han averterede i de langl. aviser med klaverundervisning og forhandling af stueorgler, klaverer og flygler. I Lille Værløse var han fmd. for sognerådet, medl. af komiteen for opr. af Slangstrupbanen m.m.

Johannes Benjamin With, 1880–1885, f. 3.10. 1850, død 1933 i Greve. S. af gdjr. Rasmus W., Højrup ved Gram. G.m. Johanne Marie Petersen.

Jelling sem. 1871. Samme år lærer i Hjortvad ved Ribe, soldat, hjælpelærer i Hornø ved Fåborg, 1874 i Munkebo, 1876 i Østofte, kaldet til Snøde 13.1. 1880, 20.11. 1885 til lærer i Abbed og kirkesanger i Stokkemarke. Ensemblet »Snøde Musik« øvede i skolen hos 1.lærer Olsen, og her deltog »den prægtige lærer With« (J. Chr. Bay i LA 10.10. 1929).

Nicoline Christine Thomsen, 1886–1888, f. 30.6. 1849, dtr. af sadelmager og tapetserer Thomsen i Nykøb. F. o.h. Gunhild Kirstine Bahnsen. Moderen boede som enke hos datteren i Snøde.

Ex. fra Bohrs = Femmers sem. 1885. Kaldet til Snøde ca. 1.2. 1886, til Nakskov friskole 1.1. 1889. Hun har boet på Snøde-egnen inden lærerindestudiet. Iflg. LA 14.7.83 får hun 100 kr. af ministeriet til uddannelse, idet hun angives hjemmehørende Lohals skole, hvad der så menes. Måske er hun identisk med den frk. Thomsen, der 1876–81 havde været ansat ved Lejbølle private skole?

Hans Hansen (Have) 1889–1891. Senere Hov.

Christian Frederik Skjoldager, 1891–1935, f. 15.9. 1870 i Maglebylille skole, Tårnby s., død 22.1. 1935, begr. Snøde. Søn af lærer Lauritz Halfdan S. og Caroline Amalie Halberg. G. 6.11. med Anna Henningsen, f. 22.1. 1877 i Snøde, død s.st. 28.1. 1926, dtr. af maler Hans H. og Betty Tonnersen.

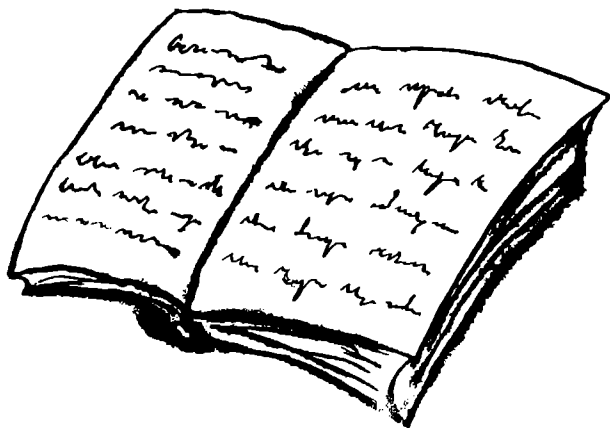
Jonstrup sem. 1890, vikar Bogø realskole, i Saltofte og i Greve. Kaldet til Snøde 18.6. 1891. Organist v. Snøde kirke, medl. af menighedsrådet. Han var ikke stærk af statur og helbred, hans død blev fremskyndet ved fald i glat føre.

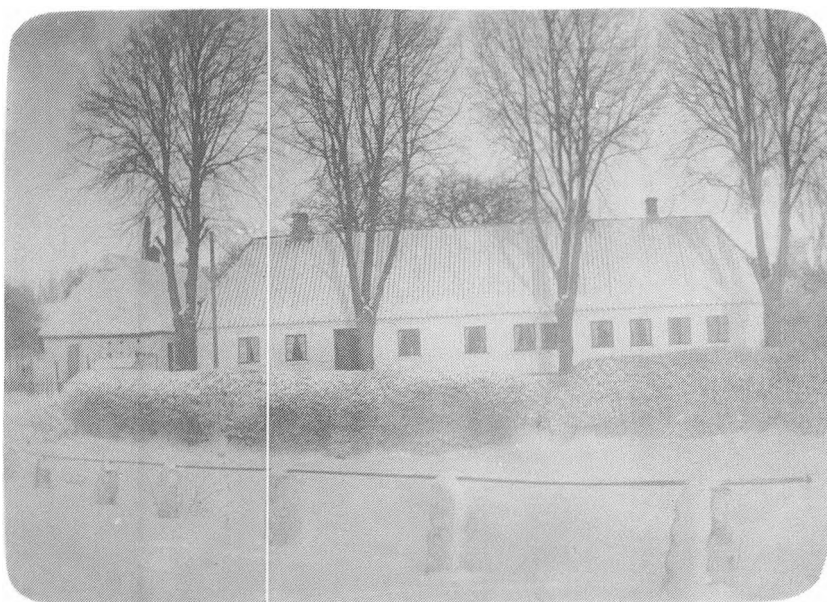
Skjoldager var ud af et formeligt lærerdynasti udgået fra Jonstrup sem. Han var fætter til ovennævnte Carl Sev. Nielsen, deres mødre var søstre. Dtr. g.m. lærer Hj. Lund Johansen, Fæbæk.

Viggo Aamand, 1935–1937. Derefter Østerskov og Stoense.

Hans Marius Elmelund, 1937–1951, f. 23.2. 1913 i Bjerne, Horne s. S. af husm. Mads Madsen Elmelund og Laurine Kirstine Rasmussen.

Skårup sem. 1936. Vikariater 1936–37. 1951 lærer i Ringe.





Den gamle skole i Stoense.

STOENSE SKOLE

Ca. 1700 lod Steensen opføre 5 fag skolehus i stedet for det, »den store krøbling« havde beboet, og skoflikker Ole Hansen tog fat på pædagogikken. Det hus forfaldt som det forrige, og selv om sognemændene havde fået en skole bevilget i 1737, blev der intet deraf, da Steensen modsatte sig den af økonomiske årsager, og børnene henvistes til Snøde og på Hov. 1794 ansøgte Stoense- og Skattebølle-mændene greven om en skole, hvad de så fik. Den blev bygget på en gammel grusgrav, og det gav konflikter, da sognefoged Godtfredsen med sine vogne maste sig gennem skolegården for fortsat at hente grus. Skolelodden havde man købt af grevskabet. Midt i forrige århundrede var stuehuset på 13 fag, incl. 3 fag skolestue, udhuse: på 10 fag. »Alt rummeligt, bequemt og anstændigt«. Ny skole bygget 1923, den gamle blev nedrevet. (GL. CK. H&J. KMH).

SKOLEHOLDERE, LÆRERE, 1. LÆRERE:

Ole Hansen, –1700– omkr. 1730.

Derefter ingen egentl. skole før ca. 1800.

Rasmus Thor, –1815. Derefter Skrøbelev.

Peder Kristensen, 1816–1826, f. i marts 1785 i Lykkeby, Tullebølle, død 20.8. 1826 i Stoense. S. af gårdm. Christen Hansen og Karen Petersdtr. (CK + folketæll.). G. 1807 i Humble m. senere jordemoder Frederikke Sophie Funck, lærerdatter fra Kædeby, f. 1789, død 14.5. 1833 i Stoense.

Skårup sem. 1806. Lærer i Kædeby 1806–1816, kaldet til Stoense 20.4. 1816. Ved optagelsen på seminariet (som en af dets første elever) havde man intet at indvende mod hans talenter og sædelighed, men nok mod hans ustadige og barnagtige tænke måde og manglende færdigheder i indenadslæsning (CK i LA dec. 1920). I sin Kædeby-tid var han Humble sogns eneste seminarist, »en duelig Skolelærer«, mens de øvrige »vel ikke manglede god Vilje, men vel Begavelse«, hvorfor han både havde jord og højere løn. 1814 førte de omboende bønder klage mod ham vedr. grænseskellet, for utilbørlig strengthed og for umoralitet i sin private og offentlige vandel, dog uden nærmere specifikation! Læreren blev pålagt sindighed, sagtmodighed osv., mens beboerne måtte vise ham »den Agtelse og Kjærlighed, de ere ham skyldige« (SP). I Stoense anlagde han en humlehøve.

Kristensens kone blev optaget på fødselsstiftelsens jordemoderuddannelse 1812 og ansat som jordemoder i Humble 1814, i Stoense 1816. Som enke levede hun i små kår i en lille lejlighed. Blandt efterkommerne var lærerne Carlin Klæsøe, Humble, og Bernhard Klæsøe, V. Kædeby.

Jens Jessen Koppelgaard, 1826–1855. F. 3.12. i Hjordkær v. Aabenraa, død 29.1. 1855 i Stoense. Søn af hyreinderste og skolemester Jes Nissen Koppelgaard, der sine sidste år boede hos sønnen i Stoense, og Margaretha f. Jensen, Årslev. Hustru: Sophie Magdalene Johansen, f. 7.7. 1794 i Herringe s., dtr. af skovrider på Frederikslund Otto Emilius Johansen og Edel Benedicte Felsborg. Hun døde 24.1. 1857.

Brahetrolleborg sem. 1818. Huslærer. Stoense 1826, coll. 11.10. »En meget dygtig og agtværdig Skolemand«. (BV).

Poul Koppelgaard, 1855–1898. F. 10.3. 1828 i Stoense, død 21.11. 1910 s.st. Søn af forgængerens. G.m. Caroline Hansen, død 15.11. 1863, 37½ år. Moder til 5 børn, hvoraf 2 »modtog hende i Evigheden«.

Skårup sem. 1849 (duelig), 2.lærer i Bøstrup novbr. 1849, lærer i Hov 1850, lærer og kirkesanger i Stoense, kaldet 28.2. 1855, til sin pensionering først på året 1898. Blev boende i Stoense. »Hans Skole staaer maaske høiere end de fleste i Landet«, skrev pressen ved hans jubilæum 1880, hvor man fejrede ham ved festmåltid i skolen, over-



Idyl i skolehaven. Poul Koppelgaard med husholderske og hund, i træet den unge P.V. Nielsen.

rakte ham et guldur med kæde og sluttede af med »et Par dampende Boller«. Han har nok været striks. Biskoppen skriver med imponeret gys: »En meget virksom Methode maa være brugt, thi Børnene kunde alt paa Fingrene, men ingen Tænkning, især mærkelig i Historie. Ramsede uden al Bevidsthed op af Bogen«. Den senere pastor Hansen-Lavind huskede sin gamle skole »med det mosgroede Straatag ned over de lave grønskede Vinduer med en Trappesten slidt hul af Generationers Fødder. Oppe midt for Øverstevæggen Kathederet som en Kongetrone med den sorte Tavle, blot et Par Kvadratalen stor, ovenover, og Rebtampen eller Spanskrøret tittende advarende frem bagved. Ved den ene Side hang et bleget Verdenskort, ved den anden »Skø'lærens« lange Pibe med et fabelagtigt Træhoved. Lærer Koppelgaard var altid i Diplomatfrakke og franske Træsko«. (LA 2.1. 1947).

Grundet tunghørighed fik K. bevilget hjælpelærer fra 1891 (100 kr. årl.), og de sidste år, i hvert fald fra 1895, underviste han ikke. Hjælpelærer *P. V. Nielsen* blev Koppelgaards efterfølger. Under militærtjenesten afløstes han af *K. H. Kristensen*, sem. fra Skårup 1893, en kundskabsrig, men svag og forlegen type, der inden sin tidlige død ikke nåede fast ansættelse. En kort tid i 1897 vikarierede *Frands Adolph Wengel Hansen*, 1902 l.lærer i Våbensted. (BV)

Peter Valdemar Nielsen, 1898–1937. F. 10.12. 1872 i Lindelse skole, død 26.7. 1941 i Stoense. S. af daværende 2.lærer Rasmus Nielsen og Henriette f. Jørgensen. G. 1. g. 17.6. 1898 m. Inger Madsen, dtr. af propr. Christen M. og Hansine f. Christensen, »Nørreballegård«, Tryggelev, f. 18.5. 1870, død 1.3. 1934. G. 2. g. 14.4. 1939 med lærerinde i Stoense, senere Lindelse, Petra Nielsen.

Skårup sem. 1892 (2. kar.). Hjælpelærer i Fodslette, vikar på Strynø, hjælperlærer i Stoense 1893, lærer fra 1.4. 1898 til sin pensionering med udgangen af 1937. Han var nok hvad man forstår ved »den fødte lærer«, og virket i skolen forblev for ham det vigtigste, selv om han med sine administrative evner og politiske interesser (Venstre) kom til at bestride et utal af borgerlige ombud og tillidshverv. (Medd. Petra Nielsen). Her skal blot nævnes: sognerådsformand, amtsrevisor, medl. af amtsrådet, sygekasseformand. Da han 1918 fik tilbudt en post i sygekasseinspektoratet forbundet med nødvendig fraflytning, lykkedes det beboerne at bevæge ham til at afslukke. Ridder af Dannebrog 1929. På årsdagen for hans død afsløredes et mindesmærke for ham foran skolen. Mindeord ved hans død af bl.a. kantor Hansen Larsen, Skagen: »En fænomenal Hukommelse, regnede eminent, underviste saagar i tysk«. Hansen-Lavind: »Da P.V.N. blev Lærer i Stoense blæste et foryngende frisk Pust gennem Skoletimerne, Fest kom der over de gamle, saa trælse Fag, og til vor Fryd ledtes vi ind i nye« (LA 28.12.43). Hans evner gik videre til de 4 sønner, som indtog betydelige poster inden for administration, politik og erhvervsliv.

Aage Christensen, 1938–1942. F. 16.1. 1908 i Frøstrup, Tømmerby s. Søn af murerm. Jens Andreas Chr. og Christine Marie Andersen. G.m. Ellen Sofie Helbæk, f. 24.8. 1907 i Børkop.

Nr. Nissum sem. 1929. Vikar i Klim og Tømmerby, lærer på Bråskovgård 1929–1933, 2.lærer i Fårtoft 1933–1937. 1.4. 1942 ansat v. statsungd.hjemmet Prøven i Rødovre med 1 års prøvetid. Vikar i denne periode var *Johs. Hansen*, senere *Brønholt*. Se Humble.

Ejner Emanuel Helweg, 1943–1950. F. 13.1. 1906 i Kbhvn. S. af bymissionær, senere sognepræst i Gerding-Blenstrup Hans Peder Helweg og Ellen, f. Madsen. (Plejesøn). G. 20.5. 1932 med Esther Lund Nielsen, f. 8.9. 1910 i Hvalpsund.

Haslev sem. 1928. Samme år vikar i Bratten, 1929 vikar og fra 1.7. lærer i Louns, derefter i Løgstør. 1.11. 1943 1.lærer i Stoense, valgt bl. 21 ansøgere. 1950 lærer v. Dalum skole.

Viggo Aamand, 1951–1955. F. 13.7. 1911 i Svendborg, Vor Frue s. Søn

af slagteriarb. Christ an Hansen Aamand og Ane Kirstine f. Hansen. G. 15.5. 1935 m. Arne Margrethe Kirsten Christensen, dtr. af tilskærer hos »Wigger», Svendborg, Lauritz Welling Chr. og Anne Marie Larsen.

Skårup sem. 1933. Aspirant i Snøde 1935–1937, enelærer i Østerskov 1937–1950, 1.lærer i Stoense 1.1. 1951–31.3. 1955. 1.lærer i Diernæs 1955–1962, i Hundstrup 1955–1973, da han blev pensioneret ved skolens nedlæggelse. I Stoense var han organist, kirkesanger og ved sin fraflytning medl. af sognerådet.

FORSKOLELÆRERINDER:

Kirstine Daugaard Hansen, f. Jensen, 1901–1902. F. 28.5. 1874 i Perth Amtoy, USA, død 1.2. 1921 på Svendb. sygehus. Dtr. af Jens Jensen og Marie, f. Pedersen, senere St. Andst. Gift m. fotograf Niels Daugaard Hansen, Nyborg, i hvilken by ægteparret boede. Ved sin ansættelse i Stoense var hun enke.

Varde forskolesem. 1901, samme år d. 1.9. ans. ved Stoense forskole, 1902 forsk.li. i Masing, 1905–1908 ved Søndermark forsk., Vamdrup, 1905–1921 i Ulbølle.

Meta Henriette Pedersen, 1902–1934. F. 11.12. 1876 i Ullerslev, død 12.2. 1934 af en hjertelidelse. Begr. Ullerslev. Dtr. af dyrlæge Peder Henrik Pedersen og Erna Kirstine f. Hansen.

Vejle forskolesem. 1902. Hele sin skolegerning udøvede hun i Stoense. Legemligt var hun svag og uanselig, men hun var en meget dygtig lærerinde, der gennem alle årene var stærkt knyttet til lærer P. V. Nielsens hjem. »Trofast i sin Gerning og trofast mod sine Venner« (LA nekr.). Hun bestyrede sognebiblioteket og var org. ved Stoense kirke, og hendes medarb. ved kirken forrettede tjeneste ved hendes begravelse i Ullerslev.

Petra Marie Frederikke Nielsen, 1934–1955. Derefter Lindelse.

POGESKOLE hos frk. *Grønninge* på Stoensevej omkr. 1880 og på et tidspunkt i huset Klokkebanke 1.

HOV SKOLE

En skole byggedes omkr. 1700 af Henr. Steensen og Hov-mændene. 1806 bekostede greven en skole. 1843 opførtes 8 fag beboelse og 4 fag skolestue. Pogeskole oprettedes 1885 til afløsning af en privatskole. En ny skole blev bygget 1908 og samtidigt ansattes en 2.lærer. Centralskole 1956. (GL. KMH. LA).

Ca. 1740. En husmandskone underviste småbørn i et fæstet hus. I et hus, som var rejst af H. Steensen med bøndernes medhjælp, holdt en holstensk farver, der oprindeligt havde informeret i tysk på Steensgård, skole sammen med sin kone, der bedre magtede den danske tunge. Da farveren tog arbejde i Rudkøbing, blev han sat ud af huset. (GL, VL, KMH)



Hov gamle skole.

Jens Jochumsen, der var rykket ind efter farveren, blev af Steensen på provstens begæring forflyttet til Snøde, »med Condition, at hand skulde fremdelis være mig til Tieniste udi hvad han ellers hafde lærd, dog ieg icke fornemmer noget der til«. (GL, VL, KMH). I Hov nævnes han atter 1742 ff. Han døde omkr. 1762. Ustuderet, men vel oplyst«. (GL). Hans kone, Maren Christensdtr., døde 4.9. 1771. Hun havde da i nogle år boet hos en husmand under Steensgård, Niels Jør-

gensen. Fuldmægtig Staal på Steensgård mente at skulle forestå skiftet, men da hun var »geistlig Enke« var det en sag for den gejstlige skiftemyndighed repræsenteret ved Snøde-præsten m.fl. Det beskudne bo takseredes til 24 rdl. 5 mk. og 10 sk., men gæld, udgifter til begravelsen, »Forflægning og Varetægt grundit Sygdom« oversteg 27 rdl. Hun havde ingen livsarvinger, men der var 7 broderbørn, hvoraf en hed Niels Jørgensen og boede i Snøde. Det er rimeligvis hos ham, hun havde haft til huse.

Mads Hansen, 1763–1773. Derefter degn i Longelse.

Claus Nielsen Nogel, 1773–1777. Derefter skoleholder i Tullebølle.

Johan Gotfredsen, 1777–1798. Født ca. 1728, død 1798. Skifte 31.5. Gift 1. g. med Anne Hansdtr., f. ca. 1715, død 1793. Skifte 6.11. Hun havde været gift før og havde i første ægteskab 3 sønner, nu boels- og gårdmænd på egnen, og en datter. Gift 2. g. med Maren Jørgensdtr., begr. 23.6. 1811, 72 år.

Gotfredsen var fattig på jordisk gods, måske også på visse evner, selv om biskoppen fandt, at »han katekiserer ypperligen«. Anmeldelsen til skifteretten om hans hustrus død indgav han med flere ugers forsinkelse, »deels af Sygdoms Aarsag, deels af Enfoldighed«, med beklagelser over fattige omstændigheder. Boet efter ham selv var da også så ringe, at gælden ikke kunne betales, og afholdelse af auktion ville være meningsløs. Enken fik eftergivet skifteretsomkostningerne.

Jens Philipsen, 1798–1801. Døbt 31.12. 1780 som søn af skoleholder i Tryggelev Anders Jensen Philipsen. Han forlod embedet uden tilladelse for at deltage i søkrigen. 1810 træffer vi ham således ved kanonbådene ved Nyborg. Hans videre skæbne er ukendt.

Hans Mogensen Schalkam, ca. 1802–1823. »Skolelærer paa Skiften«, død 26.4. 1823, 77 år. Søn af degn i Bjerreby Mogens Holck S. og Elisabeth f. Pedersdtr. Hustru Karne Eilertsdtr., død 25.10. 1822. Til sidst tillod »hans høje Alder ham ej at udrette synderligt«. Her var 1818 en medhjælper *Smith*, der ved flid havde bragt skolen i fremgang. (PV).

Rasmus Larsen Hjortk, 1823–1850. F. i Harndrup 9.1. 1796, død 1851 på overfarten til Amerika. G.m. Marie Iversen fra Ø. Hæsinge, f. ca. 1799.

Skårup sem. 1819 (m. duel.). Hans indsats vurderes mærkeligt svingende: 1834 befindes han at være noget langsom og trykket af

næringsborg, men 1840 er han »en ivrig og meget festlig Lærer«. 1842 viser han sig »rolig og forstandig, men saa kold og pflægmatisk i sit Væsen, at man maatte undre sig over, hvorfra Ungdommen har det Liv, den viser, dersom man ei vidste, at Districtet for en stor Deel bestaar af Søfarende, der have Interesse for deres Børns Uddannelse«. 1849 er han »stadig uden Liv«. Synge kunne han ikke, men en mand af sognet vejledede børnene på violin. Mødt kritik tog han sig nær og skrev i embedsbogen: »Slide meget og lønnes simpelt kan falde tungt og dobbelt tungt, naar man faar Skam til Tak« (LA 28.10.43).

I april 1851 brød han op med kone og yngste søn for at rejse over til de 2 ældste i Amerika, men nåede altså ikke så langt.

Poul Koppelgaard, 1850–1855. Derefter Stoense.

Hans Christian Olsen, 1855–1869. Derefter Snøde.



Hans Chr. Petersen med elever foran den nybyggede Hov kirke. Yderst t.v. i drengerækken hans søn, Peter Bondo Petersen, den senere storkøbmand i Rud-

Hans Christian Petersen, 1869–1910. F. 12.11. 1839 på Albjerg Mark, Oure s., død 4.4. 1922 i Hov. Søn af husmd. Peder Bondo Smidt og Kirsten, f. Christensdr. G. 4.8. 1865 m. Ane Christine Juliane Rasmussen, f. 21.8. 1839, død 26.8. 1912. Dtr. af gårdmd. Niels Rasmussen og Kirsten f. Frandsdr., »Grevegården« i Stoense.

Skårup sem. 1861 (duelig). 1862 2.lærer i Snøde, kaldet til Hov 12.4. 1869, pens. fra 1.3. 1910. Han kunne da fortælle, at han havde

været lærer under 4 bisper, 4 provster og 14 præster (LF 1.12. 09). Han var både organist og kirkesanger, med hvilket sidste hans kone bistod ham en tid (LA 30.6. 23). »En routineret, klar, livlig og meget flittig Lærer« (BV). Sine sidste år boede han fortsat i den gamle skole, som han havde købt, s.m. en ugift datter. Sønnen Gustav blev lærer i Bagenkop, Alfred Johannes lærer i Bælum, to sønner købmænd i Rudkøbing, Peter Bondo P. således i den store købmandsgård i Nørregade.

Carl Hansen (og fra 1905) *Have*, 1910–1931. F. 1.1. 1866 på gården »Nøjsomhed« i Illebølle, død 3.7. 1947 i Lohals, begr. ved sin længst afd. hustrus side i Ø. Hæsinge. Søn af gdjr. Hans Hansen (Have) og Jørgine, f. Andersen G. 30.6. 1891 i Stoense m. Agnes Heffner, f. 30.6. 1867 i Stoense, død 30.9. 1893 i Ø. Hæsinge. Dtr. af købmand Jacob Heinrich Heffner og Marie Louise f. Wilhjelm. Ingen børn.

Skårup sem. 1885 (udm. duelig). 1885–1887 ansat ved Hobro real-skole, kaldet til 2.lærer i Snøde 9.3. 1889, 10.4. 1891 til lærer og organist i Ø. Hæsinge, 1.3. 1910 til lærer i Hov, pens. pr. 31.3. 1931. Både i Ø. Hæsinge og i Hov virkede han for bibliotek og sangforening, og tiltagende døvhed hindrede ham ikke i at dirigere. Til »Fynsk Hjemstavn« skrev han en større artikel om sagn og overtro i Hov sogn. Han skænkede Hov kirke et pengebeløb, som blev brugt til et nyt orgel.

Harald Tobias Christensen, 1931–1957. Se centralskolen.

2.LÆRERE:

Jens Andreas Viggo Helmsig, 1908–1913. F. 6.11. 1882 i Sarup, Hårby s. Søn af købmd. Olaf Chr. H. og Laurine f. Jensen. Død midt i november 1957 i Glamsbjerg. G. 1. g. med Caroline Kirstine Nielsen, f. 4.4. 1888 i Skårup, 2. g. med Karen Kristine Jacobsen, f. 19.5. 1895 i Ravndrup.

Skårup sem. 1906. Årup realskole 1906–1908, vikar i Jerne, 1.11. 1908 2.lærer i Hov, 1.2. 1913–1946 enelærer i Vemmenæs og organist ved Valdemar Slots kapel. Han var til sidst plaget af giggt, bundet heraf til rullestol og seng. (Nekr.) Søn skoleinsp. og organist i Horne.

Julius Damsbo, 1913–1916. F. 7.10. 1890 i Tirsted. Søn af gdjr. Jens Nielsen Damsbo og Maren f. Larsen. G. 1.2. 1914 i Nakskov med Mathilde Hjorth, købmandsdtr. fra Nakskov.

Nr. Nissum sem. 1911 (g+), vikar i Skive 1911–13, 2.lærer i Hov 1.2. 1913–31.1. 1916, 2.lærer i Højreby 1916–1931, 1.lærer i Skallerød 1931–1954. Pens. pr. 1.3. 1954. Arresteret af tyskerne i februar 1945.

Johannes Henriksen Grumer, 1916–1918. F. 31.7. 1889, død 1931. Søn af lærer Anders Jørgen Henriksen, Vejle.

Jelling sem. 1911 (mg÷). Div. vikariater og militærtjeneste 1911–15, vikar i Tullebølle, 1.5. 1916 2.lærer i Hov, 1918–31 lærer i Bregninge på Tåsinge.

Inden han tiltrådte i Hov var her en vikar *N. Vedsmand*.

Karl Jensen, 1918–1950. F. 9.10. 1885 i Rolfsted s., død i Odense, Korsløkke s. 9.9. 1957, begr. Vor Frelser's kgd. S. af landmd. Jesper Jensen og Sofie f. Mortensen. Hustru: Anna Margrethe Rasmussen, f. 7.11. 1884 i Odense, Vor Frue landsogn. Dtr. af Gdjr. Peter Chr. R. og Hansine Caroline Mortensen, Killerup.

Ribe sem. 1915. Vikar i bl.a. Hov 1915–1918. 2.lærer i Hov 1.3. 1918, org. v. Hov kirke. Efter sin fratræden blev han nogen tid boende i Lohals, men flyttede til Ørbækvej i Odense.

Reinhardt Arthur Svend Julius Petersen, 1951–1954. F. 7.6. 1892 i Odense St. Knud, død 18.11. 1969 på Niverødgård hospital, begr. Ass. kirkegd., Kbhvn. S. af tømrersvend Julius P. og Anna Kristine Petersen. G. 27.12. 1917 i Humble m. Karoline Hansine Boesgaard, f. 17.5. 1897 i Østerskov, Tryggelev, dtr. af boelsmd. Carl Madsen B. og Hanne Dorthea Christensen. Død 12.5. 1957.

Odense sem. 1932, tidl. telefonarbejder. Efter forskellige ansættelser 2.lærer i Hou, men opgav lærergerningen med mavesår og fl. til Odense og efter hustruens død til Kbhvn.

Niels Holm Jacobsen. 1/8 1955– . Se under Hov centralskole.

FORSKOLELÆRERINDER:

Emilie Hanne Marie Larsen, 1885–1924. F. 23.6 1856, død 2.3. 1934 i Lohals. Forældre: væver Niels Larsen og Ane, f. Hansen, Slagelse. Ugift.

Ansæt v. den nyoprettede Hov forskole 1.11. 1885–6.8. 1924. Hun var uexamineret, men havde undervisningserfaring fra den privatskole, hun til sin ansættelse havde drevet i Snøde s.m. sin søster Nicoline. Hanne Larsen nød megen anerkendelse for sine disciplinære og administrative evner. »En ypperlig Lærerinde.... gjør Gjerningen let for Læreren i Hov, som kan føre Børnene vidt p.Gr. af det gode Grundlag« (BV). Hun spillede bratsch i Hov musikforenings orkester, og hun lærte sig engelsk for at kunne samtale med sin engelskfødte svigerinde. Som pensionist boede hun i villa »Hyttten« i Lohals og døde her. (LA 3.3.34).

Anna Frederiksen, 1924–1957. F. 7.8. 1903 i Stensby skole. Dtr. af lærer Hans Frederiksen og Anna F. Schmidt. Død 14/3 1958. Efterlod en plejesøn.

Københ. sem. 1924. Vikar i Egesborg. Konst. forsk.lærerinde i Hov 1.9. 1924. Fast ansat 1.10. 1925. Org. ved Hov kirke efter Karl Jensen.

PRIVATE SKOLER

1876 oprettede *C. Wengel* og *J. Nielsen* en privatskole i Stoense. (LA 1.9.76).

Hanne Larsen drev som nævnt privatskole indtil forskolens oprettelse.

1882 anbefaler kommunen støtte til en herværende privatskole, ved at der for komm. regning opføres en skolebygning til ca. 30 børn + bolig for en 2.lærer eller lærerinde. Drives fortsat privat, indtil distriktet når op på 100 børn. Tillige købes en skp. land på Hov. Lån kr. 2.000 optages. (LT 4.7.82). *Hanne Larsens skole?*

Gertrud Petersen, dtr. af lærer Hans Chr. P. holdt pogeskole i den gl. skole.

Senere pogeskole hos:

Fru Kjer Hansen, Tom Knudsensvej 50

Anna Petersen, Tom Knudsensvej 46

Martha Pedersen, Østrehusevej 26.

Huslærere på Steensgård:

Jochum Steen, 1706–1707. 1713 sognepræst i Ørsted, Fyn.

Jacob Chr. Fischer Frederiksen Marstrand, –1769. Dette år sognepræst i Ryslinge.

Jørgen Scheel Aagaard, –1787–



Bøstrup skole.

BØSTRUP SOGN

BØSTRUP SKOLE OG DEGNEGÅRD

Indberetn. til kancelliet melder 1735 om 1 skole i Bøstrup sogn, bygget 1728 af greven, Kaas på Nedergård og Steensen. Bønderne er efterladende med at sende deres børn i den. Degnen holder substitut, da han er aflægs. En af beboere ønsket skole i Lejbølle oprettes ikke.

Degneboligen var fra 1696, omkr. 1740 i dårlig stand, ladehuset nedfaldet. Da efter den approberede plan en del af degnekaldets jord skulle frasælges ved Møllmanns tiltræde 1822, købte sogneboerne jorden ved auktion, 7½ td. land for 1000 rdl., så læreren kunne disponere over det tidl. degnekalds samlede tilliggende, 20½ td. land, mod at han påtog sig boligens og heggenes vedligeholdelse. Bygningerne var da faldefærdige. Nyt skolehus byggedes 1823, 6 fag, i 1845 øget med 4. Det gamle skolehus gjordes til enkesæde. Udhusene blev ombygget 1844. 1860 byggede tømrer Lund i Lejbølle en ny beboelse for 1370 rdl. Den gamle solgtes for 18. 1880 frasolgttes en del af jordlodden for at finansiere den nye skole i Helletofte.

1910 udbydes skolen til salg, og arbejdet med nybygningen udlicite- redes til et konsortium fra Snøde: murer Gustav Larsen, snedker F. Lund Johansen og maler H. Henningsen for 15.850 kr.

DEGNE:

Niels Pedersen Dyreborg, –1690–1739. Begr. 13.5. 1739, 83 år, 7 måneder og 13 dage gl. G. 1. g. med Karen Jensdtr. Glud, død 1717, 2. g. 16.8. 1718 i Bøstrup m. Birgitte Eriksdtr., døbt 25.1. 1689 i Svendborg Sct. Nicolai. Dtr. af Erik Joensen Skipper og Ellen Markusdtr. Dyreborg var på det sidste for gammel og svag til sit embede og måtte holde Ernst Günther Helm, 1740 degn i Skråbelev, som substitut. Allerede 1714 fik *Nicolai Jacobsen* kaldsbrev som degnens medhjælper og efterfølger. Det sidste kan han ikke være blevet.

Mogens Pedersen Haugaard, 1739–1750. Begr. 17.7. 1750. G. 14.10. 1739 i Humble m. Agnes Hedvig Hansdtr. Var studeret og forventedes at ville holde skole, når en skolestue blev tilbygget degnegården. (Indb.)

Jørgen Hansen, 1750–1801. Død 10.5., begr. 16.5. 1801, 87 år gl. G.m. Anne Marie Molpidan, f. ca. 1724. Dtr. af birkeskriver og møller på Tranekær Slots vandmølle Anders Jacobsen M. Død 29.1. 1812, 88 år. Cand. theol., »hæderlig og vellærd Skoleholder« i Fuglsbølle, inden han kom til Bøstrup (HK). Han var degn til det sidste, dog fra 1790 med sin søn og efterfølger som »adjungeret« jf. kaldsbrev, men allerede 1787 kaldes han skoleholder. Den anden søn, Christian Carl, var gæstgiver, »Norske Løve« i Køge.

Hans Jørgen Hansen, ved dåb og folketæll. 1787 dog kaldet *Hans Jørgensen*, 1801–1821. Døbt 11.4. 1753, død 8.12. 1821, som nævnt søn af forgængereren. Ved hans dåb stod en notabel forsamling faddere: Henrik Steensen fr. Steensgård, Hr. Hansen (sagtens kapellanen) fra Humble, Inspektøren på Tranekær, mad. Sparre fra Egeløkke, præstens datter, mens (præsten) hr. Hviids kæreste, dvs. kone, fra Longelse bar. Gift efter 1801 med Marie Bildthugger, dtr. af sognepræsten i Bøstrup, døbt 21.8. 1743, død 24.12. 1820. Hun havde inden ægteskabet s.m. en søster ernæret sig »med Spinden og Godtfolks Hjælp«. Degnens helbred vaklede de senere år, men pastor Chr. Graae bistod flittigt med skolearbejdet. Han skal være død af forskrækkelse over et indbrud i degnegården. (HK).

Johannes Mathæus Peter Caspar Carolus Møllmann, 1822–1853. F. 10.6. 1791 i Gjerup, Brahetrolleborg s., død i Bøstrup 31.8. 1853 »efter et halvt Aars smerteligt Sygeleie«. S. af Adam M. og Maren f. Pedersdtr. G.m. Hanne Margrethe Pedersdtr., f. 25.8. 1794 i Lindelse s., dtr. af gårdmd. Peder Christensen og Kirsten f. Pedersdtr. af Påøgården. Død 12.4. 1873 i Tommerup.

Trolleborg sem. 1811. Lærer i Hennesved 1812–1816, i Fuglsbølle 1816–1822, collats på emb. i Bøstrup 24.4. 1822. Han var en af århundredets mest ansete skolemænd, berømmet for sin flid og skolens fornemme standpunkt. Provsten udtaler i 1835, at Bøstrup skole »anføres som den fortrinligste paa Langeland«, og at Møllmann »sættes øverst blandt alle Lærerne, forener en enestaaende Grad af Alvor og Blidhed, derfor lige elsket af Unge og Gamle«. Denne uforbeholdne ros får åbenbart biskoppen til at holde lidt igen: »Est modus in rebus« (alt har sine grænser), skriver han og finder Møllmanns »ydre Væsen ikke behageligt«, han er for feteret og selvbevidst. »Med Hænderne i Buxelommerne catechiserer han, spytter nu og da uden at genere sig«. Den heri liggende protest mod den biskoppelige kontrol af en veltjent skolemester har biskoppen tilsyneladende ikke haft øje for. 1840 var hans væsen i øvrigt »meget lideligere«. 23.11 1836 fik Møllmann Dannebrogordenen overrakt ved en højtidelighed i Bøstrup kirke af provst Pram Gad, hvis tale om skolelærerens borgerværd og det gode samarbejde mellem Møllmann og pastor Graae blev aftrykt i »Tidsskrift for Almueskolevæsenet«.

1. LÆRERE:

Christian Vollquard Gottschau, 1853–1879. F. 2.4. 1809 i Heide i Holsten, død 30.9. 1881 i Kbhvn. G. 21.8. 1838 m. Karen *Jeanette* Elisabeth Weber, f. 4.9. 1814 i St. Rise, død 1901, dtr. af organist og lærer Johan Jørgen Weber (der skal have vejret sine 16 lispund) og Christine, f. Sebeleff.

Skårup sem. 1834 (meget duel.). Lærer i Odense, lærer og organist i Rudkøbing 1837, lærer i Longelse 1847, kaldet til Bøstrup 13.10. 1853, pens. pr. 15.9. 1879 og fl. til Kbhvn. Som udtryk for almindelig agtelse gav beboerne ham ved 25-års-jubilæet sølvbestik til 12 personer, en elegant sofa, 6 stole m.m., »alt til en Værdi af 400 Kr.« (LA), ligesom en stor fest var arrangeret. En elev, mejeribestyrer Carl Elmer, fortæller: »En rigtig gammel Landsbydegn med lang, falmet Diplomattrakke, hvide Sløjfer bag Hælene paa hans blankkrammede Træsko. Naar han blev hidsig, blev Sproget en Blanding af dansk og tysk. Vi sad 5 ved hvert Bord, de store Drengene var tit urolige med deres Ben. »Hvem skrafer med Benene!«, råbte han og kom ned. »Hvem skrafede?«, gentog han, ingen svarede. »Ja, da skal jeg nok finde ham«, og alle 5 fik en på siden af hovedet. Så sagde den gamle veltilfreds: »Nu har han faaet sin Straf«. Også i sin Rudkøbing-tid kunne han tage på vej; han var en af dem, der måtte ind at falde til ro

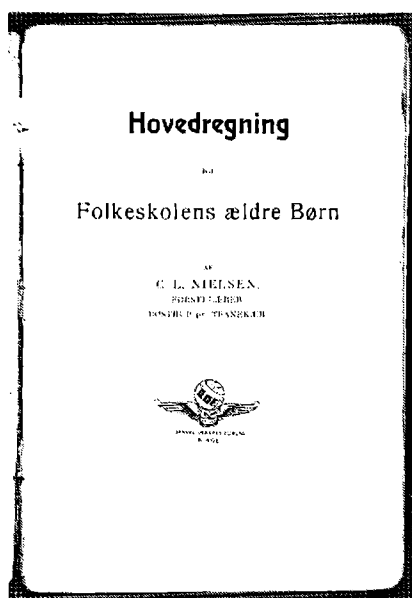
over en kop kaffe hos kordegnens kone. »Har ualm. gode Evner, cathechiserer med Applikation« (BV). Hans kone underviste i håndarbejde. (PV). Søn 1.lærer i Tranekær. 2 døtre g.m. 2.lærere her.

Laurits Peter William Larsen, 1880–1896. F. Thurø 12.9. 1848, død 25.5. 1896 i Bøstrup skole. S. af skipper Rasmus Larsen og Jørgine Hansine f. Ring. G.m. Mathilde Marie Kaas, dtr. af g.djr. Johan Vilhelm v. Kaas og Caroline Sofie f. Hansen, »Amalielund«, Stenstrup. Død 2.7. 1918.

Skårup sem. 1869 (duelig). Hjælpe lærer i Longelse, 2.lærer i Bøstrup 1872, kaldet til 1.lærer 18.3. 1880. Organist, medl. af menigh.rådet og sognerådet. Inden sem.tiden havde han været sømand. »Hørte til de stille, men havde et godt Navn i sin hjemlige Virkekreds« (Lærerkredsens protokol).

Carl Ludvig Nielsen, 1896–1925. F. 23.9. 1865 i Veflinge, død 10.8. 1926 i sit hjem »Stjernelund« i Stoense. S. af husmd. og snedker Frederik Christian N. og Nielsine f. Hedal af Lille Ruggård. Hustru Anna Sophie Petrine Nielsen, f. 4.5. 1868 i Ore s. Viede 25.1. 1889.

Jelling sem. 1884. Samme år 2.lærer i Veflinge, 1887 enel. i Ore, kaldet som 1.lærer i Bøstrup og organist 26.8. 1896. I 1925 ramtes han af et apoplektisk tilfælde og måtte gå på pens. fra årets udgang. Levede tilbages trukket og tog ikke del i det offentlige liv. 5 børn i gode stillinger. (Nekr.) Udgav en hovedregningsbog.



*Et langelsk bidrag til
den pædagogiske litteratur:
C. L. Nielsens hovedregningsbog.*

Peter Emil Ferdinand Thomsen, 1926–1953. F. i Bøstrup 17.6. 1883, død 1969 i Rudkøbing. S. af 2.lærer Lauritz Schau Thomsen og Kristine f. Jensen. G. 2.10. 1908 m. Elna Schmidt, f. 25.10. 1883, død 5.7. 1956, dtr. af lærer Schmidt, Helletofte.

Skårup sem. 1904. Svendb. realskole, 2.lærer i Skrøbelev 1906–1907, lærer i Fæbæk 1907–1926, 1.lærer og organist i Bøstrup 1.4. 1926–31.7. 1953. Da pens. og fl. til Rudkøbing. Medl. af sogne- og menighedsråd. Søn Erik T. dir. for Danm. pædagogiske Institut.

Kai Willy Jensen, 1954– . Se centralskolen.

SKOLEHOLDERE:

Mads Jørgensen, –1687– Står dette år i restance for 1 rdl.

Ernst Günther Helm, –1740, der vel havde et hus til skolehold, men ingen »staaende Løn« (BV). Blev degn i Skrøbelev.

Jens Danielsen, 1742–1748.

2.LÆRERE, LÆRERINDER:

Poul Koppelgaard, 1849–1850. Se Stoense.

Christian Pedersen Jørgensen, 1850–1852. Se Tranekær.

Johan Peter Riefesthal Henrichsen, 1852 ell. –53–1857. I nogle uger i 1854 »udlåntes« han til Fodslette for at assistere sin syge fader. 1857 lærer i Tryggelev. (SP).

Hans Peter Petersen, 1857–1859. Derefter Sdr. Longelse.

Peter Hansen Lund, 1859–1861. F. 7.11 1840 i Lille Løjtofte som søn af lærer Hans Andersen Lund og Maren Kirstine f. Larsen. G. 11.11. 1866 m. Nielsine Margrethe Heje, f. 1.4. 1845 i Sandby.

Lyngby sem. 1859, 1. kar. Kaldet til Bøstrup 14.9. 1859, til lærer i Sandby 18.2. 1861, senere lærer i Branderslev. Efter hans afgang fra Bøstrup agtede man at give lærerne efter 2 års tjeneste et gratiale på 20 rdl. stigende til 50 rdl. årligt for at undgå de hyppige lærerskift (SP). Lund blev dannebrogsmænd i 1873 i anledning af stormfloden året før.

Otto Frederik Paludan, 1861–1870. F. 2.11. 1839 i Tranbjerg på Samsø. S. af læge Adolf Henrik Otto Tue Paludan og Julie Augusta f. Helle- sen. G. 12.8. 1870 i Bøstrup m. Johanne Christine Gottschau, f. 22.8. 1847 i Rudkøbing, dtr. af 1.lærer G., Bøstrup.

Skårup sem. 1861 (m.d.). Var eneste ansøger til Bøstrup. (SP). 1870–1878 lærer i Maltbæk, 1878 1.lærer i Uggerløse v. Holbæk. I den seminariet havde han i flere år været kontorist hos gross. Helle- sen i Kbhvn. Best.mødl. i »Lærernes Rejseforening«. Indkaldt i 1864. (LA 2.11.56). En søn ingeniør, medejer af »Kemp & Lauridsen«.

Hans Christian Ammentorp Vestergaard, 1870–1872. F. 27.9. 1847 i Harritslev v. Bogense. Søn af lærer Carl V. og Rasmine Charlotte f. Ammentorp. Død 1910. G. 30.5. 1872 i Bøstrup m. Jeanette Elisa- beth Gottschau, f. 1.9. 1854 i Bøstrup, dtr. af 1.lærer G.

Skårup sem. 1867 (m.d.). Havde 1861–62 gennemgået kursus ved den højere landboskole i Lumby. Ansat her en kort tid straks efter di- missionen, derefter lærer i Munkebo. Fra Bøstrup fl. han til Hjad- strup for 1888 at blive 1.lærer i Gentoft, hvor han virkede til sin død. Han udgav forskellige læsebøger, bl.a. »Myrebogen« s.m. Ingvor Bondesen. En søn blev præst i Tvede-Linde, en broder 1.lærer i Hjorslev.

Laurits Peter William Larsen, 1872–1880. Derefter 1.lærer her.

Laurits Schau Thomsen, 1880–1906. F. 1.10. 1844 i Snøde, død 24.10. 1906 i Bøstrup. Søn af lærer Rasmus Mandrup Thomsen og Elina Henriette Wilhjelm. G.m. Kristine Jensen, f. 7.1. 1852 i Hjardemål s., død 4.2. 1933 hos dtr. og svigersøn i Rudkøbing, dtr. af husmd. Jens Thomsen og Marianne f. Nielsdtr.

Blågård sem. 1867. Vikar i Hou og vist også i Humble. Lærer i Tousig og Istrup. 2.lærer i Bøstrup 10.5. 1880. Afsked på grund af svagelighed 1.10. 1906 og fik således kun 3 ugers otium. Dtr. g.m. dyrlæge Larsen i Fudkb., søn 1.lærer i Bøstrup, en anden repræ- sentant.

Maria Magdalene Degenkolv, 1907–1915. F. 8.7. 1870 i Korsør.

Femmers sem. 1896. Fodslette forskole 1901–1906. Hendes afsked kom pludseligt, idet det konstateredes, at hun var ramt af knogle- tuberkulose i lænden. Skolen blev straks lukket og desinficeret. I skræk for smitte kom man til at optræde temmelig hjerteløst over for den stakkels lærerinde. Hun flyttede til København straks efter. (SP).

Gunner Sejr, 1915–1920. Se Rudkøbing.

Hjalmar Lund Johansen, 1920–1922. Se Fæbæk.

Ejner Westh, 1923–1924. Konstitueret, blev ikke fast ansat.

Niels Ringgaard, 1924–1925. F. 21.1. 1897 i Skyum. S. af gdjr. Christian

R. og Johanne f. Uhrbrand. G. 15.8. 1924 m. Ellen Frederikka Rasmussen, f. 6.4. 1898 i Nakskov.

Gjedved sem. 1923. Vikar i Nakskov o.a.st., 2.lærer i Bøstrup 1.9. 1924–31.12. 1925. Derefter enelærer i Holev.

Hans Marius Hansen, 1926–1930. F. 7.2. 1899 på Drejød, død 18.5. 1930 i Bøstrup skole, begr. Drejød. S. af gdjr. Hans Jensen H. og Marie f. Rasmussen. G. 13.5. 1927 i Drejød kirke m. Anna Kathrine Jensen, Drejød.

Skårup sem. 1924. Ansat Flemming efterskole 1924–1925, i Bøstrup 1.4. 1926, først som vikar. Havde ved sin død været syg et år og opereret uden held. Efterlod hustru og et lille barn. Vikar for ham var *Ingolf Hovgaard Frederiksen* fra Snøde, død 1956 som lærer i Brudager. Han reddede en dreng fra druknedøden. (LA 20.8.30).

Knud Laurits Karlsmose, 1930–1932. F. i Ikast 2.4. 1906, død 24.1. 1983. S. af husmd. Jens Christian K. og Inger Marie f. Jensen. G. 15.6. 1933 i Juelsminde m. Lydia Jensen, f. 10.5.1907, dtr. af skovfoged Holger J.

Nr. Nissum sem. 1927. 2.lærer i Bøstrup fra 1.11. 1930, 1.1. 1933 enelærer ved Dall skole. Efter denne skoles nedlæggelse i 1961 ved Ferslev centr.skole. Fmd. for fælleslærerråd og menigh.råd. 2 sønner, h.h. ingeniør og lærer.

Christian Herluf Jørgensen, 1933–1937. F. 8.7. 1909 i Fangel som s. af karetmager Christian O. J. og Johanne f. Petersen.

Odense sem. 1930. Efter vikariat i Spørring, Bred og ved »Hjemly« fri- og efterskole ansat i Bøstrup fra 1.2. 1933, valgt bl. 70 ansøgere. Årskursus 1936–37. Ansat Gladsaxe skolevæsen 1938. Vikar i kursustiden: *Poul Bjørn Hansen*, senere laborant på Roulunds fabriker.

Werner Bruun Rasmussen, 1937–1947. Derefter 1.lærer i Tullebølle.

Svend Christensen, 1947– Se centralskolen.

Astrid Laursen, 1959– . Se videre under Bøstrup centralskole.

HELLETOFTE SKOLE

1859 ansøgte beboerne i Helletofte-Emmerbølle-Lejbølle om en skole med selvstændig lærer, i stedet for nybesættelse af 2.læreremb. i Bøstrup. Eneste motivering var skolevejens længde. Det fandt sogneforstanderskabet unødverdig og for dyrt, og skoledirektionen var ligeså imod. Der blev da oprettet »en saa kaldt Friskole«, som i beg. af maj 1868 slog døren op for 12 drenge og 10 piger i 2 klasser. Der var eksamen første gang i oktober s.å., resultatet var meget tilfredsstillende, og selv om skolekomm. i de følgende år efterlyste lidt mere livlighed, voksede elevtallet til 42 i 1878.

Skolen blev kommunal i 1880, og en ny bygning blev opført. Lærer Schmidt fortsatte som lærer. Skolen blev nedlagt ved centraliseringen 1960.



Helletofte skole.

ENELÆRERE:

.... *Michelsen*, nogle måneder fra maj 1868, derefter »befordret til Sjælland«. Der må være tale om *Johan Henrik Michelsen*, f. 11.3. 1846 i Rudkb. som søn af skomagern. Johan Otto Ulrik M. og Laurentine f. Petersen. G.m. Marie Kristine Lund.

Skårup sem. 1866, huslærer i Magleby, vistnok på Brøløkke, havde her et sangkor (K. Elnegaard i LA 26.7.43). »Befordret« til Hemmes-

høj og senere til 1.læreremb. i Slustrup. Boede de sidste par år i Simmerbølle og døde 17.3. 1917. Begr. Simmerbølle. Han var foregangsmand som landbruger og udviklede bl.a. en runkelroestamme.

Peter Jensen, 1869–1873. Seminarist fra Jylland (ej. uduelig), »ret begavet, beskeden og studerende« (BV). »Arbejder flittigt, men kan ikke faa Liv i Børnene« (SP).

.... *Thomsen*, 1873–1876. Tiltrådt ca. 1.4. Seminarist og efter skolekomm. iagttagelser flittig og effektiv.

Peter Vilhelm Jensen Schmidt, 1876–1922, fra 1880 ved den kommunale skole her. F. 8.5. 1857 i Vormark, død 21.2. 1933, begr. Bøstrup. S. af lærer Peder Poulsen S. og Birthe Marie f. Poulsen. G. 10.9. 1880 m. Marie Kruhøffer fra »Bregnegård«, f. 7.8. 1855, død 26.2. 1922 i Helletofte. Dtr. af gårdfæster Emil K. og Maren Kirstine, f. Andersen.

Skårup sem. 1876 og s. år ansat i Helletofte, hvor han fik hele sit virke. »Drev med Interesse Skolelodd. Holdt ofte skæmtefulde Taler« (Nekrol. LA). Pens. 30.9. 1922 med 2960 kr. årligt. Bosatte sig i Bøstrup. Dtr. g.m. 1.lærer Thomsen, Bøstrup, en anden m. mejeriforpagter N. G. Thomsen. Sønnen Hjalmar lærer i Hobro og denne bys historiker.

Hjalmar Lund Johansen, 1922–1926. Se Fæbæk.

Viggo Hansen Palle, 1926–1960. F. 28.7. 1900 i Lindelse, død 12.12. 1977 s.st. Urne Svendborg kgd. Søn af tømrer Christian Hansen P. og Hansine f. Rasmussen. G. 3.12. 1925 m. Ingeborg Petersen Hviid, f. 27.8. 1904 i Lindelse s., dtr. af gdjr. og sognefoged Laurits Petersen H. og Hansine Jacobine f. Bay.

Odense sem. 1921. Ansat v. Sdr. Nærå friskole s. år, vikar i Hesselbjerg 1922, 2.lærer i Dunkær 1923, 2.lærer i St. Rise 1924, enelærer i Helletofte 1.8. 1926 til skolens nedlæggelse. Boede derefter nogen tid i Nordenbro og var vikar i Magleby komm. Flyttede derefter til svigerforældrenes hus i Lindelse. Søn gårdinspektør på Sjælland.

FÆBÆK SKOLE

Oprettet 1907, nedlagt 1960. Der var derefter i flere år mineralvandsfabrik i bygningerne.

ENELÆRERE:

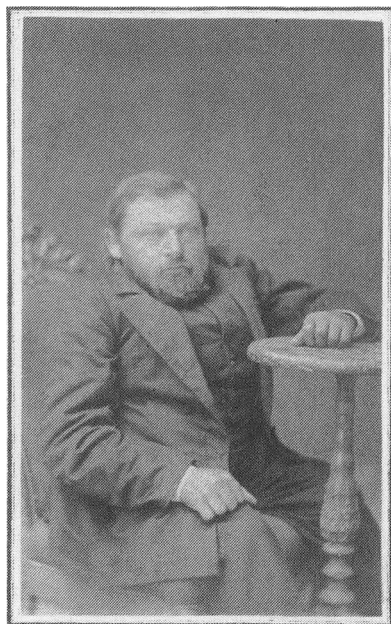
Peter Emil Ferdinand Thomsen, 1907–1926. Da 1.lærer i Bøstrup.

Hjalmar Axel Frederik Lund Johansen, 1926–1960. F. 7.11. 1893 i Helsingør, død 22.5. 1972. Søn af snedker Ferdinand Lund J. og Karen Marie f. Lausen. G. 24.8. 1920 m. Ellen Betty Marie Skjoldager, f. 15.2. 1900 i Lindelse, dtr. af 2.lærer (i Snøde) Christian Frederik S. og Anna f. Henningsen. Død 6.12. 1968.

Jelling sem. 1919. Forinden udlært snedker hos faderen og med til at bygge skolen i Bøstrup 1910. Ansat v. Haahrs skole i Svendborg, 2.lærer i Bøstrup 1920–1922, enelærer i Helletofte 1922–1926, derefter Fæbæk. Kirkesanger i Bøstrup og dirigent for Nordlangelands amatørorkester og for Lohals blandede kor efter lærer Have.

LEJBØLLE PRIVATSKOLE »H.J.RASMUSSENS PRIVATE INSTITUT«

Eksamen afholdt 1. gang 14.5. 1869. Resultatet var meget tilfredsstillende. Der var da 4 dr. og 4 piger, 1873 var der 9 elever til eksamen, men herudover søgtes skolen af 9 børn under 7 år. 1878 var 20 elever til prøve. Det stigende tal er vidnesbyrd om, at skolen både i Rasmussen og hans efterfølgere var heldig at have gode lærerkræfter. Sidste eksamen var 21.10. 1880, når bortses fra en fælles udskrivningseks. i april 1881. Skolehuset er nuværende Lejbøllevvej 36.



Hans Jørgen Rasmussen, grundlæggeren af Lejbølle privatskole.

Hans Jørgen Rasmussen, ca. 1868–1873. Oprettede skolen. F. 2.1. 1831 i Svalebølle, hjemmedøbt 8.1. som svagfør. S. af tjenestekar, senere gårdmand i Bøstrup, Rasmus Hansen og Anne f. Jørgensdtr. Han døde »blidt og roligt« 19.12. 1873 og blev begr. juleaftensdag. Skolekomm. gav ham det vidnesbyrd, at han arbejdede »med nidkærhed«. Ved konfirmationen var han »udmærket god« i kundskaber, men havde tilsyneladende ingen uddannelse til lærergerningen. Trods dette og trods sit fysiske handicap og sin tidlige død øvede han tydeligvis fortjenstfuld indsats. Han synes at have boet hos enken efter smed Niels Hansen, herfra foregik i hvert fald begravelsen.

Petra Marie Sofie Weimann, 1874–1876. F. 11.1. 1833. Dim. 1869 (eksamenskomm.). 1876 timelærerinde, 1883 fast ansat ved Kapelvejens skole og Nørre Alle; betalingskole, Kbhvn.

Frk. Thomsen. 1876–1881. I beg. af maj 1876 havde hun virket et par måneder og arbejdede som forgængerne til skolekomm. fulde tilfredshed.



Lejbølle privatskole. Frk. Thomsen omgivet af elever.

HUSLÆRERE:

Egeløkke:

Johan Abraham Truschewsky, 1797–99. Sproglærer, f. i Reval 1772. En charmør og lykkejæger, der fordrejede hovedet på en halvgammel og halvforstyrret søster til fruén på Steensgård for at få fat i hendes penge. Han blev jaget på porten, men forsøgte sig med en retssag, dog forgæves. Om den kuriøse affære se Personalhist. Tidsskr. 10. række bd. 1.

N. F. S. Grundtvig. 1805–1808.

Ane Jacobine («Bine») Lassen, ca. 1816. Senere g.m. kordegn Schmidt.

Ulrik Boesen, ca. 1818. Senere biskop i Slesvig.

Mogens Schiødte, ca. 1818–1820. Præstesøn fra Snøde. Senere præst i Husby på Fyn.

Jørgen Gad, ca. 1820. Senere sognepræst i Gaurslund.

Kristen Moustgaard Knudsen, 1939–40. Død 1978 som sognepr. i Gråsten.

Carl Johan Frederiksen, 1940–41. Cand.mag. Død som sem.lærer i Jelling.

Preben Wernberg Møller, –1945–. Stud. theol. Prof., dr.phil. Oxford.

Div. andre steder i sognet:

Frk. Quist, hos forp. Fabricius, Egeløkke, –1895–

Jørgen Knudsen, i præstegården, 1805–11. Præst i Hagenbjerg på Als.

Jens Chr. Høeg, cand. theol., på Nedergård, ankom til sognet 30.11. 1868. Præst i Højslev-Dommerby-Lundø.

Lars Peter Jeppesen, student, på Dommergården, –1840–

Den private skole på Siø:

En lærerinde frk. *Fauerschou*, Siø, indvikles d. 13.10. 1907 i et kompliceret trafikuheld i Lindelse. Hun redder liv og lemmer, men »Cyklen smadredes fuldstændigt«. (LF 15.10.07).

Frk. *K. Hansen*, –1926. Blev syg og fl. til Lomholt v. Fredensborg.

Marie Pedersen, 1926–1948. Søster til øens ejer, propr. P. H. Pedersen, i hvis handelssted i Humble hun tidl. havde været medhjælp.

TRANEKÆR-TULLEBØLLE SOGNE

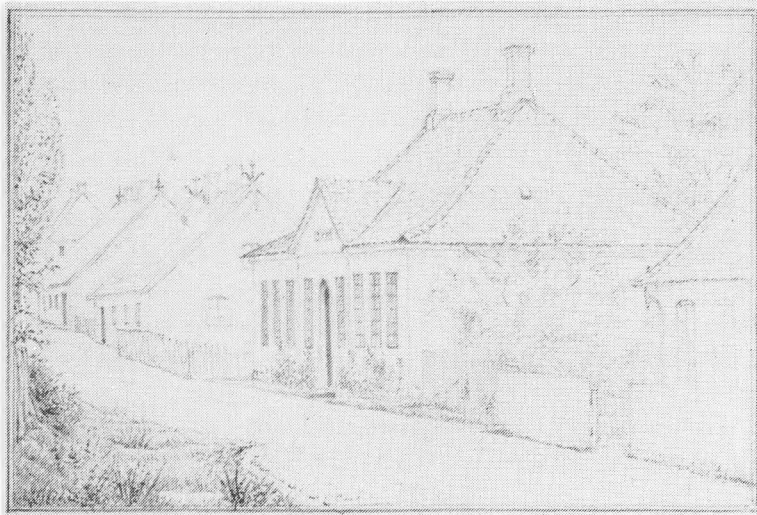
TRANEKÆR SKOLE OG DEGNEGÅRD

Midt i 1600-tallet var en skole i Tranekær by, 1735 en skole, som greven havde ladet bygge. Her sad skoleholderen for 8 rdl. 4 mk. samt ugepenge, 2 skill. pr. barn. 1733 var ud over grevens bidrag »intet vist tillagt« (BV). 1739 består skolehuset af 5 fag i længden, 3 i bredden, børnetal 80. Skulle bygningen nu være degneskole, måtte den repareres, eller man kunne udbygge degnegården med en skolestue. Skolen består 1800 af 6 fag med stråtag, vel vecligeholdt, men 1802 opføres en ny skolebygning, som er tegnet enten af bygmester Henrik Berggreen eller arkitekt A. Kirkerup, men i hvert fald bekostet af greven, således indrettet, at lærerens privatelever kunne logere der. Til den »lærerhøjskole«, som den også på skoleområdet idérige og offervillige greve (Generalen) lod oprette, opførtes en nu igen forsvunden bygning ved præstegården. Her blev undervist i snart sagt alt, sågar i ridning, men anstalten fik kun kort levetid. Den smukke klassisistiske skolebygning overlevede heldigvis bybranden i 1875. En i 1848 opført bygning udvidedes i 1874. 1806 var der på grevens bekostring opført 10 fag udhus i bindingsværk, og læreren bekostede 2. 1811–12 overflyttedes et 10 fags hus fra degnegården.

Degnegården bestod 1743 af 12 fag stuehus i 1 længde m. port, 10 fag ladehus incl. ko- og hestestald og vognskjul samt et 3-fags tørve- og svinehus, alt »mærkeligt forbedret« af degnen. Enken efter degn Nyeborg købte den gamle degnegård, der stilledes til rådighed for præsteembedet som enkesæde, udhusene dog for læreren som nævnt, naturligvis mod betaling.

1874 oprettes en pøgeskole »i organisk Forbindelse med Communeskolen«, der udvides m. 5 fag. Den nedlagdes dog igen 1880.

»Asylet«, Tranekærs børnehave, oprettedes 1868 af greven, og grevs-kabet bekostede driftten indtil lukningen i 1953.



Tranekær skole, tegnet af komponisten Chr. Barnekow omkr. 1880.

DEGNE:

Hans Danielsen, –1684–1690–. Indberetter, at han får »lidet Offer af en Deel, intet af de Fleste«, men af »Hans Høye Excellenz dog 1 Rdl. hver Offerdag«.

Rasmus Hansen, –1707–1730–

Hans Rasmussen Tranekier, 1730–1774. Død 17.11. 1774. Muligt formandens søn. G.m. Anne Marie Stub, død 16.3. 1781 i Rudkøbing. Datteren Berte, der var død før moderen, havde været gift med byskriver Schrøter i Rudkøbing, og hendes 6 børn arvede godt 412 rdl. efter deres mormoder. Hans Rasmussen T. var studeret, og »dend hæderlige og vellærde Mand« havde en teologisk bogsamling, der ganske vist var lille, men som dog rummede gode sager som Kingos sjungekor og Brorsons rare klenodie.

Niels Stub Nyeborg, 1774–1808. F. ca. 1740, død 26.11. 1808. G. 21.9. 1770 i Tved m. Sophie Unger, f. 20.10. 1752, dtr. af ridefoged på Bjørnemose Claus U. og Marie Pedersdtr. Møller. Søster til præsten Erik Chr. Unger i Bøstrup og moster til den pastor Lund i Toksværd, der åd sig ihjel i risengrød. Niels Stub N. var kateket i Svendborg til 1769, degn i Tved 1769–1774. I Tranekær var han tillige beskikket som skolelærer, men blev »fritaget for Skoleholdet imod at afstaae de dermed forbundne Fordeele«. Hans enke bosatte sig i Nyborg, men havde

forinden købt degnegården, hvis beboelseshus hun stillede til rådighed som enkesæde ved præsteembedet, mens udhusene overlodes skolelæreren. Derved havde hun 100 rdl. om året. Fra eftermanden i emb. fik hun årl. 10 rdl. i pension. (Embedsbog)

LÆRERE/KIRKESANGERE, 1.LÆRERE

Jens Friderichsen, 1810–1847, skoleholder fra 1803. F. 29.9. 1779 i Tvede, Halsted sogn, død i Tranekær 1.5. 1847. Faderen var husmand og skrædder. G. 19.6. 1803 m. Elisabeth Charlotte Hiorteberg, døbt 2.6. 1775, død 25.3. 1869. Dtr. af degn i Mesinge Rasmus H. og Gertrud Guldager.

Trollebørg sem. 1799. Hans uddannelse blev bekostet af greven på Knuthenborg. Hjælpelærer på seminariet, konst. lærer i Gjerup 1799, lærer i Nakskov 1801, i Tranekær ved kaldsbrev af 17.11. 1803, kirkesanger 1810 (coll. 14.11.). Fik 1805 kaldsbrev på svigerfaderens degneembede i Mesinge, men tiltrådte ikke. Friderichsen var øens første seminarist og »Generalens yndling. Ved et selskab på slottet sad han højere placeret end selveste provsten, de sås dagligt, og grevens begejstring for den uddannede lærer inspirerede til ansættelse og uddannelse af andre. Det påvirkede også lønnen i gunstig retning. I 1810 havde Friderichsen således over 250 rdl. netto foruden skolens tilliggende af ager, eng og mose, »decimantes« (tiende), »reditus festivales« (offer ved højtider, brudevielse, ligbegængelse osv., herunder et såkaldt »fejlam« for at holde kirken ren, mere end dobbelt så meget som nogen anden. (Embedsbog). Men F. var også en kundskabsrig og i hvert fald i sine yngre år initiativrig mand. Han bestyrede Generalens efteruddannelsesanstalt for lærere og en folkebogsamling. 1829 fik han Fyns Stifts patriotiske Selskabs sølvbæger for at »anføre Skoleungdommen til adskillige nyttige Industrigrene«. Han ydede bidrag til Molbechs dialektleksikon, til »Nyeste Skilderie af Kiøbenhavn« og til »Almuevennen«. I »Tidsskrift for Almueskolevæsenet«, det første af lærere redigerede skoleblad, skrev han om læseindlæringsmetoder, om lærernes retslige sikkerhed o.a. »Det er min og alle øvrige Almueskolelæreres Stolthed, at hverken Commission, Direction, Greve, Baron eller Patron, Præst, Provst eller Biskop uden Lov og Dom kan afskedige os. Er end vort Embede møisommeligt nok, Brød, Kiød og Boelig ikkun tarvelig, saa vise vi os dog som Mænd, ikke som Trælle, men som frie Mænd, der vide og føle, at vi ikke alene have Borgerret i Himlen, men ogsaa paa Jorden«. Men »sic transit gloria mundi«! Vurderingen fra tilsynet blev forbeholden. I 1834

fandtes han ganske vist stadig kundskabsrig og duelig, men »som gammel er hans Kraft nu svag, i øvrigt excentrisk i sine Ideer, ingen practisk Skolemand«. En ikke ganske forståelig vurdering, når man betænker Friderichsens samtidige saglige fremstillinger om undervisningsmetoder. Ved sin kritik af gudstjenestiderne i et ganske vist noget respektløst indlæg i Hempels avis i 1830 pådrog han sig sine høje gejstlige foresattes vrede og truende advarsler. Efterlod foruden enken en søn og en datter.

HJÆLPELÆRERE hos Friedrichsen:

Rasmus Larsen, f. 1807. Skårup sem. 1829. Tranekær 1834 ell. 35–1840. »Duelig, sindig og solid«. Han ramtes af en sygdom, som berøvede ham mælet, og døde heraf 1840.

Mads Frederik Hansen fra V. Åby, f. 1816. Skårup sem. 1836. Tranekær 1840–43. Pens. 1887 fra emb. som lærer og kirkesanger i Oure. Udgav et par religionsbøger. Søn: pastor Preben Hansen, Longelse. Død 1913.

Lauritz Chr. M. Brandstrup. 1843–47. Derefter Friedrichsens efterfølger.

Lauritz Christian Michael Frederik Brandstrup, 1847–1886. F. 6.4. 1812 i Odense Sct. Hans s., død 6.3. 1900 på »Kbhvns. Sygehjem«, Sct. Thomas s. Søn af jurist og kompagnikirurg(!) Lauritz B. og Danieline Schmidt. G. 1. g. 27.6. 1844 m. Marie Kirstine Krømmelbein af Tranekær, f. 14.2. 1816 i Oksenvad, død i Tranekær 3.7. 1853 af brystkræft. Dtr. af gdjr. Jens K. og Ester Marie Kloster. 2. g. 3.11. 1854 m. Johanne Christine Fenger, f. 15.4. 1820 på Maegård, Skårup s., død 5.4. 1898 i Kbhvn. Hellig Kors s. Dtr. af propr. Frederik F. og Birthe Christine Hellesen.

Skårup sem. 1841 (m.d.), havde taget dansk juridisk eks. 1836. Ansat på Assens byskriverkontor i 5½ år og ½ år på byfogedkontoret. Benævnes 1834 som toldbetjent. 2.lærer i Tved, hjælperlærer i Tranekær, 1.lærer 1847 (coll. 30.6.), organist, i perioder kirkesanger v. Tranekær kirke, afh. af 2.lærernes forudsætninger som organister.

Brandstrup nød stor anseelse i sit sogn og hos skolemyndighederne. »Ualm. dannet og begavet Lærer, som véd at give Skolen næsten Præg af Realskole. Skolen er af de bedste i Stiftet, i særdeles hæderlig og glædelig Stand«. (BV). Biskoppen glæder sig over hans orgelspil, men finder naturligvis præludierne for lange. B. deltog i den politiske debat som moderat højremand, meget passende netop i Tranekær!

Han havde et stort hjerte for folk i trang, støttede dem personligt eller foranstaltede indsamlinger. Han var meget musikinteresseret og ledede sangkor. Når den unge Chr. Barnekow, der hørte til familien, var på besøg, spillede han til gudstjeneste og foranstaltede koncerter, ligesom salmemelodier og andet blev komponeret i Tranekær skole. Huslærer Kruuse på slottet skrev i et brev: »I Sandhed en mærkelig By, hvor Skolelærere:ns Hjem er det mest dannede«. Br. tog sin afsked fra 1.3. 1886 og flyttede til Kbhvn., men er med begge hustruer begr. i Tranekær. (Org.bl. 11/84, Chr.B.s Optegn.) Der var 4 børn i hvert ægteskab. Sønnen Ludvig blev en kendt billedhugger, Christian, afd.arkitekt, der har skrevet erindringer bl.a. fra barndoms-tiden i Tranekær, var fader til skuespilleren Ludv. B. Laur. Brandstrup udgav en dansk sproglære.

Johan Henrik Valdemar Gottschau, 1886–1925. F. 28.1. 1857, død 16.3. 1925 i Tranekær. Søn af lærer G. i Bøstrup. G. 18.9. 1881 i Bøstrup m. Johanne Margrethe Møllmann, Lejbølle, f. 8.10. 1858 i Rødvig, død 1.10. 1928 hos c.tr. og svigersøn i Århus. Dtr. af skibskapt. Johan Arnold M. og Ane Margrethe Petersen.

Skårup sem. 1876. Huslærer på Askholm, vikar i Vålse, soldat v. forplejn.korpset, hjælpelærer i Bøstrup, 1880–1886 lærer ved Kapelvejens friskole i Kbhvn., kaldet til Tranekær 7.6. 1886 og var 1.lærer og organist her til sin død. Lærer Saul i Frørup havde forb. ham til sem. 2 sønner i Kbhvn., 1 i Tyskland, 1 i Amerika. Datteren Karen lærerinde i Fodslette. »Vakker dannet Person, flink Lærer.« (BV). »Alle gamle Elever har bevaret et smukt Minde om den gamle Skolemester, der tog dern: op på sit Knæ og talte med dem, naar de havde faaet en lille Sorg«. (Mindeord LA).

Marinus Peter Hansen, 1925–1937. F. 26.8. 1890 i Vildtofte, Flemløse s., død 14.3. 1937 i Tranekær. S. af husmd. Peder H. og Karen Marie Andersen. Hans hustru, Dagny H., lærerinde i Tullebølle.

Silkeborg sem. 1911. Svømmelærereks. 1911–13, vikariater i Vestjylland, 1913–1925 2.lærer i Tranekær, fra 1.8. 1925 1.lærer til sin død. Formd. f. lærerkredsen 1927–37, næstfmd. i menighedsrådet. Kirkesangerhvervet måtte han opgive af helbredmæssige grunde. Han havde svagt hjerte, og en søndag morgen fandt hans kone ham død i sengen. »En god og vennesæl Mand, opfyldt af Trang til at holde Fred med sine Medmennesker. Han havde det barnlige Sind, som forstaar at glemme og tilgive«. (Nekr. LA). Der var ingen børn i ægteskabet.

Knud Mogensen, 1937–1953. Se centralskolen.

SKOLEHOLDERE:

Jørgen Pedersen, –1644– Skoleh. i Korsebølle, senere Tranekær.

Bartholomæus Christian Olrom. –1728. Død dette år. Trolovet med Mette Nielsdtr.

Frederik Andreasen Molpidan, –1749. Derefter degn i Fodslette.

Cordt Haagenzen, –1772. Død 7.9. d.å. Måske fratrådt lidt tidligere på året, efterfølgeren var til stede ved skiftet. Efterlod sig sin hustru, Berte Chatrine Nielsdtr. og en 22-årig søn, som var »bortreist og ikke vides hvorhen«. Enkens situation kan sige noget om skoleholderes vilkår: Afdøde efterlod sig kun et gammelt sengested med gamle gardiner om og gamle sengeklæder i, et fyrretræsbord og 1 par gl. stole, kun at vurdere til 6 rdl. 4 mk. Hans »stakkels Klæder« kunne ikke sættes til noget. Den bortrejste søn måtte vente med sin arvepart til efter moderens død, da man »ansaae det for Synd at berøve dend stakkels fattige og svage Enke det lidet, som hun i sin Alderdom saa højligt til at ligge i og sidde paa behøvede«. Hun fandt husly hos en søster, der 1787 var enke. Sønnen havde halvsøskende, så en af forældrene havde været gift før.

Johan Clausen, 1772–1802. Født ca. 1726, død ugift i Tranekær skolehus 24.2. 1802. 1787 boede han hos enken og svigerinden Inger Hansdtr. Arvinger var børn af hans afd. broder, skovrider Jens C. Hans »bibliotek« bestod foruden 2 bundter gl. bøger af en grammatik, en tysk undervisningslære og noget teologi, fra velforankrede sager som en tysk bibel og Pontoppidans Forklaring til den mere abstrakte »Siemens Samtale mellem Adam og Noa«. Skiftet oplyser, hvordan en skoleholder dengang klædte sig: En sort og en brun kjole med vest, en spættet, en brun og en »gl. guulagtig« overkjole, en brun trøje, 6 par benklæder af klæde, manchetter o.a., det ene par sribet, 2 par meget gamle, 1 skindpung, 2 par håndknapper, en rund og en trekantet hat og en kasket, 4 parykker og 2 par støvler, det ene gammelt. Boet var lidet værd, selv om alt medregnedes, til og med nogle gamle søm. Arvingerne havde da heller ikke indfundet sig. »En Mand af ikke alm. Duelighed«. Der var netop blevet udlagt skolejord til ham. (Indb. 1800).

Jens Friderichsen, 1803–1810. Derefter lærer og kirkesanger her.

Otto Dahl, bor 1801 i skolen og kaldes grevelig skoleholder. Huslærer på slottet eller hjælpelærer i skolen? 1802 degn i Magleby.

2. LÆRERE:

Fritz Jørgensen, 1849–1852. F. 14.1. 1826 i Kerteminde, død 1869. Søn af kørekarl på Langøland Christian Hansen og pigen Marie Hansdr. G.m. Ane Katrine Andresen.

Skårup sem. 1846 (m.d.). 1849 2.lærer og org. i Tranekær (coll. 23.4.). 1852 lærer i Revninge. Afsked. p.gr. af sindssvaghed. (HK).

Christian Pedersen Jørgensen, 1852–1856. F. 31.8. 1827 i Ertebjerg, Tandslet s. på Als, død 26.2. 1858 ved Samsø. S. af boelsmd. Peder J. og Sille Maria Andreasdr.

Skårup sem. 1849 (udm.duel.). 2.lærer i Tranekær 1852 (coll. 15.5.). Han kunne være kommet til Fuglsbølle, men foretrak Besser på Samsø. »En god Gymnastiklærer«. Drukned på en skøjtetur s.m. en anden ung mand. Begr. i Besser.

Hans Ditlef Madsen, 1857–1860. F. 29.12. 1831 i Veflinge, død 14.11. 1907 i Falsled, begr. Svanninge. S. af gårdmd. Mads Hansen og Karen Marie Pedersdr. Hustru: Maren Sophie Rasmussen, f. 3.12. 1835 i Falsled, død 27.9. 1912 i Tømmerup v. Holbæk hos sønnen, der var præst der.

Skårup sem. 1856 (m.d.). Samme år hjælpelærer i Gudbjerg, 2.lærer i Tranekær ca. 1.1. 1857, organist. Kaldet til Falsled skole 1.9. 1860. Her hedder det om ham i 1876: »Klar og flittig Lærer, stræber lidt for høit i Theol., men lader dem lære Bogen godt« (BV). Fandtes allerede da at være lidt tunghør. Pensioneret 1897, men blev boende i Falsled.

Carl Christian Kingo Pedersen, 1860–1883. Enelærer i Botofte.

Iver Marius Gram, 1883–1885. F. 10.6. 1857 på »Gramgården« i Hadrup, Hundslund s. S. af gdjr. Jens Christian Pedersen Gram og Ane Laurine Jensen. Død (efter fam. angivelse) i Kbhvn. ca. 1.9. 1942. G. 1. g. m. Maren Kirstine Jørgensen, død 22.12. 1882 i Vidstrup s., 20 år gl. G. 2. g. 4.11. 1884 i Rudkb. m. Hanne Madsen, Tranekær, f. 16.8. 1852 i Skallerup, Vendsyssel. Dtr. af Mads Chr. Christensen og Johanne Marie Larsen, Nørlev.

Jelling sem. 1877. 1878 lærer i Vidstrup v. Hjørring, 15.9. 1883 2.lærer i Tranekær, 22.10. 1885 lærer og kirkes. i Hornum v. Horsens, 1889 i Smidstrup v. Bogense, 1903 i Lyngø v. Hillerød. I hans skole i Tranekær herskede »udmærket Orden og Disciplin«. Som organist fik han indført en del smukke melodier. »Hans Udførelse af Koralerne er korrekt, og smaa lette Præludier spiller han hyggeligt« (Brandstrups anbef.). En stille pensionisttilværelse var ikke noget for

ham. Han arbejdede med statistik i landsoverskatterådet og som kasserer og vareafvejer for et firma i Kødbyen, til han var over 80!

Hans Larsen Petersen, 1885–1896. F. 9.12. 1863 i Borup, Søndersted s., hvor faderen var boelsmd., død 8.1. 1896 i Tranekær efter nogen tids sygdom, begr. her. Søn af senere arb.mand i København, Peter Hansen og Maren Kirstine Larsen. G. 14.8. 1891 i Fredensborg slotskirke m. Anna Marie Caroline Reehof, lærerinde ved pogeskolen, senere realskolen i Tranekær.

Blågård sem. 1883 (2. kar.). 2.lærer i Tranekær 1883 til sin død. Han var en trofast deltager i lærerforeningens møder, »hvor han ved sin elskelige Færd havde vundet sig mange Venner«. »Vakker, flink og nidkjær«. (BV).

Hans Christian Charles Mogensen, 1896–1904. F. 18.6. 1873 i Sdr. Longelse. S. af murer, senere arkitekt Hans Peder M. og Jørgine Madsen. Viet 18.6. 1897 i Bøstrup til Ånnette Jakobsen, »Dageløkkegården«, Fæbæk, f. 17.4. 1870. Dtr. af gdjr. og teglværksejer Jens Christian J. og Mathilde Jørgensen.

Skårup sem. 1895 (2. kar.). Vikar, hjælpelærer i Stenderup og Bøstrup, 1.4. 1896 2.lærer og kirkesanger i Tranekær, 1.5. 1904 1.lærer og org. i Nr. Søby. Pens. fra 1.10. 1937.

Carl Mortensen, 1904–1910. F. 9.9. 1881 i Tranekær, død 16.4. 1910 s.st., begr. her. Ugift. Søn af tømrer Morten Christian M. og Amalie Jørgensen.

Skårup sem. 1902 (mg). Vikar i Kølstrup, 2.lærer i Tranekær fra ca. 1.8. 1904 til sin bratte død for egen hånd.

Hans Peter Nielsen Holst, 1910–1911. F. 19.1. 1887 i Tandrup skole, Strandby s., som søn af lærer Laurits Nielsen og Else Marie Jensen. G.m. Constance Henriette Emilie Godskesen, f. 28.12. 1893 i Storden s.

Ranum sem. 1908. Vikar i Ålborg, 2.lærer i Tranekær 1.7. 1910 30.9. 1911. Tillige kirkesanger. Derefter timelærer og lærer i Ålborg, Kjellerupgades skole. Pens. fra 1.11. 1939.

Hans Jørgen Hansen, 1911–1913. F. 18.2. 1887 i Tysted. S. af murerm. Th. H. og Ane Kirstine Rasmussen. G. 28.6. 1912 m. Bertha, f. ? fra Alleshave.

Jelling sem. 1908 (mg+). Hjælpelærer i Ølsted 1908–1909, 2.lærer i Eskebjerg 1909–1911, 2.lærer i Tranekær 1.12. 1911, i Bredetved 1.8. 1913. Kirkesanger i Ågerup.

Marinus Peter Hansen, 1913–1925. Derefter 1.lærer her., Inden han tiltrådte vikarierede i nogle mdr. *Axel Svane Nielsen*, senere Svendborg statsgymnasium.

Karl Vilhelm Andersen, 1925–1928. F. 24.8. 1897 i Lejrskov. S. af husmd. Christian A. og Anna Katrine Hansen. G. 25.4. 1925 m. Lydia Holm, f. 11.12. 1895 i Kbhvn., dtr. af en muremester.

Nr. Nissum sem. 1924. 1.11. 1925 2.lærer i Tranekær, 1.10. 1928 enelærer på Alrø. Pens. 1938, men igen aktiv 1949 som vikar i Lunderskov, derefter 1.lærer i Roust v. Varde, igen pens. 1.10. 1953. Hans virke på Alrø nævnes forbeholdent i »Østjysk Hjemstavn« 1967. (N. C. Spanc. et).

Knud Mogensen, 1928–1931. Senere 1.lærer her. Se centralskolen.

Peter Kristen Larsen, 1932–1938. F. 3.10. 1909 i Trovsløkke, Marstal Landsogn. S. af parcellist Hans Jørgen Klausen Larsen og Hansine Katrine Hellmann. G. 9.8. 1932 med Anna Andersen, f. 15.9. 1911, dtr. af skibsreder A. P. Andersen.

Nr. Nissum sem. 1930. Årskursus. Efter div. vikariater asp. i Tranekær 1.5. 1932. Kirkesanger. 1938 lærer i Vallensbæk.

Gertrud Kjerstine Pedersen, 1938–1949. F. 6.4. 1914 Vork mark i Egtved sogn. G.m. lærer Erik Rode Hansen, Roskilde.

Odense Forskolesem. 1934. Asp. i Tranekær og Botofte 1.7. 1938, fast ansat samme år 1.11. Kom hertil fra Skjold komm., fl. 1.10. 1949 til Hjulby komm.

Svend Aage Fillipsen, 1938–1942. F. 9.8. 1911 i Nørreskov, Gødvad s. S. af gdjr. Anders F. og Karen Marie Hansen. G. 1. g. 4.3. 1935 i Ringe m. Ella Holling, f. 19.1. 1917, død 22.7. 1946. Dtr. af sagfører Aug. Holling og Anna Caroline Ulricha Wellendorf. G. 2. g. 23.5. 1947 m. Karen Kroun, f. 31.7. 1923. Dtr. af murer. Henrik Marius K. og Marie Elisabeth Larsen.

Winthers sem., Silkeborg, 1935. 1935–1936 v. Ringe fri- og efterskole, 1936–1938 militærtjeneste sluttende som sekondløjtn. 5.1. 1938 aspirant Tranekær, 2.lærer 1.11. 1939–30.11. 1942, afbr. af genindkaldelser, 1942–1952 1.lærer i Oure, 1952–1964 1.lærer, sidst overlærer i Ullerslev, 1964–1967 1.lærer i Ø. Højst, 1.1. 1968–31.7. 1979 overlærer v. Ejbyskolen i Odense. Bor som pensioneret i Bækkeskov, Marslev.

Fillipsen deltog i kampene ved grænsen d. 9. april 1940 og var med i modstandsbev. fra 1943. Kompagnichef i hjemmeværnet.

1 søn af 1. ægteskab (†), 2 døtre og 1 søn af andet.

Karen Hermansen, 194?-1950. Forsk.lærerinde i Højslev.

Simon Holm Rasmussen, asp. fast ansat 1.7. 1952-31.10. 1953.

Asta Holm Rasmussen, asp. 1.8. 1952-31.10. 1953. Fl. til Sønderjyll.

TRANEKÆR POGESKOLE. 1878-1880

Anna Marie Caroline Reehof, 1874-1880. G.m. 2.lærer H. L. Petersen.
Havde 1887 et institut (LA 22.7). Ansat v. den grevelige realskole.



BOTOFTE SKOLE

Skolen oprettet 1883. Lærer Kingo Petersen flyttede ind til 1. sept. og kunne gøre det med manér, da beboerne i Tranekær havde givet ham et møblement i afskedsgave. 1938 søgtes den nedlagt, man mente derved at kunne spare 1.000 kr. om året. Der var dog ikke enighed herom i sognerådet. Skolen var derefter »skindød« nogle år, lukket for et år ad gangen med brændselsmangel som angiven årsag. Beboernes bestræbelser på at få den åbnet lykkedes ikke, og børnetallet var efterhånden minimalt. Endelig beslutning om lukning blev taget 1947.

ENELÆRERE:

Carl Christian Kingo Pedersen, 1883–1909. F. 6.3. 1838 i Nr. Åby, død 5.5. 1922 i Tranekær og begr. der. S. af lærer Jacob Petersen og Johanne Cecilie Kingo. G. 17.4. 1865 i Nr. Åby m. Anne Margrethe Olsen, f. 27.9. 1838 i Magletving, Birket s., som dtr. af gmd. Ole Pedersen Ladefoged og Inger Poulsdtr., død i Tranekær 13.4. 1927.

Skårup sem. 1859 (m.d.). Hjælperlærer i Tårup, 2.lærer i Tranekær 1860 (coll. 12.12.) 1.9. 1883 enelærer i Botofte til sin pensionering 31.3. 1909. Danneb.r.md. ved sin fratræden. »Flink og afholdt Lærer«. (BV). »Var gift, men havde ikke selv Børn, baade han og hans Hustru var store Børneelskere, og altid mageløst gode mod os Søskende. Mellem P. og Fader herskede der i alle de mange Aar et varmt, gammeldags Venskabsforhold med den største Takt og Finfølelse fra P.s Side som den underordnede« erindr. Brandstrups søn. »En Hjemmets Mand, der ikke brød sig om det offentlige Liv«. (Nekr. LA). Han var dog formd. for lærerkredsen 1885–87, kredsmd. for skyttekredsen og virksom for husflid og sognebibl. 2 brødre var ligeledes lærere.

Carlin Klæsøe, 1909–1923. 1.lærer i Humble.

Harald Tobias Christensen, 1923–1931. 1.lærer i Hov. Se centr.skolen.

Knud Mogensen, 1931–1937. 1.lærer i Tranekær. Se centr.skolen.

Gertrud K. Pedersen, 1938– Forskolelærerinde, tillige i Tranekær (s.d.)

HUSLÆRERE:

SLOTTET:

Abraham Volchersen, 1767–1772. Huskapellan og informator. Død 1801 som (en højst særpræget) præst i Kippinge-Brarup.

Erich Chr. Unger, 1794–1800. Præst i Bøstrup.

Jørgen Kruuse, 1859–1861 og 1864–. Cand. theol., 1861–64 adjunkt v. Domscholen i Slesvig. Senere godsforv. på Lundsgård. Datter g.m. en søn af lærer Brandstrup.

Thøger Jensen, 1882. Se Østerskov.

Jens Hansen Kofod, 1888–1890. 1891 2.lærer i Sandvig.

John Peter Hansen, 189–. 1897 lærer i Vemmetofte.

PRÆSTEGÅRDEN:

Sophie Andersen, –1840– F. på »Rosengård«, Kværkeby s., ca. 1798. Vistnok søster til præstens kone.

Carl Henrik With, 1840–1845. Cand. theol. Præst i Ålborg, stiftsprovst, overskoleledirekter. Læsebøger hvori fortællingen om musene i Rynkeby præstegård.

ANDETSTEDS:

Conradine Sophie Worm, –1845– hos gæstgiver Hein. 39 år, ugift. Fra Nyborg.

Caroline Emilie Koefod, –1845– Skifteforv. Denker. 27 år, ugift. Fra Odense.

Rasmus Nielsen. Godsinsp. Bøgh. Senere bestyrer af realskolen.

Læge Fibiger havde priv.lærerinde. (Chr. Brandstrups erindr.).

Caroline Georgine Emilie Wagner, dtr. af musiker Joh. Georg W. underv. i håndgerning. Død 18.12. 1910, 94 år. Lensgrevens skole for fattige piger.

ASYLET.

Ledere:

Frk. *Bildsøe*, 1869–1898.

Emilie Krühøffer, 1898–1943. Dtr. af forstråd Ernst Wilh. K.

Jenny Kastberg Jensen, 1943–1954. Dtr. af godsforv. K. Søsterdtr. til foregående. Skrev til Langel. Avis om det gl. Tranekær i serien »Min hund og jeg«.



Førstelærerboligen i Tullebølle.

TULLEBØLLE SKOLE

En skole oprettedes i 1. halvdel af det 18. årh., iflg. indberetn. 1735 af sognets almue. 1739 er der behov for, at den øges for at kunne rumme de 96 børn. Den trænger til istandsættelse, og brønd mangler. 1799 ansøger lærer Rasch om udvidelse af ladebygningen, men kancelliet afslår. Læreren bygger da for egen regning.

Juli 1816 afholdes licitation over ny skolebygning med 2 klasseværelser med plads til 4 lange borde i hvert. Der blev lånt 500 rdl. af offentlige midler og 1.000 rdl. af Odense hospital. Forandringen var nødvendig, den forrige bygning beskrives 1800 som gammel, 15 fag klinede vægge og stråtag. De 6 fag var dog tilbyggede for 16 år siden. Den nye bygning var af brændte sten, stråtagt og med et kammer ovenpå til medlæreren. (GL. Brandtax.)

Juli 1823 afh. licitation på Rudkb. rådhus over et nyt våningshus til læreren. Det beskrives 1851 som »i det hele godt og bequemt indrettet (H&J), men erstattes 1866 af et nyt umiddelbart nord for kirken. Det ligger der endnu, dog ikke som lærerbolig. Samme år opførtes ny skolebygning, 1901 en forskole. En gymnastiksal, der tillige var menigheds-hus, kom til ca. 1905. Den var ingen skønhed og er igen fjernet. Allerede 1838 havde man for 50 rdl. købt jordlod af en husmand til gymn.plads.

Embedsbogen anfører 1812, at der til emb. hører et jordløst hus, 11 fag bondebygning, øst for skolen og et andet på 12 fag og 14 td. land øst for »degnegården«, kaldet Klokkervænget. 1851 omtales 2 enkesæder, det ene med 1 td. land, der udlejes til den, der besørger ringertjenesten.

DEGNE:

Michel. Flyttet til Snøde og nævnes der.

Degnekaldet lå til Rudkøbing latinskole, men 1619 antog bymændene i utilfredshed med løbedegnene en smed som degn, der trods latinskolens besværinger endnu havde embedet i 1622. (VL).

I øvrigt anneks til Tranekær.

SKOLEHOLDERE, SKOLELÆRERE/ KIRKESANGERE, 1.LÆRERE:

Niels Hansen, ca. 1742–1777. Død 25.2. 1777. G. 3.4. 1737 i Rudkøbing m. Elisabeth (ell. Lisbeth) Sophia Jespersdatter, død 2.2. 1784. Sønnen, der ved faderens død var skoleholder i Hov, overtog embedet, de tre døtre, der var 23–30 år var »ugifte og derfor umyndige«. De ønskede at overlade boet urørt til deres »kiærlige og godgjørende Moder« og til broderen, »som nu saa got som stod dem i Faders Sted«. De to yngste blev senere gårdmandskoner i Tullebølle og Tryggelev.

Claus Nielsen Nogel, 1777–. Søn af formd. G. 1782 m. Maren Andersdtr., hvis fader var gmd. i Lykkeby. Hun døde 24.1. 1788 fra mand og to små børn. Ved skifteforretningen efter hende måtte Nogel erklære, at hans formue og ejendom var ringe, da han i fem år havde haft sin gamle, svagelige moder at forsørge og havde haft udgifter til læger og lægemidler til sin sygelige kone. »Hans Giæld var stor og hans Creditorer mange«. Børnene kunne han kun give den afdøde moders gangklæder. Det må være Claus Nogel, der dør 16.11. 1790, 37 år gl., som Claus Nielsen Naur(!), »fordum Skoleholder paa Langeland«, hos svogeren, forvalter Høye i Tved.

.... *Hansen*, –1791–1794– Katekiserer »ulige bædre« end Clausen i Tranekær. (BV). Måske senere hjælpelærer i Lindelse.

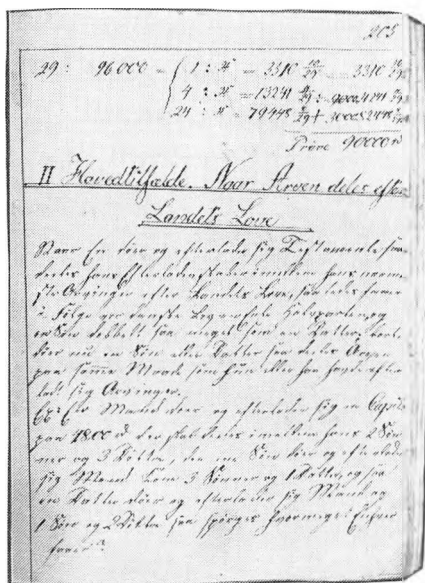
Johannes (undertiden kaldet Johan) *Hansen Rasch*, 1797–1851, derefter 2.lærer(!). Kirkesanger fra 1810. F. i Nordenbro, døbt 10.7. 1777, død 28.5. 1857 i Tullebølle og der begravet. Søn af skoleholder Hans

Hansen Rasch (s.d.). G. 1. g. m. Mette Pedersdtr., død 9.10. 1825, 48 år. 2. g. 18.12. s.å. m. Anne Dortha Wolff, hjemmevielse i Rudkøbing, død 4.5. 1867, 91 år. Rasch savnede åbenbart uddannelsesmæssige og andre forudsætninger for, at skolegerningen kunne lykkes. Det begyndte ganske vist lovende med biskoppens ord om, at »hans Ungdom og Lyst til at lære giver Anl. til Forhaabning«, men senere hed det, at »han aldrig burde have været Skolelærer, han katekiserer usselt, er simpel, meget simpel«, og at forholdene under ham »ei kunne blive bedre«. i 1849 »underviser han de yngste, saa godt han kan«. Men visse evner havde den så hårdt dadlede mand dog: Hans sangstemme skal have været så kraftig, at den iflg. tradition skulle kunne høres til Spødsbjerg bro, når den lød over gravene, og da prins Christian og Oehlenschläger engang blev budt velkommen til byen af kirkesangerens og skolebørnenes sang, blev hestene for deres vogn slagne af panik og løb løbsk! Og var folks lemmer gået af led, var han mand for at kunne få dem på plads, »uden Betaling, kun af Menne-skekjærlighed«, og mangelværkbruden kunne efter behandling gå »fra ham med et glad Ansigt«. 1853 holdt man derfor en fest for ham og samlede ind til en lænestol, »i hvilken han kunde hvile sine gamle Lemmer« (LA 1.1.53). Vel ikke så ringe en afbalancering af den biskoppelige kritik! En søn, der var bagermester i Rudkøbing, havde arvet denne særlige evne. 1857 skænkede Rasch og hans hustru et dåbsfad til kirken. Gravmindet, der kan minde om en lille kakkelovn, ses stadig på kirkegården, dog uvist om det er på graven. (Se også 2.lærere).

Eduard Farrer, 1851–1901. F. 7.4. 1822 i København, død 20.2. 1901 i Tullebølle af vand ved hjertet. S. af skibskapt. Gotthardt Farrer og Johanne Berteline Lind. G.m. Petrine Andersen, f. 28.10. 1820 på Nedergård, død 29.12. 1910, dtr. af avlsbestyrer Søren Andersen og Maren Hansen.

Skårup sem. 1841 (duel.). 1841 2.lærer i Tullebølle, kaldet til 1.lærer 21.7. 1851. Har. var indehaver af embedet til sin død, og da han i 1894 havde 50-års jubilæum, blev »jubellærer«, blev han stærkt hyl-det, som han også var blevet det efter de 25 år. De sidste år overlod han dog undervisningen til hjælpelærer Schlichting. »Sjælden duelig og nidkjær. Skolerne i Tullebølle og Tranekjær afgive herlige Vidnesbyrd om, hvad dygtige Mænd i faa Aar kunne hæve Skolen til. Men saa dygtige Lærere som Brandstrup og Farrer høre til Sjældenhederne.« (BV. 49)

Farrers datter varetog posteksped. i Tullebølle, den ene søn var



landmand, den anden artilleriofficer. Farrers gravsted er i kirkegårdens sydvestre hjørne.

Som hjælpelærer efter Schlichting, da denne blev 2.lærer, virkede 1900–1901 *Jac. Johs. Feilberg*, senere 1.lærer i Rise.

Ole Rasmussen, 1901–1932. F. 17.3. 1871 i Nr. Broby, død 21.11. 1938 i Odense. Søn af snedker Rasmus Andersen og Maren Hansen. Gift m. Jensine Johanne Christine Hansen, f. 4.10. 1873 i Tommerup s., dtr. af husmd. Lars Hansen og Kirsten Pedersen. Død i Tullebølle 23.1. 1905. Derefter 2.7. 1907 m. Rose Madsen, f. 3.6. 1871 i Galten. Død 1.6. 1925. F. 3.6. 1871 på Galten Mark, Galten s., dtr. af gårdm. Peder Madsen og Anna Magdalene Rasmussen.

Vordingborg sem. 1893, sprogstudier i England. Ans. v. Knarreborg opdragelsesanst. 2.lærer i Hårby 1894–1897, 2.lærer i Kølstrup 1897–1901, kaldet til Tullebølle 16.5. 1901, pensioneret 31.3. 1932. Var till. kirkesanger. Rasmussens tilværelse var ikke for lykkelig. Han havde problemer med omgivelserne, nok især med 2.lærer Schlichting, der følte sig forbigået ved besættelsen af 1.lærerembedet. De to meddelte sig skriftligt. Han trøstede sig vel rigeligt med flasken.

Adolf Frederik Schlichting, 1932–1942. F. 4.10. 1872 i Dronninglund. S. af mejeribest. Henrik Fr. S. og Caroline Margrethe Hansen Kümmerfeldt. Død 31.3. 1955, begr. Tullebølle. G. 6.10. 1899 m. Caroline

Hansen fra »Mosegården« i Klavsebølle, f. 9.6. 1880 i Hennemved, dtr. af dav. forpagter Anton Hansen og Trine Christine Gregersen. Hun døde 21.8. 1958.

Jelling sem. 1892 (2.kar.). Efter vikariatet i Lunde, Frederiksminde og Etterup hjælpelærer i Tullebølle 1895, 2.lærer 17.1.1899, 1.lærer 1.5. 1932, pens. 31.10. 1942. Bestyrede nogle år svigerforældrenes gård og boede der, men byggede senere hus i Tullebølle by. Forestod i en årrække postekspeditionen og det komm. regnskab. Gamle elever husker Schl. som en særdeles bestemt herre. Ved en visitats fandt biskoppen ham »praktisk og livlig med gode Kundskaber, men Børnene var forlegne, ordknappe og forvirrede«. Schl. døde pludseligt, ramt af hjerneblødning under havearbejde.

Svend Klæsøe, 1942–1946. Tidl. 2.lærer her, senere lærer i Rudkøbing.

Werner Bruun Rasmussen, 1947–1957. F. 22.11. 1910 i Humble. S. af urmager Viggo R. og Inger Kirstine Hansen. G. 1. g. m. Inger Corfitzen fra Svendborg, død 1955. 2. g. m. Karin Algreen, f. i Malmö, dtr. af Lars A.

Skårup sem. 1932. 1932–1937 2.lærer i Maglebrænde, 1937–1947 2.lærer i Bøstrup. Stillingen var som et af de få i landet klassificeret til grundløn 2700 kr. årl., mere end normalt, for at »holde på« 2.lærerne, hvorfor der var 85 ansøgere! 1.lærer i Tullebølle 1947–1957, derefter ansat v. Joachim Larsen-skolen på Frederiksberg. Pens. 1978, bosat i Valby.

Beskikket censor i dansk. Meget aktiv for fodboldspillet, best.-medlem af FBU. Den ene søn ingeniør, den anden lærer i Hallelev, Slagelse.

Orla Kyndby Holm fra 1957. Lærer her fra 1950. Se centralsk.

ANDRE LÆRERE, 2.LÆRERE, LÆRERINDER:

Mads Jeppesen, 1812–1813, derefter Bagenkop og Nordenbro.

Rasmus Knudsen, 1813–1814. F. 27.11. 1790 i Fjelsted, død s.st. 12.11. 1862. S. af boelsm. Knud Sørensen og Karen Rasmusdtr. G. 1. g. 19.7. 1816 m. Anne Kirstine Svendsdtr., døbt i Egense 25.6. 1780, død 11.11. 1816. Dtr. af gmd. Svend Rasmussen og Maren Jensdtr. i Skovsbo. 2. g. 18.4. 1817 m. Vibeke Hansen, f. i Assens 20.11. 1794, død i Fjelsted 19.3. 1873. Dtr. af Hans Marcussen og Anne Marie Pedersdtr. Sparre.

Skårup sem. 1811 (udm. duel.), lærer i Tullebølle fra okt. ell. novbr. 1813. 1.9. 1814 skoleholder i Kogtved, Sct. Jørgens s. Pens. 1858.

Jørgen Hansen, 1814–1815 og 1817–1818. Skoleholder i Hesselbjerg 1807, optaget på Vesterborg sem. på Generalens anbefaling og til dels bekostning for »goed moralsk Character og Anlæg og Lyst til Skolevæsenet«. Dim. 1814 m. udm. Lærer i Tullebølle 1.9. 1814–1.10. 1815 og igen fra 1.5. 1817–1.5. 1818. Forlod skolegerningen og blev proprietær i Jylland.

Erich Colding Jacobsen, 1.10. 1815–16.4. 1816. Derefter Hennemved og Fuglsbølle.

Niels Nielsen, 1818–1827. Medlærer fra 1823 (coll. 18/6). Se Lindelse skole.

Thomas Wissing Friis, 1827–1829. F. 9.12. 1806, død 8.3. 1851. S. af degn i Hårby Hans Rasmussen F. og Magdalene Lucie Christiansen. Hans kone hed Karen Madsdatter. Ingen egne børn, men en plejesøn, Christian Just F., der tog landbr.udd. på Hoffmannsgave.

Skårup sem. 1824 (m.d.). Efter sit virke i Tullebølle blev han hjælpelærer hos og senere afløser for faderen, der dog beholdt hvervet som kirkesanger til sin død som 92-årig! 1838 overlod Thomas Friis lærerembedet til sin yngre broder og overtog en gård i Akkerup. »En net Mand med Liv og Talent«. (BV).

Niels Olsen Bruun, 1830–1840. F. 22.5. 1801 i Fuglsbølle, død 13.7. 1840 i Tullebølle. Søn af gdjr. Ole Bruun. Ugift.

Skårup sem. 1828 (m.d.), vikar i Illebølle, hvor læreren var suspenderet, og hvor han af samme årsag havde været vikar allerede 1820. I 1833 skete det beklagelige, at »han brak Laaret«, hvad han aldrig kom over, og den sidste tid virkede han ikke i skolen. »Skade, at den ellers saa dygtige Lærer ei skal være aldeles fri for Hengivelse til Spiritus«. (BV, PV). I Tullebølle boede han hos husmand Rasmus Jørgensen.

Ad. Jacobsen, konstitueret. 1840.

Christian Christiansen, 1840–1844. Se Simmerbølle.

Ed. Farrer, 1844–1851. Derpå 1.lærer.

Johannes Rasch, 1851–1856. Der var dengang ingen aldersgrænse. Den nu 77-årige, udygtige 1.lærer, der længe havde arbejdet med de yngste klasser efter bedste evne, »stivsindet og dertil enfoldig«, blev nu 2.lærer! 1855 ses dog hans senere afløser at være hjælpelærer.

Lars Ditlev Nielsen, 1857–1859. Derefter Hennemved.

Jacob Rasmussen Winther, 1859–1864. Sidst 1.lærer i Snøde.

Ebbe Nis Thomsen, 1864–1865. F. 3.2. 1837 i Schadebüll, Enge s. i Sydslesvig, død 12.3. 1868 i Klokriis, søn af boelsmd. Peter Th. og Ingeborg Moritzen. G. 1.3. 1867 med Johanne Cathrine Petersen, dtr. af lærer Peter Brandt F., lærer i Karlum ved Lech, og Siecke Brodersen.

Skårup sem. 1863 (duel.), havde før seminariet været biskolelærer i Sande. Hjælpe­lærer i Longelse inden emb. i Tullebølle. Han var tysk af sind og søgte tilbage til sin hjemstavn, da grænsen efter krigen gik nord om denne. Lærer i Klokriis fra 1865 til sin tidlige død.

Hans Jacob Emil Edsberg, 1865–1877. Lærer i Sdr. Longelse.

Frands Sørensen, 1877–1898. F. 13.5. 1837 i Sahl s., død 4.11. 1898 på Sct. Josephs hosp. i Kbhvn., begr. Tullebølle. S. af møller Søren Nielsen og Maren Frandsdtr., Bording Mølle. G.m. Emma Elise Meller, f. 24.3. 1847 i fæstningen Christiansø, død 23.4. 1919, Rudkøbing østre Møllemark. Dtr. af underoff. Hans M. og Charlotte Kirstine Samuelsen.

Lyngby sem. 1861 (duel.). Østerby skole på Læsø 1863–1877, Tullebølle fra 1877 (coll. 11.6.) til sin død. »En solid Lærer, hvis Undervisning er dygtig« (BV). Han byggede eget hus i Tullebølle, senere erhvervet til 1.lærerbolig.

Ad. Fr. Schlichting, 1899–1932, derefter 1.lærer.

Svend Klæsøe, 1932–1942, derefter 1.lærer og siden ansat i Rudkøbing.

Arne Skibsted, 1942–1944. F. 21.8. 1920 i Ulfborg. S. af dav. 2.lærer, senere 1.lærer i Voel, Axel Nielsen S. og Elisabeth Petersen-Møller. G. 1951 m. Karen Marzrethe Sørensen fra Skive.

Jelling sem. 1942. Forud herfor præl.eks. og 2 år ved landbruget. Vikar og asp. i Tullebølle 1.10. 1942–31.7. 1944. Kirkesanger. Ved Silkeborg komm. skolevæsen 1944–1954, 1954–1956 tillige timelærer v. Th. Langs sem., 1956–1960 sem.- og øvelsesskolelærer, seminarielektor 1960–1984. Da pens. i forb. med seminariets nedlæggelse.

Viggo Kjærsgaard. 1944–1946. F. 27.1. 1920 i Eltang, død 28.4. 1983 i Søndersø, ramt af et hjerteslag i skolen. S. af lærer Karl Thomsen Kjærsgaard og Elisabeth Nygaard. G. m. Lise, f.?

Jelling sem. 1944 Vikar og asp. i Tullebølle fra 1.8. 1944. 1946 lærer i Knabberup, Skibet komm., 1950–1983 i Søndersø.

Alfred Hansen, 1947–1951. F. 1917.

Haderslev sem. 1945. Udlært snedker. G. m. Asta, f.? 1951 1.lærer i Rorslev, senere lærer i Stege. Trak sig tilbage p. gr. af sygdom.

Orla Kyndby Holm, 1950–1957. Ansat i nyoprettet stilling. Derefter 1.lærer.

Erling Lund Pagh, 1952–1954. F. 9.12. 1927 i København, død 8.5. 1973 i Stege. S. af metalstøber Hans Christian Lund Pagh og Frederikke Knudsen. G. m. beskæftigelsesvejleder Lilli Høyberg-Andersen.

KFUMs sem. 1949. Lærer v. Skjoldborg Skole i Thy 1949–1952. 1.lærer ved Hjelm skole på Møn 1954–1962, overlærer Gammelsskolen, Damsholte komm., 1962–1972. Skoleleder Lendemarksskolen, Stege, 1972–1973.

Birgit Johannessen, 1955–1957. F. 28.10. 1930 i Dianalund. Dtr. af Thormod J. og Inger Naur. G. m. ingeniør Sven Bruun-Rasmussen, s. af 1.lærer Werner Bruun-R., Tullebølle.

Vordingborg sem. 1954. Skrøbelev skole 1954–1955. Fik stilling v. åndssvageforsorgen i København 1957 (Gl. Bakkehus).

Gerhardt Gehrt Nielsen, 1958–1960. Aspirant. F. 31.5. 1930 i Lendemark, Bylderup s. S. af arbejdsmd. Axel Harald Nielsen og Minna Gehrt. G. m. defektrice, senere bibliotekar i Taulov, Grethe Fink fra Tullebølle.

Haderslev sem. 1958. Lærer v. Taulov centralskole 1960– .

Anne Margrethe Petersen, g. *Jakobsen*, 1959–1961. F. 7.8. 1936 på Frederiksberg. Dtr. af bankdir. Kaj Petersen og Emma Udesen. G. m. efternævnte Terkel Jakobsen.

Emdrupborg sem. 1958. Brøndbyernes komm. skolevæsen 1958–1959, Møllebakkeskolen, Horreby, 1961, Østofte skole og fra 1975 Blæsenborgskolen i Maribo.

Terkel Jakobsen, 1959–1961. F. 10.10. 1935 i Søllested. S. af frisørmester Jens J. og Karla Jensen. G. m. forannævnte Anne Margrethe Petersen.

Emdrupborg sem. 1956. Vikar i Østofte 1956, militærtjeneste 1956–1959. Lærer v. Møllebakkeskolen i Horreby 1961–1969, skoleinsp. v. Hunseby skole 1969–1977 og ved Blæsenborgskolen i Maribo fra 1977. Chef for Det danske Spejderkorps 1973–1979.

Knud Erik Pallisgård, 1961–1963. Se Tryggelev-Fodslette centr.skole.

Magnus Bang Hansen, 1962– Se centralskolen.

Asta Bang Hansen, 1962– Se centralskolen.

FORSKOLELÆRERINDER:

Hansine Marie Christensen, 1901–1924. F. 25.8. 1863 i Marstal. Dtr. af skipper Christen Albertsen Chr. og Maren Bager.

Silkeborg sem. 1896 (mg). Pogeskolen i Nr. Bjert til novbr. 1896, forskolelærerinde i Snarup, i Tullebølle fra 1.11. 1901 til pensionering 1.12. 1924, dog vikar i emb. til april 1925. Bosatte sig derefter i sin fødeby.

Daggy Hansen, f. Pedersen, 1925–1953. F. 10.12. 1889 i Svendborg, død 19.6. 1953 på Rudk.b. sygehus. Dtr. af dir. for jernstøberiet Niels Pedersen og Marie Rasmussen. G. 18.10. 1919 m. 2.lærer, senere 1.lærer Peder Hansen, Tranekær.

Silkeborg sem. 1913, s.å. Haahrs skole, Svendborg, senere Lille Næstved skole, 1.8. 1920 v. Tranekær realskole, derefter Tullebølle. Havde købt hus i Tullebølle, men nåede ikke at bo det.

Else Holbech Mortensen. 1954–1956. Født den 31/12 1931.

Vordingborg sem. 1954. Ved Græsted skole fra 1956.

ANDRE:

Particulier *H. R. Bruun* holdt hver vinter aftenskole og fik i 1878 som erkendtlighed en gyngestol med broderede puder. Samme Bruun lod 1880 metodistkapellet i Skebjerg bygge.



TULLEBØLLE POGESKOLE, 1912–1945

Marie Andersen, 1912–1939. F. 30.6. 1868 på Bjerrebygård, Tullebølle, Dtr. af gårdfæster Hans Jørgen Andersen og Anne Helene Mikkelsen. Død 4.10. 1956 på Tranekær alderdomshjem.

Skolen var oprettet af frk. Andersen og havde til huse på loftet, hvor hun boede, nu Bygaden 61. Her var et værelse til undervisning, loftsrummet var legeplads. De 5–6-årige elever gik i skole hveranden formiddag fra efteråret til april for en betalig af 2 kr. månedlig (1916). Elevtallet var normalt 5–10, og frk. Andersen styrede den lille skare med venlig bestemthed. Hun medv. tillige ved håndg. undervisningen i kommuneskolen i Tullebølle og en tid også i Simmerbølle og vikarierede undertiden i andre fag.

Klara Dirksen, 1939–45. F. 5.1. 1902 i Hennemved. Dtr. af kusk Jørgen Thomsen Rasmussen og Karoline Hansen. Hun videreførte pogeskolen på sin egen adresse, nu Bygaden 31. Hun var da enke efter Thorvald Dirksen, foderm. på Blegholm.

På Lykkebjerggård holdt *Ane Kirstine Eriksen*, f. Frederiksen (1.3. 1845–29.7. 1912) pogeskole. Hun var gift med gårdfæster Hans Erik Rasmussen Eriksen. Hun var fra Kulepile.

SIMMERBØLLE SOGN

SIMMERBØLLE DEGNEGÅRD OG SKOLE

Sognet modtog løbedegne fra Rudkøbing, og den gamle degnegård er 1690 »gandske øde og haver ikke været Boelig paa Stædet i Mande Minde«. Der kan 1694 »sæes derpaa Byg« (Indb.). Ud fra dette slutter pastor Marstrand 1741, at det kan »blifve troeligt, at den Triangel, det Stykke Jord, som ligger næsten op til Kirken, kan maaske blifve den Grund, hvorpaa Degneboliget har staaet, hvilken Jord endnu kaldes Degnekrogen«.

1743 stod der et hus, 7 fag, som greven nådigt havde ladet bygge af nyt foruden 3 fag tilbygget, om det så er her, Johan Lambrecht har boet i fæstehus under præstegården? 1800 var bygningen ikke i god stand, men var i årh. midte erstattet af en »i det hele taget smuk, rummelig og bequem« bygning, hvis skolestue var »lys og venlig, med smukt Inventarium« (H&J). Skolen vedligeholdtes udmærket af sognet, der var 5 td. 5 skp. land tillagt, fortrinlig bonitet ligesom den store frugthave. Mod årh. slutning var bygningerne stadig vel holdte, men gulvbrædderne var nu så hulslidte, at der i fugtigt føre eller sne stod blankt vand deri, fortæller gl. elever.



Simmerbølle skole.

Ny skole opførtes lidt syd for den gamle i 1899, og kommunen optog et lån, kr. 3.000 til formålet. 40 år senere blev skolen ombygget og udvidet. Den indgår nu i Rudkb. kommunes samlede skolevæsen.

DEGNE:

Bertel Hansen, –1648– Senere dansk skoleholder i Rudkøbing.

Hans Madsen, –1670– Løbedegn.

Peder Pedersen, –1690– Indberetter at få 3 rdl. som offer.

Lambrecht, Johan, –1718–1737–1744– Boede i et fæstehus under præstegården, var substitut og holdt undertiden skole om vinteren, især for dem, der skulle antages til konfirmation (Indb. VL). Han kunne regne og »temmelig vel skrive«. En søn døbt 1718.

Peder v. Westen Holm, –1804. Begr. 16.4. 1804, 90 år. G. m. Maren Christiansdtr. Handberg, begr. 25.1. 1805, 85 år. 1788 katekiserer degnen »nogenledes«, 1794 »ikke ilde«, men 1803 er han med sine 90 år »yderst skrøbelig«. Måske var lærelysten ikke så udtalt der i sognet. Præsten klager i 1766 over, at menigheden ikke holder »deres Børn og Tienende til Catechisation«. Westen Holms søn var overbetjent (funktionær af en art) i Saxeøbing, to døtre var gift i Kbhvn, en med en kbmd. Bjerregaard. Enken erklærede, at hun ikke kunne sidde i uskiftet bo »formedelst dens ringe Tilstand«.

Hans Knudsen, 1804–1825. F. ca. 1778. Hans kone hed Frederiche. 1801 var han hjælpelærer i Longelse, 1803 det samme i Simmerbølle, kaldet til degn 28.4. 1804, stedets sidste sognedegn. »Kendt som en retsindig Skolelærer«. (BV). Han led den tort, at den i perioder sindssyge kapellan Esmarch i pædagogisk iver for ind i skolen og trakterede børnene med en knortekæp og degnen med lussinger. Knudsen døde 4.5. 1825. Hans enke boede endnu i Simmerbølle, da datteren i 1829 blev gift m. en gårdmand, men synes at være rejst herfra s.m. datteren, da denne var blevet skilt.

SKOLELÆRERE/KIRKESANGERE, 1. LÆRERE:

Johan Carl Gotfred Fich, 1825–1843. Forfl. til Skrøbelev.

Christian Christiansen, 1844–1867. F. 10.2. 1804 i Lindholm i det sydvestl. Slesvig, død i Simmerbølle 23.12. 1867 efter flere års tiltagende svaghed. Begr. Simmerbølle. G. 25.4. 1844 med Christine Bolette Elisabeth Voigt, f. ca. 1811 i Tranekær, dtr. af forpagter Johan Sün-

ckenberg V., Pæregård. Hun var en af de ganske mange, der var vaccineret af den altkunnende general Fr. Ahlefeldt.

Skårup sem. 1837. Huslærer på Tryggelevgård, hjælperlærer i Skrøbelev, 2.lærer i Tullebølle 1840–1844, lærer i Simmerbølle 1844 (coll. 1.5.). »En livlig Friser, gammel [dengang 50 år!] men uden Holdning og Ro, fortaber sig i det Moralske og det Naturlige.... lader Børnene lære udenad og opremse indtil det Latterlige. Synes at have Sjælen fuld af andre Ting (Glæde over en lille Formue?)». (BV).

En på egnen endnu levende tradition vil vide, at Christiansen på det sidste var utøjsbefængt og hans kone så svær, at hun kun vanskeligt kunne komme af og på en vogn.

Jacob Rasmussen Winther, 1867–1882. Forfl. til Snøde.

Peder Jørgen Winther, 1882–1900. Brodersøn af forgængerens. F. 4.3. 1858 i Gislev s., død i Ryslinge 12.8. 1923, hvor elever og venner rejste et mindesmærke på hans grav. S. af lærer Frederik Boe W. (Ryslinge 1860–1901) og Marie Jørgensdtr., dengang Holme skole. G. ca. 1882 m. Maren Nielsen, f. 8.12. 1851 i Nr. Jernløse, død 4.6. 1935 i Hestehaveskoven, Ryslinge. Dtr. af gårdmd. Niels Larsen og Kirstine Christensdtr. Flere af deres børn var svagelige.

Skårup sem. 1879 (udm. duel.). Efter ansættelse på Den classenske Agerbrugsskole på Næsgård enelærer i Simmerbølle, 1.1. 1901 faderens efterfølger i Ryslinge, hvor en søster var lærerinde. »En dygtig, vakker Lærer, som underviser med Liv og holder Skolen i fortræffelig Stand.... Han er Politiker (Venstre), men uden at hans Gjerning eller Forholdet til Præsten lider noget derved« bemærker biskoppen fortrøstningsfuldt. »Øens dygtigste Skolemand« erklærede Langel. Avis ved hans bortrejse. W. var blandt mangfoldigt andet formand for lærerkredsen 1891–1900.

Peder Hansen Peder:sen, 1901–1921. F. 8.6. 1870 i Skårup, død 18.6. 1929 i Simmerbølle, begr. der. S. af husmd. Hans Chr. P. og Ane Andersens. G. 25.11. 1893 i Tullebølle m. Laura Kirstine Gotfredsen, f. 31.7. 1867 i Klavsebølle, Tullebølle s., død 5.9. 1938. Dtr. af gårdmd. Gotfred Rasmussen Gotfredsen og Johanne Marie Olsen.

Skårup sem. 1891 (m.d.), indstillede sig selv til prøven. 1.10. 1891 2.lærer og org. i Skrøbelev, 25.2. 1901 enelærer i Simmerbølle, kirkesanger og fra 1906 tillige organist. Lovede at spille gratis, om et orgel måtte blive anskaffet. Statens Lærershøjskoles kursus i sang og musik. Han var vokset op i beskedne kår og fortæller selv, at han som 10-årig var vogterdreng fra kl. 5 morgen til 8 aften for 35 øre og egen madpose.

Medl. af Simmerbølle menighedsråd, kasserer for husdyrassuranceselskabet og mere end almindeligt ivrig for manges landsbylærers hobby: biavl, til hvis fremme han fik oprettet et specialbibliotek. Han fremelskede æblesorten »Dannebrog«. Plaget af sygdom lod han sig pensionere fra udg. af 1921 og flyttede ind i egen villa i Simmerbølle. Blev dårlig og døde af hjerteslag efter at have været på havearbejde. En datter afløste ham som organist.

Vikar omkr. 1919: *Arnold Majus Hansen*. 1923 1.lærer i Åbyskov.

Jakob Rasmussen, 1922–1961. F. på Strynø, død 6.10. 1963, begr. Simmerbølle. S. af skibsfører Morten Rasmussen og Maren Rasmussen. G. 22.10. 1920 m. Johanne Kirstine Rasmussen, f. 22.11. 1895 på Strynø. Dtr. af skipper Rasmus R. og Anne Jakobsen.

Skårup sem. 1916, vikar på Strynø. 1917 2.lærer s.st., 1.1. 1922 ene-lærer, fra 1938 1.lærer i Simmerbølle, pens. 31.10. 1961. Udarb. en oversigt over gamle marknavne. Meget virksom for sognebiblioteket og også i sit hjem omgivet af mange bøger. »Den livlige, men dog altid myndige lærer. Med hans død er sognet blevet fattigere« (Nekr. LA).

Tage Maigaard Hansen, 1961–1965. Derefter Skrøbelev og Longelse centralskoler.

LÆRERE, LÆRERINDER:

Gerda Hansen, –1944.

Fanny Worsøe Larsen, 1944–45. F. 27.9. 1914 i Jordløse.

Odense sem. 1943. Vinterlærer i Høver, ansat i Simmerbølle fra 18.8. 1944. Jan. 1945 ansat ved Bølling skole, Skjern komm.

Astrid Sørensen, 1948–1957. Derefter Humble. Se centr.skolen der.

Ulla Margrethe Thyra Maigaard Hansen. 1961–1965. Derefter Skrøbelev og Longelse. Se Longelse centralskole.

Kirsten Margrethe Franken, 1967–1970. F. 24.1. 1940 i Norup. Dtr. af gdjr. Peter Christian Jørgensen og Mary Kathrine Johanne Justesen.

Odense forskolesem. 1964. Vikar i Otterup 1965, asp. Simmerbølle 1.5. 1967, fast ansat som småb.lærerinde 1.5. 1957, ved Ubberud skole 1.8. 1970. 1.10. 1972 lærer v. Virklund skole efter linieeks. i dansk.

Lone Nielsen, 1968–. F. 31.12. 1944 i Tullebølle. Dtr. af skomager Hans Ejner Christensen og Ellen Augusta Madsen. G. 3.8. 1968 m. salgs-

konsul. Torben B. Nielsen, f. 15.5. 1941 i Nebbe, Longelse s., s. af Hans Otto Nielser og Ella Petersen.

Småbørnssem. i Vejle 1967. Vikar i Rudkb. 1.1. 1968–31.7. 1968. Småb.lærerinde Simmerbølle 1.8. 1968–

Niels Jørgen Kirketerp, 1970–1978. F. 26.6. 1943 i Assens. S. af læge Erik K. og Ellen Jensen. G. 19.7. 1969 m. bibliotekar Hanne Sørensen, f. 29.4. 1944.

Hjørring sem. 1968. Fast vikar og asp. Simmerbølle 1.8. 1969–31.7. 1971, lærer s.st. 1.3. 1971–31.12. 1978. Derefter sogneprest i Magleby-Bagenkop. Gennemført den teol. særuddannelse.

Sanne Nordstrøm Jakobsen, f. Mack. 1974–1976. F. 27.4. 1943 i Faxe. G. m. driftsing. Håkon B. Jacobsen.

Åbenrå børnehavesem. 1965. Fast vikar v. børnehaverne i Felsted, Stubbæk, Gråsten og Åbenrå 1965–1974. Vakancevikar Simmerbølle 1.8. 1974–31.7. 1976. Ønskede ikke fast ans. de første 9 år, da hun havde to små børn. Startede børnehavekl. i Simmerbølle.

Irene Nielsen, 1977–1981. Børnehavekl.leder. Se Rudkøbing.

Jane Ellehuus Sloth, 1976–1978. F. 12.10. 1953 i Svendborg. Dtr. af signalnæstformand ved DSB Holger Ellehuus og Karen Andersen. G. m. lærer Rasmus Sloth, Langelands Efterskole.

Esbjerg børnehavesem. 1975. Børnehavepædagog (vikar) Fruestræde skole, Svendborg, august–oktober 1975, børnehaveklasseledervakancevikar Simmerbølle skole 1.9. 1976–7.5. 1978. Pædagog v. »Søvang« børnehave i Ollerup 1978–1981, pædagog v. fritidsklubben i Rudkøbing 1.1. 1985–

Kirsten Würtz, 1978–1982. F. 2.11. 1944 i Allinge-Sandvig. Dtr. af stadsdyrlæge Thorvald Bors Nielsen og Hedvig Michella Kaas. G. m. maskintekniker Stig Würtz. Ægteskabet opløst.

Teglgårdsstrædes børnehavesem. 1966. Assistent v. »L'Ecole Skandineve«, Paris, 1966-1967, v. kolonien »Roserai«, Vendee, 1967, v. »Special Education School«, Paris, 1968-1969, børnehavekl.lærer i Frederiksværk 1970-1971, i Ølstykke 1971-1972 og på Fruestrædes skole i Svendborg 1972–1974. Børnehavekl.ledervakancevikar Skrøbelev skole 1975–1977, Simmerbølle skole 8.5. 1978–31.7. 1982. Pædagog v. Rudkøbing fritidsklub 1.8. 1982–

Har nu antaget efternavnet Kaas.

Jørgen Lunde Sørensen, 1979–1981. F. 13.7. 1951 i Botofte, Tranekær s. S. af gdjr. Hans Fræde S. og Anna Margrethe Lunde.

Skårup sem. 1979. Vikar Rudkb. aug.–dec. 1978, lærer på prøve Simmerbølle 1.2. 1979, lærer 1.2. 1981.

Anne Brit Ditlevsen, 1987–1988. F. 1.7. 1948 i Bogense. Dtr. af manufakturhandler Kaj Isaksen Pedersen og Magna Jergensen. G. m. komm.bogholder Kresten Ditlevsen.

Soc.pæd. sem. Ikast 1980. Børnehavekl.leder i Lemming 1980–1983. Støttepæd. Silkeborg komm. 1983–1984. Tilsynsførende v. den komm. dagpleje Juelsminde 1984–1986, vakancevikar Simmerbølle 1987–1988. Bankuddannet i Svendborg.

Elsebeth Vibeke Christoffersen, 1988–. F. 2.1. 1941 i Svendborg. Dtr. af Asta Gurli Collin. G. m. tømrer Henrik Christoffersen (død).

Børnehavelærerindeeks. Nordisk Montessorrikursus 1964. Børneh.lærer Klostergades børnehave, Nakskov 1964–1966, lærer v. Fruerstr.- Byhaveskolen Svendborg 1966–1971, orlov 1971–1972, vakancevikar Humble 1.8. 1972–31.8. 1988, ved Simmerbølle sk. fra 1.9. 1988.



KASSEBØLLE FRISKOLE

Kassebølle Friskole står i dag som et levende minde om den gudelige vækkelse, der i 1840'erne gik hen over Langeland og i særdeleshed satte sig spor i det gamle Simmerbølle sogn. Der blev her skabt en jordbund, hvor en friskole på et folkeligt, kristent grundlag kunne bestå foreløbig gennem godt hundrede år.

Friskolen blev startet i 1877 af Mads Jakob Larsen, Kassebølle, Rasmus Hansen Rasmusen, Ribbjerg, og Kristen Vedel, Kassebølle. Den tog sin begyndelse i stjerne i Vedels hus og med ham som lærer, men allerede få måneder efter blev den ældste del af den nuværende skoles bygninger opført. I de følgende hundrede år er der foretaget om- og tilbygninger gang på gang, og de nødvendige midler hertil er for en stor dels vedkommende blevet indsamlet blandt Simmerbølle sogns beboere.

En enkelt stærk personlighed kan ofte i høj grad præge en institution eller for den sags vedkommende endda en by, og for Kassebølle Friskoles vedkommende har Emanuel Pedersen gennem omtrent et halvt hundrede år været den, der tegnede skolen og gav den sit personlige præg. Han var dens lærer fra 1879 til 1927, og i hans tid blev skolen midtpunkt i et rigt folkeligt liv.

De følgende årtier blev skolen på godt og ondt præget af skiftende lederpar, hvad der også kom til at præge dens elevtal, men de sidste tyve år har givet en rolig og konstant udvikling, så den i 1988 har 105 elever og 8 lærere.

En omfattende skildring af Kassebølle Friskoles historie findes i Erik Bruntses jubilæumsbog »Kassebølle Friskole 100 år 1877–1977«.

LEDERE, LEDERPAR:

Kristen Hansen Vedel, 1877–1880. F. i Frølund, Tårnberg sogn, 8.5. 1854. S. af gdjr. Niels Vedel. G. 24.9. 1876 i Magleby, Langeland, m. *Cecilie Pedersen*, f. 20.5. 1845 i Bagenkop. Dtr. af Peder Hansen, kaldet Korse, og Anne Kristine Jensdatter. Cecilies barndomshjem, et hus i nærheden af vandmøllen, bortskylledes under stormfloden 1872. Således hjemløs kom hun til Ormslev på Vestsjælland, hvor der var en »koloni« af langelændere, og traf her sin tilkommende, der holdt privatskole i nabosognet Tårnberg. Ca. april 1877 optog de gerningen ved den netop oprettede Kassebølle friskole. Kr. Vedels faglige baggrund og inspiration var et ophold på Vejstrup højskole. Han følte efterhånden selv behov for større viden, men fandt ingen

mulighed for at søge denne, som mange andre friskolelærere, på Askov. Han opgav da karrieren som friskolelærer og købte en landejendom ved Bagenkop, fl. senere til Lundby på Sjælland og blev ansat ved Statsbanerne. Sine sidste år boede han som enkemand hos en datter i Vordingborg og døde her 1942. En anden dtr., Katrine Kristine, blev g. m. gdjr. Oluf Hansen Navne i Simmerbølle. Cecilie Vedel døde den 20/9 1928.

Andreas Emanuel Pedersen, 1880–1927. F. 10.3. 1858 i Hornborg sogn vest for Horsens på en gl. slægtsgård, død i sit hjem ved Rudkøbing 25.11. 1928. S. af gdjr. Peder Sejersen og Sofie Elisabeth Andreasen. Han tog lærereksamen fra Gjedved 1878, men var i øvrigt alle dage en modstander af eksaminer. Vinteren 1878–79 lærer på Vallekilde, en kort tid friskolelærer i Lundby, overtog fra maj 1880 Kassebølle friskole, opfordret og inspireret hertil af forstander Trier på Vallekilde. »Kredsen i Kassebølle var kun lille og Lønningen ringe. Men E.P. gik til sin Gerning med stor Frimodighed, en stærk Tro og et levende Haab, der da heller ikke blev beskæmmet«, skriver hans ven, friskolelærer Jørgen Nielsen. Han blev da også på stedet til sin fratræden ved udg. af sept. 1927, kun afbrudt af en vinters ophold på Askov, som han også havde frekventeret inden seminariet. »Emanuel var en overordentlig myndig Mand. Hans Meninger var vel underbyggede, og han veg ikke paa nogen Maade fra sine Standpunkter. Men i alt, hvad han foretog sig, var der en udpræget Uegennytte, som alle maatte anerkende, og dette gav hans Myndighed dens rette Baggrund« (amtsvejinsp. A. P. Grimstrup, hans søstersøn). »En stor personlighed – en ener, retlinet. Han ville gerne give gode råd, ville også gerne have, de blev fulgt. Hans stærke forankring i det grundtvigske livssyn kunne ikke undlade at gøre indtryk og blive af varig værdi for hans elever« (Ejner Rasmussen). Om denne betydelige friskolemand, der i sig forenede faderens myndighed, moderens mildhed og begges ægte gudsfrygt med påvirkning fra Bojsen, Schrøder, Nutzhorn, Trier og andre kendte seminarie- og højskolemænd, kan læses i »Grundtvigske Hjem i det 19. Aarh.« bd. 2 og i E. Bruntses bog til skolens 100-årsdag, hvorfra det citerede er taget, og i »Bavnen«. Nogen anden langlandsk lærer har næppe heller fået så omfattende nekrologer i øens dagblade som han. En mindsten for Emanuel Pedersen er rejst på hjørnet af Kassebøllevejen og Strandvejen.

Dines Sneftrup, 1927–1934. F. 26.5. 1893 i Sunds. S. af gdjr. Jørgen Petersen S. og Maren Nielsen. G. 21.8. 1923 med efternævnte Thora Pedersen.

Elbæk lærerskole 1921. Div. kursus, gymnastiklæreruddannelse, deltaget i olympisk lege. 1.11. 1921 v. Åby høj- og efterskole, 1.10. 1927 Kassebølle friskole, valgt bl. 40 ansøgere. Stærkt virksom for gymnastikken på øen og på amtsplan. Fra nov. 1934 leder af friskolen i Tømmerup ved Kalundborg. Dines S. var opr. uddannet som tømrer. Ruth Jensen, Tullebølle, husker Snefrup som »en fantastisk god fortæller«.

Thora Snefrup, f. Pedersen. F. 3.10. 1898 i Astrup s. Dtr. af lærer Anton P. og Louise Andersen.

Århus sem. 1919, div. kursus. 1919 vikar i Balle, 1920 Odder priv.skole, 1.9. 1920 ans. ved lærerskolen i Elbæk, 1.10. 1922 vinterlærerinde i Sdr. Børk, 1.10. 1927 v. Kassebølle friskole, 1934 ved Tømmerup frsk.

Carl Andreasen Ask, 1934–1946. St. fra egnen omkr. Ålborg, tømreruddannet. G. m. *Johanne*, f. Hune, lærerdr. fra Voldum og søster til lærer Erik Bruntses hustru (s.d.). Hun var udd. som vinterlærerinde, kunstnerisk begavet i mange retninger og velbevandret i engelsk, hvori hun underviste i aftenskolen. Dårligt syn tvang lærer Ask til at opgive lærergerningen. Ruth Jensen husker »fru Ask med sin dejlige sangstemme, og Ask med det rolige væsen, som altid talte sandt om småt og stort og jævnt om alt det høje«.

Ægteparret *Elkjær* bestyrede skolen nogle mdr. i 1946 og afløstes af

Chr. Sandfeld og hustru *Ruth*, 1946–1957. De måtte forlade skolen p.gr. af Chr. Sandfelds sygdom.

Arne og Dorte Bak, 1957–1958, kom fra Sandfeld skole v. Brande, men søgte året efter til ungdoms- og friskolen i Balle v. Bredsten og siden til priv. realskole i Kolding. Arne Bak døde i efteråret 1988.

Magnus Kristensen, 1958–1963. F. 8.3. 1926 i Skærlund ved Brande. S. af husmd. Christian K. og Anna Sørensen. G. 1954 m. *Aase*, f. Jensen, f. 3.10. 1926, dtr. af handelsmand Ingvar Jensen og Emma Nielsen.

M.K. var opr. beskæftiget ved landbruget, afsl. sin udd. på Ollerup lærerskole 1958, ansat i Kassebølle 1.8. 1958–31.7. 1963, derefter v. Egeby børnehjem til udg. af 1966, da viceforstander for Thorslunde ungdomshjem og i 11 år forstander til 31.8. 1986. Derefter bosat i Kbhvn., hvor han er medarbejder ved Nicolaitjenesten u. Kirkens Korshær. Aase K. bestyrer en genbrugsforretning og varmestue for hjemløse. Hun er opr. handelsuddannet.

Karl Bolet, 1963–1975. F. 14.4. 1922 i Ø. Hjermitslev. S. af gdjr. Chr. B. og Nielsine Krafdrup på en slægtsgård. G. 1959 m. *Doris*, f. Jørgensen, f. 2.9. 1930 i Rynkeby v. Kerteminde. Dtr. af handelsgartner Valdemar J. og Martha Jacobsen.

Begge var udd. på Elbæk lærerskole og kom hertil fra Ubby friskole efter forudg. ansættelse v. Dalby frsk. Ansat i Kassebølle pr. 1.8. 1963. Der blev i deres tid indført hverdagsundervisning, ligesom skolen blev udvidet i 1971.

Karl og Doris Bolet blev juli 1975 ansat ved Kastofte friskole v. Herning og virkede her til 1979. Bor nu i Brønderslv.

Olav Engholm og hustru *Else Marie*, 1975–81.

Uddannede på Den frie Lærerskole i Ollerup, kom til Kassebølle efter nogle års virke v. Trunderup friskole. Ledere af Klim frsk. 1982–83, derefter Egebjerg friskole 1983–.

Olav Engholm er født og opvokset i friskolen, hans tipoldefar var den kendte friskolemand, forf. og komponist Morten Eskesen.

Svend Sejr la Cour, 1982–. F. 30.1. 1945 i Abild v. Tønder. S. af Folke Trier Hansen og Karen la Cour.

Tønder sem. Ansat St. Merløse 1971–72, Thorsted friskole 1972–82.

ANDRE LÆRERKRÆFTER:

Birgitte Hansen, f. Jørgensen, 1966–1974. F. 11.12. 1942 i Svendborg. Dtr. af skrædder Sigurd Jørgensen og Helen Margrethe Danholt, Kværndrup. G. 1963 m. arkitekt Poul Erik Hansen.

Bankuddannet, Fyns Discontobank, Odense, ansat ved Ålborg Discontobank, fra 1964 i ægtefællens firma i Skrøbelev, nu Rudkøbing.

Engageret i spejderarb. som flokleder for ulveunger, havde privat halvdags børnehave 1967–72. Leder af Kassebølle friskoles børnehavekl. 2 g. om ugen 1.5. 1966–30.6. 1974.

Rigmor Busch-Petersen, f. Funch-Clausen, 1970–1983. F. 24.12. 1925, dtr. af gdjr. Knud C. og Eline Funch. G. 21.6. 1952 m. propr. Henning Busch-Petersen, Egeskovgård, Fuglsbølle.

På Th. Langs sem. indtil ægtevielsen. Vikar i Longelse 1953–54, i Skrøbelev 1955–1962. Ansat i Kasssbølle 5.1. 1970–28.2. 1983.

Ruth Høgsbro Appel, 1971–1973. F. 13.3. 1918 i Roskilde. Dtr. af cand. mag., højskoleforstander, domæneforpagter, medl. af folketinget

Erik Appel og Herdis Høgsbro. G. m. konsulent for De danske Husmandsforeningers Svendb. afd. Henrik Damsgaard Madsen, f. 25.11. 1919.

Forskolesem. i Vejle 1951. 3 mdr.s vikariat i Askov 1951, ansat v. Otterup priv. realskole 1951–53, ved Ida Hølsts skole i Svendborg 1953–1970, ved Kassebølle friskole 4.1. 1971–31.5. 1973, igen v. Ida Hølsts skole til 1982.

Bosat i Lundeborg efter i 16 år at have haft en gård på Tåsinge.

Tove Aagaard Holm, 1973–1979. F. 9.2. 1945 i Middelfart. Dtr. af gdjr. Evald Aagaard Larsen og Maria Dalager. G. 1968 m. arkæolog Jørgen Holm, f. 11.5. 1947 i Jægersborg.

Kolding sem. 1968. Årsvikar i Pårup 1968–69, i Skåde 1969–70, fast ansættelse Hovedgård 1970–1973, i Kassebølle 1.8. 1973, ved skolen i Rødekro 1.12. 1979 og efter skolevæsenets omlægning ved Genner skole fra 1981, men fortsat boende i Rødekro.

Inger Lise Oddersborg, f. Gjedsted, 1973–1977. F. 3.7. 1944 i Turup v. Assens. Dtr. af Guðrund og Anker Gjedsted. G.m. mekaniker Steffen Oddersborg, Rudkøbing.

Arb. med spejdere og ulveunger og var inden ank. til Rudkøbing engageret i forskell. børnearbejde i Haderslev. Forestod i Kassebølle legestuen, børnehaven og 1.–2. kl.

Lise Oddersborg; uddannede sig 1979–80 som beskæftigelsesterapeut og er nu beskæftiget som sådan.

Jytte Larsen, f. Pedersen, 1974–1985. F. 26.1. 1941 i Rudkøbing. Dtr. af arb.mand Viggo Pedersen og Paula Rasmine Mathisen. G. m. slagtermester v. Rudkb. brugsforen. Peder Bøje Larsen, f. 1939 i Longelse.

Handelsuddannet og udd. som gymnastikinstruktør. Havde i Kassebølle timer i gymnastik og håndarbejde samt i legestuen og børnehaven. Fratrådte p. gr. af sygdom.

Karen Voigt-Petersen. Fra 1.8. 1975 vikar og varetog legestue og børnehave. F. 12.1. 1936 i Søby på Ærø, dtr. af Martin Nissen og Sigrild Eriksen, Rendalgård. G. 1957 m. gdjr. Hans Voigt-Petersen, Petersminde, Klavsebølle, der 1973 blev valgt til formand for skolen.

Erik Bruntse, 1975–1978. F. 22.2. 1914 i Simmerbølle. S. af mejeribest. Anders Chr. Bruntse og Gertrud Marie Larsen. G. 25.7. 1943 m. Elisabeth Hune, dtr. af lærer Peder Jensen Hune og Marie Magdalene Fog-Nielsen, Voldum.

Winthers sem., Silkeborg, 1942. Straks ansat v. Bøggildgård statsungd.hjem i Kellerup, ved Vonge skole 1942–1945, ved Sandager

skole 1945–1947, friskolelærer i Ø. Åby 1.10. 1947, i Kassebølle 1.8. 1975, fra 1.8. 1978 på ny ved Ø. Åby friskole til 1980. Forsanger ell. organist ved fl. kirker.

Elisabeth Bruntse var, indtil hun blev gift, i 4 år børnehavelærerinde i Århus. Hun har bl.a. vikarieret i Tryggelev skole og i flere år været organist i Simmerbølle.

Agnes Rasmussen, ansat 1.8. 1976 som børnehavelærerinde.

Britta Marianne Hansen, 1979–1986. F. 6.9. 1954 i Sildestrup. Dtr. af sløjdlærer Knud Hansen og hjemmehj. Karen f. Hansen. G. m. grafiker Jørgen Chang, f. 1952 i Kina.
Skårup sem. 1978.

Anne Maren Fugl, 1979– F. 21.12. 1954 i Elsdorf, dtr. af pedel Werner Johann Knüppel og Maria Louisa Heitmann. G. m. økonomichef Flemming Fugl.

Nr. Nissum sem. 1979. Vikar i Tranekær komm. august md. 1979, fast vikar i Sydlangel. komm. sept., okt. og novbr. 1979, ansat ved Kassebølle frisk. 1.12. 1979.

Niels »Valle« Aage Hansen, 1980–1987. F. 12.12. 1955 i Dreslette. S. af landmd. og entreprenør Alfred Hansen og Clara Nielsen. G. m. sygeplejelærer Lisbeth Drasbek Jensen.

Jelling sem. 1980. Var ansat v. Kassebølle friskole til 31.7. 1987, derefter Kragholm efterskole og fra 1.2. 1988 ved Sødinge frsk. Medstifter af Langelands Musikforening, formd. 1985–87, og af Langelands Musikskole. Har modtaget det Barnekowske musiklegat.

Helle Rabølle Knudsen, 1981– F. 18.3. 1958 i Simmerbølle s. Dtr. af konsulent Kurt Melander og Lise Barchager. G. 1979 m. gdjr. Knud Chr. Rabølle Knudsen.

Skårup sem. 1982, ansættelse ved Kassebølle frsk. forinden dimm.

Tove Kjær, f. Odgaard Pedersen, 1.8. 1982– F. 21.7. 1943 i Boddum. Dtr. af Agnes og Peter Chr. Pedersen. G. m. kunstner Hans Kjær, f. 1943 i Osted.

Udd. på Den frie Lærerskole i Ollerup efter forudgående boghandleruddannelse, højskoleophold, børnehavearb. og virke som omsorgsassistent ved åndssvageforsorgen. Ansat v. Rudme friskole, derefter Kassebølle.

Hanne Østergaard, 1985– F. 4.10. 1954 i Als, Hadsund. Dtr. af Jakob og Aase Østergaard Laugesen.

Ålborg sem. Godthåbsgade skole, Nr. Sundby, 1977–1981, Ministry of Adult Education, Zambia, (Mellempøkkeligt Samvirke), 1.8. 1981–31.12. 1984, Kassebølle frsk. fra ca. 0.8. 1985.

Iver Iversen, 1.8. 1986–F. 2.4. 1954 i Ribe. S. af Else og Holger Iversen. DFL, Ollerup.

Marianne Rasmussen, 1.8. 1988–F. 4.5. 1951 i Longelse. Dtr. af Samuel og Elise Jakobsen. G. m. Poul Rasmussen, f. 1946 i Svendborg.

Leivur á Trødni. 1988–F. 4.6. 1949 i Torshavn. S. af dir. Heine á Trødni og sygeplejerske Karen f. Olsen. G. m. pædagog Anna Madsen, f. 15.3. 1936 i Hillerød.

Zahles sem. 1986. Fast vikar, senere timelærer v. Tibberupskolen, Espergærde, 1986–37, timelærer ved Hov sk. 1.8. 1987, lærer v. Kassebølle frsk. 1.8. 1988. Kirkesanger i Lindelse jan.–septbr. 1988.

Af ansatte for en kortere tid og vikarer kan endv. nævnes: *Jørgen Pedersen*, fru *Ottesen*, *Eise Scharling*.

PRIVATSKOLE I RIFBJERG

Claus Lauritsen Clausen. Født 1820 i Borgnæs på Ærø. Død i 1892 i Washington i U.S.A. Gift med Martha Rasmussen fra Rifbjerg. Holdt privatskole hos Rasmus Rasmussen for de vantes børn. Ægteparret emigrerede . 1843 til U.S.A., hvor Claus Clausen var blevet kaldet til præst for en norsk-amerikansk menighed i Wisconsin. Han blev senere biskop derovre. Inden afrejsen skrev Martha salmen: »Så vil vi nu sige hverandre farvel«.

SKRØBELEV SOGN

SKRØBELEV SKOLE OG DEGNEGÅRD

Scheel på Fårevejle havde 1731 »til sine Bønders Børns Information« ladet bygge en skole i Vindelstorpe. Huset var på 8 fag, og stedlig tradition udpeger det gamle hus af netop denne størrelse, Vindelstorpevej 6, som tidligere skole. Skoleholderen havde vist ingen kvalifikationer i regning og få i skrivning, men havde præstens ord for at være vel funderet i kristendom og at føre et gudfrygtigt levned. Og der sad han så og havde årligt 20 rdl., 2 sk. pr. gårdmand, 1 sk. pr. husmand – med eller uden børn – samt brændsel og mulighed for lidt husdyrhold, indtil skolen ophævedes og 3 fag tilbyggedes degneboligen jf. anordningen om skoleværket. Denne skole var af bindingsværk og lervægge og 1800 »kuns i maadelig Forfatning«. Omkr. 1815 afløstes den af en ny, der 1872 udvidedes med 2 fag.

4.9. 1876 udliciteredes opførelsen af en ny skole med lærerbolig og udhus. En lokal murermester protesterede mod udfaldet uden resultat. Nybyggeriet var nødvendiggjort af den forrige skoles brand i juli 1876, forårsaget af »en noget idiotisk Dreng«, der havde leget med tændstikker i noget halm. Selv om der ikke var tale om forsætlig ildspåsættelse, ventedes drengen dog sendt på opdragelsesanstalt (LA 26.11.77). Man indsamlede 243.50 kr. til 2 tjenestepiger, der ved branden havde mistet deres uassurerede ejendele. Mindre indiv. ændringer 1908, bl.a. forbedredes 2.lærerboligen. Skoleloden solgtes 1909.

DEGNE:

Henrik Thomsen Barsmarck, (måske) degn omkr. 1660. 1663 rektor i Rudkb.

Hans Jacobsen, –1670– Løbedegn fra Rudkøbing, hvor faderen var hører.

Johan Hansen, 1690–1691. Løbedegn. Død 1691, begr. 20.3. 20 år gl.

Rasmus Pedersen, indsat som sædedegn omkr. 1697 af greven mod latin-skolens rettigheder, da en del bønder havde klaget over, at ungdommen blev forsømt. Rasm. Pedersen var student. (Jfr. Heiberg: Kingo).

Mogens Hansen Spurre, –1725–1748. Derefter skoleholder i Rudkøbing.

Ernst Günther Helm, 1740–1790. Død 27.11. 1790, 79 år. G. m. Karen Thomasdtr., død 67 år gl. d. 3.12. 1772.

Student fra Rudkøbing, hører i Svendborg, skoleholder i Bøstrup, hvor man var velfornøjet med hans lærdom og levned og overvejede en skole i Lejbølle med ham som skoleholder. (KMH). Collats på emb. i Skrøbelev 31.3. 1740. Ved skiftet efter ham var der en del gæld, og man bortauktionerede »det lidet Boe«. Der var 6 børn i degnehjemmet. Erich var præst, sidst i Tårs på Lolland, men død et år før faderen, Thomas var skoleholder i Fuglsbølle, senere degn i Kerteminde, Niels blev vistnok degn året efter i Allerup og viste uduelighed, en datter var i Odense hospital, en anden enke i Svendborg, mens den yngste var hjemme hos faderen.

Thomas Olaus Brandt, der var hæderlig og vellærd og med gode vidnesbyrd, fik 30.5. 1777 degneembedet reserveret, men Helm holdt så godt ud, at det ingen betydning fik.

Jens Møller, –1787–1788. Substitut. F. omkr. 1757. Katekiserede »ganske vel«. (BV).

Peder Hansen Næraae, 1790–1792. F. ca. 1757 i Ubberud, begr. 17.6. 1810, 53 år. Søn af degnen Hans Pedersen N. og Mette Absalonsdtr. Han var student. Collats 22.12. 1790. Han afstod embedet mod 14 rdl. i pension fra eftermanden, hvilket dog ikke var nok til at redde ham fra at dø som fattiglem.

Christian Schmidt, 1792–1815. Død i embedet d. 11.9. Han gør i 1812 sine indtægter op: 3 offerdage 30 rdl., uvisse indkomster 36 rdl., skoleløn 14 rdl., tillæg hertil 10 rdl., ny forhøjelse heraf »for min lange Embeds-Tiid og Flittighed og Embedsbrøds Ringhed« 46 rdl. Endvidere naturalieydelse: 36 sn. æg, 4 tdr. land + 4 skp. i en eng under afvanding. Og på det tidspunkt var han sluppet af med pensionsforpligtelsen. Den økonomiske påskønnelse tyder på, at han har gjort god fyldest i sit kald, og amtsprovsten glæder sig da også over »den værdige Lærer og hans redelige Flid og Accuratesse«. (Embedsbog). »Ikke Seminarist, men Student og mangler ikke de Indsigter, som udfordres til at lære Almuebørn«. (Indb. 1800).

Schmidt var g. m. Margrethe Catharine Jørgensdtr., der overlevede ham længe. Hun døde 6.12. 1850, 87¾ år gl. og efter 4 års sygeleje i Harnbjerg skole, hvor sønnen var lærer.

SKOLELÆRERE/KIRKESANGERE, 1.LÆRERE:

Rasmus Thor, 1816–1817. F. ca. 1777, død 14.5. 1817. G. m. Kirstine Margrethe Christensen, f. i Humble s., døbt »4.p. circums.« 1779, dtr. af Christen Skoleholder, d.v.s. Jørgensen, Kædeby, død 15.10. 1851 af brystsyge og alderdomssvaghed. Som enke blev hun boende på skolejorden, som manden havde købt, og ernærede sig som væver-ske. To døtre boede hos hende, den ene holdt pogeskole.

Rasm. Thor blev skoleholder i Stoense ca. 1806, og da han forstod at få eleverne til »selv at tænke og bruge Fornuften« (BV), fik Generalen ham på Vesterbrog sem. nogle måneder, og han tog eksamen 1815 m. 1. karakter, hvorefter han blev forflyttet til Skrøbelev. (GL). Men denne dygtige lærer var en tungsindig natur, og i en mørk stund skar han halsen over på sig selv.

Erich Olufsen Dall, 1818–1843. F. 1788 i Vonsild, død 4.11. 1843 af brystsyge. Hustru Ane Dorte Hansen, f. 1780, dtr. af Hans Møller i Lørup mølle, Ryslinge s.

Skårup sem. 1813. Hjælpelærer i Ryslinge, kaldet til Skrøbelev 11.4. 1818. Han nød anerkendelse for sin nidkærhed i tjenesten, men »misligt Helbred« gjorde det nødvendigt for ham i de sidste år at antage hjælpelærer, omkring 1840 *Christian Christiansen*, senere Simmerbølle, og 1844 aflastes han af en lærer *Andersen*, der »tegner til at blive flink«. (BV). Dalls enke boede endnu 1845 i Skrøbelev, men flyttede til Longelse sogn og døde der 3.2. 1853, 72 år gl. Begr. Skrøbelev. Ægteparret havde en plejedatter, Magdalene Hansen, f. ca. 1814.

Johan Carl Gotfred Fich, 1843–1852, f. 10.8. 1799 i Skenkelsø, Fredsborg amt, død 2.10. 1864 i Svendborg »efter 3 Ugers tunge Lidelser«. Søn af lærer Hans Christian Fich og Elisabeth Techt. G. m. Sophia Elise Augusta Schmidt, f. 16.3. 1798 i Brahetrolleborg s., død 7.9. 1880 i Tved, dtr. af skoleholder Chr. Aug. Schmidt og Kirsten Christophersdtr., Grønderup skole.

Trolleborg sem. 1921. Huslærer i Marslev præstegd., lærer i Simmerbølle 28.6. 1825, i Skrøbelev 22.11. 1843, fra jan. 1852 lærer i Svendborg og kantor ved Vor Frue kirke. Dannebrogsmænd 1845.

Fich udviste »fortrinlig Dygtighed og Nidkærhed, var meget due- lig, lidt affecteret«, havde et »lidt fremstikkende Væsen« iflg. biskop- pelig vurdering. Langel. Avis blev helt lyrisk ved hans bortrejse fra øen: »En begavet, fleersidet dannet Mand« i hvis skole »hans herlige Sæd nedlagdes i de Unges Hjerter... Ogsaa i det selskabelige Liv vil han savnes«.

Mens Fich endnu var i Simmerbølle, blussede den åndelige vækkelse op og især i dette sogn. De opvakte fik en ufortrøden modstander i Fich. Han hånede dem for skræk og flæben over de helvedesprædikener, de påhørte, hvorfor de tog deres børn ud af skolen. Men da de kaldte ham sjælemorder, fik han dem idømt en bøde på 20 rdl. (Pont.-Th.)

Fich gjorde forslag til en »skolelærernekasse« og blev formand herfor. Den udviklede sig til Langelands Lærerkreds. Som erkendtlighed lod man ham bevare sit medlemskab, efter at han var flyttet til Svendborg. Børnene, 4 drenge og 3 piger, var alle født i Simmerbølle. Den ældste, Harald, der ved en visitats gjorde indtryk ved at tale tysk, blev senere en af vor første stenografer og udgav lærebøger i faget.

Johannes Christian Halvorsen, 1852–1886. F. 26.3. 1813 i Nyborg, død 21.11. 1887 i Rudkøbing af en blærelidelse. S. af skræddermester Frederik Bartholin Halvorsen og Anna Trine Mejer. G. m. Johanne Marie Leerbech, f. 16.1. 1815, død 2.6. 1887, dtr. af præsten i Ringe Hans L. og Johanne Frederikke Bergmann.

Skårup sem. 1833 (m.d.). Hjælpe lærer i V. Hæsing, 1838 lærer i Ryslinge, 28.1. 1852 i Skrøbelev, tog sin afsked 30.10. 1886 og fl. til Rudkøbing. Ved sit 25-års jubilæum fik han en »Mahogni Piedestal og et Taffeluhr«. (LA).

Halvorsen lader til at have været samvittighedsfuld, men streng og ligefrem eruptivt hidsig. Mens den senere friskolemand Lars Frederiksen havde det indtryk fra Ryslinge skole, at »denne Skolegang var kjedelig, var dræbende, ingen Oplevelse, ingen Oplysning« (Festskr. Roar Skovmand), husker en gl. langelandsk elev, H. P. Andersen, »en Mand med skarpe Træk og mange gode Egenskaber. Vi kunde se paa Halvorsen, hvorledes hans Humør stod. Naar det var daarligt, faldt hans Haartop ned over Panden. Naar han var glad, gned han sig i Hænderne«. Og Niels Dinesen Jensen fra Annexgården: »En Mand af den gamle Skole, der afskyede alt, hvad der smagte af Grundtvigianisme. Udpræget Personlighed, meget dygtig, men streng og hidsig. Han kunde ofte blive saa hidsig, at han raabte: »Jeg skal Fanden annamme mig prygle din Hundetamp!«. Saa tog han Synderen i Trøjekraven og halede ham op over et Bord, ... og saa vankede der af Tampen«. (Det vil forstås, at hans forhold til Vilh. Birkedal i Ryslinge ikke kunne være alt for idyllisk). I lidt mere roligt vande: biskop Engelstoft hæfter sig ved »den velbegavede, alvorlige og grundige Lærer Halvorsens Omhu og Flid«, og Dinesen Jensen kan også fortælle, at fru H. kunne »ligesaameget omgaas en fattig Husmandskone som

Herskaberne paa Søvertorp og Skrøbelevgaard, hvor Halvorsens kom en Del«.

Af de 8 børn blev en søn lærer i Elsborg v. Rødkærbro, to andre blev betydelige købmænd i Rudkøbing. Den enes firma eksisterer stadig (Kaalund I/S).

Johan Jørgen Clausen, 1886–1921. F. 30.3. 1851 i Sottrup, død 17.12. 1928 i Fuglsbølle, begr. Skrøbelev. S. af husmd. Frits Cl. og Marie Jørgensen, der begge boede i Skrøbelev skole på deres gamle dage. G. 1.7. 1881 m. Anne Elisabeth Henningsen, f. 4.4. 1855 i Skårup s., dtr. af Gdjr. Henning Rasmussen og Karen Jensdtr., død 12.12. 1937 i Torpe hos dtr. og svigersøn.

Clausen var den ældste af en stor børneflokk, kom tidligt ud at tjene som vogterdreng og var allerede som 16-årig hjælpelærer i Abild. Lyden fra kanonerne på Dybbøl gav ham afsky for alt tysk. Han meldte sig ud af den tyske lægdsrulle og blev dansk undersåt i 1870 og arbejdede ivrigt på at få sine søskende til at følge ham. Det lykkedes næsten, kun en søster ville ikke være med, og det kom til at koste hende en søn i verdenskrigen. (LF 19.12.28).

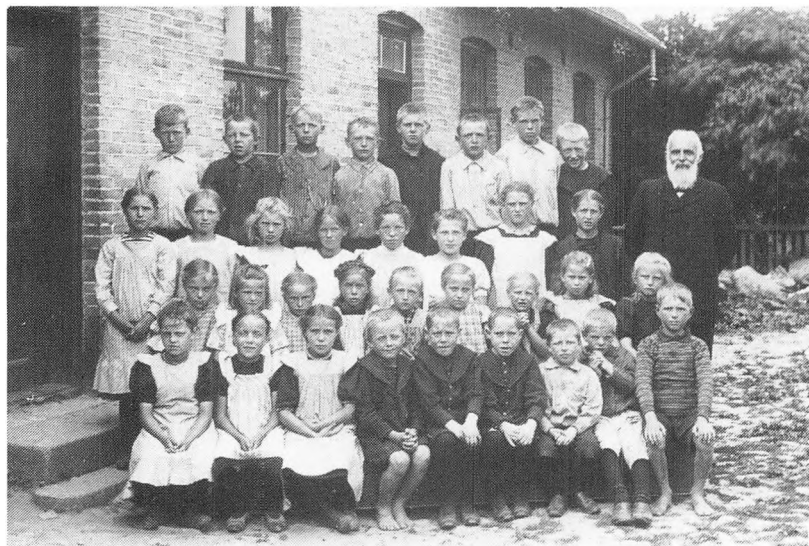
Skårup sem. 1872 (m.d.). 2.lærer i Tved 1873, i Skrøbelev 1877, 1.lærer fra 1.11. 1886 til pensioneringen 1921.

Helmer Fogedgaard mindes timerne hos »den gamle, strikse lærer Clausen. Regning og religion var de vigtigste fag, og mens nogle elever havde regnestykker for, blev andre hørt i bibelhistorie og katekismus, som man helst skulle kunne udenad. Ind imellem havde vi skriftlæsning fra håndskrevne bøger med gotisk skrift. Jeg behøver næppe at tilføje, at disciplinen var 1.klasses!« Og Nini Leth-Jensen: »Clausen var meget hidsig, og når han skød sit gebis ud i det lange, hvide fuldskæg og sagde til drengene: »Hit med fingrene«, og de fik hårde dask inden i hånden af et spanskør eller en ende reb, så så han ikke rar ud. ... Han gav os en meget kontant religionsundervisning: »I ved, hvor ondt det gør at brænde en finger, så kan I regne ud, hvordan det er i helvede, når hele kroppen brænder!« ... Vi kunne trods alt godt lide Clausen, og skolen var vist god nok efter den tid.« Mindeord ved hans død udtrykte endda vemod over, at man ikke mere skulle se »hans milde, ærværdige Skikkelse« (LF).

Clausen var en dygtig landmand, der på skolens 7 tdr. land kunne holde 8 køer, 2 heste og en del svin, og han var en påskønnet rådgiver for egnens husmænd. Hans tillidshverv var talløse, her skal blot nævnes hans næstformandsskab i lærerkredsen. Flyttede som pensionist til broderen i Fuglsbølle. En søn var 2.lærer i Skrøbelev, en kordegn

i Sorø, andre sønner i København, Kolding og Amerika, en datter g. m. en gårdejer i Torpe. Tabet af sønnen i Skrøbelev tog hårdt på ham, og »et alvorligt Anfald af Hikkesyge tog hans sidste Kræfter«. (LF).

Hans Mortensen. 1922–. Se videre under centralskolen.



Job. Jørgen Clausen med elever foran Skrøbelev skole.

SKOLEHOLDER:

VINDELTORPE:

Hans Mortensen, 1731–1741. G. 1.11. 1732 m. Karen Olufsdtr. fra Bedsted. Et barn døbt 1741. Skolen nedlagt omkr. den tid. 1753 dør en skoleholder Hans Mortensen i Ommel, men om de er identiske?

2. LÆRERE, LÆRERINDER:

Andreas Poulsen, 1873–1877. F. 8.11. 1849 i Skårup s. S. af husmd. Poul Jacob Pedersen og Kirsten Jørgensdtr. G. 1. g. 20.11. 1874 i Skårup m. Hansine Larsen, f. 7.3. 1851 i Skårup, dtr. af boelsmd., senere gårdmd., Lars Christensen og Maren Andersdtr., død 14.6. 1884 i Hejninge. 2. g. 8.7. 1885 i Hejninge m. Ane Marie Hansen, f. 15.11. 1850 i Henninge mølle, Skrøbelev, dtr. af møllebestyrer Hans Henrik Christensen og Ane Margrethe Mikkelsen.

Skårup sem. 1872 (m.d.), samme år hjælpelærer i Nr. Longelse,

1873 (coll. 1.7.) 2.lærer i Skrøbelev og organist »uden at oppebære noget særligt Vederlag«, 12.4. 1877 kaldet til enelærer i Hejninge, 1887 lærer i Allerslev v. Præstø, samme år 1.lærer, kirkes. og org. i Svindinge, Fyn, og 1901 1.lærer og inspekter v. Sct. Jørgensbjerg skole, Roskilde, også her m. sang og orgelklang.

Inden seminariet var han bondekarl, men blev 1868–69 forberedt til sem. af sin broder, Hans P., dengang hjælper i Longelse.

Datteren Rigmor Pouline var forskolelærerinde i Allerslev ved Lejre.

Johan Jørgen Clausen, 1877–1886. Derefter 1.lærer.

Knud Anton Marius Jacobsen, 1886–1887. F. 14.1. 1863 i Gummerup, død 1933 i Odense. S. af 1.lærer Carl Christian Emilius Jacobsen og Anne Marie Jørgensen. G. 27.10. 1887 i Skårup m. Mette Marie Mathilde Hansen fra »Landmålergården«, f. 9.6. 1863 s. dtr. af gmd. Hans Hansen og Johanne Sørensen.

Skårup sem. 1884, sek.løjtnt. i fodfolket, hjælper i Hillerslev, vikar i Ø. Hæsinge, 1885 v. Køng højskole, 9.11. 1886 kaldet til Skrøbelev, 1.9. 1887 til lærer i Mullerød, fra 1895 1.lærer i Gyngstrup og org. ved Krogsbølle kirke. Han havde en god og kraftig sangstemme iflg. seminariets musiklærer, og man var i Skrøbelev så tilfreds med hans virke, at man »nødig saa ham forlade os«. (Provstens anbef.). Oldebarn af E. Colding Jacobsen, Fuglsbølle.

Vikar i 1887: *Carl Hansen Larsen*, senere lærer i København.

Anders Madsen Rasmussen, 1887–1891, 1.lærer i Nr. Longelse.

Peder Hansen Pedersen, 1891–1901. Derefter Simmerbølle.

Lars Valdemar Olsen, senere navnef. til *Brunø*, 1901–1905. F. 25.2. 1876 i Ønslev, hvor faderen, Niels Olsen, var lærer. G. m. Kristine Larsen, dtr. af gdjr. Anders Madsen L. og Rasmine Jensen, Hyllerup.

Jonstrup sem. 1899. Afg.bevis fra tekn. skole i Nakskov 1895, kurser i gymnastik, i tegning og maling samt kursus på lærerhøjskolen i sang og violinspil. 1905–1909 lærer i Sorterup, derefter ved Slagelse vestre skole, spec. i tegning. Medlem af Malersammenslutningen 1927 som arkitekturmaler. Mens han var i Skrøbelev, tilbød han forberedende underv. til seminariet og information i violin- og orgelspil.

Peder Emil Ferdinand Thomsen, 1906–1907. 1.lærer i Bøstrup.

Anders Møller-Madsen, 1907–1909. Se Rudkøbing.

K. M. S. Christensen, 1909–1911. Konstitueret, fast ansat 1.3. 1910. 1.5. 1911 til Dalum centralskole.

Peder Martin Andersen, 1911–1912. F. 2.5. 1886 i Årestrup, Ålborg amt. S. af skovfoged Peder A. og Kirstine Pedersen.

Ranum sem. 1909. Samme år 2.lærer v. Sdr. Nærå friskole, 1911 vikar i Dråby, 1.9. 1911 lærer i Skrøbelev, 1.9. 1912 enelærer i Knudsbøl ved Kolding og org. i Jordrup. 1921 lærer v. Ringsted borger-skole, senere overlærer (insp.). Årskursus i historie. Har holdt radioforedrag og skrevet artikler og anmeldelser. Mange tillidsposter i Ringsted.

Johannes Alexander Clausen, 1911–1928. F. 18.3. 1886 i Skrøbelev som søn af senere 1.lærer Clausen (s.d.), død 23.10. 1928. G. m. Olga Sofie Olsen, f. ca. 1895 i Gentofte. Faderen, Ole Hansen O., var mejeribest. i Jægersborg.

Odense sem. 1911. Samme år vikar i Højme og Skrøbelev, 2.lærer fra 1.2. 1912 til sin død. Hans helbred var svigtende, sin hustru havde han således mødt under indlæggelse på rigshospitalet. Astma i forbindelse med influenza lagde ham i graven, efter sigende fordi han for tidligt rejste sig fra sygelejet for at spille til konfirmation. Begr. Skrøbelev.

Julie Jensine Jensen, 1929–53. Se Rudkøbing.

Birgit Johannesen, 1954–1955. Se Tullebølle.

Rigmor Busch-Petersen, 1955–1962. Vikar. Se Kassebølle friskole.

ANDRE:

Huslærer på Fårevejle: *Christian Schiersted*, –1787– 1790 sognepræst i Husby-Sdr. Nissum.

Lærerinde på Søvertorp, –1845–: *Otillia Nielsine Fabricius* fra København, 20 år, ugift.

Karen Dorthé Thor holdt pøgeskole i moderens, lærerenkens hus – 1840–.

En Pøgeskole i Torpe søgtes i 1862 af 31 børn. Læreren, *Lars Larsen*, der ved folketællingen 1860 betegnes som husmand, der lever af sin jord, var f. i Nordenbro, Magleby sogn den 28.08.1821 som søn af indsidder Lars Christensen og Ane Larsdatter. Han var »ypperlig begavet«, havde deltaget i 3-årskrigen og var gift med lærer Thors datter Karen Dorthé, f. i Stoense ca. 1810 (BV, Dinesen Jensen.)

KRAGHOLM SKOLE

Byggeriet blev udbudt i entreprise febr. 1907. Amtet accepterede optagelse af et lån på kr. 10.000. Skolen blev indviet d. 20.9. 1907 med tale af bl.a. provst Sabroe, der i sognerådets opfordring til ham om at holde denne så et tegn på ønsket om, at skolen skulle hvile på et kristeligt grundlag. Skolen blev nedlagt ved centraliseringen 1962 og solgt til private.

ENELÆRERE:

Rasmus Jørgen Rasmussen, 1907–1944. F. 18.1. 1878 i Hårby, død 5.8. 1944, begr. Ryslinge. G. 22.11. 1907 m. Jenny Camilla Mathilde Petersen fra »Forhåbningslund« v. Ryslinge, død 6.4. 1937.

Skårup sem. 1901. 1901–1903 vikar i Hundstrup, 1904–1907 2.lærer i Sdr. Broby, enelærer i Kragholm fra 1.9. 1907 til sin død. Han var kasserer for lærerkredsen, revisor i Rudkøbing pumpelaug o.a. Som stamgæst i Borgerforeningens avislæsestue fulgte han med i tidens begivenheder og rørelser. En stabil lærer, der aldrig skal have haft en sygedag. Sønnen, cand. mag. Ejnar Kragholm, lærer i Kbhvn.

Johannes Akhøj Nielsen, 1945–1947. F. 18.4. 1920 i Ballerup s. S. af komm.lærer Daniel Ingemann Nielsen og Karen Victoria Clausen. G. 9.2. 1946 i Skrøbelev m. husass. Anita Linda Hansen, f. 29.8. 1927, dtr. af fisker Hans Edmund H. og Emmy Pilegaard, Bagenkop.

Vordingborg sem. 1941. Vikar i fl. perioder i Lindelse 1943–1945, enelærer i Kragholm 1945–1947, 1.lærer Dame-Kobbel skole 1947–1960, skoleinsp. Fanefjord 1960–1981. Organist i Lindelse og Fanefjord kirker.

VIKARER:

Niels Gunnar Andr. Rasmussen. Senere enelærer i Kås.

Bendt Nørgaard-Sørensen. Se Humble centralskole.

Aage Knudsen. Tidligere Ø. Kædeby.

Ludwig Johan Clausen, 1952–1955. Derefter timelærer i Randers.

Anna Nikoline Jensen, uksamineret, nævnes 1902 som lærerinde i Kragholm m. anciennitet fra 1899.

LONGELSE-FUGLSBØLLE SOGNE

LONGELSE SKOLE OG DEGNEGÅRD (NØRRE L.)

1735 var der en skole i Pederstrup og en i Longelse, men de blev nedlagt ved skoleindretningen. I stedet udvidedes degneboligen med 4 fag til skole for hele sognet og bestod derefter af i alt 12 fag. 1748 kvitterer degnen for løn af skolekassen for 6 år fra »Michaeli 1742, da Skolen bleff indrettet«. 1800 indberettes om 11 fag stuehus, forsvarlig vedligeholdt. Allerede 1741 erkendtes den for lille.

Midt i forrige årh. blev boligen ombygget ell. hovedrepareret. Jordlodden var da godt 9 td. land af middelkvalitet. Man var nøjeregnende, idet der for uvisse indtægter fragik 5 td. 4 skp. $2\frac{118}{145}$ fjerd.kar byg! Til fordel for evt. kommende enker var reserveret en toft på 1 td. land. (H&J).

Ny skole opførtes 1876. Amtet tillod 1878 bortsalg af den gamle skolelod med derpå stående bygninger. Skolen skiftede altså plads. En pøgeskole oprettedes 1890, allerede 1878 søgtes en mand ell. kvinde til »en Pøgeskole i Longelse«. Den fik status som forskole 1895. Ny bolig til lærerinden 1929.

Skolen nedlagdes ved centraliseringen 1962 og købtes af 1.lærer Jørgensen, der ejede den til sin død. Siden er indr. udstilling og salg af kunsthåndværk i den tidl. gymnastiksal.

DEGNE:

Simon Christiansen, –1670–85. Løbedegn fra Rudkøbing. »Bliver uden Tvivl ved Bogen, om han nyder alt«. 1685 degn i Magleby.

Niels Rasmussen, –1690–97. Indberetter, at offeret er forskelligt »efter Tidernes og Sognefolkets Vilkaar og Villie«.

Lauridz ell. *Lars Stub*, 1709– (sandsynligvis) 22. Student fra Odense 1687, hører i Assens, cand. phil. 1696, degn i Longelse 17.5. 1709. Longelse kirke havde et »lidet Orgel Verck«, som Stub trakterede til »Sangens Direction og Meenighedens Fornøielse«. Han var gift m. Kirsten Rose, vist i fam. med præstens kone. Præsten ejede Prydsgården, som degnen beboede og drev, og som hans børn Christian og

Anne Marie arvede, dog således, at Stub og hans kone måtte beholde den livet ud. Datteren Christine g. m. degn Marcus Brodersen i Fod-slette, sønnen Laurentius blev præst i Højby på Sjælland.

Laur. Stub var en fætter til den berømte Ambrosius S. og var en »velbegavet Student og Degn«. Blandt hans efterkommere er politikeren Klaus Berntsen.

Niels Frantzen Stæhr, 1722–1760. Død 1760. S. af degn i Skårup Frands Hansen Stæhr og Anne Viveke Almontan.

Peder Heider, 1761–1773. Død 27.1. 1773 af »Brand i Indvoldene«. G. m. Christine Stæhr, vistnok formandens datter – eller måske forpagterdr. fra »Biskopstorp« (HK). Mod slutningen af sin embedstid fik han irettesættelser for forskelligt sløseri. Han enke g. m. Jørgen Jacobsen Møller, senere degn her.

Heiders »udvortes Opførsel og Levemaade« gav indtryk af, at han måtte være en holden mand, og at han »jo havde efterladt sin Enke og Børn i god og formuende Tilstand«, men der viste sig at være stor gæld, og kreditorerne måtte nøjes med ¼ af deres tilgodehavender.

Mads Hansen, 1773–1787. Døbt 7.3. 1734 i Humble som søn af Hans Madsen Brandt og Ingeborg Hansdr., død 5.4. 1787 (jfr. eftermandens kaldsbrev). G. m. Inger Pedersdr., død 15.2. 1804 i Tullebølle.

Student. Skoleholder i Snøde 1763–1773. Han efterlod foruden enken en svagelig søn, som ønskede at »besætte et mindre Hus«, hvori de kunne bo sammen. Efter sønnens død boede hun hos gårdmd. Peder Christensen Støber i Frellesvig. Hun synes at have siddet rimeligt godt i det. Eneste arving boede på Lolland.

Jørgen Jacobsen Møller, 1787–1812. F. 1754, død 1812. G. kort efter sin tiltræden med Peder Heiders enke, der hidtil havde fået i pens. 20 rdl. af lensgreven og frit hus. (Skr. 21.11.87). Hun døde 18.2. 1822 i Simmerbølle.

Møller var ikke seminarist, men studeret. 1800 hedder det om ham, at han »læser og synger samt regner og skriver temmelig vel« (BV), mens den nytiltrådte pastor Wilhjelms i 1805 overraskes af skolens ringe tilstand og lærerens »mosaiske« udtale (har vel stammet). (BA, VL).

Hvis man i 1801 kiggede ind hos degnen, ville man foruden ham og konen møde den 12-årige datter, konens søster, der var enke, og substitutten Hans Knudsen.

LÆRERE/KIRKESANGERE, 1. LÆRERE:

Niels Christian Hansen Clausen, 1812–1848. F. 1786 i Tullebølle, død 22.2. 1848 på sin fødselsdag. (HK). S. af skoleholder Claus Nielsen Nogel. Begr. Longelse. G. m. Anne Marie Frederichsen, f. 26.9. 1783 i Rudkøbing som dtr. af muremester Fredrich Christian Nielsen og Bodil Jensdtr., død 25.4. 1851 hos datteren og svigersønnen, sognefoged H. Hansen i Illebølle, begr. Lindelse.

Vesterborg sem. 1808 (3. kar.). 1810 hjælpelærer i Longelse, lærer og kirkesanger 1812 (coll. 4.4.). Embedet var i hans ældre dage krævende, i 1847 var der således 183 børn i hans skole, men han stod distancen! »I fuld Kraft og duelig, dog ei meget begavet«. »Gammel og lidt keitet i manerer, men ellers ret duelig«. »Fliden bøder paa de mindre heldige Anlæg«, mener tilsynet i 1830'erne og 40'erne, og ved hans død tilføjer sognepræsten anerkendende ord i kirkebogen om hans flid, nøjagtighed og tjenstvillighed mod alle.

Christian Volquard Gottschau, 1848–1853. Se Bøstrup.

Christian Hansen Masted Clausen, 1853–1876. Adoptivson af ovennævnte Niels Chr. Hansen Clausen. F. 24.2. 1812 i Kølstrup, død 14.1. 1894, begr. Longelse. S. af Anna Marie Nielsdtr. og udlagt barnefader Masted Nielsen, en af Generalens musikere. G. 1. g. 19.11. 1835 i Tryggelev m. Marthe Jacobine Madsen, f. 6.9. 1816, død 10.12. 1848 af brystsyge. Dtr. af selvejer Mads Jakobsen og Karen Hansdtr. i Kinderballe. G. 2. g. 23.6. 1854 i Longelse m. Bodil Birgitte Eleonora Petersen fra gården »Godthåb« i Nr. Longelse, f. ca. 1821, død 13.2. 1887. Dtr. af prokurator Peter Petersen. Efter dennes død 1853 overtog lærer Clausen og hans kone gården.

Skårup sem. 1832 (g), hjælpelærer i Illebølle, hvor læreren var suspenderet, lærer i Tryggelev 1835–1853, i Longelse 16.11. 1853–31.12. 1876. Han var anerkendt for flid og duelighed, men en plag-som gigtisk øjensygdom tvang ham i perioder væk fra undervisningen. Fra disse perioder noteres flg. hjælpelærere:

1860: Seminarist *Hans Peter Hansen* fra Skårup.

1862: *Niels Hansen*, senere lærer i Velling v. Brædstrup.

1864: *Ebbe Nis Thomsen*. Se Tullebølle.

1864: *Rasmus Hansen Søgaard*. 1.lærer i Vestenskov på Lolland.

–1870: *Hans Poulsen*, senere Gelsted, Herlufmagle. Broder til Andr. P., Skrøbelev.

1872: *Laurits P. W. Larsen*. Se Bøstrup.

1872–73: *Andr. Poulsen*. Se Skrøbelev.

Jørgen Peter Thomsen, 1876–1891. Derefter Lindelse. Indtil efterfølgelsen tiltrådte, var her en vikar *Hans Jacob Jørgensen* fra Pederstrup. (LA).

Anders Madsen Rasmussen, 1891–1929. F. 4.7. 1860 i Lindelse, død 14.2. 1954 i Rudkøbing. S. af Cathrine Marie Hansen og gårdmd., enkemand Rasmus Bruun. G. m. lærerinde i Longelse Hansine Østergaard.

Skårup sem. 1882 (duel.). Hjælpe lærer i Magleby, 1887 2.lærer i Skrøbelev, 2.8. 1891 lærer og org. i Nr. Longelse. Købte villa på Rue Villavej. »En bravt arbejdende, noget tung Lærer. Han spiller Orglet meget vakkert«. To sønner, den ene ingeniør, den anden tandlæge.

Aksel Immanuel Jørgensen, 1929–1962. Se centralskolen.

SKOLEHOLDERE, LÆRERINDER:

Anders Jensen, 1714–1716. Derefter degn i Magleby.

Thomas Kingo Stub, –1724. F. 21.9. 1694 i Assens, død 1.11. 1757. Søn af rektor Hans Iversen Stub og Johanne Jensdtr. Hans første kone døde i Longelse 1721, den næste blev Anne Knudsdr. »Fraugdegård«. 1724 degn i Fraugde.

Morten Pedersen Heider, 1766–? 1787 var hans 4. kone enke, men boede endnu i skolen. Broder til degn Peder Heider. G. 1. g. muligvis i Kølstrup 26.4. 1726 m. Elsebeth Zirich Mortensdr. 2. g. 21.9. 1741 i Odense Sct. Knud m. Marie Elisabeth Hansdr., begr. Stenløse 3.7. 1755. 3. g. 2.6. 1756 m. Kirstine Peitersdr., 4. g. m. Anna, efternavn ukendt. Født omkr. 1734.

Hans Knudsen, –1801– substitut for degnen Jørgen Møller og boende hos denne. 1804 degn i Simmerbølle.

Her var iflg. pastor Wilhjelm 1805 en uduelig substitut, navn ukendt.

Mads Jeppesen, 1806–. Hjælpe lærer. Kom på seminarium og blev senere lærer i Tullebølle, Bagenkop og Nordenbro.

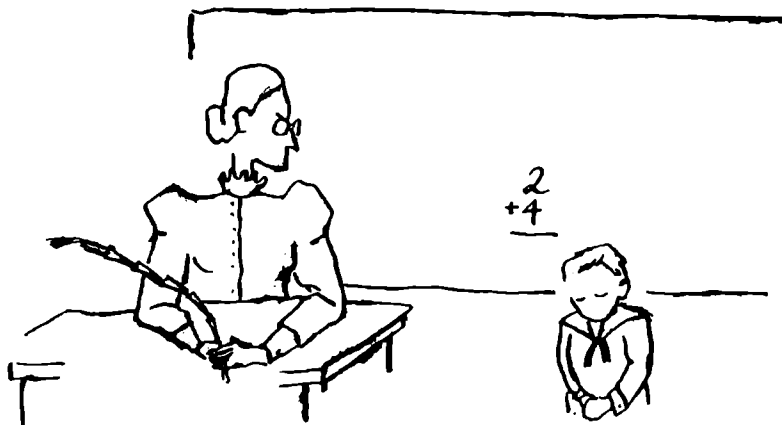
Ved pogeskolen var i april 1890 ansat *Karen Hansen*, i maj–oktober frk. *M. Sørensen*, febr.–april 1891 *Petra Adamine Ottesen*, 1893 lærerinde i Svendborg.

Henriette Andresen, 1892–1900. F. 12.7. 1856, død 10.12. 1900. Skal være blevet ramt af tuberkulose og have afgivet embedet, død andetsteds.

Hansine Oline Østergaard, g. Rasmussen, 1901–1928. F. 25.7. 1876 på Endelave, død 7.11. 1928 i Rudkb. Dtr. af lods Hans Olesen Ø. og Anne Caroline Marie Olsen. G. 12.11. 1905 m. lærer Anders Madsen Rasmussen. Hun skildres som et pligtmenneske, for hvem arbejdet var en livsbetingelse. Den tilstundende pensionering og opbruddet fra skolen blev for meget for hende. Hun døde pludseligt på Rudkb. sygehus og blev begravet på sin bryllupsdag på Longelse kirkegd. (Nekr. LF).

Anne Christensen Sandager, 1929–1962. Derefter centralskolen.

I 20'erne var her en vikar *Vindeballe*.





Sdr. Longelse skole.

SØNDER LONGELSE SKOLE

Skolen blev opført 1856 og udvidet 1935. Forskolen indviet 3.12. 1917, dagen efter indvielsen af en tilsvarende i Fuglsbølle. Nedlagt 1962.

LÆRERE, 1..LÆRERE:

Ole Erland Jacobsen, 1857–1858. F. 21.1. 1828 i Fjelsted som s. af lærer Peder Jacobsen og Emillie Katrine Bierck. Skårup sem. 1850 (ej uduel.). Lærer på Fænø 1851, kaldet til Sdr. Longelse 4.3. 1857, til Søholm skole, Køng s., 16.1. 1859. Pensioneret 1881 og fl. til Kbhvn. Først var en lærer Liebst fra Hillerød kaldet, men han trak sig.

Hans Peter Petersen, 1859–1877. F. 16.2. 1832 i Rudkøbing, død s.st. 13.4. 1892 og begr. der. Søn af handskemager Hans P. og Hanne Johansen. G. m. Hansine Hansen, død 19.4. 1874, 43 år gl., begr. Longelse.

Skårup sem. 1852 (duel.). Lærer på Bjørnø 1857, samme år 2.lærer i Bøstrup, 20.7. 1859 kaldet til lærer i Sdr. Longelse, pens. ved udg. af 1876. Jan. 1883 tinglyst skøde på matr. 27 a.h. Rudkb. markjorder, købt for 1200 kr.

Da biskoppen var på visitats i 1872, fandt han den 40-årige lærer »syg og udlevet« og formodede, at drikkeri var grunden. At han ikke kunne synge og måtte opfordres til at søge bistand af en husmand, og at han var »uden Tanke, aandsfattig«, kunne være galt nok, men værre var det måske for den konservative kirkens mand, at læreren var »intim med en Bonde af Oppositionen«.

H. P. Petersen efterlod to døtre, der var »svage og erhvervsuduelige«. De fik derfor hver 80 kr. i årlig understøttelse af skolefonden.

Hans Jacob Emil Edsberg, 1877–1901. F. 12.5. 1836 i Svendborg, død 20.4. 1904 i Rudkb. Søn af guldsmed Johan Frederik E. og Anna Kathrine Elisabeth Leerbæk. G. m. Elise Marie Frederikke Behrendt.

Skårup sem. 1861 (m.d.). Stod 1850–55 i guldsmedelære i Kerteminde, hvor han gjorde svendestykke og derefter arbejdede to år hos faderen. Derpå ca. 1½ år ansat i en isenkramhandel og endelig konst. lærer v. Svendborg borgerskole. 1861–1865 hjælpelærer i Gudme og i Mesinge, 1865–1867 2.lærer i Tullebølle, 1.3. 1877 i Longelse. Pens. 1.10. 1901, takker for »smuk og hjertelig Hæder« i den anledning. »En stille, vakker og dygtig Lærer«. (BV). Efter sin afgang bosat på Østre Møllemark i Rudkb. En datter g. m. urmager Wilhjelmsen, en søn købmand og ekspeditør i Rudkb. Edsbergs enke boede til sidst hos to ugifte døtre.

Kristen Kristensen Døssing, 1901–1919. F. 24.5. 1862 i Ungstrup, Thorning s., død 31.8. 1919 på Svendborg sygehus efter et slagtilfælde 4 mdr. før. Begr. Longelse. G. 7.2. 1885 i Århus domkirke m. Ane Cathrine Mundt. Døssing var s. af husmd. Mads Christiansen og Ane Marie Nielsen. Han voksede op i små kår, måtte allerede fra 8-årsalderen være vogterdreng. Efter højskoleophold var han soldat 1881–84, underofficer v. feltartilleriet.

Schmidts sem. i Kbhvn. 1886, hjælpelærer hos Evald Tang Kristensen i Gjellerup, lærer i Frederikshede 1887, i Sdr. Longelse fra 1.10. 1901 til sin død. Kirkesanger i Longelse.

Hans E. Hansen, Vestergaard, erindrer den imponerende, nok ca. 150 kg. svære, men mærkeligt adrætte lærerskikkelse, både i skolen, hvor han var en inciterende fortæller, når brugsens regnskaber o.a. levede ham tid til det, og når han kom »gående ad en forlængst nedlagt kirkesti over Havgårds marker til Longelse kirke og ... synge for med sin vældige dybe bas. Da han søgte embedet og blev spurgt, om han kunne synge, skal han have svaret: »Kan murene holde?«.

Døssing var politisk aktiv for Venstre, hvilket førte til et bragende sammenstød med den radikale Ove Rode ved et møde i Fredeskoven.

Han var medl. af sognerådet 1904–10. Han interesser var vidtspændende, og i avisartikler delagtiggjorde han almenheden i sin viden og erfaring fra telefonens princip til rationel geodeavl.

En søn var barber og sadelmager i Bøstrup.

Adolph Johannes Hagemann, 1919–1957. F. 10.3. 1892 i Rodskov, Hornslet s. Søn af lærer Valdemar Adolf August H. og Marie Antoinette Kirstine Jensen. G. 21.5. 1920 m. lærerinde Christine Hansine Marie Christensen, f. 31.8. 1895 i Vindeby, Lindelse s., død 18.11. 1980 i Hjallesø. Begr. Longelse. Dtr. af kbmd. H. Chr. og Karoline Bay.

Hjørring sem. 1915. Vikar forskell. steder, bl.a. Sdr. Longelse, 1.lærer i Oksby 1919, 1.12. 1919 1.lærer i Sdr. Longelse. Pens. fra 30.9. 1957. Han var medvirkende ved sognebibliotekets oprettelse, næstfmd. i menigh.rådet, kommunekasserer m.m. Hans elever omtaler ham altid som en mild og venlig mand – til forandring fra den noget brøsig forgænger. Efter Hagemanns død d. 28.12. 1958 blev hans enke boende i villaen på Spodsbjergvej, inden hun efter nogle år fl. til Hjallesø. Søn skoleinsp. på Sjælland, datter børnehaveleder i Odense.

Frede Blohm, 1956–57 (vikar) og 1959–62. Se centralskolen.

FORSKOLELÆRERINDER:

Christine Hansine Marie Hagemann, f. Christensen, –1924. Afsked 1.2. d.å. efter ansøgning. G. m. lærer Ad. Johs. Hagemann.

Kirstine Clausen, 1924–62. Se videre under centralskolen.

HUSLÆRERE:

Henning Hansen, –1746. Huslærer på Møllegård. Død 1763 som kapellan i Humble.

Friedr. Funch, –1787–, Nybøllegård. Skoleholder i Kædeby 1788.

?? *Meldal*. –1790–

Lærereforeningens medl.liste anfører 1898 en *C. Hansen*, Longelse.



Fuglsbølle forskole.

FUGLSBØLLE SKOLE

Birgithe Sophie Hansen til Skovsbo lod i efterhøsten 1728 opføre en kombineret skole- og hospitalsbygning (forsørgelseshjem) på 12 teglhængte fag, 6 til hvert formål. Skoledelen ville blive forsynet med jernkakkellovn, bord og bænke samt et godt sengested med opredning til skolemesteren. Iflg. fundatsen af 10.10. 1728 hensattes 600 rdl. til driften. Af det årlige afkast, 30 rdl., skulle de 10 tilfalde læreren. Ud over undervisningen påhvilede det ham ved oplæsning at bringe de gamle og svage i hospitalet religionens trøst. Birgithe Hansen forbeholdt sig ret til selv at udvælge skolemesteren og de fattige, og hvormed hun dem i levende live ville aflægge, indtil ordningen med de 30 rdl. trådte i kraft efter hendes død. Hun døde 1733. Over døren til lærerens bolig var indhugget i et stykke tømmer: »I Jesu Nafn hafuer Niels Hansen og Birgitta Sophia Olles Datter til Scousboe oprettet Hus Gud til Ere og de fattige til Gavn. Anno 1728«. Huset skulle iflg. fundatsen stå til evig tid. Undervisningen skulle være gratis for fattige børn af Fuglsbølle, andre måtte betale »skole-gæld«.

Den poetiske skoleholder Chr. Stub gjorde senere en »Overskrift paa Fuglsbølle Skole«, hvori det bl.a. hedder:

»Her lære de Unge ret Vei til Guds Rige,
Her gives dem Melken, som aldrig kan svige
Her dannes udannede Hierter til Sæder,
som Ungdommen gavne og Alderdom glæder.
Saa kommer I Unge og bruger vel Tiden
Da mange maa skamme og klage sig siden.

1743 består skolen af 8 fag i en længde, 4 til husværelser, 4 til lo og lade »og udi god habitable Stand«. 10.4. 1861 var licitation over en ny skolelærerbolig med skolestue og hospital. I de gamle dele indr. gymn.sal, ombygget 1963. Skolen nedlagt 1962 og solgt, nu autolakereri.

Forskolen indviedes søndag d. 2.12. 1917 under mottoet: »Med Gud for lærdom og opdragelse«. Efter nedlæggelsen solgt til privat beboelse.

SKOLEHOLDERE, LÆRERE, 1. LÆRERE:

Jørgen Mortensen Piil, –1748. Blev dette år degn i Fodslette.

Jørgen Hansen, –1750. Degn i Bøstrup.

... *Winnecke*, 1751–

Marcus Brodersen, –1771. Degn i Fodslette.

Henrik Volckersen, 1771–1776. Slægtsforbindelse til den samtidige huskapellan og informator på Tranekær, Abraham Volchersen?

Christian Stub, 1776–1785. F. 1736 eller –37, uvist hvor, da forældrene, digteren Ambrosius Stub og Mette Cathrine Skovsbo, førte en omkringflyttende tilværelse. Han var student fra Odense 1759, men forlod de videre studier for at blive soldat. Han udgav faderens digte og hertil i 1782 et »Anhang«, der yderligere havde påhængt produkter af Chr. Stub selv, lejlighedsvers af en vis personal- og lokalhistorisk interesse, der dog viser ham som rimsmed, hvor faderen var digter. Hans første hustru, navn ukendt, begravedes i Bøstrup 20.8. 1775. Ved sin død 1785 efterlod han sin anden kone, Mette Sørensdatte, med hvem han blev gift 27.11. 1776, en 7 år gl. søn og værdier, der ved aukt. indbragte netto godt 14 rdl. Sønnen, Lars Severin, blev en agtet, men fattig husmand i Rifbjerg. De næste slægtled var kun fattige! (Jfr. Barfod).

Thomas Helm, 1785–1791, begr. 5.7. 1806 i Kerteminde, 73 år. Søn af degn i Skrøbelev Ernst Günther Helm. G. m. Kirstine Margrethe Jeppesdr., død 16.3. 1832 som hospitalslem, 78 år gl.

Medhjælper hos faderen, efter årene i Fuglsbølle klokker, kordegn og skoleholder i Kerteminde til sin død. Her betragtede man hans virke med skepsis, og hans økonomi var slet med udlæg i hans »fattige Bo« til følge. Byfogeden anbefalede et lån til ham for at »frie hans Kone og fire smaa Børn fra Bettelstaven«. Der var intet at arve efter ham. (Voll).

Otto Frederik Wonsild, 1791–1794. F. 19.11. 1763 i Rødding, død 1796, begr. 4.6. i Verninge, 34 år. Søn af degn Thomas W. Degn i Verninge 1794. Hans enke, Kirstine Lorentzen g. 18.11. 1796 m. eftermanden, der herved sparede de 5 rdl. i årlig pension til hende. Biskoppens vurdering 1796: »Ganske vel«.

Jens Poulsen Wormslev, 1794–1815. F. 1757, død 26.12. 1815. G. m. Christiana Eleonora Stephansen, f. på Als, død 1.4. 1835, 71 år. Student Ålborg 1778. I 8 år skriver og regnskabsfører på en Kina-farer. »Student, ej Seminarist, sit Embede voxen, arbejder med Lyst og Flid«, indberettes der 1800, men 4 år efter klager nogle beboere over hans forsømmelighed og beskæftigen sig med embedet uvedkommende ting. Han var ellers »fremfor en Deel andre forsynet med Kundskaber til vel at udføre sit Embede«. (GL).

Johannes Møllmann, 1816–1822. Se Bøstrup.

Erich Colding Jacobsen, 1822–1856. F. i Søndebro Magleby s., døbt 12.3. 1788, opkaldt efter sognepræsten, død 19.8. 1856 i Fuglsbølle »efter længere Tids Svaghed og 11 Dages haarde Lidelser«. Søn af skoleholder Jacob Jørgensen og broder til lærer Jens Jørgen J. i Sandholt-Lyndelse, der her afløstes af E. C. J.'s søn Johan Jacob, hvis søn blev lærer i Gummestrup og fader til Knud A. M. Jacobsen, 2.lærer i Skrøbelev, sidst lærer i Gyngstrup. E. C. J.'s hustru fra ca. 1810, Marie Christensen, døde 55 år gl. 27.2. 1842.

Trolleborg sem. 1815. Hjælpe lærer i Illebølle, lærer i Tullebølle 1816–1818, i Hennemved 1818–1822, i Fuglsbølle fra 1822 til sin død.

Tunghørighed generede hans virke de sidste år, men ellers var han »en god Katechet ... en flittig Mand«. Eleverne læste fortrinligt, men var langt tilbage i skrivning, måske fordi Jacobsen selv skrev »en daarlig Haand«. (BV 1834/50). Han viser i –42 »Nidkærhed og god Villie, men er ikke helt saa vel begavet og dannet«. Et mindedigt ved hans død: »Farvel, du gamle Sædemand«.

Jacobsen vidste, hvad penge var værd. Han kunne lide at spille kort, men absolut ikke at tabe. Når man på egnen fejrede nytåret ved at køre fra gård til gård og affyre geværer, var Jacobsen i sit es som »ildkommandør« og deltager i den gode og gratis beværtning. (HK).

En anden søn, Christian, var huslærer på Broholm, men gik militærvejen og deltog i begge de slesvigske krige. (P. L. Winthers erindr.)

Peter Laurits Winther, 1856–1897. F. 13.11. 1826 i Oure, død 27.11. 1913 i Simmerbølle. Forældrene var lærer Peder Rasmussen W. og Anne Sofie Pedersen Nyholm. G. 16.4. 1853 m. Anne Kirstine Rasmussen, f. 15.8. 1824 på Skårup mark, hvor faderen, Rasmus Hansen, havde en gård. Hun døde 14.11. 1908. Begr. Simmerbølle.

Skårup sem. 1846 (duel.). S.å. hjælpelærer i Tranderup, 1849 fik han faderens embede i Oure og var tillige priv.sekretær for hofjægmesteren på Broholm, kaldet til Fuglsbølle 22.11. 1856, pens. 31.3. 1897. I 36 år fmd. for Den midtlangelandske Hesteforsikring. Dannebr.mand 1894. Boede som pens. i »Aldersro«, Simmerbølle, hvor en datter var g.m. gårdejer Chr. Madsen.

En dygtig og afholdt lærer, som kunne give råd i mange anliggender, og som ved selskaber spredte glæde og fest omkring sig. Det blev ved hans 25-års jubilæum fremhævet, at han også tog sig af de mindre begavede i skolen. Da han 1876 fik et ben sparket over af en hest og i 6 uger var sengeliggende, fandt han det heldigt, at det skete i høstferien!

W. var ud af et helt lærerdynasti. Her på øen var en broder lærer i Snøde, en nevø i Simmerbølle. (W.s erindr.)

Hans Frederik Clausen, 1897–1937. F. 9.5. 1869 i Lundtofte, Kliplev s., død 17.5. 1943 i Fuglsbølle. Yngre broder til 1.lærer Johan J. Clausen i Skrøbelev, der sørgede for at få ham nord for den daværende grænse og således »reddede ham fra pickelhuen«, som han sagde. G. 30.12. 1891 m. Karentine Jensen (Bjerg), f. 25.9. 1868 i Skrøbelev, død 16.11. 1943 i Fuglsbølle. Dtr. af gårdm. Christen Andersen og Ane Margrete Andersen.

Skårup sem. 1889 (m.d.). 1890 2.lærer i Humble, 1891 2.lærer i Kølstrup, 1.4. 1897 lærer og fra 1917 1.lærer i Fuglsbølle, pens. 31.12. 1936, dannebrogsm.d. 1942.

Hans tillidshverv tør nok kaldes typiske for tidens landsbylærere: Fmd. for hesteforsikringen (efter forgængeren), regnskabsfører i brugsforeningen, stifter og leder af sangkor, medl. af menigheds- og værgeråd, revisor i mejeriet og ægtsalgs kredsen. Som organist var han virksom for anskaffelse af et pibeorgel til Fuglsbølle kirke. – Og bag alt dette savnede han Kølstrup. (Erindr.)

10 børn, blandt hvilke en søn var lærer i Fodslette nogle år, en datter organist i Lindelse.

- Viggo Rasmussen*, 1937–1946. F. 8.5. 1905 på Strynø, død oktober 1979.
S. af gdjr. Albert Rasmussen og Maren Rasmussen.
KFUM's sem. 1928. 1929–1937 2.lærer på Strynø, 1.2. 1937–31.12.
1946 1.lærer i Fuglsbølle, derefter 1.lærer og fra 1961 skoleinsp. i V.
Skerninge. Fmd. for Langelands lærerkreds fra 1943 til sin bortrejse.
- Jens Kristian Jørgensen*, 1946–1949. Født den 1.1. 1918 i Haurum, Vi-
borg amt. Gift med Grete Weiss Fogh, f. 1919 i Sindal. Lærerudd.
Skårup sem. 1942. Vikariater og årskursus i gymnastik 1942–1946.
Fra 1949 1.lærer i Krarup.

FORSKOLELÆRERINDER:

- Karen Margrethe Kabbeltved*, f. Lose, 1917–1921. F. 10.5. 1876 på Sct.
Thomas som dtr. af pastor Emil Valdemar Lose og Franciska Louise
Elise Tegner. G. 15.6. 1909 m. lærer Anders Marius Pedersen Kab-
beltved, f. 23.2. 1884 i Sønderjylland, ansat v. Frk. Jørgensens skole
i Odense, senere i Frederikshavn.
Th. Langs sem. 1901. Mygdal skole 1902–1905, Frk. Jørgensens
skole 1905–1912, Flade skole, Fred.havn, 1912–1917 og efter årene i
Fuglsbølle v. Næsby skole og Vald. Petersens handelsskole. Fmd. f.
menigh.rådet i Næsbyhoved-Broby. Hun havde taget eksamen med
udmærkelse og opholdt sig i England for at lære sproget. »Fru K. er
et Arbejds menneske og kræver Arbejde«. (FS 1933)
- Agnes Inger Weng*, 1922–1924. F. 1892. Th. Langs sem. 1915. Roneklint
forskole, kaldet til Fuglsbølle 4.3. 1923. Igen ansat Roneklint.
- Ellen Irene Jørgensen*, 1924–1943. F. 31.1. 1892 i Berglum s. Dtr. af for-
pagter Anders Peter J. og Anna Andersen.
Kbh. forskolesem. 1924. Samme år vikar i Fuglsbølle, konst. 1924,
fast ansat 1.4. 1925.
- Kirsten Engberg*, 1945–1949. F. 26.11. 1916 i København. Dtr. af pastor
Gunner Engberg og Elisabeth Christensen.
Zahles sem. 1940. 1940–1942 priv.lærerinde hos forpagter Krarup
på Eskildstrup, 1942–1945 lærerinde i Rønnebæk, 1.8. 1945–31.3.
1949 i Fuglsbølle, 1949–1952 i Herlufmagle, 1952–1974 i Næstved.
Pens. 1.3. 1974. Bor fortsat i Næstved.
Oprettede KFUK-spejdertrop i Rudkøbing og Longelse-F. Divi-
sionschef KFUK.
- Kirsten Kromann*, g. *Pilegaard*. 1.1. 1950– Se centralskolen.

HUSLÆRERE: SKOVSBØ:

- Otto Diderik Lund*. Student, –1787– F. ca. 1737.
Sara Birgitte Sophie Hansen, –1840– F. ca. 1816.

LINDELSE SOGN

LINDELSE SKOLE OG DEGNEGÅRD

En skole var oprettet omkr. 1725 iflg. kontrakt med bymændene 1730. Det 4 fags hus stod på byens fælles fortov ved landevejen. Der var kålhave til, og ved kontrakten ville man tillægge jord afgiftsfri til græsning og pløjning. Da Vindeby's beboere tiltrådte kontrakten, blev 3 almindinger (fællesjord) stillet til skoleholderens disposition. Iflg. skoleindretningen nedlagdes skolen, og degnegården fik som degneskole fremover tilbygget 4 fag. Illebølle og Herslev distrikter underlagdes degneskolen, og Illebølle skole nedlagdes. Skoleholderen dér forflyttedes til Kædeby. 1743 var degneboligen i en længde, »kabitabel og i nogenlunde Hævd«. Degnen Købke besværer sig dog over, at major Kaas' bonde Morten Andersen har tilvendt sig 1 skp. land af degnejorden, klagen er som naturligt for denne lærde mand isprængt græske sentenser. Degnegården blev i 1815 istandsat for 230 rdl., hvilken sum fik beboerne til at klage til amtsskolelederektionen.

1850 var børnetallet kommet op på 130 og resultaterne af undervisningen derved forringet. Noget måtte gøres. Der var mulighed for 1) at sende nogle af børnene til de andre skoler, 2) at oprette en 2.lærerstilling, 3) at opføre en biskole i Vindeby. Første mulighed var den billigste og anbefalede af sogneforstskabet som en midlertidig løsning. At bygge til skolen var ikke at anbefale, da bygningerne var for dårlige. Assurancesummen var 1.350 rdl. mod Hennemved skole 1.600 rdl. og Illebølle 2.470 rdl. Trods situationen sker der dog intet lige straks. 1861 var planen om en skole i Vindeby igen fremme gennem en ansøgning fra beboerne, genfremsat 1863, men nu i konkurrence med en lignende fra beboerne i Statene. Enden på det blev, at man i 1867 bortsolgte skolens 4 sammenbyggede gamle længer til nedbrydning og lod murer L. Chr. Jørgensen bygge en ny efter hans tegninger og overslag. Et nu indløbet ønske om en skole i Herslev som alternativ til »dobbelt skolen« afvist. Den nye skole bestod af 3 selvstændige fløje til skole, beboelse og udhus, overslagssummen var 4.622 rdl. En lille lejlighed til 2.læreren indrettedes oven på skolefløjen, hvor der også var sognerådslokale. Dette brugtes tillige til klasseværelse fra 1947. Der ofredes igennem årene ikke for meget på skolen, der stod fugt op i de kompakte mure, og på billeder fra årh.skiftet ser det hele noget forfaldent ud. En restaurering fandt sted ved lærerskiftet i 1957.



Lindelse skole.

Skolen reduceredes til forskole 1965 og nedlagdes endeligt 1968. Den solgtes til private og blev ombygget til keramikfabrik. 1989 indr. af amtet til beskyttet værksted.

Et legat på kr. 12.000, oprettet 1891 for toldembedsmand Johan Nielsens efterladte formue, var stiftet til oprettelse af en musikskole, når renterne havde øget kapitalen tilstrækkeligt. Selv om summen siden er mangedoblet, har planen ikke kunnet effektueres. Der er i stedet indrettet et spec. musiklokale i sognegården, og renter uddeles hvert år til elever i musik og på efter- og husholdn.skoler.

Lindelse skolevæsen afgav 1804 m² til Langelandsbanen. Skolelodden solgtes 1920.

Ved Havegården lå i forr. årh. et hus, »Degnehuset« kaldet.

DEGNE:

Jørgen Hendrichsen, 1679–1706. F. 26.2. 1634 i Tryggelev, død 9.12.

1707 i en alder af »73 Aar, 20 Uger 5½ Dag«. Begr. Lindelse 14.12.

Søn af Hendrich Nielsen, der 1635 blev degn på Drejø. Jørgen H. »hafde været Degn her til i 27 Aar indtil forgangen Aar 1706 d. 1.

Sept.«. Hans søster Karen g. m. faderens eftermand på Drejø.

1690 boede en degneenke af Lindelse, *Anna Bendigt*, i slottets vandmølle, skænket kaldet af greven, med 8 rdl. i årlig pension. (Indb.).

Christian Peitersen Købke, 1706–1748. F. 28.4. 1675 i Assens, død 26.12. 1748 i Lindelse. S. af Peiter K., borger og handelsmand i Assens, og Karen Lauritzdtr. G. m. Johanne Elisabeth Marcusdtr. Bernholt, dtr. af Marcus B. og Anna Bertelsdtr. Bruun. De havde 11 børn, hvoraf det yngste blev eftermand i embedet.

Købke, der afløste sin forgænger d. 1.9. 1706, viste i skrivelser sin kyndighed i græsk og den klassiske litteratur.

Gøde Laurentii (Lorentzen) Køpke, 1749–1803, døbt 1.10. 1727 som s. af forgængeren. G. m. Kirstine Sophie Holst, død 30.11. 1799, 66 år. »Min gode gamle Degns Hustru«, noterer præsten. Gøde Køpke trak sig tilbage 1803, men da var han også stokdøv og havde sin dattersøn *Christen Ørbech* som substitut. Allerede i 1790'erne var han dog blevet fritaget for at katekisere. (BV). Tituleredes ved sin tiltræden »vel-lærde Studiosus«. Han ses ikke død her på øen, er måske fl. til København, hvor alle børnene boede, undt. datteren, der var degnekone i Fodslette. Christian, cand.phil., var lærer v. Holmens skole, Peter v. den militære kasernes skole.

Christen Hansen Ørbech, 1803–1825. Derefter degn i Fodslette.

SKOLELÆRERE/KIRKESANGERE, 1.LÆRERE:

Hans Henrich Welche Henriksen, 1825–1827. Derpå Fodslette.

Hans Knudsen, 1827–1828. Derefter (igen) lærer i Humble.

Niels Nielsen, 1828–1867. F. 11.11. 1795 i Galdbjerg, Gudme s., død 15.10. 1880 i Vindeby, Lindelse. S. af daglejer og indsidder Niels N. og Karen Rasmusdtr. G. 17.5. 1828 i Fuglsbølle m. Karen Riegels Krogsgaard, f. 2.3. 1795 i Rudkøbing, død 18.2. 1856, dtr. af vejer og lotterikollektør Jørgen Kier Krogsgaard og Inge Kirstine Witt.

Skårup sem. 1817 (g). Medlærer i Tullebølle 1818–1827, kirkesanger og skolelærer i Humble 1827, i Lindelse 28.2. 1828 efter bytte med Hans Knudsen. Afsked m. udg. af 1867.

Han kan ikke siges at have imponeret det biskoppelige tilsyn: »Skikkelig, villig, men ei meget begavet, lærer Børnene alt for lidt, en simpel Mand uden Liv og Kraft« (1850 og –59). Nu kunne kritikken fra den kant nok være noget pernittengrynet. Ved en anden lejlighed hedder det: »Læsning ret god, men Stemmen synker ei ved Punctum«. Under alle omstændigheder var Nielsen afholdt af beboerne,

som til hans fødselsdag i 1874 ved en deputation overrakte ham 12 sølvspiseskeer m. potageske, ting der skulle fortælle eftertiden, »hvor højt agtet og hjerteligt afholdt gamle Lærer Nielsen var«. (Følgeskrivelse). Det timedes ham i 1841 at blive stedets første sognerådsformand, – indtil den strikse pastor Gede tiltrådte! Med sine 748 rdl. i pension flyttede Nielsen ind i et endnu eksisterende hus i Vindeby, lidt nærmere sin søn, der ejede »Christinedal«.



Niels Nielsen, Lindelse.

Peder Jensen, 1868–1891. F. 19.3. 1831 i Ø. Åby, død 3.1. 1906 s.st., begr. Skårup. S. af gårdmd. Jens J. og Karen Mortensdr. G. m. Elfrida Augusta Thomsen.

Skårup sem. 1850 (duel.). 1853 lærer i Mesinge, 1856 i Snøde, 1861 i Ristinge-Hesselbjerg, 1868 1.lærer i Lindelse, valgt bl. 24 ansøgere. Her var han sognerådsformd. i nogle år. Han var vellidt og dygtig, en god kirkesanger. Han kunne blive hidsig, og så stod »hentehåret« bravt i vejret, men at more sig herover vovede man bestemt ikke, erindrede gamle Laura Hansen. Flyttede som pensionist til fødeegnen, men besøgte ikke sjældent Lindelse. (LA, nekr.) Sønnen Gustav, lærer i Kbhvn., udgav 1930 digtsamlingen »Ved Aften«.

Jørgen Peter Thomsen, 1891–1915. F. 14.1. 1849, Ø. Åby mark, Skårup, død i Lindelse 10.5. 1915 og begr. her. S. af husmd. Thomas Jørgensen og Rasmine Petersdr. Hans hustru, Emilie Laurine Haugaard, var f. 27.8. 1856 i Nyborg, død 24.7. 1938, begr. Gerskov. Dtr. af skipper Poul Henrik H. og Andrea Dorthea Winckler.

Skårup sem. 1872 (m. duel.), s.å. huslærer på »Rolighed« i Tryggevlev, soldat v. forplejn.korpset. 1876 hjælpelærer Nr. Longelse, 1877–1891 1.lærer s.st. 19.5. 1891 kaldet til 1.lærer i Lindelse. Før sem.-

tiden i 6 år ved landbruget. Formd. for lærerkredsen 1887–91, medstifter af og formd. for sognets sygekasse.

Mindet om hans (hånd)faste myndighed lever endnu blandt de ældre.

Hans Christian Rasmussen (kaldet »Tranekær-Rasmussen«), 1915–1923. F. 19.3. 1886 i Tranekær, død omkr. 1960. S. af hushovmester Hans R. og Mathilde Nielsen. G. m. Emmy Howe, f. 17.2. 1886 i Achen, død 1964. Sangerinde.

Skårup sem. 1912. Lærer v. Tranekær realskole 1912–1915, 1.lærer i Lindelse 1.8. 1915, fra 1.4. 1923 enelærer i Lille Valby ved Slagelse, 1940–46 1.lærer s.st. Beboerne i Lindelse søgte at overtale ham til at blive her, men altså forgæves.

I tiden inden næste lærer tiltrådte residerede i skolen en vikar (navn?) og hans kammerat, et par særprægede kunstnertyper, der brugte spisekammerhylderne som sengested og principielt ikke betalte regninger, fortælles der.

Ejnar Rasmussen, 1923–1956. F. 30.1. 1897 i Esbjerg, Vor Frelzers s., død 15.11. 1956 i Lindelse, begr. her. S. af tømrerm. Andreas Marius R. og Mette Christine Berthelsen. G. 12.5. 1921 m. Jenny Kirstine Pedersen, f. 14.12. 1895 i Vordingborg, dtr. af gårdskarll Thorvald P. og Ane Margrethe Larsen. Død 4.1. 1987.

Vordingborg sem. 1918, årskursus i gymnastik. 1920 lærer v. Tranekær realskole, fra 1.7. 1923 til sin død, det sidste års tid dog med vikar på grund af sygdom. Fmd. for foredragsforeningen m.m. Have-mand og biavler. Kirken tjente han som sanger, medl. af menigh.rådet, kasserer og kirkeværge. Den, der skriver dette, mindes ham som en samvittighedsfuld og effektiv lærer, ikke mindst i regning, bestemt, men også munter og venlig, god at begynde hos som 2.lærer. Dtr. død som barn, dtr. g. m. gårdejer på Harnbjerg, søn statsaut. revisor i Odense.

Tage Pedersen, fra 1968 *Heunecke*. 1957–1965. Se Humble centralskole.

SKOLEHOLDERE:

Anders Peitersen, 1725(?)–1730. F. 1697 i Vindeby, død 27.7. 1730.

Ustuderet. Skolen var oprettet 1725, og han er formodentlig tiltrådt det år. Datteren Maren døbt 1727, faderen kaldes her Pedersøn.

Hans Christopher Skolemester, –1735– Da dør hans 4. barn.

Hans Christian Hagendal, –1745– Identisk med den netop nævnte? 1759 dør Hans Skolemesters datter, Karen. 9 år.

Jørgen Hansen, –1801– »Forestaar Skole for Degnen«, bor i degnegården og er 38 år gl. (FT). »Saare vel skikket, ej Seminarist« (Indb. 1800). Måske lærer i Tullebølle 1791–97.

2. LÆRERE, LÆRERINDER:

Rasmus Nielsen. 1868–1873. Tidligere højskolen i Lindelse. Se Tryggevlev.

Christian Frederik Duus, 1873–1879. F. 11.6. 1850 i Gamtofte. Søn af lærer Jørgen Jørgensen Duus og Theodine Christine Christensen. G. 25.11. 1879 i Lindelse m. Anine Marie Johansen, f. 30.1. 1861, steddr. af gdjr. Rasmus Jeppesen, »Lindegården«, og Marie Hansen.

Skårup sem. 1871 (m.d.). Huslærer på Tiselholt, konst. lærer i Assens, hjælperlærer i Tårbæk og hos farfaderen på Lyø. 1873 (coll. 4.11.) 2.lærer i Lindelse, 17.2. 1879 enelærer i Ørslev, hvor han var kirkesanger og organist hos pastor Vilh. Beck, der anbefalede ham med ordene: »Hans Skole er i fortrinlig Stand. En ganske overordentlig dygtig Kirkesanger. Personligt er han et meget kjært Menneske«. Præsten i Lindelse fandt ham dygtig som orgelspiller. Men biskoppen er i 1874 en alvorsmand: »Tykt Mæle, liden Tænkning«. Duus var runden af en gl. lærerslægt fra Als. Broder skoleinsp. i Hillerød, søn lærer i Kbhvn.

Hans Marselius Petersen, 1879–1882. F. 3.1. 1857 i Vindeby på Lolland, død 8.8. 1927 i Svendborg. Søn af lærer Povl Anton Petersen og Larsine Camilla Haure. G. 30.12. 1881 i Vindeby m. Ingeborg Magdalene Betzy Petrine Baagøe, f. 5.3. 1857 i Hillerød.

Skårup sem. 1877 (m.d.). 2.lærer i Lindelse 1.9. 1879, kaldet til lærer i Freltofte 18.11. 1881, lærer i Svendborg 1883–1924, leder af handelsskolen og org. ved Sct. Nicolai kirke 1895–1925. Tolk og oversætter i tysk 1883, forf. af lærebøger. Provsten konstaterer 1880, at »den nye Andenlærer har begyndt sin Gjerning godt«. 3 børn. Datteren Hedevig g. Wolff komponerede børnemelodier, Ellen, g. Briksø-Damsholt skrev ungdoms- og underholdn.bøger.

Anders Larsen, 1882–1886. Se Illebølle.

Lauritz Theodor Skytte Knudsen, 1886–1889. F. 2.11. 1862 i Skårup, død 26.6. 1936 i Fiskop, Egense s., begr. Egense. S. af husmd. og ka-

retmager Jørgen S. K. og Martha Kirstine Uglebjerg. G. m. Anne Kirstine Rasmussen.

Skårup sem. 1883 (m.d.). Havde lært tysk og engelsk og underviste privat heri. Vakancelærer i Illebølle, lærer i Lindelse 1.6. 1886, 1.3. 1889 enelærer, siden 1.lærer i Rantzausminde. Stiftede Egense sangforening og virkede for skytte- og gymn.foreningen.

Fra Lindelse hedder det: Hos Befolkningen en kjær og velkommen Gæst (Anbef.), »en frisk ung Mand, lidt af en Bægersvinger, livlig blandt de unge, lystig blandt de ældre og meget afholdt af Børnene«. (Carlin Klæsøe). Han vakte en del opsigt ved at færdes på en »væltepeter«. (Laura Hansen).

Niels Petersen, 1889–1895. F. 3.10. 1854 i Vesterby, Fuglsbølle, død 18.1. 1914, begr. Sønderby. S. af tømrer Rasmus P. og Caroline Dorteia Nielsen. G. 30.8. 1908 i Sønderby m. Meta Jeppesen, f. 4.6. 1876 i Odense Sct. Hans s., dtr. af murer Jørgen J. og Karen Marie Nielsen.

Skårup sem. 1874 (m.d.), lærer i Tved 1877, 3.lærer i Saxkøbing 1879, 2.lærer i Lindelse 1889, kaldet 29.5., 1895 ansat v. Byholm skole, 1901 v. Sønderby vestre skole, org. v. Sønderby kirke. Han søgte bort fra Lindelse, da 2.lærereemb. var »blandt de lavest lønnede i hele Riget«.

N. P. havde som forgængerens videreuddannet sig i sprog, men var ellers dennes modsætning. Stærkt tilbageholdende, »har ved sit indesluttede og forlegne Væsen vanskeligt ved at gøre sig gældende«, udtaler provsten. Med blikket rettet mod jorden færdedes han året rundt i en med tiden malproper og underligt farvet diplomatfrakke. Da efterretning om hans død nåede Lindelse, var der folk, som i erindring om ham sendte en krans. Nogle dage efter modtog de »afdødes« personlige tak, det var ikke tiden endnu!

Adolf Theodor Rasmussen, 1895–1898. F. 31.8. 1874 på »Rosenlygård« i Lindelse, død ca. 1.4. 1966. S. af gdjr. Michael Hansen R. og Hansine Hansen. G. 1. g. 12.5. 1899 i Kbhvn. m. Elise Vilhelmine Pedersen, f. 22.1. 1875 i Kbhvn., død 4.7. 1942 i Fåborg. Datter af portner Jens Petersen og Mettine Larsdtr. 2. g. m. Marie Petra Nielsen Barlebo, f. i Verninge 21.12. 1894, viede 23.2. 1950.

Jonstrup sem. 1891 (1. kar.). Vikar i Viby v. Roskilde, vikar og 2.lærer i Lindelse 1.9. 1895, 2.lærer i Pejrup 1.9. 1898, 1913–1940 i Fåborg, kontor her til 1955.

Rasmussen var af gl. langelandsk bondeæt og efterlod sig en omfattende slægtsbog (manusk. i fam.eje), en frugt af bl.a. 104 besøg på landsarkivet i Odense.

Hans Søren Kristen Mouritz Andersen, 1898–1905. F. 24.8. 1876 i Jonstrupvang, død i beg. af febr. 1963. S. af gdjr. L. Andersen og Anne Kristine Christensen. G. 10.8. 1916 m. Helga Johansen, f. 21.9. 1891 i Vejlbj v. Århus.

Jonstrup sem. 1897. 29.1. 1898 vikar i Lindelse, 2.lærer s.st. 6.4. dette år, tillige organist. 1.3. 1905 1.lærer og org. i St. Lyngby i Nordsjælland. Han foretog videnskabelige studier af plantegeografi og mikroteknik i flere europæiske lande og særlige undersøgelser af Langelands flora, ligesom han udgav nogle hæfter til danskundervisning.

Laura Hansen huskede ham som en stilfærdig, venlig person, hvis besøg man gerne modtog, men han havde det med at holde værtsfolkene længe oppe.

Jørgen Knud Holm Jørgensen, 1905–1915. F. 29.9. 1880 i Fiskop, Egense s. S. af tømrer Hans Peter J. og Johanne Jørgensen. G. 15.3. 1907 i Lindelse m. Karen Elisabeth Thomsen, f. 25.4. 1886 i Longelse, dtr. af 1.lærer Thomsen, Lindelse.

Skårup sem. 1901 (mg÷). Hjælpe lærer i Rantzausminde m.fl. st., lærer i Auning 1902, 2.lærer i Lindelse 1.5. 1905, fl. herfra i skuffelse over ikke at få 1.læreremb. efter svigerfaderen, lærer i Gerskov fra 1.11. 1916. I Lindelse var han organist og arbejdede m. sangkor.

Hans Lauritz Nielsen, 1916–1921. F. 28.5. 1894 i Tranekær, død 27.9. 1983 på plejehjemmet »Steensvang« i Falsled. S. af Christian N. og Laurentine Hansen. G. 13.10. 1918 m. Edith Henriksenh, f. 16.8. 1895 i Kbhvn.

Skårup sem. 1915. 1.11. 1916 2.lærer i Lindelse, 1.3. 1921 lærer på Skarø, 1.9. 1922 i Pejrup. Fratrådte 1960 ved skolens nedlæggelse og fl. til Fåborg.

Virkede i Pejrup for brugsforeningen, var medl. af menigh.rådet, instr. dilettantforestillinger og var en skattet oplæser. Gruppeleder i modstandsbevægelsen. (LA 28.5.64).

Johannes Martin Rasmussen, 1921–1936. F. 4.4. 1896 i Hennemved, Lindelse s., død 21.8. 1939 på Rudkb. sygehus. S. af skrædderm. Rasmus R. og centralbest.inde Laurentine Jacobsen.

Odense sem. 1918. 1918–1921 v. Langel. Højskole, Ristinge friskole og vikar bl.a. i Tryggelev og Kædeby. 1.3. 1921 vikar i Lindelse, 2.lærer 1.7.

R. var vellidt, en begavet mand, glimrende taler, men havde svært ved at administrere sig selv. Der indløb besværinger, og han måtte forlade stillingen pr. 31.12. 1935.

Vikar *Gunnar Ylander*, f. i Libau. Skårup 1926. Marie Jørgensens skole, Odense.

Nelli Marie Mogensen, 1936–1939. F. 5.11. 1910, dimitteret 1935. Forlod gerningen, i hvert fald for en tid, på gr. af sygdom.

Ellen Hansen, 1939–1942. F. 23.4. 1914 i Ranum, hvor faderen var skræddermester. G. 30.6. 1932 m. lærer L. Jensen, Kbhvn.

Ranum sem. 1936. Efter vikariater i Jylland ansat v. Lindelse skole fra aug. ell. sept. 1939–31.3. 1942, da hun frasagde sig stillingen i forb. med sit giftermål. Fra omkr. 1944 ansat i Dragør.

Ruth Pedersen, 1942–43. F. 6.2. 1920 i Kauslunde, Dtr. af sadelmager Peder Hansen P. og Bodil Marie Jacobsen. G. 24.7. 1943 i Lindelse m. lærer Johannes Birkholm-Clausen, Marstal, senere 1. lærer v. Stavnsø centralskole, Henne-Lønne komm.

Skårup sem. 1942. Efter tiden i Lindelse ansat i Marstal 1843–1947, derefter Lønne centr. skole.

Johannes Akhøj Nielsen, 1943–1945. Se Kragholm.

Signe Staunskær Sørensen, 1945–1947. F. 8.3. 1922 i Rørby, Holbæk amt. Skårup sem. 1945. Var ansat i Hammel 1947–1952, fra 1957 v. Sdr. Stenderup centralskole, Vejle amt.

Sigrid Rasmine Margrete Rasmussen, 1947–1953. F. 15.9. 1895 i Magleby, Langeland. Dtr. af skibsfører Anton R. og Matilde Petersen.

Odense sem. 1917. Ristinge friskole 1917, Ringe komm. skole 1919, Sønderholm 1920, s. år Sanderum skole, Ravnebjerg 1921, Lindelse 1.10. 1947, tillige ansat v. Hennetved skole 3 ugl. eftermiddage. Lod sig pensionere 31.10. 1953 og bosatte sig i Simmerbølle s.m. en søster. Død 4.3. 1978, begr. Magleby.

Petra Marie Frederikke Nielsen, 1956–1967. F. 22.11. 1900 i Hennetved, Lindelse s., død 13.1. 1986 på Lindelse plejehjem. Urne på Stoense kgd. Dtr. af bødker og musiker Rasmus Nielsen og hustru, kbmd. Karen Marie Pedersen. G. 1939 m. 1. lærer P. V. Nielsen, Stoense.

Odense forsk.sem. 1920. 1.11 1920 ansat v. Kædeby og Kædeby Haver forskoler, 30.4. 1934 i Stoense, 1.1. 1956 forsk.lærerinde m. lærerindeløn i Lindelse. Organist her som i Stoense, fra 1962 kirkesanger. Pens. 30.11. 1967.

Ny stilling oprettet 1947:

Tagé Roe, vikar 1947–

Erik Bøgelund, 1949–1951. F. 25.12. 1922 i Jerne s., s. af senere skoleinsp. i Fredericia Thorv. Niels Jensen B. og Ingeborg Thomsen. G. 16.7. 1951 m. telefonistinde Ruth Elise Sørensen, f. 13.3. 1924 i Søndenbro, Magleby s., dtr. af tømrer Frits Chr. B. og Regina Jørgensen.

Tage Pedersen, 1952–1953. 1957 l. lærer her, 1965 Humble centralskole.

Jørgen Strandhauge, 1954–1956. Derefter Bagenkop og Magleby c.skole.

Ellen Leth Jensen, 1956–1958. F. 5.10. 1906 i Skrøbelev, Anneksgården. Dtr. af gdjr. Niels Dinesen Jensen og Cathrine Leth. Død novbr. 1965.

Odense sem. 1928. Vamdrup realskole. Borte fra skolearb. i mange år p.gr. af sygdom (gigt). Årsvikar i Lindelse ca. 1.3. 1956, lærerinde 1.5. 1957–30.6. 1958. Derefter Lille Værlose.

Johannes Appel, 1960–1963. Se Skrøbelev centr.skole.

Jens H. Cortsen-Møller, 1964–1965. Se Rudkb.

Gudrun Cortsen-Møller, 1964–1966. Se Rudkb.

Anny Andersen, 1965–1967. F. 1.6. 1935 på »Esppegård«, Henninge, Skrøbelev s. Dtr. af gdjr. Hans Peter Andersen og Lykke Johanne Hansen. G. 1967 m. gdjr. Cai Ove Vinggaard, Herslev, »Augløgkegård«.

Skårup sem. 1957. Illebølle forsk. 1957–1965, Lindelse skole 1.8. 1965–28.2. 1967. Derefter medhj. hustru på gården. 1 datter, 3 sønner. En søster, Inge Dorthea A. på Bøstrup skole.

Helle Annette Jørgensen, f. *Saxnæs*, 1967–1968. F. 13.7. 1942 i Frederikshavn. G. m. tandlæge Ole Flemming Jørgensen, f. 4.2. 1942 i Herlufsholm s.

Ank. fra Tårnby komm. juli 1967. Fl. til Stege juli 1968.

Blandt disse års talrige vikarer (lærermangel!) nævnes:

Karl Georg Rønje, 1951–52 og 1953–54. G. m. lærerinde Bente R., Illeb.

Sognepræst *C. J. Jepsen*, 1955 og tidligere.

Kirsten Nielsen Vosegaard, 1953–55. Fra Odense.

Niels Gammelby, 1956. Senere lærer fra Vordingborg sem.

Johnny Ankerstjerne Hansen, 1956–57.

Jørgen Kudsk, 1958.

Jørgen Greve, 1959. Derefter på Tønder sem. Amtsskolepsykolog, Fyn.
Marianne Enevoldsen. Senere Humble c.skole.

Flere andre ville kunne nævnes, virkede gennemgående kun kort tid. En havde store visioner om fremtidige reformer af undervisningen, hvis realisering dog ramtes alvorligt af, at han forlod pladsen efter en uge!

Skolen var de tre sidste år, 1965–68, reduceret til forskole for Humble centralskole og forestodes af:

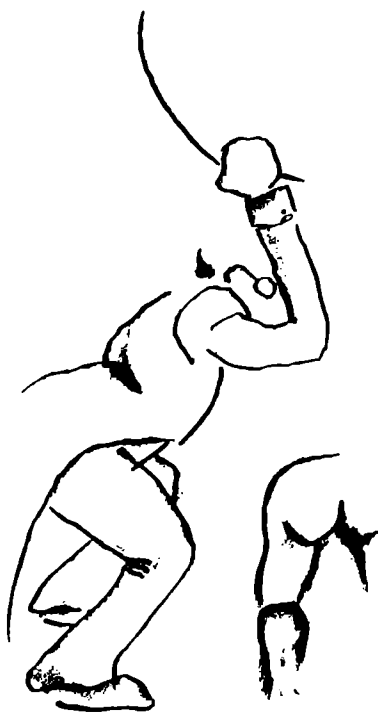
Eva Blaakilde, Humble. G. m. lærer Ole Blaakilde.

Christa Jungersen, g. m. skoleinsp. P. Jungersen, Humble.

Martha Jørgensen ansattes som håndg.lærerinde ca. 1.4. 1947.

HERSLEV:

Peder Nielsen nævnes som skolemester 1655.





Illebølle skole inden ombygningen.

ILLEBØLLE SKOLE

Skolen var oprettet af bymændene, der 1726 sluttede kontrakt med skoleholder Jørgen Danielsen. Greven leverede tømmer til 2 fag af de 4 aftalte, og bønderne ville søge ritmester Pultz på Skovsbo, Birgithe Sophie Hansen på Møllegård og Banner Kaas på Hjortholm om materialebidrag. Jorden tilhørte bønderne, betonedes det. 1727 tilskrev provsten og herredsfogeden ejerne af Skovsbo og Møllegård med opfordring om levering af materialer. Hvis de i den sag ville være lige så gavmilde som greven, kunne de regne med den gode Guds belønning. Det virkede, og når arbejdet dog tog sin tid, skyldtes det bøndernes efterladenhed eller manglende formåen. 1730 blev Herslev tillagt skolen, men denne blev iflg. grevens skoleværk nedlagt og børnene henvist til degneskolen i Lindelse, skoleholderen til Kædeby.

Omkr. 1762 oprettedes igen skole i Illebølle, på et fællesareal nord for Guldborg banke. Stedet var meget fugtigt, stod ofte under vand, men skolen kunne dog brænde 1783 s.m. nogle andre huse. Tilstanden 1800: 7 fag + 3 fag skolestue, velholdt bortset fra mangler ved taget, »nye opbyggt for 14 Aar siden«.

I 1850'erne klagede lærer Bondesen over fugtigheden, som var til skade for både børn og lærer. Han led da også efterhånden forfærdeligt af gigt. Planer om et nyt skolekompleks øst for den gamle skole blev af

økonomiske grunde indskrænket til, at der opførtes et nyt skolehus. Arbejdet udliciteredes til gmd. Hans Henrik Hansen i Herslev for 890 rdl. Der optoges et lån på 1.000 rdl., midlertidigt havde man lånt 350 rdl. af tjenestekarl Rasmus Hansen i Vindeby. Skolen blev indvist 16.7. 1858 ved pastor Gede under et stort fremmøde. Den blev rest. og udvidet 1937. Lærerboligen nybyggedes 1883. I den anden ende af byen indviedes 30.1. 1908 en forskole, tegnet af ark. Christensen og Quist, Rudkøbing, hvortil låntes kr. 7.000. Hovedskolen blev 1964 lagt under Lindelse skole og nedlagt året efter.

SKOLEHOLDERE, LÆRERE, 1.LÆRERE:

Jørgen Danielsen, 1726–ca. 1738. Derefter Kædeby og Hennemved. G. m. en dtr. af Lars Guldborg i Herslev.

Daniel Jørgensen, ca. 1762–1813. F. i Illebølle, døbt 2.3. 1738, død som pensionist i Lindelse 27.12. 1814. Søn af førnævnte Jørgen Danielsen og havde brødre som skoleholdere i Kædeby, Humble og Søndebro. 1800 var han med sine 62 år »en aldeles duelig Lærer. Ej Seminarist« (indb.) og sad med den sædv. skoleholderløn: 28 rdl., græsning til en ko og 20 læs tørv.

Christian Matthisen, 1813–1839. F. 30.7. 1789 i Nr. Ønlev, Brunde s., død 30.7. 1852 i sit fødesogn. S. af gdjr. Matthias M. og Maren Paulsen. G. 1.1. 1830 m. Maren Christensdtr. Bjerg, før g. m. Rasmus Nissen, færgemand m.m. på Ristinge. Hun var f. 1796 på »Bjerggård« , døde i Longelse 11.12. 1887. Hun bragte 5 børn ind i ægteskabet med læreren og fik lige så mange med ham.

Trolleborg sem. 1813 (udm.duel.). Han havde ikke været i Illebølle ret længe, før han var i krig med sine foresatte, med lensgreven i forb. med hans berettigede krav om jordlod, med pastor Bojesen om undervisningsprincipper. Præsten anså lærerens frie undervisningsform for dovenskab, hvad den måske også var. Matthisen kiggede lovligt tit og dybt i flasken, efter eget udsagn for at dulme en stadig hovedpine. Visitatsantegningerne er slemme nok fra provstens hånd: »Tager sig ikke af Skolen med Flid. Hans moralske Forhold billiges hverken af Sognepræst eller Beboere. Sangevne mangler han aldeles.« Allerede 1817 så provsten i ham »et uroligt Hoved, der gaaer frugtsommelig med Projekter, Klager og Intriger«. Biskoppen giver den et skud til: »Denne Lærer er en Skjændsel for Standen. Hans Navn er lige saa infamt som hans Ansigt«. (Mon ikke den høje biskop er blevet noget præpareret af den lokale gejstlighed?). Matthisen blev suspenderet

1820, frifundet 1830 og igen suspenderet 1836 for ved højesteretsdom 1839 at blive afskediget for embedsforsømmelse, upassende adfærd på gr. af drukkenskab, utilbørligt forhold til skolebørnene og forledelse til falsk forklaring.

Med »Klager og Intriger« var det langt fra forbi. Matthisen købte »Østergård« i Illebølle og udsendte herfra en strøm af besværinger på egne og andres vegne. F.ex. ankede han over, at han med dommen kunne miste sin stemmeret, når man dog kunne bruge ham til ligsynsmand! Kommunens arkivskab havde en særlig hylde til den megen »Matthiseniana«! (existerer endnu i privateje). Hans økonomi var så uregerlig som han selv. I 1830'erne kunne han låne kommunen 100 rdl. til køb af en fattiggård, senere stod han til udpantning for fattigbidrag, og han måtte mulkteres for børnenes skoleforsømmelser. Det er dog tænkeligt, at han ikke har *villet* betale! 1851 brød han op og flyttede til sin hjemstavn, hvor han havde købt en gård. Man slap for hans »til en Aandssygdom grændsende Proceslyst«. (Fattigprot.) Efter hans død er enken og børnene flyttet tilbage. En tragisk erindring om M. var en sindssvag datter, Dorine, der undertiden forlod fattiggården i Lindelse og strejfede omkring iført broget nathue, træsko og mørk kjole.

En så egenartet person som M. indbyder til litterær behandling. Lærer Bondesen i Magleby glorificerer ham som en foregangsmand i kamp mod overmagten, mens Ahlef.-Laurvig i »Generalen« er enig med denne sin forfader i at betragte den stridbare lærer som en »elendig Vinkelskriver og Slyngel«.

Vikarer i suspensionsperioderne:

Niels Olsen Bruun, 1820– Senere på Skårup sem. Se Tullebølle.

Christian Nissen. Senere på Vesterborg sem.

Johann Friedr. Alsen. Sidst lærer i Munkbrarup, Angeln.

Peter Nicolai Bondesen. Fast ansat 1839.

Peter Nicolai Bondesen, 1839–1874. F. 30.1. 1818 i Skårup, død 12.7.

1874 i Illebølle af gift og koldbrand, begr. Lindelse. S. af landinspektør Mathias Nicolaj B. og Ingeborg Mogensen fra »Borregården« i Hennemved. G. 25.11. 1842 m. Christiane Margrethe Andresen, f. 15.6. 1816, død 17.12. 1898 hos sønnen i Magleby skole. Dtr. af færgekarl og lods Andreas Jørgen A. og Anne Kistine Stefansdtr.

Skårup sem. 1836 (m.d.). Hele hans lærergerning faldt i Illebølle, hvor han nød stor anerkendelse og hengivenhed. »Fuld af Liv, en

flink og duelig Lærer«. Men den fugtige skole gav ham gigt, de sidste 8 år var han helt hjælpeløs og måtte bæres over i skolestuen og måtte holde hjælpelærer.

2 sønner, 2 døtre. Sønnen Ingvor blev skoleinsp. i København og forfatter til en række romaner og udgav skolebøger. Peter Chr. 1.lærer i Magleby.



P. N. Bondesens og hustru, Illebølle.

Hjælpelærere for P. N. Bondesen:

Ingvor Bondesen, 1864–67. Søn af PNB.

Frederik Chr. Jensen, 1867–68. Angiveligt sem. fra Skårup.

Ingvor Bondesen, 1868–70.

Jens Carl Frederik Michelsen fra Rudkb. 1870–72. Senere cand.theol., præst i Kornerup-Svogerslev.

Søren Pedersen, 1872–74, nogle mdr. soldat, tiltrådt igen s.å.

Johan Jørgen Fr. Storm og *P. C. B. Bondesen*, søn af PNB, i 1874. Storm blev lærer i Bred, Bondesen i Magleby.

Søren Pedersen, 1874–1886. F. 29.6. 1852 i Flemløse, død 28.11. 1940 i Svendborg. S. af sognefoged Peder Rasmussen og Kirsten Sørensen. G. 11.12. 1874 m. Ida Ingeborg Sindel Nøjesen, f. 12.4. 1852, død 1944, dtr. af lærer N. i Skydebjerg.

Skårup sem. 1872 (m.d.). 1886 1.lærer i Skårup, hvor han var medlem af sognerådet og lærerkredsmd. I Illebølle-tiden var han medstifter af Lindelse andelsmejeri. Dannebrogsm. 1901.

En søn skoleinsp. i Kbhvn., en anden bankdir. s.t. Sønnen Johannes dr.phil., prof. i østerlandsk filologi.

Over S. P. var der »noget stilfærdigt, afdæmpet, mildt og venligt, men alligevel var der i hans Skole en gennemført Orden og Disciplin«. (FS nekr.)

Anders Larsen, 1908 *Søgaard-Larsen*, 1886–1895. F. 26.3. 1861 i Kallerup, Raklev s., død 1927 i Københ. S. af gdjr. Lars Jensen, »Pindelhøjgård«, og Karen Olesdr. G. 23.3. 1884 m. Julie Antonie Søgaard fra »Søgård« i Vindeby, Lindelse., dtr. af gdjr. Hans Hansen Søgaard og Hanne Margrethe Jørgensen. Død 1945.

Skårup sem. 1881 (d.). 2.lærer i Lindelse 1882, lærer i Illebølle 27.3. 1886, 1895–1927 i St. Fuglede. »Han vidste, hvor skabet skulle stå« (CK).

1 søn og 4 døtre, alle født på Langeland. Sønnen Einar Valdemar var civilingeniør og forestod flytning af Randers rådhus f. Christiani & Nielsen. Forf. bl.a. til sin slægts historie. Datteren Ebba Elisabeth var koncertsangerinde.

Kristen Hansen Nielsen (-Illebølle), 1896–1925. F. 20.9. 1862 i Bagenkop, død 8.5. 1949 i Simmerbølle, begr. Lindelse. S. af tømrer Hans N. og Birgitte Hansine Christensen. G. 18.3. 1897 m. Hanne Nielsen, f. 30.6. 1876, død 9.6. 1943, dtr. af gårdmd. Hvidtfeldt Nielsen og Karen Rasmussen.

Blågård sem. 1892. Inden sem. til søs et par år og medhj. hos faderen. Højskolelærer på Emdrupborg, vikar i bl.a. Bøstrup og Illebølle. Kaldet til lærer i Illebølle 9.3. 1896 bl. 31 ansøgere. Det var noget kompliceret, dels fordi KHN. manglede at aflægge prøve i sang og musik, dels og navnlig fordi præst og provst var på kant med hinanden. Pens. 31.3. 1925 og fl. til Simmerbølle, villa »Urania«.

»Nielsen-Illebølle« er stadig kendt herovre for sine »Muntre Historier« publiceret forsk. steder og af ham selv samlet i 5 bd. De fleste er på langelandsk dialekt og kan nok, godt oplæst, stadig gøre lykke. I disse og andre noveller træffes erindringsglimt bl.a. fra hans sømandstid og om stormfloden 1872, der jo særlig raserede Bagenkop. Endvidere utrykte erindringer.

Vor muntre lærer kunne også være påholdende. Da hans kone besværede sig over, at jumben bumpede, blev der sat gummiring om hjulet – i hendes side kun!

Den ene søn manufakturhandl. i Haslev, den anden overtog modernens fødegård.

Jacob Jensen Jørgensen, 1925–1964. F. 18.6. 1897 i Korshavn, Avernakø, død 19.11. 1983 i Rudkb., begr. Lindelse. S. af fisker Rasmus Andersen Jørgensen og Birgitte Laura Jensen. G. 1.9. 1923 m. Alma Johanne Marie Christensen, f. 14.5. 1894 i Fåborg, død 20.7. 1972. Dtr. af murersv. Jørgen Chr. Christensen og Maren Nielsen.

Jelling sem. 1921. S.å. vikar i Kivsmose, 1922 enelærer ved privatskolen i Nr. Kollemorten, 1923 2.lærer i Rynkeby, 1.6. 1925 1.lærer i Illebølle, tog sin afsked 31.8. 1964. Byggede villa på »Rosenvænget« i Rudkb.

Bibliotekar, medl. af og kasserer for menigh.rådet, kirkesanger, kommunal revisor m.m.

LÆRERINDER VED FORSKOLEN:

Karen Bendixen, f. Jensen, 1908–1921. F. 27.11. 1877 i Ørsted s. på Fyn. Dtr. af indsidder Peder Jensen og Maren Jørgensen. G. 1903 m. snedkervend Bendixen, død 1905.

Vejle forskolesem. 1907. 1.1. 1908 Illebølle fsk., fast ansat 1.2. 1909. Til haveanlæg erholdt hun i 1909 et lån stort kr. 50.

Marie Hansigne Bay Clausen, 1922–1944. F. 1.10. 1881 i Illebølle, død 3.5. 1968. Dtr. af husmd. og regnskabsfører Jens Hansen Bay og Hanne Larsen. G. 4.7. 1926 m. landmand, senere købmd. i Kædeby Emil Edv. Georg Clausen, dengang Longelse, f. i Hennemved 5.8. 1876, død 15.9. 1966. S. af husmd. Hans Jørgen Cl. og Hanne Jacobsen.

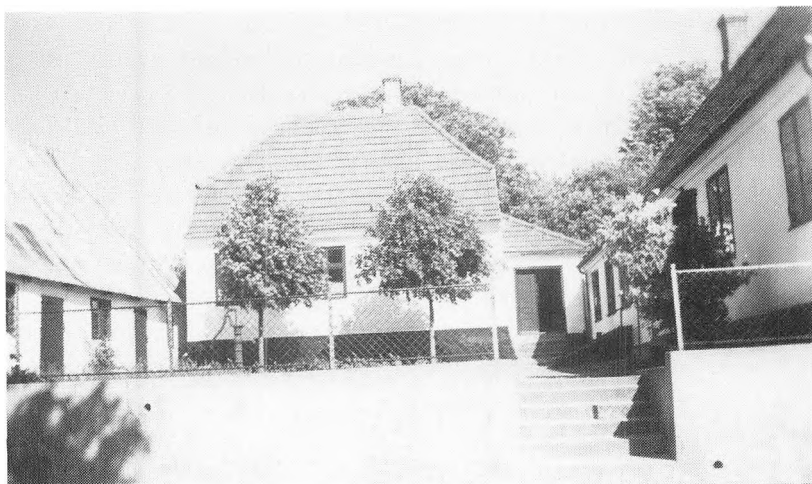
Varde forskolesem. 1905 (g.) Div. vikariater, forskoleli. Hjelm på Møn, 1913 Hårbølle, 1.2. 1922 i Illebølle, pens. 30.9. 1944. Gav en sum penge til bygn. af Lindelse plejehjem og nedlagde derfor en af grundstenene. Boede her, men kortvarigt. Købte hus i Lindelse, gik rundt og solgte sit særprægede håndarbejde. Ægteparret blev begr. i Lindelse, men da havde monumentet allerede stået på den reserverede plads i flere år! Ingen børn.

Kirsten Kromann, f. Clausen, senere g. Pilegaard, 1945–1949. Se Longelse centr.skole.

Bente Rønje, f. Witzansky, 1950–1957. F. 30.12. 1916 i København. Dtr. af balletdanser Aksel W. og Ebba Bierfreund. G. 28.12. 1946 m. pens. lærer Karl Georg Rønje, f. i Skrøbelev 16.12. 1887, død 22.8. 1969. S. af møller Jørgen Hansen og Constance Marie Andersen. Tidl. lærer i Tranegilde, Thorslunde-Ishøj komm. Fl. børn.

Zahles sem. 1940. Ishøj c.skole 1941–1950, Illebølle 1.6. 1950, 1.7. 1957 Lyngø c.skole, Uggeløse. Pens. 1975, bor i Køng, Sjælland.

Anny Andersen, 1957–1965. Derefter Lindelse.



Skolen i Hennemtved.

HENNETVED SKOLE

Skolen er fra 1707, en af øens ældste, oprettet af bymændene. På dørrammen satte man indskriften:

»Dette Huus skal til Skole være
Sat af Bymændene til Guds Ære
For at Børn Guds Ord kan lære.«

1721 oprettedes kontrakt med skoleholder Oluf Pedersen på den ene side og præsterne i Humble og Lindelse, herredsfogeden og bymændene på den anden. Skolehuset øgedes fra 4 til 6 fag. 1800 var der 3 fag skolestue og 8 fag til lærerfamilien.

1820 skete en omlægning af skoledistrikterne i forening med Humble sogn. Hele Hennemtved by tillagdes Lindelse, mens Hverken og Brandsby og i 1828 også Hagenby, noget af Påø samt Skovsgård blev lagt til Humble.

Skolen var ved den tid i slet forfatning, og frygten for bekostningen ved at sætte den i stand og fortsat drive den fik beboerne til i 1826 at ansøge skoledirektionen om at måtte nedlægge den og sende børnene til skolerne i Lindelse og Illebølle. Det skulle åbenbart gå lidt hurtigt, inden den nylig ansatte lærer havde nået at få kaldsbrev. Lauritzen på Skovsgård satte sig dog imod, og skolen fik lov at bestå. (Skovsg. arkiv).

Et nyt, grundmuret skolehus blev bygget 1837, 90 kv.alen + forstue og bagkammer. Det toges i brug 18. sept., men den højtidelige indvielse

fandt først sted 11. oktober. Provst Pram Gad priste i sin tale den vise og faderlige regering, der sørgede for oplysning, og man sang et par til lejligheden skrevne salmer, formentlig af den salmedigtende provst selv. Et lån på 400 rdl. måtte til.

Sommeren 1844 rejstes udhus og bolig til læreren. Den gamle beboelse solgtes til nedbrydning for 85 rdl. Udhuset var i bindingsværk, stuehuset af én stens brandmur og rummende 6 værelser samt forstue, køkken og bryggers. Det antagne tilbud var på 726 rdl. sedler, og så havde man en ikke stor, men »ret anstændig Bolig for en lille Familie«. Brædegulv og kælder var luksus, som læreren selv måtte betale. Hele komplekset fik nyt stråtag 1865, 1909 pålagdes cementtagsten.

Vi prøver at kigge ind i skolen omkr. midten af forr. århundrede for at se, hvad lærer Mads Bondesen havde at arbejde med. En masse børn er klumpet sammen i skolestuen. Alle mødte ikke på en gang, da de var delt i 2 klasser, men alligevel! I 1845 var der i alt 70 elever, og 1856 var der 40 i yngste og 51 i ældste klasse! 1858 var man dog »nede« på i alt 81. (Da skolen lukkede i 1965 var der 20!). Til at holde dette menneskemylder i ånde havde man i 1845 10 ekspl. af Hjorths »Danske Børneven«, 20 af Götsches læsebog, 12 af biskop Boysens »Jesu Levnet«, de to sidste sæt dog trængende til reparation. Endvidere forefandttes 14 stk. af Det nye Testamente. Af Rabens »Skrivtlæsningsapparat« kun 1 expl., ingenlunde tilstrækkeligt, ligesom Jensens regnetavler havde kendt bedre dage. Man kunne bruge flere ekspl. af Hjorths bog, og i 1856 var tallet øget til 23. Ikke kun ånden skulle udvikles, også legemet, og dertil havde man i 1838 »det simple Klavreapparat«, der 1856 erstattedes af en ny »Klatremaskine«, og der anskaffedes samtidig et balancebræt, 2 springstøtter og et klatretov. Samme år fik man indtryk af omverdenen ved at kigge på et Europa- og et Palæstinakort – samt et ubrugeligt Danmarks-kort. (Embedsbog).

Den gamle skole endte sine dage 28.2. 1965. Bygningerne solgtes til privat beboelse, men i skolehuset var i nogle få år konfektionsfabrik.

SKOLEHOLDERE, LÆRERE, LÆRERINDER:

Oluf Pedersen, 1721–1729. F. i Bregninge i Jylland, begr. 4.1. 1730. G. 1. g. 29.11. 1719 m. Elisabeth Jørgensdtr., død 1728 (skifte 13.4.). 2. g. m. Anna Tommesdtr.

Kontrakt med bymændene 1721, der bl.a. tilsagde ham udvidelse af det 4 fags hus med 2, græsning til en ko, jord og 10 læs brændsel.

Christen Christensen, –1734– (HK)

Christen Olesen ell. *Olufsen*, ca. 1742–1767, måske søn af Oluf Pedersen.

Hans Mogensen, ca. 1768–1779. Skifte efter ham 29.10. 1779. Efterlod sig hustru Sidsel Rasmusdr., steddr. af Rasmus Stephansen i Hennemved, og søn Lauritz, 13 år. Boet vurderedes til 152 rdl. 1 mk. 3 sk., men næsten halvdelen modsvarede af gæld.

Jørgen Danielsen, ca. 1779–1785. Død 1785, skifte 2.2. Gift 20.4. 1727 med Kirsten, f. 1708, dtr. af Lars Guldborg i Herslev. G. 2. g. m. ? Jørgen D., der ved sin død må have været ca. 85 år, efterlod sig foruden voksne børn to drenge på 17 og 4 år. Under alle omstændigheder må han være blevet gift igen.

Illebølle 1726–ca. 1737, derefter Kædeby –1768, Hennemved 1779–1785. Ved sin kaldelse til Hennemved var han aldrende og længst pensioneret, »fordum gammel Skoeleholder udi Kædebye«, som måtte virke »saa længe hans Alderdoms Kræfter tillader det med nogen Nytte at forestaae«. Der skulle, om alderdoms skrøbelighed »han-nem maatte paafalde«, være reserveret ham en stue ved Kædeby skole og pension herfra til ham og konen deres levetid ud. (Kaldsbr.)

Ved skiftet forlangte børnene »ej noget af det lidet, som kunde blive tilovers efter deres Fader«, men overlod det til enken til hendes små børns opdragelse. Værdien var da også kun 26 rdl.

Flere sønner blev skoleholdere: Christen Jørgensen i Kædeby, Lars J. i Humble, Daniel J. i Illebølle og Hans Daniel J. i Søndebro. Dette lærerdynasti residerede i sydlangelandske skoler i flere generationer, spec, i Søndebro.

Bendix Erichsen Holm, 1785–1788. Død 26.8. 1788 på Skovsgård, hvor han logerede. Muligvis huslærer på Holmegård omkr. 1779, hvor en Bendix Holm fra Holme stod fadder ved skoleholder Raschs barne-dåb. Kaldet til Hennemved af Skovsgårds ejer, der i ham så »et duelig og for Ungdommen Tienlig Subjectum«, men samtidig blev Mads Boesgaard kaldet af lensgreven. Begge mødte i skolen og underviste om kap. Cancelliet afgjorde sagen til Bendix Holms fordel, Boesgaard måtte i denne omgang nøjes med Hesselbjerg. (Skovsgd. arkiv, VL).

Holm ejede kun det nødvendigste tøj og en tysk bibel, men i sine lommer havde han en del penge, godt 105 rdl., som den ugifte mands søskendebarns børn arvede. Han blev 59 år.

Mads Hansen Boesgaard, 1788–1812, f. 1761 i Hennemved, død 7.2. 1829. Kaldet »Mads Lyrik«. G. m. Sidsel Hviid, dtr. af præsten i Longelse, død 1809, begr. 21.1. i Lindelse, 52 år.

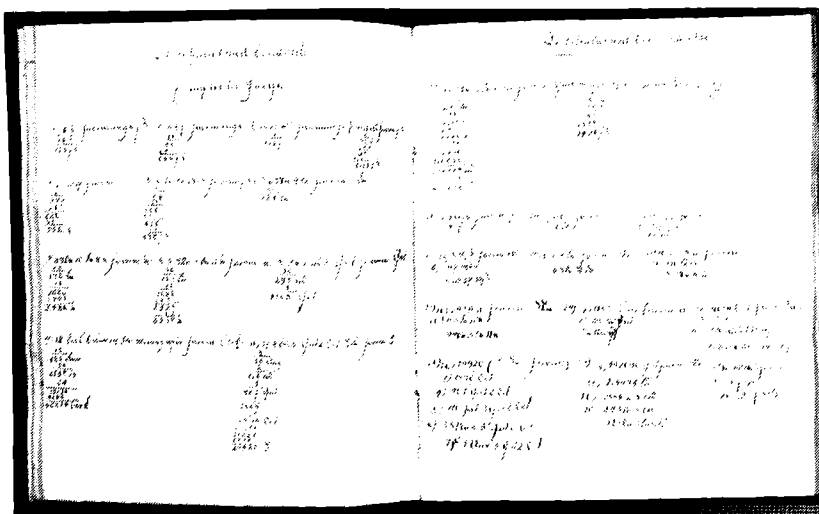
Skoleholder i Hesselbjerg 1785–1788, i Hennemved 1788–1812. Han fik afsked på grund af uvidenhed, vidste ved visitats ikke, hvad Jerusalem var! Allerede 1800 førtes klage mod ham, grunden angives ikke. Biskoppen fandt ham ellers dengang duelig. Blev postbud for Longelse præstegård. (VL, BV).

Johannes Møllmann, 1812–1816. Se Bøstrup.

Erich Colding Jacobsen, 1816–1822. Se Fuglsbølle.

Hans H. Welcke Henrichsen, 1822–1826. Se Fodslette.

Jacob Møller, 1826–1834. F. 19.4. 1800 i Sørup, død 31.5. 1885 på Skovsgård, bisat i det priv. gravkapel i gårdens have. S. af degn Hans Møller og Dorthea Zachariædr. G. 6.7. 1834 m. Laurine Lauritzen, Skovsgård, f. 1813, død 1.3. 1900, dtr. af godsejer Hans L. og Dorthea Kirstine Johansdr.



Fra Jacob Møllers vej mod godsejerværdigheden: Laurine Lauritzens cifferbog.

Skårup sem. 1821 (g.). Var tillige privatlærer for datteren fra Skovsgård, og efter sit giftermål med hende forlod han skolen og blev bestyrer, efter svigermoderens død 1863 ejer af Skovsgård, som gik i arv til sønnen Hans Lauritzen Møller.

En søster var småbørnslærerinde i Rudkb., en anden g. m. lærer Harboe i Magleby, en broder bestyrede Skovsgårds mølle.

Konstitueret i 1834: *Christian Albertus Beyer Petersen*, degnesøn fra Bevtoft og sem. fra Brahetrolleborg 1818.

Mads Bondesen, 1834–1859. F. 7.10. 1803 på Tallerupgård, død 7.2. 1859, begr. Lindelse. Adoptiv søn af landinsp. Matthias Bondesen i Skårup og således adoptivbroder til Peter Nic. Bondesen i Illebølle. G. 22.10. 1841 m. Jørgine Mogensen fra Borregården, dengang kaldet Christinenlund, f. 25.5. 1818, død 19.12. 1891 i Lindelse, begr. juleaftensdag.

Skårup sem. 1821 (g.). Huslærer på Fyn, på Holmegård og på Frederiksberg. Lærer i Hennemved 1834 (coll. 22.10.) til sin død, der indtraf »efter haarde Lidelser«. (Bondesen: Fam. Mogensen) »Tager sig med Flid og Kjærlighed af Børnene. Lidt Pedanterie undgaas ikke«. (PV). Hans enke og 3 mindreårige børn fl. til Lindelse.

Lars Ditlev Nielsen, 1859–1883. F. 16.7. 1831 i Rue, Vigerslev s., død 27.4. 1883 i Hennemved efter længere tids svagelighed, begr. Lindelse. S. af gårdmd. Niels Larsen og Anna Jespersdtr. G. m. Marie Martine Jacobine (»Bine«) Larsen, f. ca. 1840.

Skårup sem. 1853 (duel.). Hjælpe lærer for gamle Rasch i Tullebølle –1855–1857, 2. lærer s.st. 1857–1859, lærer i Hennemved 1859, (coll. 31.5.) til sin død. Skolen i Hennemved var under Bondesens sygdom gået tilbage, men det kunne straks mærkes, at den nye lærer stod for »klar og fyldig Undervisning«.

Gamle cykelhandler Jensen erindrede endnu omkr. 1960, at han som dreng hentede øl til læreren i al diskretion, især over for »Bine«.

Jens Hansen, 1883–1902. F. 20.8. 1848 i Agedrup s., død 13.3. 1902 i Hennemved, begr. Humble. G. 7.10. 1876 i Humble m. Knudine Christine Kathrine Knudsen, f. 12.3. 1847, dtr. af lærer Hans K. i Humble. Gedved sem. 1870 (2. kar.). Lærer i Tryggelev Østerskov 1873, fast ansat 1876–1883, kaldet til Hennemved 5.7. 1883. »Sindig og solid, dygtig Lærer, hvis Skole er i god Stand, han er meget tungsin dig« (BV. 1892). Meget afholdt, ved hans begravelse hed det, at »et saadant Antal af Æresportee saas meget sjældent«.

En søn blev telegrafist, 4 døtre lærerinder. En af dem, Anna Katrine Brandsbøll, skrev sangen: »Lauelaa æ lau aa smal«.

Kristen Eriksen, 1902–1927. F. 27.9. 1860 i Ullits, hvor faderen, Erik Kristensen, var gårdejer, død 30.1. 1934. G. m. Elise Sigsgaard, dtr. af lærer Th. S. og Else Jensen, Vadum. Død 16.4. 1939.

Jelling sem. 1885 (1. kar.). 1885 vinterlærer i Nr. Kongerslev, 1886 soldat, hjælpe lærer i Brendum, 1887 lærer i Ø. Holme, 1888 i Thisted, Viborg amt, 1893 i Torpet, 1.6. 1902 i Hennemved til pensioneringen 31.5. 1927. Fl. til Lohals og snart efter til Hillerød. »En ægte

Jyde, lun, sejt og trofast. Elskede at undervise, og han forstod det« (Johs. Saaby i FS). »Matematik var hans Hovedfag, han var et Regnegeni« (LA). Akseline Knudsen mindedes ham som »Danmarks dygtigste lærer«! Men der skulle være respons, de tungere hoveder interesserede ham mindre. I forlængelse heraf forberedte han elever til seminarier. Hans musikalske evner var mindre imponerende, ihvorvel han var distriktskirkesanger. De i skolen lærte salmemelodier var for eleverne ikke altid umiddelbart genkendelige ved genhør i kirken. Eriksen var fmd. for lærerkredsen 1919–22 og 1922–27 samt medl. af repræsentantskabet.

Datteren pioner for Mensendieck-gymn.

Svend Urban Krogh Rasmussen, 1927–1965. F. 28.3. 1901 i Stige. Søn af 1.lærer Ludvig Rasmussen (fra Lindelse mølle) og Maggie Urban-Hansen. G. ca. 1950 m. husholdn.lærerinde Anna Olsen.

Odense sem. 1925. Tidl. udlært elektriker. Efter vikariater bl.a. i Stige og Hesselbjerg lærer i Hennemved 16.6. 1927, 1.lærer fra 1947, afsk. med ventepenge 28.2. 1965. Byggede hus i Otterup. Hans mangesidede interesser, især i religionsfilosofisk retning, gav sig bl.a. til kende i et righoldigt privatbibliotek.

LÆRERINDER FÆLLES MED LINDELSE SKOLE:

Sigrid Rasmussen, 1947–1953.

Vikarer:

Petra Nielsen, 1956–1965.

Frida Rasmussen antaget som håndg.lærerinde ca. 1.4. 1947–



Lindelse højskole. Elevhold med lærer Rasmus Nielsen.

DEN HØIERE LANDBOSKOLE I LINDELSE

Det meddeles 26.8. 1865 i pressen, at en højere landboskole for konfirmerede bondesønner påtænkes oprettet. Der vil blive lagt vægt på skrift og tale på modersmålet, herudover vil blive givet undervisning i historie, geografi, regning med bogføring samt i landøkonomiske fag i et sådant omfang, at eleverne vil kunne foretage opmåling af en jordlod, får kendskab til nivellering m.m. Den, der agter at oprette skolen, har i 3 år frekventeret et agerdyrkningsinstitut.

Skolen begynder 1. novbr. under premierløjtn. Blochs ledelse i midlertidige lokaler. Den bliver ikke stærkt »frequenteret«, men man er endnu optimist, men i juli 1866 er håbet faldende: »Hvorvidt, samt i hvilken By, Skolen igjen vil blive paabegyndt, afhænger for en stor Deel af, om et tilstrækkeligt Antal Lærlinge melde sig her fra Langeland«. Der meldte sig kun 6, derfor vil »utvivlsomt Skolen til Vinter forlægges til en anden Provinds«.

Marts 1867 bekendtgøres igen oprettelse af en højskole for den konf. mandlige ungdom. Mænd af sognet har købt en passende ejendom på Hettetved grund lige tæt ved Lindelse by. Devisen er »Kundskab er magt«, og man forventer, at interessen for oplysning til et frit og kraftigt folkeliv ikke er ringere her end andetsteds. Kursus, der opr. var 5 vinter-måneder, udvides nu til et år med 5–6 timer dagligt ved dygtige lærer-

kræfter. Prisen er 40 rdl., ejendommen har været ret dyr, interesse for sagen har været det drivende, og initiativtagerne venter ingen »pecuniær Fordeel«. 36 personer står bag, hovedsagelig større gårdmænd som landstingsmand Morten Foged, Guldborggården i Illebølle, H. Lefeldt på Polleholm, Jac. Møller på Skovsgård o.s.v. En enkelt skolelærer er dog med i det store selskab, P. N. Bondesen i Illebølle.

Som lærer antog man seminarist Rasmus Nielsen, hvis løn ville afhænge af elevtallet, men han havde mulighed for at tjene ekstra ved undervisning i sprog og »den mere videnskabelige Mathematik«. 14 elever meldte sig, og skolen begyndte 1. novbr.

Det havde måske gået altsammen, hvis ikke Rasm. Nielsen havde forladt skolen for at blive 2.lærer v. Lindelse skole. Man forhandlede om skolens skæbne fra sommeren 68 til febr. 69. Opfordring til landboerne om støtte og til sognerådene om oprettelse af fripladser var resultatløse. Måske var det bedre, om skolen lå midt på øen? Bestyrelsen var udvidet til et større område, bl.a. med Rasmus Clausen, Helletofte, digteren Sophus Clausens fader. Håbet brast, skolebygningerne, et 8 fags hus af egebindingsværk med tørve- og brændehus m. haveplads stilledes til salg og købtes af fotograf Anders Hansen, der åbnede atelier i den forh.værende højskole søndag d. 16.3. 1872. En slags erstatning, en aftenskole hos dyrlæge Nygaard i Hennemved, gik heller ikke. »Tilvisse sørgeligt«.

Tanken var dog sejlivet! 2.10. 1875 averterer en lærer S. Th. Hansen om åbning af en ny højskole i Lindelse m. alm. skolefag og landbrugslære, evt. også tysk og engelsk. 10 elever kan få ophold på skolen for 15 rdl. månedlig. »En halv Sengs Klæder medbringes«. April 1876 averteres efter unge piger til alm. højskolefag + skræddersyning og håndarbejde i maj, juni og juli. 12.8. averteres om skolestart til novbr. med de tidl. nævnte fag, og den 14.10., at underv. begynder d. 2. novbr. kl. 1. Kost og logi koster 30 kr., undervisningen 40 kr. Der er dog også »en Friplads for en Husmandssøn«.

Men 2.3. 1878 oplyses, at lærer Hansen er bortrejst uden besked om noget, og bestyrelsen indkaldes til krisemøde. Indkaldelsen må dog gentages. »Alle bedes absolut møde, da det er nødvendigt.« Højskolen averteres til salg, og 8. aug. 1878 samles bestyrelsen, man har en køber. Hermed var højskolens liv ebbet ud. Det var »tilvisse sørgeligt!«

Det har været diskuteret, hvilke 3 bygninger, der har dannet rammen om højskolens korte og usikre liv. Så megen tvivl kan der dog næppe være:

Det 8 fags hus i bindingsværk tæt ved byen, solgt til fotograf Hansen, kan kun være nuv. Hennemvedvej 8. En senere ejer, tømrer Andersen,

udvidede det med 4 fag, som den følgende ejer, tømrer Palle, forsynede med tagrejsning. Ellers er det smukke hus heldigvis næsten uændret i dag. Lærer Hansen forsøgte sig med en kostskole. Det krævede en plads, som næsten kun kunne findes i den senere, nu desværre nedrevne keramikfabrik på hjørnet ved Hennesvedvejen, som traditionen da også udpeger. Tilbage er kun spørgsmålet, hvilket hus man lejede i første omgang. Grethe Skomagers hus, nu Hennesvedvej nr. 3, har været nævnt (Carl. Klæsøe), hvilket forekommer meget sandsynligt.

Ingen arkivalier fra skolen synes bevaret. Efterlysning af eventuelle sådanne har ikke givet resultat.

LÆRERNE VED HØJSKOLEN:

Premierløjtnant *Bloch*. Der kan næsten kun være tale om *Johannes Nicolai Bloch*, f. 5.2. 1828, kadet 1.11. 1850, 1.11.1851 sekondløjtn. i 3. jægerkorps, 28.9. 1857 fortsat til 2. jægerkorps. 1.10. 1863 ansat i 10. bat., 28.4. 1864 premierløjtn., 19.12. s.å. afskediget (jfr. Richter: Den danske Landmilitærstat 1801–1894).

Rasmus Nielsen. Sidst 1.lærer i Tryggelev, s.d.

S. Th. Hansen. En person af dette navn har ikke været at finde, i hvert fald ikke bl. lærere. En F. Th. Hansen tager eks. fra Skårup 1875 og er en kort tid realskolebestyrer i Rudkøbing. Kan det evt. være ham?



Det gamle hus i Lindelse, som engang var højskole.

PRIVATE INSTITUTTER:

Elise Christine Feldt holdt nogle år pige- og pogeskole i nuv. Kirkegade.

F. i Tranekær 7.7. 1847, død 16.1. 1916 i Lindelse, begr. Tranekær.
Dtr. af malerm. Chr. Riber Feldt og Kristine Marie Bøgvad. I 1901 fik hendes skole 19 kr. i statstilskud.

Laurine Kirstine Nissen, kaldet *Ploug*, havde en pogeskole nuv. Lange-
gade 12. Ved sin død var hun forhenværende. En søster, der var enke,
bistod hende med skolearbejdet. F. 9.8. 1854 i Fåborg, død 1.8. 1939
på Rudkb. sygehus, begr. Lindelse. Dtr. af hattemager Valentin
Lundager Nissen og Anna Cathrine Petersen.

Magnus Ernst Bojesen, sognepræsten, død 1842, drev i 1830'erne privat-
skole i præstegården, en art kostskole for »bedre folks børn«. I 1934
var der til ex. 7 elever i alderen 12–16, bl.a. 2 sønner fra Hjortholm,
en grevesøn Platen og en søn af forlægger Steen, Kbhvn. »Pastor Bo-
jesen var en god og gemytlig Mand, altid rede til en Spøg. Han havde
7–8 Dreng i Huset, som det var hans Lyst i Forening med den trofa-
ste Datter Sophie at undervise og optugte«. (G. Fr. Aug. Graae). Det
gemytlige og spøgefulde kunne han dog nok lægge af, hvad lærer
Matthisen i Illebølle fik at føle! Medhjælper:

–1834– datteren *Birgitta Sophia*.

–1840– datteren *Dorthe Sofie Christine*.

HUSLÆRERE, LÆRERINDER: PRÆSTEGÅRDEN:

Hos provst Schurmann:

Peder Magnus Hammer omkr. 1809. Derefter degn i Tranderup.

Hos pastor Gede:

Anna Caroline Christine Mortensdtr. –1850– Fra Kbhvn., 22 år gl.

Niels Georg Bugge, –1856. Var her 2½ år. Sidst præst i Torrild-Vedslet.

Hos pastor Berthelsen:

Emmy Henrikke Mathilde Blom, f. Kbh. 1855. G. m. præsten 1878.

SØGÅRD, Vindeby:

Elfrida Johansen, –1876. Da udv. til Amerika m. manden, Mads Madsen
fra Søgård.

Christiane Caroline Frantzen, 1876–1881. Lærerdtr. fra Rutsker.
F. 1856.

HUMBLE SOGN

HUMBLE SKOLE OG DEGNEGÅRD

1737 lå skolen sydligt i byen og var på 7 fag. Om skoleholderens vilkår meddeles, at han »nød nogen Underholdning af Sognemændene«, og pastor Haugaard sikrede ham endvidere »af sin egen gode Villie« 10 rdl. årligt. De to andre skoleholdere i sognet »faar intet videre, end hvad Bønderne frivilligen aarlig forunder dem«.

Denne skole var som sognets andre mådelig, dog temmelig vedligeholdt i forr. århundredes begyndelse. 1814 klager Humble-læreren over for ringe huslejlighed og for liden skolestue. 1812 nedlægges Hesselbjerg skole, og børnene overføres til Humble. Det giver læreren dér 25 rdl. i løntillæg, og skolen udvides 1816 på midlertidig vis med 3 fag, så der kan indrettes bryggers og bageovn i de hidtidige 2 fag skolestue. Det nye »Interims-Skolelocale« var af bindingsværk og flytbar, når en ny anordningsmæssig skole skulle bygges ved forandring i degnekaldet.

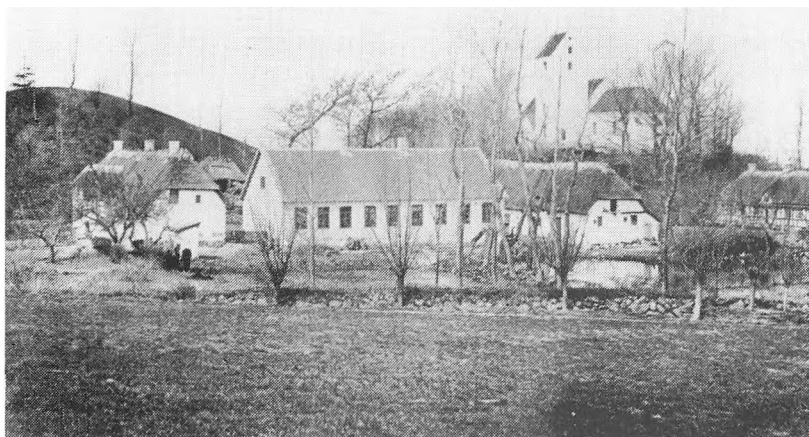
Da læreren og skolen efter degnens død rykker ind i degnegården, bliver den gamle skolebygning, der i over 40 år har tjent til formålet, holdt i beredskab til enkesæde. Her boede i mange år ubemidlede gamle. Iflg. Carlin Klæsøe indrettede sognerådet senere lokale i den del af bygningen, hvor der hidtil havde været svinehus(!) og udvidede med et par fag. 1826 indgik man akkord med gårdmd. og sognefoged Dines Nielsen i Torpe om bygning af en ny skolestue omtr. 30 alen fra degnejorden ved kirken for en sum af 300 rdl. Efter amtsskoledir. resolution tilbageføres Hagenby, Brandsby, Hverken og gården Kathrinebjerg til Humble skole, der nu kan rumme børnene, efter at Hesselbjerg har fået en midlertidig lærer fra 1. maj 1819.

Degnegården købes af kommunen, og læreren får med det 15 fag stuehus anderledes med plads, da han »hidtil kun har havt en høist indsnævret Bolig i et lidet Gadehus langt borte fra baade Kirke, Skole og den forventede Skolejord«. Der var yderligere 18 fag ladehus og et brøstfældigt sidehus, det eneste han selv skulle vedligeholde. Godt nok er husene »smalle og derfor af mindre Rom, end Tallet paa Fagene skulle lade formode«, men alligevel. Det oprindelige jordtilliggende var 18 td. land foruden 2 td. lejet af grevskabet. Efter omordningen godt 7 tdl. udmærket jord. Lærer Knudsen købte noget af degnejorden og opførte enkesæde herpå. Det smukke bindingsværkshus ses stadig øst for kirken.

En ny skolebygning opførtes 1875 og et fag hus tilføjedes beboelsen. Der løb nogen avispolemik i anledning af, at sognerådet havde ladet

brønden grave »faa Alen fra et Lokum og ligeledes op til en Svinegaard« og med tilstrømning af møddingvand. Da en mand rettede klage herover til sognerådsformand Guldborg, skal denne have trøstet klageren med, at ingen af de to havde børn, der skulle drikke af vandet! Beboelsen fornyedes 1891 og kom nu til at ligge til gaden. Lærerindebolig påbyggedes skolefløjen 1911. En pøgeskole var oprettet 1867.

Skolen nedlagdes ved centraliseringen 1960 og er solgt til private. Skolefløjen fjernedes omkr. 1980.



Humble skole omkr. 1880.

DEGNE:

Anders –1648– (RTP).

Niels Jacobsen, –1690– Død 1711, begr. 30.12., 72 år. G. m. Anne Marcusdtr., begr. 22.3. 1725, 76 år. Han skulle fra 102 gårde have 14–15 tdr. byg, men indberetter 1690, at »nogle Steder kan ikke betale, andre ere øde«. (Indb.). Måske svenskekrigens lange skygge.

Jacob Nielsen, –1708– Et barn døbt 14.6. d.å. Begr. 19.12. 1715, 35 år. S. af forgængerens? Hans enke, Anne Margrethe Hartvigsdtr. trolovet m. den flg. degn, Kierrumgaard, men døde inden vielsen.

Jørgen Hansen Kierrumgaard, 1716–1729. Døbt 30.4. 1686 i Assens, død 8.6. 1729. S. af Mads Jørgensen K. Trolovet m. form. enke 1716, g. 11.8. 1717 m. Marica Lomborg, dtr. af Tryggelev-præsten Axel Pe-

dersen Weyle og Anna Gjertrud Hansdr. Lomborg, begr. 27.2. 1740 i Odense, Sct. Knud. Efter Kierrungaards død g. m. degnen Henrik Rasmussen Folmer, Helnæs. Kierrungaard var student fra Odense 1706 og havde været huslærer i Magleby præstegård.

Christian Frederik Stolpe, 1729–1743. Død 1743, begr. 15.5., 46 år. G. m. Marie Jacobsdr. Brorson, dtr. af konsumptionsforvalter Jacob B. i Assens og Mette Kirstine From. G. m. efterfølgeren.

Lars Jensen Kragh, 1743–1772. Døbt 14.1. 1713 i Kerteminde, begr. 6.1. 1773. S. af byfoged Jen Lauritzen K. og Karen Hansdr. G. 10.6. 1744 m. formandens enke.

Jørgen Mogensen, 1773–1784. F. i Søndebro 1.10. 1748, død 1784, begr. 18.4. i Humble kirke. Søn af gårdfæster, senere gårdejer i Hennemved Mogens Johansen M. og Ingeborg Maria Hegelund. G. 13.5. 1774 i Ågerup, Holbæk amt, m. Lovise Vilhelmine Ryberg.

J.M. havde frekventeret Odense latinskole, som han dog forlod 1771 efter 5. lektie. Han blev ikke velhavende af at være degn. »Den salig Mands Gangklæder vare til deels forbrugte til Sørgeklæder til Enken som Børnene«. Med 3 af disse bosatte hun sig i Helsned, giftede sig m. Michel Nielsen på Møllegård i Helsned. (Bondesen: Fam. Mogensen).

Villads Vinding Nyborg, 1784–1788, f. 1761, døbt 19.7., begr. 8.11. 1788. Søn af prokurator, forpagter af Bjørnemose Jens Ambrosii Nyborg og Elisabeth (ell. Else) Villadsdr. Winding. »Cop. i Jydland hos sin Morbroder« m. Christine (ell. Christiane) Marie Olsen, f. 1763 i Svendborg, hendes moder var Karen Olsen, død 13.5. 1826.

Villads Nyborg var stud.theol., kaldet 24.4. 1784. Hans broder Ambrosius var birkedommer på Langeland. 1 søn og 1 dtr., der var små v. faderens død. Boet vurderedes netto til godt 358 rdl., mere end alm. for standen. Bogsamlingen talte 50 titler + nogle bundter, næsten alt teologi, men degnen kunne dog også styrke sig ved Holbergs »Bergens Beskrivelse« og Es. Fleischers »Afhandling om Bier«.

Frederik Læssøe, 1788–1827. F. 1758, død 27.11. 1827. S. af forvalter på Hvedholm Søren L. og Riborg Sophie Erreboe. G. 1. g. m. Cathrine Magdalene Køhler, begr. 1.5. 1804, 57 år. 2. g. m. Valborg Døhler, død 24.6. 1828 i Odense Vor Frue s.

Fr. Læssøe var stud.theol., da han blev kaldet 18.12. 1788. Da han i 1820 ikke kunne klare terminen til fru Basballe i Rudkøbing, forfaldt hele gælden, 1090 rdl., og da han samtidig havde en prokurator i Svendborg at svare til, gik han fallit. Ved tvangsauktionen ribbedes

hans hjem for alt fra sengested til grydeskeer, ligesom kornafgrøden på marken trods hans protest bortsolgtes. Læssøe var den sidste sog-nedegn, og efter hans død rykkede læreren ind i degnegården. (GL).

SKOLEHOLDERE:

Hans Andersen, –1727–

Hans Danneker, –1737–

Lars (Lauritz) Jørgensen, –ca.1794. Døbt 14.6. 1734 i Lindelse, død 1796, begr. 1.6. Søn af dav. skoleholder i Illebølle, sidst Hennemved Jørgen Danielsen. G. 1. g.: m. Anne Rasmusdtr., begr. 23.12. 1704. G. 2. g. m. sin tjenestepige Kirstine Johansdtr., der 2. g. giftede sig med gårdmd. Rasmus Hansen Piil i Humble. I ægteskabet m. Lars J. havde hun 3 døtre, der blev gift m. husmænd på egnen, med sin 2. mand 5 børn. Hun døde 3.12. 1828, 61 år. (GL).

Dines Christian Rasmussen, –1794–1797– Før skoleholder i Bagenkop. F. ca. 1756, g. m. Maren Marie Lisbeth Madsdtr., f. ca. 1753. Havde 1787 2 piger og 1 dreng. Et 4. barn f. 1794, et 5. 1797, døde straks. Der blev ført klage mod ham for udygtighed til at lære, drikfældighed, skældsord m.v. Han på sin side holdt på, at forældrene ikke skikkede deres børn i skole. Det endte med afsked. (BV)

Peter Christian Christiansen, –1800–1823. F. 1775 i Lejbølle, Bøstrup s., døbt sidst på året, død 9.2. 1823 efter langvarig sygelighed. Søn af Christian Væver. Hans kone hed Maren Rasmusdtr. Havde i hvert fald 1 søn, Rasmus, f. 1807. 1800 hedder det om ham: »Stræber at forestaa Skolen saa godt han kan. Ej Sem.«. 1815 beskyldte gmd. Mads Guldborg ham for forsømmelighed, og selv om skolekomm. bevidnede sin tilfredshed med læreren, blev Guldborg ved »efter sin sædvanlige Hidsighed«. (BV, SP).

Hans Knudsen, 1823–1827 og 1828–1873. F. 12.8. 1800 i Grøftebjerg, Vissenbjerg s., død 6.2. 1873 af en kronisk blærelidelse. Begr. Humble. S. af gårdmd. Knud Hansen og Ane Sophie Hansdtr. G. 18.11. 1828 m. Maren Goth Mogensen, f. 3.3. 1804, død 4.4. 1880. Dtr. af prokurator, løjtn. Christian Mogensen og Frederikke Goth, der boede først i Hennemved, siden i Humble.

Skårup sem. 1821 (udm.). Bortset fra et års forsøg med Lindelse, virkede han således i Humble et halvt århundrede og tydeligt til alm. tilfredshed. »Har et fortrinligt Talent til at være Ungdommens Lærer, veed i høi Grad at besizle Børnene« (BV 34).

4 børn, hvoraf 2 døde tidligt. Dtr. g. m. lærer Jens Hansen, Hennemved.

Niels Nielsen, 1927–1828. Byttede embede med Knudsen, der således vendte tilbage fra Lindelse.

Hjælpe lærere for Hans Knudsen:

1865: *Johns. E. Knudsen*, se Ø. Kædeby.

1868: *Chr. Peter Lorentzen*, se Ristinge-Hesselbjerg.

1868–1871: *Axel Axelsen*, senere ejer af Salling Højskole.

FØRSTELÆRERE:

Hans Christian Jørgensen, 1873–1902. F. 6.8. 1827 i Søndebro skole, død 9.3. 1911 i V. Kædeby, hvor han havde købt hus. S. af skoleholder Jørgen Daniel Hansen og Karen Larsdtr. G. 4.6. 1853 m. Inger Margrethe Henriksen, f. 26.3. 1832 i Søndebro, død 2.11. 1918 i V. Kædeby. Dtr. af gårdmd. Henrich Godtfredsen og Anne Rasmusdtr.

Skårup sem. 1848 (duel.). Samme år hjælpe lærer i Fodslette. Da han deltog i 25-årshøjtideligheden for Fredericiaslaget, har han vel været med her. Harnbjerg skole 1851, V. Kædeby skole 1858, kaldet til Humble 20.5. 1873, fra 1875 1.lærer. Pens. fra 30.4. 1902. Dannebr.mand 1899. Hans foresatte karekteriserede ham som en solid, flittig lidt gammeldags lærer, politisk moderat til højre. Et halsonde bevægede ham til i 1879 at søge sig fritaget for at være kirkesanger, hvad ikke uden besvær bevilgedes.

En søn blev lærer i V. Kædeby, en anden, Georg, præst i Farup og kirkehist. forf.

Rasmus Samuel Cederskjold (Nvf. 1907 fra Rasmussen), 1902–1922. F. 21.8. 1871 i Brenderup. S. af gartner Ole Vilh. Rasmussen og Ane Katrine Nielsen. G. 1. g. m. Mette Cordine Cortsen, f. 13.12. 1869 i Ål sogn, død 9.8. 1918, begr. Humble. Viede i Ål kirke 17.11. 1897. G. 2. g. i Hedensted k. m. sin husbestyrerinde Ane Katrine Hansen, f. 13.10. 1894 i Kragelund, Ø. Snede s. Dtr. af karetmager Peder H. og Ane Elisabeth Jensen.

Blågård sem. 1893 (2. kar.) Enelærer i Kjærup, Janderup s., 1893, på Endelave 1897, kaldet til Humble ca. 1.6. 1902, tog sin afsked på gr. af tunghørighed. Han syntes også at »være mat og let ved at blive træt«, men skolekomm. fandt ham dog ikke så uarbejdsdygtig, at man kunne anbefale fuld pension! Afsk. pr. 30.9. 1922. 1917 havde han med min. understøttelse foretaget studierejse til Norge og Sve-

rige. Han købte gården Søvang mell. Hesselbjerg og Ristinge og startede her en tørveproduktion. Fl. senere til Vig ved Kalundborg. Cederskjold var dybt religiøs i indremissionsk retning.

Carlin Valdemar Hansen Klæsøe, 1923–1943. F. 3.12. 1877 på Klæsø, Lindelse s., død 9.5. 1963 på Rudkb. sygehus, begr. Lindelse. S. af gdjr. Niels Hansen og Frederikke Laurentine Christensen. Familien antog Klæsøe-navnet 1906. G. 12.5. 1905 m. Thyra Augusta Jørgensen fra Kohavegård, Rudkøbing, f. 13.12. 1881, død 23.7. 1945 i Lindelse, dtr. af kalkbrænder og avlsbruger Lars Jørgensen og Jensine Hansen.

Skårup sem. 1899 (mg÷). 1899 lærer v. opdr.anst. Knarreborg, 1900 soldat, 1901 2.lærer i Dunkær, 1909–1923 lærer i Botofte, Tranekær, 1.8. 1923 1.lærer i Humble, pens. fra 31.10. 1943, byggede hus i Lindelse.

Talrige tillidshverv: medl. af Humble sogneråd, Tranekær menigh.råd, best. f. Langelands Museum, formand for lærerkredsen. Kendt lokalhistoriker, talrige artikler i Langel. Avis og årsskr. for Svendborg amt, samt selvst. skrifter om Langelands Sparekasse og Hans Chr. Wardinghausen. Adskillige slægtstavler, naturligvis også over sin egen. For at slippe for at skulle skifte skrivemaskinpapiret i utide, savede den praktiske skribent bordpapirruller til i passende bredde til valsen. Han genoplivede Lindelse Ejerlaug og passede i mange år byens anlæg, kørende derom på sin lange sofacykel, indtil den – efter timer hos en kørelærer – udskiftedes med en knallert. Virkede tillige for udbredelsen af esperanto og for den sønderjyske sag.

Sønnen Roar gdjr. og kommunalbest.medlem, Helge og Gunhild lærere på Sjælland.

Oskar Johannes Brønholt, 1944–1951. F. 9.11. 1917 i Middelfart, hvor faderen, Andreas Hansen, var snedker. G. 12.6. 1941 m. Lidden Højlund, f. 18.5. 1911, død 15.12. 1987, bisat Idestrup, dtr. af højskolelærer Alexander H. og Julie Hansen, Ryslinge.

Tønder sem. 1941. Vikar i Stoense og i Humble. 1.lærer i Humble 1.6. 1944, 1.4. 1951 komm.lærer i Nysted, 1958 skoleinsp. i Østofte, 1975–1981 sognepræst i Idestrup. Pens. 31.8.

Hans hustru, der ligeledes var dim. fra Tønder 1941, virkede v. Humble Realskole og i Nysted og Østofte. Søn org. i København.

Jørgen Ove Godtfredsen, 1951–1960. Derefter centralskolen.

POGELÆRERINDER:

Hanne Drost, –1875. Med skolens udvidelse blev hun overflødig, men

havde i øvrigt virket til skolekomm. tilfredshed. Carlin Klæsø nævner forud for hende en arb.mand *Jens Pedersen*, der skal have virket som povelærer, indtil hans høreelse svandt væk.

LÆRERINDER, 2.LÆRERE:

Caroline Hansine Frederikke Larsen, 1875–1879. F. 27.12. 1845 i Rudkøbing. Dtr. af daglejer Hans Larsen og Abel Marie Frederichsen.

Dim. København 1875. Konst. i Humble 1.11. 1875, fast ansat 2 år efter. Den anden ansøger til stillingen var en overbebyrdet lærerinde fra København, der af lægen var rådet til at søge ud på landet, men hende turde man ikke binde an med! Caroline L. blev i juli 1879 kaldet til Stege betalingsskole, hvorefter emb. i Humble omd. til et lærerembede. Til at klare håndg.underv. måtte man så »finde en Quinde«. (SP).

Christian Nicolai Stæhr, 1880–1881. F. 10.9. 1859 i Bjergby på Mors. Faderen, Julius S. var lærer, ligeså farfaderen, oldefaderen var degn.

Ranum sem. 1879. 2.lærer i Humble 30.12. 1879–19.5. 1881, hvilken dato han forlod skolen. Lærer i Klitmøller til 1885, da han udvandrede til Amerika. I Humble var han med i amatørteater og -musik.

Georg Hansen Claudius Jørgensen. 1881–1889. Se V. Kædeby.

Hans Frederik Clausen. 1890–1891. Se Fuglsbølle.

Johannes Christensen, 1892–1900. F. 2.4. 1868 i Helsned, Humble. S. af gdjr. Peder Nielsen Christensen og Hanne Christine Clausen. G. 25.8. 1899 m. Karen Sofie Marie Emilie Møller i Trinitatis k. i København. 2. g. m. Inger Sofie Marthinsen.

Vordingborg sem. 1891 (2. kar.). 2.lærer i Humble 2.2. 1892, lærer i Glerup v. Hadsund ca. 1.10. 1900, 1905 1.lærer i Vassingerød. »Et stille, beskedent Menneske. Ikke mange overgaar ham i Analysen« (Sem. udt.). »Noget nerveus og taler tit for hurtigt, men examinerer med Liv« (BV).

2 sønner blev læger, den ene i Rudkøbing, 1 lærer i Kbhvn., 1 bankmand.

Niels Ebbesen Brøchner Madsen, 1900–1901. F. 15.3. 1878, smedesøn fra Bredballe, død 1932.

Jelling sem. 1899. Ansat v. Åby friskole, kom fra Humble til V. Thorup som hjælpelærer, 1902 2.lærer i Hvidbjerg på Mors, 1906 lærer ved Redsted vestre skole, fra 1907 Nykøbing M., fast ansat 1908.

Ingeborg Caroline Holm, 1901–1911. F. 11.12. 1870 i Sandby. G. m. Hakon Jensen Allerslev. Omkr. 1933 »frk. Allerslev«.

Th. Langs sem. 1901 (ug÷). 26.12. 1911 konst. lærerinde i Hjørring, 1913–1917 ved seminariet, efter dets lukning v. Hjørring østre skole. Hun var organist ved Humble kirke, og hendes gode sangstemme hørtes ofte ved koncerter. 1911 udg. hun på Wilh. Hansens forl. en melodi »Gækken og Narren« til tekst af Anders W. Holm.

Årsvikar 1908: *Anna Katrine Madsen*, nydim. fra Odense. Senere Ellinge. † 1936.

Karen Mortensen, g. Olesen, 1912–1918. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Vikar sept. 1913–jan. 1914: *L. C. Larsen*. Senere lærer i Kældernæs.

Anna Johanne Østergaard, 1918–1956. F. 21.6. 1889 i Fjallerslev på Mors. Dtr. af gdjr. Frederik Ø. og Ane Madsen.

Gjedved sem. 1911. Vikar i Tårnved, 1912 forsk.lærerinde i Rågelund, 1.12. 1918 lærerinde og org. i Humble, pens. 30.11. 1956. Boede derefter i Svendborg s.m. en søster. I Humble byggede hun villa »Helle« og frafl. tjenesteboligen 1941.

Mens A. J. Østergaard var på årskursus 1931 var *Helga Møller* vikar.

Astrid Sørensen, 1957–1960. Derefter centralskolen.



Ø. Kædeby skole.

KÆDEBY - ØSTER KÆDEBY SKOLE

Skolen er den ældste langelandske landsbyskole, hvorom haves efterretning, stammer fra omkr. 1640, oprettet af bymændene og skoleholder Niels Jørgensen i forening i et 10 fags hus vest for gadekæret, ved »Ligvognsporten«. Forsøg på at få den nedlagt efter Jørgensens død var uden held. År 1800 hedder det: »3 Fag Skole og fornøden Bolig til Skoleholderen, som i dette Aar skal repareres« (!). 1815 erkender skolekomm., at skolen trænger til at udvides og forhøjes, således at Helsned igen kan tillægges denne skole, som det før har været tilfældet. Beboerne ønskede den udflyttet mellem Kædeby og Haugbølle, men det ville være en uforvarselig byrde at pålægge sognet, mente myndighederne, og fandt, at en istandsættelse af vejen ville lette skolegangen tilstrækkeligt, men udvides og istandsættes måtte skolen, og Mads Christensen påtog sig »Tilbygningen og Forhøjningen«, tilendebragt til novbr. 1818. Men allerede året efter tager man fat på udflytningen, idet lensgreven har tilbudt at lade skolen opføre for 600 rdl. på en 6 td. lands grund mellem Kædeby og Haugbølle på Kædeby mark. Den gamle skole bortauktioneredes til fordel for skoleudvidelsen i Humble, dog udflyttedes ladehuset på sognets bekostning, da grevens tilbud alene omfattede 10 fag beboelse og skolestue. Den nye skole godkendtes 5.7. 1820, men allerede inden havde lærer Harbo ansøgt om 2 fag mere til beboelse. Det fik han ikke, og siden ansøgte han jævnligt om det samme.

1901 byggedes en ny skole efter ministeriets standardtegnning ved amtsvejen nord for Kædeby. Den gamle solgtes 1902 til ejeren af Langø. Den ligger der stadig.

SKOLEHOLDERE, ENELÆRERE OG FØRSTELÆRERE:

Niels Jørgensen, –1686– Skolemester i over 40 år. G. m. Johanne Madsdr.

Daniel Hansen, 1709–, en broder til skoleholder Christen Hansen i Tryggelev. Var hos broderen i dennes dødstime og sørgede for en kiste til ham. (GL. skifteprot.).

Peder Danielsen, –1727– Søn af formanden?

Jørgen Danielsen, 1737–1768. Se Hennemved.

Christen Jørgensen, 1768–1788, formandens søn. F. ca. 1743, død 1788, skifte 15.10. G. 22.6. 1775 m. Maria Dorthea Pedersdr., død 1797, skifte 24.3. Der var 4 børn, alle piger, og endvidere boede Chr. Jørgensens svagelige søster her. Enkens efterladte bo blev solgt på auktion, da de umyndige arvinger bortset fra gangklæderne ville få besvær med at »conservere« det. Dtr. g. m. degnen Thor i Skrøbelev. Om Christen Jørgensens søskende blandt skoleholderne, se Jørgen Danielsen, Hennemved.

Frederich Funck, 1788–1806. Født på Fårevejle, døbt 12.8. 1763, begr. 19.3. 1806. Kirkebogens aldersangivelse 41 år er altså lidt ved siden af. Søn af »hollænder« på Fårevejle, senere ejer af Charlottenlund Peiter Anton F. og Frederica Schmidt. G. m. Sidsel Larsdr., begr. 23.11 1807, 50 år.

Fr. Funck var studeret, kaldes i sit kaldsbrev vellærd. Anføres 1787 som huslærer, ugift, hos birkedommer Ambr. Nyborg på Møllegård. Han efterlod foruden enken to døtre og en søn, 7–17 år. Gælden var således, at enken måtte fragå arv og gæld. Datteren Friderica Sophie, der lod sig uddanne til jordemoder, g. m. eftermanden.

Peder Kristensen, 1807–1815. Se Stoense.

Christian Harboe, 1816–1828. Se Magleby.

Johannes Knudsen, 1828–1864. F. 24.10. 1802 i Oure, død 2.3. 1864 efter nogen tids sygdom. Søn af ugift Johanne Hansdr. og tjenestekarl Knud Nielsen. G. 1833 m. Christiane Christensen, f. ca. 1802 i Tranekær, død 13.2. 1884 efter et års sygeleje.

Skårup sem. 1823. Opdraget i Vejstrup præstegd., huslærer på Biskopstorp, priv. sproglærer i Rudkb. i eget pigeinstitut. Han var den første af de 3 generationer Knudsen, der med en kort afbrydelse holdt Kædeby katederstol varm i 125 år! Af tilsynet ansås han for at være flittig nok, men resultaterne var ret middelmådige, hvilket også kunne skyldes det spredte og fattige skoledistrikt. Knudsen selv kendte også til næringsorger. (BV–PV).

Johs. Knudsen var i mange år kasserer for »Broderkjærligheds Assuranceselskabet« (brandforsikr.) og var en slags prokurator for beboerne. (CK i LA 29.5. 28)

Jacob Rasmussen Winther, 1864–1867. Se Snøde.

Johannes Enevold Knudsen, 1867–1913. F. 28.2. 1840 i Kædeby skole, død 7.1. 1922 i Oure hos datter og svigersøn. S. af lærer Johs. Knudsen. G. 1. g. 24.6. 1867 m. Caroline Adolphine Andersen, Rudkb., f. 30.4. 1841 i Skellerup, død 8.1. 1872 »efter et langt Smertensleje«. G. 2. g. 8.4. 1874 m. Ane Marie Christensen, f. 14.7. 1842 i Lykkeby, Tullebølle s., død 29.10. 1916. Dtr. af boelsmd. Christen Nielsen og Ulrikke Christensen.

Skårup sem. 1862. 1.lærer i Frøslev, Hanved s. 1862, fast ansat 1.4. 1863–10.4. 1864, da tyskerne afsk. ham. Huslærer på Hjortholm, hjælpelærer i Humble 1865. Kaldet til faderens gl. embede 12.7. 1867, pens. 31.3. 1913. Ved afskedsfesten fik hans søn overrakt kaldsbrev som hans efterfølger. Han ledede sangkor både i Humble og i Lindelse og derved gået så mange skridt, »at den samlede Vejlængde nok ville naa et godt Stykke op ad Nordpolen til« (LA 20.1. 1900). Også et hornorkester havde man. Tillidshvervene var mange. Hans valg-sprog var: »Ærlighed varer længst«.

Aage Knudsen, 1913–1953. F. 4.11. 1887 i Kædeby skole, død 15.6. 1966. Begr. Humble. S. af forgængerens og dennes 2. hustru. G. 29.4. 1913 i Lindelse m. Ellen Nielsen Hvidtfeldt, f. 9.5. 1892 i Humble, død 28.6. 1947. Dtr. af gdjr. Niels Nielsen H. og Marie Nissen Guld-borg.

Skårup sem. 1909, soldat, okt. 1910 hjælpelærer hos faderen, afløste ham 1.4. 1913. Efter sin fratræden 31.8. 1953 vikar fl. steder, længst i Kragholm. Som yngre gjorde han en indsats for fodbold og gymnastik. Medl. af menighedsrådet og kirkesanger som faderen og farfaderen. Hans sangstemme var usædvanlig kraftig, hvilket ved slægtens 100-årsjubel fremlokkede et hyldestdigt i lokalpressen:

»I Kirken Slægten Knudsen sang,
det Præsten fik at mærke,

forvist hans Trommehinder sprang,
var de ej rigtig stærke«.

Erik Ruthner, 1953–1960. Viceinspektør v. centralskolen, s.d.

FORSKOLELÆRERINDER:

Anna Nielsen, 1901–1902. F. 12.9. 1865 i Rude v. Odder, lærerdr.

Vejle forsk.sem. 1896. Pogelærerinde V. Kædeby 1896–1898, forsk.lærerinde ved den nye forskole i Kædeby Haver 1899–1901. Fl. 1902 til Gadstrup og var ansat der til omkr. 1930.

Marie Nielsine Corneliussen, 1901–1912. F. 26.12. 187Ø i Allerup, Davinde s. Dtr. af gdjr. Ole C. og Else Marie Nielsen. G. 19.10. 1912 m. Vilh. Christensen fra Bryggergården, gdjr. Maibøllegård i Danne-marre.

Vejle forsk.sem. 1902.

Emilie Brandt, 1912–1916. F. 27.5. 1883 i Kædeby, død 7.7. 1973 i Lindelse, begr. Humble. Dtr. af gdjr. Christian Ehrenreich Brandt og Caroline Petersen. G. m. gdjr., bankbestyrer Laurits Hansen Nielsen, som hun blev enke efter. Fl. få dage før sin død til Lindelse plejehjem.

Kbhvn. priv. forsk.sem. 1909. (Meget godt skikket). V. Kædeby 1909, Ø. Kædeby fra 28.10. 1912.

Marie Hansen, 1916–1920. Før ansat ved Hellerup forskole. Gift med præstegårdsforpagter Rasmus Jeppesen Rasmussen, Vester Skerninge. Død 1970.

Vikar 1917: *Peder Markvard Pedersen*. 1929 l.lærer i Gedesby.

Agnes Sølling Jürgens, 1920–1923. F. 16.4. 1895 i Resen ved Struer, død 8.1. 1979 i Rudkøbing, begr. Skrøbelev. Dtr. af sognepræst (sidst i Lindelse) Peter Bartholin Jürgens og Christine Marie Sølling. G. sept. 1923 m. sin svoger, propr. og hestehandler Christian Ferdinand Hansen (1867–1940), ejer af Lundgård i Skrøbelev og Mariendal i Hennetved. 1916 købte han den store købmandsgård, Torvet 6, i Rudkb., og her boede Agnes S.J.H. fra 1940 til sin død med sine høns, ænder og katte i en landlig idyl midt i byen.

Odense sem. 1914. Ø. Kædeby vikar 1.5., ansat 22.8. 1920. Bev. afsked fra 28.2. 1923.

Vikar: *Kathrine Jensen*.

Johanne Skalbberg, 1923–1960. F. 25.11. 1896 i Odense, dtr. af lærer Jørgen Christian S. og Sofie Brun Jensen.

Th. Langs forskolesem. 1921. Samme år v. Hoptrup efterskole, 1923 Nyborg realskole, 1.10. 1923 Ø. Kædeby, afsk. m. ventepenge 31.7. 1960. Fl. til Odense. En søster lærerinde der.

Sygevikar 1931: sem. *Claus Henningsen*, Svendb.

HELSTED - HARNBJERG – VESTER (NY) KÆDEBY SKOLER

Hesselbjerg og Helsted skoler ønskedes afløst af en fælles skole med Helsted-læreren Schmidt som lærer. Man undgik da »den nuværende for Ungdommen skadelige Indretning i Hesselbjerg at holde en udannet og slet oplyst Bondekarl som Interimslærer for denne Byes Skolebørn. Biskolen der var i slet forfatning.«

Den nye skole var at opføre mellem Hesselbjerg og Helsted »paa den simpleste og mindst bekostelige Maade«, af egebindingsværk med mulighed for evt. udvidelse. Præsten var villig til at afgive jord tæt ved Helstedvejen i den såkaldte Tykkehave, og der skulle tages et lille stykke jord fra mensalbonde Mikkel Rasmussen til byggeplads og have. Bygningen godkendtes i knap færdig stand 30.11. 1821 og assureredes for 220 rdl. Der var visse tvistigheder i forb. med byggeriet. Tømrer Niels Hansen Møller ville bygge skolen for 180 rdl., men med 120 i forskud. Man valgte da Mads Christensen i Kædeby med sine 190 rdl. Der klagedes over hans langsommelighed. Denne Harnbjerg skole blev ikke så gammel. Den averteredes til salg til nedbrydning 21.12. 1858 i forbindelse med oprettelsen af den nye skole i Vester Kædeby.

En pøgeskole kom i gang 1877 om sommeren. En forskole byggedes i Kædeby Haver 1898 og suppleredes 1901 af en ved hovedskolen.

Også i denne skoles bogskabe fandt man Hjorts Børneven og Jensens og Rabens regnebøger, ligesom man mødte Jacobsens Danm.historie, Almuevennen, sagtens Rohmanns udgave og vel ikke egentlig en børnebog, Tranekær-læreren Brandstrups grammatik og naturligvis nye testamenter. Af salmebøger nøjedes man med tillægget til den Evangelisk-kristelige, som dog immervæk var mere livlig end hovedsamlingen. Ældre og iturevne eksemplarer låntes efter gammel skik ud til fattige, læselystne børn. Denne liste fra 1864 suppleredes i de kommende år med Matzens læsebog, Hansen og Hørlycks billedlæsebog o.a. Nogle af bog-sættene cirkulerede mellem skolerne. Også her kunne man smidiggøre

sig ved hjælp af klavremaskine med skruestang, glatstang og glattov, et balancebræt og en springmaskine med snor, altsammen nok ikke så livsfarligt, som det lyder!

Lærer Jørgensen gennemførte forskellige forbedringer ved skolen for egen regning i reglen. Pengene sad ikke løse hos de bevilgende.

Skolerne er nu alle i privateje. Hovedskolen fungerer dog stadig i pagt med sin oprindelige funktion, idet den udlejes til lejrskoler.



V. Kædeby skole og forskole.

HELSNED

Anders Hansen. Muligt også skoleholder i Ristinge.

Rasmus Schumacher, –1801–

Niels Jacobsen, 1808–1818. F. og konf. i Sorø, f. ca. 1776. G. 12.11. 1814 i Humble m. Anne Marie Kristensdtr. fra Helsned, 38 år. Han blev antaget af bymændene og fik 1815 i løn 67 rdl. 48 sk. ligesom læreren i Ristinge, men mindre end Christiansen i Humble og Hesselbjerg, der havde større distrikt, og Kristensen i Kædeby, der var seminarist. 1811 havde han »Kost og Nattelogi i Omgang i Byen« (SP). »Besidder ej synderlig Duelighed. Henfalder mere og mere til Drik« hedder det 1817. (PV). Det havde sin grund: hans kone var død i barselseng s.m. en dødf. datter 26.5. 7.1. 1818 tog den ulykkelige sit eget liv. »Hængt sig selv«, som det lakonisk står i kirkebogen.

Jens Peter Schmidt, –1818. Overfl. til den nye Harnbjerg skole.

HARNBJERG

Jens Peter Schmidt, 1818–1851. F. 1798, s. af degn Chr. S. i Skrøbelev. Død 31.3. 1851. G. m. Hanne Christiane Hansine Claudine Mathiesdtr., f. i Rudkb. 1789, død 30.5. 1848.

De tilsynsførende hæftede sig ved, at han »ei var seminaristisk dannet« og manglede metode, hvorfor eleverne i flere fag var tilbagesående, men læse højt og sikkert kunne de altid. 1850 gør han indtryk af at være »et forfaldent Subjekt, nødvendigt at Læreren afskediges eller faar Hjælpelærer«. Man havde bemærket, at han drak periodisk. Engang klagedes over, at han havde straffet to børn med »et lidet Spidsrod«, så det ene barn var brunt og blått på ryggen. Men klageren stod i dette tilfælde noget svagt, da han indrømmede selv at have slået datteren.

3 børn, alle f. i Humble sogn. Dattersøn: Carl Mathæus Jørgensen, Nordenbro Ø. skole.

Hans Christian Jørgensen, 1851–1858. Overfl. til den ny skole i Vester Kædeby.

VESTER KÆDEBY, en årrække kaldet NY KÆDEBY SK.:

Hans Christian Jørgensen, 1858–1873. Ved afrejsen til Humble gav beboerne ham »et smukt Stel Kaffetøi og en plat de menage«. (LA). En lærer *Hansen* vikarierede 1873.

Rasmus Nielsen, 1873–1889. Se Tryggelev.

Vikar 1889. *Jørgen Ludv. Rasmussen* fra Lindelse. 1.lærer i Stige 1894.

Georg Hansen Claudius Jørgensen, 1889–1920. F. 14.3. 1859 i V. Kædeby skole. S. af Hans Chr. Jørgensen (jfr. Humble), død 6.11. 1920 af et hjerteslag efter nogen tids svagelighed (sukkersyge). G. 1890 m. Caroline Anine Christiansen fra Kbhvn., død 24.3. 1938. Hun fl. efter mandens død til Dragør.

Skårup sem. 1878 (duel.). 1878 lærer i Tastum, 1899 i Kværndrup, 16.5. 1881 2.lærer i Humble, 14.11. 1889 kaldet til V. Kædeby, kirkesanger v. Kædeby kapel. Dette sidste kunne dog indbringe ham 20 kr. årligt. 1895 skønnede biskoppen, at J. holdt sin skole forsvarligt, men ikke just var den bedste af sognets lærere. Men han var en afholdt person, munter og slagfærdig, værd at have med i selskab, hvor han tog fra af både det faste og det flydende.

Han var 6. generation i en lærerslægt. Se Søndebro. Datter sygeplejerske i Kbhvn., søn v. jernbanevæsenet s.st.

Bernhard Ernst Hansen Klæsø, 1921–1939. F. 29.4. 1879 på Klæsø, Lindelse, broder til Carlin K., Humble. Død 10.8. 1939 s.st. Ramtes af et hjerteanfald i sit sommerhus. Ugift. Frk. Ane Marie Rasmussen, kaldet »moster«, der tidligere havde været medarb. på Knarreborg opdr.anst. og som nu holdt syskole, var hans husbestyrerinde i mange år.

Vordingborg sem. 1903, havde dog en tid læst på Skårup. 1903 vikar i Dunkær, 1905 1.lærer i Frøstrup, 1.3. 1921 1.lærer i V. Kædeby. En afholdt, stiltfærdig og rar mand, hvem skolearbejdet nok ikke faldt så let. Offentlig virksomhed i øvrigt holdt han sig fra. Begr. Lindelse.

Sygevikar 1929: *Alfred Nielsen*. Se Magleby c.skole.

Peter Charles Østerby Knudsen, 1940–1945. F. 1.9. 1907 i Jungshoved. G. m. Sigrid Solbakke, f. 16.12. 1907 i Flakkebjerg.

Vordingborg sem. 1928. Vikar i Horreby, 1933–40 lærer på Skarø, 1.lærer V. Kædeby 1.12. 1940–30.11. 1945. Derefter enelærer i Højstrup o.fl. andre steder, sidst i Kølstrup.

Carl Martin Christensen, 1945–1960. Se centralskolen.

POGE- OG FORSKOLELÆRERINDER:

Margrethe Olsen, 1877–1883. Antages i oktober 1877 til at besørge »Undervisningen i Pogeskolen, i hvis Bygning hun bor«. Hendes tunghørighed gjorde, at man ved det forsøg, man nu gjorde med en pogeskole, måtte indskrænke børnetallet så meget som muligt. »Madam Olsen« førte journalen til udg. af april 1883.

1883–1887? Den gl. Axel Petersen i Kædeby havde hørt om en frk. Sidenius. Kan det være navnet? Pogelærerinder var ikke ofret megen opmærksomhed i de skriftlige overleveringer! Stillingen var ledig igen i febr. 1887 for en løn af 200 kr. + 20 kr. i skolepenge samt 8.000 stk. tørv til skolen og eget brug.

Anne Cathrine Andersen, 1887–1894. F. 17.6. 1857 i Tullebølle, død 4.12. 1894, begr. Tårnborg. Dtr. af kromand Niels Hansen A. og Johanne Margrethe Rasmussen. »Trine« var dygtig og agtet, hendes undervisning grundtvigsk præget. Døde af tuberkulose. (Medd. Axel Petersen). Sidst i novbr. søgte man en lærerinde under vakancen. En datter af pastor Høyrup trådte til. (VP).

Anna Nielsen, 1896–1898. Se Ø. Kædeby.

Sophie Tschenska, 1899–1901. Var f. i Czekoslovakiet.

Silkeborg sem. 1896 (mg). Kædeby 13.1. 1899. Tved skole?

Signe Petersen, 1901–1904. F. 24.9. 1879 i Bjerager, dtr. af snedker Jens Pedersen og Mette Rasmussen.

Vejle fsk.sem. 1900 (ug). Ristinge friskole 1900–1901, V. Kædeby 13.12. 1901. Aug. 1904 ansat v. Valsgårde skole v. Hobro til 1912, da hun giftede sig med gdjr. Søren Sørensen, Frisdal pr. Hobro.

Julie Marie Henriksen, 1904–1909. F. 24.12. 1883 i Lørup, Ryslinge s., død 25.02.1967. Dtr. af bødker Hans Henriksen og Karen Marie Rasmussen. G. 6.8. 1909 m. gdjr. og sognerådsmidl. Hans Jørgen Petersen, Kædeby Brogård. Medl. af skolekomm. 1934. 3 sønner, en overtog gården. Boede sidst på Lohals plejehjem, død på Rudkøbing sygehus.

Emilie Brandt, 1909–1912. Se Ø. Kædeby.

Sophie Amalie Sørensen, 1913–1916. F. 20.2. 1888 i Pinstrup s., død 1953. Dtr. af tømmer Mikkel S. og Ane Larsen. G. 21.12. 1924 m. kontrollass., landpost Peter Christian Pedersen, 1890–1950, fra Tørring v. Vejle.

Vejle fsk.sem. 1911, konst. Kædeby 1.2. 1913, fast ansat 1.4. 1914, ved Besser forskole på Samsø 1.4. 1916. Pens. ca. 1950. Gl. elever taler om, at man »slog kors for sig, inden man gik til time«. Deres skrivende erindrer hende som en venlig lille dame, som familie og andre dog havde den største respekt for.

Maren Rasmussen, 1916–1919. F. 19.6. 1892 i Humble s. Dtr. af skovfoged, senere gdjr. Laurs Rasmussen (»Bødker«) og Kirsten Marie Hansen. G. 1920 m. gdjr. Theodor Schou, Bregnebjerg, Kædeby Haver. Død 27.3. 1962. Odense forsk.sem. 1916. V. Kædeby 1.8. 1916, fast ansat 1.10. 1917.

Ellen Kristiane Kristiansen, 1919–1920. F. 11.8. 1894 i Longelse s., død 5.11. 1920 Svendb. sygehus, begr. Lindelse. Dtr. af krøjer i Lindelse Hans Peter K. og Katrine Marie Jørgensen. G. 1920, en uge før sin død, m. murer. Christian Otto Schou, Rudkøbing.

Th. Langs forsk.sem. 1918. (Meget godt skikket).

Petra Nielsen, 1920–1934. Fik en chockstart. Hun havde netop nået at hilse på lærer Jørgensen, morgenen efter var han død. Se i øvrigt Lindelse.

Dagney Nikoline Marie Petersen, 1934–1960. Se centralsk.

HESSELBJERG SKOLE 1785-1812 og 1819–1821

1812 ophævedes den skole, der vel var kommet i gang 1785. De lange afstande i sognet gav forholdsvis mange skoler. Børnene måtte søge Humble skole. Men bønderne drev på med at få oprettet en ny, og trods amtsskoledirektionens betænkelighed ved omkostningerne ansatte man en interimistisk skolelærer fra 1. maj 1819. Han var ikke nogen succes, hvilket fremmede planen om sammenlægning med Helsned skole. Samlæsning begyndte nogle måneder inden den nye skole stod færdig, således at børnene fra hver by undervistes 3 gange ugentlig, da »Helsned usle Skolestue« ikke kunne rumme dem alle på en gang.

Ny fælles skole for Ristinge og Hesselbjerg byggedes 1857.

SKOLEHOLDERE:

Mads Hansen Boesgaard, 1785–1788. Derefter Hennemved, Lindelse.

Hendrich Hansen, –1791–1803– F. ca. 1768, g. 11.7. 1800 m. Karen Jørgensdtr., f. 1777, døbt. 2. sønd. efter påske. Dtr. af Jørgen Nielsen fra Hesselbjerg. 1803 er der 2 børn i ægteskabet. 1800 indberettes, at han vel ikke er seminarist, men »ganske duelig Skoleholder«. Han har 17 rdl. i kostpenge og 8 læs tørv.

Jørgen Hansen, 1807–1812. Se Tullebølle. Skolen ophævet 1812–1819.

Interimistisk skolelærer, ikke angivet ved navn og heller ikke kvalificeret. 1819–

RISTINGE (og fra 1858) HESSELBJERG SKOLE

Ristinge var ikke noget børnerigt område, men på grund af vejlængden kunne man ikke uden videre henlægge området til en af de andre skoler. Det berettes 1800, at gårdmændene holder læreren for at spare den alt for lange vej til Humble. Skolekomm. indberetter 1811, at læreren ud over 30 rdl. af skolekassen oppebærer »4 Rdl. for at holde sig selv med Seng, men Kosten faar han i Omgang i Byen«. 1813 tillægges der ham efter andragende græsning til en ko og 2 får, indtil reglementeret jordlod kan udlægges.

1815 bygges en skole efter tegninger og beregninger af tømmersmand Christen Christensen Stenhugger i Nordenbro. Der var nogle vanskeligheder med at skaffe håndværksfolk og med leverancen af mursten fra Åsø. Man akkorderede med Christen Madsen Snedskov fra Kædeby om en færdig bygning til efter høsten. Sognebestyrelsen giver sig alvorligt ved udgiften, og den befalede nye skole på Harnbjerg og udvidelsen af Kædeby må vente, til nye lån er sikrede. Ristinge skole udvides med 3 fag i 1822.

Den nye skole fælles for Ristinge og Hesselbjerg udbydes i entrepris s.m. den nye skole i V. Kædeby i juni 1857. Den forrige skole i Ristinge tilbydes med jordtilliggende i fæste sept. 1860.

Forskolen er fra 1907. Alt nedlagt 1960 og bortsolgt.

SKOLEHOLDERE:

Mogens, begr. 4.5.1763.

Anders Hansen, –1766. Begr. 21.3. 1766. G. m. Karen Nielsdr. Muligt også skoleholder i Helsned.

Ole Hansen, –1783. Begr. 2.8. 1783.

Mads Hansen Boesgaard, 1783(?)–1785. Derefter Hesselbjerg og Henetved.

Mogens Rasmussen, 1788–1797. F. ca. 1763, død 7.5. 1824. Degn i Herlinge og fra 1803 i Espe. G. 21.4. 1797 i Kværndrup m. Anne Pedersdr., Egeskov. Meldte sig 1792 som interesseret i at komme på Blågård sem.

Rasmus Christiansen, 1797–(kaldes også *Christensen*) 1801 er han ugift. 1804 opfordret af greven til at frekventere læreruddannelsen i Trane-

kær, da hans lyst og evner var til det. 1800: »En meget værdig og due-
lig Skoleholder, som ingen Flid sparer, ej Seminarist«. Han havde da
13 rdl. 4 mk. samt brændsel og kost hos byens gårdmænd. (Indb.).

Rasmus Pedersen, –1811–1827. Død 30.1 1827. Han nævnes 1811, da
han af skolekassen får 30 rdl. + 4 rdl. for at holde sig selv med seng.
Kosten får han i omgang i byen. Han var gift med Maren Jensdtr., vist
Jens Michelsens datter fra Brandsby, døbt 1781. Deres første barn f.
1818, men allerede 1814 ses han som fader til et »uægte« barn. Det ses
dog ikke at have fået konsekvenser for hans emb.forhold. 1819 var
han »rimelig ikke af de flittigste« (PV), 1823 tog han til Ærø og lod
skolen passe sig selv (VL). 1825 anklagedes han for »stedse at slaae og
støde Børnene med Haanden og den afstumpede Arm«. Især det
sidstnævnte specialværktøj var frygtet.

Enken giftede sig kort efter hans død m. husmand Lars Nielsen
Rasmussen i Illebølle. Efter fraflytning sendte hun kommunen en
regning for div. forbedringer på skolehuset. Man var til sinds at
trykke prisen. Hun døde 29.10. 1845 af »Klemmelse, Modersyge«.

Mathias Rasmussen, 1827–1861. Døbt 21.7. 1793 i Vissenbjerg. S. af
Rasmus Andersen og Karen Larsdtr., Sveltegyden (Præsten skrev Pe-
der, rettede i marginen: »Skal nok være Mathias«). Død 23.3. 1869 i
Fangel, begr. der. Han var ugift, havde omkr. 1850 Bodil Rasmusdtr.,
vel hans søster, og hendes søn boende.

Trolleborg sem. 1815. Pens. 1861. Han har været ret dygtig; 1835
står skolen således »i alle Dele paa et særdeles godt Trin«. Så betød
det nok mindre, at han fandtes at have »noget paafaldende, næsten
komisk i sit Væsen«. 1842 var skolens stand dog mindre god, og 1856
ville en hjælpelærer være på sin plads. Han skænkede 600 rdl. til fri-
skolen på Ristinge. En noget patetisk Langelands-sang: »Yndig sig
hæver af skvulpende Sø Langelands Ø« tilskrives ham.

I Fangel oprettede den pensionerede Rasmussen en privat poge-
skole 1862, som gik godt og videreførtes efter hans død.

Vikar ell. hjælpelærer 1860: *Joh. Frederik Petersen*, til Oure 3.1.61.

Peder Jensen, 1862–1868. Kaldet hertil 7.12. 1861. Se Lindelse.

Christian Peter Lorentzen, 1868–1906. F. 13.4 1842 i Fagsted, Brahe-
trolleborg s., død 4.2. 1921 i Humble. Søn af boelsmd. Christian
August L. og Anne Marie Hansen. G. m. Anine Nielsine Nielsen, f.
1845 på Thurø, død 28.3. 1922 i Humble, dtr. af skipper Anders N.
og Sofie Frederikke Jørgensen. Begr. Humble.

Skårup sem. 1862 (m. duel.). Hjælpe lærer på Thurø og i Humble, inden han i øvrigt lagde hele sin gerning i Ristinge-Hesselbjerg, hvor han var meget velanskrevet. Svagelighedspens. 31.8. 1906, fl. til datteren i Humble.

Søn 1.lærer i Sanderum, dtr. modehandlerske i Humble, dtr. g. m. pastor Petersen, Lindelse.

Johannes Rasmussen, 1906–1909. F. 17.11. 1880 i Sdr. Højrup, død 20.2. 1985 på plejehjemmet »Bakkegården« i Espe, 104 år gl. S. af landpost Jørgen Rasmussen og hustru Ane. G. m. Maren Jørgensen Havelund, f. 3.11. 1881, død 2.1. 1960. Begr. Espe.

Skårup sem. 1902. 1902 vikar i Kristrup, 1903–1906 2.lærer i Hillerslev, 1.10 1906–28.2. 1909 enelærer i Ristinge-H., derefter til 1950 1.lærer i Espe, hvor en søn afløste ham. I mange år kasserer for Ringe lærerkreds. Først som 99-årig fl. han på plejehjem.

Hans Christensen Nielsen, 1909–1922. F. 15.8. 1883, Marstal landsogn. S. af skibsfører Hans S. N. og Ane Christensen. G. 20.11. 1908 m. Petra Andrea Martine Frederiksen, f. 28.12. 1886 i Svendborg.

Skårup sem. 1905, 1905–1906 lærer i Terslev v. Haslev, 1906–1909 i Græsvænge, 1.5. 1909 1.lærer i Hesselbjerg, fra 1.11. 1922 1.lærer i Ommel. Ved bortrejse fra Langeland var han formd. for lærerkredsen. Han havde mange kirkel. interesser.

3 sønner, 2 døtre. Den ene søn præst i Lindelse, den anden lærer i Assens.

Jørgen Krammer, 1923–1933. F. 21.3. 1896 i Søby, Ærø, død 2.9. 1971. S. af bagerm. Nisse Hansen K. og Ellen Marie Kræmer. G. 1.5. 1921 i Søby m. Karen Marie Nissen, f. der 28.8. 1899.

Skårup sem. 1917. Vikar i Dunkær, v. Haahrs skole, Svendb., og i Gislev. 1919 lærer v. Frk. Helms' skole i Korsør, 1.1. 1923 1.lærer i R.-H., kirkesanger og org., 1.3. 1933 1.lærer i Ellested, boede som pensioneret i Oure. En søn overlærer her, en anden amtskonsul. for fritidsunderv.

Egon Andersen, 1934–1953. F. 31.12. 1906 i Åsum, s. af snedker Martin A. og Kristine Elisabeth Nielsen. G. m. Grethe Lillian Fladmose, f. 4.1. 1922 i Kbhvn.

Odense sem. 1929. 1.4. 1934 lærer R.-H. efter forudgående vikariat. Fl. hertil fra Åsum. 1.8. 1953 lærer i Næstved.

Vikar: *Aage Knudsen*, tidl. Ø. Kædeby, og *E. Ruthner*, derefter Ø. Kædeby.

Ib Christensen, 1954–1960. Se centralskolen.

FORSKOLELÆRERINDER:

Kirstine Stokholm, 1907–1920. F. 10.7. 1886 i Løgeskov, Stenstrup s.
Dtr. af købmd. Lars S. og Kristiana Markvardsen.

Varde sem. 1905. 1.9. 1907 Hesselbjerg, fra 1.1. 1921 ved Nybølle
forsk., Hillerslev.

Margrethe Fladmose, 1921–1953. F. 23.2. 1886 i Fladmose, Longelse s.
Dtr. af Hansine Jørgensen. Død 24.5. 1958 i Hesselbjerg.

Varde sem. 1913. Vikar i Vonsild, 1916 v. Borring skole, 14.7. 1921
i R.-H., pens. 31.7. 1953. En tid vikar i stillingen. Havde et hus i Hes-
selbjerg. Dtr. g. m. lærer Egon Andersen.

Agnes Ida Mørgensen, 1956–1960. Se centr.skolen.





Humble friskoles to afdelinger.

HUMBLE FRISKOLE

Skolen oprettet 1899, først på året, med 1 lærerinde og 11 børn. 1½ år senere var der 24 og udsigt til flere. 23 familier støttede skolen, der til at begynde med havde hjemme i Drosts nye stuehus. En skolebygning opførtes 1900 og øgedes med en ny afdeling 1907. Mejeribestyrer Tange var formand for bestyrelsen fra første færd. Fra 1.10. 1900 er skolen 4-klaset, fysik, botanik og fremmedsprog indført. Den nye afdeling fra 1907 rummede gymnastiksal, der ved en fløjdør kunne forbindes med et klasselokale. Konfirm. børn kunne optages i lighed med fortsættelsesskolerne. Blandt talerne ved indvielsen af den nye afdeling d. 14.7. 1907 var red. Geismar, der iflg. LA leverede et voldsomt angreb på folkeskolen.

Bygningerne købtes af et A/S med lærer M. Kærtoft for oprettelse af realskole til overtagelse 1.2. 1922 for 18.000 kr. Da denne skole 1925 flyttede til den tidl. kro, indrettedes teknisk skole. I 1900-afd. er nu biblioteksfilial, i 1907-afd. alderdomshjem siden 1941.

SKOLELEDERE:

Anders Peter Olsen, 1900–1905. F. 29.6. 1873 i Vasby, Sengeløse s. S. af jordbruger Rasmus O. og Margrethe Andersdtr. Gift 14.10. 1905 m. Inger Marie Jørgensen, f. 2.1. 1879 i Lund, Lyderslev s.

Uddannet på Askov højskole, kursus og ophold i England, Ruskin College v. Oxford. Ansat 1896 v. Vindehelsing efterskole, 1905 Kærehave husm.skole, 1908 Skovsgård priv. skole i Nordjyll., 1920 ene-lærer i Lund, Burkal s.

A. P. Jakobsen, 1905–1906. Skolens bestyrelse ønskede ham fjernet. Generalforsaml. herom 31.3. 1906. Still. opslået i »Bavnen« som ledig fra 1.9. Hans kone Anna ansat v. skolen.

Peter Jørgen Lund, 1906–1908. F. 12.10. 1871 i Refsvindinge. S. af snedkerm. Jørgen Rasmussen og Karen Nielsen. G. 12.10. 1898 m. Maren Jørgensen, f. 14.3. 1875 i Roskilde.

Vordingborg sem. 1906. Snedkerudd., snedkermester 1898–1902. 1908 Flakkebjerg opdr.anst., 1909 enelærer i Sdr. Bindslev, 1911 i Klattrup, 1914 l.lærer i Stillebæk, Morud.

Sønnen Frode lærer og tegner, bogillustrator.

Knud Lauritz Hansen, 1907–1918. F. i Fangel s. 29.11. 1871. S. af husmd. på Fangel mark Knud H. og Ane Kristine Rasmussen. Død 9.7. 1918 på Rudkb. sygehus, begr. Humble. G. 2.11. 1907 m. Asta Jessen, lærerinde v. skolen, se ndf.

Vordingborg sem. 1906 som privatist, 1. del v. Odense sem. 1903. Forinden ved landbr. og på Sørslev højskole. Fik ved venners hjælp lån i stand til studierne.

Vormark friskole, 1907. Ledede derefter Humble friskole til sin død og virkede tillige for aftenskolen, teknisk skole og ungdomskredsen. »Hans rastløse Iver skyldtes nok en Følelse af, at Gud brugte ham, holdt ham oppe under den strenge, haabløse Sygdom« (Nekr. Kristensen Tange).

Niels Peter Jensen, 1916–1921. F. 26.1. 1879 i Vinkel. S. af gdjr. Jens Fr. Hansen og Maren Kerstine Hansen. G. 30.10. 1913 m. Ane Mathilde Hansen, f. 8.4. 1875 i Hundslev, Kjelstrup s.

Friskolens udd.skole i Ringe 1907, 1907–1908 lærer v. Rågelund børnehjem, vikar i Ormslev, Vidstrup og Dronninglund, lærer ved Salling højskole 1908, Jannerup højskole 1913. Fra Humble til Solstrup skole i Sønderjylland.

Lærte tømmerhåndv., men havde ønsket at blive sømand.

LÆRERINDER:

Marie Kristensen, kaldet *Tange*, 1899–1902. F. i Tange v. Sig 25.7. 1874. Død 1955. Dtr. af gdjr. Christen K. og Karen Sørensen. G. 1904 m. gdjr. Valdemar Bendixen, f. 3.4. 1875 i Humble.

Vejle forsk.sem. 1897. Fillerup pøgeskole 1897–1899. Fratrådte still. i Humble p.gr. af sygdom. At hun var søster til Tange, fmd. for skolen, blev ikke misbrugt ved hendes ansættelse, da den besluttende forsamling på grund af navneforskellen ikke vidste dette. Søn: plantageejer Frode Bendixen.

Inger Olsen, f. Jørgensen, g. m. lærer A. P. Olsen, medvirkede v. undervisningen.

Anna Jensen, 1903–1905. F. 31.1. 1873 i Boulstrup, Bjerager s. Dtr. af væver N. Jensen Fogh.

Vejle forsk.sem. 1903. Fl. fra Humble til Åle vestre forskole og blev 1908 g. m. forstander for Åle efterskole N. K. Laursen, efter hvis død 1916 hun ledede denne skole til ca. 1930. Hendes elev, Ellen Gregersen, mindes hende som en dejlig lærerinde, man var ked af at skulle sige farvel til.

Anna Jacobsen, 1905–1906. G. m. lærer A. P. Jacobsen.

Sigrid Nielsen Spillemose, 1906–1910. F. 8.8. 1883 i Bellingebro, Bellinge. Dtr. af mejeriejer Jens Nielsen S. og Hedvig Hansen.

Femmers forsk.sem. 1906, kurser i gymn., dansk og svensk. Fl. til Haslev realskole, 1910 til Maribo realskole. Fra 1919 ved Giersings realskole.

Agnete Jensen, vikar 1908–1909. F. 1888 i Billum. G. 1914 m. farmer A. Gundersen i Argentina. Vejle forsk.sem. 1908.

Asta Hansen, f. Jessen, 1907–1918. F. 12.4. 1880 i Kivsmose skole, død 7.1. 1966. Urne Humble kgd. Dtr. af lærer, senere v. Gl. Tommerup sk., Niels Jørgen J. og Marie Sofie Frederikke Strandbygaard. G. 1907 m. lærer K. L. Hansen, s.d.

Odense sem. 1904. Vejle skolevæsen 1905, Sct. Jørgens skole i Svendborg 1919, Vestre skole s.st. 1932. Boede som pensioneret i Middelfart og døde der. Ud over sit egl. skolearbejde underviste hun i klaver og orgel.

Sønnerne h.h. ingeniør og lærer, datteren g. m. kirkegårdsleder i Middelfart og beskæftiget m. biblioteksarb. og boghandel. Også Asta Hansens bedstefader og oldefader samt fl. farbrødre var lærere.

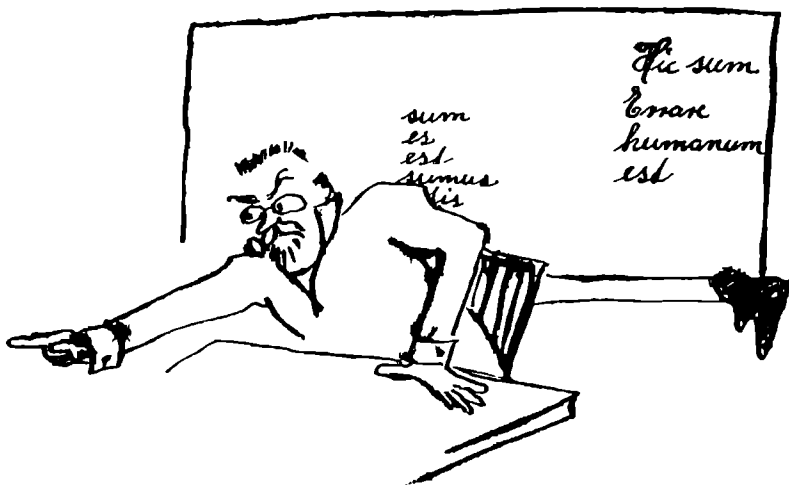
Anna Marie Petrea Pedersen Daugaard, 1910–1912. F. 15.4. 1889 i Nr. Hyllinge v. Roskilde, dtr. af en gårdejer.

Vejle forsk.sem. 1910. Ansat i Vonge 1912–1914. Da g. m. gårdejer Mølgaard der.

Signe Marie Okkels, 1913–1914. F. 13.3. 1887 i Skrillinge v. Middelfart. Dtr. af overlærer Lars Martinus O. og Mariane Else Marie Jensen. Priv. uddannet. Statens kurser i tegning, gymn. og håndgerning. Ansat v. Åbybro realskole, som en broder bestyrede, 1907, v. Eidsvold højskole i Norge 1911, påny til Norge 1913, til Rostad børnehjem, Jyderup realskole 1917, Nyborg priv. realskole fra 1920. Forf. Børge Mikkelsen erindrer fra Jyderup realskole: »Kun een lærer var mig venligt stemt, engelsklærerinden, gamle søde frøken Okkels med de gråsprængte slangekrøller og den stadig pigelige stemme. Til gengæld for hendes venlighed blev jeg hurtigt hendes flittigste elev« (Pol. 15.3.80). Hun var søster til kapellan A. Okkels, Humble.

Ida Marie Jensen, 1914–1915. F. 28.12. 1888 i Vejby, Lem s. Dtr. af kbmd. J. K. Jensen og Christiane Carlsen.

Odense forsk.sem. 1913. Ansat: Egebæk 1913–1914, Gummerup forsk. fra 1915.



RISTINGE FRISKOLE

En dag, da Kr. Rasmussen Stenbæk fra Nordenbro friskole var på besøg i Ristinge, benyttede skrædder Johan Olsen lejligheden til samme aften at få et møde i stand hos gårdm.enken Ane Drost for friskoleinteresse-rede. Få dage senere holdtes endnu et møde med Kr. Kolds tilstedeværelse, og beslutningen om oprettelse af en friskole blev taget. Foruden de nævnte tog gårdmd. Mads Rasmussen sig af sagen. Stenbæk påtog sig at skaffe en lærer, og det blev Jeppe Sandahl, hans midlertidige afløser i Ormslev.

Skolen begyndte 7.5. 1867 i lejet lokale i Ristinge by. 18.10. 1868 indviedes det blivende skolehus. Grunden var skænket af Ane Drost, og hos hende fik læreren kosten. Lærer Rasmussen, Ristinge, skænkede 600 rdl.

Kredsen om friskolen var under påvirkning af den åndelige vækkelse, der i 1830'erne gik over Langeland med stadig mere tendens efter det grundtvigske, men udslaggivende var nok forlægningsen af den kommunale skole til Hesselbjerg i 1858, der medførte længere skolevej. Friskolen blev snart søgt af så godt som alle børnene fra Ristinge. Den eksisterede til 1.4. 1939. Bygn. købtes af fabriksbest. Vald. Christensen. (SP. LA 2.-9.5.27).

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Jeppe Sandahl, 1867–1875. F. 1843. S. af skoleholder Jens Peter S. i Tim østre skole og Else Marie Erichsdtr. Han havde medvirket ved skolen derhjemme, havde været vikar for Klaus Berntsen i Højby og været afløser i Ormslev 1866–1867. Han var politisk engageret, f.eks. som grundlovstaler. Skolekomm. finder i 1870, at han har ringe begreb om at overhøre, men året efter går det bedre. 1872 er standpunktet antageligt og lignende de offentlige skolers i henseende til kundskaber, men børnenes kendskab til lærebogens indhold »er noget tarvelig«.

Novbr. 1875 fl. Sandahl til Jylland, hvor familien havde brug for ham. (LT 2.11.75).

Christian (Kristian) Østergaard, 1875–1878. Derefter dansk præst i Amerika m. afbrydelser, senere højskoleleder i Støvring. Han var f. 1855 i Hjerm sogn, død i Tyler, Minnesota 1931. Skrev fortællinger og digtsamlinger. (Jfr. biogr. leks.).

Jens Chr. Jørgensen, 1881–1892.

Kirstine Jacobsen, 1893–1899.

Signe Petersen, 1900–1901. Derefter V. Kædeby forskole.

Herluf Skerninge, –1905–1906. Da ansat v. Middelfart Venstreblad.
»Ved alle Møderne vil hans mægtige sangstemme være uerstattelig«. Var senere redaktør i Frederikshavn. (LF 28.07.06).

Jensine Tarpgaard, 1906–1912. Lærerinde i Hellested på Sjælland.

Meta Svendsen, 1912–1917. Kom fra Jylland. Blev gift m. en fotograf i Skive. Hendes elev Svend Clausen husker hende som en meget ihærdig og punktlig lærerinde. Oplæsning betragtede hun som underholdning, der måtte lægges efter de egentlige timer.

Sigrid Rasmussen, 1917–1919. Se Lindelse.

Vikar omkr. 1919–20: *Jobs. Martin Rasmussen*. Se Lindelse.

Frans Brink, –1923–. Måtte vige pladsen efter uoverensstemmelser med skolekomm. og spec. pastor Brasen, der ikke var tilfreds med hans moderne retskrivning med små bogstaver og hans læggen mindre vægt på terperi. Det var i hvert fald Brinks udlægning, der offentligt opfordrede præsten til at tage sig mere af Ristinge menighed og støtte friskolen, »men det er jo meningen, at den skal lægges øde!« (LA 11.8.23).

Christine Rasmussen, 1923–1938 (?). Boede i skolen s.m. en søster, var noget svagelig (bronkitis). Fl. s.m. søsteren til Østergade i Rudkb.

Elna Mathilde Hansen Ulvbjerg, f. 19.8. 1892 i Skade, Klovborg s., hvor faderen var boelsmd. Lærereks. fra Gjedved 1913, cand. theol. 1925. Ansat v. Tørring realskole 1913, Hadsten komm.skole 1914–16 og i Kastrup 1927–30. Sem.lærer i Ribe 1930–31, Ristinge friskole 1937–1939. Lærerinde i Sydslesvig og til 1957 i Obbekjær. Ejer af flere gårde, sidst Teglgården i fødesognet. Skrev fortællinger, skuespil og digte. Død 7.10. 1971.

.... *Jessen*, senere Strøby friskole, var på et tidspunkt ansat i Ristinge.

HUSLÆRERE: PRÆSTEGÅRDEN:

Frederiche Charlotte Harries, –1834–1840– F. ca. 1803.

Frk. *Bogø* (LF 7.2.41)

SKOVSGÅRD:

P. C. B. Bondesen, 1874– Se Magleby.

FREDERIKSBERG:

Severine Jakobinedegaard, –1834– F. ca. 1811.

Mads Bondesen, –1834. Se Hennemted.



Fodslette skole før branden 1979.

TRYGGELEV-FODSLETTE SOGNE

DEGNESKOLEN I FODSLETTE

I 1740'erne lod Banner Kaas til Hjortholm et skolehus bygge, efter at skærmydsler med degnen havde sinket foretagendet. 1800 hedder det, at skolestuen er bygget til degneboligen og i nogenlunde forsvarlig stand. 1851 er skolestuen på 3 fag, lys og hyggelig. Af de 4 længer ejer degnen selv den ene, og han har opelsket en mængde udsøgte frugttræer i sin have (H&J).

Nye bygninger rejste sig 1856. Boligen brændte 16.11. 1979, men genopbyggedes i orig. skikkelse af ejeren, lærer Kremmer, der havde købt sin skole efter nedlæggelsen. Skolejorden tidligere solgt til landm. Sv. Clausen.

DEGNE:

Jacob Poulsen, -1690-1717. Begr. Fodslette 12.3. 1717. G. m. Birthe Christensdtr., begr. Fodslette 8.4. 1726, 80 år.

Simon Arntzen Colding, –1748. Begr. 24.5. 1748, 57 år. G. 1. g. m. Anne Kirstine Jacobsdtr., begr. 26.7. 1743, 56 år. G. 2. g. i Fodslette 5.11. 1744 m. Anne Margrethe Olufsdtr.

Jørgen Mortensen Püil, 1748–1749. Død 9.4. 1749, 40 år. Tidl. skoleholder i Fuglsbølle.

Frederik Andreasen Molpidan, 1749–1771. Begr. Fodslette 22.5. 1771, 44 år. Hans første kone begr. (uden navneang.) 26.2. 1759, 42 år. S.å. døde deres »liden eneste Søn«, men allerede 11. s. e. trin. 1760 døbt en dtr. m. 2. hustru, hvis navn ej heller nævnes. Førhen skoleholder i Tranekær.

Marcus Brodersen, 1771–1779. Kbm.søn fra Odense (HK), f. 4.6. 1720, død 21.11. 1779, begr. Fodslette. G. m. Christiane Lauritzdtr. Stub, dtr. af degn Lauritz Stub i Longelse, f. 1719, begr. Rudk. 17.2. 1759. M.B. var hidtil skoleholder i Fuglsbølle, måske også en tid i Rudkb., og skal engang have været ridefoged på Skovsbo (HK). 1738 løste han borgerskab i Rudkb. på handel og købmandsskab. Den »hæderlige og vellærde Mand« boede præsentabelt. Et besøg i hans hjem med skifteprotokollen som guide: I den øverste stue finder vi 4 læderstole, 4 træstole, 1 spisebord, 1 bænkekiste m. 2 låse, 1 slagbord, 2 dragkister, 1 liden dragkiste, 1 egeklædeskab, 1 fyr-sengested »med høje Stabler og Himmel og med Cattuuns-Omhæng« og således videre i andre rum. Bogsamlingen var på ca. 50 bd., ikke så ringe dengang, halvdelen teologi, noget jura, andre videnskaber i spredt forekomst. Holberg var repræsenteret ved Niels Klim. De to døtre kunne hver tilkomme over 82 rdl. i en tid, hvor degnelønningen i Fyns-området var gennemsnitlig 52 rdl. årligt. Datteren Maren blev farmoder til politiker Klaus Berntsen.

Hans Peter Ørbech, 1780–1825. F. 1756, død 13.1. 1827, begr. Fodslette. Kaldet 2.1. 1780, cand. phil., stud. theol. G. m. Maren Køpke, degnedtr. af Lindelse. Biskoppen bemærkede, at han katekiserede »fortreffiligen – ypperligen«. Han døde under den feberepidemi, som i 1826 bortrev 63 mennesker i Tryggelev-Fodslette og noget lignende i 1827, og som også tog sønnen/efterfølgeren med. Dtr. g. m. mølleren i Sdr. Longelse.

Christen Ørbech, 1825–1827. F. 28.8. 1781 i Fodslette, død 31.7. 1827. G. m. Karen Rabe, Lykkesholm, der boede her endnu i 1834, men døde i Jylland 1860. Døtrene g. m. sognepr. Bergenhammer i Ulfborg og lærer Thøgersen i Fruering.

Jonstrup sem. 1802 (duel.). 1802 lærer i Lindelse, hvor han ejede Bolbrohuset. Som degn i F. måtte han »til Odense Latine Skole aarlig

pensere 1 rdl. 4 mk. 3 sk.«, »En sjelden retskaffen og virksom Mand« bem. præsten ved hans død.

Hans Henrich Welcke Henrichsen, 1827–1856. Skal være f. i Hårslev 1794, da formodentlig søn af smed Christopher Hansen og Karen Friedr.dtr. og døbt 15.4. Død 21.10. 1856. G. m. Caroline Margrethe Rieffesthal, f. i Herringe ca. 1792, dtr. af sognepræst Carl Frederik R. Død 3.9. 1866 af alderdom. En søn lærer i Tryggelev, en anden prokurator og medl. af Nakskov byråd.

Skårup sem. 1815. Lærer i Hennetved 1822–1825, i Lindelse 1825–1827. Da han var både degn og lærer, havde han bedre indtægter end de fleste, skolelodden var således på 31 tdr. land, som H. havde forbedret ved mergling, ligesom han havde plantet mange frugttræer. Han var dog gældbunden, og da han af den grund tøvede med i 1833 at istandsætte degneboligen, var der optæk til »Sequestration« (udpantning).

Ved sin død havde Henrichsen været syg i en årrække, »henliggende værkrubden i over 5 Aar«, »paralystisk«, men omhyggeligt plejet af kone og datter.

HJÆLPELÆRERE:

1840: *Jens Hansen*, f. 1795, Skårup sem. 1817, hjælpelærer på Thurø og konst. lærer i Rudkb., nu en gift mand, men højst ulykkelig, da han havde været forfalden til drik. Nu havde han imidlertid aflagt blot at smage spiritus og havde bragt skolen til et ligefrem fortrinligt standpunkt. Hansen blev lærer i Bederslev 1843 og døde der 25.2. 1845. (BV).

1845: *Axel Georg Müller*, f. i Kbhvn. Han var gift, men konen boede her ikke.

1848: *Hans Chr. Jørgensen*. Se Humble.

1850: *Aug. Herman Hunderup*, senere lærer her.

1854: *Johan Peter Rieffesthal Henrichsen*, der af Bøstrup skolevæsen var »udlånt« nogle måneder for at hjælpe sin syge fader.

1854–56: *Henrik Larsen*. Skårup 1854. 1863 lærer i Anset v. Haderslev.

LÆRERE, 1. LÆRERE:

Augustinus Herman Hunderup, 1857–1892. F. 8.10. 1824 i Korup, død 11.4. 1897 på Frederiksberg. S. af lærer Peder H. og Sofie

G. 22.10. 1862 i Tranekær m. Louise Franciska Bernhardine Vogelsang, dtr. af fuldm. v. generalkrigskommissariatet Henrich V. og Berha Christine Berg, Odense. F. 15.5. 1828, død 3.10. 1907.

Skårup sem. 1844 (ej uduel.). Hjælpe lærer i Fodsløtte 1850, 1853–1857 lærer i Tryggelev, 3.1. 1857 i Fodsløtte, pens. ca. 1.4. 1892. Dannebr. mand 1891.

Hunderup eksamen var en bundskraber, og Illebøllerne var krænkede over, at man forbigik deres gode lærer Bondesen, men han var en effektiv lærer, som myndighederne var velfornøjede med. »En ivrig Lærer, hvis Legeme er svagt (halter), men som underviser med Liv og Klem« (BV 56). »Af et ærværdigt præsteligt Ydre med sit sorte Tøj, hvide Bryst og høje Flipper, Brillen og Bakkenbarter« husker en gl. elev, der også fortæller, at Hunderup ikke gjorde standsforskell og praktiserede undervisning med bihjælperen som i den indbyrdes undervisnings dage. (LA 5.3.42). Ved sin afsked glædede han sig over hilsener fra gl. elever fra Hamburg til Amerika (LA 16.3.92)

HJÆLPELÆRERE:

1891–92: *Jens Peter Moritzen*. Siden 1. lærer i Stenstrup.

Niels Peter Jørgensen, 1893–1923. F. 1.3. 1959 i Skårup, død 11.6. 1934 i Bagenkop, begr. Fodsløtte. S. af gdjr. Jørgen Rasmussen og Maren Rasmusdtr. Ugift. Moderen boede hos ham sine sidste år.

Skårup sem. 1881, priv. dimitt., forberedt af Winther, Fuglsbølle. 2. lærer på Strynø 1881, 13.1. 1893 kaldet til Fodsløtte, pens. 31.3. 1923. Han var afholdt for sit muntre væsen, sine evner som fortæller og som musiker. Var der fest i skolen, strøg han violinen. Da han fl. hertil fra Strynø i den strenge vinter, fulgte en lang række kaner ham herover, og ved hans pensionering holdt man en stor fest for ham. Skolekomm. stillede sig i perioder noget kritisk til hans effektivitet. Han købte villa i Bagenkop og døde pludseligt under et besøg i handelshuset der.

Johannes Clausen, 1924–1934. F. 17.10. 1896 i Kølstrup, s. af lærer H. F. Clausen, senere Fuglsbølle. G. 21.10. 1910 m. Ellen Marie Andersen, f. 5.4. 1897 i Humble, dtr. af murer Rasmus Jørgen Markholt A. og Ane Christine Jørgensen.

Silkeborg sem. 1920. Realskolelærer i Fredericia, 1. lærer i Fodsløtte 1.6. 1924 til 31.8. 1934, da han blev 1. lærer i Skjold v. Horsens. Søn amtsskolekonsulent, Skanderborg amt.

Aage Kremmer, 1934–1962. Se centr. skolen.

FORSKOLELÆRERINDER:

Maria Degenkolv, 1901–1906. Se Bøstrup.

Karen Margrethe Gottschau, 1907–1910. F. 5.10. 1884 i Tranekær. Dtr. af 1.lærer G. Død 30.10. 1966 i Rudkb. G. 19.8. 1910 m. gdjr., amtsrådsmedl. Adolf Johs. Keilgaard.

Silkeborg sem. 1906 (ug). Aspirant her 1.3. 1907, fast ansat 1.6. 1908.

Gertha Nielsen, 1910–1912. Fra Søndersø. Konst. 1.10. 1910, ved Rudme friskole 1.1. 1912.

Kirsten Jørgensen, 1912–1913. F. 27.8. 1888 i Ærøskøbing. Dtr. af landmd. Jens Groth Jørgensen og Ane Marie Petersen.

Varde forsk.sem. 1912. Vikar Rudme og Kværndrup, konst. Fodslette 1.12. 1912, fast ansat 1.9. 1913. Ommel skole 1.1. 1914, fra 1932 Græsvænge.

Agnete Christensen, f. Thomsen, 1914–1925. F. 27.3. 1889 i Hune.

Odense forsk.sem. 1913. 1.5. 1914 Fodslette, fast ansat 1.6. 1915. Afsk. efter ansøgn. pr. 31.12. 1925, g. m. forpagter Hansen, Julskov. Tidl. g. m. N. P. Christensen.

Kathrine Sofie Thygesen, 1926–1928. F. 24.10. 1897 i Albøge. Dtr. af gdjr. Peder T. og Kirstine Friis.

Th. Langs forsk.sem. 1925. Vikar Fodslette 1.2. 1926, kaldet 1.5. s.å. 1.7. 1928 Alsrode forskole. Var medl. af menigh.rådet.

Marie Kremmer, 1928–1962. Se centr.skolen.



Tryggelev skole.

TRYGGELEV SKOLE

1735 var der bygget en skole for nogle år siden. Den brændte 1742, genopbyggedes med 7 fag skole og stuehus og 3 fag skjul. 1800 er skolen forsvaret vedligeholdt. Skolestuen beskrives 1851 som fugtig og kold, lærerboligen god og nogenlunde tilstrækkelig, jordlodden ringe. 1846 havde man planer om nyt skolelokale. Provsten fandt det påtænkte sted uhensigtsmæssigt, for tæt på en larmende smedie, og bygningerne ville komme til at ligge »i uskøn Spredthed«. Kommissionen fandt murerm. Frederik Niensens overslag unødigt højt. Man nøjedes da med en tilbygning til den eksisterende skoles østende. 99 kvadratalen grund afkøbtes ejeren af Rolighed for godt 12 rdl. Tømrer Chr. Hansen og murer Søren Jørgensen Johansen påtog sig arbejdet for h.h. 80 og 90 rdl. 1868 opføres en tilbygning til udhusene. Ved eftersyn på byggepladsen finder man, at »Tilbygningen vandsyner«! Tørvehus må vente, men det besluttet »at bygge Locum for sig selv«. Overvejelser om at ansætte en 2.lærer opgaves, man ville afvente, om privatskolen i Østerskov kunne virke af-lastende på børnetallet.

Ny skole byggedes 1901 m. 1 lærerbolig, 2 skolestuer og bolig for forskolelærerinden efter tilbud fra P. Nielsen i Nordenbro, kr. 8.200. Nedlagt som skole, men rummer boliger, bibliotek og arkiv.

SKOLEHOLDERE, LÆRERE, 1.LÆRERE:

Christen Hansen, -1709. Skifte efter ham 30.5. 1709. Broder til skoleholder Daniel Hansen i Kædeby. Han var ungkarl, havde til huse hos

den unge Hans Madsen og døde her. »Den salig Karl« efterlod sig kun lidet jordisk gods, men en del kontanter på sig og i skuffer og skabe, hvortil kom nogle tilgodehavender hos forskellige, navnlig på Lindelse-egnen. Efter at han var kommet i jorden i »Ligkiste med dertil behørig beslag«, og der var sat gravtræ på graven, betalt »opvartning« under hans sygdom m.m., var der 231 rdl. til arvingerne: broderen i Kædeby og børn af 2 afd. brødre.

Jørgen, –1720– Skolemester i Tryggelev.

Rasmus Christensen, –1745. Begr. 14.8. 1745. G. m. Anna Maria.... Var her 1712, da et barn blev begr. 24.6. Ustuderet, men kunne dog skrive og regne og havde et godt vidnesbyrd fra sognepræsten (KMH).

Jens Philipsen, 1746–1773. Døbt 31.7. 1711 i Ærøskøbing, begr. 28.12. 1773. S. af Philipp Johansen og Ane Jensdtr. G. 19.4. 1739 m. Kirsten Andersdtr., begr. 9.11. 1799, 71 år. Aktiverne efter ham beløb sig til ca. 38 rdl., men gælden slutte ca. de 22. 1 søn (eftermanden) og 3 døtre.

Anders Jensen Philipsen, 1773–1810. Formandens søn. Døbt i Trgl. 28.11. 1745, begr. 8.5. 1810. G. m. Inger Jacobsdtr., død 18.2. 1837, 74 år. Hans enke boede hos en datter og svigersøn, der var daglejer, måske i det hus med jord, som Philipsen havde ejet. »En god Skoleholder, men kun en maadelig Catechet« (BV). »Vel skikket og paa-passende« (Indb. 1800). Biskop Tønne Bloch har åbenbart virket foruroligende på skoleholderen, der katekiserede »med yderste Angst«. Søn skoleholder på Hou, men meldte sig til søkrigen, en anden bosat formentlig i Bordeaux, 1 dtr. Philipsen var kendt for at have orden i økonomien. (Skifteprot.)

Johan Ludvig Rasmussen, 1810–1828. F. 8.12. 1774, død 10.8. 1828. S. af skoleholder Mads Rasmussen Gynger og Ane Marie Madsdtr., V. Åby.

Skoleholder i Ulbølle ca. 1800–1910, hvor han boede hos degnen Bagger og læste for de små børn. Provsten imponeredes ikke af hans resultater: »Det gaaer nok an« (1822). Rasmussen dræbtes af lynet på skolens mark s.m. en husmand fra stedet.

Christian Ehrenreich Brandt, 1828–1835. F. 5.11. 1805 i Tryggelev, s. af sognepræsten Gomme Frederik B. og Louise Brockdorff. Død 7.2. 1884. G. 10.11. 1832 m. Johanne Elisabeth Henriksdtr., dtr. af møller i Kinderballe, Henrik Johansen og Sidsel Rasmusdtr., f.1813, døbt 4.4. Død i Kædeby 19.2. 1897. Begr. Humble.

Skårup sem. 1835 (mg). Overtog 1835 svigerfaderens mølle og var til sidst gårdejer i Kædeby, hvor han døde som aftægtsmand. »En ståtelig gammel Kæmpe med Hundreder af lystige Historier«. (Fr. Graae).

Christian Masted Clausen, 1835–1853. Se Longelse.

Aug. Herman Hunderup, 1853–1857. Se Fodsllette.

Johan Peter Rieffesthal Henrichsen, 1857–1876. F. 21.5. 1830 i Fodsllette, død 11.5. 1880 på Lolland. Søn af degnen i Fodsllette. G. 11.8. 1864 i Bøstrup m. Stine Møllmann, der 1880 efter mandens død boede i Abildtorpe v. Nakskov og havde i pension 213 kr. + 30 kr. til hvert af de 3 yngste børn af 4 ukonf.

Skårup sem. 1851 (duel.). Hjælpe lærer og 2.lærer i Bøstrup 1854–1857. Lærer i Tryggelev 12.2. 1857. Afsk. 31.8. 1875. Hans gerning er begyndt godt i Bøstrup: »Har i sig glimrende Gaver, arbejder med Held og Nidkjærhed«, men i Tryggelev fandtes han efterhånden »uden Liv og Interesse, stundom nær ved at forfalde« (BV 68). Skolekomm. var utilfreds, og det blev ikke bedre, da Henrichsen søgte trøst i flasken og kommissionen måtte høre, at han havde været »besværet af Drik i Skolen«. Han truedes med embeds fortabelse. Da han følte sig for svag til alene at styre sin skole, antog han 1872 en hjælpe lærer, den senere efterfølger Andreas Møller. Fra 1874 opholdt han sig den meste tid hos en broder på Lolland for at komme sig af en mavekatar, han havde pådraget sig ved »uheldige diætiske Forhold i sit Hjem«. Der bevilgedes ham afsked uden pension, men med en understøttelse svarende til halv pension, 426 kr. årl. (SP).

Andreas Møller, 1876–1889. F. 22.6. 1842 i Nr. Broby, død Rudkb. 25.6. 1889, begr. Tryggelev. S. af lærer Sylvest Albr. Møller og Karen Andersen. G. 1. g. m. Anna Margrethe Lykkedahl, død 29.7. 1880. 2. g. m. Helene Ramsing.

Blågård sem. 1866. Konst. Tryggelev, kaldet 7.2. 1876. På vej til dyrskue i Rudkb. blev han syg, bragtes til hotel Langeland, men døde ved ankomsten hertil, efterladende sig kone og 5 uforsørgede børn i små omstændigheder. Hun modtog derfor Danmarks Lærerforenings højeste enkeunderstøttelse, 50 kr. om året. (FS). En søn slog sig senere op som storbedrager i Paris.

Vakancelærer: *Jørgen Ludv. Rasmussen*, senere 1.lærer i Stige.

Rasmus Nielsen, 1889–1912. F. 2.9. 1847 i Torpe, død 11.6. 1921 i Hundstofte, begr. Trgl. S. af parcellist Niels Chr. Pedersen. G. 29.12.

1871 m. Henriette Jørgensen, f. 5.6. 1846, død 28.10. 1910, dtr. af kromand i Lindelse P. Jørgensen og Caroline Christensen.

Skårup sem. 1867 (m. duel.). 1867 lærer ved den nye højskole i Lindelse, 1868 2.lærer i Lindelse, 1873 i V. Kædeby, 9.9. 1889 lærer, senere 1.lærer i Tryggelev til 31.12. 1912. Rasm. Nielsen havde sem.holdets næsthøjeste eks. og var anerkendt i og uden for skolen, hvorfor det krænkede ham særdeles, at skolekomm. rettede kritik mod hans arbejds- og eksaminationsmåde. Han sagde sin stilling op i bitterhed. I årene forud havde Jensen i Østerskov og Jørgensen i Fodslette været i lignende situation. Ingen er ufejlbarlig, men sagsakterne lader formode, at lærerne dengang som Henrichsen i sin tid ikke havde de letteste vilkår. Den af præsterne, som synes at have forstået lærerne bedst, var tilsyneladende den mere end halvgale pastor Karstensen. R.N. flyttede til sønnen i Stoense, men kort efter til Hundstofte, hvor dtr. og svigersøn boede.

Den ældste søn af i alt 10 børn var lærer P. V. Nielsen i Stoense, en anden søn var lærer på Lolland – og en blev bortvist fra seminariet. R.N. var fmd. f. Det langel. Brandass.selskab 1889–1916 og medv. ved oprettelse af sygekasse og folkebogsaml. m.m.

Aage Kristensen, 1913–1920. F. 23.3. 1881 i Brudager. S. af gdjr. Rasmus K. og Marie Pedersen. G. 5.2. 1913 m. Trine Rønøde, f. 27.3. 1884, gårdejerdtr. fra Mols. Hun var udd. ved Vejle forskolesem. 1904 og havde virket i friskolen.

Silkeborg sem. 1904. Bramminge efterskole 1904–1905, Langtved friskole 1905–1913, 1.lærer Tryggelev 1.2. 1913–31.3. 1920. 1.lærer i Hesselager 1920–1943. Kordirigent m.v.

Svend Kiær, 1920–1924. Se Snøde.

Niels Ermose, 1924–1962. Derefter centr.skolen.

FORSKOLELÆRERINDER:

Maren Andersen Farstrup, 1901–1942. F. i Væde, Veflinge s. 12.8. 1873. Dtr. af boelsmd. Anders F. og Rasmine Petersen, død i Odense 1.4. 1945, begr. Veflinge.

Varde forsk.sem. 1901. Tryggelev skole 1.10. 1901 (tiltrådt 21.9.)–31.7. 1942. Medl. af menigh.rådet 1916–20, 1921–42 medl. af lærerkredsens best. Tidl. elever husker hende som en bestemt, meget effektiv lærerinde. Boede som pens. i Odense og døde på vej hjem efter et besøg.

Vikar: *Ellen Andersen*, søster til Egon A., Hesselbjerg.

Inge Dam Nielsen, 1942–1951. F. 13.9. 1908 i Fåborg. Dtr. af læge Bertel Dam Nielsen (i Tryggelev 1944–46) og Gerda Katharina Hansen.

Odense forsk.sem. 1938, skolekøkkenudd. Ansat i Allested, i Trgl. fra 1.12. 1942 efter kort vikariat her. 1.12. 1951 Boeslunde.

Elna Petersen, 1952–62. Derefter c.skolen.

Vikar: *Jørgen Poul Jørgensen*, sognepræst, senere provst 1954–1962, derefter ved centralskolen o.fl. andre skoler.

2.LÆRER:

Carl Christian Poulsen, 1952–1954. F. 4.9. 1925 i Svendborg. Skårup sem. 1950. Humble realskole 1950–1952, vikar i Trgl., ansat 1.12. 1952–30.11. 1954. 1.lærer i Fuglse. G. m. Ingerlise Ebbesen, se Østerskov.



ØSTERSKOV SKOLE

Oprindelig en privatskole, ikke egentlig oprettet på et ideologisk grundlag, men af praktiske, skolevejsmæssige grunde som i Helletofte. Skolen begyndte i maj 1867 med 12 elever, ved udg. af 1868 var der 55. Største forkæmper for den var gdjr. Jørgen Kobjerg. Kommunen tilbød at støtte skolen med 400 kr. årligt, men vel at mærke mod at få kaldsretten og retten til s.m. læreren at bestemme bøger. Rasmussen Stenbæk fra Nordenbro friskole, som naturligt nok var involveret i skolens oprettelse og drift, nægtede at have med den at gøre, hvis den på den måde blot blev til en art biskole, den skulle stå frit. Sådan gik det, Stenbæk fandt frem til den første lærer.

Skolen blev kommunal i 1875, idet man købte bygningerne af friskolelekredsen. Lærer Jens Hansen fandt i 1883 skolebygningen ualmindelig simpel, og hans eftermand klagede højt over de tynde, utætte bindingsværksvægge. Skolen blev nybygget 1883, og kommunen lånte 490 kr. til inventar. Men der var grænser for flothederne: da lærer Jensen søgte om en vandledning fra brønden til køkkenet, afslog skolefonden andragendet »som ganske urimeligt at bebyrde Skolefonden med«.

Skolen reduceredes til forskole 1951 og nedlagdes 1.12. 1954, da børnene overførtes til Tryggelev skole.

Kristen Nielsen, 1867–1869. F. 2.3. 1846 i Gadbjerg, død 1901. S. af husmd. Niels Jespersen, Tofthøje, og Ane Else Jensdtr.

Jelling sem. 1866 (2. kar.). 1866 priv.lærer i Sædder, 1.5. 1867 lærer i Østerskov, 1.1. 1870 Frederikshåb, 1882 i Tågelund.

Skolekomm. fandt, at han underviste »med Liv og Inderlighed«, mens biskoppen, hvis livret ikke var friskoler og deres gerninger og væsen, fandt ham »slet begavet og famlende mellem Friskolesnak og ordentlig Læren«.

Rasmus Hansen Nielsen, 1870–1873. F. 29.6. 1847 i Fodslette, død 15.4. 1924. S. af selvejerhusmd. Rasmus Nielsen og Inger Rasmusdtr., Linesminde.

Blågård sem. 1869 (3. kar.). Fra Østerskov kom han til Østerenge skole, Storvorde, 1887–1889 1.lærer og kirkes. i Egå, lærer v. Svendborg byskole 1889–1906. Ved hans forflyttelse fra Østerskov udtalte skolekomm.: »Han har varetaget sin Gjerning med Flid og Duelighed og omgaaedes Børnene med Godhed og Kjærlighed«.

Til at forestå gymnastikunderv. og geværøvelserne(!) antog læreren 1872 sergent, dannebr.mand *Mads Henriksen*, Fodslette. Han havde

en plads til rådighed, men »ingen Apparater«. Henriksen var allerede 1869 antaget til samme funktion i Tryggelev til stor tilfredshed.

Jens Hansen, 1873–1883. Se Hennemved.

Kristian Nielsen Jensen (Gilberg), 1883–1902. F. 2.3. 1850. G. m. Caroline Munk. Seminarist fra Århus 1875 (2. kar.). 2.lærer i Hasseris 1877–1880, Nørremark skole v. Marstal 1880–1883. Østerskov 15.9. 1883. Pensioneret 31.3. 1902 på grund af sygdom.

Han var uden tvivl en kvalificeret og kundskabsrig lærer, men dårlig lønningssituation og et hidsigt temperament gav ham vanskeligheder. Fra ca. 1880 plagedes han ydermere af kronisk svælg- og strubekatar, der var som »Knappenaale i Halsen«. Allerede 1896 var der bevilget ham hjælpelærer, men da han i 1899 og 1901 søgte om at få denne ordning forlænget frem til 1906, protesterede 73 beboere, da de fandt lærerens helbredelse usandsynlig, og da de savnede et skolehjem-samarbejde. Yderligere boede læreren nu i Odense og havde sit gode udkomme som bestyrer af Dansk Andels Ægeksport.

En musikalsk familie: sønnen Thorvald blev organist v. Fredensborg slotskirke, hans dtr. er koncertpianistinde Ellen Gilberg.

Vikarer under lærerens sygdom:

Alfred Gjedrik Andersen, senere lærer i Hårby.

Efter endnu et par vikarer ansattes:

Johannes Nielsen, 1898–1902. Han blev 1.lærer i Allindelille og antog navnet *Elmkjær*. Død april 1951.

Albert Nielsen Kristensen Sandager, 1902–1936. F. 6.2. 1870 i Sandager Skovby, Bregninge på Ærø, død 17.12. 1948. S. af gdjr. Christen Albertsen og Maren Nielsen. G. 20.5. 1899 i Rønninge m. Anne Marie Johanne Ottosen, f. 1.8. 1872 i Rønninge, død 25.1. 1955. Dtr. af møller Knud O. og Gjertrud Jeppesen.

Skårup sem. 1889, ny prøve m. bedre resultat fra Blågård sem. 1890 (duel.). 2.lærer i Bregninge, Ærø, 1891, enelærer i Sdr. Vium 1896, lærer i Holtum 1900, Østerskov 1.6. 1902. Pens. 30.11. 1936 og bosat i Vanløse. En dygtig og afholdt lærer, som fik den noget forsømt skole på fode igen. Han spillede orgel og cello, oprettede strygekvartet og sangkor. »Børnene er snart mere glade for at være i Skole end hjemme«, lød det ved hans jubilæum i 1927. (LA 2.6.27). I samme anledn. skænkede han Tryggelev kirke, hvis organist han var, en messinglysestage m. inskription.

En datter opdagelsesbetjent og forf., pseud. Gerder Sandemand.
En anden dtr. ans. ved Landbohøjskolen. Sønnen præst, sidst i Kalvehave.

Viggo Aamand, 1937–1950, se Stoense.

Vikar 1951: *Villads Petersen*, sognepræsten her.

Ulla Hansen, Fodslette.

Ingerlise Poulsen, f. *Ebbesen*, 1952–1954. F. 23.6. 1922 i Vangede, Gentofte komm. G. m. lærer Carl Chr. Poulsen, Tryggelev.

Skårup sem. 1948. Årsvikar Svendborg 1948–49, Magleby skole 1949–52, Østerskov 1.10. 1952–30.11. 1954. Derefter Krønge, Lolland.

HUSLÆRERE M.V.:

PRÆSTEGÅRDEN:

Eskild Bondesen, –1787– Siden præst i Lyng-Uggeløse. Forf.

Peter Petersen, –1820– Skårup sem. 1820. G. 1819 m. degnens dtr.

Jens Carl Fred. Michelsen, –1870–. Også vikar i Illebølle. Præst.

Nikolaj Faber Strøm, 1888–91. Cand. theol. Sem.lærer Nr. Nissum.

Lisbeth Brøndsted, præstens dtr., underv. omkr. 1900 søskende og andre.

ROLIGHED:

Jørgen Peter Thomsen, 1872– Se Lindelse.

LYKKESHOLM:

Johan Jacob Jacobsen, –1834– S. af læ. Jacobsen, Fuglsbølle. Senere lærer i Sandholt-Lyndelse.

Marius Eriksen Gulddahl. 1905–06. Jell. sem. 1901. Teglværksejer og forfatter.

GERTRUDSHOLM:

Anna Marie Hansen, –1907. Vord. sem. 1905. 1907 læ.inde i Nyrop.

TRYGGELEVGÅRD (KNEPHOLM):

Chr. Christiansen, ca. 1837–40. Se Simmerbølle.

HJORTHOLM:

Conradine Mule Ortmann, -1840– F. ca. 1812. Dtr. af præsten i Magleby. Død 1888. G. forp. S. U. Pape.

Johs. E. Knudsen, ca. 1864. Se Ø. Kædeby.

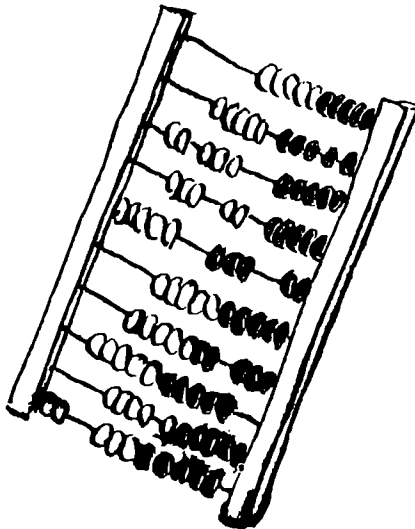
Folker Larsen, 1866–67. Jell. sem. 1865. Lærer i Revninge.

Hans Rasmussen, 1867–69. Jell. sem. 1866. Skolebst. og museumudir. i Odense.

Frk. *Bjørner*. Ca. under 1. verdenskrig.

-1787– *Peder Pedersen*. »Læser i Skolen«. 16 år. (Fodslette).

Hanne Bodeline Pedersen, død 1922 som fattigunderstøttet fhv. sypige, erindres at have holdt pøgeskole i Tryggelev.





Magleby skole. Lærer Bondesen og hustru.

MAGLEBY SOGN

DEGNEGÅRDEN, KIRKEBYENS SKOLE

1743 bestod degnegården af 3 huslængder og et gammelt gadehus. Fra 1812 var degnen tillige skoleholder uden særlig skolestue. Egentlig skole oprettet i forb. med lærer Mortensens ansættelse 1815–16. 28.7. 1819 var licitation på våningshus for lærer Mortensen. Det stod dog først færdigt 1826 og var opf. af snedkermester Fr. Jørgensen Paaske i Hennemved. 10 fag bindingsværk og stråtag. Efter Dahls død omgikkes man med planer om at nedbryde 5 fag af Nordenbro skolehus, føre dem til kirkebyen og sælge resten af besparelsesgrunde. Det skete dog ikke. Omkr. 1850 udgjorde beboelse og skolehus 16 fag i godt bindingsværk, godt indrettet og med god plads, læreren har for egen regning udvidet udhuset med 6 fag til 14. Jordlodden var 7 td. land, veldyrket. Yderligere udvidelse af udhuset 1852. Afhængighedsforhold til beboerne, der hjalp læreren med dyrkningen, havde »skadelig Indflydelse paa hans Virksomhed som Lærer« (H&J). 1858 fremlagde lærer Harboe tegninger og overslag til en udvidelse, der måtte udsættes til 1860, hvis han ikke selv ville lægge ud.

Et nyt skolehus i stedet for det gamle og brøstfældige blev bygget 1866 ved tømmerne Jens Thomsen og Christian Nielsen og murer An-

ders Kongerslev, alle Nordenbro, for i alt 234 rdl. 3 mk. Årstallet stod på en plade over indgangen. Gennem en forstue kom man ind i skolelokalet, der opfyldte hele bygningen, erindrer Karl Elnegaard. Midt for langvæggen over for indgangen var katederet, og nær derved kakkelloven. Der brugtes ikke skiftefodtøj, hvorfor der kunne stå pøle af snavset snevand, hvor man sad. Rengøring fandt sted lørdag eftermiddag. Skolepiger bevæbnede med mægtige riskoste tog fat, så der stod tåger ud af de åbne vinduer, som var der ild i skolen. Man gik i skole fra 8–16 med 1 times middagspause, og man sad ved 4-mandsborde, drengene til højre, pigerne til venstre for indgangen. Hvis drengene på vejen hjem kom i slagsmål eller på anden måde larmede, dæmpede det kolossalt på gemytterne, hvis provst Fabricius fra sin have kastede sit blik ud på vejen! (1870'erne–80'erne).

Beboelsen fornyedes 1892, og et helt nyt skolekompleks opførtes 1919. Nu kan man glæde sig over de stilfulde bygninger, men der var ellers dengang ikke ringe modstand mod projektet. Dels fandt man ikke de gamle bygninger kassable, dels havde man for få år siden sat store penge i skolen i Bagenkop. Man fortalte tilmed, at den ny skole skulle koste den lammende sum af ca. 100.000 kr.! Der stod i aviserne om beskyldninger, sagsanlæg og »utrolig pikante historier« (hvad det så ellers var for nogle). Men skolen kom op at stå, og lærer Bondesen forsikrede med sin nye kollega at ville begynde gerningen i den nye skole i Jesu navn. I vore dage danner den som bekendt rammen om en højskole.

Enkesædet, der i 1890 udlejedes til skomager Hansen, solgtes senere for 1.000 kr., ligesom skolelodden blev afhændet 1901.

DEGNE:

Thomas Andersen, død før 20.3. 1683, g. m. Agnete Ditlevsdtr., begr. 8.3. 1691. (Rudkb. Byf.)

Simon Christiansen Swabe, 1685–1716. Begr. 20.5. 1716, 62 år. S. af slagter Christian S. Hans kone, Ellen, begr. 23.2. 1728. Var tidl. løbedegn til Longelse. Da han overtog embedet i Magleby, fandt han degneboligen »totalt ruineret«. Ud over eng havde han 5 tdr. 2 skp. sædejord og kunne avle op til 20 tdr. korn. Nogle, som degnen i Fodslette, kunne dog have adskilligt mere.

En søn »druchnede« kort efter sit bryllup. 1704 måtte en datter stå åbenbare skrifte efter at være »besøvet«.

Anders Jensen (Stub), 1716–1745. Begr. 2.3. 1745, 62 år. G. m. Kathrine Marie Knudsdtr., død 2.4. 1744. Substitut i Longelse –1714–1716.

Christian Wædscher, 1745–1771. Kaldet 26.4. Død 3.2. 1771, begr. 11.2. Student iflg. kaldsbrev. G. m. Jytte Malene Danielsdtr., som endnu 1787 boede i Nordenbro. Han var også skoleholder i Bagenkop.

Wædschers økonomi var ikke god. På skiftet efter ham var fremlagt et brev fra 1747, hvori han klager: »Det har været besværligt for mig at besætte et tomt og øde Sted fra Grunden med Kvæg, Bæster og andet Tilbehør«, og den »hæderlige og vellærde Mand« efterlod et fallitbo med stor gæld til mange sider. De efterladte vedgik da heller ikke arv og gæld. Som det var tilfældet andetsteds, måtte enken af den afdødes få gangklæder lave sørgeklæder til sig og børnene. Af dem var der fire fra 14 til 23 år.

Frederik Nissen, 1771–1800. Kaldet 5.11. F. 1738, død 3.11. 1800. S. af forp. på Pæregård Christian N. og Gundel Goth. Hans første kone begr. 27 år gl. 3.6. 1773. 2. g. g. 1.9. 1774 m. Karen Krag Rosenstjerne, dtr. af præsten i Magleby Niels Rosenstjerne K. og Jacobine Ernestine Zumbildt. Begr. 24.6.1809. Hvis der ellers er noget hold i sagnet, må det være hende, der som formodet død var henstillet i kirkens sideskib, hvor en karl søgte at skære ringene af hendes fingre, hvorved hun blev vakt til live.

Frederik Nissen lå til sidst som krøbling (BV). Socialt gik det slem tilbag for de flg. generationer i slægten.

Otto Diderich Dahl, 1809–1814. F. ca. 1774, grevelig skoleholder i Tranekær, inden han kom til Magleby. G. m. Frederikke Gorrison, død 27.2. 1829, 48 år. Han var Maglebys sidste sognedegn og fra beg. af december 1812 tillige skoleholder. Den første måned var der slet ingen forsømmelser. »Gid Enden maa vorde Begyndelsen lig«. Men i april 1814 forsvandt Dahl på overfarten til Slesvig og måtte anses for omkommet. (SP).

LÆRERE, 1.LÆRERE:

Niels Mortensen, 1815–1828 (emb. var besat sept. 1815). Død 3.9. 1828, 40 år, begr. Magleby. Forældre og fødested uvisse. G. 12.11. 1815 i Stenstrup m. Henriette Philipine Vilhelmine Striegler, f. ca. 1787 i det tyske, død i Svendborg 9.12. 1868. Dtr. af indvandret musiker Johann Gottlieb Striegler og Marie Judite Philippine Hoffmann.

Brahetrolleborg sem. 1812. Lærer i Nordenbro –1815. Efter hans død opførtes et enkesæde på 5 fag, som enken i 1851 overlod til lærer Mads Jeppesens enke, der sad i trange kår. (SP).

Christian Harboe, 1828–1862. F. 5.2. 1795 i Bøstrup, s. af Nicolai Harboe og Ellen Margrethe Holgersdtr., død 18.3. 1862 »efter et langt og

smertefuldt Sygeleie og 40 Aars Ægteskab«. G. m. Dorthea (ell. Dorthe) Møller, døbt 4.11. 1794 i Sørup, dtr. af degn Hans Møller og således søster til lærer og godsejer Jacob Møller, Skovsgård. Død 21.1. 1868 i Søndebro. Begr. Magleby.

Vesterborg sem. 1816. Lærer i Kædeby 1816–1818, kaldet til Magleby 24.12. 1828. Han blev hjulpet til sem. af grev Ahlefeldt, der holdt af ham »som kunde han være min Søn«. Harboe tog initiativ til ind-dæmningen af Magleby nor i 1853. Skal man tro visitatsnoterne, var han som skolemand knap så effektiv. En mindesten for Harboe og inddæmningen rejstes ved Smedeløkken s.f. Magleby 1913. En søn drev Bagenkop handelshus og gæstgiveri.

Hjælperlærere:

Chr. Th. Crone, 1857–58. Siden 1.lærer i Sdr. Broby.

Wolder, sem.aspirant, febr.–april 1861.

Hans Chr. Petersen, 1861, ca. 1.8.– Se Hov.

1857 bevilgedes 40 rdl. til denne aflastning.

Alexis Emil Vige Valdemar Kircheiner, 1862–1891. F. 8.11. 1828 i Kbhvn., død 8.5. 1899 i Rudkb. Søn af løjtn., toldass. Carl K. og Emma Franciska Wadskjær. Det hed sig rigtignok blandt folk, at han skulle være uægte søn af Frederik VII. G. 14.11. 1851 m. Karen Marie Pedersen, f. i Østermarie 10.9. 1826, dtr. af lærer Jens P. og Ellen Agnete Rytter. 7 børn.

Jonstrup sem. 1850 (1. kar.). Østermarie Ndr. skole 1850, Poulsker 1854, Pedersker 1858, kaldet til Magleby 28.5. 1862. Her var han till. organist fra 1874. »Fra Barndommen af bestemt for Studeringer maatte jeg strax efter min Confirmation opgive disse paa Grund af Mangel paa de fornødne Pengemidler. Efter min Confirmation anvendte jeg en Tid deels med Contoirforretninger og deels til at forberede mig for Lærerkaldet« (Emb.bog). Elev af ham, Karl Elnegaard, beretter, at K. også som ældre var en ivrig lærer, livlig i sin undervisning og ikke slem med remseriet. Tampen blev svunget undertiden, men ikke længe ad gangen, da læreren tabte pusten. Man begyndte gerne dagen med »Af Højheden oprunden er« og sluttede med »Nu lukker sig mit øje«. Skoledagene var jo lange! Fra lærerens lejlighed hørtes toner fra det taffelformede klaver, mens takten kom fra karlens plejlslag i laden. Undertiden så man madam Kircheiners fornemme og noget strenge ansigtstræk. Det fik drengene til at »stryge topsejlet« i en vis fart! (LA 3.1.40).

Hjælpe lærere:

A. M. Rasmussen, 1883–1887. Se Nr. Longelse.

Hans Hansen Toft, 1888–1891. Skoleinsp. i Odense. Død 1939.

Peter Christian Balieu Bondesen, 1891–1923. F. 4.7. 1853 i Illebølle, Lindelse s. Søn af lærer Peter Nicolai Bondesen o.h. Død i Lohals 17.5. 1924. G. 3.10. 1879 i Christiania (Oslo) m. Hilda Bugge, f. 26.2. 1847, død 1938. Dtr. af sognepræst i Thingvold Jochum B. og Oline Nanstad. Begr. Vestre kirkegård, Kbhvn.

Skårup sem. 1874 (duel.). 1. del tog han om i Kbhvn. Suppl. kursus i sang og musik. Konst. lærer i Illebølle 1874, huslærer på Skovsgård, hjælpe lærer i Ellested 1875, 1879 lærer og kirkesanger s.st. 1.4. 1891 i Magleby, fra 1919 1.lærer. Org. i Magleby. Flyttede efter skolegeringen til Lohals. I Illebølle havde man gerne set ham som faderens efterfølger, men han var for ung til stillingen. Bondesen og hans hustru var meget afholdte i Magleby. Deres sølvbryllup fejredes i tre dage: for ægtepar, for ungdommen og for skolebørnene. En skole-dreng tog fra Magleby til Lohals for at være med ved bisættelsen og præsenterede sig som »Bondesens bedste ven«. Et vidnesbyrd om de gode forhold i lærerhjemmet er, at man havde den samme tjenestepige i 52 år. Samarbejdet med provst Sabroe var enestående godt, der taltes om »pinseluftning« over sognet.

Bondesen fik et navn som historisk forfatter. Begyndelsen var en desværre utrykt afhandling om hans egen slægt, udgivet blev bl.a. »Degnekår«, »Elise Ahlefeldt«, »Slægten Bugge«, et par skolebøger og en del tidsskriftartikler samt »Fredløs«, en nok for idealiserende skildring af den bemærkelsesværdige lærer Matthisen i Illebølle.

En søn var viceinsp. i Kbhvn., hos ham boede Hilda Bondesen de sidste år.

Niels Peter Jensen, 1923–1961. F. 21.2. 1894 i Ø. Hassing s., død 17.5. 1961, begr. Magleby. S. af husmd. Niels Chr. J. og Else Margrethe Nielsen. G. 25.11. 1917 m. Asta Emilie Olsen, f. 20.10. 1896 i Hjørring, død på Lindelse plejehjem 26.12. 1981, dtr. af Chr. Olsen og Thora Emilie Stephansen.

Hjørring sem. 1915, årskursus dansk og tysk. 2.lærer i Hals 1916, efter vikariat her. 1.10. 1923 1.lærer Magleby, nr. 1 bl. 17 ansøgere. Organist, korleder.

N. P. Jensen døde pludseligt i skolegården. Elev af ham, senere højsk.forst. Brogaard mindedes hans skr. danskundervisning: »Det lidt trivielle fag med grammatisk analyse og andre kedsommeligheder gjorde han til noget, der vakte vor interesse« (Nekr.)

Aage Vilb. Jensen, 1962–1966. Derefter centralskolen.

SKOLEHOLDER:

Peder Christensen –1718– Skolemester for bønderbørn. G. m. Cathrine Marie

2. LÆRERE, LÆRERINDER:

Carl Brunander Andersen Sund, 1919–1927. F. 7.3. 1896 i Hjørring, s. af stenhuggermester Peter M. A. Sund og Marie Christensen. G. 22.8. 1920 m. Marie Hvidegaard, f. 8.1. 1887 i Hjørring.

Hjørring sem. 1917, årsvikar i Grenå og Hjørring 1917–1919, 1.12. 1919–30.11. 1927 2.lærer i Magleby, derefter 1.lærer i Vejlbj, Randers amt.

I avispolemik lagde han puritanske, antigrundtvigianske holdninger frem. Ungdoms falden for tomme fristelser bekymrede ham. Han var kirkesanger »paa en iørefaldende, ja, næsten fortryllende Maade«. (LA)

Richard Jensen, 1928–1932. F. 6.5. 1905 i Grenå, s. af hotelejer Rasmus J. og Jensine Rasmussen. G. 18.5. 1929 m. Olga Antoni Torsted, f. 1904 i Laurbjerg.

Ranum sem. 1926. Vikariater i Thy. 1.12. 1927 vikar, 1.4. 1928 2.lærer i Magleby. 1.12. 1932 1.lærer i Albøge.

Vikar i juni 1933: *Victor Rasmussen* fra Nordenbro. Skårup sem. 1931. Viceinsp. i Broager.

Alfred Nielsen, 1933–1947. Derefter Nordenbro vestre. Se centr.skolen.

Svend Ingemann Rasmussen, 1947–1949. F. 24.1. 1913 i Salby, Mesinge s. S. af landpost Hans Erik Alfred Rasmussen og Kirsten Larsen.

Skårup sem. 1936. 1949 1.lærer i Ebberup, 1954 i Stige. Insp. 1964–78. Død 30.3. 1987.

Gerda Mortensen. 1954–1957. Født den 4/3 1931 i Tryggelev. Datter af rentier Rasmus Mortensen og Anna F. Hansen. Gift med lærer – senere medlem af hovedstyrelsen i Danmarks Lærerforening – Peter Kristian Fløj-Jensen, f. 27.11. 1927 i Fly. Odense sem. 1954. Lærer på Vestre skole i Odense 1957–1963 og ved Rødding skole, Spøttrup kommune, 1963–

Jørgen Horsbøl Petersen, 1959–1960. F. 28.11. 1931 i Kbhvn. Udlært kok. Fl. 28.6. 1960 til Kirke Flinterup, senere Grønland og Jylland.

Birthe Petersen, f. Knudsen. F. 20.2. 1937 i Solbjerg, Fred.berg. G. m. Jørgen H. Petersen.

Poul Møller Sørensen, 1.9. 1960–. Kom hertil fra Middelfart. Tidl. be-tjent.

Karen Møller Sørensen, hustru til førnævnte.

Ole Urban Knudsen, 1960–1966. Se centr.skolen.

Hanna Knudsen, f. Jensen. F. 2.3. 1938 i Ørridslev. Kom hertil fra Gen-tofte komm. Var ansat 1962–63, afsk. efter ansøgning. G. m. Ole Ur-ban K.

Alfred Nielsen, 1960–1966. Derefter centr.skolen.

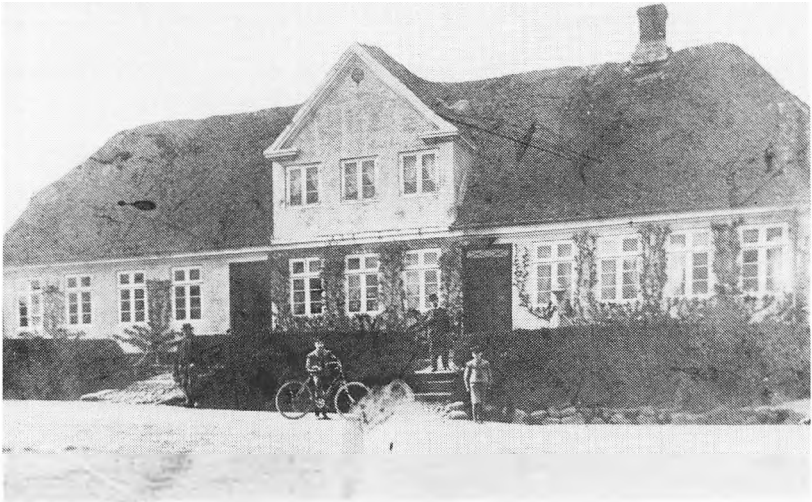
Birgit (Gitte) Christensen, f. Eriksen. 1962–66. Se Humble c.skole.

Betty Fenger Hansen. 1963. Se videre under Tullebølle centralskole.

Bent Lauridsen, 1964–1966. Derefter centralskolen.

Inger Mansa, 1964–. Derefter centr.skolen.

Vikar nogle mdr. 1961: *Helge Højgaard Jensen*. Se Rudkøbing kommu-neskole.



Nordenbro skole, endnu stråttækt.

NORDENBRO SKOLE (ØSTRE)

Skoleholdere nævnt fra 1711, en kontrakt mellem bymændene og skoleholderen fra 1720. 1739 er der 7 fag skolehus, der skal istandsættes og øges med 3 fag. Embedet betjenes af degnen eller substitut. 1814 påtænkes den nedlagt, men i stedet ophævedes Bagenkop skole.

Inden nybygningen i 1858 bestod skolen af i alt 16 fag hus. Der var ret god plads, men udhusene var dog utilstrækkelige, så læreren med tab måtte sætte halvdelen af sit korn i hæs. Haven var lidt væk fra boligen, der lå ganske nær møllen, en praktisk ting dengang.

Sidst i maj 1858 vedtoges at sælge den gamle skole på auktion fag for fag til nedbrydning og at opføre en ny, anslået til 838 rdl. 3 mk. 5 sk. Skolen må være færdig til oktober, men det kniber med at skaffe langhalm til tækningen. Der skal være 2 rader tagsten neden om taget. Murrermester Johansens overslag var ca. 52 rdl. højere, end man selv havde regnet med, men man mente, det kunne nedbringes. Mens byggeriet stod på, måtte lærer Jensen og hans kone residere i arbejdsanstalten.

Skolen er nedlagt, men pynter stadig på byen, bortset fra de moderne vinduer! Der er indrettet handicap-kollektiv i den.

SKOLEHOLDERE OG ENELÆRERE:

Mathias Pedersen Blad, -1711-1717- »Dansk Skolemester«. G. 18.1.

1711 m. Marie Hansdtr. Barn begr. 7.2. 1717. En Jørgen Pedersen Blad fæster et hus i Nordenbro 1711. Identiske? Brødre?

Ambrosius Ferber, –1720. Tillige skriver ved grevskabet. Bymændene var utilfreds med ham og antog den næstnævnte. (KMH).

Hans Christensen Rasch, 1720–1751. F. i Kerteminde, hjemmedøbt, fremstillet 31.1. 1697, begr. 20.3. 1751. S. af skrædder Jens Christensen Rasch. Tvilling. G. 17.8. 1721 m. Hans Skomagars dtr. Anne Hansdtr., begr. 8.8. 1750. G. 2. g. m. Maren Andersdtr. Møller, der hidtil havde boet i og åbenbart misligholdt et hus tilh. fru Kragh på Broløkke. Indb. 1739 betegner ham som ustuderet. Han fik tildelt jord, 16 læs tørv og vedl.holdelse af skolehuset samt de sædv. 2 skill. ugl. i skolepenge og vederlag for skrivning og regning efter forhandling for at lære børnene gudsfrygt, at læse bøger og breve og at skrive og regne. (PA).

Hans »stervbo« var ret beskedent, kun få rdl. til enken og hendes stedsønner, når gælden var modregnet. Hun tilbagekøbte en del af bohavet på auktionen, hvor også degnen Wædscher i Magleby og skoleholder Lorentzen i Søndebro var blandt de bydende. Husdyrholdet var overskueligt, af »levende Creaturer« var blot 1 rødrygget ko, 3 får med deres »grøde« og 3 bistader.

Den ene søn skoleholder i Vejringe, den anden eftermand i emb.

Hans Hansen Rasch, 1751–1811. F. ca. 1732, død 13.3. 1815, 83 år. S. af form. og dennes 1. hustru. G. 1. g. m. Maren Hansdtr., begr. 20.9. 1765. G. 2. g. 29.12. 1765 m. Anne Cathrine Johansdtr., død 23.10. 1826, kaldes da Erichsdtr., 81 år.

1800: »Ej uskikket, men bliver formedelst tiltagende Alder altid mere affældig«. Han afløste i sin tid faderen som 18-årig. Fader og søn var tilsammen skoleholdere i Nordenbro i nær et århundrede. Søn lærer i Tullebølle.

Niels Mortensen, 1811–1816. Angives dim. 1812, men nævnes i skolekomm. prot. sept. 1811, da han anmelder mangel af 7 skpr. land til skolen, at lønnen, 75 rdl., er utilstrækkelig, og at han måtte kræve den tillagte fourage og brænde. 1816 lærer i Magleby.

Mads Jeppesen, 1816–1850. Døbt 2.4. 1790 i V. Åby, død 6.6. 1850. G. 1. g. 29.7. 1815 m. Anne Kirstine Frederiche Nielsen fra Søgård, død 4.5. 1831, 38 år gl., efter at have født et dødfødt barn. G. 2. g. 30.11. 1831 m. Anne Margrethe Hansdtr., dtr. af Hans Pedersen og Johanne Jørgensdtr. i Magleby, f. 18.9. 1800, død 29.3. 1859 af brystbetændelse.

Vesterborg sem. 1811 (1+), hjælpelærer i Longelse, 1812–1813 2.lærer i Tullebølle, derefter i Bagenkop og fra 1816 (coll. 20.4.) lærer i Nordenbro.

1835 fandt biskoppen ham duelig og med et fortrinligt lærertalent, men med en flid, der lå under hans evner. Omkr. 1840 synes provsten, at alder og psykisk disposition har sløvet ham, mens samme konstaterer i 1845, at han er som »opstaaet af Søvn«. Men læreren havde det heller ikke godt, en ryglidelse plagede ham, og koldbrand i foden endte hans liv, og da kunne skolekomm. udtale, at »i ham tabte Skolen en duelig Lærer og Familien en Støtte og Forsørger«. Enken sad tilbage med fire mindreårige, var uden ringeste formue og bolig. Da lærer Mortensens enke gav afkald på enkesædet i Magleby, kunne hun flytte ind her, efter at det var istandsat med »Fjellegulv i Dagligstuen og Soveværelset« for 30 rdl.

Mathias Jensen, 1850–1882. F. 25.4. 1824 i Borsholm, Tikøb, død 15.4. 1907 i Kbhvn. S. af gdjr. J. Jørgensen og Ellen Margrethe Pedersdr. G. 1. g. m. Hansine Ulrikka Lund, død 26.8. 1877, 47 år. Hun var f. i Hasle. G. 2. g. m. Caroline Nielsen, dtr. af gdjr. Niels Hansen og Johanne Christensdr. i Nordenbro, død 20.3. 1929 i Kbhvn.

Jonstrup sem. 1848 (2. kar.). Lærer i Nordenbro 8.7. 1850, afsk. 30.9. 1882.

M.J. var en effektiv lærer, af myndigheder og andre værdsat for sin samvittighedsfulde flid. 1882 søgte han pludselig sin afsked uden pension, da han ramtes af en – kort efter tilbagetrukken – beskyldning for at være fader til et barn med en meget frugtbar pige på egnen. Skolekommissionen anbefalede ham gerne til understøttelse af skolefonden. Han købte en ejendom på Sdr. Boulevard i Kbhvn. Han var politisk aktiv (Venstre), kredsformand i Brandforsikringen, og han og hustruen (nr. 2) beskrives som afholdte selskabsmennesker. Da hun i 1923 for sidste gang besøgte Langeland, var hun så gigtsvag, at hun måtte bæres af og på damperen.

Hans Kristian Tofte, 1883–1895. F. 10.10. 1842 i Smidstrup, Rungsted. S. af toldkontrollør Jacob Peter T. og Sophie Lovise Charlotte Frisch. G. m. Laura Petrine Jørgensen, f. 12.7. 1846 i Vindeby v. Nakskov, dtr. af hjælpelærer Peter J. og Nikoline Nielsen. Mens ægteparret boede i Holstebro, var hun lærerinde der, og i Nordenbro hjalp hun til med undervisningen for 80 kr. om året.

Priv. dim. 1862 i Kbhvn. 2.lærer i Gårslev, lærer Nordenbro vestre 1878, i Holstebro 1880, kaldet til Nordenbro østre 12.1. 1883. Pens. 31.10. 1895 efter ansøgning. Flyttede til Skårup, men ses ikke død

der. »En mærkeligt udseende, dværgagtig Mand, men velbegavet, flittig. Hans noget aparte Væsen gjør ham mindre vel lidt af Bønderne« (BV 92).

Vikar –1895– A. C. S. Lorentzen, lærersøn fra Hesselbjerg.

Carl Mathæus Jørgensen, 1895–1928. F. 30.7. 1862 i Hesselbjerg, Humble, død 13.2. 1948 i Nordenbro. S. af skomager og landmd. Jørgen Nielsen Hansen og Ane Sophie Lisbeth Schmidt. G. 11.11. 1895 m. Anine Marie Larsen, f. 19.1. 1871 i Magleby, død 1.8. 1952 i Knardrup, Ganløse s., hvor hun boede hos sønnen. Begr. Magleby.

Skårup sem. 1891, tillige skomageruddannet. Hjælperlærer i Bagenkop 1891, lærer i Nordenbro 1.11. 1895–31.10. 1928. »Sjælden flink og nidkær. Særlig de mindste havde han en ualmindelig Evne til at komme paa en fortrolig Fod med« (Anbef.). Købte hus i Nordenbro. Moderen var dtr. af lærer Schmidt, Harnbjerg skole, der igen var s. af degn Christian Schmidt i Skrøbelev.

En søn lærer i Knardrup, en anden amtsfuldm. i Varde.

Kristian Marius Ruthner, 1929–1958. F. 17.1. 1888 i Bjeverskov, død 8.7. 1961 Rudkb. sygehus. S. af væver Peter Nielsen og Sidse Marie Petersen. G. 29.3. 1914 m. Dagmar Kirstine Ingeborg Larsen, f. 29.3. 1894 i Sortsø, Stubbekøbing. Dtr. af skrædder Hans Larsen og Mathilda Svensson. Død 12.8. 1975.

Jonstrup sem. 1909. Ansættelser v. Nr. Alslev realskole, i Hasselø og Væggerløse, 1919 kontormand, 1.1. 1929 lærer i Nordenbro, hvor han supplerede tidens beskedne lærerløn med forsikringsvirksomhed. Han gjorde meget ud af gymnastik og ungdomsarbejde, var meget benyttet som vikar ved øens kirkeorgler og havde en særlig evne som lejlighedsdigter. Ved sin afgang købte han villa i Longelse. Søn viceskoleinsp. i Humble, datter tandlæge i Odense.

NORDENBRO VESTRE SKOLE

Skolen oprettedes på grund af det store børnetal i Nordenbro skole. Fra beboerne i det vestlige distrikt var kommet to andragender om en biskole derude. Gdjr. Jens Nielsen tilbød jorden. Skolestuens størrelse måtte være 90 kubikf., 2½ for hvert barn i klassen, og til læreren skulle være 2 værelser, hvert mindst 40 kv.alen. Alle 4 skoler fik ændret på deres distrikter, da vestre skole kom i brug 1.3. 1879. Der optoges lån, kr. 4.000 at afdrage over 20 år.

Der er nu legestue i bygningen.

ENELÆRERE:

Hans Kristian Tofte, 1878–1880. Se Nordenbro Ø. Måtte den første tid tage til takke med midlertidige, lejede lokaler til undervisning og beboelse.

Alfred Charles Emanuel Christiansen, 1880–1882. F. 29.8. 1854 i Nyborg. S. af købmd., senere privatlærer i Helsingør Andreas C. og Oline Hansen.

Jonstrup sem. 1874 (1. kar.) Privatlærer i Helsingør, hjælpelærer i Sennels, 1.6. 1880–28.2. 1882 lærer i Nordenbro, derefter i Sorterup og fra 1887 i Munkebjergby ved Sorø. Afgået eller død 1907.

Harald Vilhelm Ferdinand Olsen, 1882–1885. Lærersøn fra Hov, f. 16.9. 1858. G. m. Hilda Benedikte Agnes Wegge.

Skårup sem. 1881, forud herfor beskæftiget ved landbruget og elev af landboskolen v. Lyngby. 1885 enelærer i Lindet, hvor han var til omkr. 1916. Lige før sin tiltræden i Nordenbro var han hjælpelærer i Snøde. Meget interesseret i musik, som han var opvokset med i barndomshjemmet.

Vikar nogle mdr. 1883 under lærer Olsens militærtjeneste: *Carl Julius Emil Christensen*, Jonstrup sem. 1872. Han havde en tid drevet sin afd. faders landbrug og krohold i Smørum, men ville nu være lærer igen. Han blev senere realskolebestyrer i Hammel.

Niels Peter Nielsen, 1885–1924. F. 25.5. 1859 i Humble. S. af gdjr. Rasmus Nielsen og Lovise Zille Brandt (Franskgården, forløber for Saxbjerggård). Død 19.12. 1946. G. m. Mette Kirstine Nielsen, f. 12.10. 1874 i Magleby, dtr. af gdjr. Jens Nielsen (Pilegaard) og Hansine Marie Hansen. Død 12.6. 1959. Begr. Magleby.

Skårup sem. 1885 (m.d.), kaldet 6.11. 1885 til Nordenbro vestre, hvor han således havde hele sit virke indtil pensioneringen 1.10. 1924.

Forinden havde han købt en gård i Nordenbro, »pløjede om natten, holdt skole om dagen«, hed det. Det er nok gået noget ud over skolearbejdet. Tilsynet var ikke begejstret for hans indsats. Det tog han roligt, han var bevidst ikke nogen lektieterper, og hans holdning til tingene svarede efter hans eget udsagn til Kaalunds »På det jævne« (LA 9.10.24). Hans gård brændte 1925, og han førte proces mod forsikringsselskabet om erstatningens størrelse, en proces ud af mange mod el-selskabet, lensgreven, undervisn.mim. o.m.a. Lokalpressen gav tålmodigt plads for hans talrige, udførlige redegørelser herfor.

Sigurd Larsen, 1924–1929. Se Bagenkop.

Lars Andersen Lau, 1929–1946. Se Søndebro.

Alfred Nielsen, 1947–1960. Se centralskolen.



SØNDENBRO SKOLE

Skolen er en af de ældste, nok fra før 1700. 1737 var den 7 små fag i længden, 6 alen i bredden og rummede stue, køkken, forstue og tærskelo. 1800 hedder det: Skolen 2 Fag gammel Bønderbygning, holdt vel vedlige, men er for liden og intet Byggerum til at udvide den, da Læreren Huslejlighed for sig og Familien er indskrænket nok, eftersom en gammel Skoleholder-Enke har deraf et lidet Kammer paa 2 smaae Fag« (Året efter var hun der dog ikke mere). Ny skole 1814. De 16 fag til skolestue og beboelse og de 8 til udhus suppleredes af et 7 fag hus, som lærer Jørgen D. H. Jørgensen selv havde ladet bygge, og som han i 1846 skænkede kommunen til enkesæde. Dette hus brændte 1868 og genopførtes ikke. Kommunen fik derfor flere år efter en irettesættelse af amtet for ikke at have udnyttet brandforsikringssummen. Skolen var i øvrigt i 1858 forsikret for 210 rdl. Den var 1892 »gammel, men vel monteret«.

Ny skole byggedes 1904 i nærheden af den gamle, som endnu eksisterer, omend stærkt ombygget.

ENELÆRERE:

Rasmus Pedersen, ca. 1700–1720. Begr. 2.12. 1720, 62 år. G. 8.11. 1689 i Magleby m. Elsebeth Pedersdtr. En søn, Peder, død 1721, 24 år.

Hans Jørgensen Thrane, –1723– G. 3.1. 1723 m. Kirstine Svendsdtr., dtr. af Svend Møller, Nordenbro. Begr. 25.2. 1743. Søen døbt 1723.

Lorentz Philipsen Lange, 1727–1768. Begr. 16.5. 1768, 71 år. G. 1. g. i Magleby m. Mette Jørgensdtr., begr. 22.2. 1743. 2. g. 15.10. 1744 m. Ane Madsdtr. Dtr. af 2. ægteskab g. m. eftermanden. Enken kunne derfor blive boende i skolen.

Jacob Jørgensen, 1769–1790. F. omkr. 1747, begr. 30.12. 1790. G. 15.5. 1769 m. formandens dtr. Mette Sophie Lorentzdtr. Lange, f. ca. 1744. Hun var ved mandens død »ikke gandske forsikret om, enten hun var frugtsommelig med sin salig Mand eller ikke«, hvorfor skiftebehandlingen blev udsat. Da hun døde allerede d. 6.3. 1791, kunne der holdes fælles skifte. Tre drenge, 1 pige fra 3 til 17. Jens Jørgen blev senere lærer i Sandholt-Lyndelse, Erik Colding i Fuglsbølle.

Hans Daniel Jørgensen, 1791–1818. Døbt 3. s. e. påske 1768, død 17.12. 1826. S. af skoleholder Jørgen Danielsen, Kædeby, senere Henvetved. G. 1. g. m. Karen Jensdtr., død 12.10. 1811, 40 år, begr. s.m. sit dødfødte barn. 2. g. 1814 m. Mette Jensdtr., døbt i Magleby 27.2. 1780, dtr. af Jens Godfredsen, død 15.9. 1842 af brystsyge. Ny skole og beboelse 1814 som en slags bryllupsgave. I 1. ægteskab var 5 børn,

og ved skifteforretningen optrådte Jørgensen temmelig påholdende over for dem og skifterettens folk. 1808 fik han pengelønnen forhøjet fra 28 til 50 rdl. med pastor Østrups anbefaling: »Vel besidder han ikke den fortrinlige Læreduelighed, som kun erhverves paa Seminarium, men mangler dog ei heller Evner«, og 1800 er han »en bequem, brav Lærer, som passer sit Embede med største Lyst og Flid«. Afsked 1818, afløst af sønnen:

Jørgen Daniel Hansen Jørgensen, 1818–1858, døbt 19.2. 1792, død 27.9. 1858 »efter Apoplexi, 2 Dages haarde Lidelser«. G. 1. g. 25.11. 1821 m. Karen Larsdtr., død 20.5. 1829, 33 år. 2. g. 14.11. 1829 m. Claudine Madsen, da 19 år, dtr. af fyrpasser Thomas Rasmussen og Margrethe Carstensdtr., død 21.1. 1858 af brystbetændelse, 46 år. Jørgensen efterlod sig 9 børn (af 12).

Skårup sem. 1814. Begyndte som hjælpelærer hos faderen og blev straks rost. Søndebro har i ham haft en usædvanlig dygtig lærer. Skolen fremhæves ustandselig som sognets bedste og læreren i sammenlign. med de andre »et Lys, der fortjener at æres«. På gymnastikkens område var han ligefrem foregangsmand og modtog hædersbevis herfor (PV). 1856 bev. ham 30 rdl. til hjælpelærer. Hertil antoges en søn, der blev hans efterfølger. En anden søn var lærer i Kædeby, senere Humble.

Carl Jørgensen, 1859–1903. Søn af formanden i emb. F. 19.3. 1835, død 26.11. 1906. G. 25.11. 1860 m. Anne Cathrine Petersen, f. 16.2. 1840 Nordenbro Vesteregn, dtr. af gdjr. Jens Petersen og Ingeborg Marie Hansdtr. Død 8.5. 1926 i Søndebro skole. Ægteparret havde sidste fælles bopæl i Magleby kirkeby, begr. Magleby. Til sølvbrylluppet skænkede beboerne dem spisestuemøbler, tvende hængelamper og en sparekassebog på 460 kr.

Skårup sem. 1856 (duelig). S.å. hjælpelærer hos faderen, konstitueret og 18.12. 1858 kaldet til embedet, pens. 31.3. 1903. Kaldelsen var ønsket af distriktets beboere, men inde i billedet var også lærer Schmidt i Ommel, der havde været en god hjælpelærer for faderen i Harnbjerg, og lærer Jacobsen i Bryrup, som havde fin eksamen og erfaring, men man turde ikke tage ham på grund af hans alder (37 år) og den forventelige forskel i sæder og skikke og dialekt, så han måtte blive i det fjerne Jylland!

De sidste 13–14 år måtte Jørgensen på grund af svagelighed have hjælpelærer og virkede i flere år ikke i skolen, men fortsatte med kirketjenesten. »Aldrig saa man værdigere Kirkesanger« (LA 29.3.03). Men han skal have været »økonomisk trykket« (BV). Dtr. g. m. eftermanden.

Hjælpelærere:

C. A. *Bagger*, 1889 ell. 90–1895, senere lærer i Sneseortorp, død 1946. Hans hænder var deforme, så han ikke kunne bruge violinen, men nok et harmonium(!). (BV).

Hans Peter Kristensen, 1895–1898. 1903 lærer her.

Peter Nicolai Bondesen, søn af lærer B. i Magleby. Viceinsp. Kbhvn.

Mourits Edv. Andr. Hansen. Skårup sem. 1900.

Hans Peter Kristensen, 1903–1933. F. 1.3. 1869 i Karise s., død 24.10. 1949. S. af indsidder og banevogter Lars K. og Maren Kirstine Pedersen. G. 30.7. 1898 m. Cecilie Kirstine Jørgensen, f. i Søndebro skole 13.9. 1873, død 10.12. 1949, begr. Magleby. Med hende slutter slægtens direkte skolemæssige tilknytning, begyndt med Jørgen Danielson i Illebølle 1726. Men ellers lever slægten videre i bedste velgående. Vesterbro sem. 1894, okt. 1895 hjælperlærer i Søndebro, maj 1898 enelærer i Bagenkop, 11.3. 1903 kaldet til Søndebro, pens. 30.9. 1933.

I 1912 købte han »Skolegården« i Søndebro, som han i tyverne lod ombygge. Han var medl. af menigh.rådet, sad i sygekassebestyrelsen, var kommunal revisor o.s.fr.

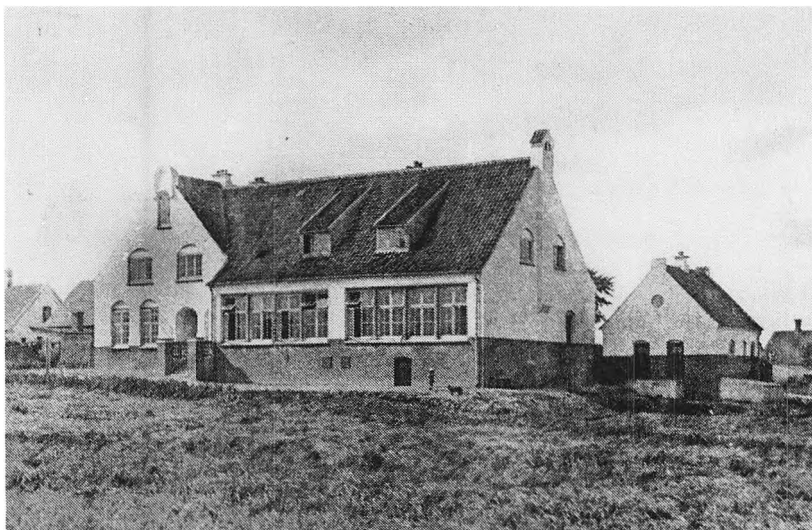
Werner Jensen, 1933–1946. F. 10.9. 1902 i Ryde s., Lolland. S. af mejeribest. Anders J. og Sofie Rasmussen. G. 10.2. 1931 m. Anna Flarup, f. 10.6. 1902 i Rødding s.

Haslev sem. 1928. Vikar v. fl. langel. skoler 1928–30, 1931 2.lærer og kirkesanger i Bagenkop. 1946 lærer på Thunø, derefter i Vignæs. Afbrød lærergerningen på gr. af sygdom, død som gårdejer i Jylland. Hans mor var i mange år håndg.- og pøgelærerinde i Søndebro.

Lars Andersen Lau, 1946–1954. F. 15.8. 1898 i Frørup, død 27.2. 1958. S. af murer. Hans Lau og Elise Nicoline Larsen. G. 8.8. 1931 m. Ester Ingomar Petersen, lærerinde i Bagenkop, s.d.

Skårup sem. 1925. Havde været ansat 1917–21 v. statsbanerne, hvor en ulykke i nogen grad invaliderede ham. Kursus i tysk. Vikar i Sandby 1925, fast ansat 1926, enelærer Nordenbro V. 1929–1946. Pens. fra Søndebro skole 30.4. 1954. Boede sidst i Gudme og er begr. der.

I de flg. år til skolens nedlæggelse 1960 var her vikarer, idet lærermangelen nu gjorde sig gældende: *Preben Vilhjelm*, senere politiker, *Birgit Diemer Petersen*, *Rigmor Erichsen* o.fl.



Skolen i Bagenkop var ikke nogen skønhed.

BAGENKOP SKOLE

1737 foresloges en skole i Bagenkop, der da var befolket af 16 mænd, fæstere og fiskere, ubemidlede. Der var 6–7 børn i skolealderen, hvoraf Christen Hansen Lollik tegnede sig for de 4. Der blev dog ingen skole i denne omgang, men degnen skulle komme ugentlig, som hans degnearbejde tillod det. Fra 1771 holdt den ludfattige Chr. Wichmand skole, hvordan de lokalemæssige forhold så har været. 1800 er der 2 fag skole og et lidet tørvehus samt et kammer til læreren.

Ved skoleplanen af 1815 nedlagdes Bagenkop skole, men hus og jordlod holdtes i beredskab for det tilfælde, at børnetallet på dengang 18 skulle stige, udlejet til fordel for hjælpekasen. Huset var dog efterhånden sammenstyrtning nær, og skolekommissionen ansøgte i 1845 om tilladelse til nedrivning.

1840 og 1845 ansøgte bagenkopperne om en skole for nederste klasse under henvisning til den lange og ubekvemme, til tider farlige skolevej til Søndebro. Da ansøgningen gøttog 1856, bevilgede skoledirektionen en skole, men kun for 3 år ad gangen. Læreren fandt beboerne selv frem til uden stillingsopslag. Sommeren 1858 opførtes et 6 fags beboelseshus m. skolestue og et 6–7 fags udhus på skoleloden, og poge-skolen for børn under 9 år var i gang fra 1. nov.

Fra nov. 1867 oprettedes reglementeret skole i Bagenkop, og ny sko-

lestue tilbyggedes. Skolen brændte omkr. 1886 ved lynnedslag, og ny skole byggedes andetsteds i byen.

Marts 1909 låntes i amtet 3.000 kr. til køb af 5 skp. land til en ny skole og i sept. 15.000 kr. til byggeriet, 4% over 28 år. Den iøjnefaldende bygning indviedes 10.11. 1909 med tale af provst Sabroe. Kransen var blevet hejst samme dag som opmudringen af den nye havn begyndte, og man kunne nok heri se, at både det åndelige og det materielle havde gode kår i byen. Bygningen karakteriseredes som »noget enestaaende i arkitektonisk Henseende af en Landsbyskole at være«, og dertil tør man nok tilføje et heldigvis! Den vurderedes snart af nogle som et monstrum til skræk og advarsel. Trods flotheden var der tale om et simpelt byggeri, og det særprægede træk i byens fysiognomi forsvandt 1982 efter i nogle år at have tjent andre formål.

En forskole byggedes 1901. Et gammelt hus ved havnen udpeges som tidligere skole.

SKOLEHOLDERE:

Christian Wædscher, 1745–1771. Degn tillige.

Christian Wichmand, 1771–1786. Begr. 16.3. 1786. Skal være f. i Flensborg af forlængst afd. forældre, ingen søskende såvidt bekendt. Han levede i yderste armod. Hans ejendele var af så ringe værd, at de skyndsomst blev solgt til de sammenkaldte bymænd, for at undgå ulejlighed og bekostning. De indbragte netop omkostningerne: 7 rdl. 3 mk. 14 sk. »Boens Besvær = Boens Beløb«.

Dines Christian Rasmussen, –1787–1792– Se Humble.

Michel Mathisen, Michel Degn, –1794, f. 1737, begr. 25.7. 1807. Hans kone, Mette Sørensdtr., havde været gift før ligesom han selv. 1787 bor han som vanfør enkemand på Søgård og læser for små børn, 1801 er han skolelærer i Bagenkop, hans kone 49 år. Hun boede senere som enke ved Magleby kirke. Michel Degn var i 1800 »vel skikket, men skrøbelig«. 1794 fandt biskop Bloch hans undervisn. »maadeligen«, ved alle biskoppens senere visitatser var Michel syg!

Johan Frederik Habbe, 1809–1810. Døbt 5.1. 1776 i Nyborg. S. af parrykmager Johan H. og Karen Weldscher. G. m. Anna Cathrine Hansdtr. Schytt 21. sønd. efter trin. 1802. Dtr. af Sidsel Hansen. Deres børn f. efter 1803. Habbe havde været skrædder i Marstal i 7 år, da han solgte sit hus og søgte anden næring til familien, der nu var øget med 2 børn. Man antog ham for et år ad gangen, da man tvivlede på hans flid og evner. »Han skriver usselt, regner ligeledes og læser

kun mådeligt inden i en dansk Bog«. Hans fjerne forhold til bogstavering åbenbares, når han »under Danist Quæterer« for sin løn. (LA 2.12.20 v. »C«).

Niels Mikkelsen, 1811–1812. G. 25.1. 1812 m. Barbara Hansdtr. 1811 androg han om løntillæg, da de 40 rdl. ikke kunne strække til.

Mads Jeppesen, 1816. Skolen havde i juni 1813 »en Tid lang staaet ledig, men ventes hvert Øjeblik besat«. Den måtte derfor sættes i stand til den nye lærer, som efter sin tiltræden fik bevilget »et lille Bord med Skuffe og Stoel, et Bogskab eller Reol til Bøgger m.v., en Ildskuffe og Ildtang og nogle Exemplarer af forskellige Læsebøger«. M.J. 1816 forfl. til Nordenbro. (SP).

POGELÆRER:

Kristen Larsen Kristiansen (undertiden kaldet Christensen), 1858–1867 ansat ved pogeskolen. F. 23.1. 1831 i Haugbølle. S. af gårdmd. Kristian Larsen og Maren Pedersdtr. I 1860 var han gift med Karen Hansen fra Magleby s., og de havde en dtr. på 1 år.

K.L.K. tjente i Søndebro, da han 1858 søgte om stillingen ved den nye pogeskole. Han havde ingen eksamen, men bilagde sin ansøgn. afg.bevis fra 3. jægerkorps og sin skudsmålsbog og erklærede sig villig til at lade sig eksaminere af provst eller præst, hvilket skete med tilfredsstillende resultat. Han virkede fra 1.11. 1858 til den reglementerede skole var klar 1.11. 1867, og der var almindelig tilfredshed med ham. Krigen 1864 gav anledn. til overvejelser om hans afløsning ved evt. indkaldelse. Vikaren skulle da have kost og logi hos konen. (SP).

LÆRERE, 1. LÆRERE:

Jørgen Hansen, 1867–1898. F. 12.11. 1837 i Troense, død 3.2. 1898. S. af indsidder og sømand Hans Jacob Johansen og Karen Kirstine Jørgensdtr. G. 16.5. 1868 m. Ane Elisabeth Rasmussen, død 26.3. 1909 i Bagenkop.

Skårup sem. Forinden havde han været sømand og bl.a. befaret Middelhavet. Hjælpe lærer hos Harboe i Magleby, 1861 2.lærer i Munkebo, fra 1.11. 1867 lærer i Bagenkop til sin død. Det gjorde indtryk på den lille Kristen Hansen Nielsen (–Illebølle), da han på sin første skoledag så lærer Hansen straffe en af de store drenge ved at stoppe ham ind i ovnen! Da han blev »døv og lidende af Steen« måtte han fra 1891 have hjælpe lærer. Det blev *Carl Mathæus Jørgensen*, 1891–1896, derefter Nordenbro Ø, og *Johannes Majus Clausen*, 1895–1898, senere Mundelstrup v. Ringsted. I dennes soldatertid vir-

kede som vikar-vikar seminarist *C. H. Christensen*. Skolerådet bev. 1891 120 kr. årligt til at holde hjælpelærer for.

Hans Peter Kristensen, 1898–1903. Se Søndebro.

Gustav Petersen, 1903–1929. F. 17.8. 1875 i Hov, hvor faderen, Hans Chr. P., var lærer. D. 12/2 1958. G. 10.2. 1905 m. Therese Constance Nielsen fra Lohalsgården, f. 16.4. 1879, død 18.2. 1946. Begr. Hov.

Vordingborg sem. 1897. (2. kar.). 2.lærer i Kærum 1900–1903, lærer i Bagenkop maj 1903. Kirkesanger fra 1920, da byen fik kirke. Han havde vanskeligt ved at beherske sit nervøse temperament, hvilket gav anledning til klager og førte ham ud i retssag mod 2.lærer Kirkegaard, uovertalelig til forlig som han var. Det endte med opfordring til at søge afsked.

Sigurd Anton Julius Larsen, 1929–1952. F. 29.4. 1893 i Hesselbjerg, Humble s., død 9.8. 1958 i Simmerbølle. S. af kbmd. Christen Madsen L. og Maren Kirstine Jørgensen. G. 26.11. 1921 i Nr. Lyndelse m. Astrid Emilie Andersen, f. 21.12. 1900. Dtr. af gdjr. Jens A. og Maren Kirstine Madsen, død 25.9. 1984 på Skrøbelev plejehjem. Begr. Simmerbølle. Sønnen Erik 1.lærer i Vestenskov.

Skårup sem. 1915. Vikar i Lindelse, Humble og Nr. Lyndelse. 2.lærer i Bagenkop 1920–1924, lærer i Nordenbro V. 1924–1929, 1.lærer og org. i Bagenkop 1.9. 1929–31.7. 1952. Fl. til Simmerbølle.

Vakancelærer: Jørgen Jespersen. Tønder sem. 1951. Senere lærer ved Sønderborg teknikum.

Lars Peter Druedahl Hansen, 1952–1966. Derefter insp. ved centralskolen.

2.LÆRERE, LÆRERINDER:

Herman Nielsen, 1910–1915. F. 25.9. 1887 i Botofte, Tranekær s. S. af tømrer og købmd. Niels Andersen N. og Marie Sophie Andersen. G. 31.3. 1911 i Tranekær m. Anne Marie Albertsen, f. 6.9. 1890 i Botofte, dtr. af fyrass. Henning Jørgensen A. og Kirstine Hansen.

Skårup sem. 1908. Årsvikar i Vejle, 1909 lærer v. Asnæs mellem- og realskole. Efter årene i Bagenkop timelærer i Svendborg 1915–1916, derefter lærer i Næstved, senere viceinsp. 1921 medl. af byrådet.

Vikar 1910: *Otto Hemmingsen*, senere 1.lærer i Ellinge.

Svend Kiær, 1915–1920. Se Snøde.

Vikar aug.–novbr. 1920: *Johs. Jørgensen* fra Helsned. Død 1976, lærer i Roslev.

Sigurd Larsen, 1920–24. 1.lærer her fra 1929.

Arnold Andersen-Møller, 1924–. Kaldet 12.12. 1924. G. 21.12. 1925 m. Astrid Gold. Siges at være død kort efter af galopperende tuberkulose.

Vikar i 1920'erne: *Svend Meulengracht Larsen*, f. 9.1. 1896, lærersøn fra Nykøb. M. Ranum sem. 1917. Kunne lidt af hvert: habil orgelspiller, skrev en sang til Bagenkops pris, drev lidt grønthandel i Bagenkop og var bud for folk. Boede sidst i Resenbro, hvor han blev likvideret på gaden d. 7.11. 1944.

Holger Aksel Kirkegaard, 1926–1930. F. 13.10. 1898 i Jægerspris. S. af lærer Jensenius K. og Laura Rasmussen. G. 10.7. 1920 m. Emilie Openhagen, f. 6.4. 1896 i Kolding.

Jonstrup sem. 1919. 1919–1924 lærer v. Fred.værk realskole, 1924–1926 Horslunde, 1.3. 1926 2.lærer i Bagenkop, fra 1.8. 1930 1.lærer i Vejstrup. Afskediget. Udgav et tabelkort, var musikalsk, komponerede, sp. cello.

Werner Jensen, 1931–1933. Se Søndebro.

Johannes Kristensen, 1933–1938. F. 8.1. 1908 i Særslev. S. af gmd. Christen K. og Christiane Marentine Rasmussen. 1.10. 1938 lærer i Gamtofte, senere overlærer i Assens.

Børge A. Boye, 1939–43. Se Rudkøbing.

Eivind Carl Thorvald Sander, 1944–1951. F. 17.1. 1918 i Odense. Odense sem. 1940. Ansat i Hjerting 1940–1943, i Bagenkop 1.1. 1944. 1.12. 1951 Langtved skole, Flødstrup.

Ib Christensen, 1952–1953. Derefter Ristinge-Hesselbjerg. Se Humble centr.skole.

Jørgen Strandhauge, 1956–1966. Se centralskolen.

Bror Würden Pedersen, 1961–1966. Se centr.skolen.

FORSKOLELÆRERINDER:

Ida Marie Athalia Morsing, f. *Rostock*, 1901–1929. F. 7.12. 1851 i København. Dtr. af glarmester Senius Fritz R. og Caroline Jacobine Hein. Død 21.6. 1944 i Tranekær. G. 13.11. 1908 i Vejstrup valgmkirke m. sin plejesøn Niels Nielsen Morsing, f. 29.5. 1878 i

Selde. Barber og frisør, mejerikasserer. S. af indsidder Jens Nielsen M. og Ane Jensen.

Ueksamineret, elev af Askov højskole. Priv.lærerinde i Høve, lærerinde i Hemstok, 1883 i Venge, 1901 i Åsted, fra 1.10. 1901 i Bagenkop. Bosatte sig i Tranekær.

Esther Ingomar Petersen, 1929–1931. F. 3.4. 1897 i Onsild, død 15.6. 1982 i Gudme. Dtr. af sognepræst Thorvald I. P. og Frederikke Elisabeth Jensen. G. 1931 m. lærer Lars Andersen Lau, se Søndebro.

Anna Marie Christensen, 1931–1940. F. 19.3. 1903 i Marstal landsogn. Dtr. af gdjr. Christen Peter C. og Anna Kathrine Jørgensen.

Th. Langs sem. 1930. Vikar Nørremark, Marstal. 17.8. 1931 vikar i Bagenkop, 1.12. s.å. asp. 1.1. 1940 V. Skerninge.

Klara Bremholm, g. Nielsen og senere Hansen, 1940–1948. F. 13.10. 1908 i Lohals, Hov s. Dtr. af postbud Hans B. og Christine Thorke-line Nielsen. G. 1. g. 5.11. 1944 m. gårdbestyrer Hans Jørgen Nielsen, f. på Ærø, død 1972. S. af skibstømrer og landbruger Niels N. og Johanne Johansen. G. 2. g. m. maskinmester v. slagteriet i Rudkb., Peter Hansen, f. 26.4. 1902 på Adamshøj, s. af Jens Hansen og Caroline Jørgensen.

Vejle forsk.sem. 1937. Samme år ans. ved skolen i Højerup, Stepping, 1.4. 1940 i Bagenkop, 1948–58 ved Søby skole, Bjerreby, 1958 ved Hampen skole, Nr. Snede komm. Pens. p.gr. af sygdom 1962, boende i Give.

Dagmar Simonsen, 1948–1951. F. 31.12. 1924 i Nårup, Vemming s. Dtr. af tømmer Jens S. og Gudrun Christensen. Ansat Bagenkop 1.4. 1948 30.11. 1951, derefter V. Hæsinge.

Esther Lau, 1952–1954. Se Esther Ingomar Petersen ovf.

Inge Møller Petersen, ca. 1955–60. Ikke lærereks., men udd. som gymnastikleder. G. m. gdjr. Preben Munk, Knarreborg Møllegård, Vejstrup.

Magna Ellegaard, 1960–1966. Se centr.skolen.

Vikarer:

Viggo Palle, pens. lærer. 1960'erne. Se Helletofte.

Carsten Clante, f. 1934. 1960'erne. Cand.mag. En tid ved TV.

Jonna Eriksen, sem.elev 1962–

Lone Nordal Petersen. Student. 1962. Senere læreruddannet og gift Dalgaard. Se Snøde centralskole.

NORDENBRO FRISKOLE

Oprettet på initiativ af Kristen Marcussen, Stenbækgården. Hans lille datter opholdt sig et par år hos familie i Ormslev ved Korsør og gik i friskolen der, hvor Kr. Marcussens brodersøn Kristian Rasmussen (Stenbæk) var lærer. Et besøg der gav ham et stærkt indtryk af børnenes glæde ved at gå i denne skole og deres »engleagtige sang«, og han fik Kr. Rasmussen til at komme til Langeland og begynde en sådan skole i Nordenbro. Imens blev friskolen betroet til Jeppe Sandahl, senere Ristinge friskole. Skolen i Nordenbro åbnede 20.11. 1866 med 11 børn, men allerede ved årets udgang var tallet fordoblet. Til formålet var lejet en 2-fags stue uden forstue, hvor også lærerens seng stod, men i sommeren 1867 byggedes på fæstejord tilhørende grevskabet et skolehus, som skulle nedrives, når der ikke længere måtte være brug for det. Siden fæstedes et hus med tilhørende 6 tdr. land, mens det tidligere solgtes til nedbrydning som aftalt.

I eftersommeren 1867 overlod Kr. Rasmussen skolen til sin broder Niels Madsen Rasmussen. Inventar og underv. midler havde han selv bekostet, ligesom han selv havde besørget rengøring, optænding m.v. Broderen førte skolen videre til september 1877. Usikker økonomi og udsigten til en ny kommunal skole på Nordenbro Vesteregn gav den banesår. Medvirkende var tillige, at dens ivrigste støtte, Kr. Marcussen, var afgået ved døden. Skolen havde ved lukningen 40–50 børn.

Friskolelitteraturen, der tildels bygger på Kr. Rasmussen Stenbæks optegnelser, skildrer et skarpt modsætningsforhold til det kommunale skolevæsens repræsentanter, og N. M. Rasmussen ville da heller ikke lade sig vie af den stedlige præst, men efter skolekomm. protokoller at dømme var mistroen og modstanden behersket og vurderingen af skolens resultater i det store og hele anerkendende.

LÆRERE:

Kristian Rasmussen, senere tilf. *Stenbæk*, 1866–1867. F. 1.1. 1839 i Ormslev, Vemmelev s., død 17.4. 1908 i Århus. S. af gdjr. Rasmus Marcussen og Anne Katrine Hansdtr. Forældrene st. fra h.h. Stenbækgården og Kvindebjerggården. Frekventerede Kolds højskole i Dalby og Hjallesø 1860–63, deltog i krigen 1864, opr. friskole i Ormslev 1865, Nordenbro som nævnt 1866, friskolelærer i Elmelunde 1882–87. Derefter avisredaktør i Assens, Nyborg og på Bornholm. Folketingsm. (V) 1876–81. G. m. Kristine Klavdine Nielsen (1852–1911).

Sønnen Regner S. red. af Svendborg Avis, en anden søn havebrugs-
teoretiker.

Niels Madsen Rasmussen Stenbæk, 1867–1877, fornævntes broder. F. i
Vemmelev s. 15.4. 1845, død 4.4. 1935 i Tommerup st.by. Begr. Rolf-
sted.

Da han efter høst 1867 overtog Nordenbro friskole, var han ugift
og fik kosten hos sin moster, gmd. Hans Jensens enke. Kort efter gif-
tede han sig. Kolds højsk. 1866.

N. M. H. Stenbæk var udd. på Tangs friskolesem. 1877 fl. han til
Serritslev friskole. 1915 udgav han en lille bog om sin slægts historie.
Ved sin død var han konsulent i fjerkræavl – efter 36 år i friskolen.

G. 1. g. med Anna Jensen fra Tommerup. G. 2. g. i Rudkøbing
1876 m. Ingeborg Jensen, dtr. af ovennævnte moster.

HUSLÆRERE M.V.:

PRÆSTEGÅRDEN:

Jørgen Hansen Kierrumgaard, –1711. 1716 degn i Humble.

Eilert Wessel, –1796. Død 1796. Stud.theol. Moderen, provstinde Gid-
skens Sophia W., Nygård, Tønset præstegæld, Norge, levede endnu.
W. døde 15.1. 1796. Han blev fundet død i en tørvemose, gået vild om
natten.

Carl Christian Mønster, –1834– Student. F. ca. 1812.

Peter Clausen Jacobsen, 1903–04. Lærer og konc.sanger i Kbhvn.

BROLØKKE:

Hans Førslef Christophersen. Død 1685.

Thomas Mortensen Bredsdorff. 1743.

Bertha Blume, dtr. af pensionatsejer i Lausanne. I 1880'erne. Død 23.11.
1940.

NORDENBROGÅRD:

Friederich Meyer, cand. theol –1787– f. ca. 1760.

SØGÅRD:

Jacob Wolsing, senere redaktør.

HOLMEGÅRD:

Bendix Holm, -1779 – Senere Hennemved (?).

Mads Bondesen, mell. 1821 og 1834. Se Hennemved.

Frederik Møller, priv. skoleholder i Nordenbro.

Wedel, seminarist, huslærer ank. til sognet 23.8. 1849. Måske Thomas Bernh. Wedel, Skårup sem. 1849. Død 1855 som lærer i Falsled. Boede Fakkebjerg.

Hansen. En Jomfru Hansen drev i sidste halvdel af forr. årh. en håndgerings- og småbørnscole, som havde godt skudsmål (BV), i Nordenbro, nu Landevejen 7. Skolen fik 1878 i komm. tilskud 40 kr. 1889 takker hun for gave som anerkendelse for de mange år. Virkede endnu 1892.

Karoline Hasse ses også at have drevet privatskole. Død s. fhv. 7.10. 1922.

Sofie Jensen, håndg.- og pøgelærerinde i Søndebro. Søn: lærer W. Jensen, Søndebro.





Strynø skole.

STRYNØ SOGN

STRYNØ SKOLE

Den gamle bindingsværksbygning ved kirken blev opført som skole efter at lærer Spodsbjerg var blevet ansat 1817. Her lå rimeligvis degnegården tidligere. 1862 ansattes en 2.lærer, som kom til at bo og virke her, hvorfor skolen blev ombygget og udvidet. 1.læreren residerede i en nyopført skole i det nuv. Fredensgade. Den brød i brand 1862, og ilden nærredes af en kraftig blæst. Kun murrester var tilbage af skole, ladelænge og udhus, men læreren havde tilstrækkeligt forsikret, kirkebøger og kontanter blev reddet. Skolen genopførtes samme sted. En ny skole blev indviet jan. 1906, den forrige var i nogle år afholdshjem. Børnetallet er faldet, og skolen er reduceret til forskole.

I tidligere tid gav læreren undervisning på Strynø Kalv en gang om ugen.

Skolerne er udførligt omtalt i »Historiske huse og gårde på Strynø«.

DEGNE:

Axel Christensen, –1669–1690–1714– G. m. Kirsten Lauritsdtr.

Rasmus Henriksen, 1719–1766. Død 1766, skifte 31.5. Enken, Anna Henriksdtr. døde samme år, 22.8. Skifte 15.9.

Peter Kretschmer, 1766–1778. Død 15.11. 1778, 71 år. G. 16.9. 1763 i Svendborg Sct. Nicolai m. Anne Elisabeth Nielsdtr., begr. 25.1. 1785, Svendb. Vor Frue, 52 år.

Student 1728. Skoleholder i Svendb.

Thomas Pedersen Grimlund, 1779–1781. F. ca. 1729, død 1792, begr. 1.9. i Nebbelunde. Ugift.

Kaldet som »den hæderlige Person« til Strynø, hvor »Degnekaldet formedelst dettes Ringhed er combineret med Skolen«. Coll. 6.2. Degn i Nebbelunde-Sæddinge 1781, coll. 9.6. Ved bispevisitatsen 1788 blev han syg, 1791 er han »i Alting en Stymper«. Hans 2 brødre boede på Voldstrup gods i Jylland. Til dem blev der efter ham 41 rdl.

Johannes Daniel Dau, 1781–1793. Død 27.3. 1793, 51 år. G. 8.6. 1781 i Ø. Skerninge m. Edel Margrethe Hedevig Struck, dtr. af præsten i Marslev Hans Johansen Struck og Ida Sophie Jespersdtr. Juul. Død Ø. Skerninge, hvor hendes broder havde været præst, 12.3. 1817, 84 år.

Hans Eriksen Gudme, 1793–1796, døbt Svendb. Sct. Nicolai 17.6. 1744, død 5.4., begr. 8.4. 1796. G. m. Marie Kirstine ..., død 22.3. 1807, 64 år. Begr. Rudkb.

Skoleholder i Majbølle, degn på Avernakø 1783–1793. Hans enke, der boede i Rudkøbing, sad i fattige kår. Hun efterlod sig kun slidte, ubrugelige pjalter uden mindste værdi og en gammel rok. Hun måtte derfor begraves på fattiggassens bekostning.

Johannes Christopher Nass, 1796–1816. Døde som 95-årig i embedet 27.10. 1816. G. m. Elisabeth Cathrine Jacobsdtr., død 19.10. 1799, 57 år.

Skoleholder i Tårs 1787–1796. Ved sin tiltræden på Strynø var han 75 år og måtte tage sig medhjælp:

Jens Madsen, –1802. G. 28.11. 1800 på Strynø med Nass' datter Dorothe Lovisa. Efter hans død begravet 10.1. 1802– blev hun 10.2. 1804 g. m. efterfølgeren som faderens medhjælper:

Jens Hansen Glad, 1802–1842. F. i Rudkøbing, døbt 29.4. 1770, død på Strynø 15.10. 1842 som aftægtsmand og fhv. degn. Som ung var han sømand, derefter gårdskarll hos apoteker Ørsted. Han fik en – uønsket! – plads i litteraturen, idet Oehlenschläger i »Langlands-Reise« muntre sig over hans beskedne intellekt og uaflagte sømandsvaner:

»Herligt han passer sin Dont, kuns engang (hvad mægter ey Vanen) sagde for Amen han Stop! kort paa sin Søemands Maneer«, og i sin brevvæksling travestere han degnens taledefekt, der fik ham til at sige, at han fik en dnam hos pnæsten. Glad blev sur og kom ofte med dystre trusler om at ville »tale med« hr. digteren.

Glads enke sad småt i det. Brandstrup i Tranekær foranstaltede en indsamlng til hende i 1856. Hun døde som almisselem 19.12. 1858, 84 år.

LÆRERE/KIRKESANGERE, 1.LÆRERE:

Anders Pedersen Spodsbjerg, 1817–1860. F. i Spodsbjerg, Longelse s. 1794, død på Strynø 12.7. 1875, begr. der. G. 1819 m. Kirsten Hansdtr., f. 24.10. 1797, død 15.4. 1872. Dtr. af gårdmd. Hans Mogensen og Maren Andersdtr. på Kløsø.

Skårup sem. 1814. »En ikke særdeles begavet, men særdeles agtværdig Lærer« (BV 42). 1858 bev. 40 rdl. til en hjælpelærer:

Chr. Jørgensen, Skårup sem, 1856. Død 1889 som lærer i Langå.

Otto Jørgensen, 1860–1906. F. 18.6. 1836 i Lunde v. Svendborg. S. af gmd. Jørgen Ottosen og Dorthea Nielsdtr., Lundsgård. G. m. Jensine Caroline Rasmussen.

Skårup sem. 1856 (2.kar.). Hjælpelærer i Trøstrup, 1858–60 Skarø, Birkholm og Hjortø. Strynø 1860–1906, fra 1862 1.lærer. Han syntes ikke om den nye skole, forblev i sin hidtidige bolig, nu afholdshjem, og forlod øen en tidlig morgen uden at tage afsked med en eneste for aldrig mere at sætte sin fod der. (Emb.bog). 1865 fmd. for sognerådet.

»Nær ved Katederet stod Kakkellovnen. Det var en Kogekakkellovn, og i første Time stegte Læreren Flæsk, dyppede sine Skiver og spiste og hørte i Bibelhistorie. Ingen var forbavset, for saadan havde det altid været« (Strynø Klub 31).

Gomme Peter Jeppesen, 1906–1926. F. på Strynø 15.11. 1869, død s.st. 30.8. 1929. Søn af husmd. og bager Peder Christensen J. (der till. var murer, hvis »typehuse« stadig præger øen) og Anne Marie Gommesen. G. 19.5. 1902 m. Maren Møller Andersen, f. på Strynø 29.9. 1878, død 20.12. 1976. Dtr. af gmd. og sognefoged Jens Thøsing A. og Anne Marie Christensen. Eneste barn, en datter, død som 20-årig.

Skårup sem. 1889 (1. kar.). Hjælpelærer i Egebjerg v. Nyk. S. og i Kauslunde. 1890–1893 2.lærer i Egeslevmagle, 1893–1906 2.lærer på Strynø, derefter 1.lærer til 31.8. 1926. Organist, senere kirkesanger. Trak sig tilbage p.gr. af svagelighed og boede herefter i det hus, han

havde ladet bygge på øen. Han var den første fmd. f. afholdsforeningen og virkede for sangforening og bibliotek og som oplæser m.m.

Hans elev, lærer Mortensen, Skrøbelev: »Naar engang Beretningen om Strynøboernes Liv og Færden skal nedskrives i Historien, vil Lærer Jeppesens Navn være et af de første, der bindes til Papiret. For ham var Opdragelsen det første og sidste, Undervisningen kom i anden Række. Det betød ikke, at selve Kundskabsmeddelelsen blev for sømt, tværtimod! En nærmest genial Fortæller. Religionsundervisningen var et Vidnesbyrd om hans egen Grebethed af Kristendommen.« (LA 31.8.29).

Carl Iver Malling Nielsen, 1926–1952. F. på Thurø 26.11. 1897. S. af fiskeeksportør Malling N. og Anna Jensen. Død 2.9. 1986, bisat Thurø. G. 2.1. 1924 m. Kitty Mouritzen, f. 9.7. 1899 på Thurø.

Skårup sem. 1920. Vikar i Skårup, 2.lærer på Strynø 1.5. 1922, 1.lærer 1.10. 1926. 1.3. 1952 1.lærer i Ellerup. Boede sidst i Blåby på Thurø.

Børge Nielsen, 1952–1953. Kom fra Tjæreby skole. 1.6. 1952 1.lærer, 1.12. 1953 lærer i Svendborg.

Lars Bjørndahl Nielsen, 1954–1959. F. 21.3. 1902 på Jegindø, død 18.8. 1974 på Rudkb. sygehus. S. af gdjr. Mads N. og Marie Kirstine Kolbye. G. 1939 m. Klara Lyhne Thøgersen, f. 22.4. 1904 i Ginnerup. Dtr. af lærer Ivar Lyhne T. og Noline Christensen. Udd. på Ribe sem., lærerinde i Sigersted.

Tønder sem. 1924, div. sprogkurser. 1926–1946 lærer v. Bogø skole, 1946–1954 1.lærer i Tøvelde v. Stege, 1.9. 1954–31.3. 1969 1.lærer på Strynø, hvor hans kone underv. i håndarb. og gav specialunderv. Boede som pens. i Bregninge, Tåsinge.

2. LÆRERE, LÆRERINDER:

Th. Hansen fortæller i sin Strynøs Historie om en 2.lærer *Poulsen* fra Slesvig omkr. 1850 (!?).

Gert Nicolai Larsen, 1862–1863. F. 14.5. 1838 i Frerslev v. Haslev. Død 1919. S. af vævermester Hemming L. og Elisabeth Charlotte Andrea Beck. G. 25.5. 1865 i Marstal m. Karen Jørgine Noline Nyrop, f. 8.10. 1840, dtr. af senere sognepr. i Marstal Christopher N. og Helene Ahlmann og søster til rådhusarkitekten, var f. i Køge.

Blågård sem. 1862. Fra Strynø til Ærøskøbing 1863–1871, derefter i Søstrup og fra 1875–1908 lærer og org. i Tostrup, Merløse. Dannebr. mand 1901. 4 sønner, hvoraf en blev lærer i Kværndrup.

Jeppe Peter Ipsen, 1864–1876. F. 22.9. 1832 i Åkirkeby, død 24.3. 1883. Faderen, P. Ipsen, var politibetjent.

Jelling sem. 1863 (2.kar.). 5.3. 1864 2.lærer på Strynø, 20.6. 1876 ved Østermarie skole.

Vilhelm August Linck, 1877–1881. F. 21.11. 1856 i Kbhvn., død 18.5. 1910 på Frederiks hosp. i Kbhvn., begr. Løgstør. S. af skrædermester Carl Vilhelm L. og Vilhelmine Josefine Kirkmann. G. 9.5. 1890 m. Martha Emilie Lykke Sommer, efterlevende.

Priv. dim. for eks.komm. 1876 og 1886 (1. kar.). Elev i orgel af prof. G. Matthison-Hansen. Organist i Herlev 1874–75, lærer og org. i Stenstrup 1876–77. Kaldet til Strynø 1.8. 1877. Organist og lærer i Løgstør fra 1887 til sin død. Årene 1882–86 formodentlig anvendt til lærer- og orgelstudium.

Niels Peter Jørgensen, 1881–1893. Se Fodslette.

Vikar i 1883: *Lars Jørgensen*, Skårup sem. 1883. Lærer i Dømmestrup.

Gomme Peter Jeppesen, 1893–1906. Derefter 1.lærer.

Herluf Ravn Petersen, 1906–1910. F. 28.8. 1884 i Næsby v. Sorø. S. af 1.lærer Knud Olsen P. og Birgitte Clausen. G. 30.10. 1914 m. Valborg Hansen, f. 4.6. 1886 i Næsby.

Jonstrup sem. 1905 (mg+), vikar i Hjørring, hjælpelærer i Tågerup, kaldet til Strynø 1.9. 1906, fra 1.10. 1910 1.lærer i Vejby, 1923 lærer i Hylleholt. Sejlede som ung med »Georg Stage«.

Johannes Lund, 1910–1915. F. 17.6. 1884 i Svendborg. S. af sadelmagermester Hans Chr. L. og Anne Margrethe Hansen. G. 25.7. 1911 m. Carla Cathrine Hansen, f. 22.6. 1892 i Kbhvn.

Silkeborg sem. 1906 (mg+). Var 1899–1901 i snedkerlære. Gymn.kursus, soldat v. feltartilleriet, sekondløjtn., 1907–08. Vikar på Strynø 1907. Otterup realskole 1908–1910, kaldet til Strynø fra 1.12. 1910 som 2.lærer og kirkesanger. 1.6. 1915 1.lærer i Troense.

Niels Peder Pedersen, 1915–1916. F. 13.9. 1893 i Øse, s. af gdjr. Peder P. og Enne Marie Petersen, Snoldelev. G. 6.5. 1921 m. Fanny Louise Elisabeth Lind, f. 2.5. 1899 i Roskilde.

Haslev sem. 1914. 2.lærer og kirkes. på Strynø fra 1.9. 1915. 1.11. 1916 2.lærer i Stige Bjergby, 1922 1.lærer i Soderup. Død i beg. af aug. 1983.

Jakob Rasmussen, 1916–1922. Se Simmerbølle.

Carl Iver Malling Nielsen, 1922–1926. Derefter 1.lærer.

Karl Jensen, 1926–1928. F. 13.3. 1898 i Brovst, død ca. 20.5. 1977. S. af gdjr. og indremissionær Niels Peter J. og Ane Nadersen. G. 10.11. 1925 m. Sofie Marie Jensen, f. 6.1. 1905 i Brovst.

Ranum sem. 1926 (mg). Vikar i Agersted og Gudum, kaldet til 2.lærer og org. på Strynø 1.12. 1926. Fra 1.12. 1928 enelærer i Vognsild. Udgav 1933 en metertabel. Skrev i emb.bogen på Strynø dette vers:

Børn at lære Gud at ære,
Kundskab søge og forøge
Ærligt mene, gerne tjene,
er min skønne Lod paa Jord.

Viggo Rasmussen, 1929–1937. Se Fuglsbølle.

Alfred Væрге, 1937–1947. F. 26.10. 1907 i Svindebæk v. Thyregod, død 15.2. 1976. S. af lærer Carl Vilhelm Væрге og Eli Kristensen. G. 1938 på Strynø m. Etny Heide, dtr. af murer m. Anton H. og Marie Kirstine Rasmussen, Strynø.

Århus sem. 1836. Havde tidl. arb. ved landbruget. Vinterlærer i Briksbøl 1936–1937, 2.lærer og org. på Strynø 1.6. 1937, fast ansat 1.12. 1938. 1.8. 1947 lærer i Hastrup pr. Gadstrup og org. v. Snoldelev kirke. Musiklivet på Strynø blomstrede op i hans tid der, han dannede et orkester og arr. kirkekoncerter. Han har udgivet et par samlinger orgelmusik. »Den bedste Arv er ikke Rigdom, ikke Kundskab, men en Opdragelse i Herrens Frygt«. (Emb.bog)

Magdalene Johansen, 1948–1953. Se Snøde.

Hans Petersen, 1953–1955. F. i Tønning 2.11. 1902. S. af møller R.P.P. Silkeborg sem. 1926. I flere år i andet erhverv (bladvirksomhed). Vikar i Sdr. Bork og Hee. Vikar på Strynø 1.10. 1953, fast ansat 1.6. 1954. Fra 1.12. 1955–ca. 1974 lærer i Ugerløse.

Bjarne Jørgensen, 1956–1957. 1.11. 1957 lærer i Idum.

Birthe Gabriel Lindequist Nielsen, f. Pedersen. 1.4. 1958–1.2. 1961. F. 29.7. 1931 i Esbjerg. G. m. dyrlæge P. Lindequist N. Søgte sin afsked, da hendes mand havde købt praksis i Ørsted på Djursland.

Esben Haldgaard Pedersen, 1.5. 1960–1.1. 1961. En i 1959 oprettet, hidtil vikaretjent stilling. F. 2.6. 1934. KFUMs sem. 1957. Lærer i Nees. Fast vikar i Kbhvn. 1.1. 1961.

Egon Jensen, 1961–1967. Se Magleby centr.skole.

FORSKOLEN:

Christa Marie Heelsberg Sørensen, 1.7. 1968–1971. Se videre under Skrøbelev centralskole.

Else Margrethe Christensen, f. Borgstrøm, 1971–. F. 21.11. 1924 i København. Dtr. af værkfører Olaf Erik Borgstrøm og Dagmar Christine Nielsen. G. m. landmand Hans Peder Christensen.

Vejle forsk.sem. 1945. Fast vikar v. Damhavens skole i Vejle 1954–1960, løs vikar v. Centerskolen, Brejning, 1963–1966, løs vikar v. Pedersholmskolen i Vejle 1966–1970. Småbørnslærerinde ved Strynø skole fra 1.8. 1978.

VIKARER (udvalg):

1922 *Carl Iver Malling Nielsen*, lærer, 1.lærer her.

1923 *Otto Lystrup*. 1.lærer Bråskovgård.

1924 *Edvard Rasmussen*. Lærer i Otterup, viceinsp., amtsborgm.

1926 *Carl Jørgensen* (meget tunghør). Hønseriejer i Brudager.

1929 *Frode P. Hansen*. 1933 lærer i Thorkildstrup.

1930 Samme.

1932–33 *Harald Rubæk Hansen*, Strynø.

1937 *Jens Kr. Andreasen*. Mangl. eks. i sa. og mus. for at få embedet.

1947 *Gertrud Jensen*, forsk.lærerinde. Ans. Flensb.

1947–48 *Harry Johannes Jensen*. Blågård sem. Fl. til Jylland.

Da lærermangelen gjorde sig gældende i 50'erne og 60'erne, benyttede skolen et stort antal seminarieelever som vikarer, i årene 1956–65 således 17!

PRIVATSKOLE

1907 nævnes en privatskole ved *Marie Albertsen*. Den får da efter nogen diskussion et amtstilskud på 50 kr. – under forudsætning af, at kommunen yder 20 kr! (LA 10.6.07).

Øens læge til 1891, da han afgik ved døden, *Kjeld Jensen*, havde lærer-eks. fra Jelling og havde været huslærer på Langeland, uvist hvor.

Sognepræsten 1888–1897, *Lars Henriksen*, var lærer fra Jelling 1878, derefter cand. theol.

RUDKØBING LATINSKOLE

Kirkeordinansen af 1539, der de næste 150 år blev en slags grundlov for skolevæsenet og kirken i Danmark, bestemte, at der skulle være en latinskole i alle landets købstæder, men samtidig skulle alle andre skoler, som eventuelt måtte findes, nedlægges. Latinskolen var altså tænkt som datidens eneste skoleform.

Helt absolut blev forbudet mod andre skoler dog ikke, idet man tillod skriveskoler for drenge og piger, der ikke havde evner til at lære latin. Latinskolerne var underlagt kirken, der ejede skolerne, mens byerne selv måtte forestå driften af skriveskolerne. Latinskolens leder blev kaldt rektor eller latine skolemester, mens skrive- og regneskolens blev betegnet som danske skolemester.

At Rudkøbing meget hurtigt fik sin latinskole fremgår af en bestemmelse, som Christian den 3. traf i 1539, hvorefter Rudkøbings latine skolemester samtidig skulle være degn i Tullebølle – en bestemmelse, der vist hurtigt ophørte med at have gyldighed.

Befolkningsunderlaget på Langeland har sikkert været i underkanten af, hvad der egentlig kunne bære en latinskole, og latinskolen i Rudkøbing hørte da også altid til mellem landets mindste. I sine bedste tider havde den en rektor og en hører (lærer), men i de senere år inden dens lukning var rektor eneste underviser.

Vi ved intet om de første skolebygninger; de har formodentlig ligget på kirkens grund i udkanten af den nuværende kirkeplads, men de to store brande, der hærgede byen i henholdsvis 1580 og 1610 har fuldstændig fjernet ethvert spor af dem.

Der er formodentlig gået 8 år efter branden i 1610, før byen atter fik en bygning til latinskolen. Byfoged Friederichsen siger i en indberetning fra 1742, at en enke ved navn Margaretha Torchildsdatter for sine egne midler havde ladet opføre en skolebygning i 1618 og desuden havde skænket 2 skp. land i byens Østertoft til skolen. Det stemmer med en beretning fra 1690, der endvidere siger, at skolen var en gammel træbygning på 10 fag med to små kamre i enden til skolemesteren. At der ikke har været mere end en skolestue fremgår af kirkeregnskaberne, hvor der altid tales om »skolekammeret«, når skolens vægge tid efter anden blev repareret.

Skolebygningen lå på den grund, hvor Enkemadam Schmidts Stiftelse ligger, altså nuværende Smedegade nr. 9.

Skolens indretning har efter vor tids målestok nok været uhyre sparsk. De fleste rektorer har været yngre, ugifte mænd, der har fundet sig i at blive anbragt i de to små kamre, men rektor Gemshøj, der var gift, så sig tvunget til at anskaffe sig en bolig ude i byen. Han skriver i 1723, at skønt han efter loven skulle have »et bekvemt og skikkeligt Sted eller Huus« at bo i, så havde han selv måttet skaffe sig »en liden og ringe Bolig«, da han »ikke haver nogen Skole-Residentz uden et lille Kammer ved Skolen, som jeg læser og holder Skole udi om Vinteren, og ikke ellers nogen af de ringeste Haandværkere eller Baadsmænd skulle ville bo derudi, om det var frit at lejes ud«. (Rudk. Breve 26/4 1723.)

Gemshøys bemærkning om, at han om vinteren havde været nødt til at holde skole inde på sit kammer, viser, at skolestuen ikke har kunnet opvarmes om vinteren. Denne mangel blev der dog omsider rådet bod på – i 1730 fik skorstensfejeren betaling for at feje skorstenen i »det latine Skolekammer«.

I 1702 blev der indkøbt 1000 flensborger-mursten til gulvet i skolestuen, og ved samme lejlighed anskaffede man »4 store Egepæle i Skolen til at lægge Bænke paa, saasom de forrige var forraadnet«. Skolestuen har altså indtil da haft enten lerstampet gulv eller pikket stengulv med faste nedgravede bænke og borde. (Kirkeregnskab 1702/03.)

Der er ikke bevaret skoleprotokoller, der kan fortælle os om de enkelte elever eller disciple, som de kaldtes, men der er en skrivelse fra 1670, der giver os oplysning om elevantallet det år. Skolen var da delt i 3 klasser; sinkelektien med 7, hørerens lektie med 5 og latine skolemesters lektie med 12 disciple. Altså ialt 24 elever.

De bevarede kilder giver os kun korte glimt af det liv, der blev levet i latinskolen, men den, dens lærere og elever har været præget af fattigdom. I 1578 udsendtes et kongebrev om, at skolemestrene og hørerne på Fyn foruden lønnen også skulle have fri kost hos borgerne, da deres løn var så lille, at embederne ikke kunne besættes. Men en ting var, at man kunne gøre krav på fri kost – en anden var, om man så fik den. I 1690 klagede høreren over, at han ikke fik den, fordi byen var så forarmet, at den største del af borgerskabet selv manglede brød, og i 1738 søgte rektor Louman om at få del i højtidsofferet, da han havde så ringe embede, at han havde været nødsaget til at bede nogle af borgerne om en dags kost på omgang, hvilket de da også havde været så venlige at give ham.

Det var et held, at der til latinskolerne knyttede sig nogle faste indtægter fra degnekaldene i de omliggende sogne, hvor disciplene i mesterlektien havde ret til at virke som degne – de såkaldte løbedegne. En så bety-

delig skole som Ribe latinskole havde således 25 degneudkald under sig. Løbbedegnene skulle undervise »hver sit sogns katekismuselever, saaledes at de drager derhen paa lørdage og andre hverdage før en helligdag straks efter middag og underviser drengene i en landsby. Om morgenen paa helligdagene før gudstjenesten tager de lige fra dagry fat igen og udfører deres hverv i en anden landsby.«

I Rudkøbing latinskole havde mesterlektiens disciple ret til at være løbedegnene i Skrøbelev, Simmerbølle og Longelse-Fuglsbølle. Derudover virkede de som korsangere ved gudstjenesterne og også ved dåb, bryllup og begravelse assisterede de med sang og musik.

Man var dog ikke altid lige tilfreds med løbedegnene. I 1697 klagede nogle bønder fra Skrøbelev til kongen over, at deres ungdom blev forsomt i alle måder, og sognepræsten støttede deres klage. Den blev dog ikke taget til følge, og Søren Ancher, der var både rektor og kapellan i Rudkøbing vedblev at hæve indtægterne af kaldet – ja, han lejede endog degneboligen derude til en mand, der holdt kro i den.

Latinskolen har blandt sine fag haft undervisning i sang og musik. Hvor mange instrumenter, man har rådet over, ved vi ikke, men i 1708 anskaffede skolen en basun »til at lære paa« og i 1710 8 discantbøger.

Skolens vigtigste fag var latin, men i øverste lektie blev der også undervist i græsk og formodentlig hebræisk og matematik. Undervisningens kvalitet har naturligvis været svingende gennem de små 200 år, skolen bestod, men da bispem i 1636 visiterede skolen, skrev han i visitatsbogen: »Drengene i Rudkøbing Skole er godt underviste saavel i Lærdom som i Musik og Tegning«. Thomas Christoffersen var rektor på det tidspunkt, og han synes at have været en dygtig mand. I hans embedsperiode var der bispevisitats yderligere 4 gange, og hver gang noteredes der i embedsbogen »Alt vel«. I tilgift får vi så at vide, at der på den tid også blev givet undervisning i tegning.

Størsteparten af landets små latinskoler havde ikke dimissionsret til universitetet, og vi må formode, at Rudkøbing latinskole heller ikke har haft det. Ville man læse videre, måtte man efter nogle års skolegang flytte til en af de store latinskoler i Odense eller Nyborg.

I 1710 begyndte man at kunne ane, hvor det bar hen med Rudkøbing latinskole. Da den gamle rektor Søren Ancher det år tog sin afsked, blev han efterfulgt i embedet af skolens hører Peder Gemshøy, men samtidig blev hørerembedet nedlagt, og der var herefter kun en lærer, rektoren.

Ved en forordning af 17. april 1739 blev det bestemt, at antallet af latinskoler skulle indskrænkes. På Fyn skulle kun skolerne i Odense og Nyborg bevares. Ved udgangen af 1739 ophørte Rudkøbing latinskole.

Den bygning og de få legater, der var knyttet til skolen overgik til den nye Christendomsskole, der fra nu af skulle være byens hovedskole.

I Rudkøbing var rektorembetet som oftest knyttet sammen med stillingen som residerende kapellan. Lønæssigt har det naturligvis været en fordel for de pågældende, men det betød også, at stillingen som rektor for de flestes vedkommende blev et mellemled på vej til en endelig ansættelse som sognepræst i en anden del af landet. En stor del af rektorerne var derfor unge, ugifte cand. teol'ere, som kun var her i ret få år. Størsteparten af byens ældre arkivalier gik tabt under svenskekrigene 1658–60, så det har ikke været muligt at finde navnene på samtlige rektorer ved latinskolen. I endnu højere grad svigter kilderne, når det drejer sig om hørerene. De følgende navne er, hvad de sparsomme kilder har levnet os.

I 1580/81 var *Peder Hansen* rektor, da latinskolen det år brændte i storbranden. Han fik som erstatning for sine tab sammen med sognepræsten og kapellanen lov til at få kronens part af Skøbelev sogns korn-tiende for 1580 og 1581. I årene 1619–1623 bestred *Johannes Andreæ* embedet. Han efterfulgtes af *Johannis Severinus Longolandinus*, der sad som rektor i årene 1623–1625. Det er formodentlig den samme person som den Severinus Joannis Langlandinus, som i 1620 blev indskrevet ved universitetet fra Slagelse latinskole. *Laurentinus Nicolai Helduaderus* nævnes som rektor for årene 1625–1626. Hans efterfølger blev *Christen Jensen Skalkendrup*, der var rektor fra 1626 til 1630. Han var født o. 1600 som søn af sognepræsten i Avnslev. Student fra Odense 1620, rektor ved Fåborg latinskole 1622. Kapellan i Simmerbølle 1633, sognepræst der 1639–1649. Han måtte i 1629 stå skoleret for biskoppen, da provsten ikke alene havde klaget over rektors og hørerens forsømmelighed, men også over, at rektor havde udvist trodsighed overfor ham.

Hans efterfølger *Thomas Christoffersen* er tidligere nævnt som en dygtig skolemand. Han var født o. 1600 og var rektor i Rudkøbing fra 1630 til sin død i 1637. Hans skifte er bevaret. Han efterlod sig en kappe til en værdi af 5 rdl, et par sorte bukser og en trøje, en bænkedyne, en hynde til en gammel stol, en ildske, en ildklemme og et par latinske bøger. *Hans Lauritsen Bogense* besad kun embedet nogle få måneder i 1638. Han var født 1605 og blev kapellan og rektor i Rudkøbing i 1638. Samme år blev han sognepræst i Gloslunde-Græshave, hvor han var til sin død i 1664. En datter, Margrethe, blev gift med hans efterfølger i præsteembedet. Den følgende rektor var her også kun på træk. Det var *Christoffer Hansen Bech*, der blev rektor og kapellan den 4/11 1638, men allerede den 1/6 1639 tiltrådte et embede som sognepræst i Vålse. Han var født 1610 i Ønslev og var søn af sognepræsten der, Hans Knud-

sen Bech. Christoffer Hansen Bech synes at have været en stridbar personlighed. Efter at være blevet præst i Vålse beskyldte han sin forgængers enke for at have bedrevet hor. Han blev begravet i Vålse den 9/5 1673.

Det ser ud til, at *Jens Nilsen Kaiberg* har været rektor i to perioder, nemlig fra 1639–1649 og 1660–1662. Han skal have været rektor i Svendborg 1635–1638 og var kapellan i Rudkøbing 1649–1662. Han var gift med Cathrine, der efter hans død blev gift med hans efterfølger som rektor, Henrik Thomsen Barsmarck. En datter var Margrethe Jensdatter Kaiberg. Kaiberg var født o. 1605 og døde o. 1662. *Jacob Jacobsen* betegnes som rektor i årene 1649 til 1660 og er formodentlig født i Rudkøbing. Han sad i trange kår, da han ikke også var kapellan. I 1656 blev han således i byretten rykket for betaling af nogle strenge, han havde fået sat på sit »Claffercordium«. (VL).

I 1658 måtte han ansøge biskoppen om at måtte beholde sin stilling, da hans hustru var nedkommet for tidligt efter deres bryllup. Bispen lod nåde gå for ret, og skønt Jacob Jacobsen i 1660 overfaldt en rådmand, fordi han mente, at borgmester og byråd havde givet ham for stor indkvartering, fik det ingen ubehagelige følger for den iltre rektor, der i juni 1660 fik sin forseelse fra 1658 eftergivet og iøvrigt fik tilladelse til at lade sig kalde til præstekald eller skoletjeneste. Et par måneder efter kaldes han »forrige Latinskolemester i Rudkøbing«.

Henrik Thomsen Barsmarck. Rektor 1663–?. Søn af Thomas Henriksen. Wiberg anfører i sin Præstehistorie »filius præfecti aulici holsatiæ«, hvilket nok nærmest må oversættes ved »søn af en fyrstelig holstensk lærer (eller præst)«. Student fra Herlufsholm. Rektor i Ærøskøbing. Sognepræst i Tved 21/12 1680. Begravet den 18/8 1696 i Tved. En søn, Henrik Henriksen Barsmarck, blev senere degn i Sørup på Fyn. I 1677 var *Henrick Thomasen Latmi* rektor i Rudkøbing. *Jesper Knutzen* var rektor i 1683. Han var født omkring 1634. Kørup kirkebog anfører: »24/8 1697 begravet studiosus, tigger og omstrejfer Sasparum Canuti, som engang var rektor på Langeland, nu trængende og fattig, 63 år gammel.«

Søren Sørensen Ancher, der var født i Horsens omkring 1648, overtog stillingen i 1683 og beklædte den indtil 1710. Han blev cand. teol. 1679 og var kapellan i Rudkøbing 1679–1710. Gift med Ellen, der var født i Odense den 30/1 1640 og blev begravet den 31/1 1719 i Rudkøbing kirke. Da der i 1711 blev anordnet en kop- og hesteskat, hedder det om ham, at han var »formedels Alderdom og Svaghed kommen fra Tjenesten og lever med Hustru i Elendighed«. (Extrakt over Kop- og Hesteskat.) Der rådede dog trods fattigdom så megen respekt om den gamle rektor, at han den 8/9 1712 blev begravet inde i kirken blandt standsper-

sonerne. Hans tidligere undergivne, *Peder Gemshøy*, havde afløst ham på posten i 1710. Han var født o. 1677 og blev ansat som hører i 1706. Forfremmelsen gav ham mulighed for den 23/11 1711 at gifte sig med Rudkøbing-pigen Maren Larsdatter Kylling. I 1710 erfarer vi lidt om hans udseende. Da blev der udskrevet en særlig »Peruque og Fontange Skat« og i den anledning oplyser Gemshøy, at han bruger »en tarvelig Peruque til min Fornødenhed«. I et skattemandtalt fra 1717 hedder det om ham, at han er en fattig mand og har meget ringe indkomst. Han døde i 1737 og hans hustru i april 1742. (Kiilsgaard. Bd. 2).

Niels Louman blev Rudkøbing latinskoles sidste rektor. Han overtog stillingen ved Gemshøys død i 1637, men beholdt den kun i tre år. Samtidig med at rektorembetet blev nedlagt i 1740, rejste degnen Christian Mørch fra byen, og Niels Louman overtog hans embede, hvorved han både blev kordegn, klokker og christendomsskoleholder. Han var gift med Charlotte Amalie Lütken, der senere blev gift med hans efterfølger i degne- og skoleholderembedet. Niels Louman døde i 1753.

Af hørere kendes følgende:

1. *Jacob*. Hører – 1670 –. Gift med Karen Jensdatter, der blev begravet som enke i en alder af 59 år den 11/9 1692. En søn ved navn Hans gik i 1670 i latinskolens mesterlektie.

2. *Peder Hansen*. Hører ?–1705. Født o. 1670 i Kerteminde. Gift med Elschen Maria. Faldt igennem isen og druknede den 16/2 1705.

3. *Peder Gemshøy*. Hører 1706–1710. Derefter rektor.

CHRISTENDOMSSKOLEN

Latinskolens afløser blev den såkaldte »Christendomsskole«, der vel egentlig var tænkt som en forbedret udgave af den gamle danske skole. Det blev desværre ikke tilfældet.

I den nye skoleform, hvor degnen skulle stå for undervisningen, skulle der undervises i kristendom, læsning, skrivning og regning. Latinskolens bygning på hjørnet af Smedegade og Kirkepladsen skulle overgå til den ny skole, og den sidste rektor, Niels Louman, der havde sin bolig der, blev udnævnt til degn og skoleholder. Bygningen blev århundredet ud anvendt som skole og degnebolig.

Den nyudnævnte skoleholder fik fribolig og 26 rdl i fast løn, men udover dette også de kostpenge, som rektorerne tidligere havde haft krav på. Derimod bortfaldt de legater, der havde ydet et tilskud til rektorlønnen, og de legater, der havde været tillagt latinskolens disciple, blev overført til Odense latinskole.

De elever i christendomsskolen, som sang i kirken og ved begravelser, fik lov til at få den samme betaling, som latinskolens disciple tidligere havde fået, og de arvede også disciplenes ret til på søn- og helligdage at indsamle almisser i en bøsse.

Som tidligere nævnt havde man nok tænkt sig, at den ny skole skulle blive en slags kommunal fællesskole, der skulle erstatte både latinskolen og den halvt private skrive- og regneskole, der hele tiden havde eksisteret ved siden af latinskolen, men det blev ikke tilfældet. Tværtimod – i de følgende år blev undervisningen i Rudkøbing forringet i en uhyggelig grad.

Vi ved ikke, hvorledes undervisningen blev gennemført på Niels Loumans tid, men de efterfølgende degne og skoleholdere hævdede, at de kun havde pligt til at holde skole for børn i konfirmationsalderen, og da de ikke interesserede sig for regning og skrivning, måtte elevernes forældre selv sørge for at skaffe deres børn undervisning i disse fag andre steder – det blev fortrinsvis i skrive- og regneskolen.

Myndighederne gav ganske vist ikke degnene ret i deres påstand, men på den anden side gjorde de heller ikke noget forsøg på at ændre forholdene. Resultatet blev da også til sidst så ringe, at da den gamle degn, Thor Faber, døde i 1785 havde der ikke været afholdt skoleundervisning i christendomsskolen de sidste tre år.

Et citat fra en indberetning fra 1784 indsendt af byfoged Jørgensen kan passende afslutte dette triste afsnit af Rudkøbing skolevæsens historie.

»I Rudkiøbing ere ingen offentlige Skolehuuse, heller ikke nogen tydsk Skole (naar jeg undtager privat Information), men af danske Skolelærere gives der tvende, nemlig Chordeggen, som nyder 24 Rdl. 4 Mk aarlig Løn af Byens Casse, og en Student ved navn Endorph, som er beskikket af Generalauditeur Flindt og for at undervise 20 fattige Børn i deres Christendom er tillagt 13 Rdl. 1 Mk, 12 Sk. af Legatkassen.« (GLW).

Det er således ikke for deres pædagogiske indsats, at skoleholderne fra christendomsskolen her nævnes. Det drejer sig om følgende:

Niels Louman, tidligere rektor ved latinskolen. Degn og skoleholder ved christendomsskolen 1740–1753.

Christian Rasmussen, født o. 1721. Han var teologisk student og virkede i mange år som privatlærer i Rudkøbing, inden han i 1754 blev degn, klokker og skoleholder. Han giftede sig i 1755 med sin forgængers enke, Charlotte Amalie Lütken, der var født o. 1712. Christian Rasmussen døde i 1781 og blev begravet i kirkens våbenhus den 18/4 1781. Hans enke blev begravet den 31/8 1785.

Thor Faber, hører ved Nyborg latinskole o. 1750–1781. Teologisk student. Christendomsskoleholder i Rudkøbing 1781–1785. Begravet i Rudkøbing den 18/11 1785 i en alder af 67 år. Ved hans død erklærede provsten, at skolen var meget forsømt af ham, som var gammel og svag og ked af sit lange skolearbejde.

Ole Bagge, søn af præsten i Snøde Søren Nicolai Olufsen Bagge og hustru Anna Kirstine Dinesdatter Krag. Gift med Gundel Børkop, datter af degn i Snøde-Stoense Søren Børkop og hustru Dorthea Funck. Teologisk student. Skoleholder og degn i Rudkøbing 1785–1805, lærer og degn indtil 1817. Død den 19/6 1817 i Rudkøbing.



DEN DANSKE SKOLE

Det er tidligere nævnt, at der ved siden af latinskolen eksisterede endnu en skoleform, nemlig skrive- og regneskolen, der iøvrigt hyppigst blev betegnet som den danske skole. Den var i modsætning til latinskolen underlagt byen, men det betød dog ikke, at skolebygningerne og lærerløn blev betalt af det offentlige; forholdet var nærmest dette, at den danske skole i virkeligheden var en slags privat skole, hvor byen nok kunne yde et økonomisk tilskud til husleje eller skolepenge til de fattigste børn, men hvor skolemesteren ellers selv måtte sørge for at få de nødvendige skolepenge ind hos de børn, der besøgte skolen. Det gav dog så få penge, at den danske skolemester i Rudkøbing altid var nødt til at supplere sin indtægt som lærer med penge fra endnu et erhverv, oftest som klokker og kordegn, men undertiden yderligere som bedemand. Også kirkens tårnur blev passet af den danske skolemester.

Man havde faktisk to slags danske skoler, der havde navn efter, hvad man lærte i dem; nemlig læseskolen og skrive- og regneskolen. I læseskolen blev der kun undervist i læsning og katekismus, og den blev følgelig regnet for det laveste. Ud fra de sparsomme kilder, der er bevaret, kan det være svært at afgøre, om der tales om læseskolen eller skrive- og regneskolen, men vi må formode, at når der i Rudkøbings arkivalier tales om den danske skolemester, må det være skolemesteren for skrive- og regneskolen. Han blev ansat af magistraten, medens læseskolerne stort set var fri næring. Men grænsen mellem de to skoler har her i byen været flydende, og de vil derfor her blive behandlet sammen under fællesbetegnelsen den danske skole.

I Rudkøbing har den danske skole ikke haft sin egen bygning, som det var tilfældet med latinskolen. Den danske skolemester holdt skole hjemme hos sig selv, og vi kan se, at det samme hus gennem flere generationer har fungeret som den danske skolemesters arbejdsplads. Embedet gik tit i arv, enten fra far til søn, eller ved at efterfølgeren giftede sig med sin forgængers enke.

Der er ikke bevaret beretninger om det liv, der har rørt sig i den danske skole, men undertiden har vi mulighed for at skimte dens resultater.

I 1704 udskrev regeringen en såkaldt kopskat til landmilitsens mun-dering. Pengene skulle betales den 11. december 1704 og den 11. december 1705. I forbindelse hermed blev det bestemt, at hver enkelt borger skulle udfærdige en seddel, hvorpå han vedstod sit beskatningsgrundlag. Ved et lykkeligt tilfælde er disse sedler for Rudkøbings vedkommende blevet bevaret i en pakke i Rigsarkivet. De mange småsedler af vidt forskellige format – nogle ubehjælpsomt udformede både hvad an-

går sprog og skrift, mens andre røber øvede skribenter – viser, at ikke blot de velbjærgede købmænd i Østergade, men også bådsmand og fiskere fra det dengang fattige Ramsherred var i stand til at føre en pen. Kort sagt – 110 år før skoleloven af 1814 indførte undervisningspligt i Danmark, var et overvældende flertal af den voksne mandlige befolkning i Rudkøbing i stand til at læse og skrive. Disse mænd var produktet af skoleundervisningen i 1600-tallets sidste halvdel, og de viser, at den tids danske skolemestre ikke har haft grund til at skamme sig over kvaliteten af deres skolegerner. (O. Nederland.)

For kvindernes vedkommende har vi desværre intet bevaret fra den periode, der kan kaste lys over deres skolekundskaber, men der har givet været mange analfabeter blandet dem. Latinskolen besøgte kun af drenge, og antallet af piger i den danske skole har formodentlig været ringe.

Da christendomsskolen i 1740 afløste latinskolen, viste det sig hurtigt, at den ikke var meget værd som skole, og den danske skole blev derfor byens hovedskole, hvilket den slet ikke var beregnet til. Noget tyder på, at mange af byens fattigste børn i årene 1750–1800 så godt som ingen skoleundervisning fik, og det har vel været for at bøde på dette forhold, at byen en overgang betalte skrive- og regneskolens skoleholder 13 rdl. om året for at undervise 20 af de fattigste børn. De 13 rdl. er faldet på et tørt sted. Skoleholderen opgav selv, at hans samlede årlige indtægt fra skolen var 24–25 rdl., og at det derfor var nødvendigt for ham at have et andet erhverv ved siden af.

Vi kender ikke navnene på alle de danske skolemestre, og adskillige af de navne, der er blevet os overleveret, forbliver kun navne. Menneskene bagved har vi ingen mulighed for at trænge frem til; vi ved ikke, hvorlænge de virkede, somme tider synes de at lappe hen over hverandre, idet den ene så formodentlig har været skoleholder i læseskolen, den anden i skrive- og regneskolen.

I 1641 var *Didrik Brockenhoffuet* byfoged i Rudkøbing, men i 1649 blev han afskediget, og byrådet gav ham bestalling som skoleholder. Han sad i trange kår, og i 1653 indsendte han en klage til byen over, at Rudkøbings danske skolemester *Bertel Hansen* gik ham i næringen, og »han understaar sig at holde Skole og dermed ikke alene lokker Ungdommen til sig, men endog betager hannem det lille Stykke Brød, som Gud og Øvrigheden hannem haver forundt«. For at underbygge sin klage, fremlagde han i retten sit bestallingsbrev som skoleholder. Retten bekræftede i sin dom hans bestalling, men tilføjede, at man dog ikke kunne tvinge folk til at sende deres børn i skole hos andre, end de selv ønskede. (VL).

Det ser ud til, at man i den tid en overgang har forsøgt at lade latinsko-
len og den danske skole have samme skolemester, idet latinskolens rek-
tor *Jens Nielsen Kaiberg* i 1661 benævnes både som »latinske som dan-
ske Skoles Betjent«.

I 1682 nævnes *Jacob Lauritzen* som dansk skoleholder. Han modtog
en årlig løn fra kirken på 6 rdl.

Den 22. maj 1702 blev *Niels Larsen* begravet. Han var født i Varbjerg
i Halland og havde været dansk skolemester og degn i Rudkøbing. Rent
økonomisk har han nok siddet bedre i det end de fleste af hans samtidige
kaldsfæller, idet han i 1683 omtales som en af byens større grundejere.
(PR.). I 1692 fik han en årlig løn som klokker på 11 rdl. Han var enke-
mand, hans hustru Agatha Dahms var allerede død i 1676.

Formodentlig blev hvervet som klokker og dansk skoleholder i 1702
overtaget af *Søren Jensen Due*, der tillige var bedemand. Han var gift
med Kirsten, som blev begravet den 2/6 1741 i en alder af 69 år. Selv op-
nåede han at blive 76 – blev begravet den 14/2 1731.

I 1739 udnævnte byfoged Friederichsen *Anders Sørensen Sølling* til
bedemand, og der oplyses ved samme lejlighed, at han da havde været
skoleholder og klokker i byen i cirka seks år. Fra anden side erfarer man,
at i 1735 gik der 22 børn i skole hos ham.

I efteråret 1750 gav byrådet *Erich Andal* bestalling som dansk skole-
holder, men han fik ikke megen glæde deraf. Den 8. marts 1753 skrev
præsten følgende korte notits i Rudkøbing kirkebog »blev Erich Andal
begraven«.

Men allerede i 1748 havde den hidtidige degn i Skrøbelev *Mogens
Hansen Spurte* fået borgerskab i Rudkøbing som »Skoleholder og liden
borgerlig Næring«. Han ejede det nuværende Vinkældergade nr. 12,
som fra nu af og indtil 1806 blev skolehus for byens skrive- og regnesko-
le. Ejendommens nuværende ejer – bogbinder Aage Kristiansen – oply-
ser, at da han omkring 1940 lod gulvbrædderne udskifte, fandt man un-
der trægulvet det gamle lerstampede gulv, i hvilket der endnu sad ender
af de pæle, der i sin tid havde båret skolebordene og bænkenene. I dette
meget beskedne hus havde Mogens Spurte privatbolig, holdt skole og
drev derudover »liden borgerlig næring« – af hvilken art fremgår des-
værre ikke af det endnu bevarede borgerbrev. Han var den 7/8 1722 ble-
vet gift med Anna Rasmusdatter fra Skrøbelev, der blev begravet den
13/1 1763. *Mogens Hansen Spurte* blev selv begravet den 23/10 1759.

Han blev efterfulgt i embedet af sin søn *Rasmus Mogensen Spurte*, der
var døbt i Skrøbelev den 17/11 1726. Han havde i 1749 taget teologisk
embedseksamen med 2. karakter, men fik aldrig præsteembede. Han
virkede også som bedemand. Han var gift to gange. Første gang den 18/4

1760 med Johanne Cathrine Poulsdatter Busch, der blev begravet den 23/5 1781 i en alder af 46 år. Anden gang den 6/2 1782 med Pernille Marie Risting, der iøvrigt var en halvsøster til hans første kone, hvorfor der måtte kgl. dispensation til, før ægteskabet kunne komme i orden. Hun blev senere gift med hans efterfølger i embedet. En indberetning fra Rudkøbing af 17/12 1783 siger om Rasmus Spurre, at »han bebor sit Huus uden derudi er nogen særdeles og til Beboelse bequem Indretning«. Vilhelm Lütken siger i sin Langelands Historie om Spurre: »Den tidligere afskedigede Skoleholder Spurre lod paa sine gamle Dage sin Kone læse ABC for de faa Børn, der vedblev at søge Skole hos ham, fordi Byen elskede ham«. Rasmus Mogensen Spurre blev begravet den 30/12 1786.

Den konkurrent, der trængte Rasmus Mogensen Spurre til side på hans gamle dage, var nordmanden *Christian Endorph*, der har efterladt sig et noget tvivlsomt eftermæle. Et dokument af 11/8 1788 i Bispearkivet fortæller »at en suspekt Person C. Endorph« vil være skoleholder »thi i 2^{de} Aar var Sporre affældig«. Samme kilde fortsætter »Endorph har været Klokker i Laurvig. Han absenterede og kom som Betler til Langeland og bildte Folk ind snart at han havde været Præst, snart Magister«.

Det er sikkert den samme person, som den norske student, der i 1789 4 timer daglig underviste apoteker Søren Ørsteds to kvikke sønner, Hans Christian Ørsted og Anders Sandøe Ørsted.

Trods den mildest talt forbeholdne omtale lod byfoged Flindt alligevel den 24. maj 1788 studiosus Christian Endorph kalde til dansk skoleholder samt skrive- og regnemester i Rudkøbing. (GLW.).

Men folk brød sig ikke om Endorph og på et eller andet tidspunkt forlod han byen, og man måtte se sig om efter en afløser. Det blev *Christen Christensen Rasch*, der allerede havde efterfulgt Rasmus Spurre som ægtemand og som bedemand. Han var født o. 1761 i Åstrup på Falster som søn af skoleholder Christen Rasch. Han er formodentlig startet som skoleholder o. 1789, thi det år blev han den 18. december viet til Rasmus Spurres enke. Den 31/12 1792 fik han foruden at være skoleholder lov til at være brændevinsbrænder med ret til udskænkning af spiritus, og det sidste fortsatte han med til 1822. Hans kundskaber har ikke været imponerende. I året 1800 fik han følgende skudsmål: »Seminarist er han vel ikke, men han kan lære Børnene at skrive og regne – det er alt.«

Da skrive- og regneskolen i 1805 blev lagt ind under byens skolevæsen, blev han underlærer ved den nyoprettede fattigskole i skole- og arbejds huset i Smedegade.

Men da byen i 1812 atter fik en ny skoleordning, blev Rasch afskediget med den begrundelse, at han ikke havde den fornødne duellighed.

Han fik tildelt en pension på 20 rdl. sedler om året og fortsatte som bedemand og brændevinsbrænder, men det har nok alligevel ikke været uden grund, at han i en ansøgning om større pension skriver, at han ellers må »imødesee en Fremtid i yderste Kummer«. Ansøgningen blev afslået. (Skolekommissionens indkomne breve 1718–1867, nr. 7, stk. 15 og 74.)

Christen Christensen Rasch døde den 3/11 1824. Pernille Risting den 11/6 1831.

FATTIGSKOLEN

Der kan ikke herske tvivl om, at skoleundervisningen i Rudkøbing omkring år 1800 stod på sit laveste stadiet siden reformationen, og det har da også været helt i overensstemmelse med de virkelige forhold, når byfogeden i 1802 skrev, at skolevæsenet næppe nogen steder kunne tænkes ringere end her.

I nøje sammenhæng med de dårlige skoleforhold stod tidens fattigdom, der bevirkede, at fattige forældres børn selv måtte skaffe sig føden ved at tigge ude på landet og dermed forsømte den smule skolegang, de ellers måske kunne have fået.

Selvfølgelig herskede der stor utilfredshed hermed, vel især hos den bedrestillede del af befolkningen, og også byfogeden og sognepræsten ønskede at forbedre forholdene – det sidste medførte, at byfoged Steffen Jørgensen og sognepræsten Niels Rudolph Suhr i 1798 fremkom med et forslag, hvor man faktisk slog to fluer med et smæk.

Det gik ud på at dele de fattige i to klasser, af hvilke de, der ikke kunne arbejde på grund af sygdom, alder eller anden skrøbelighed skulle have deres understøttelse af det offentlige, medens de øvrige, som godt kunne arbejde, skulle beskæftiges i en arbejdsanstalt, og til denne skulle der knyttes en opdragelsesanstalt for børn af fattige forældre, så børnene ikke mere behøvede at gå ud at tigge.

Kort tid efter at disse tanker var blevet offentliggjort, fremkom de to herrer med et forslag til skolevæsenets forbedring, der blev underskrevet af biskop Bloch under en visitats i Rudkøbing i året 1800.

Den nye ordning var først og fremmest baseret på den tanke, at nu skulle degnen, som også skulle være skoleholder i den nye skole, til at bestille noget, og til medhjælp skulle han have en underlærer, der skulle være seminarist. Christendomsskolen skulle altså forenes med skrive- og regneskolen til en kommunal enhedsskole.

Hele undervisningen skulle foregå nede i det lille hus i Vinkældergade, hvor Christen Rasch hidtil havde haft både bolig samt skrive- og reg-

neskole. Her skulle nu samtlige byens skolebørn undervises i 2 meget små rum af degnen Ole Bagge og Rasch, der så skulle være underlærer.

Børnene skulle deles op i to klasser efter alder, og degnen skulle undervise i kristelig sædelære, historie, naturhistorie og geografi, medens Rasch skulle tage sig af fagene kristendom, læsning, skrivning og regning.

Det viste sig hurtigt, at det var umuligt at undervise 60-70 børn i de to små rum, så Ole Bagge blev beordret til atter at holde skole hjemme i sin fribolig, medens Rasch fortsatte sin undervisning nede i Vinkældergade. Så nu var man stort set tilbage i den gamle gænge igen.

Nu skete der imidlertid det heldige, at der den 5/7 1803 kom en lov om købstædernes fattigvæsen, der bestemte, at de forældre, som fik fattighjælp, blev tvunget til at lade deres børn følge skoleundervisningen, hvis de ikke ville miste deres understøttelse, samtidig med at embedet som residerende kapellan i Rudkøbing blev nedlagt ved reskript af 1803. Man fik da stillet i udsigt, at den hidtidige kapellans indkomster skulle tilfalde en ny skole.

Allerede i 1802 havde de to eligerede borgere, købmændene Hoffmann og Boye, udsendt et opråb, i hvilket de gik ind for, at man nu skulle iværksætte byfogedens og præstens plan fra 1798 om et skole- og arbejds hus, og i 1803 tog så byen endelig sagen op, så man allerede samme år fik udarbejdet tegninger til en passende nybygning. Endnu et held i denne forbindelse var, at den gamle kirkegård – nuværende Kirkepladsen – var beordret nedlagt i 1805, hvorved man fik plads til at opføre »Skole- og Arbejdshuset«, som dets officielle navn blev.

Det blev en beskeden bindingsværksbygning i to etager med murværk i rå lersten, muret i ler iblandet kalk. I stueetagen var der et arbejdsrum til byens fattige samt en lærerbolig, der bestod af 2 små stuer og et køkken. På første sal var der et klasseværelse for byens fattige børn samt et lille værelse til undervisning af »Børn af bedre Kultur«. Bygningen lå, hvor nu politistationens nordlige del ud mod Smedegade ligger.

Det var fattigvæsenet, der opførte skolen og betalte for dens drift, og som underlærer ansatte man Christen Rasch, selv om han ikke var seminarieuddannet, og hans kundskaber som tidligere nævnt var ret begrænsede. Skolegangen i den nye skole tog officielt sin begyndelse i 1805, men i den første vinter måtte Rasch dog undervise børnene hjemme i huset i Vinkældergade, da der ikke kunne skaffes varme i det nye skolelokale, men så fik han også af fattigkommissionen tildelt 7 rdl. til en favn brænde.

Om det var Ole Bagge eller Christen Rasch, der skulle undervise de før nævnte »Børn af bedre Kultur« ved vi ikke, men pastor Suhr anfører

i en skrivelse, at pigerne, hvis »Bestemmelse er at blive delige Husmødre« blev undervist i et af de to klasseværelser i at spinde, sy og strikke.

Fattigskolen fik ikke nogen lang levetid. I 1806 kom der en ny skolelov, og samme år bifaldt regeringen et forslag til en ny skoleordning, der var udarbejdet af byfogeden og sognepræsten. I følge denne skulle der kun være *en* offentlig skole, som skulle have til huse i skole- og arbejds- huset, dog at der stadig skulle være et lokale i degneboligen. Det betød, at fattigvæsenet mistede sit lokale, så hele bygningen nu blev anvendt som skole.

Som lærere skulle ansættes en førstelærer, som skulle lede skolen, en andenlærer, der skulle være seminarist, og en læremoder, som om formiddagen skulle undervise pigerne i syning, strikning og spinden.

Førstelæreren skulle have 200 rdl. og andenlæreren 50 rdl. årlig samt fri bolig og brændsel. Skolens samlede udgifter blev anslået til 358 rdl. årlig. Degn Bagge og lærer Rasch skulle dog foreløbig fortsætte i deres stillinger for henholdsvis 24 og 30 rdl. om året.

Ved samme lejlighed fik Rudkøbing sin første skolekommission. Skolevæsenet var hidtil blevet ledet af byfogeden og sognepræsten, men ved siden af disse kom den nye kommission desuden til at bestå af tre af byens borgere, »som have vist, at de ynde Oplysning og den gode Børneopdragelse«. (Chr. Kiilsgaard.)

Hvad selve undervisningen angik, skulle lærerne først gennemgå alt, hvad børnene skulle lære, og de skulle sørge for, at børnene ikke lærte noget udenad, som de ikke havde forstået. Førstelæreren skulle undervise i religion, historie og geografi, medens regning, skrivning og geometri blev overladt til andenlæreren. Der skulle også gives mulighed for, at de mere »kultiverede« børn kunne få undervisning i tysk og naturhistorie, men først og fremmest skulle begge lærere lægge vægt på, at børnene lærte at stave, skrive og læse dansk ordentligt.

Skoleordningen af 1806 fik imidlertid ikke lang varighed. Allerede året efter udbrød krigen mod England, og der fulgte nu en række år, der ramte Rukøbing by meget hårdt rent økonomisk.

BORGER- OG FRISKOLEN

I 1812 fremkom skolekommissionen med et forslag til en ny skoleordning, der gik ud på, at der kun skulle være 1 offentlig skole for alle byens børn, fra de var 6 år til de blev konfirmerede. Skolen skulle ledes af en kateket – altså en cand.teol. – og den skulle deles i to afdelinger; dels den egentlige borgerskole, som skulle være en betalingskole og dels en fattigskole, hvor fattigvæsenet skulle betale børnenes skolepenge.

Borgerskolen skulle have to lærere, af hvilke kateketen skulle være førstelærer med degnen som andenlærer, og som lærer i fattigskolen skulle der ansættes en ny tredjelærer, der desuden skulle virke som organist ved kirken. Børnene i fattigskolen skulle undervises i et særskilt lokale med 5 timers daglig undervisning mod borgerskolens 6. Man regnede med, at af de 249 skolepligtige børn, der på det tidspunkt fandtes i byen, skulle de 104 henvises til fattigskolen.

Planen blev godkendt i slutningen af 1812, og samtidig købte byen en ejendom til bolig for kateketen (nuværende Gåsetorvet 1.) Skolen kom i gang i 1813, efter kongen havde beskikket cand. teol. *Johan Christopher Krebs* til kateket og førstelærer. Samtidig benyttede man lejligheden til at slippe af med Christen Rasch, der fik sin afsked med en lille pension.

Skoleordningen af 1812 blev med enkelte ændringer gældende gennem de følgende 100 år. Antallet af lærere blev efterhånden forøget, og navnet »fattigskolen« afløstes af »friskolen«, men skolevæsenets opbygning forblev uændret. Undervisningens indhold har stort set svaret til kravene i ordningen fra 1806, selvom Krebs ret hurtigt indførte en privat højere undervisning ved skolen, hvor han i 2 timer om dagen underviste nogle børn i geografi, fædrelandshistorie, naturhistorie og tysk. I 1829 blev der indført undervisning i gymnastik og svømning.

Skolens største problem var de elendige pladsforhold. Man rådede endnu over de enkelte rum i den gamle degnebolig samt over lokalerne i skole- og arbejds huset, men det var ikke nær nok til at rumme alle byens 250 skolepligtige børn, så allerede i 1820'erne drøftede man muligheden for at opføre en fuldstændig ny og tidssvarende skolebygning, men planerne blev først en realitet i 1835.

Da blev det endeligt vedtaget, at nu skulle der bygges en ny skolebygning, der kunne erstatte lokalerne i degneboligen og skole- og arbejds huset og samle alle byens skolebørn under samme tag.

Arkitekt J. P. Jacobsen fra København udførte tegningerne til bygningen, der blev opført langs den vestre side af Kirkepladsen, så den fik

fælles gårdsplads med skole- og arbejds huset, og den 12. juni 1835 blev den indviet i overværelse af prinsguvernøren over Fyn.

En del af de penge, man skulle bruge til byggeriet, blev skaffet ved at sælge kateketboligen på Gåsetorvet, men størsteparten af de resterende penge blev skaffet ved lån.

Glæden i byen var stor. I sin indvielsestale udtrykte pastor Pram Gad sin glæde over skolen, som han betegnede som »hin skønne Skolebygning med de lyse, indbydende Undervisningssale«.

Bygningen står endnu og rummer i dag en række kommunale kontorer.

Men byens indbyggertal voksede, og snart blev skolen for lille. Allerede i 1846 forlængede man derfor skolen helt ned til Smedegade, idet man fjernede det gamle skole- og arbejds hus, som imidlertid var blevet helt overtaget af fattigvæsenet til fattighus, og på tomten byggede man en forlængelse, som er et spejlbillede af skolen fra 1835. Denne del er i dag politistation.

Skoleudvidelsen af 1847 havde klasseværelser i stueetagen; på første sal var der bolig for kateketen og kordegnen, og i tagkamrene boede tid efter anden nogle af skolens ugifte lærere.

Hvad kateketembedet angår, så viste det sig hurtigt, at det var en uheldig ordning, skolevæsenet her havde fået. Stillingen som kateket var for de unge cand. teol.'er blot et springbræt frem til en stilling som sognepræst, så de søgte bort, så snart der var mulighed for et godt præste-



Skolen på Kirkepladsen. Fot. 1908.

embede – altså det svarede til, hvad der havde været tilfældet med rektorerne i den gamle latinsko­le.

Byrådet forsøgte flere gange at få ordningen ændret, så man kunne an­sette en seminarist som leder af skolen, men ministeriet var imod en æn­dring. I 1873 søgte kateket Th. Mathiesen bort – han var den 11. kateket, man havde haft siden 1813, og da byrådet igen søgte ministeriet om lov til at nedlægge kateketembedet, lykkedes det endeligt. Dog krævede mi­nisteriet, at den nye overlærer skulle være cand. teol. Det accepterede byrådet, og den 1. april 1874 blev cand. teol. E. C. F. A. Lassen beskik­ket til overlærer ved skolevæsenet i Rudkøbing.

Blandt 1800-tallets lærerkorps træder enkelte markante personlighe­der frem, tidligst kordegn Niels Christian Christiansen, hvis undervis­ning meget roses ved bispevisitatserne. Han modtog således for sin dyg­lighed en globus i gave fra bispen, og ved kronprins Frederiks besøg ud­nævntes han til dannebrogsmænd for sin sangpræstation med skolebør­nene.

Han er dog ikke den eneste, der bør huskes for sine fortjeneser. Kor­degn Christiansens barnebarn, overbibliotekar Jens Christian Bay, der var elev i borgerskolen i slutningen af 1870'erne, fortæller om sin skole­tid: »Borgerskolen var en god Skole. Lærere som Smith, Larsen, Thaa­num og Petersen forstod deres Gerning. Smith begyndte Dagen i det nordre Klasseværelse med at lade os synge »I Østen stiger Solen op«, og tværs over Gaden stod Væver Delfs i sin Dør og sang med. I et stort Skab i Klassen laa Forskrifter, sirligt udførte og klæbede paa Pap. Min Bed­stefader havde skrevet mange af dem med egen Haand, f.Ex. »Jorden er rund, lidt fladtrykt ved Polerne«, denne Sætning passede til en Linie i Skrivebogen – og saa travede vi op til Katederet og viste Smith vor Kunstfærdighed. Vi blev stillet an mellem hans Knæ, og han førte Pen­nen for os: »Pas nu paa – tykt her – tykt, og saa tyndt, tyndt og lige som et Lys«. Det var »Skønskrift«, og denne lærte vi med baade de gamle danske og de »latinske« Bogstaver.

Historie fortalte Smith med megen Dygtighed. Han var Grundtvigs Lærling. Danmarks Værd og Værdighed blev levende for os ved hans Tale. En faderlig Lærer var han. Men i Religionstimerne krævede han Bogstav for Bogstav og kunde være meget stræng, naar nogen snublede i Skriftstederne. Han syntes os altid mere stræng, naar han var nybarbe­ret. Men hans Sind straaled af Mildhed.« (L.F. 24/12 1953.)

Også Jens Thaanum huskes af Bay for hans menneskekundskab og dygtighed – »en fuldendt Pædagog, en Mand med »Kategoriene i Or­den«, som fulgte sine Pensa med Nøjagtighed«.

Men skolen havde også sine skyggesider, og nogle lærere kunne for-

vandle den til et helvede for de svage elever. Bay fortæller, at overlærer Lassen kunne øve en dansk-klasse ved i timens første halvdel at diktere et afsnit af en bog, som klassen havde læst. Derpå blev diktatbøgerne samlet, og Lassen satte sig ved katederet med bøgerne foran sig og med et spanskrør i højre hånd. Han gennemgik præstationerne, en for en kom synderne op og fik for hver fejl et eller to rap og en tilrettevisning.

Undertiden blev lyden af staklernes gråd så kraftig, at den varmhjertede fru kordegn Smith, der boede ovenover, ikke kunne udholde det. Hun satte så en kande kaffe over ilden og gik ned og bankede på døren til klasseværelset. Om hr. Lassen ikke kunne tænke sig en kop kaffe? Hun havde tilfældigvis lige en tår klar. Listen lykkedes altid. Duksen fik besked på at uddele resten af bøgerne, medens Lassen nød kaffen oppe på første sal.

Det er ikke tilfældigt, at gamle Rudkøbing-borgere så sent som i 1950'erne endnu mindedes kordegn Smith og hans kone med glæde.

Til borgerskolen havde der gennem mange år været knyttet en øverste klasse, der gik under navnet realklassen, hvor der foruden de almindelige skolefag også blev givet undervisning i fremmedsprog, matematik og fysik, men der blev i denne klasse ikke afholdt nogen officiel, kompetencegivende afgangseksamen, og omkring 1870 var der i byen et udbredt ønske om, at børnene kunne få mulighed for at tage præliminærexamen på Langeland. De følgende år blev der to gange gjort forsøg på at oprette private realskoler i byen, men i begge tilfælde sygnede skolerne hen på grund af manglende økonomisk støtte fra det offentlige side. Sagen blev dog efterhånden så presserende, at den i 1883 blev taget op i byrådet, hvor man besluttede at yde et årligt beløb på 1000 kr. til en privat realskole, der året i forvejen var blevet startet af Johan Lund, der tidligere havde været lærer ved Odense Realskole. Rudkøbing private Realskole blev en levedygtig institution, hvor kommunen navnet til trods havde en væsentlig indflydelse, idet den stod som ejer af realskolens bygning i Ahlefeldtsgade.



RUDKØBING KOMMUNESKOLE

Borger- og Friskolen bestod som tidligere nævnt af to skoleafdelinger, der havde til huse i samme bygning og iøvrigt havde fælles lærerpersonalet. Borgerskolen var en betalings-skole, hvorimod friskolen var gratis. Bortset fra, at borgerskolen tilbød undervisning i fremmedsprog, har der formodentlig ikke været den store kvalitetsforskel på undervisningen i de to afdelinger – de samme lærere underviste jo stort set i de samme fag begge steder. Men netop betalingen satte et skel eleverne imellem. Den tidligere betegnelse for friskolen var endnu ikke gået i glemme, og den blev stadig af folk anset som en slags fattigskole. Havde man overhovedet mulighed for at betale sine skolepenge, blev børnene sat i borgerskolen.

Med den vågnende sociale bevidsthed i årene omkring århundredeskiftet voksede utilfredsheden med denne opdeling af kommuneskolen i store dele af befolkningen, og en ændring af skoleforholdene blev drøftet i byrådet. Sagen blev dog i første omgang henlagt af »økonomiske grunde«, men den blev ikke glemt. I 1910 blev den atter taget op af den socialdemokratiske byrådsgruppe, og efter to års bitter politisk strid faldt den endelige afgørelse i slutningen af 1912. Byrådet vedtog, at kommunens offentlige skoler og realskolen skulle sammenslutes til en kommunal enhedsskole med fri og ensartet undervisning for alle byens børn, dertil skulle knyttes en eksamensskole, en betalings-skole, der skulle afsluttes med mellemskole- eller realeksamen. Kontrakten med realskolens daværende bestyrer, August Hellesen, blev derfor opsagt med gældende virkning fra sommerferien 1913.

Kommuneskolens leder, overlærer Peter Gormsem Møller, havde taget sin afsked på grund af alder til den 1. januar 1913, og man skulle nu finde en efterfølger, der kunne lede det kommunale skolevæsen ind i de nye baner. Der var mange ansøgere til det ledige embede, deriblandt skolebestyrer August Hellesen, der i den første indstilling var klar favorit, men et byrådsvalg i foråret 1913 gav et ændret styrkeforhold i byrådet, og Hellesen måtte sande, at politisk gunst er som skum på vand. Det nyvalgte byråd antog lærer Viggo Rønnow-Jessen som overlærer (skoleinspektør). Hellesen forlod skuffet byen og blev året efter ansat som hjælpepræst i Køge, hvor han virkede til sin død i 1921.

Den 21. august 1913 tog så enhedsskolen sin begyndelse. Børnetallet var så stort, at man måtte benytte de forhåndenværende bygninger fuldt ud. Den kommunale Mellem- og Realskole blev installeret ude i den tidligere realskoles bygning i Ahlefeldts-gade, der samtidig også måtte give plads til flere folkeskoleklasser, da skolen på Kirkepladsen var over-

fyldt. De følgende år steg børnetallet så kraftigt, at man til tider måtte benytte lokaler i Teknisk skole i Ahlefeldtsgade.

Det stod alle klart, at det var nødvendigt at få bygget en helt ny skole, da det ikke lod sig gøre at udvide de bestående bygninger på tilfredsstillende måde, men den første verdenskrig satte en bom for alle byggeplaner. Da den var slut, gik man imidlertid hurtigt i gang med arbejdet. Det blev overdraget arkitekt Ludvig Andersen at tegne den ny skole, der skulle ligge i byens udkant på Kastanievej.

Arkitekt Andersen fremkom først med et forslag til en vinkelbygning, der skulle rumme alle byens skolebørn, men byrådsflertallet var desværre af den mening, at man udmærket fortsat kunne bruge skolen på Kirkepladsen, og derfor blev kun $\frac{3}{4}$ af arkitektens forslag en realitet. Byggeriet blev afsluttet i 1921, og det kom til at koste 660.000 kr., hvoraf staten betalte de 144.000. Det blev en efter den tids forhold yderst moderne skole med 16 klasseværelser, diverse faglokaler, gymnastiksal samt læge- og lærerværelser og kontorer. Håndværksmæssigt blev der udført et arbejde af meget høj kvalitet, og endnu i dag fungerer den smukke bygning efter en passende modernisering på fuldt tilfredsstillende vis.

Skolen i Ahlefeldtsgade blev nu nedlagt, og bygningen er efter forskellige omskiftelser i dag medborgerhus.

Rudkøbing kommunale skolevæsen omfattede på det tidspunkt 609 elever og 19 lærere. Alle grundskoleklasser blev nu samlet i skolen på Kirkepladsen, medens de større elever og eksamensklasserne fik til huse i nybygningen på Kastanievej.

Overlærer Rønnow-Jessen formåede på en rolig og besindig måde at lede enhedsskolen gennem den første halve snes år, der var præget af den 1. verdenskrigs restriktioner, den spanske syge og byggeriet af den ny skole. I 1925 søgte og fik han stilling som skoleinspektør i Holbæk. Hans efterfølger i embedet blev Niels Nielsen Ravn.

Man går ingen for nær ved at sige, at Ravns udnævnelse var udpræget politisk betonet. Skønt flertallet i skolekommissionen havde peget på en anden ansøger, og kun det socialdemokratiske mindretal i kommissionen gik ind for Ravn, fik han alligevel stillingen af den socialdemokratiske undervisningsminister Nina Bang. En udnævnelse, der vakte en vis opsigt landet over.

Ravn blev ikke nogen dårlig skoleleder, men Rudkøbings socialdemokrater kom alligevel bittert til at fortryde valget af ham få år efter. Ravn var energisk og egenrådig, og i 1929 kom han i strid med sit eget parti, Socialdemokratiet, og dets gamle enevældige fører, borgmester Carl Madsen. Striden gik så vidt, at Ravn lod sig opstille og blev valgt ind

på sin egen personlige liste, både i menighedsrådet og i byrådet. Et forhold, der naturligvis måtte besværliggøre hans stilling som overlærer overfor den socialdemokratiske byrådsgruppe.

I det daglige gik livet i skolen sin rolige gang. En meget stor del af lærerpersonalet havde været knyttet til skolen i mere end en menneskealder. Det gav en stabil og grundig undervisning, men bragte ikke de store pædagogiske nyskabelser. I 1933 vedtog byrådet, at man ville indføre et 8. skoleår, hvis der meldte sig mindst 15 elever. Der meldte sig 20, så den ny klasse kom i gang.

Mærkværdigt nok var der ikke blevet indrettet noget skolekøkken i den ny bygning på Kastanievej, så al undervisning i husgerning, som faget hed dengang, foregik i et køkken, der egentlig var overladt til Husmoderforeningen i en kommunal ejendom i Grønnegade. Det var ikke nogen heldig ordning, så i 1935 blev der indrettet et skolekøkken i kælderen på Kastanievejens skole (det nuværende filmlokale.) Ved samme lejlighed fik skolen indlagt oliefyr og blev derved den første danske privatskole, der havde et sådant.

På skoletandplejens område hørte Rudkøbing til blandt foregangsbyerne. Allerede i 1906 havde byrådet taget imod et tilbud fra tandlæge Klem om gratis at behandle de børn fra friskolen, hvis forældre ikke var medlem af nogen sygekasse. I 1926 oprettede byen en skoletandklinik på Kastanievejens skole med tandlæge N. P. Stæhr som den første skoletandlæge med to timers dagligt arbejde. Hans stilling blev i 1933 overtaget af tandlæge Kiilsgaard, der bestred hvervet indtil den 1. juni 1960.

I skoleåret 1936–1937 begyndte man med børnebespisning på Kastanievejens skole i tidsrummet 1. december til 1. marts. De børn, der deltog i ordningen, fik 4 halve stykker rugbrød med smør og pålæg og derudover adgang til at spise lige så meget rugbrød med fedt og salt, som de kunne. Dertil blev servere ¼ liter mælk samt et æble eller en appelsin. Børnebespisningen fortsatte gennem en årrække, og den blev i krigsårene et vigtigt supplement til mange børns daglige kost.

Som tidligere nævnt var undervisningen i kommuneskolen i 1913 blevet gratis, mens mellem- og realskolens klasser ikke faldt ind under ordningen. Der skulle man stadig betale for undervisningen, dog med den undtagelse, at den bedste trediedel af eleverne samt alle, der havde mg og derover i års- og eksamenskarakterer, havde friplads. I 1937 vedtog byrådet, at fra næste skoleårs begyndelse skulle al undervisning være gratis.

Den 31. december 1939 havde skolen ialt 517 elever, og samme dato var der ansat 13 lærere og 7 lærerinder, overlærer og viceinspektør medregnet.

Ordnningen med de to skoleafdelinger på henholdsvis Kirkepladsen og Kastanievej var var ikke holdbar i det lange løb, og i 1936 krævede ministeriet enten en ny skolebygning for alle børn eller også to overlærere. Kravet faldt ikke i god jord i Rudkøbing, og det lykkedes overlærer Ravn og byrådet i skøn enighed at sylte sagen så længe, at man fik udsættelse til 1941 med byggeriet. Men så kom besættelsen med materiale-mangel, så der skulle gå yderligere 16 år, inden det ministerielle krav blev opfyldt.

Besættelsesårene bragte også problemer. I januar–februar 1942 måtte skolen lukke 14 dage på grund af kulde – de ældste klasser blev dog overført til den gamle skole, hvor man gennemførte deres undervisning.

I 1943 overlod kommunen den nordre halvdel af den gamle skole til politiet mod til gengæld at få rådighed over politiets lokaler på rådhuset. Tilbage til skolebrug blev 4 klasselokaler i den sydlige del og gymnastiksalen ud mod Smedegade. Desværre blev det hurtigt nødvendigt at benytte disse klasseværelser til husvildebeboelse, så de følgende 7 år blev alle børn undervist i skolen på Kastanievej. Boligmangelen i Rudkøbing var stor, så det først lykkedes at få rømmet den gamle skole for sine beboere i sommeren 1952, hvorefter man igen tog klasseværelserne i brug til deres oprindelige formål.

I foråret og sommeren 1945 blev Kastanievejens skole anvendt til indkvartering af de 800 russiske krigsfanger, der var kommet ind med flydedokken nede ved Påø. De ældste børn blev i den tid undervist i forskellige mere eller mindre egnede lokaler rundt om i byen, mens grundskolen blev presset sammen nede på den gamle skole.

Efterkrigstiden blev præget af nye pædagogiske strømninger. I 1947 gennemførtes for første gang lejrskole. Samme år vedtoges en ny skole- og undervisningsplan, der ændrede grundskolen fra at være 4-årig til 5-årig. Mellemskolen deltes i to afdelinger, den eksamensfri mellemskole med 3 årgange og eksamensmellemskolen med 4.

I 1952 tog Niels Ravn sin afsked. Hans stillingsbetegnelse var i 1948 blevet ændret til skoleinspektør. Han blev efterfulgt af Arne Jørgensen, der kom fra en stilling som viceinspektør i Fåborg og nu blev ansat som stadsskoleinspektør.

Skønt de 4 lokaler i den gamle skole atter var taget i brug, var det indlysende for enhver, at man nu måtte i gang med at bygge. Byens borgere så daglig skolens drenge under ledelse af hr. Hegelund med militærisk præcision marchere gennem byen på vej til den gamle skoles gymnastiksal i Smedegade. Det blev overdraget arkitekt Mindedal Rasmussen at udarbejde et projekt, der med enkelte ændringer blev godkendt, og efter en del forsinkelser kunne den ny bygning tages i brug den 1. april 1957.

De 4 klasseværelser i den gamle skole kunne nu nedlægges, og en barak, der i flere år havde tjent som aflastningslokaler, blev fjernet i sommerferien. Skolen rådede efter udvidelsen over 26 klasseværelser, alle nødvendige faglokaler samt børnebibliotek, tandlægeværelse og lægeværelse. Udvidelsen blev året efter afsluttet med opførelsen af to gymnastiksale. Her blev der sparet en del penge ved at bygge et tidligere ostelager om til omklædningsrum. Besparelser var også velset – byggeriet fordoblede byens gæld.

Arne Jørgensens tid som stadsskoleinspektør blev præget af de to nye love, der indenfor en kort årrække kom om folkeskolen, og det er i høj grad hans fortjeneste, at overgangen til ny undervisningsformer og ny læseplaner i skolen gik så gnidningsløst, som det var tilfældet i Rudkøbing.

Skoleloven af 1958 afskaffede eksamensmellemskolen, der i løbet af de følgende 4 år gradvis skulle afvikles. Skolen blev nu delt i en 7-årig grundskole, der kunne videreføres med 8. og 9. klasse og en 3-årig realafdeling.

Gennem en årrække havde en del børn fra landkommunerne mod betaling gået i eksamensklasserne på Rudkøbing skole. Den 1. august 1959 indgik byrådet i Rudkøbing en aftale med sognerådene i Simmerbølle, Skrøbelev, Longelse-Fuglsbølle, Tranekær-Tullebølle samt på Strynø, der gik ud på, at Rudkøbing skole forpligtede sig til at optage elever fra



Rudkøbing kommuneskolens. Fot. 1960.

disse kommuner i 1. real, såfremt de ellers opfyldte lovens krav om optagelse. Desuden skulle elever fra Strynø, Simmerbølle og Longelse-Fuglsbølle kunne optages i de 6. og 7. klasser, der sigtede mod realafdelingen – den såkaldt boglige afdeling.

Aftalen kom til at betyde en væsentlig forøgelse af skolens elevtal, der den 31. december 1959 var oppe på 797 – deraf 113 fra andre kommuner. Det gav så høje klassekvotienter, at skolekommissionen vedtog, at fra skoleåret 1961/62 ville man ikke mere modtage udenbys elever i 6. og 7. klasserne, men kun i realafdelingen. Kommunesammenlægningen i 1966 lettede dog en del af presset, idet Sydlangeland kommune og Tranekær kommune nu selv overtog undervisningen af deres elever i eksamensklasserne.

Tresserne var i høj grad præget af lærermangel, men det lykkedes Arne Jørgensen at ansætte et korps af kvalificerede vikarer, der – selv om de ikke var seminarieuddannede – i samarbejde med det faste lærerpersonale udførte et godt og samvittighedsfuldt arbejde, for fleres vedkommende gennem en længere årrække.

Et par småtræk fra skolens dagligdag i den periode. I september 1968 åbnede elevrådet en frugtbod, der trods visse kriser består den dag i dag; den 19. april 1970 fejrede skolen sin sidste skolelørdag med en spontant arrangeret fest i skolegården.

Men selv efter byggeriet fra 1957 havde givet skolen større rammer, begyndte den moderne tids udvikling at stille krav. Hjælpeskole og overbygning krævede mere plads, skolekøkkenet var heller ikke mere tidssvarende, tandklinikken slet ikke. Landet befandt sig stadig i en økonomisk opgangsperiode, så man udarbejdede planer for en udbygning af skolen. I sensommeren 1973 stod den nye bygning færdig – en smule forsinket. Den rummer 9 klasselokaler, skolekøkken, sløjdløkal, sanglokale samt et stort samlingsrum.

I sommeren 1973 var der jævnsides med opførelsen af den ny bygning foretaget en større ombygning af 1957-bygningen, hvorved der blev skabt et stort, moderne mediatekslokale, en række kontorer samt et nyt lærerværelse. Det sidste hvor det gamle sløjdløkal havde været.

Byggeriet blev afsluttet i sommeren 1975 med indvielsen af en stor moderne skoletandklinik ved den nyoprettede parkeringsplads ud mod Nørrebro.

Arne Jørgensen tog sin afsked ved udgangen af december 1979 og blev efterfulgt i embedet af skolens hidtidige viceinspektør Finn Due Østerbye, der blev udnævnt til ledende skoleinspektør. Han tiltrådte i en periode, der er præget af den alvorligste økonomiske krise siden den 2. verdenskrigs afslutning, og har derfor haft det utaknemmelige hverv at

skulle administrere de uundgælige nedskæringer og besparelser, der er blevet pålagt skolevæsenet.

Trods krisen er der dog sket forbedringer indenfor de senere år. Der er blevet oprettet børnehaveklasse ved skolen, og i 10. klasserne gøres der forsøg med nye undervisningsformer, der skal gøre eleverne mere egnede til at møde livet udenfor skolen. Endvidere er der foretaget modernisering af en række rum i 21-bygningen, hvorved der er skabt et sproglaboratorium, gode formningslokaler og en række tidssvarende klasselokaler.

Det dalende fødselstal de sidste årtier mærkes også i Rudkøbing. Skolen havde pr. 1. august 1988 451 elever.

KATEKETER:

Johan Christopher Ambrosius Krebs. 1813–1819. Født den 9/10 1776 i København. Død i Idestrup den 7/8 1848. Søn af professor i matematik ved Landkadetakademiet M. J. Krebs og Christiane Sophie v. Bracht. Gift 1/6 1813 med Johanne Cathrine Hoskiær, født 27/1 1784. Cand.teol. 1804. Sognepræst ved Skt. Nikolaj kirke i Svendborg 1819–1831. Sognepræst i Idestrup 1831–1848. Børn: 1.) Hans Peter Tostrup, f. 11/4 1814, 2.) Christiane Eleanore Jacobine, f. 16/8 1816, 3.) Johanne Charlotte Emilie, f. 5/5 1818.

Laurits Espensen Dahl. 1820–1821. Født den 12/9 1791 i Randers. Død den 23/3 1847 i Brenderup. Søn af købmand Jesper Lauritsen Dahl og Lovise Severine. Gift 1817 med Sophie Therese Moreau. Cand.teol. 1816. Adjunkt i Randers 1816. Sognepræst i Mejrup og kateket i Holstebro 1821–1824. Sognepræst i Ølby 1824–1828. Sognepræst i Glenstrup 1828–1837. Sognepræst i Brenderup og Ore 1837–1847. Hans eftermæle i Brenderup: »Særdeles brav«. Børn: 1.) Eleonore, 2.) Louise, 3.) Christian Peter, 4.) Jørgen Julius, 5.) Hector.

Christian Bagge Jensen. 1821–1827. Født den 28/7 1788 i Karlebo. Død den 17/10 1836 i København. Søn af sognepræst Johannes Jensen og Abigaël Marie Ussing. Gift den 24/5 1813 med Anne Cathrine Hein, født den 22/3 1795. Cand.teol. 1810. Adjunkt i Frederiksborg 1813. Sognepræst i Mejrup og kateket i Holstebro 1819–1821. Kateket i Horsens 1827–1834. Sognepræst ved Trinitatis kirke i Fredericia 1834–1836. Har udgivet »Efterretninger om Gejstlige Embeder«. Børn: 1.) Adelaide Camilla, f. 24/8 1823, 2.) Natalia, f. 11/10 1825.

Christian Graae. 1828–1830. Født den 27/12 1801 i Humble. Død den 21/5 1875 i Tranekær. Søn af sognepræst Kristen Graae og Lorentse

Brandt. Gift med Anne Marie Andersen, f. 30/1 1810, d. 11/5 1865. Cand.teol. 1825. Sognepræst i Tryggelev-Fodslette 1830. Sognepræst i Tranekær-Tullebølle 1831–1875. Provst for Langelands Provsti 1851. Da Tranekær præstegård nedbrændte i maj 1875, blev han så medtaget af brandsår, at han døde få dage efter. Børn: Peter Christian, f. 1/9 1829, Frederik, f. 1831, Catrine Elisabeth Debora, f. 1833, Frederikke, f. 1835, Constance, f. 1837, Peter Octavius, f. 1838, Peter Andreas, f. 1840, Gustav Adolf, f. 1843.

Hans Jacob Drejer. 1830–1832. Født den 4/10 1803 i København. Død den 4/9 1879. Søn af etatsråd Peter Rasch Drejer og Magdalene Christine Knoph. Gift 25/8 1830 med Petrosine Christophine Abigail Arild, f. 5/7 1809 i Odense, datter af købmand Bert. Friis Arild og Maren Marie Bech. Hun død 22/7 1844. Cand.teol. 1827. Enelærer ved Det Wærnske Institut i København. Sognepræst i Tryggelev-Fodslette 1832–1861. Sognepræst i Humble 1861–1878. Oprettede i 1879 et legat på 2.000 kr. for trængende i Humble. Børn: 1.) Rose Marie Magdalene, f. 15/6 1831.

Ludvig Christian Johannes Ludvigsen Thygesen. 1832–1841. Født den 12/12 1800 i Astrup på Sjælland. Død den 10/10 1857 i Søften. Søn af forpagter Christen Ludvigsen og Anne Dorthea Køller. Adopteret af C. Thygesen i Kristrup. Gift med Vita Jensine Gerhardine Charlotte Borch, f. 2/8 1805. Cand.teol. 1827. Kapellan i Græse 1827–1832. Sognepræst i Sjelle, Skjørring og Låsby 1841–1850. Sognepræst i Søften og Foldby 1850–1857. Børn: 1.) Petra Dorthea Cecilia, f. 18/8 1835.

Hans Adolph Sølling. 1841–1848. Født den 24/7 1808 i Hjørslunde. Død den 11/4 1879 i Haslund. Søn af sognepræst Peder Sølling og Johanne Wilhelmine Eleonora Starinsky. Gift 22/7 1842 med Julie Augusta Bay, f. 4/2 1816 i Rudkøbing, datter af købmand Erik Bay og Sidsel Ring. Hun død 17/10 1904 i Randers. Cand.teol. 1834. Sognepræst i Ryde 1848–1858. Sognepræst i Haslund og Ølst 1858–1879. Provst for Støvring og Galten herred 1867. Børn: 1.) Johanne Wilhelmine, f. 12/8 1843, 2.) Carl Frederik, f. 15/2 1845, d. 12/10 1861, 3.) Ericha Cicilie, f. 7/4 1846, 4.) Christiane Caroline Helene Anthonie, f. 8/8 1847, d. 5/11 1908, 5.) Christian Theodor Emil, f. 15/7 1849, d. 15/9 1882.

Henrik Julius Leth. 1848–1854. Født den 25/7 1815 i Farum. Død den 10/1 1902 i København. Søn af lærer Peder Leth og Anne Marie Tønning. Gift 10/8 1849 med Thomalia Christierna Margrethe Bojesen,

f. 24/1 1827 i Tranekær, datter af godsforvalter Thomas Palm Bojesen og Kirstine Ottesen. Cand.teol. 1851. Sognepræst i Nimtofte 1854–1861. Sognepræst i Nørre Jernløse 1861–1877. Sognepræst i Sengeløse 1877–1883. Har udgivet »Tillæg til Balles Lærebog til Brug for Borger- og Almueskoler«.

Sophus Vilhelm Ørsted. 1854–1858. Født den 26/7 1818 i Rudkøbing. Død den 15/4 1893 på Frederiksberg. Søn af købmand Jacob Albert Ørsted og Pernille (Petronella) Cathrine Bang. Gift 14/12 1855 med Amalie Frederikke Unnur Jacobæus, født 18/9 1832 i Keflavik i Island, datter af købmand Holger J. og Charlotte Marie Holst. Cand.teol. 1844. Sognepræst i Nørre Løgum 1858–1867. Afsat af præjserne. Sognepræst i Sønderby 1868–1875. Sognepræst for Magleby og Holtug 1875–1888. Var fra 1829 til 1854 som plejesøn i huset hos sin farbroder, juristen Anders Sandøe Ørsted. Fik i 1847 Universitetets guldmedalje.

Anders Sandøe Ørsted Petersen. 1859–1869. Født den 1/8 1821 på Fejø. Død den 25/3 1886 i Ove. Søn af birkedommer Jens Ditlev Petersen og Ane Sophie Cathrine Hansen. Gift 24/7 1853 med Petrine Eliane Petersen, f. 2/9 1827 i København, datter af saltmester Jens Petersen og Sophie Sara Agathe Lange. Cand.teol. 1847. Lærer ved realskolen i Helsingør 1852. Sognepræst i St. Brøndum 1869. Provst for Hellum og Hindsted herreder 1873. Sognepræst i Ove og Valsgård 1879–1886.

Theodor Demetrius Ferdinand Mathiesen. 1869–1873. Født den 12/12 1835 i Ry. Død den 29/11 1911 på Frederiksberg. Søn af konsistorialråd Frederik Chr. Mathiesen og Louise Borch. Gift 12/11 1869 i Vartov kirke med Louise Margrethe Møller, f. 12/5 1851, datter af byfoged Hans Peter Koefoed Møller og Juliane Marie Bruun. Cand.teol. 1863. Sognepræst i Skarrild 1873–1876. Sognepræst i Søby-Turup 1876–1883. Sognepræst i Haraldsted og Allingemagle 1883–1896. Børn: Juliane Marie, født 4/9 1870 i Rudkøbing.

OVERLÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Emil Christian Frederik Alexander Lassen. 1874–1882. Født den 2/2 1827 i Slagelse. Død den 12/3 1882 i Rudkøbing. Søn af købmand Niels Lassen og Else Marie Louise Klingendorff. Gift 24/3 1859 med Louise Emilie Boesen, f. 11/11 1822, datter af sognepræst i Saltum og Hune Jørgen Frederik Boesen og Henrikke Jacobine Kaufmann. Cand.teol. 1854. Lærer ved Slagelse Realskole 1858–1874.

Peter Gormsen Møller. 1882–1913. Født den 9/12 1842 i Tommerup. Død den 8/1 1913 i Rudkøbing. Søn af møller Gorm Pedersen og Thora Hansdatter Møller. Gift med Ida Vilhelmina Borelli, f. o. 1855. Skårup 1865 (Meget duelig.) Løjtnant 1867. Drev 1873–1877 et litografisk trykkeri i Randers og i København. Privatskolebestyrer i København 1877–1878. Lærer ved Københavns kommuneskoler 1878–1880. Var udlært møllersvend. Formand for Rudkøbing Borgerforening 1886–1893. Udøvede stor virksomhed som skribent og forkæmper for ulykkeligt stillede børn, skrev sine artikler under navnet »Søren Nørrebo«. Var elsket af sine skolebørn, men udviste stejl utilgængelighed overfor lærerne. Børn: 1.) Thyra Karoline Borelli, f. 27/2 1884, 2.) Emil Alescio Borelli, f. 21/9 1885, 3.) Johanne Petrea Borelli, død spæd, 4.) Johanne Marie Borelli, f. 12/5 1890.

Viggo Rønno-v-Jessen. 1913–1924. Født den 24/9 1876 i Sdr. Jernløse. Død den 11/3 1956 i Birkerød. Søn af lærer Hans Jessen og Thora Octavia Rønno-v. Gift 1. gang med Margrethe Jensen, f. i Mesinge 6/6 1880, datter af førstelærer Laurits Jensen og Amalie Borgen. Død i Rudkøbing 6/9 1919. Gift 2. gang 18/5 1923 med Betty Marie Thomsen, f. 1/5 1897 i Frederikshavn. Jonstrup 1897. 2.lærer i Bjært Binde-rup 1897–1898. 2.lærer i Mørkøv 1898–1901. Lærer i Helsingør 1901–1913. Skoleinspektør på Holbæk Centralskole 1924–1946. Vikar i sit gl. embede 1946–1947. Børn: 1.) Vagn, f. 31/3 1924, 2.) Finn, f. 20/5 1926.

Niels Nielsen Ravn. 1925–1952. Født den 3/2 1887 i Emborg. Død den 7/7 1970 i Skive. Søn af gdr. og sparekassebogholder Søren Nielsen og Sophie Ravn Jensen. Gift 1/4 1920 med Britta Johanne Christensen, f. 17/12 1895 i Nakskov, datter af bødkermeister Marius Christensen og Anne Christensen. Kontorist på Skanderborg Andels-svineslagteri 1907–1911. Gedved Sem. 1914. Vikar på opdragelses-anstalterne »Godhavn« og »Holsteinsminde« 1914–1916. Lærer ved Nykøbing F. private Mellem- og Realskole 1917–1918. Vikar ved Bjedstrup skole og Rudkøbing kommuneskole 1918–1920. Lærer ved Maribo skole 1920–1925. Stadsskoleinspektør i Rudkøbing 1/12 1950. Medlem af Rudkøbing byråd, formand for menighedsrådet. Beskikket censor ved mellemskole-, real- og præliminæreksamen. Medstifter af Rudkøbing Rotaryklub. Ud gav i 1969 bogen »Gamle slægter i Rye sogn«. Børn: 1.) Bodil, f. 2/4 1925, 2.) Kirsten, f. 29/5 1926.

Peder Arne Jørgensen. 1952–1979. Født den 15/10 1912 på Lyø. Død den 12/9 1981 i Rudkøbing. Søn af postbud Hans Andersen Jørgen-

sen og Anne Marie Jensen. Gift 16/5 1937 med Ida Vefling, f. 10/5 1917 i St. Hedinge, datter af tandlæge Jørgen Vefling og Ellen Margrethe Schaap. Realeksamen 1929. Odense 1933. Lærer ved Odense seminariums børneskole og Forskoleseminariet 1933–1936. Lærer ved Odense kom. skolevæsen 1936–1937. Lærer ved Fåborg kom. Mellem- og Realskole 1937–1949, viceinspektør samme sted 1949–1952. En meget dygtig administrator. Børn: 1.) Annegrete, f. 7/11 1937, 2.) Hans-Henrik, f. 12/1 1943.

Finn Due Østerbye. 1980–. Født den 29/4 1935 i Århus. Søn af ingeniør Jens Due Østerbye og Johanne Marie Overgaard. Gift 20/6 1959 med overassistent Birgit Irene Larsen, f. 9/4 1938 i Glostrup, datter af kontorchef Henry Larsen og Emma Sørensen. Student 1953. Frederiksberg 1960. Lærer ved Rudkøbing kommuneskole 1960–1979. Børn: 1.) Peter Due, f. 29/6 1961, 2.) Pernille Due, f. 28/3 1964, 3.) Rikke Due, f. 20/12 1967, 4.) Trine Due, f. 19/9 1969.

VICESKOLEINSPEKTØRER:

Anders Møller-Madsen. 1914–1929. Født 4/9 1883 på Strynø. Død 15/5 1959 i Vordingborg. Søn af møller Claus Møller-Madsen og Marie Andersen. Gift med Hilma Marie Madsen, f. 10/4 1889 i Tranekær, datter af møller Otto Rasmussen og Hansine Frederikke Hansen. Skårup 1904. Lærer ved Tranekær Realskole 1904–06, Rudkøbing Realskole 1906–07. 2.lærer ved Skrøbelev Hovedskole 1907–09. Lærer ved Stege Borger- og Realskole 1909–14. Viceskoleinspektør 1/8 1921. Overlærer (skoleinspektør) ved Svendborg Drengborgerskole 1929–40. Skoleinspektør ved Svendborg Østre Skole 1940–48. Medlem af Rudkøbing byråd 1926–1929.

Lauritz Frederik Larsen. 1912–1950. Født 3/12 1884 i Tranekær. Død 6/1 1965 i Hvidovre. Søn af skovfoged Carl Larsen og Christine Jensen. Gift 21/5 1915 med lærer Helga Trojel, f. 21/5 1915 i Stubbekøbing, datter af købmand Th. Trojel og Margrethe Serritslev. Blågård 1906 (mg÷). Vikar på Tullebølle skole 1906. Lærer ved Rudkøbing Realskole 1906–12. Viceskoleinspektør 1/4 1931.

Hans Malte Nielsen. 1942–1960. Født 7/4 1910 i Give. Død 19/4 1960 i Rudkøbing. Søn af sognepræst Axel Malte Nielsen og Margrethe Petersen. Gift 15/7 1936 med Inger Spillemosen Hansen, f. 23/10 1914 i Fangel, datter af gdr. Jens Hansen og Karen Spillemosen. Student 1928. Jelling 1931. Vikar i Assens 1931–32. Lærer i Rønne 1933–42.

Viceskoleinspektør 1950. Børn: 1.) Jens, f. 26/6 1939, 2.) Søren, f. 17/6 1944, 3.) Karen Margrethe, f. 27/11 1947.

Alfred Bruun. 1934–1975. Født 9/7 1908 i Nakskov. Søn af elektroinstallatør Johannes Bruun og Charlotte Andersen. Gift 10/5 1940 med sygeplejerske Karen Marie Nielsen, f. 19/4 1910 i Sandby, datter af proprietær Johannes Nielsen og Hansigne Margrethe Frederikke Hansen. Cand.mag. 1933. Vikar på Nakskov Gymnasium 1934. Viceskoleinspektør 1/6 1960. Handelsfaglærereksamen i engelsk og tysk. Lærer ved Rudkøbing Handelsskole fra 1934. Forstander for samme 1965–1968. Børn: 1.) Marianne, f. 4/1 1942.

Irene Elbalola. 1980–1986. Født 17/9 1941 i Odense. Datter af forvalter Aksel Nielsen og Julie Laurine Hansen. Gift 1.) 1/4 1965 med Hans Jørgen Hjorth, f. 30/12 1942 i København, søn af Benny og Lise Hjorth. Ægteskabet opløst. 2.) 18/12 1969 med Rayah Siddig Elbalola. Ægteskabet opløst. Student 1960. Blågård 1970. Lærer på Byskolen i Svendborg 1970–79. Skoleinspektør på Rismølleskolen i Randers 1987. Børn: 1.) Bolette, f. 9/10 1965, 2.) Pernille, f. 24/3 1967, 3.) Malene, f. 19/1 1973.

Leif Junker Larsen. 1987. Født 20/3 1952 i Randers. Søn af ingeniør Kaj Junker Larsen og Edith Marcussen. Gift 15/4 1981 med lærer Annet Marie Christensen Bak, f. 31/7 1949 i Viborg, datter af Kaj Bak og Dorthea Møller. Skive 1975. Lærer ved Skive kommunale skolevæsen 1975–76, Viborg kommunale skolevæsen 1976–87. Viceskoleinspektør 1/3 1987.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Ole Bagge. 1813–1817. Degn og 2.lærer. Født o. 1755. Død 19/6 1817 i Rudkøbing. Søn af sognepræst i Snøde Søren Nicolai Olufsen Bagge og Anna Kirstine Dinesdatter Krag. Gift med Gundel Børkop, datter af degn i Snøde-Stoense Søren Børkop og Maria Dorthea Funck. Var den sidste skoleholder i Christendomsskolen.

Jens Christian Schjerbeck. 1813–1837. Født 18/9 1777 i København. Død 27/7 1837 i Rudkøbing. Søn af kontrollør ved Teatret Jørgen Schjerbeck og Mette Cathrine Ondrup. Gift med Birgitte Albertine Mule, der døde i Rudkøbing den 29/6 1854, 80 år gl. Jonstrup sem. 1805. Samme år ansat som organist i Magleby ved Skelskør. Lærer i Odense 1806. Kordegn i Rudkøbing 17/3 1834. I 1835 underviste han i indenadslæsning, skrivning, tavle- og hovedregning samt enkelte

børn i frihåndstegning. Var organist i Rudkøbing. Børn: 1.) Juliane Cathrine Marie, f. 16/8 1814 i Rudkøbing.

Jacob Petersen Schmidt. 1818–1834. 2.lærer og kordegn. Født 26/6 1777 i nærheden af »Apenrade i det Slesvigske«. Død i Rudkøbing 14/2 1834. Søn af gårdmand Peter Nielsen og Anne Hansen. Gift med Anna Jacobine Lassen, f. 4/2 1780, d. 1/3 1870 i Rudkøbing, datter af skoleholder og værtshusholder Laurs Muus Lassen og Anne Margrethe Hyphoff. Anna Jacobine efterlod sig ved sin død et legat på 4.000 rdl. og sit hus, Smedegade nr. 9, til en stiftelse, »Enkemadam Jacobine Schmidts Stiftelse« med to boliger for værdige, trængende enker eller ugifte kvinder.

Johannes Knudsen. 1824–1827. Konst. lærer. Født 24/10 1802 i Oure på Fyn. Død 2/3 1864 i Kædeby. Stiftede og bestyrede et pigeinstitut i Rudkøbing indtil 1828. Se under Øster Kædeby skole.

Jens Hansen. 1827–. Konst. lærer. Født o. 1795. Død 25/2 1845 i Benderslev. Se under Fodslette skole.

Rasmus Christoffersen Eibye. 1835–1839. Født den 19/9 1805. Død den 3/6 1843 i Sct. Nicolai sogn i Svendborg. Gift med Marie Møller. Var også ansat som organist, men kunne ikke spille på orgel, lejede så der til skomager, senere folketingsmand J. A. Hansen. Skårup sem. 1827. (Meget duelig.) Lærer på Borgerskolen i Svendborg 1839–1843.

Christian Vollquard Gottschau. 1837–1847. Født den 2/4 1809 i Heide. Død den 30/9 1881 i København. Gift den 21/8 1838 med Karen Elisabeth Weber. Skårup sem. 1834. Var også ansat som organist. Se videre under Bøstrup skole.

Niels Christian Christiansen. 1837–1870. 2.lærer, kordegn og klokker. Født den 20/5 1801 i Korup. Død den 9/9 1870 i Rudkøbing. Søn af skoleholder Jørgen Christiansen og Ingeborg Nielsdatter. Gift med Helle Marie Rye, der døde 19/5 1881, 83 år gl. Skårup sem. 1822. Flere år privatlærer i Svendborg. Lærer ved Borgerskolen i Svendborg –1837. En fremragende lærer. Biskop Faber skrev om ham i kordegnens embedsbog efter i 1845 at have visiteret Borgerskolen: »Denne Lærer lægger i alle Fag en særdeles Dygtighed og Kraft i Undervisningen for Dagen. Skrivningen kan med Rette siges at staa paa et fortrinligt Standpunkt – – – De fleste (elever) læste i en dem ubekjent Bog meget godt. Af Sangens Fremme har Christiansen stor Fortjeneste«. I 1851 blev han formand for Lærernes Enke- og Begravelseskasse. Stiftede 26/5 1863 Langelands Lærerkreds, der var en vi-



dereførsel af Enke- og Begravelseskassen, som var oprettet i 1839. Lærerkredsens første formand. Ved sit 25 års jubilæum på skolen den 3/12 1862 blev han, da han kom i skole modtaget af samtlige lærere og elever med en af lærer Smith forfattet sang, hvorefter der blev overrakt ham en sølvflødekande, en do. sukkerkop og en plet frugtkurv. Børn: 1.) Doris Oline Jørgine, f. o. 1829. Gift Bay – mor til overbibliotekar Jens Christian Bay. 2.) Ingeborg Elise Marie, f. o. 1831, 3.) Ferdinand, f. o. 1837, 4.) Julius Theodor, f. 15/12 1842.

Jens Nielsen. 1847–1856. Reallærer. Født 1799 i Store Solt, Flensborg amt. Død den 26/10 1859 i Rudkøbing. Underviste i sprog, matematik og naturvidenskab. Ugift.

Hans Christian Olsen. 1848–1855. Født den 15/3 1818 i København. Død den 1/1 1882 i Snøde. Gift 13/8 1852 med Ingeborg Elise Marie Christiansen, datter af kordegn Niels Christian Christiansen og Helle Marie Rye. Skårup sem. 1848. Organist ved Rudkøbing kirke. Iflg. et anonymt indlæg i Langelands Avis den 26/6 1855 flyttede han fra Rudkøbing på grund af ussel løn, »og ingen med Agtelse for sig selv vil træde i Stedet«. Se videre Snøde skole.

Jens Graver Thaanum. 1851 og 1858–1896. Født den 10/5 1829 i Æbeltoft. Død den 5/4 1905 i Rudkøbing. Søn af lærer og kordegn Anders Thaanum og Ane Johanne Kirstine Graver. Gift i Helliggeist kirke i København den 7/4 1858 med Karen Cathrine Petersen, f. 21/7 1828, d. 8/3 1907, datter af købmand Jens Petersen og Karen Petersen. Lyngby sem. 1849. (1. karakter.) Huslærer i Dalum, lærer i Ålborg og Slagelse. Deltog efter lærereksamen som frivillig i Treårskrigen. Medlem af byrådet 1864 til 1870. Revisor for Langelands Sparerkasse, medlem af bankrådet for Langelands Bank og fra 1896 formand for dette. Medlem af bestyrelsen for Langelands Telefonsel-

skab. Udnævnt til kordegn i 1885. Ejede nuværende Østergade 14, »Thaanums Gaard«, som dengang var en lang en-etages bygning, og der havde han sit kontor, som var fyldt med bøger og røgen fra hans lange pibe. Her sad han med kalot på hovedet og studerede og digtede. Udgav 5 hefter med lejlighedsdigte, som mildest talt ikke er særlig gode. Underviste i sprog. J. Chr. Bay fortæller, at han var en fuldendt pædagog – og »Smith kunne faa os til at grine, men naar Thaanum en sjælden Gang smilede, blev vi bange«. Børn: 1.) Jens, f. 29/5 1859, 2.) Anders Peter Ernst, f. 18/10 1861, 3.) Ernst Ludvig, f. 6/2 1864.

Henning Dideric Adolph Hahn. 1854–1858. Født den 19/11 1832 i Espe. Søn af lærer Peter Albrecht Hahn og Sophie Louise Schroll. Skårup sem. 1853. (Meget duelig.) Var ansat som 5.lærer. 2.lærer ved Landboskolen i Lumby ved Beldringe 1861.

Justus Stellhoff. 1856–1857. Født o. 1810. Død i Rudkøbing den 20/11 1857. Gift med Jensine Christine Hohwy, født i Fodslette den 7/8 1820, datter af huslærer Thomas Peter Hohwy og Valborg Drejer Ørbek. Institutbestyrer i Assens 1851–1856. Hans enke og børn sad i meget små kår ved hans død. Enken giftede sig senere med gæstgiver C. Hansen i Assens. Børn: 1.) Frederik Dreyer Philip, f. 17/7 1851 i Assens, 2.) Helga Jacobine.

Johannes Georg Smith. 1858–1885. Født den 2/10 1833 i Allerup. Død den 8/9 1885 i Rudkøbing. Søn af lærer Niels Smith og Juliane Vivike Springer. Gift med Hansine Christine Hansen. Skårup sem. 1853. (2. karakter.) Lærer i Svendborg – 1858. Blev husket med glæde af gamle



Lærer og kordegn Johannes Georg Smith.

elever. Når han om morgenen kom ind i klassen, var hans første ord altid: »Kære børn, elsker hverandre«, og han søgte selv at leve efter disse ord. Udnævnt til kordegn 28/10 1874. Børn: 1.) Julie Wivikke Christiane, f. 27/3 1857, 2.) Axel, f. 20/3 1867, 3.) Ferdinand Michael, f. 23/5 1869.

Hans Jørgen Nielsen. 1859–1876. Født den 18/11 1833 i Holmdrup. Død den 26/1 1892 i Køge. Søn af husmand og væver Niels Christian Eriksen og Kirsten Jørgensdatter. Gift med Maren Petra Henriette Nielsen. Skårup sem. 1856. (Duelig.) Hjælpelærer i Kogsbølle. Lærer i Langø-Nordskov 1857–1859. Fratrådte sit embede i Rudkøbing og blev derefter fotograf i Køge. Børn: 1.) Erik Emilius, f. 1/6 1865.

Mads Christensen. 1860–1879. Født den 24/9 1838 i Tranderup på Ærø. Død den 5/6 1900 i Rudkøbing. Søn af indsider Laurits Hansen Christensen og Birthe Kirstine Winther. Gift med Hansine Henriette Winther, der døde i Rudkøbing 10/2 1913. Skårup sem. 1860. (Meget duelig.)

Johan Hendrik Michelsen. 1868–. Hjælpelærer. Født den 5/1 1846 i Rudkøbing. Død den 5/9 1908 i St. Hedinge. Søn af bagermester Carl Frederich Michelsen og Marie Elisabeth Mogensen. Jelling sem. 1865. Huslærer i Simmerbølle præstegård 1865. Lærer i St. Hedinge 1871–1908. Kordegn i St. Hedinge 1/1 1875.

Anders Hansen Larsen. 1871–1915. Født den 30/3 1846 i Rudkøbing. Død den 19/11 1929 i Rudkøbing. Søn af tømremester Rasmus Larsen og Stine Jensen. Gift med Egidia Dorothea Margrethe Meyland. Skårup sem. 1866. Lærer ved Ankær biskole. Dirigent for Rudkøbing Sangkreds 1882–1900. Havde klumpfod, men var ellers en smuk mand, der kunne sætte sig i respekt hos eleverne. Meget gamle folk i Rudkøbing kunne endnu i 1980 mindes »hans lynende blik«. Børn: 1.) Alfred Theodor, f. 9/6 1871, 2.) Andrea Elfrida Meyland, f. 6/1 1873, 3.) Christine, 4.) Ellen, 5.) Margrethe, 6.) Christian, 7.) Laurits, f. 29/3 1881.

Anders Jensen. 1873–1874. Vakancelærer. Født den 26/4 1849 i Svendborg. Søn af skibstømmermand Hans Jensen og Julie Wilhelmine Christine Hansen. Skårup sem. 1869. (Duelig.) Huslærer 1869. Soldat 1872. Lærer ved Frederikshavn Realskole 1874–1879. Bestyrer og ejer af samme 1879–1915.

Augusta Michelsen. 1874–1878. 1.lærerinde. Lærerinde ved Halvrimmen skole – 1874.

Meta Anna Christiane Hjorteberg. 1874–1875. 2.lærerinde. Født den 6/6 1844 i Rudkøbing. Datter af urmager Carl Christian Erasmus Hjorteberg og Sofie Hermandine Petersen. Ueksamineret.

Olga Rosenstand. 1875–1877. 2.lærerinde. Født den 12/1 1851 i Rudkøbing. Datter af redaktør Julius Rosenstand og Amalie Sophie Hansen. Ueksamineret.

Christen Eriksen Christensen. 1876–1904. Født den 4/10 1852 i Marstal. Død den 12/6 1907 på Ærø. Søn af landmand Morten Christensen og Karen Knudsen. Skårup sem. 1872. (Meget duelig.) Gift med Marie Katrine Albertsen, født i Marstal 1855. Medlem af Rudkøbing byråd 1900–1904. Måtte tage sin afsked på grund af tiltagende øjensvaghed. Dygtig og afholdt.

Agnès Jørgine Hjorteberg. 1877–1911. Født den 12/9 1848 i Rudkøbing. Død den 23/1 1834 i Rudkøbing. Datter af urmager Carl Christian Erasmus Hjorteberg og Sofie Hermandine Petersen. Ueksamineret. Trofast og samvittighedsfuld.

Ane Olufa Margrethe Andersen. 1878–1905. Født den 4/6 1849 i Rudkøbing. Datter af kobbersmed Ole Knudsen og Amalie Margrethe Rhein. Gift den 24/7 1891 med toldkontrollør Christian Viggo Andersen. Ueksamineret. Underviste i tegning og håndarbejde.

Kirsten Johanne Hansen. 1881–1894. Født den 24/1 1858 i Rudkøbing. Død den 9/10 1894 i Rudkøbing. Datter af skipper Niels Hansen og Kristine Nikoline Edvardine Bay. Ueksamineret.

Jacob Christian Jørgensen Tarp. 1882–1903. Født den 10/1 1860 i Rindum sogn, Ringkøbing amt. Død den 16/2 1903 i Rudkøbing. Søn af gårdejer Jørgen Thomsen og Kirsten Jacobsen. Gift 23/11 1888 med Mathilde Marie Sofie Schnohr, f. i Rudkøbing 19/6 1868, datter af Johan Henrik Christian Schnohr og Petra Nicoline Hansine Ebbesen. Jelling sem. 1880. Antog familienavnet Tarp i 1886. Kordegn 10/4 1897. Børn: 1.) Ebba Margrethe, f. 20/3 1891.

Johannes (Pül) Jørgensen. 1882–1919. Født den 30/9 1858 i Lundby sogn, Præstø amt. Død den 17/12 1938 i København. Gift med Magdalene Hansine Ankersen, f. 9/10 1858 på Rømø, død i Rudkøbing 25/10 1908, datter af skibsfører Anker Ankersen og Anna Katarine. Skårup sem. 1880. (Meget duelig.) Lærer ved Nordby Realskole på Fanø 1880–1882. Mangeårig formand for Langelands Lærerkreds. Forstander for Rudkøbing tekniske skole. Medlem af Rudkøbing Borgerforenings bestyrelse. Efter sin afsked som lærer fik han ansæt-

telse som assistent ved Statens pædagogiske studiesamling. Børn: 1.) Jørgen Ancher, f. 6/12 1887.

Mads Peter Nielsen. 1885–1886. Konst. lærer. Født den 25/10 1866 i Ølstykke. Jelling sem. 1885. (Udmærket duelig.) Eksamen fra Monrads udvidede Kursus 1889. Lærer i København 1889–1907. Viceinspektør s.s. 1907–12. Skoleinspektør ved Suhmsgades skole 1912–16 og ved Rådmandsgades skole 1916–1936. Navneforandring til Nøring 1911.

Augusta Wilhelmine Cathrine Rasmussen. 1885–1891. Timelærerinde. Født den 14/5 1864 i Rudkøbing. Død den 30/6 1932 i Hayward, U.S.A. Datter af møller Jørgen Otto Joachim Rasmussen og Emilie Andrea Christiani. Gift med Anders Peter Ernst Thaanum, f. i Rudkøbing 18/10 1861, d. 19/11 1920 i Hayward, U.S.A., søn af lærer Jens Graver Thaanum og Karen Cathrine Petersen. Ueksamineret. Underviste i håndgerning. Emigrerede til U.S.A. o. 1894. Børn: 1.) James Otto, f. 26/6 1895, 2.) Ernest Louis, f. 3/2 1897, 3.) Emily Kathryn, f. 8/5 1899, 4.) William Albert, f. 1/6 1901.

Mads Christian Sørensen Rinder. 1886–1923. Født den 10/11 1855 i Årgab på Holmslands Klit. Død den 19/1 1933 i Randers. Søn af gårdejer Søren Jensen og Birgitte Nielsen. Gift 15/10 1886 med Anna Marie Sand, f. 9/2 1863 i Stauning, d. 19/9 1927 i Rudkøbing, datter af gårdejer Christen Sand og Marianne Christensen. Uddannet på Klank Friseminarium, lærereksamen i Århus 1883. (Meget duelig.) Vinterlærer i Bøel biskole i 9 vintre, i Langkær pøgeskole 1 vinter. Lærer ved Århus Katedralskoles forberedelseskursus 1883–1885. Børn: 1.) Kristine Maria Sand Valborg, f. 10/8 1887, d. 12/1 1963, 2.) Christen Sand, f. 1889, død som spæd, 3.) Margrethe Birgitte, f. 12/4 1891, d. 26/7 1908, 4.) Signe Sand, f. 15/9 1894, d. 18/6 1947.

Thyra Røse. 1891–1896. Timelærerinde. Født den 28/2 1870 i Rudkøbing. Datter af distriktslæge Christian Frederik Røse og Louise Blegvad Ring. Gift 26/8 1897 i Rudkøbing med cand.jur. Edmund Holger Hall, f. 6/3 1869 på Frederiksberg. Gymnastiklærerinde fra den Poul Petersenske Undervisningsanstalt i København 1891. Flyttet til København 1897.

Anna Margrethe Kinch. 1894–1897. Født den 15/10 1867 i Ribe. Død den 20/4 1958 i Rudkøbing. Datter af Ribes lokalhistoriker, overlærer Jacob Frederik Kinch og Kirstine Nielsine Andersen. Gift den 17/5 1896 med direktør i Langelands Sparekasse Rudolph Nicolai Lund, død i Rudkøbing den 28/3 1938. Zahles sem. 1892. (1. karak-

ter.) Medlem af skolekommissionen i Rudkøbing 1904–1905. Børn: 1.) Hedevig, f. 29/5 1897, 2.) Poul Jakob, f. 19/4 1898, 3.) Fritz Andreas, f. 7/4 1900.

Mathilde Marie Hørlyk. 1894. Født den 28/4 1869 i Vrigsted. Datter af lærer L. N. Hørlyk. Vejle forskoleseminarium 1894. Lærerinde i Vejle 1894. Lærerinde ved Bjedstrup forskole ved Alken 1894–.

Andrea Cathrine Krarup. 1895–1936. Født den 22/2 1871 i Ringkøbing. Død den 4/8 1964 i Rudkøbing. Datter af birkedommer, senere borgmester i Rudkøbing, Sophus Nicolai Krarup og Louise Lybecker. Zahles sem. 1894. (1. karakter.)

Axel Petersen. 1896–1897. Vikar. Født den 4/6 1873. Lærereksamen 1895. (2. karakter.) Lærer på Bøgildgaards Institut 1895–1896. Lærer ved Struer private Realskole 1897–.

Carl Christian Vilhelm Røse. 1896–1897. Konstitueret lærer. Født den 29/8 1863 i Grindsted. Død den 14/2 1907 i Hillerød. Se videre under Tranekær Realskole.

Marie Caroline Vilhelmine Mouritzen. 1896–1928. Født den 13/12 1863 i Sct. Knuds sogn i Odense. Død den 1/5 1943 i København. Datter af tobakshandler Søren Mouritzen og Karen Jacobine Anne Nielsine Nielsen. Først uddannet som privatlærerinde ved Juhls skole i Odense. Lærereksamen fra Odense sem. 1895. (1. karakter.) Vikar i Sct. Hans landsogn ved Odense og i Holbæk 1896. Medlem af Rudkøbing byråd 1909–1913.

Betty Lucas. 1897–1902 og 1907–1916. Timelærerinde. Født den 27/4 1869 i Rudkøbing. Datter af købmand Edward Lucas og Selda Sophie Hirsch. Ueksamineret, men ansat med ministeriel tilladelse. Underviste i gymnastik. Forlod byen i 1916.

Christian Henriksen. 1897–1914. Født den 8/10 1866 i Sødinge, Ringe sogn. Død den 1/12 1932 i Tårnby. Søn af boelsmand Henrik Henriksen og Marie Thomassen. Skårup sem. 1888. (1. karakter.) Lærer ved Fåborg Realskole 1888. Soldat 1891. Lærer ved Odder Realskole 1892–1894 og ved Nakskov Real- og Borgerskole 1894–1897. Andenlærer ved Kastrup skole 1914. Førstelærer ved Tømmerup skole, Tårnby kommune. Børn: 1.) Marie, f. 22/4 1894, 2.) Emma, f. 23/7 1896.

Anne Petræa Hansine Stokholm. 1901–1922. Født den 14/9 1868 i Randbøl sogn. Død den 6/11 1958 i Vejle. Datter af husmand Jørgen Mor-

tensen Stokholm og Ane Dorthea Vinding. Horsens sem. 1890. (2. karakter.) Lærerinde ved Hals skole på Læsø 1891–1894 og ved Svenstrup skole 1894–1901. Afsked med pension på grund af svagelighed.

Anna Vognsen. 1902–1905. Timelærerinde. Født den 7/2 1883 i Rudkøbing. Datter af sagfører og bankdirektør Peter Andreas Abraham Basballe Vognsen og Johanne Camilla Melson. Eksamineret gymnastiklærerinde. Timelærerinde ved Rudkøbing Realskole 1900–1904. Gift 19/8 1905 i Hellerup med sagfører Lars Rasmussen, Slagelse.

Michael Frederik Blichfeld. 1902–1912. Født den 20/12 1861 i Blidstrup præstegård. Død den 22/5 1912 i Rudkøbing. Søn af particulier Jacob Blichfeld og Maren Johanne. Gift 1/1 1903 med modehandlerinde Anna Marie Frederikke Mylord, f. 17/9 1874 i Pedersborg sogn, Sorø amt. Lærereksamen Århus 1882. Lærer ved Rudkøbing Realskole 1887–1902. Medredaktør af Ølandenes Dagblad 1903–1910, derefter eneredaktør indtil 1/11 1911. Børn: 2, der begge døde som spæde.

Jørgen Peter Jørgensen. 1903–1928. Født den 24/5 1864 i Borsholm skole ved Hellebæk. Død den 11/10 1942 i Humlebæk. Søn af lærer Ole Nielsen Jørgensen. Gift den 22/3 1887 med Nielsine Hansen fra Langstrup ved Fredensborg. Lærereksamen Århus 1884. (1. karakter.) Vikar i Daugløkke og Helsingør – organist ved Humlebæk kirke 1884–1886. Enelærer i Hedbjerg 1887–1896. Førstelærer i Vejle 1896–1903. Kordegn i Rudkøbing 1903. Formand for Rudkøbing Foredragskreds. Leder af byens to sangforeninger. Udsendte i 1904 på Nordisk Musikforlag »Fire Romancer« og i 1907 2 sange på Hver 8. Dags Musikforlag samt »Ved Jul naar Lysene tændes« i Børnenes Jul. Alt under pseudonymet »Jørgensen-Borgholm«. Børn: 1.) Gunner Ebbe, 2.) Tage, 3.) Margrethe, f. 2/6 1889, 4.) Sigrid, f. 20/10 1890, 5.) Ragnhild, f. 12/1 1901.

Charles Peter Adolf Jensen. 1904–1906. Vikar. Født den 7/10 1878 i Rudkøbing. Søn af farversvend og postbud Mads Jensen og Elisabeth Thomsen. Skårup sem. 1899 (mg÷). Lærer ved Lemvig private Realskole 1899–1900 og ved Nykøbing F. private Realskole 1900–1901 samt ved Vamdrup private Realskole 1902–1903. Forskellige vikariater 1906–1907. Vikar ved Vejle kommunale skolevæsen 1907–1908. Lærer ved Nyboesgades skole i Vejle 1908–. Var endnu ansat der i 1933.

Hans Vilhelm Quist Krüger. 1905–1906. Vikar. Født den 9/10 1884 i Nysted. Død den 21/3 1949 i Køge. Søn af slagtermester O. F. Krü-

ger og Marie Lund. Gift 6/9 1913 med Gerda Lomholt, f. 18/7 1887 i Korsør. Skårup sem. 1905 (g+). Forskellige vikariater 1906–1907. Lærer i Køge 1907–. Forstander for Køge tekniske skole fra 1937.

Andrea Elfrida Meyland Larsen. 1905–1939. Født den 6/1 1873 i Rudkøbing. Død den 15/4 1949 i Rudkøbing. Datter af lærer Anders Hansen Larsen og Egidia Dorothea Margrethe Meyland. Odense sem. 1900 (mg). Lærerinde ved Rudkøbing Realskole 1900–1905. Skoledirektionen for Langelands herreder tildelte hende i 1921 Det Bentzon-Gersdorffske Legat som anerkendelse for mangeårig trofast arbejde i skolevæsenets tjeneste.

Niels Kristian Kristensen. 1906–1909. Født den 28/3 1880 i Vadum. Død den 12/3 1911 i Lillehammer i Norge. Søn af husmand Søren Kristensen. Ranum sem. 1901 (mg÷). Lærer ved Børglum østre skole–1906. Fik efter 1 års ophold på Faxinge Sanatorium ved Præstø sin afsked med pension i henhold til tuberkuloseloven.

Severin Husted Zillsdorff. 1908–1909. Vikar. Født den 8/11 1885 i Hallund. Søn af skomager Chr. Zillsdorff og Maren Nielsen. Gift 17/10 1931 med Olga Hertzum, f. 11/12 1904 i Vejle. Gedved sem. 1907. Var vikar for den tuberkuloseramte N. K. Kristensen. Konstitueret lærer ved Esbjerg kommunale skolevæsen 1912–1913. Lærer ved Stormgades skole i Esbjerg 1913–. Var endnu ansat der 1933.

Frederik Marius Madsen. 1909–1912. Født den 20/4 1876 i Hedensted. Død den 6/6 1977 i Lyngby. Søn af sadelmager Peter Christian Madsen og Ane Margrethe Frederiksen. Gift 9/8 1902 med Hulda Eline Louise Christoffersen, f. 28/1 1873 i København. Jelling sem. 1896. Hjælperlærer i Søvind 1896, andenlærer i Ravnkilde 1897. Lærer i Vejerslev 1902–1909. Førstelærer i Brede 1912–1932, skoleinspektør s.s. 1932–1946. Børn: 1.) Carl Madsen, f. 29/5 1903. Senere landsretts-sagfører og kommunistisk politiker.

Helga Larsen. 1911–1947. Født den 21/5 1884 i Stubbekøbing. Død den 22/8 1964 i Hvidovre. Datter af købmand Th. Trojel og Margrethe Serritslev. Gift den 21/5 1915 med lærer Lauritz Frederik Larsen. (Se denne.) Femmers sem. 1908 (mg). Vikar i Stubbekøbing 1908–1909 og i Køge 1909–1910 samt ved Statsskolen i Randers 1910–1911.

Louis Larsen. 1912–1913. Vikar. Født den 3/12 1890 i Lindelse. Død den 16/6 1964 i Hørsholm. Søn af gdr. Rasmus P. Larsen og Tine Jørgensen. Gift 14/10 1921 med Karen Bro, f. 21/4 1902 i Rudkøbing. Odense sem. 1912 (mg÷). Vikar ved Brenderup Realskole 1913. Læ-

rer ved Hørsholm private Kost- og Realskole 1913–1920 og ved Hørsholm kommuneskole 1920–1954. Inspektør ved Hørsholm tekniske skole 1927–1954. Kordegn ved Hørsholm kirke. Navneforandring til Louis Krogen. Børn: 1.) Poul, 2.) Kirsten, g. Westh 3.) Bodil, g. Müller.

Rasmus Nielsen. 1912–1913. Vikar. Født den 18/1 1887 i Sejerby, Sejerø. Død den 13/4 1952 i Næstved. Søn af husmand Christian Peder Nielsen og Karen Johanne Nielsen. Gift 15/7 1919 med Marie Hansen, f. 1/6 1894 i Orte. Skårup sem. 1909 (mg÷). Forskellige vikariater 1909–1912 og fra 1913–1919. Lærer ved Næstved kommunale skolevæsen 1919–1952. Har skrevet »Sejerø Sogns Historie« og Næstved Købstads Historie« I–IV.

Margrethe Jørgensen. 1913–1914 og 1917. Vikar. Formodentlig lærer og kordegn Jørgen Peter Jørgensens datter.

Rasmus Emil Andersen. 1913–1920. Født den 19/7 1884 i Svindinge på Fyn. Død den 24/7 1965 i Køge. Søn af snedker Christen Andersen og Ane Marie Nielsen, Kulepile, Simmerbølle sogn. Gift med Anna Hansigne Andersen. Skårup sem. 1909. Lærer ved Rudkøbing Realskole 1909–1912 og ved Køge kommunale skolevæsen 1920–1949. Var først skomager på Langeland, inden han læste til lærer. Medlem af bevillingsnævnet i Køge. En periode formand for NIOGT i Køge. Børn: 1.) Helge, f. 1911, lærer i Odense, 2.) Kaj, f. 1911, bankmand i Køge, 3.) Aase.

Karen Marie Christiansen. 1913–1956. Født den 21/2 1888 i Vemmenæs. Død den 26/2 1968 i Rudkøbing. Datter af skibsinspektør Christen Christiansen og Maren Rasmussen. Horsens sem. 1911. Lærerinde ved Rudkøbing Realskole 1912–1913. Ved hendes afgang skrev skoleinspektør Arne Jørgensen bl.a. i skolens årsskrift: »— — — der er grund til at bringe frk. Christiansen skolevæsenets varmeste tak for et meget langt virke i skolens tjeneste, et virke, der kan stå som et mønster for et dygtigt lærerarbejde – præget af den yderste flid og præcision.«

Lauritz Emil Valdemar Lauritzen. 1913–1919. Født den 26/1 1875 i Ålborg. Død den 16/8 1931 i Altona, Tyskland. Søn af politibetjent J. C. Lauritzen. Gift 4/11 1900 med Hedvig Helene Gomille Krautwald, død 29/8 1931 i Ålborg. Mag.art. 1911. (Tysk.) Forskellige vikariater 1909–1912. Lærer ved Rudkøbing Realskole 1912–1913. Adjunkt ved Nakskov kommunale Gymnasium 1919–1920. Adjunkt ved Ribe Katedralskole 1920–1931. Student fra Ålborg 1893, translationseksamen i tysk 1907.

Emilie Bruun. 1913–1925. Født den 26/5 1886 i Tryggelev. Død den 6/2 1938 i Rønne. Datter af forpagter Christen Bruun og Margrethe Larsen. Gift 28/7 1936 med Ole Edward Kofoed. Odense sem. 1911. Vikar ved Fredericia skolevæsen 1911–1913. Lærerinde ved Rønne Østre Kommuneskole 1925–1938.

Svend Olesen. 1913–1954. Født den 7/4 1887 i Hjørring. Død den 28/3 1954 i Rudkøbing. Søn af lærer Carl Olesen og Maren Andersen. Gift 1.) 24/11 1912 med lærerinde Karen Mortensen, f. 3/9 1882 i Nakskov, d. 29/9 1942 i Rudkøbing, 2.) 2/7 1944 med Petra Margit Skaarup, f. 28/3 1896 i Haslund, d. 25/8 1975 på Lohals Plejehjem. Student fra Odense Katedralskole 1908. Odense sem. 1911. Cand.phil. 1916. Lærer ved Tranekær Realskole 1911–1912 og ved Rudkøbing Realskole 1912–1913. Kordegn i Rudkøbing 1/4 1929. Forstander for Rudkøbing Handelsskole 1926–1946. Medlem af Rudkøbing byråd 1929–1933 og 1943–1946. Formand for lærerrådet 1935–1944. Meget afholdt og højt respekteret af elever og kolleger. Børn: 1.) Karl Frederik, f. 31/10 1924, 2.) Else, f. 10/5 1916, gift Helmig, 3.) Bodil Margrethe, f. 5/7 1918, gift Danig, 4.) Inger Gudrun, f. 7/12 1920, gift Markert.

Jens Peter Kristensen. 1913–1927. Født den 3/10 1885 i Svendborg. Død den 11/2 1946 i Vejgård. Søn af skomager Kristen Jacob Kristensen og Kirstine Momsen. Gift med Kristine Rechnagel. Skårup sem. 1906. Lærer ved Svendborg højere Almenskole–1913. Overlærer ved Vejgård Østre Skole i Ålborg 1927–1946. Medlem af Rudkøbing byråd 1921–1927. Forstander for Rudkøbing Handelsskole 1924–1926. Medlem af sognerådet i Vejgård. Aktiv i modstandsbevægelsen. Var 1. overmester i Odd Fellowlogen i Rudkøbing i 1924.

Jens Christian Teglbjerg. 1913–1914. Vikar. Født den 1/10 1888 i Trunderup på Fyn. Søn af førstelærer Anders Christian Teglbjerg og Kirsten Marie Hansen. Gift 15/6 1916 med Ellen Petrea Pade, f. 29/3 1887 i Århus. Skårup sem. 1909. Vikar i Hvejsel, Glostrup og Fåborg 1909–1913. Enelærer på Skarø 1915–1921. Førstelærer i Herslev ved Fredericia 1921–.

Svend Kiær. 1914–1915. Vikar. Født den 23/5 1890 i Tullebølle. Død den 16/2 1981 på Thurø. Se videre under Snøde skole.

Hans Marius Severin Gøtzsche. 1915–1920. Født den 11/7 1875 i Uldbjerg. Død den 15/8 1961 i København. Søn af sognepræst Christian Carl Gøtzsche og Laura Caroline Barfoed. Cand.teol. 1902. Lærer

ved Realskolen i Nykøbing F. 1902. Lærer ved Stenhus Gymnasium 1914–1915. Adjunkt ved Fredericia højere Almenskole 1920–1928.

Johannes Egede Grønbech-Jørgensen. 1916. Vikar. Født den 6/4 1890 i Ærøskøbing. Død den 6/12 1984 i Nysted. Søn af organist Niels Jørgensen og Hansine M. Grønbech. Gift 26/12 1916 med Bertha L. Jørgensen, f. 28/3 1886 i Krarup sogn. Den danske Realskoles Seminarium 1911. Lærer ved Magleby private Realskole på Møn 1911. Lærer ved Nysted kommunale skolevæsen 1916–. Kordegn i Nysted.

Christine Marie Harder. 1917–1918. Timelærerinde. Født den 26/12 1885 i Rudkøbing. Datter af sagfører Knud Sofus Harder og Christine Sophie Urban Hansen. Gift 17/10 1918 i Solbjerg kirke med ingeniør Holger Lundsgaard Raaschou-Nielsen, f. 13/12 1878 i Rudkøbing. Th. Langs sem. 1906 (mg). Lærerinde ved Rudkøbing Realskole 1906–1910. Overtog frk. Lucas' timer i gymnastik.

Arnold Majus Hansen. 1918. Vikar. Født den 7/10 1892 i Simmerbølle. Søn af smedemester Peder Rasmussen Hansen og Edel Larsen. Gift 1/2 1930 med Erna Simonsen Wiig, f. 8/10 1899 i Randers. Nexø sem. 1917. Vikar i Sall, Simmerbølle og Rynkeby 1917–1921. Andenlærer i Rynkeby 1921–1922. Førstelærer i Åbyskov 1/1 1923–. Var ansat i Åbyskov endnu i 1933.

Karen Olesen. 1918–1928. Født den 3/9 1882 i Nakskov. Død den 29/9 1942 i Rudkøbing. Datter af prokurist Frederik Mortensen og Heldvine Høegh Marcussen. Gift med lærer Svend Olesen den 24/11 1912. Odense sem. 1911. Vikar i Kværndrup og Nakskov 1911–1912. Lærerinde ved Humble skole 1912–1918. Børn: (Se under S. Olesen).

Hans Vilhelm Vig-Pedersen. 1919–1942. Født den 10/7 1886 i Wien. Død den 16/1 1942 i Rudkøbing. Søn af teatermaler Hans Hansen Pedersen og Wilhelmine Sofia Tiepoli. Gift 6/8 1920 med Rasmine Cathrine Poulsen Hedegaard, f. 5/3 1888 i Thorsager. Gedved sem. 1908. Vikar i Kolding og Korsør 1908–1909. Andenlærer ved Dunkær skole 1909–1911. Lærer ved Vrå skole 1911–1914 og ved Åkirkeby skole 1914–1919. Underviste i tysk. Har udgivet »Sammentrængt, letfattelig dansk Sproglære« 1915. Kommunal revisor i Rudkøbing fra 1933.

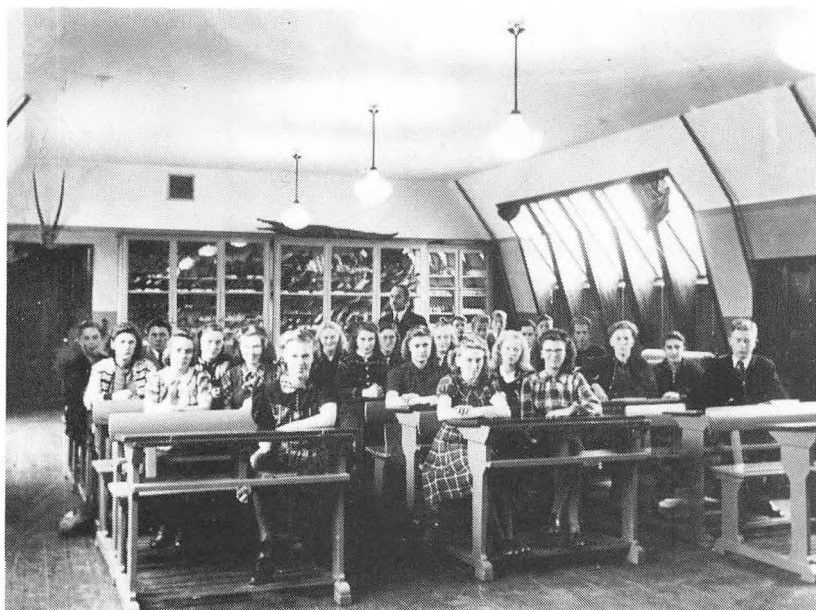
Lars Jensen Hesselholt. 1919–1920. Vikar. Født den 23/11 1893 i Hulsig. Død den 25/2 1979 på Skagen Plejehjem. Søn af gdr. Janus Hesselholt og Elisa Houkjær. Gift 8/4 1921 med Magdalene Skyggebjerg, f. 30/6 1895 i Vejle. Gedved sem. 1917. Lærer i Holmen, Elling sogn, 1920–

1926. Enelærer i Højen (Gl. Skagen) skole 1926–1935. Lærer ved Kappelborgskolen i Skagen 1935–1959. Formand for værgerådet i Elling sogn og kredsformand i Elling sygekasse.

Rasmine Cathrine Poulsen Vig-Pedersen. 1920–1924. Vikar. Født den 5/3 1888 i Thorsager. Død den 23/10 1955 i Rudkøbing. Datter af gdr. Niels Peter Poulsen Hedegaard og Ane Kjerstine Sørensen. Gift den 6/8 1920 med lærer Hans Vilhelm Vig-Pedersen. Ueksamineret.

Gunner Sejv. 1920–1921. Født den 8/5 1893 i Vejlbysogn ved Fredericia. Død den 29/1 1980 i Fredericia. Søn af lærer Søren Peter Nielsen Sejv og Abelone Porse. Gift 11/11 1917 med Martha Larsen, f. 30/3 1896 i Assens. Skårup sem. 1914. Andenlærer ved Bøstrup skole 1915–1920. Lærer ved Fredericia kommunale skolevæsen 1921–1946. Viceinspektør ved Egumvejens skole i Fredericia 1946–1961. Forstander for Fredericia Aftenskole 1938–51. Børn: 1.) Kirsten, f. 20/7 1919, 2.) Ole, f. 24/10 1928.

Kristen Laurits Ingvar Enemark. 1920. Vikar. Født den 2/12 1895 i Århus. Død den 2/7 1975 i Århus. Søn af snedkermester Christen Enemark og Karen Flensborg. Gift 23/7 1921 med Bodil Hansen, f. 31/8 1899 i København. Skårup sem. 1916. Lærer ved Hadsten Realskole



Tegnesalen i 1921-bygningen. Lærer Rueløkke underviser.

1918. Vikar i Århus 1919. Timelærer i Århus 1920–1921. Lærer ved Valdemarsgades skole i Århus 1921–1962. Børn: 1.) Poul, f. 13/4 1923.

Valdemar Grove-Rasmussen. 1920–1926. Født den 29/4 1874 i Seest. Død den 11/11 1932 i Fredericia. Søn af sognepræst ved Sct. Hans kirke i Odense Andreas Christian Ludvig Grove-Rasmussen og Bertha Jane Julie Henriette Reimers. Gift 1/10 1910 med Karen Rasmine Madsen, f. 27/10 1888 i Ejby, Odense amt. Cand. teol. 1894. Lærer ved Nørre Åby Realskole 1900–1903. Bestyrer af Svinninge Realskole 1903–1907. Ejer og bestyrer af Asnæs Mellem- og Realskole 1907–1917. Lærer ved Frk. Jørgensens Skole i Odense 1918–1920. Ejer og bestyrer af Fredericia private Mellem- og Realskole 1926–1932. Børn: 1.) Karen Elisabeth, f. 9/12 1922, 2.) Knud.

Johannes Marius Rueløkke. 1920–1957. Født den 1/3 1892 i Landet sogn på Tåsinge. Død den 8/9 1978 i Rudkøbing. Søn af kaptajn Hans Rueløkke og Octavia Madsen. Gift 20/5 1918 med Hanne Haahr, f. 3/12 1897 i Nørre Vium. Skårup sem. 1913. Lærer ved Haahrs Skole i Svendborg 1913–1920. Bibliotekar ved Rudkøbing Bibliotek 1923–1933, ledende bibliotekar 1933–1963. Forstander for Rudkøbing Handelsskole 1947–1965. Kommunal revisor 1929–1933. Medlem af bestyrelsen for Svendborg Amts Ligbrændingsforening 1933. Skrev i 1961 »Rudkøbing Handelsstandsforenings Historie«.

Hans Mortensen Hansen. 1920–1947. Født den 29/10 1884 i Marstal. Død den 23/4 1947 på Svendborg sygehus. Søn af skibsfører J. C. Hansen og Johanne Hansen. Gift 16/10 1921 i Marstal kirke med Ingeborg Jørgine Raahauge, f. 2/1 1891 i Marstal. Nexø sem. 1915. Vikar i Ommel skole, Græsvænge skole og ved Nakskov kommunale skolevæsen 1915–1918. Lærer ved Nykøbing M. skolevæsen 1919–1920. Uddannet som skibsbygger, sløjdlerereksamen i 1919. Ved hans død udtalte skoleinspektør Ravn, at grundighed, soliditet og pligtfølelse havde været grundpillerne i hans liv. Stiltfærdig og beskednen som han var i sin færd i skolen, var han også uden for den. Børn: 1.) Dea Raahauge, f. 12/2 1923.

Peter Edvin Pallesen Hansen. 1921–1943. Født den 23/5 1894 i København. Død den 14/4 1943 i Rudkøbing. Søn af handelsfuldmægtig Carl Frederik Hansen og Laura Karen Marie Pallesen. Gift 29/2 1922 med Bodil Mary Catharine Lytton, f. 15/6 1898 i København. Student 1913, cand.phil. 1914. Den danske Realskoles Seminarium 1919. Lærer ved Pastor Grønvolds private Realskole 1919–1921. Medar-

bejder ved Langelands Avis. Næstformand og kasserer i en årrække for Langelands Lærerkreds. Børn: 1) Ellen, f. 16/2 1925, 2.) Jørgen Vilhelm, f. 3/4 1930.

Claus Moldt. 1922–1923. Vikar. Født den 2/12 1899 i Stevning. Død i august 1986 i København. Søn af landmand Diederik Moldt og Anne Christine Clausen. Gift med Adda Rønlev, f. 31/3 1904. Skårup sem. 1921. Forskellige vikariater 1921–1922. Lærer i Århus 1923–1929 og ved Holsteinsgades skole i København 1929–1948. Skoleinspektør på Valby skole 1948–1954 og på Kirkebjergsskolen i København 1954–31/12 1969. Redaktør af »Den danske Skolehåndbog« fra 1942–1980.

Hans Jensen Bager. 1922–1951. Født den 25/11 1885 i Marstal. Død den 7/3 1961 i Rudkøbing. Søn af skibsfører Hans Jensen Bager og Maren Eriksen. Gift 1.) den 27/12 1916 med Martha Elisabeth Rasmussen, f. 30/4 1892, død. 2.) med Ellen Marie Karoline Karlsen, f. 25/10 1885. Odense sem. 1913. Vikar ved Ærøskøbing skolevæsen 1913–1914 og ved Nørreremark skole, Marstal landsogn, 1914–1915. Andenlærer ved Nørreremark skole 1915–1922. Børn: 1.) Ebba f. 6/4 18,2.) Harboe, f. 10/9 1922, 3.) Svend Ove, f. 13/9 1927.

Helga Ottine Heggelund. 1922–1957. Født den 13/8 1892 i Glostrup. Død den 3/10 1980 på Hillerød sygehus. Datter af gdr. Johan Heggelund og Margrethe Petersen. Femmers sem. 1917. Lærerinde på Glostrup Realskole 1917–1918. Vikar ved Nykøbing F. private Realskole 1918–1921 og ved Helsingør kommunale skolevæsen 1921–1922.

Ragnbild Jørgensen. 1923–1924. Årsvikar. Født den 12/1 1901 i Vejle sogn. Datter af lærer og kordegn Jørgen Peter Jørgensen og Nielsine Hansen. Zahles sem. 1922. Lærerinde ved Ansager hovedskole 1924–1925. Lærerinde ved Vexebo skole 1925–

Marius Vilhelm Thomsen. 1923–1925. Vikar. Født den 27/5 1901 i Hørsted, Thy. Søn af gdr. Th. Thomsen og Karen Kristensen. Gift 27/5 1934 i Hurup med Inga Petersen, f. 18/4 1909 i Hørdum. Nørre Nisum 1922. Lærer på Børkop højskole 1922. Vikar i Esbjerg 1923. Vikar ved Tietgensgades skole i København 1925–1927. Lærer ved Skolen ved Vigerslevs Alle i København 1927–1934 og ved Skolen ved Skellet 1934–1968. Sløjdlærereksamen i 1932.

Johannes Emil Høeg. 1924–1925. Vikar. Født den 6/8 1897 i Galtrup præstegård, Mors. Søn af sognepræst Frederik Ludvig Høeg og Jesda Ostfeld. Gift 1927 med Johanne Boline Hansen, f. 10/8 1900 i Maglebrænde pr. Stubbekøbing. Haslev sem. 1918. Lærer ved en pri-

vatskole 1920 og ved Nørre Snede skole i 1921. Førstelærer ved iagttagelseshjemmet »Roskilde Hvile« 1926–

Metha Marie Jensen. 1925–1928. Født den 16/5 1897 i København. Datter af havnefoged Hans Jensen. Femmers sem. 1921 (mg÷). Vikar ved Wesselsminde 1921, i Spentrup 1921–1922, i Radsted 1922, ved Skive kommuneskole 1923–1924 og i Bagsværd 1924–1925. Afskediget efter ansøgning den 1/10 1928. Blev gift Nielsen og rejste til Amerika.

Aksel Lund Hansen. 1926–1927. Født den 17/4 1901 i Holbæk. Død den 5/11 1977 i Middelfart. Søn af musiker N. P. Hansen og Agnes Emilie Lund. Gift 5/6 1926 med Helga Mikkelsen, f. 17/4 1901 i Middelfart, d. 6/9 1982 i Middelfart. Jonstrup sem. 1922 (mg). Vikar i Varde, Middelfart, Nykøbing F. og Rudkøbing 1922–1926. Lærer på Vestre Skole i Middelfart 1927–1967. Lærer ved Middelfart Handelsskole fra 1930, senere forstander for samme til dens lukning.

Helge Knudsen. 1926–1934. Født den 12/3 1895 i Nyborg. Død den 3/4 1975 i Kerteminde. Søn af lærer Peder Christoffer Knudsen og Marie Hansen. Gift 26/7 1924 med Christiane Dahl, f. 16/3 1903 i Tolne. Cand.teol. Københavns sem. 1920. Lærer efter §35. Lærer ved Hvidbjerg Realskole 1920 og ved Løgumgård Præliminær- og Artiumkursus 1923. Overlærer (skoleinspektør) ved Bogense kommunale skolevæsen 1934–1947. Skoleinspektør ved Engelsborgskolen i Lyngby 1947–1962. Børn: 1.) Karen Jytte, f. 11/8 1929, 2.) Ingeborg, f. 1/10 1931.

Søren Jensen Mogensen. 1927–1929. Født den 4/4 1890 i Pandrup, Jetsmark sogn. Død den 6/10 1950 i Århus. Søn af landmand Harald Mogensen og Karen Marie Jensen. Gift 12/11 1916 med Jensine Bang Nielsen, f. 24/12 1891 i Ranum. Ranum sem. 1911. Lærer ved cand.teol. Jacobsens Realskole i Ålborg 1911–1912. Vikar i Jetsmark, Hollensted og Viby 1912–1913. Lærer ved Ålborg kommunale skolevæsen 1919–1927. Overlærer (skoleinspektør) ved Vejlbjby-Risskov kommuneskole 1929–1950. Formand for Ålborg Vikarforening. Formand for Ålborg Lærerforening 1924–1927. Medlem af Danmarks Lærerforenings Hovedbestyrelse 1927–1929. Medlem af Vejlbjby-Risskov sogneråd fra 1933 og medlem af Ålborg ligningskommission.

Christian Johansen. 1927–1946. Født den 28/2 1904 i Dreslette. Søn af fisker Frederik P. Johansen og Karen Nielsen. Gift den 22/12 1928 med Sophie Schmidt, f. 6/2 1903 i Kærsum, d. 7/11 1978. Tønder sem.

1926. Timelærer ved Løgumgård Præliminærkursus 1926. Skoleinspektør i Fåborg 1946–1970. Børn: 1.) Leif, f. 1/9 1940.

Erling Kelstrup. 1928–1929. Vikar. Født den 31/7 1904 i Rønninge, Langeskov. Søn af lærer Martin Thorvald Mikkelsen Kelstrup og Marie Nielsen. Gift med Tove Kesia Folkvardsen Larsen, f. 18/2 1916 i Korsør. Odense sem. 1928. Vikar ved Halskovskolen i Korsør 1928 og 1929–1930. Timelærer i Ringsted 1931. Lærer ved Halskov skolen 1931–1934 og ved Jernbanegades skole i Odense 1934–1970. Børn: 1.) Lise, f. 1936, 2.) Ebbe, f. 1942.

Astrid Elisabeth Hansen. 1/1 1929–31/12 1929. Født den 29/1 1902 i Kerteminde. Datter af direktør Rasmus Vilhelm Hansen og Alma Johanne Christine Larsen. Odense sem. 1924 (mg÷). Vikar ved Korsør Mellem- og Realskole 1924–1926. Arsvikar ved Grenå skolevæsen 1927–1928. Efter ansøgning bevilget afsked uden pension pr. 31/12 1929. Søster til digteren Olaf Gynt. Døde ugift på Oringe sindssygehospital.

Jens Orlík Kaastrup Bengaard. 1929. Vikar. Født den 13/8 1899 i Balling. Død den 9/11 1967 i Gl. Balle ved Silkeborg. Søn af lærer Frederik Jørgensen Bengaard og Ane Marie Jeppesen. Silkeborg sem. 1924. Lærer ved Tarm Realskole 1924. Lærer ved Juelsminde Kysthospitals skole 1928. Lærer i Rybjerg og Varde 1929. Lærer ved Hadsten Realskole 1930. Ejer af Hadsten Realskole 1950.

Inger Margrethe Jensen. 1929–1930. Vikar. Født den 20/10 1906. Odense sem. 1929. Lærer ved kommuneskolen i Hillerødsgade i København i 1933.

Erik Julius Meyer. 1929–1931 og 1933–1957. Født den 28/2 1908 i Rudkøbing. Død den 3/2 1957 i Rudkøbing. Søn af skomager Jørgen Meyer og Kirstine Johansen. Gift 22/7 1934 i Gislev med Anne Marie Jørgensen. Skårup sem. 1929 (mg÷). Vikar ved Rudkøbing kommuneskole 1929–1931, ved Ærø Iagttagelseshjem 1931, ved Rudkøbing kommuneskole 1932, i Botofte og Tullebølle samt Rudkøbing 1933. Børn: 1.) Leif, f. 18/10 1935, 2.) Aage, f. 26/9 1941, 3.) Find, f. 12/4 1945.

Karen Margrethe Linde. 1929–1946. Født den 11/2 1902 i Slagelse. Datter af lærer Christian Christensen Linde og Dagmar Andersen. Gift 1953 med Edvard Salling, sognepræst på Manø. Skårup sem. 1923. Lærerinde ved Kjellerup private Realskole 1924–1926 og ved Frederikssund private Realskole 1926–1929. Lærerinde ved den kommu-

nale mellem- og realskole i Nykøbing F. 1946–1952, derefter ved Manø skole.

Harald Severin Olesen. 1929–1951. Født den 26/9 1885 i Tersløse. Død den 5/5 1957 i Rudkøbing. Søn af lærer Carl Olesen og Maren Andersen. Gift 26/9 1923 med Anna Marschner Guscht, f. 12/3 1892 i Tyskland. Odense sem. 1911. Vikar i Alslev, Bramming og Lundby 1911–1913. Andenlærer ved Vinderød skole 1913–1921. Enelærer ved Landet skole 1921–1929. Børn: 1.) Anne Marie, 2.) Carl.

Anker Axel Hegelund. 1929–1969. Født den 16/4 1902 i Århus. Død den 9/11 1980 på Rudkøbing sygehus. Søn af maskinmester Theophil Holger Hegelund og Karen Sophie Rasmussen. Jelling sem. 1923. Lærer ved Markholt-Olesens Realskole i Fredericia 1924–1926. Vikar ved Fredericia Borgerskole 1927–1929. Underviste i fysik og gymnastik.

Ruth Amalia Wallberg Juul. 1930–1971. Født den 6/11 1904 i Odense. Død den 28/10 1981 på Svendborg sygehus. Datter af skræddermester Salomon Andreasson og Anna Johanna Wallberg. Gift i Odense den 26/12 1935 med trikotagehandler Hans Christian Manø Juul, f. 11/6 1899, d. 19/12 1970. Odense sem. 1925. Vikar forskellige steder 1925–1926. Årsvikar i Torshavn 1926–1927. Forskellige vikariater 1927–1930. Børn: 1.) Peter Børge Manø, f. 5/10 1938.

Knud Pedersen Lund. 1930–1933. Født den 12/4 1886 i Hjerting, Frøs herred. Død den 27/12 1950 på Kjellerup sygehus. Søn af gdr. Hans Nissen Lund og Margrethe Kirstine Meier. Gift 28/10 1910 med Emilie Jensen, f. 16/11 1885 i Åstofte. Silkeborg sem. 1908. Hjelpe-lærer i Enslev pr. Gjerlev 1908. Lærer ved Holstebro Friskole 1909. Lærer i Hostruphuse 1910. Bestyrer af Århus Friskole 1917, fra 1919 tillige bestyrer af Århus Eksamenskursus. Skoleinspektør ved Kjellerup kommunale skolevæsen 1933–1950.

Knud Christensen. 1/4 1934–1/10 1934. Vikar. Født den 6/10 1911 i Vassingerød. Død den 10/1 1966 i København. Navneforandring til Garver.

Andreas Normann Karlsen. 1934–1935. Årsvikar. Født den 17/5 1906 i Marstal Landsogn. Død den 20/4 1986 i Marstal. Søn af skibsfører Andreas Karlsen og Nertha Petersen. Odense sem. 1932. Lærer ved Vejlbj-Risskov kommuneskole 1935–1955. Lærer ved Mørkhøj-skolen i Gladsaxe 1935–1971.

Gudrun Margrethe Jensen. 1934–1935. Vikar. Født den 26/5 1910 i Skrøbelev. Datter af præstegårdsforpagter Jens Christian Jensen og Anne Katrine Petersen. Skårup sem. 1932. Forskellige vikariater 1932–1936. Lærerinde i Ringe 1936–1943 og i Odense 1951–1976. Var ude af folkeskolens tjeneste fra 1943 til 1951 på grund af tuberkulose.

Karen Emilie Røssel. 1935–1940. Faglærer. Født den 24/9 1906 i Sørup. Datter af politiassistent Peter Carl Røssel og Emilie Cathrine Kristine Larsen. Birgitte Berg-Nielsens Husholdningssem. 1933. Forskellige vikariater 1933–1935. Konsulent ved De sydfynske Husmandsforeninger 1944–1974. I samme periode nogle år faglærer på Vester Skerninge skole.

Nelly Kathrine Christensen. 1936–1937. Timelærerinde. Født den 15/3 1913 i Marstal Landsogn. Død 1963 i Svendborg. Datter af skibstømrer Johan Peter Christensen og Karoline Sofie Hansen. Tønder sem. 1935. Lærerinde ved Kystsanatoriet i Julsminde, i Brangstrup ved Ringe og ved Østre skole i Svendborg.

Ellen Kristensen Sandager. 1936–1939. Timelærerinde. Født den 16/4 1910 i Bregninge på Ærø. Død den 18/5 1957 i Broager. Datter af gdr. Albert Kristensen Sandager og Ellen Petersen. Gift i Åbenrå den 14/10 1946 med landbrugskonsulent Erik Alfred Knudsen. Skårup sem. 1935. Lærerinde i Skovhuse 1939–1946, i Øster Sottrup 1946–1955 og i Broager 1955–1957.

Mary Viola Christensen. 1940–1944 og 1953–1958. Født den 23/3 1913 i Vejle. Død den 28/12 1972 i Svendborg. Datter af Peter Enevoldsen. Gift med forretningsfører Charles Laurentius Christensen, f. 14/5 1899 i Magleby, d. 23/6 1958. Skårup sem. 1935. Lærer i Vinding ved Vejle 1935–1939, i Svendborg 1944–1953 og 1958–1972. Årskursus i skolekøkken 1939–1940.

Martha Johanne Baunøe. 13/8 1941–22/12 1941. Vikar. Født den 20/9 1915 i København. Død den 9/3 1950 i Køge.

Axel Johan Svane. 1943–1978. Født den 19/5 1918 i Svendborg. Søn af lærer Axel Svane Nielsen og Bertha Rasmussen. Gift 1.) med sygeplejerske Marie Louise Hansen. (Ægteskabet opløst.) 2.) med lærer Christa Heelsberg Sørensen. Skårup sem. 1942. Lærer på Ryslinge Højskole 1942–1943. Lærer ved Rudkøbing skole og konsulent for specialundervisningen i Rudkøbing og i Svendborg amt 1960–1970. Skolepsykolog ved Rudkøbing kommunale skolevæsen 1970–1978.

Børge Andreas Boye. 1943–1950. Født den 24/3 1914 i Rudkøbing. Søn af skræddermester Svend Axel Boye og Sofie Katrine Clausen. Gift med Hansa Rasmine Jacobsen, f. 20/3 1922 i Bagenkop. Skårup sem. 1938. Vikar på Strynø 1938. Aspirant ved Bagenkop skole 1939–1940. Andenlærer ved Bagenkop skole 1941–1943. Lærer i Sanderum og i Bjælkerup pr. St. Hedinge. Lærer ved Rold Hovedskole 1962–

Karen Helen Unnerup. 1944–1956. Født den 11/8 1919 i Vester Åby. Se videre under Snøde centralskole.

Karen Margrethe Christensen. 1945–1947. Født den 30/6 1909 i Vindinge. Datter af gartner Emil Christensen og Sofie Jensen. Gift 1947 med tekniker Alex Nielsen, f. 11/4 1899. Skårup sem. 1937. Vikar i Nyborg 1937–1938. Lærerinde i Marstal 1939–1944, i Glostrup 1949 og i Søllerød 1949–1971.

Kirsten Christiansen. 1/4 1946–15/12 1946. Vikar. Født den 22/5 1918 i Rudkøbing. Datter af borgmester Marinus Larsen og Kirstine Hansen. Gift med maskinarbejder Svend Christiansen. Ueksamineret. Mellemskoleeksamen. Boghandlermedhjælper 1933–1938, derefter hjemmegående husmoder indtil 1946.

Henning Merrild Nielsen. 1946–1947. Vikar. Født den 26/5 1924 i Rudkøbing. Søn af købmand Ejner Merrild Nielsen og Elisabeth Dorthea Mariane Wiborg. Gift med Inger Rasmussen, f. 25/8 1928 i Rudkøbing. Skårup sem. 1946. Militærtjeneste 1947–1948. Lærer i Odense 1948–1955. Lærer ved Vestre skole i Svendborg 1955–1970, viceinspektør samme sted 1970–. Medlem af amtsrådet 1970.

Andreas Frandsen. 1946–1950. Født den 4/5 1900 i Bramming. Død den 18/8 1979 i Ullerslev. Søn af skomager Jens Christian Frandsen og Jensine Andrea Jensen. Gift med Gudrun, f. 31/10 1888 i Oure. Jelling sem. 1922 (mg+). Kursusleder i Ørsted, Jylland 1922. Lærer ved Karise Realskole 1924–1934. Skolebestyrer ved Ullerslev private Mellem- og Realskole 1934–1946. Skoleinspektør i Marstal 1950–1967.

Holger Eigil Sørensen. 1947–1976. Født den 14/12 1907 i København. Søn af arbejdsmand Hans Peter Sørensen og Valborg Pedersen. Gift 1953 med Karen Olivia Andersen, f. 8/4 1928. Vordingborg sem. 1939. Vikar på Himmelbjerggården, Ny Holsted skole, Jerup statsungdomslejr 1939–1942. Lærer på Spanager børnehjem og på Skibby statsoptagelseshjem 1945–1947. Hørepedagog under Hørecentralen 1955.

Petra Valborg Petersen. 1947–1951. Født den 2/2 1919 i Longelse. Datter af gdr. Peter Laurits Christian Petersen og Sofie Augusta Hansen. Odense Forskolesem. 1940. Forskellige vikariater 1940–1942. Småbørnslærerinde i Nr. Broby 1943–1946. Lærerinde i Falkerslev 1951–1954. Overlærer på Mørks Realskole i Hillerød 1954–1972. Lærer i Ullerslev 1972–1985.

Marie Louise Brandt Ploug. 1947–1970. Født den 11/6 1913 i Østerlars. Datter af gårdejer Ditlev Wollesen og Hansa Hansen. Gift 1945 med arbejdsmand Niels Ploug. Skårup sem. 1936. Lærer i Sandholt-Lyndelse 1938–1942 og i Kværndrup 1943–1947. Bevilget afsked 1970 på grund af sygdom. Børn: 1.) Dorthe, f. 18/2 1947, 2.) Niels, f. 9/4 1949.

Gerda Rensborg Rasmussen. 1947–1952. Født den 22/8 1923 i Svendborg. Datter af depotindehaver Hans Hansen og Marie Kirstine Jørgensen. Gift med lærer Raymond Jørgen Rasmussen. Skårup sem. 1947. Lærer i Espergærde 1952–1953, i Sønderborg 1953–1955, i Fåborg 1955–1956 og i Brobyværk 1956–1984. Afgået med pension 31/10 1984. Børn: 1.) Vivian, f. 25/3 1950, 2.) Birgitte, f. 2/6 1958.

Raymond Jørgen Rasmussen. 1948–1952. Timelærer. Født den 3/3 1923 i Nyborg. Søn af Rasmus Rasmussen og Petrea Laurine Albertsen. Gift med lærer Gerda Rensborg Hansen. Skårup sem. 1945. Forskellige embeder i København og Odense 1945–1948. Siden 1952 ansættelser samme steder og perioder som hans hustru.

Erik Edmund Friederich Ebsen. 1948–1975. Født den 14/1 1914 i Sct. Knuds sogn i Odense. Søn af farveriejer Carl Ebsen og Ellen Schurig. Gift 23/8 1938 med lærer Inger Brandstrup Christensen. Odense sem. 1938. Lærer ved Tverå skole på Færøerne 1938–1946 og ved Skælskør skole 1946–1948. Student Odense Katedralskole 1932, cand.phil 1933. Børn: 1.) Kurt, f. 31/12 1939, 2.) Birthe, f. 4/2 1941, 3.) Karen, f. 7/9 1943.

Inger Brandstrup Ebsen. 1948–1968. Fast vikar. Født den 6/8 1913 i Assens. Datter af købmand Alfred Christensen og Karen Petrea Rasmine Brandstrup. Gift 23/8 1938 med lærer Erik Edmund Friederich Ebsen. Odense Forskolesem. 1935. Forskolelærerinde i Øster Hæsing 1936–1938. Hjemmearbejdende husmor indtil 1948. Børn: Se under foregående.

Bernt Jensen Petersen. 1950–1983. Født den 26/3 1921 i Søllerød sogn. Søn af maskinchef Peter Jensen Petersen og Olga Rønnebeck. Gift den 10/3 1946 med Else Kamma Christensen, f. 6/12 1919, datter af sporvejsfunktionær Christian M. Christensen og Anne Hansen. KFUM's sem. 1944. Lærer ved Københavns kommunale skolevæsen 1944–1947. Lærer ved Frederikshåb skole, Grønland, 1947–1950. Børn: 1.) Svend, f. 10/9 1949, 2.) Eva, f. 5/9 1955.

Børge Egelund Pedersen. 1951–1955. Født den 4/2 1926 i Herslev ved Vejle. Søn af arbejder Peder Christian Pedersen og Kristine Sørensen. Gift med lærer Anna Elisabeth Hohwü Tegewaldt. Haderslev sem. 1950. Lærer ved Sct. Jørgens skole i Sønderborg 1955–1959 og ved Sønderborg statsskole 1959–1961. Lærer ved Hjørring sem. 1961–1984. Seminarielektor 1984–. Børn: 1.) Poul, f. 18/11 1952, 2.) Mette, f. 20/9 1955.

Anne Elisabeth Hohwü Pedersen. 1951–1955. Født den 9/9 1928 i Bov. Datter af Jørgen Tegewaldt og Ellen Hohwü. Gift med lærer Børge Egelund Pedersen. Haderslev sem. 1950. Lærer i Sønderborg 1955–1961. Timelærer på Elsagerskolen i Hjørring 1971. Børn: Se foranstående.

Svend Klæsøe. 1951–1973. Født den 8/7 1909 på Klæsøe, Lindelse sogn. Død den 12/1 1989 i Tullebølle. Søn af gdr. Hans Christian Anker Klæsøe og Dagmar Helene Jørgensen. Gift 8/7 1933 med Ellen Gregersen, f. 27/3 1915. Skårup sem. 1930. Vikariat i Lindelse, Hov og Tryggelev 1930–1931. Vakancevikar i Tullebølle 1931–1932. Aspirant i Tullebølle 1933 og andenlærer s.s. 1933–1942. Førstelærer i Tullebølle 1942–1946, derefter afskediget på grund af tuberkulose. Vikar i Hov 1951. Kendt oplæser på langelandsk dialekt, mangeårig leder af Tullebølle sangkor. Kirkesanger i Tranekær og Tullebølle 1931–1986. Fortjenstmedaljen i sølv 1979. Børn: 1.) Erling, f. 26/8 1940, 2.) Leif, f. 4/4 1945.

Josef Vilhelm Poulsen. 1951–1952. Født den 13/3 1928 i Tersløse. Søn af lærer Carl Poulsen og Karen Jensen. Gift med sygeplejerske Maren Stensgaard Hansen. Haslev sem. 1949. Lærer ved Slagelse kommunale skolevæsen 1952–1953 og i Holløse pr. Fodby 1953–1954. Vikar ved Københavns skolevæsen 1954. Lærer ved Godthåb Privatskole på Frederiksberg 1954–1957, i Holstebro 1957–1958 og i Hørsted i Thy 1958–1960. Førstelærer ved Sperring centralskole 1960–1963 og lærer i Sjørring-Thorsted 1963–1964. Lærer ved Ålborg kommunale skolevæsen 1964–.

Anna Hedvig Bønløkke Sørensen. 1951–1978. Født den 29/9 1916 i Terpet skole, Tårs sogn, Hjørring amt. Datter af enelærer Martin Andreas Sørensen Isen og Marie Bønløkke. Gift på Odense rådhus den 25/9 1943 med lærer Svend Sigurd Sørensen. Odense Forskolesem. 1938. Aspirant ved Hundtofte og Stenstrupmark forskole, Stenstrup kommune, 1939–1941 Forskolelærerinde s.s. 1941–1943. Ude af tjeneste 1943–1951. Socialdemokratisk medlem af Rudkøbing byråd 1954–1958 og 1959–1962. Børn: 1.) Klaus Bo, f. 25/5 1947, 2.) Karen Kristine, f. 26/8 1948.

Svend Sigurd Sørensen. 1951–1980. Født den 8/12 1919 i Sct. Knuds sogn i Odense. Søn af forstander Carl Christian Sørensen og Frederikke Bekker. Gift på Odense rådhus den 25/9 1943 med forskolelærerinde Anna Hedvig Bønløkke Isen. Odense sem. 1941. Vikar i Odense og Assens 1941–1944. Timelærer i Odense 1944–1945. Journalist ved Fyns Socialdemokrat. Redaktør af Dagbladet Langeland 1950–1951. Kordegn ved Rudkøbing kirke 1954. Mangeårig redaktør af Rudkøbing Kirkeblad. Har skrevet digtsamlingen »I en fynsk høstak« og »Arbejdets historie« 1–2. Medarbejder ved forskellige lærebøger. Børn: Se foranstående.

Johannes Appel. 1952–1960 og 1963–1981. Født den 26/3 1931 i Bolderslev. Se videre under Skrøbelev skole.

Folmer Nielsen. 1952–1953. Aspirant. Født den 12/10 1929 i Skellerup. Søn af gdr. Anders Nielsen og Dagny Jensen. Gift den 23/10 1952 med lærer Lissi Marie Reeh. Gedved sem. 1952. Ansat i trælast- og bygningsbranchen 1953–1970, indenfor isenkram 1971–. Handelskolelærer ved Lyngby Handelsskole 1/10 1979. Børn: 1.) Erik, 2.) Anne, 3.) Claus.

Lissi Marie Nielsen. 1952–1953. Aspirant. Født den 28/9 1929 i Ballerup. Datter af tømmerhandler Conrad Reeh og Anna Larsen. Gift 23/10 1952 med lærer Folmer Nielsen. Gedved sem. 1952. En år-række hjemmearbejdende husmoder. Fra slutningen af 1960'erne lærer ved Ballerup-Centret for tale- og hørehæmmede. Børn: Se foranstående.

Kirsten Brink Hervit. 1/1 1952–31/8 1952. Aspirant. Født den 10/4 1929 i København. Datter af fuldmægtig Hans Hervit, Rungsted. Emdrupborg sem. 1951. Lærer i Hørsholm 1/9 1952–.

Niels Rasmussen. 1953–1954. Timelærer. Født den 27/1 1930 i København. Søn af lærer Ejner Rasmussen og Ellen Thomsen. Gift med læ-

rer Agnethe Deibjerg. Emdrupborg sem. 1951. Aspirant ved Stenderup skole i Føvling kommune 1952–1953. Lærer ved Fensmark skole (nu Holmegårdsskolen) 1954–1975. Viceinspektør s.s. 1975–. Gæstelærer i U.S.A. 1965–1966 og i Botswana i 1975. Børn: 1.) Susanne, f. 1953, 2.) Mette, f. 1955, 3.) Peter, f. 1968.

Agnethe Rasmussen. 1953–1954. Født den 17/4 1929 i Vantinge. Datter af lærer Jens Strandbygaard Deibjerg og Kristine Jensen. Død den 5/1 1975 i Fensmark. Gift med lærer Niels Rasmussen. Emdrupborg sem. 1951. Aspirant ved Stenderup skole 1952–1953. Lærer ved Fensmark skole 1954–1975. Børn: Se foranstående.

Elna Mølgaard Rasmussen. 1953–. Født den 3/7 1932 i Tørring. Datter af maler Laurits Christian Mølgaard Jensen og Sofie Jensen. Gift den 23/5 1953 med lærer Bent Nytoft Rasmussen. Skårup sem. 1953. Formand for lærerrådet i 4 år. Børn: 1.) Jens, f. 23/4 1956, 2.) Sven, f. 29/8 1957.

Bent Nytoft Rasmussen. 1953–. Født den 12/3 1931 i Brahetrolleborg sogn. Søn af gdr. Peder Rasmussen og Petra Jensen. Gift med lærer Elna Mølgaard Jensen. Skårup sem. 1953. Lærerrådsformand 1966–1967 og 1968–1971. Børn: Se foranstående.

Kaj Nielsen. 1/8 1953–1/11 1953. Født den 22/4 1914 i Svendborg. Søn af kaptajn N. J. Nielsen og Kristine Koch Jensen. Gift med Karla Helene Møller. Skårup sem. 1936. Lærer på Krabbesholm højskole 1936–1939. Lærer i Svendborg 1939–1940 og i Vejstrup 1942–1943. Lærer ved statsfængslet i Vridsløse 1943–1953 og 1953–1959. Lærer ved Bregninge sogneskole 1959–1975.

Julie Jensine Jensen. 1953–1970. Født den 26/10 1903 i Hevring ved Ørsted. Datter af kreaturhandler Christian Jensen og Karen Marie Severinsen. Død den 6/4 1984 på Statshospitalet i Middelfart. Gift 23/10 1932 med stationsforstander i Skrøbelev Jens Ejnar Jensen, f. 30/1 1898 i Udby, Randers amt, d. i Rudkøbing 31/8 1975. Silkeborg sem. 1926. Vikar ved Skovbøl skole 1926–1927 og ved Gråsten skole 1927–1929. Vikar ved Skrøbelev skole 1929, lærer s.s. 1929–1953. Børn: 1.) Eva, f. 24/8 1934, 2.) Kjeld, f. 24/8 1938.

Anders Nissen Andersen. 1953–1955. Aspirant. Født den 22/4 1931 i Dreslette. Søn af mejerist Peter Andersen og Kathrine Nissen. Gift med Inge Margrethe Ruegaard, f. 6/5 1931 i Flemløse. Odense sem. 1953. Førstelærer ved Stærmose skole 1955–1964. Skolepsykolog i Odense 1965–1972. Ledende skolepsykolog i det vestfynske område 1972–. Medforfatter til bogen »Morten og Mathilde«.

Marius Severin Jensen. 1955–1970. Født den 21/3 1909 i Harre. Søn af murer Hans Andreas Jensen og Dortha. Død den 7/12 1979 på Svendborg sygehus. Gift 1.) med Jørgine Hansen, død 1944, 2.) med Alice Foldager Jensen, f. 8/8 1911. (Ægteskabet opløst.) 3.) med Kirsten Holm. Jelling sem. 1936. Vikar i Bjerre-Nebsager og i Skrillinge 1936–1937. Aspirant i Nr. Nærrå-Bederslev 1937–1942. Førstelærer i Allesø-Næsbyhoved-Broby 1942–1955. Lærer ved Fjordmarksskolen i Hasmark 1972–1976. Skolebibliotekar i Rudkøbing. Børn: 1.) Svend, f. 21/7 1937, 2.) Kirsten, f. 8/1 1941.

Anders Kristian Peter Søndergaard. 1955–1957. Født den 15/12 1925 i Torp, Karby sogn. Søn af gdr. Anders Larsen Søndergaard og Jenny Sofie Kristensen. Gift 1955 med lærer Margrethe Estrup Andersen. Silkeborg sem. 1951. Lærer i Flensborg 1951–1955. Lærer i Korinth 1957–1962 og i Møldrup 1962–1964. Lærer ved øvelsesskolen i Herning 1964–.

Margrethe Estrup Søndergaard. 1955–1957. Født den 5/4 1923 i Ikast. Datter af lærer Hans Adolf Ditlev Andersen og Kristine Christensen Estrup. Gift 1955 med lærer Anders Kristian Peter Søndergaard. Silkeborg sem. 1946. Lærer i Flensborg 1946–1955. Lærer i Korinth 1957–1962 og i Møldrup 1962–1964. Lærer ved øvelsesskolen i Herning 1964–.

Ida Johanne Nielsen. 1955–1973. Født den 20/10 1913 i Valby. Datter af stationsforstander Jørgen Chresten Berid og Anne Kristine Jensen. Gift 1/10 1950 med forsikringsinspektør Aage Nielsen, f. 9/4 1902, d. 27/4 1977. Th. Langs sem. 1937. Vikar i Bræstrup og Stensballe 1937. Lærer i Tikøb 1938–1950 og i Ullerslev 1950. Lærer i Frørup 1952–1955.

Birthe Gabriel Nielsen. 1956–1958. Timelærerinde. Født den 29/7 1931 i Esbjerg. Se videre under Strynø.

Aage Vilhelm Jensen. 5/4 1956–1/7 1956. Født den 4/2 1911 i Esbjerg. Se videre under Magleby.

Lars Kristian Toudal. 1957–1958. Født den 9/6 1917 i Ejstrup. Søn af boelsmand K. L. Toudal og Inger Kristensen. Gift med Kyllikki Tellervo Juntunen, f. 27/3 1918 i Kajani, Finland. Jelling sem. 1939 (mg÷). Forskellige vikariater 1940–1943. Landmand 1943–1947. Vikar i Gyllingskov 1947–1948. Lærer i Bovrup 1948–1954 og ved Tange skole, Højbjerg, 1954–1957. Lærer ved Kastrup skole, Gram kommune, 1958–1959 og ved Kerte skole 1959–1979.

Else Marie Trige Rasmussen. 1957–1963. Vikar. Født den 9/5 1930 i Maribo. Datter af købmand Johan Peter Suhr og Marie Jensen. Gift med disponent Carsten Trige Rasmussen. Danmarks Biblioteksskole 1954. Bibliotekar ved Haslev bibliotek 1954–1955. Medhjælper i Degns Boghandel i Maribo 1956. Vikar ved Maribo kommunale skolevæsen 1956–1957. Bibliotekar ved Stiftsbiblioteket i Maribo 1957. Deltidsbibliotekar ved Rudkøbing bibliotek 1963–1966. Ledende bibliotekar ved Rudkøbing bibliotek 1966–1969. Overbibliotekar ved Langelands bibliotek 1/4 1969–. Medlem af skolenævnet ved Rudkøbing kommuneskole 1970–1978, fra 1974 som formand for nævnet. Medlem af Rudkøbing skolekommission 1970–1986 og af Rudkøbing ungdomsskolenævn 1970–1982. Børn: 1.) Peter, f. 28/12 1958, 2.) Bo, f. 20/11 1960, 3.) Jan, f. 1/10 1963, 4.) Jacob, f. 1/2 1967.

Jytte Bramsen. 1957–1960. Født den 28/9 1930 i Odense. Datter af bogholder Arthur Lars Henrik Bramsen og Karen Dorthea Clausen. Gift med flyverløjtnant Alfred Jacobsen, f. 31/3 1942 i Bøstrup. Odense sem. 1952. Lærer i Esbjerg 1952–1957 og i Ollerup 1960–1963. Lærer i Tolstrup 1963–1965, i Nørre Åby 1965–1969 og ved Nørup skole, Egtved kommune, 1969–.

Vagn Most Christiansen. 1957–1959. Aspirant. Født den 15/4 1920 i Dianalund, Holbæk amt. Søn af el-installatør Peter Christiansen og Kirstine Nielsen. Gift med Jenny Thomsen, f. i Svendborg. Vordingborg sem. 1957. Lærer i Dalmose, Hashøj kommune, 1959–1968. Lærer i Idestrup 1968–1970 og i Mern 1970–.

Hans-Jørgen Færk. 1958–1969. Født den 27/7 1936 på Frederiksberg. Søn af forvalter Max Nielsen og Margrethe Anna Nielsen. Gift 18/10 1958 med Inge Ruth Sørensen, f. 19/9 1937. Haslev sem. 1958. Skoleinspektør ved Sct. Jørgens skole i Næstved 1969–. Børn: 1.) Karin, f. 13/2 1961, 2.) Søren, f. 12/2 1963, 3.) Anders, f. 20/1 1966.

Bent Jensen. 1958–. Født den 29/5 1932 i Sørup sogn, Svendborg. Søn af skræddermester Oscar Ejner Jensen og Gertrud Louise Hansen. Gift 28/3 1956 med Ingeborg Vita Lassen, f. 4/5 1937 i Svendborg. Skårup sem. 1955. Lærer ved Svendborg skolevæsen 1955–1958. Erhvervs-konsulent ved Rudkøbing kommunale skolevæsen 1972–. Børn: 1.) Klaus, f. f. 30/5 1958, 2.) Mette Charlotte, f. 15/6 1962, 3.) Anne Kirstine, f. 8/5 1965.

Gunnar From Jacobsen. 1958–1959. Aspirant. Født den 19/5 1936 i Bjerning sogn. Søn af landmand Andreas Jacobsen og Margrethe From. Gift med Inger Lise Nielsen, f. i Vrads den 30/11 1933. Ha-

derslev sem. 1958. Lærer ved Brahesholm skole 1959. Børn: 1.) Peter, 2.) Birgitte, f. 17/9 1963, 3.) Pia, f. 17/4 1969.

Tom Harris Vibe Jensen. 1958–1962. Født den 19/5 1926 i København. Søn af sømand Svend Ove Jensen og Magda Elisabeth Harms. Gift med lærer Kirsten Anni Hansen, f. 10/8 1929 i København, datter af muremester Aage Valdemar Johannes Hansen og Oda Maja Valborg Nielsen. Københavns Aftensem. 1958. Lærer ved Bjernemark skole 1962–1968 og ved Horne skole 1968–1986. Børn: 1.) Lisbeth, f. 25/11 1949, 2.) Jannie, f. 15/2 1951, 3.) Mette, f. 11/2 1957.

Jens Alfred Møllerup. 1958–1989. Født den 5/6 1929 i Vor Frelses sogn, Esbjerg. Søn af snedkermester Alfred Hansen og Karen Juliane Møllerup. Gift 27/7 1957 med Anneliese Nielsen, f. 24/4 1934 i Højer, datter af slagtermester Lauritz Nielsen og Marie Christine Boysen. Tønder sem. 1952. Lærer i Højer 1952–1958. Leder af Rudkøbing byhistoriske Arkiv siden 1975. Medlem af styrelsen for Historisk Samfund for Fyn siden 1970. Medlem af bestyrelsen for Stiftelsen af 1851 siden 1978. Børn: 1.) Carsten Amdi, f. 28/7 1958, 2.) Jens, f. 2/8 1959, 3.) Lisbeth, f. 17/4 1963.

Svend Erik Schelde Rasmussen. 1959–. Født den 24/5 1935 i Errindlev-Olstrup sogn, Lolland. Søn af fabrikant Martin Holger Rasmussen og Hansigne Othilde Schelde. Gift 5/4 1975 med Ulla Joan Foli. Skårup sem. 1957. Børn: 1.) Niels Jørgen, f. 25/10 1975, 2.) Lise, f. 13/1 1979.

Kurt Bay-Petersen. 1959–1961. Født den 16/11 1935 i Svendborg. Se videre under Bøstrup centralskole.

Ulla-Britt Bay-Petersen. 1959–1962. Fast vikar. Født den 15/8 1937 i Vaxjø, Sverige. Se videre under Bøstrup centralskole.

Helge Højgaard Jensen. 1959–1961. Vikar. Født den 12/7 1911 i Trunderup, Kværndrup sogn. Søn af Jens Poulsen Jensen og Johanne Knudsen Højgaard. Gift med lærer Elisabeth Rasmussen. Skårup sem. 1966. Lærer ved Brøderup høj- og efterskole 1940–1941. Friskolelærer i Ellede ved Kalundborg 1941–1948. Lærer ved Ringe Friskole og efterskole 1948–1950 og ved Stenstrup friskole 1950–1959. Vikar på Magleby skole 1961. Lærer på Rugkobbelskolen i Åbenrå 1966–1975. Var oprindeligt uddannet på Elbæk Lærerskole i årene 1948–1940. Navneforandring til Højgaard i 1963.

Inger Sofie Agerbo. 1960–1967. Født den 31/10 1931 i Videbæk. Datter af landmand Jens Agerbo og lærer Malfrid Hansen. Gift 29/1 1966 i

Bregninge kirke med bagersvend Cony Schlichting Matthiesen, f. 28/9 1919 i Vålsøllille. Silkeborg sem. 1960. Lærer ved Rismølleskolen i Randers 1967–. Børn: 1.) Kit, f. 21/10 1966.

Aase Birgit Christoffersen. 1960–1962. Aspirant. Født den 11/11 1937 i Holte, Søllerød sogn. Datter af murerarbejdsmand Evald Christoffersen og Anna Sørensen. Jonstrup sem. 1960. Lærer ved Helsingørsk Drøsselbjerg centralskole 1963–1969, ved sogneskolen i Jægerspris 1969–1977 og lærer og skolebibliotekar ved Møllegårdsskolen i Jægerspris 1977–.

Poul Rygaard Jensen. 1960–1962. Aspirant. Født den 1/1 1933 i København. Søn af værktøjsmager Vilhelm Henrik Rygaard Jensen og Julia Christensen. Gift 9/8 1958 i Virum kirke med Lise Pedersen, f. 19/12 1936 på Frederiksberg, datter af Arne Pedersen og Inger Margrethe Møllerup. (Ægteskabet opløst.) Jonstrup sem. 1960. Lærer ved Dalby skole 1962–1969, ved Kirkeskovskolen, Holsteinborg kommune, 1968–1972 og ved Skælskør kommuneskole 1972–. Børn: 1.) Torben, f. 20/2 1960, 2.) Vibeke, f. 6/2 1962, 3.) Annelise, f. 2/6 1967.

Eva Bækkel Larsen. 1961–. Født den 25/6 1937 i Rudkøbing. Datter af købmand Emil Hartmann Jørgensen og tandlæge Emma Sofie Bækkel. Gift 20/6 1958 med lærer Hans Christian Skoulund Larsen. (Ægteskabet opløst.) Skårup sem. 1959. Lærer ved Kastrup-Neder Vindinge skolevæsen 1959–1961. Børn: 1.) Lars, f. 18/11 1960, 2.) Jens, f. 14/1 1962.

Agda Skjerne. 1962–1963. Vikar. Underviste i sang. Se Humble centralskole.

Harry Francis Greve. 1962–1976. Født den 13/6 1909 i København. Søn af læge Ove Greve og Sigrid Elisabeth Staal. Gift 1/8 1932 med Ebba Marie Sølvig. KFUM's sem. 1935. Mange år boghandlermedhjælper i København. Lærer ved Sct. Knuds Skole, København, 1950–1962.

Gudrun Juul Holst Trolle-Christensen. 1962–1968. Faglærer. Født i København den 9/2 1892. Datter af professor Christian Holst og Johanne Marie Nissen Juul. Gift med sagfører Aage Trolle-Christensen, f. 11/4 1891. Mangeårig musiklærerinde i Rudkøbing. Børn: 1.) Estrid, f. 23/6 1918, 2.) Akse1, f. 30/7 1921, 3.) Erik, f. 29/12 1922, 4.) Vibeke, f. 21/4 1928.

Claus Christen Ellehauge Hansen. 1962–1975. Født den 12/6 1935 i Ribe. Søn af civildommer Kjeld Ellehauge Hansen og Meta Sinnet Grum-Schwensen. Gift 30/7 1960 med lærer Inge Ryborg. Tønder

sem. 1962. Lærer ved Langesø skole, Als, 1975–1978. Skoleinspektør på Svenstrup skole 1978–. Børn: 1.) Morten, f. 21/12 1961, 2.) Henriette, f. 27/4 1965, 3.) Charlotte, f. 21/1 1970.

Inge Ryborg Hansen. 1962–1975. Født den 9/11 1936 i Rødekro. Datter af prokurist Mathias Ryborg og Anne Cathrine Hansen Møller. Gift 30/7 1960 med lærer Claus Christen Ellehauge Hansen. Tønder sem. 1960. Aspirant ved Abild skole 1960–1962. Lærer ved Holm skole, Nordborg kommune, 1975–1979 og ved Guderup skole 1979–. Børn: Se foranstående.

Ole Buhelt. 1962–. Født den 2/12 1929 i Frihavns sogn, København. Søn af grosserer Christian Johannes Knudsen Buhelt og Wilhelmine Marie Wackers. Gift den 13/6 1959 med Jytte Bøje Larsen, f. 5/5 1934 i Lohals, datter af mekaniker Ernst Bøje Larsen og Jane Garp. Esbjerg sem. 1962. Børn: 1.) Dorte, f. 1/7 1967.

Poul Viktor Petersen. 1962–1971. Født den 22/1 1905 i København. Død den 17/1 1978 i Odense. Gift med Lilli, f. 28/2 1912 i Svendborg. KFUM's sem. 1933. Lærer i København 1936–1962.

Per Rudolf Engberg. 1962–1965. Født 12/3 1935 i Vejle. Se under Skråbelev Centralskole.

Petra Margit Olesen. 1964–1968. Faglærer. Født i Haslund den 28/3 1896. Død på Lohals Plejehjem den 25/8 1975. Datter af gdr. Knud Peter Karl Skaarup og Mariane Pedersen. Enke efter lærer og kordegn Svend Olesen. Underviste i sang og musik.

Max Lindeskov Christensen. 1966–1967. Født den 26/9 1941 i Odense. Lærer i Dalby ved Kerteminde 1967–.

Mette Kragh Guld. 1966–1967. Aspirant. Født den 21/10 1941 i Sønderborg. Datter af kunstmaler Viggo Kragh Hansen og Asta Trier-Hansen. Gift 1.) lærer Knud Erik Guld. (Ægteskabet opløst.) 2.) lærer Claus Rosendal. Silkeborg sem. 1964. Aspirant i Hvide Sande 1964–1966. Lærer ved Handelsskolen i Ringkøbing 1967–1969 og ved Holmsland centralskole 1969–.

Ruth Bech Lind. 1966. Vikar. Født den 17/7 1938 i Allinge. Datter af hovmester Knud Bech og Agnes Christiansen. Gift med lærer Verner Harry Lind. (Ægteskabet opløst.) N. Zahles sem. 1961. Vikar i København 1961–1962. Lærer ved Longelse centralskole 1962–1965. Vikar ved Frederiksberg skolevæsen 1967–1968. Lærer ved Statens Åndsvageforsorg 1968–1984. Konsulent ved Københavns amt 1984–.

Jens Cortsen-Møller. 1966–. Født den 2/1 1938 i Fredericia. Søn af overingeniør, cand.polyt. Hother Ulrich Peter Cortsen-Møller og Kirsten Møller. Gift 25/3 1961 med lærer Gudrun Wolf. (Ægteskabet opløst.) Hellerup sem. 1963. Lærer ved Lindelse kommuneskole 1964–1965 og ved Simmerbølle skole 1965–1966. Konsulent i forning for direktoratet for folkeskolen, seminarierne, folkeoplysningen m.v. i 1974–. Børn: 1.) Karen, f. 22/3 1963, 2.) Lone, f. 3/11 1964, 3.) Laura, f. 28/12 1967.

Jørgen Sundstrup. 1966–. Født den 27/7 1940 i Sct. Johannes sogn i Århus. Søn af personalechef Peter Sundstrup og Anna Ella Aabo Christensen. Gift den 19/6 1965 med lærer Mette Banke Finsel. Herning sem. 1965. Lærer i Skarrild 1965–1966. Lærerrådsformand 1975–1976. Medlem af kredsstyrelsen 1968–1971 og 1981–1986. Børn: 1.) Lene, f. 18/8 1967, 2.) Ole, f. 25/10 1969.

Mette Banke Sundstrup. 1966–. Født den 4/12 1943 i Ansgar sogn, Odense. Datter af rådgivende ingeniør Svend Valther Finsel og Esther Maria Banke. Gift 19/6 1965 med lærer Jørgen Sundstrup. Herning sem. 1966. Børn: Se foranstående.

Rigmor Blædel Karlshøj. 1967–. Født den 24/4 1944 i Rudkøbing. Datter af kørelærer Aage Blædel Gottlieb og Karen Margrethe Larsen. Gift 25/5 1963 med landmand Erling Karlshøj. Skårup sem. 1967. Børn: 1.) Marianne, f. 19/11 1963, 2.) Lars, f. 21/8 1967, 3.) Christina, f. 28/5 1973.

Børge Jacobsen. 1967–1980. Faglærer. Født den 3/4 1920 i Nordenbro. Søn af købmand Christian Theodor Jacobsen og Jenny Andrea Andersen. Gift den 27/11 1943 med Sonja Emilie Jacobsen, f. 2/12 1924. Maskinmester af 1. kl. 1957. Maskinmester på Vemmenæsfærgen. Faglærer på Arbejdsteknisk Skole på Skrøbelev gl. skole 1962. Faglærer ved Humble Ungdomsskole 1963 og ved forsvarrets civilundervisning 1963–1967 samt ved Humble kommunes værkstedsundervisning. Faglærer ved de 3 langelandske kommuners værkstedsskole 1967–1980. Børn: 1.) Peter, f. 28/6 1944, 2.) Eigil, f. 26/5 1948, 3.) Gunnar, f. 26/2 1954.

Ingrid Margrethe Holmegaard Madsen. 1967–. Født den 6/1 1945 i Guldbjerg. Datter af købmand Karl Aage Holmegaard Larsen og Anna Johanne Hansen. Gift 24/6 1976 med lærer Knud Haar Madsen, f. 24/6 1946 i Bredsten. Kolding sem. 1967. Børn: 1.) Helene, f. 5/11 1972, 2.) Louise, f. 5/4 1975.

Ole Hansen. 1967–1980. Faglærer. Født den 17/1 1943 på Frederiksberg. Søn af Ejler Hansen og Irma Jensen. Bankuddannet 1961. Skolesekretær ved Rudkøbing kommuneskole 1965–. Underviste i gymnastik og maskinskrivning.

Lone Nielsen. 1/1 1968–31/7 1968. Vikar. Født 31/12 1944 i Tullebølle. Se videre under Simmerbølle skole.

Arne Boesgaard. 1968–. Født den 3/8 1943 i Rudkøbing. Søn af landmand Hans Erik Boesgaard og Cathrine Kjærsgaard. Gift med lærer Inge Schütt den 31/12 1964. Holbæk sem. 1966. Aspirant på Marienlystskolen i Frederikssund 1966–1968. Ungdomsskoleinspektør i Rudkøbing 1/5 1970–. Børn: 1.) Bjørn, f. 14/12 1967.

Inge Boesgaard. 1968–. Født den 13/9 1943 i Idestrup sogn. Datter af gdr. Jens Frederik Marius Schütt og Johanne Pihl. Gift 31/12 1964 med lærer Arne Boesgaard. Holbæk sem. 1967. Aspirant ved Marienlystskolen i Frederikssund 1967–1968. Børn: Se foranstående.

Gudrun Cortsen-Møller. 1968–1984. Født den 12/2 1940 i Gentofte. Datter af overassistent ved P&T Karl Andreas Wolf og Edith Ida Karna Wolf. Gift 25/3 1961 med lærer Jens Cortsen-Møller. (Ægtekabet opløst.) Hellerup sem. 1963. Timelærer ved forsvarrets civilundervisning 1963–1964. Lærer ved Lindelse skole 1965 og ved Simmerbølle skole 1965–1968. Assisterende skolepsykolog ved de tre langelandske kommuner 1980–1984. Assisterende skolepsykolog i Glamsbjerg og andre vestfynske kommuner 1984–. Stud. pæd. psyk. 1975. Børn: Se under Jens Cortsen-Møller.

Jens Martin Møller Mikkelsen. 1/8 1969–31/12 1969. Født den 14/8 1924 i Hvorslev. Søn af gdr. Andreas Kristian Mikkelsen og Laura Marie Jensen. Gift med Inge Valborg Kisby, f. 12/6 1927 i Trinitatis sogn, København. Haderslev sem. 1950. Vikar i Brande 1950–1951. Lærer i Skive 1951–1954, ved Galten hovedskole 1954–1955, ved Brande realskole 1955–1957 og ved Hoptrup folke- og realskole 1957–1960. Viceinspektør ved Kolind centralskole 1961–1962. Førstelærer ved Nr. Nissum kommuneskole 1962–1969. Leder af Rudkøbing ungdomsskole. Lærer ved Ejstrup kommunale skolevæsen 1970. Senere overgået til privat virksomhed. Børn: 1.) Anne, f. 14/12 1954, 2.) Carsten, f. 12/5 1956, 3.) Torben, f. 5/7 1958.

Eva Birk Larsen. 1969–. Født den 8/2 1946 i Bjerreby, Tåsinge. Datter af vognmand Peter Birk Rasmusen og Else Gerda Madsen. Gift 24/5

1969 med maskinmester Erik Larsen. (Ægteskabet opløst.) Kolding sem. 1969. Børn: 1.) Maibrith, f. 1/11 1969, 2.) Martin, f. 27/3 1973.

Birte Kirstine Als. 1969–1970. Timelærer. Født den 10/6 1942 i Brovst sogn. Datter af mejerist Andreas Andersen og Gudrun Pedersen. Gift med skovbrugstekniker Christian Als, f. 25/4 1942 i Nørresundby. Ålborg sem. 1965. Lærer ved Sølystskolen i Egå 1970–1978 og ved Løgstrupskolen i Viborg 1978–. Børn: 1.) Anne Birgitte, f. 12/10 1967, 2.) Jens Ulrik, f. 15/3 1972.

Poul Hans Nielsen. 1969–. Født den 24/1 1942 i Odense. Søn af mælkehandler Thorvald Nielsen og Anne Katrine Rasmussen. Gift med børnehaveklasseleder Irene Bluhm. Odense sem. 1964. Lærer ved Risinge skole i Odense 1964–1967 og ved Østre skole, Odense, 1967. Lærer ved Skrøbelev skole 1967–1969. Medlem af Rudkøbing byråd 1978–1988. Børn: 1.) Anne-Dorte, f. 1/9 1967, 2.) Morten, f. 23/3 1971.

Karen Eller Vestergaard-Jensen. 1969–1974. Født den 5/2 1942 i Herning. Datter af malermester Sigvald Abildhauge Thomsen og Anna Eller. Gift 26/7 1969 med lærer Kristian Vestergaard-Jensen. Herning sem. 1969. Lærer ved Enghaveskolen i Fåborg 1974–1978 og ved Østre skole i Rønne 1978–1988. Børn: 1.) Mette, f. 21/4 1971, 2.) Lise, f. 15/9 1973.



Skoleidræt i 1970'erne.

Lilian Holmsted Spangsvig. 1970–1988. Født den 5/11 1945 i Rudkøbing. Død den 8/11 1988 på Svendborg sygehus. Datter af murer Laurits Godtfred Holmsted Kruse og Edith Møller Hansen. Gift 19/11 1966 med slagter Mogens Spangsvig. Skårup sem. 1969. Aspirant ved Bregninge skole 1969–1970. Børn: 1.) Rene, f. 26/3 1967, 2.) Anja, f. 30/9 1970, 3.) Line f. 4/6 1983.

Astrid Elisabeth Larsen. 1970–1971. Født den 5/10 1940 i Longelse. Datter af dyrlæge Hans Tornhøj og Anna Steffensen. Gift med lærer Palle Kjærby Larsen. Skårup sem. 1963. Aspirant i Holsted 1963–1965. Vakancelærer i København 1965–1966. Lærer i Holsted 1966–1970 og 1971–.

Palle Kjærby Larsen. 1970–1971. Født den 8/6 1940 i Fangel. Søn af lærer Hans Christian Larsen og Inger Skov. Gift med lærer Astrid Elisabeth Tornhøj. Skårup sem. 1963. Lærer i Holsted 1964–1970 og 1971–.

Elna Jensen. 1970–1972. Timelærer. Født den 26/2 1946 i Ønslev. Datter af gdr. Vilhelm Jensen og Laura Rasmussen Tambour. Vordingborg sem. 1969. Lærer ved Hedegårdens skole i Roskilde 1972–.

Ingelise Søndergaard. 1/1 1970–30/6 1970. Timelærer. Født den 21/3 1945 i Refsvindinge. Datter af gdr. Niels Peder Søndergaard og Astrid Jeppesen. Gift 1.) med lærer Gerd Heinrich Müller. (Ægteskabet opløst.) 2.) geolog Palle Rubæk Andersen. Skårup sem. 1969. Vikar på Humble centralskole 1969. Lærer ved Hillerød Lilleskole 1971–1973 og på Københavns Børnehaveseminarium 1973–.

Birte Andersen. 1970–. Født den 10/8 1937 i Skrøbelev. Datter af gdr. Carl Maigaard Krøyer og Else Rasmine Margrethe Sørensen. Gift 14/3 1964 med gdr. Jens Kristian Andersen. Skårup sem. 1959. Aspirant i Allerslev 1959–1961. Lærer i Gladsaxe 1961–1963, i Hov 1963–1966 og i Skrøbelev 1967–1970.

Karen Høegh. 1970–. Født den 4/10 1935 i Herlufmagle. Datter af gdr. Alfred Kristiansen og Sigrud Olsen. Gift 1.) med Orla Høegh (Ægteskabet opløst.) 2.) med værkstedsleder Karl Thygesen, Haslev sem. 1957. Lærer ved Kølvrå skole 1957–1966 og ved Svenstrup skole, Fladsø kommune, 1966–1970. Børn: 1.) Jens Peter, f. 2/6 1959, 2.) Birgitte, f. 12/3 1962.

Eva Olsen. 1970–1975. Vikar. Født den 8/9 1937 i Århus. Datter af boghandler Edvard Nørgaard og Anne Katrine Nielsen. Gift 14/7 1962 med frugtavlser Poul Olsen, Rifbjerg. Århus sem. 1960. Lærer i Tra-

nekær 1960–1965. Vikar i Tryggelev-Fodslette 1967–1970 og i Longelse 1970.

Niels Frovin Christensen. 1970–. Født den 12/3 1946 i Vester Hæsinge. Søn af gdr. Frovin Christensen og Anne Margrethe Vikkelsøe Pedersen. Gift 8/8 1970 med lærer Birgit Heldbo Andersen, Tullebølle skole. Ribe sem. 1969.

Aase Bülck. 1971–. Født den 25/1 1947 i Odense. Datter af ingeniør Jørn Rasmussen og Hildegard Christensen. Gift 3/8 1972 med styrmand Per Bülck. Skårup sem. 1971.

Jan Erik Christensen. 1971–1981. Født den 9/4 1944 i Brædstrup. Se videre under Skrøbelev skole.

Kristian Vestergaard-Jensen. 1971–1972. Årsvikar. Født den 25/10 1945 i Sinding. Søn af gdr. Frede Vestergaard-Jensen og Johanne Jensen. Gift med lærer Karen Eller Thomsen den 26/7 1969. Ollerup fri lærerskole 1974. Lærer ved Enghaveskolen i Fåborg 1974–1977. Medarb. ved den kommunale ungdomsskole i Næsby-Tarup 1977–1978. Lærer ved et skoleprojekt ved Rønne skolevæsen 1978–1982. Derefter privat erhvervsliv. Børn: 1.) Mette, f. 21/4 1971, 2.) Lise, f. 15/9 1973.

Lis Rita Koefoed. 1971–1980. Født den 26/1 1941 i Søllested. Datter af depotindehaver Nordahl Clausen og Lilly Christoffersen. Gift den 20/8 1966 med Knud Henrik Koefoed. (Ægteskabet opløst.) Vordingborg sem. 1964. Lærer ved Svaneke skole 1964–1971 og ved Nyker skole 1980–.

Mette Lindow. 1971–. Født den 3/3 1938 i København. Datter af tobakshandler Bjørn Edwin Lindow og overassistent Melita Christine Hermansen. Gift 25/7 1965 med Bjarne Christian Jensen. Blågård sem. 1961. Lærer ved Bryggervangens skole i København 1961–1967 og ved Buerup skole pr. Jyderup 1967–1971. Børn: 1.) Gitte Gry, f. 29/7 1965.

Jørn Ole Jensen. 1971–. Født den 24/3 1944 i Tullebølle. Søn af frisørmester Verner Jensen og Gunhild Nielsen. Gift 1.) 18/12 1965 med Ulla Nielsen. (Ægteskabet opløst.) 2.) med lærer Ulla Lørring. Skårup sem. 1967. Lærer ved Toreby skole 1967–1971. Formand for Socialdemokratiet i Rudkøbing 1974–1982. Medlem af byrådet i Rudkøbing 1980–. Viceborgmester 1985–. Medlem af Fyns Amtsråd.

Ellen Skov Johansen. 1972–1974. Faglærer. Født den 12/8 1926 i Hørve. Datter af gdr. Aage Olsen og Anna Nielsen. Gift med konsulent Frede Skov Johansen. Ankerhus husholdningssem. 1950. Lærer på Ringe efterskole 1957–1959. Undervist på forskellige kurser 1977–.

Inger Tjustrup. 1972–1982. Faglærer. Født den 11/8 1936 i Horsens. Datter af værktøjsmager Ernst Harry Sørensen og Karen Marie Margrethe Jørgensen. Gift med stads- og havneingeniør Kurt Tjustrup. Viborg Gymnastikhøjskole 1971. Kontormedhjælper i Amtssparekassen Langeland 1984–1988. Kontorist på Langelands Avis 1988–. Børn: 1.) Niels, f. 18/8 1957, 2.) Søren, f. 13/10 1960, 3.) Christian, f. 25/6 1966.

Ebbe Davitzen Rømer. 1972–1981. Født 6/12 1944 i Middelfart. Se videre under Skrøbelev skole.

Agnete Caroline Lystrup. 1972–. Født den 1/3 1946 i Bøstrup. Datter af gdr. Holger Hans Chr. Lystrup og Anna Petersen. Gift 1/8 1973 med gdr. Hans Christensen, f. 29/11 1942. Skårup sem. 1971. Vikar ved Reventlowskolen i Toreby 1971–1972.

Helle Margrethe Hansen. 1973–. Født den 14/1 1944 i St. Heddinge. Datter af forstander Johannes Johansen og Signe Kirstine Gejl Hansen. Gift 28/12 1965 med arkitekt Finn Birger Hansen. Odense sem. 1967. Lærer ved Vestre skole i Odense 1967–1973.

John Normann Månsson. 1/8 1973–31/12 1973. Født 11/3 1943 i Nykøbing F. Se videre under Bøstrup skole.

Birgit Irene Østerbye. 1973–1974. Vikar. Født den 9/4 1938 i Glostrup. Datter af kontorchef Henry Larsen og Emma Sørensen. Gift med skoleinspekter Finn Due Østerbye. Realeksamen. Assistent i Statsanstalten for Livsforsikring 1954–1961, skolesekretær ved Rudkøbing skole 1974–1986, overassistent ved skoleforvaltningen i Rudkøbing 1986–.

Peter Gulstad Andersen. 1/2 1974–31/12 1974. Timelærer. Født den 26/7 1946 i Skagen. Søn af Holger M. Andersen og Eva Gulstad. Gift med Grete Johansen. Århus sem. 1973/74. Lærer ved Rosenholm kommunale skolevæsen 1975–. Kurator ved skolepsykologisk rådgivning i Hinnerup 1979–.

Anne Marie Madsen. 1974–1981. Født i Longelse 21/7 1948. Se videre under Skrøbelev skole.

- Jutta Katrine Bay.* 1974–1982. Faglærer. Født den 26/7 1946 i Hans Tausens sogn i Odense. Datter af brugsuddeler Gunnar Nielsen og Anny Madsen. Gift 27/6 1971 med gdr. Hans Bay, Longelse. Viborg og Vejle idrætshøjskoler 1971. Lærer på Ollerup idrætshøjskole 1983–.
- Gudrun Boilesen.* 1974–1982. Født den 25/9 1922 i København. Datter af Johannes Holten Møller og Dagny Hansen. Gift med lærer Niels Boilesen. Haslev sem. 1944. Lærer i Sorø 1944–1956, i Hornbæk 1956–1974.
- Grethe Carlsen.* 1974–1977. Født den 22/6 1946 i Kalundborg. Datter af købmand Viggo Larsen og Jutta Andersen. Gift med lærer Steffen Carlsen. Holbæk sem. 1970. Lærer ved Gundsø kommunale skolevæsen 1970–1974 og ved Margretheskolen i Maribo 1977–.
- Steffen Asbjørn Carlsen.* 1974–1977. Skolekonsulent for specialklasserne. Født den 16/1 1945 i København. Gift med lærer Grethe Larsen. Holbæk sem. 1970. Lærer ved Gundsø kommunale skolevæsen 1970–1974. Skoleinspektør ved Margretheskolen i Hunseby 1977–.
- Henriette Granly Knudsen.* 1974–. Født den 20/1 1945 i Gudme. Datter af gdr. Hans Hansen og Elsea Larsen. Gift 1.) 14/10 1967 med fabrikant Knud Erik Jensen. (Ægteskabet opløst.) 2.) 14/4 1979 med lærer Niels Arne Knudsen. Skårup sem. 1967. Lærer på Juulskovskolen i Ørbæk 1967–1971 og på Gudme skole 1971–1974. Børn: 1.) Henrik, f. 18/9 1968, 2.) Erik, f. 14/5 1971.
- Per Togo Olsen.* 1974–1976. Født 7/7 1947 på Frederiksberg. Se videre under Humble centralskole.
- Birthe Grøn Pedersen.* 1974–1981. Faglærer. Født den 26/10 1937 i Tjæreby sogn. Se videre under Tullebølle skole.
- Louise Okholm.* 1975–. Født den 1/6 1947 i Nørresundby. Datter af civilingeniør Lars Jørgen Okholm og Kaja Isidore Kragh. Gift 27/6 1970 med museumsinspekter Jørgen Arrevad Skaarup. Skårup sem. 1975. Kendt leder af børnekor, forfatter og komponist.
- Grete Læssøe Rønje.* 1975–. Født den 7/6 1928 i Balling. Datter af overdyrlæge Henry Aage Læssøe Amstrup og Betty Kide. Gift 1.) 2/8 1952 med installatør Bendt Lind. (Ægteskabet opløst.) 2.) 13/7 1978 med mekaniker Palle Rønje. Zahles sem. 1966. Lærer i Jægerspris 1966–1974 og i Odense 1974–1975. Børn: 1.) Torben Læssøe Lind, f. 23/1 1953.

- Gustav Adolf Grønlie.* 1975–1978. Ledende skolebibliotekar. Født den 4/3 1925 i Frederiksstad, Norge. Død den 3/1 1978 på Rudkøbing sygehus. Søn af snedker Petter Gustav Adolf Karlsen og Eleonora Marie Eriksen. Gift med Ulla Kirsten Jensen. Blågård sem. 1951. Lærer ved Københavns kommunale skolevæsen 1952–1960 og ved Kolding skolevæsen 1960–1963. Lærer ved Bispebjergskolen i København 1964–1975.
- Jan Heiberg Sørensen.* 1975–. Født den 20/12 1951 i Østrup. Søn af værkfører Vagn Sørensen og Anna Heiberg Andersen. Gift den 25/7 1981 med Lisbeth Hansen. Th. Langs sem. 1975. Lærerrådsformand 1982–1987. Fælleslærerrådsformand 1987. Medlem af styrelsen for Langelands Lærerkreds 1982, formand for samme 1987–.
- Leif Welling Christensen.* 1976–. Født den 25/1 1952 i Middelfart. Søn af lagerforvalter Gunnar Christensen og Esther Bebe Hansen. Skårup sem. 1976. Lærerrådsformand 1987–.
- Anette Jonna Jauch.* 1976–. Født den 26/1 1949 i Sct. Knuds sogn, Odense. Datter af skatterådsmedlem Ove Christensen og Inge Nygaard Thomsen. Gift med skoleinspektør Jens Kortermann Jauch. Skårup sem. 1974. Lærer i Augpilagtok i Grønland 1974–1976.
- Hanne Marie Jørgensen.* 1976–1984. Født den 12/10 1939 i Skads. Datter af gdr. Hans Madsen og Thora Lauridsen. Gift 8/2 1963 med vejformand Christian Holm Jørgensen, f. 23/12 1937 i Bregning. (Ægteskabet opløst.) Esbjerg sem. 1965. Lærer ved Vejrup skole 1965–1968 og ved Skævinge skole 1968–1976. Afskediget med sygepension.
- Jens Christian Kortermann Jauch.* 1976–1981. Født den 8/5 1948 i Odense. Se videre under Skrøbelev skole.
- Jytte Larsen.* 1976–1979. Født den 7/6 1927 i Kalundborg. Datter af politiassistent Ove Christian Jørgensen og hustru Marie Johansen. Gift med bankkasserer Bent Larsen. Skårup sem. 1975. Vikar i Bregninge og på Nordre skole i Svendborg 1975–1976. Lærer på Nyrupskolen, Refsnæs, 1979–.
- Lis Holstein Schmidt.* 1976–1979. Født den 20/5 1939 i Haderslev. Datter af radiohandler Albert Holstein Christensen og Kitty Grummesgaard. Gift 1.) med kommunaldirektør Peter H. Schmidt, Havbølle. (Ægteskabet opløst.) 2.) med skoleinspektør Svend Stræde Nielsen. Ribe sem. 1975. Lærer i Ribe 1975–1976 og 1979–1986. Siden i det private erhvervsliv.
- Inge Hansen.* 1977–1978. Årsvikar. Født den 28/11 1952. Skårup sem. 1977.

- Grethe Klinge*. 1977–. Født den 27/1 1938 i Kauslunde. Datter af gdr. Agner Jørgensen og Gudrun Christiansen. Gift 2/1 1960 med politiasistent Aage Klinge, f. 24/8 1938. Gedved sem. 1962. Lærer i Hedehusene 1962–1977.
- Arne Gregersen*. 1977–. Født den 24/8 1949 i København. Søn af civilingeniør Ib Gregersen og Frede Rehling. Gift 1.) med Karen Birgit Knudsen. (Ægteskabet opløst.) 2.) 16/6 1977 med Anette Dyrehauge, f. 21/9 1956 i Odense. Odense sem. 1974. Lærer i Odense 1974–1976. Har sammen med Lulu Okholm udsendt en sangbog med 12 sange om »Rudkøbing bliver købstad«.
- Inge Kirkebæk Rasmussen*. 1977–1978. Timelærer. Født den 28/12 1948 i Svendborg. Datter af smedemester Niels Kirkebæk Jensen og Else Jensen. Gift med lærer Carsten Thormann Rasmussen, Vindeby. Skårup sem. 1977. Timelærer ved Rudkøbing og Skrøbelev skoler. Årsvikar ved Vestre skole, Svendborg, 1980–1981 og ved Hømarkens skole, Svendborg, 1981–.
- Jonna Markvardsen Fredberg*. 1977–. Født den 5/11 1941 i Grindløse sogn. Datter af gartner Holger Fredberg og Anna Karen Markvardsen. Gift med værkstedsassistent Pauli Høegh. Tønder sem. 1965. Lærer i Hillerød 1965–1975 og på Vestre skole i Svendborg 1975–1977.
- Hanne Jørgensen*. 1977–. Født den 24/3 1954 i Rudkøbing. Datter af arbejdsmand Svend Aage Jensen og Bodil Hansine Olsen. Skårup sem. 1977.
- Pia Majbrith Grünwald Sørensen*. 1978–. Født den 29/5 1954 i Sct. Marcus sogn, Frederiksberg. Datter af restauratør Peter Martin Sørensen og Ingrid Lydia Grünwald Andersen. Skårup sem. 1978.
- Margit Wind*. 1978–88. Født den 9/9 1954 i Rudkøbing. Datter af gdr. Henning Peter Jensen og Ellen Kristine Bach, Møllemose pr. Rudkøbing. Gift 10/7 1976 med overassistent Jens Peter Knude Wind, f. 17/4 1948 i Hjerting, Sønderjylland. Haderslev sem. 1977. Lærer ved Sundhøjskolen på Tåsinge 1/8 1988–.
- Niels Arne Knudsen*. 1978–1988. Konsulent for specialklasserne. Født den 7/1 1941 i Enslev pr. Grenå. Søn af købmand Kresten Knudsen og Metty Andersen. Gift 14/4 1979 med lærer Henriette Granly Hansen. Ribe sem. 1969. Aspirant i Rønne 1969–1970, lærer ved behandlingshjemmet »Hostruphøj« ved Hobro 1970–1974. Skolekonsulent i Åbenrå 1974–1978. Kursus i specialpædagogik ved Danmarks lærerhøjskole 1970. Død den 11/12 1988.

- Eva Fiedler Røge.* 1978–1987. Født den 27/4 1953 i Thorsted, Ringkøbing amt. Datter af gdr. Jens Jensen og Ruth Fiedler Jensen. Gift 15/11 1975 med ingeniør Palle Røge. Gedved sem 1978. Vikar i Give og Bredballe 1987–.
- Inge Henriksen.* 1978–. Født den 25/5 1948 i Nibe. Datter af direktør Hack Kjeldgaard og Johanne Andersen. Gift 23/7 1966 med lærer Klavs Mark Henriksen. Ålborg sem. 1970. Lærer ved Danmarksgades skole, Holstebro, 1970–1974 og ved Frederikshåb skole på Grønland 1974–1978.
- Klaus Mark Henriksen.* 1978–. Født den 12/10 1946 i Ålborg. Søn af branddirektør Edgard Henriksen og Rigmor Mark Andersen. Gift 23/7 1966 med lærer Inge Kjeldgaard. Ålborg sem. 1969. Lærer samme steder som Inge H. Ledende skolebibliotekar ved Rudkøbing skole.
- Niels Leon Koch.* 1979–1986. Fast vikar. Født den 15/3 1945 i Silkeborg. Frederiksberg sem. 1968. Lærer i Brøndbyerne 1968–1972 og i Skovbo 1972–1978. Vikar ved Snøde centralskole 1978–1979. Time-lærer ved Spellerup-Smerup skole i Faxe kommune 1986–. 1977 cand.pæd. fra Danmarks Lærerhøjskole.
- Niels Ravn.* 1979–1984. Timelærer. Født den 25/6 1953 i Haderslev. Søn af apoteker Hans Jørgen Ravn og Rigmor Nellemann Drost. Gift med laborant Anni Overgaard Jensen. Holbæk sem. 1977. Lærer i Frederikshåb og Sukkertoppen 1977–1979.
- Liselotte Granhøj Jørgensen.* 1979–1980. Født den 2/7 1951 i Kolstrup. Datter af gartner Gunnar Granhøj Jørgensen og Helga Kolding sem. 1976. Lærer ved Kappel skole på Lolland 1976–1979 og ved Rudkøbing Efterskole 1980–1981.
- Søren Arp Jensen.* 1979–. Født den 25/2 1943 i København. Søn af fængselsbogholder Ludvig Arp Jensen og Merry Elise Laurine Katrine Quist. Gift 9/12 1978 med Lene Brund Skov, f. 16/3 1955 i Svendborg. Hjørring sem. 1968. Lærer ved Vester Hjermitsev skole 1968–1972, vikar ved Voerså kommuneskole 1974 og lærer ved Humble efterskole 1974–1979. Ophold i England 1972–1974.
- Klaus Frands Konow.* 1979–1980. Fast vikar. Født den 8/4 1947 i Svendborg. Søn af læge Frands Konow. N. Zahles sem. 1978. Vikar i Odense 1978–1979.

- Ingelise Dam Jensen.* 1979–1980. Årsvikar. Født den 10/2 1953 i Sct. Stefans sogn i København. Født Madsen. Gift med socialrådgiver ved Tranekær kommune Hans Eckardt Jensen, f. 11/1 1948 i Nustrup. Ribe sem. 1979.
- Susanne Kromann.* 1980–. Født den 1/9 1955 i Rudkøbing. Datter af pølsemaker Herman Kroman og Kirsten Hansen. Skårup sem. 1980.
- Anders Vilhelm Jespersen.* 1980–1983. Timelærer. Født den 1/3 1951 i Frederikshavn. Søn af retsassessor Henning Maaløe Jespersen og Gudrun Vilhelmine Stevnsdal. Gift i Rudkøbing den 13/12 1978 med lærer Anne Gram, f. 19/3 1951 i København. Skårup sem. 1980. Lærer ved Stenhus kostskole 1983–. Exam. art. i forhistorisk arkæologi.
- Ulla Lørring.* 1980–. Født den 5/9 1942 i Køge. Datter af læge Aage Lørring og Nanna Winkler. Gift med lærer Jørn Ole Jensen. Jonstrup sem. 1966. Lærer ved Padborg skole 1966–1967, ved Krosgårdsskolen i Odense 1967–1972 og ved Rosengårdsskolen s.s. 1972–1980. Studieophold i U.S.A. 1960–1961.
- Kirsten Elisabeth Petersen.* 1980–1983. Timelærer. Født den 20/2 1953 i Pederstrup, Longelse sogn. Se videre under Longelse skole.
- Lene Kold Nielsen.* 1/8 1980–31/8 1980. Timelærer. Født på Strynø den 4/9 1955. Datter af muremester Torkild Gram Rosendal Nielsen og Karen Kold. Skårup sem. 1980.
- Irene Nielsen.* 1981–. Børnehaveklasseleder. Født den 20/5 1945 i Odense. Datter af slagtermester Ernst Emil Vilhelm Bluhm og Carla Marie Høvsgaard Nielsen. Gift med overlærer Poul Hans Nielsen, Rudkøbing skole. Odense Børnehavesem. 1977. Bankuddannet. Assistent i Fyns Landmandsbank i Odense og i Langelands Bank 1969–1971. Medhjælper i Spodsbjergvejens børnehave 1973–1974. Børnehaveklasseleder på Skrøbelev skole 1977–1981, på Skrøbelev/Rudkøbing skoler 1981–1982 og på Rudkøbing/Simmerbølle skoler 1982–1987. Medlem af styrelsen for Langelands Lærerkreds 1987–.
- Claus Bang Hansen.* 1/8 1983–31/10 1983. Timelærer. Født den 7/11 1958. Skårup sem. 1983. Timelærer på skolerne i Rudkøbing og Skrøbelev.
- Henrik Vilsbøl Gade.* 1983–1985. Timelærer, beskæftigelseskonsulent. Født den 16/4 1958 i Nørresundby. Beskæftigelseskonsulent i Rudkøbing 1983–1988. Se videre under Longelse skole.

Hans Jørgen Grünewald Ravn. 1983–. Født den 28/10 1946 i Skibet. Søn af salgschef Peder Ravn og Helga Johanne Kolerbech. Gift med museumspædagog, mag.art. Helle Lund Christoffersen. (Ægteskabet opløst.) Kolding sem. 1970. Lærer ved St. Magleby skole 1970–1973 og ved Nordstrandskolen i Dragør 1973–1983.

Ina Susanne Bekke. 1984–1985. Lærer, assisterende skolepsykolog. Født den 11/10 1949 på Frederiksberg. Datter af grosserer J. W. Bekke og Kaja Viola Petersen. Gift med lærer Jørgen Helge Hansen. Københavns Aften- og Dagssem. 1972. Vakancelærer ved Gladsaxe skolevæsen 1971–1975. Lærer ved Vallensbæk skole 1975–1979 og ved Ryslinge skole 1979–1984. Cand.pæd. og psyk. 1984. Forfatter til »Klassens time – en opfordring til samtale« 1983.

Dorte Ruthner. 1984–. Født den 10/9 1959 i Kædeby. Datter af viceinspektør Erik Ruthner og Tove Rasmussen. Gift den 14/7 1987 med lærer Per Henrik Stisen Rasmussen. Skårup sem. 1983. Vikar i Svendborg 1983–1984.

Per Henrik Stisen Rasmussen. 1984–1985. Timelærer. Født den 2/2 1959 i Svendborg. Søn af sømand Jørgen Rasmussen og pakkerske Lillian Rasmusen. Gift 14/7 1987 med lærer Dorte Ruthner. Skårup sem. 1983. Lærer ved Thurø skole 1/8 1985–. Bronzemedalje i roning ved Olympiaden i Los Angeles 1984.

Tove Balle Knudsen. 1984–1985. Vikar. Født den 12/8 1959 i Nyborg. Se videre under Humble centralskole.

Ulla Fuglsang Sundvang. 1985. Vikar. Født den 18/8 1955 i Stenstrup. Datter af gdr. Rasmus Fuglsang Hansen og Edith Jensen. Gift med styrmand Preben Sundvang, Svendborg. Skårup sem. 1982. Vikar i Svendborg 1982–1985.

Lene Eva Rugaard Jensen. 1985–. Timelærer. Født den 30/5 1955 i Nørresundby. Datter af indkøber ved SAS Arne Niels Peter Jensen og Anni Grethe Christensen. Skårup sem. 1985.

Kirsten Vesterbo Augustinus. 1986–. Timelærer. Født den 21/8 1962 i Ringkøbing. Datter af landbrugsleder Vagn Augustinus og plejehjemsassistent Nete Kristiansen. Gift 23/12 1985 med musiker Ole Hansson. Skårup sem. 1985. Lærer på Skårup husholdningsskole 1985–1986.

Bente Vester. 1986–1987. Årsvikar. Født den 29/4 1960 i Nøreng. Datter af ejendomsmægler Torben Vester og Birte Nørgaard. Gift med

lærer Peter Bager, f. 10/10 1960. Skårup sem. 1984. Timelærer i Naks-kov kommune 1984–1985. Lærer ved Kangåmiut skole, Sukkertop-pen kommune 1/8 1987–.

Inga Dorthea Krøyer. 1987–. Timelærer. Født den 24/1 1943 i Horsens. Datter af landmand Jørgen Lausen og Anne Marie Jørgensen. Gift med cand.polit. Troels Krøyer. (Ægteskabet opløst.) Haderslev sem. 1965. Lærer i Nyborg 1965–1971 og i Vallensbæk 1971–1977. Vikar på Europaskolen i Luxembourg 1979–1981. Lærer på Tullebølle skole 1981–1987.

Pernille Jøns. 1987–. Timelærer. Født den 7/10 1959 i Grenå. Datter af Marx Christian Jøns og Eva Obel. Skårup sem. 1986. Vikar ved Heselager skole 1986–1987.

Lene Holstebro. 1/8 1987–31/10 1987. Vikar. Født den 4/10 1961 i Svendborg. Datter af matros Poul Holstebro og Grethe Nørgaard Nielsen. Skårup sem. 1986. Vikar på Øster Åby Friskole 1/1 1987–30/6 1987.

Erik Laursen. 1987–1988. Vikar. Født den 24/4 1960 i Odense. Søn af malersvend Max Erik Laursen og Inger Hansen. Gift med lærer Lene Kingo Hansen, f. 14/11 1962 i Odense. Skårup sem. 1986. Vikar ved øvelsesskolen i Skårup 1986–1987, lærer ved Bøgehøjskolen i Årslev 1/8 1988–.

Else Boye Kromann. 1987–1988. Vikar. Født den 1/2 1962 i Marstal. Datter af skibсреder Hans Albert Boye Kromann og Rigmor Bager. Skårup sem. 1986. Årsvikar ved Glamsbjerg skolevæsen 1986–1987 og vikar på Sundhøjskolen, Tåsinge, 1/8 1987–31/10 1987. Lærer ved Marstal Efterskole 1/8 1988–.

Karen Lisbeth Højen Steen. 1987–. Timelærer. Født den 8/3 1958 i Tirstrup. Datter af kørelærer Gerhardt Højen og Marie Kristiane Torup. Gift med bibliotekar Ole Steen. Skårup sem. 1982. Lærer ved Hov skole 1982–1987. Har også timer ved Simmerbølle skole.

Ulla Prenslev. 1/8 1988–31/12 1988. Årsvikar. Født den 21/4 1960 i Søborggård sogn. Datter af buschauffør John Prenslev og Esther Pedersen. Esbjerg Fritidspædagogsem. 1983. Vikar på forskellige instituti-oner i Esbjerg 1983–1985. Pædagog på den kommunale fritidsklub i Rudkøbing 1985–1988.

Preben Pedersen. 1988–. Vikar. Født den 12/5 1953 i Ringe. Søn af ar-bejdsmand Rejnert Pedersen og gartner Erna Margrethe Caspersen.

Skårup sem. 1982. Lærer ved Sydfyns Forberedelseskursus 1982–1983 og 1985–1986. Lærer ved Svendborg tekniske skole 1984–1986.

Pia Lind Jacobsen. 1988–1989. Årsvikar, Født den 18/11 1952 i Ålborg. Datter af kabelmester ved Langelands El-forsyning Karl Erik Jacobsen og Tove Solveig Rasmussen. Th. Langs sem. 1980. Fast vikar i Bredballe 1980–1981. Lærer ved Duborgskolen i Flensborg 1981–1988 og ved Frørup skole 1/2 1989–.

Tonny Jensen. 12/1 1988–5/3 1988. Vikar. Født den 6/5 1958 i Ådum. Søn af landpost Frode Jensen og Karen Vestergaard. Skårup sem. 1986. Vikar ved V. Skerlinge skole 1/4 1987–31/12 1987.

Jesper Haugaard Sørensen. 1988–. Årsvikar. Født den 28/2 1956 i København. Søn af lektor, cand.polit. Jens Sørensen og lærer Anne Marie Haugaard. Skårup sem. 1988.

Lise-Lotte Lundsgaard. 1/1 1989–. Månedslønnet vikar. Født den 29/9 1965 i Svendborg. Datter af materialist Frede Lundsgaard og lærer Lilli Madsen. Skårup sem. 1988.

Birgit Hejbøl Jensen. 27/2 1989–. Vikar. Født den 18/9 1950 på Frederiksberg. Datter af skotøjshandler Knud Martin Sørensen og Eva Hejbøl. Gift med direktør Henning Jensen, f. 14/11 1948 i Nørresundby. Ålborg sem. 1973. Lærer ved Østermarkens skole i Ålborg 1973–1975 og ved Sdr. Felding skole 1975–1977. Ansat ved vokseundervisningen i Vejle 1977. Lærer ved Ålborg skolevæsen 1978–1980. Ansat på kontor 1980–1984.

Dorte Lund. 1/3 1989–. Vikar. Født den 22/11 1961 i Ålborg. Datter af lærer Jørgen Lund og lærer Birgit Stockholm Simonsen. Skårup sem. 1987.



SKOLEPSYKOLOGISK KONTOR FOR LANGELAND

Peter Kure. 1974–1980. Klinisk psykolog. Født den 10/3 1934 i Østerlars. Søn af sparekassebestyrer Paul Kure og Gudrun Kure. Gift med bibliotekar Ulla Christensen. Cand.psyk. Københavns Universitet 1962. Statens åndssvageforsorg i København 1962–1963. Himmelev børnehjem 1963–1965. Psykiatrisk Børnehospital i Århus 1965–1966. Universitetets børnepsykologiske klinik 1966–1967, Nels Møllegård behandlingshjem 1967–1970, Københavns Universitet 1970–1974, konsulent for psykotiske børn ved specialundervisningsafdelingen, Fyns amtskommune, 1980–.

Piero Luciani. 1980–. Ledende skolepsykolog. Født den 9/7 1927 i Rom, Italien. Søn af lagerforvalter Sante Luciani og Adele Rastelli. Esbjerg sem. 1964. Cand.psyk. Københavns Universitet 1977. Esbjerg skolevæsen 1977–1979.

Ebbe Torben Andersen. 1980–1985. Klinisk psykolog. Født den 18/1 1939 i Esbjerg. Søn af maskinmester Svend Aage Andersen og Margrethe Sørensen. Gift med socialrådgiver Marianne Reimann. Cand.psyk. Københavns Universitet 1969. Forskellige behandlingshjem 1970–1980. Selvstændig psykolog 1985–.

Bibi Bechmann. 1982–. Tale- og hørekonsulent. Født den 15/3 1945 i Fåborg. Datter af landinspektør i Svendborg Søren Tind Christensen og Marie Hvenegaard. Gift 1.) med lærer Niels Jørgen Bechmann. (Ægteskabet opløst.) 2.) med pelsdyravlser Claus Elmelund Nielsen. Marselisborg sem. 1968. Lærer ved Hov skole 1968–1981. Talepædagog i Svendborg 1981–1982. Uddannet som tale- og høreopædagog ved Danmarks Lærerbhøjskole i Odense.

Ina Susanne Bekke. 1984–1985. Assisterende psykolog. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Ole Pedersen. 1986–. Assisterende psykolog. Se under Humble central-skole.

Finn Bregnbøj. 1986–. Klinisk psykolog. Født den 3/10 1954 i Ålborg. Søn af salgskonsulent Villy Jensen og Anne Lise Jensen. Cand.psyk. Århus Universitet 1985. Undervisning af bistandsklienter i Viborg 1984–1986.

RUDKØBING REALSKOLE

Som tidligere nævnt var der i Rudkøbing så sent som i 1870 endnu ingen mulighed for at tage eksamen, der kunne hjælpe børnene på deres vej videre fremover.

For at kunne råde bod herpå købte købmand Mads Winther i april 1873 ejendommen Ørstedsgade 11 af smed Seierup for her at oprette en realskole for drenge. Huset eksisterer ikke mere, det blev revet ned i 1963 for at give plads til indkørselen til »Det grønne Område«.

Planerne for skolen var allerede blevet udarbejdet. Den skulle ledes af lærer I. Bertelsen, der hidtil havde været bestyrer af Troense Realskole, og skolen skulle i første omgang have to klasser og to lærere. Undervisningen begyndte den 2. september 1873 med 15 elever, og skolen fik hurtigt god søgning, så i 1876 købte Bertelsen ejendommen af Mads Winther for 6.000 kroner, som han lånte i et lokalt pengeinstitut. Noget tyder på, at Bertelsen herved satte sig for hårdt rent økonomisk, for ganske kort tid derefter ansøgte han byrådet om tilskud til skolen, og da det ikke blev bevilget, lukkede han den i september 1877 og forlod byen.

Ganske vist åbnede lærer Frederik Th. Hansen en ny privat realskole et par måneder senere og videreførte på den måde undervisningen for de fleste af Bertelsens tidligere elever, men han havde ikke de nødvendige egenskaber som skolebestyrer. Realskolen, som nu havde til huse i »Nørregården«, sygnede hen og blev lukket efter et par års forløb, og man skulle frem til 1882, før jordbunden var beredt til en ny realskole. Det år vedtog byrådet, at man fremover ville yde 1.000 kr. om året til en privat realskole, og den 15. november 1882 startede »Rudkøbing Realskole« i midlertidige lokaler nede i Nørregade og med lærer Johan Erik Lund som skolebestyrer. Allerede den 23. september samme år kunne man indvie en ny skolebygning i Ahlefeldtsgade – det nuværende borgerhus. Skolen var for både drenge og piger og førte sine elever frem til almindelig forberedelseseksamen.

Lund var en dygtig pædagog og formåede at knytte gode lærere til sin skole, så inden længe opnåede den et godt ry over hele øen. Private problemer fik i foråret 1897 Lund til at opgive at føre skolen videre, og han solgte den til byen for 34.000 kr. plus 1200 kr. i årlig pension. Byrådet forpagtede derefter skolen ud til cand.teol. L. H. A. Hellesen, og den første august fortsatte den under hans ledelse og med et helt nyt lærerkorps.

De følgende 16 år førte Hellesen på dygtig vis skolen videre, men enhedsskolens indførelse i 1913 satte et punktum for Rudkøbing Realskoles fortsatte eksistens som privatskole. Kontrakten med Hellesen

blev opsagt, og skolen blev indlemmet i det kommunale skolevæsen. Den havde ved sin lukning 130 elever.

SKOLEBESTYRERE:

Iver Bertelsen. 1873–1877. Født den 4/5 1846 i Åstrup sogn i Sønderjylland. Død den 23/7 1924 i Horsens. Gift 1.) med Ane Cathrine Wint-her, d. 21/11 1886. 2.) med lærerinde Mette Kirstine Sabroe, f. 2/2 1858, d. 20/12 1932. Student, translatør i engelsk og tysk. Skolebestyrer ved Troense Realskole –1873, ved Grenå Realskole 1877–1899. Redaktør og ejer af »Esbjerg Avis« 1899–. Skolevirksomhed i forskellige byer. Var i sin tid i Grenå aktiv politisk som tilhænger af »Højre«. Ejede Grenå Realskole og tjente en lille formue, som han satte over styr som avisejer.

Frederik Theodor Hansen. 1877–o. 1880. Født den 28/5 1856 i Rudkøbing. Søn af fotograf Hans Jacob Hansen og Lorentzine Constanse Nielsen. Død den 27/1 1902 i Rudkøbing. Skårup sem. 1875. (Meget duelig.) Translatør. Skal have været drikfældig sine sidste år.

Johan Erik Lund. 1882–1897. Født den 5/11 1847 i Vor Frue sogn, Århus. Søn af skræddermester Jens Eriksen Lund og Kristine Løvengreen. Død den 9/5 1922 i Århus. Gift den 9/8 1876 med Charlotte Pauline Poulsen, f. 1/6 1848. Lærereksamen København 1867. Lærer



*Skolebestyrer Johan Erik Lund
og hustru Pauline Charlotte.
Fot. 1909.*

på opdragelsesanstalten Børgildgård 1864–1865. Huslærer. Vikar ved Den højere Borger-Drengeskole i Århus 1865–1872. Lærer ved Real- og Forberedelsesskolen i Ålborg 1872–1873 og ved Gjersings Realskole i Odense 1873–1880. J. Chr. Bay skriver om ham »Han var den ypperligste Lærer af dem alle, overlegen og kølig, kyndig i Kunsten at meddele Kundskaber. Hans lille engelske Grammatik er et Mesterstykke«. Børn: 1.) Carl Jens Peter, f. 6/5 1877, 2.) Caja Marie Christine, f. 21/12 1878, 3.) Ella Pouline Charlotte, f. 11/5 1880, 4.) Thyra Johanne, f. 23/12 1881, 5.) Poul Erik, f. 22/3 1883, 6.) Kamma Elise, f. 12/10 1884, 7.) Ebba Helene, f. 30/3 1886, 8.) Max Frederik, f. 17/5 1887, 9.) Gyda Harriet, f. 16/2 1890, 10.) Vagn Harry, f. 1/3 1892.

Lauritz Henrik August Helleesen. 1897–1913. Født den 24/10 1870 i Roskilde. Søn af grosserer, bankdirektør Niels Jacob Edvard Helleesen og Anna Augusta Henriette Curtz. Død den 11/7 1921 i Køge. Gift med Bertha Emilie Müller, f. 14/12 1870. Cand.teol. 1895. Konst. adjunkt ved Ribe Kathedralskole –1897. Hjelpepræst i Køge 1914–1921. Redaktør af Ølandenes Dagblad 1901–1903.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Peder Hansen. 1876–1877. Født den 18/2 1854 i Birket sogn, Lolland. Søn af indsidder Hans Andersen og Mette Poulsen. Skårup sem. 1876. (Meget duelig.) Andenlærer i Vestenskov på Lolland 1878. Lærer i N. Alslev på Falster 1881 og lærer og kirkesanger i Nørre Ørslev 1884–. Var endnu ansat der i 1901.

Hans Christian Lassen Thaysen. 1876–1877. Født den 1/9 1855 i Asserballe. Død den 16/5 1932 på Kolding sygehus. Søn af kådner og urmager Jørgen Thaysen og Marie Christine Jørgensen Hess. Gift 21/5 1880 med Marie Rasmussen. Skårup sem. 1874. (Meget duelig.) Huslærer i Urlev ved Horsens 1874. Hjælpe lærer ved Ellerup skole i Gudbjerg sogn. Andenlærer i Tved ved Svendborg 1879–1882. Lærer i Vemmenæs 1882–1890 og førstelærer i Hejls 1890–1924. Medlem af Hejls sogneråd og af bestyrelsen for Sønderjysk Forening for Kolding og Omegn. Oprettede sognebogsamlingen i Hejls. Stærkt nationalt indstillet, opterede i 1870 for Danmark. En glimrende fortæller i faget historie. Børn: 1.) Aage Alfred, f. 23/2 1892, 2.) Kristian Ejnar, f. 24/8 1895, 3.) Svend, f. f. 14/3 1900.

Knud Jørgen Pedersen. 1877. Født den 16/4 1858 i Viby, Jylland. Søn af smed Anders Pedersen og Maren Knudsen. Skårup sem. 1877. (Meget duelig.) Lærer ved Grenå Realskole. Tredjelærer ved Nordby Re-

alskole 1878 og ved Ringkøbing Borgerskole 1880. Lærer ved Frederiksberg skolevæsen 1881. Var stadig ansat der i 1901.

K. J. Hansen. 1878. Blev 30/5 1878 kaldet til lærer i Kongsted, Faxe herred.

Simeon Niels Nicolai Larsen. 1882–1885. Født den 12/11 1856 i Tårnby på Amager. Død 1936. Søn af gdr. N. Larsen. Gift med Julie Margrethe Dorthea Jørgensen. Cand.phil. 1878. Lærer i København ved Lyceum, Borgerdydsskolen og A. Schmidts Realskole. Lærer ved Holstebro Realskole 1885–1888. Adjunkt ved Odense Katedralskole 1888–1908, overlærer s.s. 1908–1919 og lektor 1919–1927. Navneforandring til Cronfeldt. Var en dygtig og afholdt lærer i Rudkøbing. Underviste i dansk, historie og matematik. Har udgivet en række lærebøger i matematik.

Kathrine Juliane Brandt. 1883–1886. Gift Martensen. Zahles sem. 1891. (1. karakter.) Lærerinde ved Københavns skolevæsen 1886–1930. Var sidst ansat ved Sjællandsgades skole i København.

Julius Anton Viggo Carstensen. 1883–1885. Født den 1/7 1840 i Helsingør. Død den 16/1 1895 i Svendborg. Gift 1.) 18/5 1868 med Caroline Frederikke Pelch, 2.) med Poulina Frederikke Madsen. Hærens Gymnastikskole 1865. Han blev den 1/10 1854 antaget på Hærens elevskole; bestod ikke afgangseksamen i 1858 og fik 1/5 1859 afsked fra skolen, men blev samme dato antaget som underofficersaspirant. Deltog i krigen 1864 som fourer ved 7. regiments 8. kompagni. Fik 1875 hæderstegn for 16 års tjeneste. Afsked fra hæren 11/10 1882. Gymnastiklærer ved Skårup sem. 1888–1871 og ved Svendborg Realskole 1885–1895. Børn: 1.) Ejner Viggo Severin, f. o. 1879, 2.) Victoria Johanne Antoinette, f. o. 1870.

Anders Faurshou. 1883–1891. Født den 19/1 1843 i Århus. Søn af købmand Christian Faurshou og Louise Henrikke Bjørn. Gift 2/2 1877 med Charlotte Ross, f. 5/8 1856 i Maribo. Cand.phil. Lærer ved Odense Realskole 1872 og ved Nyborg Realskole 1879–1880. Tog sin afsked p. gr. af sygdom. Underviste i dansk, tysk og geografi. Børn: 1.) Ellen, f. 14/12 1877, d. 4/7 1878, 2.) Christian Alfred Ross, f. 10/10 1879, 3.) Axel Jacob Ross, f. 18/2 1883, 4.) Hilmar Ahnfeldt Kjeldsen Ross, f. 12/3 1896.

Mathilde Anette Christiane Hansen. 1883–1885. Født den 1/4 1860. Dismissionsanstalt ved Frk. Beyer, Kand. Bohr og Kand. Femmer 1883. (Meget duelig.) Lærerinde ved Friskolen i Charlottegade i København 1/4 1885–.

Christen Christensen. 1884–1886. Født den 23/9 1863 i Nølev ved Odder. Søn af husmand og snedker Ole Christensen og Ane Christensen. Gift med Karen Petrine Hansen. Skårup sem. 1883. (Meget duelig.) Konst. lærer i Gislev 1883. Lærer i Linde ved Randers 1886–1893 og i Tvede ved Randers 1893–. Børn: 1.) Ove Johannes Anthonius, f. 10/3 1887, 2.) Ingeborg Mathilde, f. 13/4 1888, 3.) Arnold, f. 6/9 1889, 4.) Hans Thorvald, f. 22/6 1891, d. 19/6 1906, 5.) Ole, f. 27/6 1894, 6.) Bertha Margrethe, f. 1898, 7.) Knud, f. 9/6 1901.

Harald Viggo Johansen. 1885–1887. Født den 30/12 1864 i Ringsted. Søn af skomagermester Frederik Christian Johansen og jordemoder Karoline Marie Lorenzen. Gift i Hobro den 30/12 1896 med Christine Lambæk. Jonstrup sem. 1885. (1. karakter.) Lærer i Hobro 1890–o. 1921. Afskediget med ventepenge. Vikar ved Næstved Realskole og Vordingborg Realskole. Var organist i Hobro.

Betty Sofie Honum. 1885–1890. Født den 11/1 1857. Dimissionsanstalt ved Kand. Bohr og Kand. Femmer 1885. (1. karakter.) Lærerinde ved Matthæusgades Friskole, København, 1/8 1890–.

Bergman. 1885–1886. Gjorde i 7 år tjeneste ved den svenske armé og var i flere år gymnastiklærer ved Stockholms folkeskoler. Underviste i skrivning og gymnastik.

Anna Marie Elisabeth Bayer. 1885–1897. Født den 10/3 1857 i Rudkøbing. Død den 12/3 1906 i Rudkøbing. Datter af cancelliråd, sparekassebogholder Otto Emil Bayer og Cathrine Vilhelmine Auguste Rasmussen. Privatlærerindeeksamen hos frk. Zahle.

Jørgen Nielsen Jacobsen. 1886–1888. Født den 3/5 1861 i Lille Andst ved Kolding. Død den 30/7 1891 i Odense. Søn af gdr. Niels Jacobsen og Mette Kirstine Jensen. Polyteknisk kandidateksamen med kemi som hovedfag 1886. (1. karakter.) Lærer ved Mulernes Legatskole i Odense 1888–1891.

Lorentze Ursin. 1886–1887. Underviste i gymnastik. Ueksamineret.

Johan Hermann Petersen. 1886–1897. Timelærer. Født den 16/4 1855. Underviste i sang. Musikdirektør.

Job. Jørgensen. 1886–1888. Gymnastik- og skrivelærer. Udgået fra Hærens Elevskole. Underofficer i 4 år.

Michael Frederik Blichfeld. 1887–1902. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Jens Nielsen Johansen. 1888–1890. Født den 29/9 1859 i Råhede, Hviding sogn. Søn af gdr. Jens Hansen Johansen og Bodil Marie Schmidt. Gift 13/10 1886 i Sct. Matthæus kirke, København, med Kjerstine Rasmussen, f. 6/12 1856 i Vesternæs, Kappel sogn. Polyteknisk kandidateksamen 1886. Lærer i København 1886–1888 og ved Frederikshavn Realskole 1890–1895. Bestyrer af Fredericia private Realskole 13/9 1895–31/7 1918. Bosatte sig i København efter at have taget sin afsked. Er formodentlig død efter 1929.

Carl Frederik Ludvigsen. 1887–1888. Gymnastik- og skrive­lærer. Født den 12/4 1863 i København. Faderen høker. Elev på Hærens Elevskole den 1/5 1877. 3/10 1881 korporal, 25/6 1883 sergent. Fik sin afsked 31/12 1889 og blev overført til forstærkningen. Lærer ved københavnske skoler 1887–1888. Lærer ved Husumgades Friskole, København, 1890–.

Carl Christian Jacobsen. 1889–1891. Født den 11/3 1869 i Stenlille. Søn af landmand S. Jacobsen og K. M. Larsen. Død den 1/5 1934 i København. Jonstrup sem. 1889. Lærer ved Randersgade skole, København, 1893–1913. Viceinspektør ved Hans Tavsgade skole s.s. 1913–1915. Skoleinspektør ved Østre Gasværks skole 1916–1934.

Johan Ernst Hildebrandt. 1889–1891 og 1896–1897. Født den 29/6 1866 på Frederiksberg. Død 14/2 1945 på Frederiksberg. Søn af bager­svend Ernst Heinrich Hildebrandt og Mariette Colding. Efter at have gennemgået Hærens Elevskole var han gymnastiklærer ved 1. Bataillon indtil 1887. Forberedte sig under opholdet i Rudkøbing til lærer­eksamen, som han bestod fra Skårup i 1898. Opholdt sig i Amerika 1891–1895. Lærer ved Frederiksberg skole­væsen 1899–1932.

Frederik Flamand Herfurth. 1890–1891. Vikar. Født den 31/1 1868 i København. Død den 18/5 1893 i København. Søn af probermester i artilleriet Johan Frederik Herfurth og Johanne Marie Sofie Flamand. Cand.teol. 1891.

M. Mortensen. 1890–1891. Underviste i gymnastik og skrivning.

Marie Louise Hastrup. 1891–1892. Født 1867. N. Zahles Kursus 1890. (1. karakter.) Lærerinde ved københavnske pigeskoler 1890–1891.

Christian Hansen Just. 1891–1894. Født den 3/6 1868 i Lindelse. Død den 2/9 1894 på Kommunehospitalet i København. Søn af gård­fæster Lars Hansen Just og Ane Christine Madsen. Vordingborg sem. 1891. Huslærer i Jylland 1888–1889. Lærer i København 1894.

Pauline Charlotte Lund. 1891–1897. Timelærer. Født den 1/6 1848 i St. Petri sogn i København. Død i Århus den 8/8 1915. Datter af slottsgartner på Ålholm Peter Julius Poulsen og Marie Laudenbach. Gift 9/8 1876 med skolebestyrer Johan Erik Lund. Ueksamineret. Børn: Se under Johan Erik Lund.

Jens Peter Lundsgaard. 1891–1893. Født den 21/7 1854 i Over Viskum ved Viborg. Død den 16/11 1920 i Nexø. Søn af lærer Niels Peter Lundsgaard og Ane Jensen. Gift 1.) med Sofie Fernando Magdalene Baumgarten, f. 1857 i København, d. 30/9 1893 i Nexø, 2.) med Selma Aurelia Mouritzen, f. 22/2 1862 i Randers. Jelling sem. 1874. Artium 1880. Huslærer hos læge Kietz i Varde 1874–1877 og hos proprietær Ostenfeldt i Valby 1877–1880. Privatlærer i Brøns i Sønderjylland 1880–1888. Lærer ved Magleby Kostskole på Møen 1888–1891. Bestyrer af Nexø Haandværker- og Industriforenings Realskole 1893–1915. Leder af Nexø seminariums øvelsesskole 1912–1915. Forstander for Nexø seminarium 1896–1911. Var en af drivkræfterne bag oprettelsen af seminariet i Nexø.

Olga Marie Petersen. 15/1 1891–30/6 1891. Født den 9/2 1861. Lærerindeeksamen som privatist 1890. (1. karakter.) Lærerinde ved forskellige private skoler på Vejleegnen og fra 1891 lærerinde ved Vejle kommunale skolevæsen.

Thyra Røse. 1891–1896. Gymnastiklærerinde. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Niels Christian Bahn. 1893–1895. Født den 24/6 1866 i Kundby sogn. Død den 3/6 1948 i Hørsholm. Gift med Ane Sofie Rasmussen, f. 23/9 1866 i Nr. Jernløse, d. 29/8 1956. Jonstrup sem. 1886. (Duelig.) Lærer ved Hørsholm Realskole 1887–1893 og 1897–1920, lærer ved Hørsholm kommuneskole 1920–1934.

Carl Jens Peter Lund. 1893–1895. Timelærer. Født den 6/5 1877 i Odense. Søn af skolebestyrer Johan Erik Lund og Pauline Charlotte Poulsen. Virkede som timelærer med $\frac{2}{3}$ fuld skoletid under bestyrerens vejledning, mens han samtidig forberedte sig til artium. Var i mange år ansat ved Århus belyningsvæsen.

Viggo Nielsen. 1/2 1893–30/6 1893. Født 12/6 1873. Student fra Viborg 1891, cand.phil. 1892.

Christen Christiansen Nissen. 1893–1897. Født den 3/6 1867 i Tandslet på Als. Søn af gdr. Christian Christensen og Kristine Marie Christensen. Gift 28/7 1899 med Dorthea Sophie Koefoed, f. 23/9 1878. Stu-

dent 1889, cand. phil 1890. Lærer ved Skelskør Realskole 1891–1892 og ved Nibe Realskole 1892–1893. Lærer ved Hylleholt Realskole 1897–1900, ved Haslev private Realskole 1900–1903 og ved Præstø kommuneskole 1903–. Formand for ligningskommissionen i Præstø kommune 1913–1921.

Marie Louise Vognsen. 1893–1897. Født den 8/2 1874 i Rudkøbing. Død den 3/2 1925 i Slagelse. Datter af sagfører og bankdirektør Peter Andreas Abraham Basballe Vognsen og Johanne Camilla Melson. Alm. forberedelseseksamen. Lærerinde på Rudkøbing Realskole 1898–1900 og på børnehjemmet »Ove Hohlenbergs Minde« i Hellerup.

Hans Christian Wichmand. 1893–1894. Født den 13/6 1867 i Fuglsø. Død den 9/3 1954 i Holte. Søn af Hans Frederik Wichmand og Agnes Svendine Bønnelykke. Gift 3/12 1893 med Marie Lüders, f. 8/4 1863 i Slangerup. Cand.teol. 1892. Lærer ved Det v. Westenske Institut 1892–1893. Bestyrer ved Skanderborg private Realskole 1894–1933. Købte Skanderborg private Realskole i 1894 for 30.000 kr. Alle kilder betegner ham som en mand, der »holdt streng disciplin og gasede over nymodens pædagogiske opdragelsesprincipper«.

Hans Brix. 1894–1895. Født den 24/10 1870 i Vejle. Død den 20/1 1961 i Hellerup. Søn af skolebestyrer Nicolaus Brix og Anna Ohrt. Gift 5/9 1903 med Johanne Scholl, f. 6/7 1882. Cand.mag. 1894. Adjunkt ved Ålborg Katedralskole 1906. Docent i dansk litteraturhistorie ved Københavns Universitet 1919, professor s.s. 1924–1941. Litterær konsulent ved Det kgl. Teater 1924–1931. Underviste i Rudkøbing i tysk, fransk og latin.

Ejnar Prip. 1/8 1894–31/12 1894. Timelærer. Født den 5/2 1868 i Egen-se. Død den 2/2 1939. Søn af sognepræst R. Prip og Sofie Frederikke Høyberg. Gift 13/3 1908 med Asta Molkte, f. 31/3 1884 på Conradi-nelyst. Cand.teol. 1894. Timelærer ved Svendborg Realskole 1895–1898. Kapellan i Svendborg 1895–1898. Missionær i Jerusalem og senere i Syrien 1903–. Stiftede Østerlandsmissionen i 1898.

Alfred Hansen. 1895–1896. Født den 8/11 1866 på Kæmpegård, Vester-marie sogn. Død den 24/1 1933 i Randers. Søn af gdr. Markus Peter Hansen. Gift 25/11 1922 med Gurli Blomgren, f. 7/10 1877 i Christia-nia, Norge. Cand.mag. 1893. Privatlærer i København 1893–1895. Lærer ved Varde private Realskole 1897–1908. Overlærer ved Ran-ders Mellem- og Realskole 1908–1933. Medlem af Randers byråd 1921–1929. Medlem af Randers amts skoleråd.

Carl Christian Vilhelm Røse. 1895–1896. Se videre under Tranekær Realskole.

Olaf Christian Vincents Bendixen. 1896–1897. Født den 18/9 1871 på Rosildegård, Vindinge ved Nyborg. Død på Congofloden den 3/6 1898. Søn af gårdfæster, sognefoged og dannebrogsmænd Peter Christian Bendixen og Karen Marie Pedersen. Lærer ved realskolen i Nordby på Fanø 1895–1896. 1894–95 på Løjtnantskolen på Kronborg og udnævnt til løjtnant. Den 25/12 1897 rejsetilladelse til udlandet og den 6/1 1898 sekondløjtnant i Congostatens tjeneste. Samme år kom han til øvelseslejren ved Umangi, hvor han gjorde tjeneste nogen tid. Blev syg og døde på tilbagerejsen ombord på »Ville de Bruxelles« en dagsrejse fra Leopoldville. Begravet på en ø ved Dover Cliffs på fransk territorium.

Niels Jakob Corneliussen Lange. 10/4 1896–31/5 1896. Født den 8/6 1869. Lærereksamen som privatist 1894. (2. karakter.) Vikar i Kolding, Nordby og Assens 1894–1896.

Herman Andreas Larsen. 1896–1897. Født 1865. Student. Lærer ved Skelskør Realskole 1895–1896 og ved Tarm private Realskole 1897–.

Emil Rasmusen. 1896–1897. Underviste i geografi og naturhistorie.

Carl Høyrup. 1/2 1897–30/6 1897. Født den 17/11 1870 i Kauslunde. Søn af sognepræst i Humble Carl Høyrup og Augusta Møller. Gift 6/9 1905 i Voer med Laura Larsen, f. 18/7 1883 på Læsø. Cand.teol 1895. Lærer i Fredericia 1895–1896. Uordineret medhjælper hos sin far 1896–1897. Ordineret medhjælper i Præstø 1897–1900. Sognepræst i Voer 1901–1913 og sognepræst i Stenstrup L. 1913–1940. Død i Svendborg 3/11 1951.

Karl Hansen. 1897–1908. Født den 7/1 1866 i Børkop. Jelling sem. 1896. Lærer ved Vejle kommunale skolevæsen 1908–1914. Død 1914.

Hedvig Christine Jensen. 1897–1898. Født den 4/10 1874. Privatlærerindeeksamen. Gik ud af skolevirksomhed.

Ingeborg Cathrine Kamman. 1897–1899. Født den 18/4 1869 i Slagelse. Død den 29/5 1958 i Helsingør. Datter af bogholder Conrad Hauser Kamman og Juliane Charlotte Hansen. N. Zahles sem. 1897. Lærerinde ved Slagelse Borger- og Almueskole 1899–1903 og ved Helsingør Borger- og Friskole 1903–1935.

Dorothea Sophie Kofoed. 1/2 1897–30/6 1897. Født den 23/9 1878 i Nexø. Gift 28/7 1899 med lærer Christen Christiansen Nissen. Alm.

forberedelseseksamen. Vikar ved Borger- og Realskolen i Nexø og huslærerinde på Lolland 1896–1897.

Maren Olesen. 1/2 1897–30/6 1897. Forskellige vikariater 1888–1892. Lærerinde ved »Lille Carls Minde« skole 1892–1897.

Vasili Julius Emil Svendsen. 1897–1902. Født den 30/12 1870 i København. Søn af tømrermester P. V. Svendsen. Død den 5/1 1961 i Gentofte. Gift 16/10 1908 med Emilie Ida Cathrine Aagaard. Cand.mag. 1896. Vikar ved Birkerød Kostskole 1896–1897. Lærer ved Nakskov kommunale Realskole 1902–1918, lærer, senere lektor ved Nakskov kommunale Gymnasium 1918–. Medlem af eksamenskommissionen for handelsskoler og af censorudvalget for handelsmedhjælpereksamen.

Gustav Weile. 1/3 1897–30/6 1897. Født 1867. Cand.phil. Tidligere arbejdet som privatlærer.

Andreas Hansen Andersen. 1897–1898. Født den 7/8 1870 i Mejls. Søn af gdr. S. Andersen. Gift 22/10 1897 med Maria Clausen. Cand.mag. 1894. Realskolebestyrer i Skibby 1894. Inspektør ved Maribos skole i København. Lærer, senere lektor ved Frederiksborg Statsskole 1899–. Var endnu ansat der i 1926.

Cecilie Christensen. 1/8 1897–1/1 1898. Gymnastiklærerinde. Er formodentlig derefter gået bort fra al skolegerning på grund af giftermål.

Eleonore Wraamarch-Christensen. 1/1 1898–1/5 1898. Blev sagt op pr. 1/5 1898.

Johanne Marie Emilie Christensen. 1899–1901. Født den 18/9 1878 i København. Almuelærerindeeksamen 1898. Lærerinde ved Roskilde Pigeskole 1896–1897.

Christian Henriksen. 1899–1903. Timelærer. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Anna Elisabeth Petersen. 1899–1902. Født den 16/5 1880 i København. Privatlærerindeeksamen. Kom fra Maribo i 1899.

Andrea Elfrida Meyland Larsen. 1900–1905. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Anna Vognsen. 1900–1904. Gymnastiklærerinde. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Hedevig Beyer. 1901–1903. Født den 12/3 1880 i Sct. Knuds sogn, Odense. Datter af handskemager Louis Wilhelm Theodor Beyer og Dorthea Elise Kirstine Jensen. Gift med lærer C. Juul. Odense sem. 1901. Lærerinde ved Vedbæk kommuneskole 1903–1906 og ved Vestre skole i Odense 1906–1940. Død i Odense den 11/7 1944.

Bertha Emilie Hellesen. 1901–1907. Timelærerinde. Født den 14/12 1870 i Roskilde. Datter af købmand, sparekassedirektør Carl Müller og Marie Emilie Rasmussen. Gift med realskolebestyrer Lauritz Henrik August Hellesen. Underviste i skrivning og tegning. Ueksamineret.

Marcus Volder Rasmussen. 1902. Født den 19/10 1859 i Tranekær. Søn af skrædder R. N. Rasmussen og Marie Kristine Volder. Skårup sem. 1879. (Meget duelig.) Lærer ved realskolen i Kellerup 1879.

Jens Christian Ahrentecht. 1902–1906. Født den 16/1 1872 i Aså. Død den 9/6 1926 i Oue. Søn af lærer Poul Christensen og Bernh. Kaufeldt. Gift den 20/7 1902 i Holmens kirke med Agnes Olive Constance Johansen, f. 19/1 1873. Navneforandring til Ahrentecht den 19/5 1900. Cand.teol. 1898. Lærer ved private skoler og huslærer i Vejen 1898–1900. Præsteviet medhjælper ved Budolfi kirke i Ålborg 1906–1909. Sognepræst i Skæve 1909–1917 og i Oue-Volsgård 1917–1926.

Astrid Elisabeth Larsen. 1902–1912. Født den 11/11 1882 i Helletofte, Bøstrup sogn. Død på Rudkøbing sygehus 4/6 1915. Datter af partikulier Christian Petersen Larsen og Anna Elisabeth Kruhøffer. Al. forberedelseseksamen. Underviste i håndarbejde. Var forlovet med købmand Rhein-Knudsen, døde af tuberkulose.

Helge von Holstein. 1903–1912. Født den 7/4 1850 i Køge. Død den 9/3 1922 på Frederiksberg. Søn af kateket Valdemar von Holstein og Henriette Vilhelmine Tack. Exam. jur. 1872. (Ej ubekvem.) Translatør 1879. Sproglærer i København.

Axel Thorvald Gregersen. 1905–1906. Født den 6/2 1884 i Tranekær. Søn af gårdejer Jørgen Gregersen og Kirstine Jørgensen. Gift med Kristine Mortensen, f. 8/5 1886 i Framlev sogn. Skårup sem. 1905. Andenlærer ved Tårup skole 1906–1909 og i Lundtofte 1909–1912. Førstelærer ved Kregme skole 1912–. Sognerådsmedlem i Kregme-Vinderød kommune 1925–1929.

Lauritz Frederik Larsen. 1906–1912. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Christine Marie Harder. 1906–1910. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Anders Møller-Madsen. 1906–1907. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Lawrids Gjaldbæk. 1907–1908. Født den 17/11 1885 i Ulfborg. Død den 27/3 1974 i Ringkøbing. Søn af lærer J. P. Gjaldbæk og Birthe Marie Jensen. Gift med Birthe Marie Schrøder, f. 1889 i Ålestrup, d. 1917 på Vejlelfjord sanatorium. Vordingborg sem. 1907. Lærer ved Skals skole 1908–1910 og ved Knudstrup skole 1911–1915. Førstelærer ved Ø. Tim skole 1915–1955. Startede det store amatør-orkester i Ringkøbing.

Rasmus Emil Andersen. 1909–1912. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.



Realisterne 1912. Bageste r.f.v. Hans Mortensen (senere lærer i Skråbelev), Jens Skov, Julius Heide, Hans Christensen, Charles Larsen (senere driftsbestyrer ved Langelandsbanen). Midterste r.f.v. Frederik Madsen (senere redaktør af Langelands Socialdemokrat), Johan Lange, Henrik Nielsen, Knud Rasmussen. Forreste r.f.v. Poula Bendix Hansen, Emma Henriksen, Jenny Nielsen, Hedvig Lund (senere musiklærerinde og organist).

Jenny Katrine Lyngbjerg. 1910–1913. Født den 9/10 1887 i Rønne. Død den 7/1 1957. Datter af malermester Lauritz M. Pedersen og Laurentia Matea Kofoed. Nexø sem. 1909. Lærerinde ved Svaneke Borger- og Realskole 1913–1953. Kasserer og sekretær i Den konservative Vælgerforening 1925, repræsentant for Kvindernes Fredsliga 1931, kasserer i Kristelig Lytterforening 1932.

Henriette Anthonia Winther Sølling. 1911–1912. Født den 7/5 1894 i Rudkøbing. Død den 3/11 1978 i København. Datter af købmand Hans Carl Sager Sølling og Anna Cathrine Caroline Winther. Faglærer i matematik på Falkonergårdens Gymnasium 1918–1951.

Folmer Lindholm. 1911–1912. Født den 1/4 1885 i København. Søn af døvstummelærer L. V. Lindholm. Gift 7/5 1914 med Inger Marie Skjoldborg. Cand.mag. 1911. (2. karakter.) Lærer ved Maribo private Realskole 1912–1914, ejer af samme 1914–1919. Lærer ved Københavns kommunale skolevæsen 1920–1922 og ved Skolen på Forchammersvej 1922–. Har skrevet »Smaa Biografier for Ungdommen«. Lærer ved Købmandsskolen.

Carl Magnus Johansen. 1911–1913. Født den 16/5 1887 i Åtte, Føvling. Søn af nattevagt Johan Peder Johansen og Louise Dorthea Lauritsen. Død den 21/4 1949 i Holstebro. Gift 3/8 1917 med Gertrud Kristensen, f. 6/9 1889 i Dalby ved Odense, d. 15/5 1930 i Holstebro. Ribe sem. 1908. Lærer ved Hals Realskole 1908, ved Brønderslev private Realskole 1909–1911, ved Struer Realskole 1/1 1914–31/10 1914 og ved Holstebro kommunale Mellem- og Realskole 1/11 1914–21/4 1949.

Karen Marie Christiansen. 1912–1913. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Lauritz Emil Valdemar Lauritzen. 1912–1913. Vikar. Se under Rudkøbing kommuneskole.



POGESKOLEHOLDERE OG PRIVATE SKOLEHOLDERE:

Johan Lambert Lode. Skolemester. Begravet i Rudkøbing 3/4 1755. Gav i 1751 pant i sin tre fags våning i Vinkælder-gade.

Marcus Brodersen. Skolemester. O. 1760. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.

Christian Oldenburg. Parykmager og skoleholder. Født o. 1720 i Tyskland. Begravet i Rudkøbing 14/10 1797. Gift 23/5 1769 med Magdalene Grundall. Fik borgerskab som parykmager i Rudkøbing i 1762. Det gav ikke noget godt levede, da parykker var ved at gå af mode, og han gav sig derfor til at holde skole, skønt hans kundskaber i regning var meget små. Han kunne for eks. kun lægge sammen og trække fra. Hans bibelkundskab var derimod stor, og han lærte sine elever at tale tysk ved at oversætte den tyske bibel. Hans kone, Magdalene, lærte børnene læsning, skrivning og katekismus. Blandt Oldenburgs elever var apoteker Ørstedes to opvakte sønner, Hans Christian og Anders Sandøe, og da de viste stor fremgang, var der også andre forældre, der satte deres børn i skole hos ham.

Johan Christopher Paap. Bedemand, kobbersmed og skoleholder. Født o. 1736. Begravet 31/10 1806 i Rudkøbing. Gift med Birthe Pedersdatter.

Niels Haundrup. Skoleholder, senere postmester i Rudkøbing. Født 1735. Begravet 21/9 1808 i Rudkøbing. Gift med Kirstine Schrøder. Postmester 1786–1808. Drev pogeskole før han blev postmester.

Svane. Toldbetjent og skoleholder. Boede i toldboden i Rue. Den senere folketingsmand I. A. Hansen, der som 5-årig kom i skole hos Svane omkring 1811, fortæller: »Vi var kun 4 Disciple her, og Svanes gule Skægs Knæbukser og Madam Svanes Frokost, bestaaende af tørt Rugbrød, der var skaaret i smaa Terninger og oplødt i en stor Spølkumme Thevand, er alt, hvad jeg erindrer fra Rue-Toldbod.«

Laurus Muus Lassen. Værtshusholder og skoleholder. Født o. 1748. Død i Rudkøbing 6/3 1821. Gift med Anne Margrethe Hyphoff. Boede i Østergade. Far til den senere enkemadam Anna Jacobine Schmidt.

Jens Hellesen. Skoleholder. Født o. 1769. Død 27/10 1832 i Rudkøbing. I. A. Hansen fortæller om sin skolegang hos ham: »Nu gik jeg over i Byens eneste egentlige Skole, der holdtes af en gammel Pebersvend, hvis Navn var Jens Hellesen. Han var sig selv nok og udførte selv hele

Husets Gerning, lige indtil den nødvendige Vask. Foruden sit Skolehold drev han en anden Forretning samtidig dermed. Han sad Dag efter Dag og Aar efter Aar og vandt Tvist for Væverne. Hans Garnvinde var skruet fast paa et stort gammelt Egebord med massive Ben, saa svært, at der skulde flere Menneskers forenede Kræfter til at flytte det. Her sad han under hele Skoletiden og *vandt* og *vandt* det ene Nøgle efter det andet, til samme Tid, som han styrede nogle og tyve Børn med sin kraftige Stemme, og naar dette ikke slog til, saa havde han en lille Hasselkæp, men kunde den endnu ikke skaffe Lydighed, saa blev vedkommende Synder enten bundet fast til et af de massive Bordben, eller stillet op inden for Døren med en stor Tørv under Armen til Spot, Skam og Skændsel for enhver, der kom for at hente det vundne Tvist, eller for at bringe, hvad der skulle vindes. Da alle Børnene skulde lære deres Lektier i Skolen, og dette skete ved at de læste over paa dem med høj og lydelig Stemme, saa fulgte deraf en overordentlig Larm i de første Timer, indtil Skolemesteren begyndte at høre Lektier, thi da maatte der være stille. Hver enkelt maatte da En for En staa hen ved hans Side og læse op, hvad der var ham foresat. Bag ved fandtes en Dør ind til et lille Værelse med Lergulv, bestrøet med hvidt Sand.«

Johan Friederich Kanneworff. Huslærer hos købmand Hans Hendrik Bay i Østergade 24. Født o. 1764. Død i Rudkøbing 9/1 1837. Cand.teol. Ugift. Stiftede det første lejebibliotek i Rudkøbing.

Marie Elisabeth Møller. Døbt 11/12 1803 i Sørup på Fyn. Død 29/11 1889 i Rudkøbing. Datter af Hans Møller og Dorthea Zachariasdatter. Søster til godsejer Møller på Skovsgård. I kirkebogen omtales hun som »forhenværende Lærerinde for Smaabørn i Rudkøbing«.

Terman Lassen. Tobaksfabrikant og skoleholder. Født o. 1780. Boede i 1834 i Brogade.

Søren Christian Winding. Født i København o. 1803. Død i Rudkøbing den 6/5 1881. Gift med Maria Henrikke Larsen, der døde 16/7 1882. Toldbetjent og gymnastiklærer. Langelands Avis skriver den 19/9 1853: Gymnastiklærer Winding afholdt 16/9 Eksamen over sine Elever, Skoledrengene. Eksamen formede sig som en lille Militærmanøvre med forskellige militære Evolutioner, Gymnastik, Fægtning, Hugning m.m. Efter endt Opvisning marcheredes med Musik til Torvet.

Madam Rask. I en indberetning om skolevæsenet i Rudkøbing omtales Madam Raskens Skole for Smaabørn, der det år (1841) havde 27 elever.

Wildenvadt. Samme indberetning om skolevæsenet i Rudkøbing fra 1841 oplyser, at Wildenvadt har lige åbnet en skole for småbørn. Den har 16 elever. Hans kone hjælper til.

Nielsine Nielsdatter Frederiksen. Født den 11/2 1815 i Rudkøbing. Død den 31/1 1896 i Rudkøbing. Datter af murermester Niels Frederiksen og Margrethe Pedersdatter Bay. Drev privat pøgeskole, men flettede også stråhatte.

Christiane Stockmann søger i Langelands Avis den 12/3 1864 efter elever.

Mathilde Christensen Thomsen. Født 26/1 1852 i Rudkøbing. Død s.s. den 16/11 1907. Datter af snedkermester Jørgen Madsen Thomsen og Ane Cathrine Jensen. Ugift. Havde husflidsskole i Østergade 45.

Marie Sophie Møller, født i Rudkøbing den 24/11 1841, *Anine Hansine Møller,* født i Rudkøbing den 24/1 1846, og *Augusta Sophie Møller,* født s.s. 23/8 1849, var alle døtre af skipper Niels Christian Møller. Jomfruerne Møller drev i mange år en pøgeskole nede i det gamle skoleholderhus, Vinkældergade 12, hvor de også samtidig havde røgeri. Endnu så sent som år 1900 kom bønderne kørende ind til jomfruerne Møller med deres skinker og pølser til røgning. Skolestuen var på 1. sal. Det fortælles, at når et barn ikke var artigt, blev det anbragt på trappestenen uden for huset med en tørv under hver arm, men hvis det skulle belønnes, fik det lov til at komme ud og lege med jomfruernes gris.

Martine Eduardine Sophie Hein. Født den 9/4 1841 i Tranekær. Havde pøgeskole på Reberbanen.

Julie Lund, født den 6/7 1840 i Rudkøbing, og *Camilla Cordelia Lund,* født den 22/2 1843 i Rudkøbing, var døtre af rebslagermester Jens Peder Lund og Hanne Kirstine Rasmusdatter. De havde pøgeskole på deres bopæl i Nørregade 37, men derudover syede og vaskede de stråhatte.

Adeline Hansen. Født den 21/3 1836 i Rudkøbing. Død den 18/3 1900. Datter af købmand Niels Peter Nielsen og hustru Susanne Frederiksen. Gift den 21/3 1855 med købmand Claus Stage Hansen, der døde i 1863. Ølandenes Dagblad skriver i hendes nekrolog, at »tante Ade-

line«, som hun kaldtes, i en årrække havde skole for småbørn, og at hun havde givet en mængde rudkøbingensere de første begyndelsesgrunde. Hun var en fin og nobel personlighed.

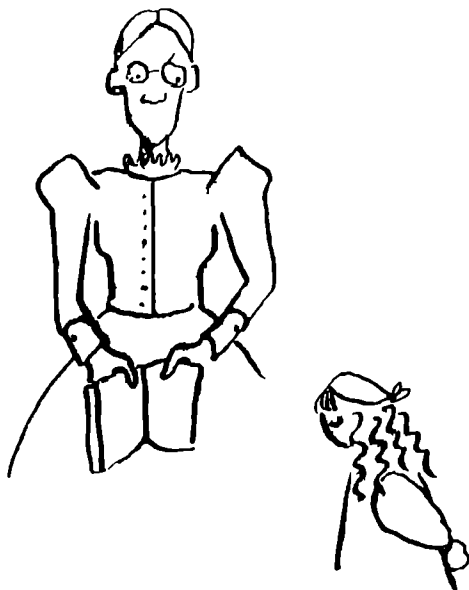
Anne Marie Mathilde Jensen. Født 25/7 1858 i København. Faderen toldbetjent. Enke efter skipper Rasmus Jensen, der druknede i Den engelske Kanal i 1892. Boede Nørrebro 55. Hun døde i Rudkøbing 1909.

Anna M. E. Honum, født den 1/11 1825 i Svendborg, og *Julie C. Hansen*, født den 27/8 1835 i Svendborg, havde pogeskole i Nørregade nr. 14.

Madam Holm drev iflg. Jens Christian Bay pogeskole i slutningen af 1800-tallet.

Amanda Marie Frantziska Christensen, født 28/3 1873 i Rudkøbing, og *Augusta Louise Andrea Christensen*, født den 7/7 1871, var døtre af snedker Andreas Christensen og Hanne Marie Larsen og havde pogeskole i Ramsherred 59.

Signe Rasmusen, født den 22/4 1875, havde pogeskole i Østergade nr. 26.



RUDKØBING ASYL FOR SMAABØRN

Asylet blev oprettet i 1867 af borgmester Sager, og indtil 1884 drev han det for egen regning. Det begyndte med 30 børn i alderen 3½ til 8 år, men senere steg børnetallet en del. Det havde til huse i ejendommen Ramsherred 66. Børnene var under opsyn af en kone og en lærerinde eller asylmoder, der underviste dem i læsning, strikning og syning m.m.

I 1883 meddelte Sager, at han ville skænke den nuværende Ørstedspark, der dengang var hans have og mark, til byen, hvis denne ville forpligte sig til at holde asylet i gang i al fremtid. Byen modtog året efter gaven – uden større begejstring – og asylet blev derfor byens første børnehaven – men med et strøg af pøgeskole over sig, idet de ældste børn lærte alfabetet og stavning.

Asylet blev lukket i 1974. De kommunale børnehaver og skolens børnehaveklasser havde efterhånden overtaget dets rolle. Af asylmødre har man kendskab til

Hanne Lund.

Jenny Pouline Hansen. –1953. Født den 27/2 1886 i Rudkøbing. Død den 30/5 1969 i Rudkøbing. Datter af murer Erik Skou og Christine Christiansen. Gift med vognmand Niels Christian Hansen.

Else Jensen. 1953–1970. Født den 21/7 1914 i Hauerslev. Plejedatter af mælkehandler Axel Hvide Rasmussen og hustru Carla.

Ruth Jensen. 1970–1974. Født den 9/6 1946 i Rudkøbing. Datter af Gudrun og Peter Godtfredsen. Gift med Kurt Ove Jensen.



Hov centralskole.

HOV CENTRALSKOLE

Hov centralskoles bygninger er for de flestes vedkommende opført i 1955/56, selve skolen blev officielt indviet den 10. oktober 1956, og den blev ved den lejlighed fremhævet som et meget avanceret byggeri. Folke Olsen fra Svendborg var projektets arkitekt. De ny bygninger rummede bl.a. 5 klasseværelser, sløjdløkkale, skolekøkken og gymnastiksal med 2 omklædningsrum. Man bibeholdt den gamle skolebygning fra 1908, der indgik i den ny centralskole med et klasseværelse, i det andet rum blev der et par år efter indrettet bibliotek. I slutningen af 1960'erne blev der bygget et par pavilloner, og i 1974 blev skolekøkkenet nedlagt og ombygget til børnehaveklasse.

På grund af det faldende børnetal i Tranekær kommune har skolens eksistens flere gange været truet. Allerede i 1963 var der forslag fremme om at sælge skolen til andet formål, men et flertal i det daværende sogneråd gik imod, og sagen blev henlagt. I 1988 ønskede et flertal i Tranekær kommunalbestyrelse at nedlægge Hov skole, men en folkeafstemning om sagen gik kommunalbestyrelsen imod, så skolen foreløbig blev reddet.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Harald Tobias Christensen. 1931–1957. Født den 26/2 1894 i Gadbjerg

ved Vejle. Søn af Jørgen Andersen og Karen Christensen. Gift den 10/8 1921 med Margrethe Mary Petersen, f. 4/2 1898 i København. Silkeborg sem. 1920. Lærer på »Hjemly« fri- og efterskole 1920. Konstitueret andenlærer i Vojens 1921–1923. Lærer i Botofte 1923–1931.

Flemming Jørgen Emil Mortensen. 1957–1961. Født den 8/3 1927 i Odense. Søn af socialinspektør Johannes Mortensen. Død i København i november 1982. Gift med sygeplejerske Elise Toft Bendtsen, f. 8/7 1929 i Glumsø. Lærer i København –1957. Lærer på Marievangsskolen i Landsgrav ved Slagelse 1963. Senere pressesekretær ved Det kongelige Teater og for Foreningen Norden.

Niels Kristian Larsen. 1962–1963. Født den 11/7 1925 i Melby sogn, Sønder sø kommune. Lærer i Fredericia 1963–1970 og i Abenrå kommune 1970–.

Per Ramsing. 1964–1972. Født den 24/11 1932 i København. Søn af anlægsgartner Emil Ramsing og Gudrun Frederiksen. Gift med Inge Frimer Larsen. Københavns Aftensem. 1958. Lærer ved Den Classenske Legatskole 1958–1963. Førstelærer ved Hov skole 1/1 1964–31/12 1969, derefter skoleinspektør. Skoleinspektør ved Bjergmarkskolen i Holbæk 1972–1987. Viceskoledirektør i Holbæk 1987–.

Knud Erik Ipsen. 1/1 1973–31/7 1979. Født den 10/1 1942 i Årsballe, Klemensker. Søn af avlsbruger Ejnar Ipsen og Maja Lausen. Gift med lærer Jette Grønbek. Haslev sem. 1964. Lærer i Greve 1966–31/12 1972. Lærer ved Nr. Broby skole 1/8 1979.

Søren Pedersen. 1/8 1979–. Født den 5/6 1929 i Øster Brønderslev. Søn af landm. Carl Pedersen og Ane Marie Dorthea Nielsen. Gift med lærer Birgit Christiansen. Holbæk sem. 1967. Lærer i Maribo 1967–1979. Børn: 1) Karin Lisbeth, f. 18/9 1968, 2) Lis Bodil, f. 18/5 1970.

LÆRERE:

Niels Holm Jacobsen. 1/8 1955–31/7 1957. Aspirant. Født 1/1 1926 i Nørre Saltum. Søn af gårdejer Thorkild Peter Jacobsen og Noline Holm. Gift med sygeplejerske Anna Margrethe Rasmussen. Skaarup sem. 1955. Lærer ved Årslev skole i Hjordkær kommune 1957–31/7 1960. Lærer ved Klipleve skole 1/8 1960–31/7 1987. Afsked med pension 31/7 1987. Børn 1.) Bo f. 12/1 1954. 2) Ax Ellen f. 28/7 1956. 3) Sys Annemi f. 1/12 1964.

Inge Toftelund Madsen. 1/8 1957–31/7 1963. Født 7/10 1934 i Tryggevlev skole. Datter af førstelærer Niels Ermose og Sigrid Toftelund Hansen. Gift med lærer Poul Erling Madsen. Odense sem. 1957. Lærer ved Gelsted skole 1/8 1963–. Børn: 1.) Troels f. 6/3 1960. 2.) Niels f. 15/10 1961. 3.) Jens f. 7/1 1964.

Poul Erling Madsen. 1/8 1957–31/7 1963. Født 19/1 1929 i Køng, Højrup sogn. Søn af købmand Jens Madsen og Marie Eriksen. Gift med lærer Inge Toftelund Ermose. Skaarup sem. 1950. Lærer i Odense 1951–1957. Lærer ved Gelsted skole 1/8 1963–1971. Forskellige deltidstillinger i det private erhvervsliv 1971–. Børn: Se foregående.

Anne Bardram Andersen. Juni 1958–31/10 1959. Aspirant. Født 27/10 1936 i Bogense. Datter af skibsfører Theodor Andersen og Ellen Bardram. Gift med lærer Børge Steen Hansen. Dreslette skole. Skaarup sem. 1958. Lærer ved Dreslette skole 1/11 1959–. Børn: 1.) Nils f. 25/4 1961. 2.) Mette f. 7/4 1966. 3.) Line f. 8/3 1972. 4.) Karen f. 22/12 1975.

Sigrid Signe Keinicke. 1/1 1958–31/3 1958. Vikar. Født 20/2 1934 i Søndersted. Datter af lærer Christen Keinicke og Sara Christensen. Se under Snøde centralskole.

Eli Erenbjerg. 1/5 1960–31/12 1967. Født den 8/9 1929 i Ringe. Datter af landmand Alfred Røgild og Anna Kristine Petersen. Gift den 25/7 1954 med lærer Hans Ejler Erenbjerg. Esbjerg Aftenseminarium 1959. Lærer ved Købelev Centralskole 1/1 1968–. Børn; 1.) Torsten, f. den 27/10 1954. 2.) Anne, f. den 16/12 1955. 3.) Helle, f. den 29/1 1961.

Hans Ejler Erenbjerg. 1/7 1960–31/12 1967. Født den 1/3 1931 i Rise på Ærø. Søn af lærer Peter Jacobsen Erenbjerg og Olga Madsen. Gift den 25/7 1954 med lærer Eli Røgild. Esbjerg Aftenseminarium 1960. Førstelærer ved Købelev Centralskole 1/1 1968–31/12 1971. Skoleinspektør ved Købelev Centralskole 1/1 1972–. Folketingsmand for Socialdemokratiet september 1971 til december 1973 samt fra 1977–1987. Børn: se foregående.

Birte Andersen. 1963–1966. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Tove Birgit Larsen. 1/6 1966–. Født den 6/8 1931 i Sct Annæ sogn København. Datter af stationsforstander Erling Aage Valdemar Nielsen

og Erika Hansen. Gift med kunstmaler Henry Larsen. N. Zahles sem. 1953. Lærer i Gentofte 1953–1956 og i Sandved 1956–1966. Børn: 1.) Mikkel f. den 21/10 1955. 2.) Hanne f. den 9/1 1958. 3.) Karen f. den 20/1 1960. 4.) Lars Peter f. den 23/12 1963. 5.) Mads f. den 2/5 1974.

Hanne Skovgaard Ringsted. 1966–31/12 1967. Født den 1/3 1938 i Odder. Datter af købmand Ove Johannes Møller og Sigrid Skovgaard. Gift med lærer Poul Ole Ringsted. Blågård sem. 1966. Lærer ved Merveede Centralskole 1/1 1968–31/7 1969. Lærer på Grønland 1/8 1969–31/7 1981. Årskursus i Århus 1/8 1981–31/7 1982. Lærer på Den grønlandske Kostskole Almindingen 1/8 1982–31/7 1984. Kostinspektør og lærer på Nr. Åby Kost- og Realskole 1/8 1984–. Børn: 1.) Mette f. den 16/10 1962. 2.) Thomas f. den 17/4 1968. 3.) Nikolaj f. den 10/5 1973.

Poul Ole Ringsted. 1966–31/12 1967. Født den 27/9 1937 på Frederiksberg. Søn af maskinmester Arnold Ringsted og Hildur Jensen. Gift med lærer Hanne Skovgård Møller. Blågård sem. 1966. Lærer ved Merveede Centralskole 1/1 1968–31/7 1969. Lærer på Grønland 1/8 1969–31/7 1981. Årskursus i Århus 1/8 1981–31/7 1982. Lærer på den grønlandske Kostskole Almindingen 1/8 1982–31/7 1984. Kostinspektør og lærer på Nr. Åby Kost- og Realskole 1/8 1984–. Børn: Se foranstående.

Valborg Sørensen. 1967–. Født den 25/9 1933 i Dreslette sogn. Datter af Niels Svenningsen og Laura Hansen. Gift med buschauffør Anton Kroløkke Sørensen. Odense sem. 1960. Lærer ved Snøde-Stoense Centralskole 1961–1967. Børn: 1.) Anne, f. 1959. 2.) Lise f. 1962. 3.) Karen f. 1967.

Bibi Bechmann. 1968–1981. Født den 15/3 1945 i Fåborg. Datter af landinspektør i Svendborg Søren Tind-Christensen og Marie Hvenegaard. Gift 1. gang med lærer Niels Jørgen Bechmann. (Ægteskabet opløst.) Gift 2. gang med pelsdyravler Claus Elmelund Nielsen. Marselisborg sem. 1968. Talepædagog i Svendborg 1981–1982. Tale- og hørekonsulent på Langeland 1/11 1982–. Børn: 1.) Nis, f. den 25/6 1967. 2.) Liv, f. den 1/8 1970. 3.) Mik, f. 14/12 1974. 4.) Ras, f. 20/3 1983.

Niels Jørgen Bechmann. 1968–1973. Født den 5/5 1938 i Esbjerg. Søn af indremissionær Rudolf Bechmann og Sigrid Cecilie. Gift 1. gang med Bibi Tind-Christensen. (Ægteskabet opløst.) Marselisborg sem.

1968. Viceinspektør på Skovparkskolen i Nyborg 1973–1979. Ledende skoleinspekter i Jelling 1979–. Børn: 3. Se foranstående.

Jannik Mai. 1968–1972. Født den 26/12 1944 i København. Søn af værkmester Bent Mai og Irma Nielsen. Gift med timelærer Winnie Ekstrøm Jacobsen. Jonstrup. sem. 1967. Seminarielærer 1972–. Børn: 1.) Jeanette, f. den 16/1 1968. 2.) Fini, f. den 21/10 1971. 3.) Louise, f. den 14/1 1973.

Poul Bachmann Madsen. 1/8 1968–31/7 1971. Født den 23/1 1939 i Århus. Søn af Otto Julius Madsen og Marna Katrine Bachmann. Gift med tale- og hørepædagog Karen Margrethe Stochmarr. Marselisborg sem. 1968. Lærer ved Ballerup kommunale skolevæsen 1/8 1971–31/12 1976. Skoleinspektør i Øsløs, Thisted kommune, 1/1 1977–28/2 1981. Skoleinspektør i Vandel 1/3 1981–. Cand.pæd. i dansk 1975.

Klara Kristine Hansen. 1/8 1969–. Født den 20/2 1945 i Kvong, Vester Horne herred, Ribe amt. Datter af Alfred Kristensen og Magna Kristensen. Gift med Ingolf Palle Normann Hansen. Gedved sem. 1969.

Winnie Mai. 1969–1973. Timelærer. Født den 28/1 1945 i København. Datter af maskinchef Svend Jacobsen og Else Hansen. Gift med lærer Jannik Mai. Eksamen fra Direktriceskolen i København. Beskæftiget i det private erhvervsliv 1973–.

Inge Kjær Gaaseris. 1970–1978. Faglærer. Født den 21/5 1935 i Hou. Datter af landmand Laurids Kjær og Wanda Olsen. Gift med skovarbejder Aage Gaaseris. (Ægteskabet opløst.) Forskellige kurser i gymnastik på Ollerup Gymnastikskole. Faglærer på Tullebølle skole 1965–1969 og på Snøde skole 1969–1978. Selvstændig landmand 1978–.

Preben Harkamp. 1/4 1971–10/10 1972. Født 1/3 1938 i Sct. Marcus sogn, Frederiksberg. Gift med Jytte Andreasen.

Finn Lauring. 1/8 1971–. Født 6/8 1937 i Odense. Søn af gartner Gudmund Lauring og Edith Falkenstrøm Jensen. Gift med sygeplejerske Jytte Bahr. Esbjerg sem. 1971. Tillidsrepræsentant og sikkerhedsrepræsentant på Hou skole. Medlem af Danmarks Lærerforenings kredsstyrelse. Siden 1982 medlem af kommunalbestyrelsen i Tranekær kommune.

Else Hansen. 1972–1977. Faglærer. Se under Bøstrup skole.

Ola Tim Skarvø. 1972–1980. Født den 27/11 1938 i Silkeborg. Søn af Albert Boye Mattesen og Olga Nielsen. Gift med frisør Lise Luxhøj Mølgaard. Hellerup sem. 1970. Lærer ved Den lille skole på Lindholmsvej i Brønshøj 1970–1972, ved Svendborg Friskole 1980–1981, ved Svendborg kommunale skolevæsen 1981–.

Poul Steen Rasmussen. 1973–1974. Vikar. Født den 14/6 1950 i Århus. Søn af ingeniør Johannes Frede Rasmussen og Ellen Alexandra Ruth Mikkelsen. Gift med lærer Åse Knude Rasmussen. Jelling sem. 1973. Vikar ved Snøde skole 1973–1974. Lærer ved Langmarksskolen i Horsens 1/8 1974–.

Åse Knude Rasmussen. 1/2 1973–31/7 1974. Vikar. Født den 5/1 1950 i Sønderborg. Datter af viceinspektør Axel Knude og Edel Kirkedal Nielsen. Gift med lærer Poul Sten Rasmussen. Jelling sem. 1973. Lærer ved Thorsted skole i Horsens 1/8 1974–.

Hans Werner Marxen. 1974–1975. Født 16/8 1936 i Stenfeld, Angel, Sydslesvig. Søn af gdr. Heinrich Marxen og Dora Kirst. Gift 1. gang med lærer Bente Raahauge. (Død 1974) 2. gang med sygeplejerske Dorrit Leimand. Ribe sem. 1961. Lærer i Kegnæs 1961–1962, i Gørding 1962–1966, ved Grindsted Kost- og Realskole 1966–1967, i Nykær 1967–1974, i Frederiksstad, Sydslesvig 1975–1984. Sognepræst i Holeby 1/5 1984.

Marianne Kjær. 1/8 1974–31/7 1975. Årsvikar. Født den 29/6 1946 i København. Datter af professor Anders Kjær og Inger Søndergaard Jensen. Zahles sem. 1971. Lærer ved åndsvageforsorgen i Svendborg 1971, på ordblindeinstituttet i Hellerup 1972, ved Stilling skole 1/11 1972–31/7 1973, ved Århus tekniske skole 1/8 1975–31/3 1977. Journalist (free lance) 1/4 1977–.

Maja Knudsen Kristensen. 1/8 1975–. Født 12/10 1951 i Ellested. Datter af Ernst O. L. Knudsen og Inger Augustinussen. Gift med lærer cand.phil. Knud Kristensen. Skaarup sem. 1975.

Bente Merete Carlsen. 1976–1978. Timelærer. Se Snøde Centralskole.

Gay Markan Christensen. 1/8 1978–31/7 1979. Født 21/4 1950 i Vor Frelsers sogn, Amager. Søn af billedhugger Markan Christensen og Hanna Wass. Gift med sygeplejerske Ulla Fosholt. Lærereksamen: Københavns Dag- og Aftenseminarium 1977. Vikar på Ellebjergsskolen i København 1977–1978. Lærer ved samme skole 1/8 1979–.

Kirsten Stampe Hjorth. 1/8 1979–. Født 24/6 1946 i Grindsted. Datter af civiling. Karl Johan Stampe Villadsen og farmaceut Grete Oppen Franck. Gift med konstruktør John Erling Hjort. Århus sem. 1975. Lærer ved Parkvejens skole i Odder 1975–1977, ved Prinsesse Margrethe Skolen i Upernavik, Grønland, 1977–1979.

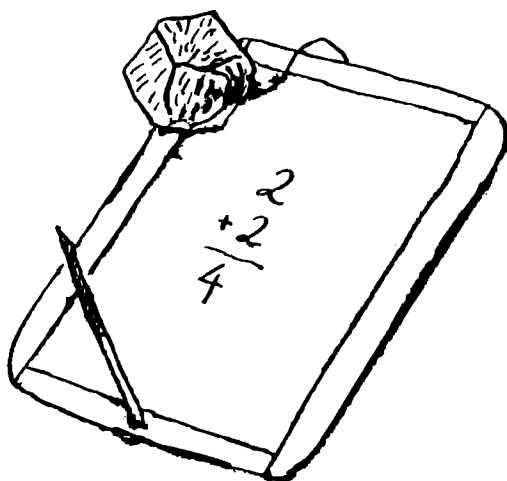
Peter Winther Carlsen. 1/8 1981–1987. Født 7/5 1957 i Søborg. Søn af Gunnar Carlsen og Asta Pedersen. Ranum sem. 1981. Lærer ved Brovst skole 1/8 1987–.

Karen Lisbeth Højen Steen. 1/8 1982–31/7 1987. Født 8/3 1958 i Tirstrup. Datter af kørelærer Gerhard Højen og Marie Kristiane Thorup. Skaarup sem. 1982. Timelærer ved Rudkøbing kommunale skolevæsen 1/8 1987.

Leivur Heini a' Trødni. 1/8 1987–1988. Timelærer. Født 4/6 1949 i Torshavn. Se videre under Kassebølle friskole.

Annelise Karin Jensen. 1/8 1988–. Født 2/6 1936 i Flensborg. Datter af murer Ludwig Jessen og Elisabeth Peters. Gift med tek. tegner Kenneth Jensen. (Ægteskabet opløst). Herning sem. 1983. Arsvikar ved Herning kommunale skolevæsen 1983–1984. Lærer ved Sund skole, Herning 1984–31/3 1988.

Dorthe Møller. 1/8 1988–. Timelærer. Født 6/3 1963 på Bogø, Lindelse sogn. Datter af landm. Henning Møller og Birgit Esbensen. Skaarup sem. 1988.





Snøde centralskole.

SNØDE CENTRALSKOLE

Snøde centralskole bærer ret tydeligt præg af at være blevet bygget i flere omgange, selv om det endelige resultat egentlig ikke virker uharmonisk. Dens oprindelige kerne går tilbage til 1955, hvor man dengang i april måned tog en skole i brug, der bestod af 7 klasseværelser, en sløjdsal, et husholdningslokale, et lægeværelse, en gymnastiksal og en aula.

Den første af de nuværende barakbygninger kom til i 1967, og den anden fulgte et par år efter. I 1970'erne er den ene fløj forlænget betragteligt mod nord, og der er føjet et kontor til med indgang fra aulaen. Ligeledes er der blevet indrettet bibliotek.

Snøde centralskole har i en årrække fungeret som overbygning for de øvrige skoler i Tranekær kommune, idet alle klasser fra 8. og opefter har til huse her.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Svend Erik Knudsen. 1955–1974. Født 9/3 1909 i Vamdrup. Søn af frisør Rudolph Knudsen og Emma, f. Christensen. Gift med Rigmor Søe, f. 10/1 1912. Tønder sem. 1931. Vikar i Skive 1931. Vinterlærer i Lyhne 1932. Vikar på Vamdrup private Realskole 1933. Lærer ved Bastrup skole 1934–1941, førstelærer s.s. 1941–1953 og ved Snødestoense skole 1953–1962. Skoleinspektør ved Snøde Centralskole

1962–1970. Ledende skoleinspektør s.s. 1970–1974. Forstander for præliminærkursus på Snøde Centralskole fra 1962. I 5 år formand for Langelands lærerkreds.

Finn Bjerregaard Olsen. 1974–. Født 26/5 1936 i Horsens. Søn af bogholder Olaf Olsen og Lillian Jensen. Gift med laborant Margit Nielsen, f. 9/12 1945 i Christianshede. Jelling sem. 1957. Lærer i Brande 1957–1966. Førstelærer i Hundborg 1966–1974. Ledende skoleinspektør i Snøde 1974–. Børn: 1) Jane, f. 21/9 1974, 2) Dorte, f. 20/3 1967.

VICESKOLEINSPEKTØRER:

Anders Richardt Andersen. 1972–1986. Født 11/9 1923 i Øster Bording ved Silkeborg. Søn af tømrer Søren Andersen og Ane Kirstine Johanne Brink. Gift med lærer Ellen Rasmussen, f. 5/1 1926 i Revninge. Winthers sem. i Silkeborg 1951. Lærer ved Vinderslev skole 1951–1952, ved Halvorsminde Ungdomsskole ved Hjørring 1952–1958, ved Moseby skole 1958–1959. Forstander på Hanherred Ungdomsskole 1959–1965. Lærer ved Bindslev Centralskole 1965–1967 og ved Snøde Centralskole 1967–1972.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Hjalte Nattestad. 1951–1964. Født 1/1 1926 i Kvalbo, Færøerne. Død 11/8 1964 på Svendborg sygehus. Søn af Niels Nattestad og Jensine Skålum Nattestad. Gift med organist Hanne Hedelund Madsen, f. 26/2 1932. Færøernes sem., Torshavn 1947. Lærer i København 1947–1949 og i Tombøl, Sønderjylland 1949–1951.

Martin Jacobsen. 1955–1963. Født 1/9 1920 i Foulum. Søn af husmand Jacob Jacobsen og Marie Pedersen. Gift med sygeplejerske Anna Elisabeth Bacher. Skårup sem. 1953. Aspirant ved Østre skole i Svendborg 1953–1955. Lærer ved Gislev Centralskole 1963–1967. Skoleinspektør ved Brahesholmskolen 1967–1981.

Jørgen Vedby Jørgensen. 1956–1959. Født 2/7 1932 i Odense. Søn af kommunalarbejder Kaj Ivar Jørgensen og Anna Mathilde Jensen. Gift med småbørnslærerinde Anni Trappehave Nielsen, f. 2/4 1935. Odense sem. 1954. Soldat 1954–1956. Cykelvikar i Odense 1956. Lærer ved Drigstrup skole 1959–.

Anni Trappehave Jørgensen. 1956–1959. Født 2/4 1935 i Højby, Fyn. Datter af vognmand Niels Peter Nielsen og Frigga Schmidt. Gift med

lærer Jørgen Vedby Jørgensen, f. 2/7 1932. Odense Forskolesem. 1956. Småbørnslærerinde ved Drigstrup skole 1959–1964. Vakancevikar s.s. i flere perioder. Medhjælper i Fa. Leo Høgh 1979–1981. Jobtilbud som beskæftigelsesvejleder i Kerteminde kommune 1983 og 1986. Barselsvikar (beskæftigelsesvejleder) i Kerteminde kommune 1987.

Karen Helene Unnerup. 1956–1984. Født 11/8 1919 i Vester Åby, Svendborg amt. Datter af fodermester Niels Caspar Nielsen og Helene Johanne Hansen. Gift 1946 med former Oluf Unnerup, f. 9/8 1920 i Fredericia. Skårup sem. 1943. Lærer ved Humble private Kost- og Realskole 1943–1944 og ved Rudkøbing kommuneskole 1944–1956. Lærerrådsformand i Snøde i 60'erne.

Sigrid Signe Keinicke. 1956–1957 og 1958–1973. Født 20/2 1934 i Søndersted. Datter af lærer Christen Keinicke og Sara Christensen. Haslev sem. 1956. Vikar ved Hov skole 1958. Lærer ved Ejstrupholm skole 1973–. Præliminær-organisteksamen i november 1987.

Johannes Peter Rasmussen. 1959–1965. Født 22/4 1929 i København. Søn af maler Søren Rasmussen og Maria Frederiksen. Gift med sygeplejerske Jette Walsøe. Frederiksberg sem. 1959. Lærer ved Davinde skole 1965–1966, ved Tingkjærskolen, Fraugde, 1966–1972, ved skolehjemmet »Rågelund«, Marslev, 1972–1973. Leder af »Krat-holmskolen«, Bellinge 1973–. Medvirkende ved oprettelsen af »Krat-holmskolen«, der er en kristen friskole.

Valborg Sørensen. 1961–1967. Se under Hov centralskole.

Aage John Heggum. 1962–1965. Født den 2/7 1929 i København. Gift med Inga Irene Andersen, f. 10/1 1941 i Ranum. Lærer i Brahetrolleborg kommune 1965–.

Asger Birman. 1965–1985. Født 6/3 1925 på Rigshospitalet i København. Død 8/11 1986 på Svendborg sygehus. Søn af Jeppe Hansen og Sofie Elisabeth, f. Hansen. Gift med Elsebeth Brandt, f. Hansen. Lærer i Vejby-Tibirke kommune 1959–1961 og ved »Dannelunde skole«, Dannemare og Gloslunde-Græshave kommune 1961–1965.

Jørgen Volmer Larsen. 1965–1969. Født 6/2 1933 i Randers. Søn af Frida Agnete Nielsen, der senere blev gift med malermester Johan Christian Larsen, som adopterede Jørgen Volmer.

Vagn Kjellberg Pedersen. 1965–1967. Født 4/7 1940 i Skjern. Søn af gårdejer A. Kjellberg Pedersen og Karen Margrethe Sørensen. Gift med

Kirsten Lindgaard, f. 2/8 1940 i Mammen. Nørre Nissum sem. 1964. Ansat ved Sudanmissionen i Afrika, ved Folkekirkenes nødhjælp og fra 1978 ved FN's universitet i Tokyo. Navneforandring 1966 til Kjellberg. Videreuddannelse i England.

Ellen Andersen. 1967–1986. Født 5/1 1926 i Revninge. Datter af gårdejer Henrik Rasmussen og Kirstine Rasmussen. Gift med viceinspektør Anders Richardt Andersen, f. 11/9 1923 i Øster Bording. Winthers sem., Silkeborg, 1952. Lærer ved Halvorsminde ungdomsskole ved Hjørring 1952–1958, ved Moseby skole 1958–1959, på Hanherred Ungdomsskole 1959–1965 og ved Bindslev Centralskole 1965–1967.

Ejnar Mogens Ellehammer Hansen. 1967–1980. Født 23/11 1934 i Vor Frue Sogn, Svendborg. Død 7/8 1982 på Sct. Georgs Hospital i Hamborg. Søn af Karl Helge Ellehammer Hansen og Anna Lydia Hansen, f. Hansen. Gift med Else Margrethe Christensen, f. 10/8 1934. Ægteskabet opløst. Odense sem. Lærer ved Østermarie skole, Bornholm 1956–1967.

Else Margrethe Ellehammer Hansen. 1967–1971. Født 10/8 1934 i Vrå. Død 1983 på Frederiksberg. Datter af Martin Christensen og Karen Marie Hansen. Gift med lærer Ejnar Mogens Ellehammer Hansen, f. 23/11 1934. Ægteskabet opløst. Odense sem. Lærer i Øster Marie 1956–1967 og i Birkerød 1971–1975.

Jens Christian Kjeldgaard Lauritzen. 1967–1975. Lærer og konsulent. Født 31/7 1937 på Frederiksberg. Søn af arkitekt Alvar Kjeldgaard Lauritzen og Gurli Else Clausen. Gift med kontorassistent Eva Bendix Rasmussen. Frederiksberg sem. 1960. Lærer ved Ballerup-Måløv kommunale skolevæsen 1960–1967. Skolekonsulent for uddannelses- og erhvervsorientering i Tranekær kommune 1970–1976. Ungdomsskoleinspektør i Tranekær kommune 1973–1976. Skolekonsulent ved Fyns Amtskommune 1975–. Deltidsansat fagkonsulent for undervisningsministeriet 1980–. Leder af Nordlangelands Ungdomsklub 1969–1976. I en periode formand for fælleslærerrådet.

Anni Printz. 1968–. Født 27/2 1945 i København. Datter af Erik Jensen og Bitten Persson. Gift med lærer Birger Printz. Holbæk sem. 1967. Lærer ved Bregninge-Bjergsted skole 1967–1968.

Paul Birger Printz. 1968–. Født i Tranebjerg på Samsø. Søn af Amalie Printz og kornmåler Tage Ditlev Madsen. Gift med lærer Anni Printz, f. Jensen. Holbæk sem. 1967. Kirkesanger ved Hov kirke siden 1980.

Inge Kjær Gaaseris. 1969–1978. Faglærer. Født 21/5 1935 i Hov. Se under Hov skole.

Anna Maria Troldborg Bauditz. 1970–1971. Født 24/4 1939 på Endelave. Datter af pastor Martin Christian Jensen Troldborg og Gudrun Jensen. Gift med lærer Christian Ferdinand Wolf Heinrich Bauditz, f. 3/9 1937. Th. Langs sem. 1962. Lærer i Skagen 1962–1965. Hjemmegående husmoder 1965–1966. Lærer ved Sølystskolen i Egå kommune 1966–1970, ved Blistrup skole 1971–1973, ved Bjørnehøjskolen i Helsingør 1973–1978, på Grønland 1978–1981, på Bjørnehøjskolen i Helsingør 1981–1985, på Grønland 1985–1987 og på Tofte skolen i Helsingør 1987–.

Christian Ferdinand Wolf Heinrich Bauditz. 1970–1971. Født 3/9 1937 i Ringkøbing. Søn af telegrafkontrollør Christian Bauditz og Johanne Petersen. Gift med lærer Anna Maria Troldborg, f. 24/4 1939. Th. Langs sem. 1962. Lærer i Skagen 1962–1965, på Sølystskolen i Egå kommune 1965–1970, ved Blistrup skole 1971–1973, ved Bjørnehøjskolen i Helsingør 1973–1978, på Grønland 1978–1981, på Bjørnehøjskolen i Helsingør 1981–1985, på Grønland 1985–1987, på Tofte skolen i Helsingør 1987–. Han er exlibriskunstner og bogudgiver på området.

Ove Jørgensen. 1971–. Født 6/11 1943 i Hvide Sande. Søn af bager Magne Jørgensen og Kristine. Herning sem. 1966. Lærer ved Vestre skole, Svendborg, 1966–1971. Ejer og driver Ørstedspavillonen i Rudkøbing.

Pia Løkke. 1971–. Født 17/10 1947 i Alle Helgens sogn, Amager. Datter af landmand Alfred Løkke og Edith Anna Mathiesen. Gift med forvalter på Egeløkke, Jørgen Nielsen. Haderslev sem. 1970. Lærer ved Vestre skole, Svendborg, 1970–1971. Formand for Danmarks Lærereforenings Langelandskreds 1985–1987.

Ellen Skallebæk. 1972–1973. Født 10/6 1938 i Nørre Onsild. Datter af landmand Christian Grøn og Johanne Andersen. Gift med ejendomsmægler Preben Skallebæk. Nørre Nissum sem. 1961. Lærer i Aulum 1961–1965, ved Holstebro kommunale skolevæsen 1965–1972 og ved Taulov skole 1973–.

Bent Poul Christiansen. 1973–. Født 1/9 1934 i Jelling. Søn af maler Viktor Christiansen og Karen Jensen. Gift med socialrådgiver Grethe Dybkær Madsen. Jelling sem. 1956. Jetpilot 1956–1959. Lærer ved Kirstine Seligmans skole i Vejle 1959–1973. Ungdomsskoleinspektør ved Nordlangelands kommunale Ungdomsskole 1976–.

Poul Sten Rasmussen. 1973–1974. Årsvikar. Født 14/6 1950 i Århus. Søn af ingeniør Johannes Frede Rasmussen og Ellen Alexandra Ruth Mikkelsen. Gift med lærer Åse Knude Rasmussen, Hov skole. Jelling sem. 1973. Årsvikar ved Hov og Snøde skoler 1973–1974. Lærer ved Langmarksskolen i Horsens 1974–.

Jette Grønbek Ipsen. 1974–1979. Født 4/8 1943 i Tåstrup. Datter af viceskoleinspektør Poul Grønbek og Margrethe Blichfeld. Gift med skoleinspektør Knud Erik Ipsen. Frederiksberg sem. 1966. Lærer i Greve 1966–1969, ved Tåstrup private Realskole 1969–1970, på Rønnevangsskolen i Tåstrup 1970–1972 og ved Nr. Broby skole, Broby, 1979–.

Karen Kusk. 1975–. Født 8/3 1951 i Ågård. Datter af Gerda og Peter Mortensen i Kolding. Gift med Jørn Erik Kusk. Jelling sem. 1975. Næstformand i lærerrådet 1980–1985. Formand i lærerrådet 1985–. Medlem af skolenævnet siden 1980. Medlem af fælleslærerrådet siden 1983.

Peter Krogh Rasmussen. 1975–. Født 22/4 1951 i Snøde. Søn af Erik og H. Rasmussen. Gift med Lone Engedal Rasmussen. Skårup sem. 1975.

Bente Merete Carlsen. 1976–1978. Timelærer. Født 3/3 1949 på Frederiksberg. Datter af direktør Gunnar Carlsen og Aase Hestbæk Jensen. Gift med psykolog Erik de Place Andersen. Skårup sem. 1976. Timelærer ved Snøde og Hov skoler 1976–1978. Lærer på Efterskolen i Nyborg 1979–1980. Orlov i et år. Lærer på Rynkeby Lilleskole 1981–1986. Læste på universitetet 1980–1981.

Birgit Bræmer-Jensen. 1977–1981. Vikar. Født 4/4 1947 i Bern, Schweiz. Datter af Lars Bræmer-Jensen og Emma Schmidt. Hellerup sem. 1971. Lærer i Gladsaxe 1971–1972. Bryggeriarbejder på Tuborg 1973–1974. Lærer på Peder Lykkeskolen i København 1974–1977. Vikar i Snøde, Bøstrup, Hov og Rudkøbing skole 1977–1981. Ulands-frivillig lærer i Zimbabwe 1981–1983. Vikar på Kværndrup skole 1985–1986. Deltager i et iværksætterkursus 1986–1987. Ejer af skotøjshandlen »Victoria« i Svendborg 1987–. På rejse i Østen 1972–1973.

Niels Leon Koch. 1978–1979. Vikar. Født 15/3 1945 i Silkeborg. Se videre under Rudkøbing skole.

Else Hansen. O. 1980. Faglærer. Født 30/3 1942 i Ørslevkloster. Se videre under Bøstrup skole.

- Erling Johannes Skaarup*. 1981–. Født 6/1 1941 i Thisted. Søn af bane­mand Carl Skaarup og Thyra C. Buch. Gift med assistent Anne Samson Carl. Jelling sem. 1966. Lærer i Bandholm 1966–1969, i Stilling 1969–1971, ved Tårnby skole, Amager, 1971–1978 og ved Mosede skole, Greve Strand, 1978–1981.
- Ebsen Mørk Krægpøth*. 1983–. Født 25/5 1956 i Odense. Søn af Oluf og Valborg Krægpøth, Middelfart. Gift med Solveig Visby, lærer ved Bøstrup skole. Ribe sem. 1983.
- Ole Bernhard*. 1983–1984. Født 19/1 1943 i Århus. Lærer i Narsaq, Grønland, 1971–1974, i Egedesminde, Grønland, 1975–1980 og i Julianehåb, Grønland, 1984–.
- Birthe Nielsen*. 1985–1987. Timelærer. Født 29/12 1945 i Humble. Datter af restauratør Gunnar Ernst Jakob Westhoff og Vera Johanne Hansen. Gift med skatteinspektør Niels Ove Lund Nielsen. Skårup sem. 1973. Årsvikar ved Sundhøjskolen, Tåsinge, 1973–1974. Time­lærer s.s. 1974–1975. Lærer ved Ærøskøbing skole 1977–1985 og ved Sundhøjskolen, Tåsinge, 1987–.
- Bente Bendtsen*. 1986–. Timelærer. Født 13/8 1960 i Jordløse. Datter af landmand Ejner Bendtsen og Inge Hansen. Skårup sem. 1984. Vikar ved Longelse skole 1984–1986.
- Lone Nordal Dalgaard*. 1987–. Timelærer. Født 26/4 1942 i Tullebølle. Datter af gårdejer Wenzel Nordal Petersen og Karen Marie Schou Jacobsen. Gift med lærer Peter Dalgaard. Ægteskabet opløst. Skive sem. 1965. Aspirant ved Thorning skole 1965–1967. Lærer s.s. 1967–1968, i Balling, Salling, 1968–1978 og ved Borgeskovsskolen i Nyborg 1978–1987. Leder af L.O.F. i Nyborg 1982–1985. Leder af L.O.F. i Tranekær kommune 1985–. Derudover leder af L.O.F. i Sydlangelands kommune fra 1988. Organist ved Tryggelev kirke 1985–1987. Organist ved Snøde og Bøstrup kirker 1987–.
- Annemarie Christensen Bak*. 1987–. Timelærer. Født 31/7 1949 i Viborg. Datter af Kaj Bak og Dorthea Møller. Gift med viceinspektør ved Rudkøbing kommuneskole Leif Junker Larsen. Skive sem. 1975. Ungdomscentret i Viborg 1976. Lærer ved Viborg private Realskole 1976–1987.



Bøstrup centralskole.

BØSTRUP CENTRALSKOLE

Bøstrup centralskoles bygninger stammer for størstepartens vedkommende fra det store byggeri i 1960, hvor man opførte to fløje bag den daværende skole, der samtidig blev ombygget, så den kunne indgå i det samlede kompleks. Den ene fløj indeholdt 5 klasseværelser, aula, skolekøkken og rengøringsrum; den anden fløj rummede gymnastiksal samt et klasseværelse, som kunne omdannes til scene.

I den gamle skolebygning blev førstelærerboligen bibeholdt, medens den anden lærerlejlighed blev inddraget og ombygget til undervisningsformål. Arkitekt J. Folke Olsen, Svendborg, stod for projektet. Central-skolen blev officielt indviet den 6. september 1960, men var da allerede taget i brug forinden. Skolerne i Helletofte og Dageløkke blev nedlagt, og eleverne derfra overført til den nye centralskole.

Befolkningsudviklingen i Tranekær kommune har imidlertid været ugunstig i årene siden 1965. På grund af det faldende børnetal har Tranekær kommunalbestyrelse besluttet at nedlægge Bøstrup centralskole med udgangen af skoleåret 1988–89.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Kaj Willy Jensen. 1954–1972. Født 7/9 1911 på Thuro. Søn af slagtermester Rasmus Peder Jensen og Rasmine Sidsel Andersen. Gift med

Grethe Jørgensen. Skårup sem. 1934. Vikar i førstelærerembedet i Gråsten 1934–35. Lærer ved Tarup skole 1936–1954.

Keld Mølsted. 1973–1989. Født 11/6 1942 i Trunderup. Søn af landmand Hans Jørgen Jørgensen og Margrethe Mølsted. Gift med lærer Marianne Mølsted, Bøstrup skole. Skårup sem. 1965. Militærtjeneste 1965–1966. Lærer ved Bøstrup skole 1966–1973. Skoleinspektør 1973–1989.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Svend Christensen. 1947–1979. Født 9/5 1922 på Strynø. Søn af tømrer Thorvald Christensen og Maren Møller Rasmussen. Gift 1948 med Metha Kristine Petersen, f. 25/1 1924 i Ensted. Gedved sem. 1946. Vikar i Ødum 1946 og i Stubbæk 1946–1947. Kirkesanger ved Bøstrup kirke 1964–.

Astrid Laursen. 1959–1962. Født den 24/12 1937 i Vester Hornum. Datter af gdr. Ejner Laursen og Anne Birgitte Troelsen. Gift 1963 med lærer, cand.pæd. i musik, komponist Bjarne Haahr, søn af gdr. Peter Møller Sørensen og Meta Haahr. Ranum sem 1959. Lærer ved Harlev-Framlev skolevæsen 1962–1967, i Vandborg 1967–1968 og i Brædstrup 1969–1982. Bor i Rask Mølle.

Kirstine Elisabeth Haagen. 1960–1966. Født 20/12 1931 i Ranum. Datter af gårdejer Niels Haldrup og Emma Laursen. Gift med lærer Hans Gunnar Haagen. Ranum sem. 1955. Lærer ved Sønderup-Suldrup skole 1956–1960 og ved Ranum Øvelsesskole 1971–.

Hans Gunnar Haagen. 1960–1966. Født 2/3 1931 i Ålborg. Søn af dommer Thorkild Haagen og Johanne Marie Dyhrberg. Gift med lærer Kirstine Elisabeth Haldrup. Ranum sem. 1955. Lærer ved Sønderup-Suldrup skole 1956–1960 og ved Ranum Seminarium 1966–1984. Han har, siden Ranum Seminarium lukkede, ernæret sig som kunstmaler.

Kurt Bay-Petersen. 1961–1964. Født 16/11 1935 i Svendborg. Søn af Ingvar Petersen og Magda Bay Hansen. Gift 1959 i Halmbäck med lærer Ulla-Britt Andersson, f. 15/8 1937 i Vaxjö. Ægteskabet opløst. Skårup sem. 1957. Lærer ved Rudkøbing Kommuneskole 1959–1961. Forstander på Askov Sløjdlærerskole 1964–1972. Lektor på Skårup Statsseminarium 1972–1979 og studielektor s.s. 1979–. Cand.pæd. 1973. Lektor ved Danmarks Lærerhøjskole februar 1977 til maj 1979.

Ulla-Britt Bay-Petersen. 1962–1964. Aspirant. Født 15/8 1937 i Vaxjö, Sverige. Datter af landmand Enoch Andersson og Hildur Lönnberg. Gift 1959 i Halmbäck med lærer Kurt Bay-Petersen. Ægteskabet opløst. Jönköping sem. 1957. Aspirant i Gunnarstorp, Skåne, 1958–1959. Fast vikar ved Rudkøbing kommuneskole 1959–1962. Vikar på Askov-Malt kommuneskole 1970–1972. Timelærer på Øvelsesskolen i Skårup 1974–1978. Lærer s.s. 1978–.

Inge Dorteia Andersen. 1963–1968. Født 24/3 1933 i Henninge, Langeland. Datter af gårdejer Hans Peter Andersen og Lykke Johanne Hansen. Gift med savværksarbejder Hans Emil Mogensen. Skårup sem. 1956. Lærer ved Tranekær skole 1956–1961. Vikar ved Lumby skole og Fjeldsted-Hardrup skole 1962 og ved Tryggelev-Fodslette skole 1962–1963. Lærer ved Juulskovsskolen i Ørbæk 1968–.

Marie Simonsen. 1964–1967. Født 1/3 1942 i Kalvslund. Datter af gårdejer Jesper Simonsen og Thyra Berthelsen. Gift med ingeniør Jens Gregers Jensen. Ribe sem. 1964. Lærer ved Nydamskolen i Vester Sottrup 1968–1974 og på Skolen ved Skoven, Hillerød, 1974–1979.

Kirsten Grønning. 1964–1967 og 1969–1974. Født 30/10 1931 i Fåborg. Datter af disponent Mads Clausen og Gerda Rasmussen. Gift med lærer Kalle Solgaard Grønning, f. 24/7 1937 i Århus. Skårup sem. 1964.

Kalle Solgaard Grønning. 1964–1969. Født 24/7 1937 i Århus. Søn af Magda Malfreda Solgaard Grønning. Gift med lærer Kirsten Clausen, f. 30/10 1931 i Fåborg. Skårup sem. 1964. Talepædagog ved Fyns amt 1969–1970. Lærer ved Taleinstituttet i Odense 1970–1974. Talepædagog ved Svendborg kommune 1974–. Uddannet som tale- og hørepedagog i København 1968–1969.

Marianne Mølsted. 1966–1989. Født 7/4 1943 i Odense. Datter af prokurist Willy Møller og Asta Nielsen. Gift med skoleinspektør Keld Mølsted. Skårup sem. 1966.

Jan Glenstrup. 1969–1972. Født 7/2 1945 i Tønder. Søn af seminarielærer Aage Helweg Glenstrup og Erna Drøhse. Gift med lærer Karin Engemand. Silkeborg sem. 1967. Lærer ved Askov Højskole 1968–1969 og på Rønshoved Højskole 1972–1973, ved Villabyernes Eksaemskursus 1973–1977 og ved Ranum seminarium 1977–1986. Timelærer ved Danmarks Lærerhøjskole i Ålborg 1986–. Cand.pæd. i dansk 1977.

- Margrethe Lund-Sørensen.* 1969–1971. Småbørnslærerinde. Født 23/9 1941 i Asferg. Datter af pastor Henning Lund-Sørensen og Ingrid Marie Jensen. Gift med skolebetjent Peter Jørgensen. Vejle Småbørnssem. 1968. Småbørnslærerinde ved Hjordkær skole 1972–.
- Kirsten Tuxen.* 1971–1975. Født 5/9 1946 i Betlehems sogn, København, død 9/2 1975 i Almindingen, Tullebølle sogn. Datter af købmand Viggo August Blangsted og Ebba Grethe Johansen. Gift med fritidspædagog ved Snøde skole, Peter Tuxen. Ægteskabet opløst.
- Gudrun Andersen.* 1972–1976. Faglærer. Født 15/1 1924 i Flinterup ved Sorø. Datter af mejeribestyrer Christian A. Petersen og Minna Esbensen. Gift med gårdejer Henning Andersen, Lejbølle. Delingsføreruddannelse på Grundtvigs Højskole.
- Else Hansen.* 1972–1973 og 1983–1985. Fast vikar. Født 30/3 1942 i Ørslevkloster. Datter af gårdejer Jens Christian Petersen og Inger Pedersen. Gift 1966 i Sdr. Sogns kirke i Viborg med gårdejer Henning Bremholm Hansen. Husholdningslærerinde fra Ankerhus 1965. Lærer på Langelands Husholdningsskole 1965–1967, ved Rudkøbing kommunale Ungdomsskole 1967–, ved Sydlangelands Ungdomsskole 1967–1969, ved Nordlangelands Ungdomsskole 1975–1980. Faglærer ved Snøde skole og ved Hov skole 1972–1977. Løs vikar ved skolerne i Rudkøbing, Skrøbelev og Longelse i 1970'erne.
- Edel Nymand.* 1972–1975. Faglærer. Født 22/6 1926 i Rostrup-Skamby sogn. Datter af gårdejer Jens Laurits Jensen og Anne Jørgensen. Gift med Mogens Nymand, inspektør på Nedergård. Ueksamineret.
- Birger Gadeberg Thomsen.* 1972–1973. Født 25/9 1937 i Nykøbing Mors. Søn af lærer Johannes Thomsen og Elisabeth Frieda Gadeberg. Lærer i Kolding 1972 og 1973–.
- Henning Hjort Vidkjær.* 1973–1987. Født 13/9 1939 i Tved sogn, Randers amt. Søn af Niels Vidkjær og Erna Holst Jensen. Gift med Gerd Haugaard Nielsen. Silkeborg sem. 1968. Timelærer ved Silkeborg skolevæsen 1968–1969. Lærer ved Køge Lilleskole 1969–1973. Konst. forstander ved Langelands Efterskole 1987–. Fælleslærer-rådsformand 1975 og dermed medlem af Lærerforeningens kredsstyrelse. Formand for kredsstyrelsen 1987. Afgik som formand i maj måned 1987, da han blev valgt til forstander for Langelands Efterskole.
- Aase Månsson.* 1974–1980. Faglærer. Født 10/1 1943 i København. Datter af autoforhandler Emil Larsen og Petrea Johansen. Gift med lærer

John Normann Månsson, Bøstrup skole, f. 11/3 1943. Faglærer i gymnastik 1970. Beskæftigelsesvejleder i Tranekær kommune 1983–.

John Normann Månsson. 1974–1989. Født 11/3 1943 i Nykøbing Falster. Søn af købmand Hjalmar Månsson og Else Mortensen. Gift 1964 med Aase Larsen, f. 10/1 1943. Holbæk sem. 1967. Lærer ved Vinderød skole, Frederiksværk, 1968–1973 og ved Rudkøbing kommuneskole 1973.

Claus Aage Dalskov. 1974–1989. Født 3/5 1949 i Fåborg. Søn af repræsentant Aage Jensen og Estrid Elise Nielsen. Gift med lærer Lone Gitte Anette Dalskov Hansen. Skårup sem. 1974. Udnævnt til tillidsrepræsentant 1975.

Gerd Haugaard Vidkjær. 1974–1988. Børnehaveklasseleder. Født 1/12 1949 i Stege. Datter af prokurist Niels Nielsen og Nancy Gøtterup Jensen. Gift med forstander på Langelands Efterskole, Henning Hjort Vidkjær. Dansk Fritidshjemsem. i Rødovre 1972. Børnehaveklasseleder på Køge Lilleskole 1972–1973. Pædagog i Tranekær Børnehave 1973.

Lone Gitte Anette Dalskov. 1975–1989. Født 4/3 1950 i Ringe. Datter af gartner Jens Bent Hansen og Merete Dalskov. Gift med lærer Claus Aage Dalskov, Bøstrup. Skårup sem. 1975.

Susanne Eriksen. 1979–1988. Født 30/7 1954 i Århus. Datter af fritidspædagog Poul Eriksen og Esther Zierau. Gift med datalog Jørgen Feder. Skårup sem. 1979.

Anne Mette Pedersen. 1979–1981. Timelærer. Født 9/6 1955 i Øse. Datter af skoleinspektør Thorvald Jessen og lærer Eva Eeg Sørensen. Gift med lærer Bjarne Friis Pedersen, Tullebølle skole. Tønder sem. 1979. Lærer ved Øse Efterskole 1981–1985, ved Kragelund skole (årsvikar) 1986 og på Kongenshus Efterskole 1987–.

Jytte Petersen. 1980–1989. Født 11/3 1951 i Ringe. Datter af møller John Petersen og Inger Grethe Nielsen. Skårup sem. 1980.

Mogens Ditlev Christensen. 1983–1984. Se under Humble centralskole.

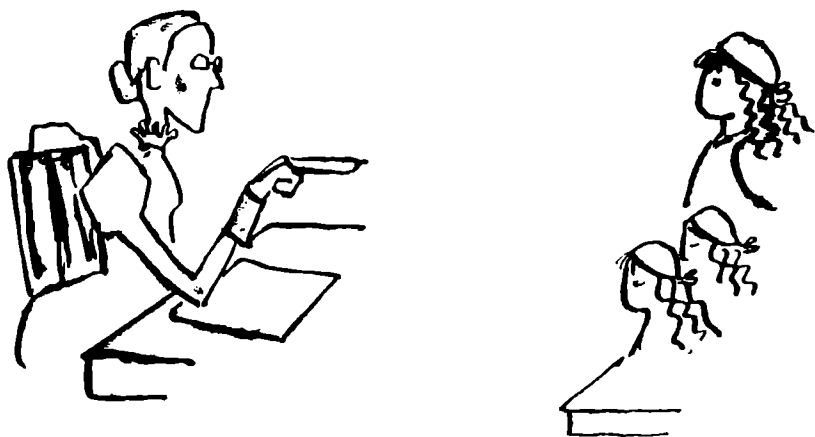
Lone Annette Hansen. 1984–1985. Timelærer. Født 4/11 1959 i Gudme. Datter af dyrlæge Lorentz Helge Hansen og Ruth Elisabeth Jensen. Gift med tømrer Flemming Faaborg Nissen. Ribe sem. 1983. Vikar i Ribe 1984. Timelærer ved Bøstrup og Tullebølle skoler 1984–1985. Lærer ved Nørbølling skole, Brørup kommune 1985–.

Solveig Raffaella Visby. 1984–1989. Født 13/1 1959 i Lima, Peru. Datter af keramikker Søren Visby og keramikker Pirella Mateuchi. Gift med lærer Esben Krægpøth, Snøde. Ribe sem. 1983.

Kirsten Hermansen. 1986–1989. Timelærer. Født 30/9 1945 i København. Datter af arkitekt Erik Christensen og Axie Abrahamsson. Gift med sognepræst Søren Hermansen, Bøstrup. Hellerup sem. 1969. Lærer ved Nærumgårdskolen i Søllerød 1969–1981.

Carsten Weeke. 1987–1989. Timelærer. Født 19/6 1947 i Rudkøbing. Søn af autoriseret vejer og måler Carl Weeke-Rasmussen og Ellen Christiansen. Ålborg sem. 1978. Lærer ved Godthåbsgades skole, Nørre Sundby 1978–1981. U-landsfrivillig i Afrika 1981–1984. Vikar forskellige steder 1985–1987.

Annette Steensen. 1988–1989. Børnehaveklasseleder. Født 21/12 1957 i Hjørring. Datter af fabrikant Johannes Steensen og Inger Pedersen. Gift med arbejdsmand Frans Malmborg. Odense Børnehave- og Fritidspædagogsem. 1982. Ansat ved fritidsordningen ved Rosengårdsskolen i Odense 1982–1983. Vikariat. Fritidspædagog ved Nordlangelands Børnehave 1987–1988.



TRANEKÆR CENTRALSKOLE

Tranekær centralskole blev bygget i 1952-1953 og taget i brug i april 1953. De kønne bygninger, der føjer sig fint ind i Tranekærs sårbare bybillede, er tegnet af arkitekterne Steudel og Knudsen Pedersen, Slagelse, og indeholdt i sin tid fire klasseværelser, sløjdlokale, skolekøkken og gymnastiksal. Elevtallet lå ved skolens start i 1953 på omkring 100.

Tranekær centralskole blev den første af de nye skoler, der måtte bukke under på grund af det faldende børnetal på Nordlangeland. Den blev lukket med udgangen af juni måned 1965 og er nu administrationsbygning for Tranekær kommune.

FØRSTELÆRERE:

Knud Mogensen. 1953–1965. Født den 7/9 1899 i Astrup. Død den 18/7 1970. Søn af provst Mogens Kristian Mogensen og Martha Johanne Balslev. Gift den 1/8 1930 med Anna Mortensen, f. 13/9 1900 i Tranekær, d. 1/7 1968. Odense sem. 1927. Andenlærer i Tranekær 1928–1931. Enelærer i Botofte 1931–1937. Førstelærer i Tranekær 1937–1965.

LÆRERE:

Asta Holm Rasmussen. 1950–1953. Født den 20/4 1913 i Sønderup. Datter af landmand Kresten Sørensen. Død 1963. Gift med lærer Simon Holm Rasmussen. Vejle Forskolesem. 1945. Lærer ved Tumbøl skole 1955–1963. Børn: 1.) Søren, f. 6/11 1948, 2.) Lars, f. 19/8 1950, 3.) Gjertrud, f. 2/11 1952.

Simon Holm Rasmussen. 1950–1953. Født den 8/1 1922 i Idom. Søn af lærer Rasmus Anton Johannes Rasmussen og Hansine Holm. Gift med lærer Asta Sørensen. Jelling sem. 1946. Lærer ved Tverå Realskole på Færøerne 1947–1949, ved Brundby skole på Samsø 1949–1950 og førstelærer ved Tumbøl skole 1953–1963. Ungdomsskoleinspektør i Felsted kommune 1963–1989. Børn: Se ovenstående.

Anders Andreas Petersen. 1954–1957. Født den 15/7 1923 i Levring. Søn af arbejdsmand Andreas Petersen og Anna Petræa Mortensen. Gift 1.) med kontorassistent Ruth Hoffmann Hansen. (Ægteskabet opløst.) 2.) med lærer Tudlik Byskou. Odense sem. 1954. Lærer i Årup 1957–1961, i Silkeborg 1961–1963, i Vissenbjerg 1965 og i Årup 1965. Børn: se efterfølgende.

Ruth Hoffmann Petersen. 1955–1956. Vikar. Født den 2/10 1925 i Ørbæk. Datter af slagtermester Aksel Hoffmann Hansen og Agnes Christensen. Gift med lærer Anders Andreas Petersen. (Ægteskabet opløst.) Kontoruddannet. Børn: 1.) Susanne, f. 17/1 1951, 2.) Vibeke, f. 22/4 1954, 3.) Jeppe, f. 7/11 1957.

Inge Dorthea Andersen. 1956–1961. Se videre under Bøstrup central-skole.

Ejvind Bang-Møller. 1958–1960. Født den 30/3 1934 i Sdr. Kongerslev. Søn af sognepræst Poul Bang-Møller og Marie Warncke. Lærer i Horne 1960–1963, i Ore 1963–.

Eva Olsen. 1960–1965. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Annette Blix. 1961–1965. Født den 29/8 1938 på Frederiksberg. Datter af læge Svend Gulstad og Else Kold. Gift med lærer Henning Blix. (Ægteskabet opløst.) Vordingborg sem. 1961. Lærer ved Spurvelundskolen i Odense 1966–. Børn: Se efterfølgende.

Henning Blix. 1961–1965. Født den 21/8 1935 i Tåstrup. Søn af smed Carl Christian Jørgensen og Edith Helga Emilie Jørgensen. Gift med lærer Annette Gulstad. (Ægteskabet opløst.) Militærtjeneste 1959–1961. Lærer ved Krogsgårdsskolen i Næsby 1965–1972. Skoleinspektør på Skovparksskolen i Nyborg 1972–. Børn: 1.) Morten, f. 22/11 1957, 2.) Susanne, f. 27/6 1961, 3.) Marianne, f. 31/7 1964.



TRANEKÆR REALSKOLE

Tranekær Realskole blev oprettet i 1896 af grev Christian Ahlefeldt-Laurvig i en bygning, der i 1885 var blevet opført af grev Frederik Ahlefeldt-Laurvig til Tranekær Læseforening. I et loftsværelse i huset havde frk. Reehoff gennem nogle år drevet et institut for »bedre Folks Børn«. Da realskolen begyndte den 1. september, blev frøkenens lille skole overflødig, og hun blev iøvrigt ansat som lærerinde ved realskolen. Realskolen var egentlig bestemt til at benyttes af børn af godsets funktionærer, men også andre børn havde adgang. Godset betalte stort set skolens drift.

Tranekær Realskole blev nedlagt i 1923 af »Theatergreven«, grev Frederik Ahlefeldt-Laurvig, men bygningen og den bagved beliggende gymnastiksal er endnu bevaret.

SKOLEBESTYRERE:

Nicolai Schönau Gjerløff. 1896–1908. Født den 11/12 1868 i Ulfborg, død den 30/1 1922 i Herning. Søn af sogneprest Lautits Trap Gjerløff og Vilhelmine Marie Benthin. Gift med Olivia Christine Caroline Skov. Cand.teol. 1894. Skoleinspektør i Herning 1908–1922. Har udgivet en række lærebøger i dansk og historie. Børn: 1.) Ingrid, f. 23/4 1898, 2.) Vilhelmine Marie, f. 19/12 1899.

Charlotte Pagh. 1908–1910. Født den 13/9 1881 i Fredericia. Datter af fabrikant P. V. Pagh og Kristine Michelsen. Femmers sem. 1907. Translatrice i engelsk 1907. Lærerinde ved Tranekær Realskole 1907–1908. Vikar i København 1910–1912. Lærerinde ved Randersgade skole, København 1912–1922, inspektør ved Bådsmadsstrædes skole 1922–1924 og ved Rysgades skole 1924–1930. Inspektør ved Larslejstrædes skole 1930–.

Rasmus Nielsen. 1910–1923. Født den 4/6 1868 i Nørre Vissing. Død den 21/5 1941 i Bryrup ved Silkeborg. Søn af gdr. Niels Jensen og Maren Rasmusdatter. Student 1889, cand.phil 1893. Lærer ved Hinnerup Realskole 1890–1891, ved forskellige realskoler i København 1892–1893, ved Skelskør Realskole 1893–1895 og ved Frederikshavn Realskole 1895–1902. Lærer ved Nykøbing F. private Realskole 1902–1905 og ved Tranekær Realskole 1905–1910. Han er begravet i sin mors gravsted på Ry Stations kirkegård. Gamle elever satte en sten med indskriften: »Skolebestyrer R. Nielsen 4/6 1868–21/5 1941.

Vor gode Ven og Vejleder. Elever fra Tranekær satte Stenen.« Hans nekrolog i Langelands Avis slutter med ordene: »R. Nielsen var stor baade som Skolemand og Menneske«.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Olivia Christine Caroline Gjerløff. 1896–1900. Født den 21/6 1876 i Ferring. Født Skov. Gift med realskolebestyrer Nicolai Schønau Gjerløff. Ueksamineret. Underviste i håndarbejde. Børn: Se under N. S. Gjerløff.

Hildur Emilie Christine v. Leunbach. 1896–1898. Født den 26/3 1866 i Tårnby på Amager. Død den 7/12 1917 i Sct. Anna sogn, København. Datter af sognepræst i Tranekær Henrik Christian von Leunbach og Caroline Larsen. Præliminæreksamen. Underviste i tysk, engelsk, geografi og dansk.

Ingrid Agnete v. Leunbach. 1896–1898. Født den 12/1 1879 i Kolding. Død den 19/5 1955 på Frederiksberg Hospital. Datter af sognepræst i Tranekær Henrik Christian von Leunbach og Caroline Larsen. Præliminæreksamen. N. Zahles sem. 1907. Lærerinde på Havremærkens skole i København 1909–.

Anna Marie Caroline Petersen. 1897–1900. Timelærerinde. Født den 4/8 1856 i Kalundborg. Død 1932 i København. Født Reehoff. Gift den 14/8 1891 i Frederiksborg slotskirke med andenlærer i Tranekær, Hans Larsen Petersen. Privatlærerindekursus hos frk. Zahle. Drev et institut for »bedre Folks Børn« i Tranekær –1896. Var en årrække musiklærerinde i Tranekær. Underviste i Realskolen i sang, tegning, skrivning, tysk, fransk og anskuelsesundervisning.

Carl Christian Vilhelm Røse. 1897–1905. F. 29/8 1863 i Grindsted. Død den 14/2 1907 i Hillerød. Søn af distriktslæge i Rudkøbing Christian Frederik Røse og Louise Blegvad. Cand.phil. 1883, medicinsk forberedelseseksamen 1885. Vordingborg sem. 1893. (1. karakter.) Lærer ved Rudkøbing Realskole 1895, ved Rudkøbing kommuneskole 1895–1896. Lærer ved Frk. Begtrupskole i Hillerød 1905–1907. Har udgivet »Rejsekammeraten. Et lyrisk Æventyrdigt«, Gyldendal 1887, det dramatiske digt »Mester Dubitans« 1891, digtsamlingen »Bygevejr« i 1892, samt »Kantate ved Det chirurgiske Akademis Hundredeaarsfest 22. Juni 1885«. Bidragyder til »Dagbladet«, »Ny Jord« og »Studerterhjemmets Julebog«. Begik selvmord.

- Peter Laurits Petersen.* 1898–1900. Født den 1/3 1877 i Oreby, Saksøbing landsogn. Søn af væver R. Petersen og Johanne Jensdatter. Død den 7/9 1952 i Næstved. Gift 15/1 1905 med Anna R. Jørgensen, f. 16/4 1875 i Saksøbing. Silkeborg sem. 1896. Lærer ved Abed Høj- og Realskole 1897–18998 og i Næstved 1902–1923. Viceinspektør ved Næstved kommunale Hovedskole 1923–1947.
- Jenny Ottesen.* 1899–1901. Født den 10/2 1881 i Middelfart. Datter af tømmermester Ottosen. Præliminæreksamen. Femmers sem. 1903 (ug÷).
- Cathrine Fabritius.* 1900–1902. Timelærerinde. Født 18/1 1874. Ueksamineret. Underviste i gymnastik.
- Axel Noack.* 1900–1907. Født den 31/8 1871 i Ribe. Død den 6/4 1961 i Ringe. Søn af købmand Johann Peter Noack og Johanne Metdine Barkentin. Gift 19/10 1902 med lærer Ida Johanne Louise Ellinger. Cand.mag. 1896. Lærer ved Schneekloths Skole 1895–1898 og ved Marie Jørgensens skole i Odense 1898–1899. Bestyrer for Ringe Mellem- og Realskole 1907–1934. Forstander for Ringe tekniske Skole 1907–1934.
- Ragnbild Lyngbye.* 1901–1902. Født den 30/11 1877 i Århus. Datter af skolebestyrer Lyngbye, København. N. Zahles sem. 1901 (mg÷).
- Ida Johanne Louise Noack.* 1902–1907. Født den 26/11 1868 i Helsingør. Død den 17/5 1950 i Ringe. Datter af stabshornist, krigsråd Heinrich August David Ellinger og Ida Charlotte Friedericke Preuss. Gift 19/10 1902 med lærer Axel Noack. N. Zahles sem. 1895. Lærerinde ved Fredericia private Pigeskole 1895–1897 og i Korsør 1897–1902. Lærerinde ved Ringe Mellem- og Realskole 1907–1934.
- Anders Møller-Madsen.* 1904–1906. Se under Rudkøbing kommuneskole.
- Rasmus Nielsen.* 1905–1910. Derefter skolebestyrer.
- Karl Peter Frederiksen.* 1906–1907. Født den 7/12 1885 i Honum. Søn af lærer S. Frederiksen, Sejs. Gedved sem 1906 (mg+).
- Elinor Marie Carstensen.* 1906–1909. Født den 13/9 1879 i Tranekær. Død den 8/11 1967 i Svendborg. Datter af postmester i Tranekær Wilhelm Theodor Carstensen og Anna Bothilde Schoppe. Underviste i tegning. Da faderen blev udnævnt til postmester i Svendborg, flyttede hun dertil med forældrene i 1909. Elinor Carstensen gav i Svendborg undervisning i porcelænsmalning.

- Lilla Caroline Henriette Sabroe.* 1906–1907 og 1/1 1911–30/6 1911. Født den 26/9 1884 i Odense. Datter af bryggerier Christian Sabroe og Marie Jacobsen. Præliminæreksamen. Årskursus i matematik, regning og engelsk 1917–18. Lærerinde ved Lorentzens Skole i Odense 1901–1907. Privatlærerinde 1907–1910. Lærerinde ved Frk. Behrens Pigeskole i Odense 1911–1917, ved Ordrup Forberedelsesskole 1918, senere Gentofte kommunale skolevæsen. Førte som vikar frk. Schmidt genannt Phieseldecks realklasse frem til et udmærket resultat i dansk.
- Johannes Carstensen.* 1907–1908. Født 24/10 1871. Cand.teol. 1905. Lærer ved Grenå kommunale skolevæsen 1908–. Underviste i religion.
- Ingeborg Jensen.* 1907–1908. Underviste i regning. Rejste til København.
- Laust Jensen.* 1907–1910. Født den 1/11 1884 i Svankjær. Søn af landpost Mads Jensen, Thy. Gedved sem. 1906 (mg+). Tog i 1909 navneforandring til Blander. Lærer i Århus 1910–1917 og i Køge 1917–1933. Overlærer i Odder 1933–. I Tranekær blev han anset som en særdeles dygtig dansklærer, der var glødende socialist.
- Føcks-Petersen.* 1908–1910. Lærerinde. Tvivl om navnets stavemåde. Underviste i sang.
- Gerda Søegaard.* 1909–1910. Underviste i håndarbejde og geografi.
- Karl Christensen.* 1910–1911. Den danske Realskoles sem.
- Karen Brandt Jensen.* 1910–1912. Meget dygtig. Underviste i tysk. Kunne med et smil uddele en reprimande, så man huskede den mange år efter. Kirke- og undervisningsministeriet bevilgede hende i 1912 et et-årigt kursus på Statens Lærerhøjskole.
- Thora Juliane Charlotte Schmidt genannt Phieseldeck.* 1910–1923. Født den 21/9 1858 i Flensborg. Datter af sognepræst Carl Otto von Schmidt genannt Phieseldeck og Frederikke Wilhelmine Antoinette Bournonville. Faglærerindeeksamen.
- Elisabeth Bang.* 1/1 1911–30/6 1911. Vikar. Datter af krigsminister Christian Frederik Frands Elias Tuxen og Johanne Marie Clementine Lassen. Gift med slotsforvalter Bang, Tranekær. Førte på en udmærket måde realklassen op i fransk under frk. Schmidt genannt Phieseldecks sygdom. Hendes eksamen blev overværet af adskillige af slotets funktionærer.



Gymnastikhold fra Tranekær Realskole. Midt for døren Laura Nielsen, senere oversygeplejerske på Svendborg sygehus.

Svend Olesen. 1911–1912. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Nielsine Ingeborg Skovgaard Nielsen. 1912–1917. Født den 8/10 1889 i Hadsten. Datter af arkitekt og snedkermester Rasmus Nielsen og Birthe Skovgaard. Gedved sem. 1911. Lærerinde ved Frk. Nielsens Privatskole i Frederikshavn 1911–1912, ved Bagsværd Kostskole 1917–1926, ved Ålborg kommunale skolevæsen 1926–1927 og ved Ingrid Jespersens skole i København 1927–. Tillægseksamen i engelsk, faglærereksamen i geografi 1921 og i naturhistorie 1923.

Hans Christian Rasmussen. 1912–1915. Se videre under Lindelse skole.

Knud Valdemar Fauring. 1914–1915. Timelærer. Født den 20/11 1892 i Karise. Søn af F. Fauring og Inger Marie Clemensen. Jonstrup sem. 1915. Lærer ved Sølvgade Skole i København 1919–.

Dorthea Hansen. 1914–1920. Født den 25/11 1886 i Nyborg. Død den 11/4 1974 i Nordborg. Varde Forskolesem. 1910. Lærer i Nordborg 1923–.

Aksel Nielsen. 1916–1919. Født den 29/3 1894 i Sjørsløv. Søn af lærer Espen Mathiesen Nielsen. Gift 11/7 1925 med Solveig Strøm, f. 10/3 1894 i Horten. Silkeborg sem. 1915. Lærer ved Fåborg kommunale skolevæsen 1919–.

Thomas Andersen Stenderup. 1917–1921. Født den 21/4 1887 i Vimtrup, Lintrup sogn. Død 11/8 1938 på Statshospitalet i Sønderborg. Søn af husmand Andreas Stenderup og Maren Thomsen. Gift 21/5 1911 med Sigrid Margrethe Friis Sørensen, f. 12/9 1885 i Odense. Odense sem. 1915. Lærer ved Skanderborg Realskole 1915–1917. Førstelærer ved Hillerslev skole 1921–1931 og ved Døstrup skole 1931–1938. Børn: 1.) Edith Johanne, f. 24/4 1918, gift Reske Nielsen.

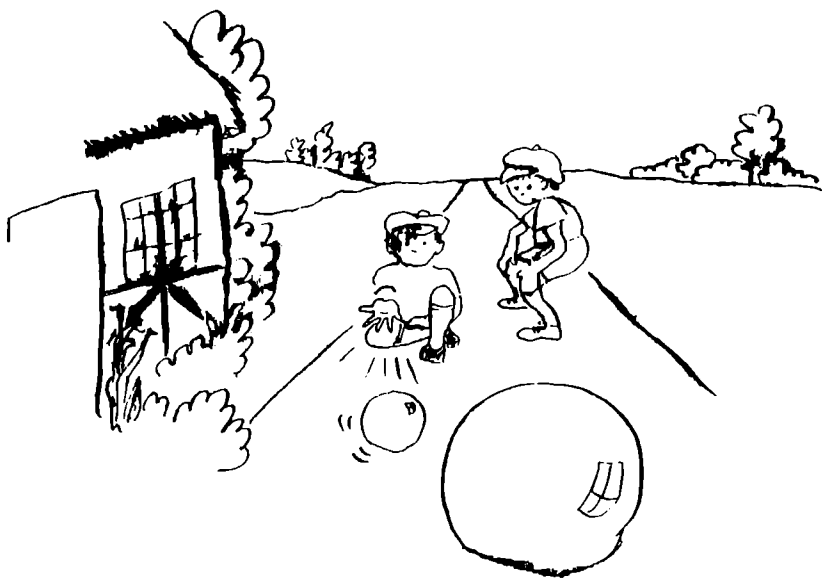
Martin Jensen. 1918–1920. Født den 12/11 1895 i Javngyde Møllegård, Tulstrup sogn. Søn af møllejer Frederik Jensen og Maren Nielsen. Gift 19/9 1921 med Anna Damm, f. 17/5 1896 i Tulstrup sogn. Silkeborg sem. 1916. Lærer ved Nykøbing F. kommunale skolevæsen 1921–1924 og ved Rødning Borger- og Realskole 1924–. Medlem af Rødning sogneråd 1929–1933.

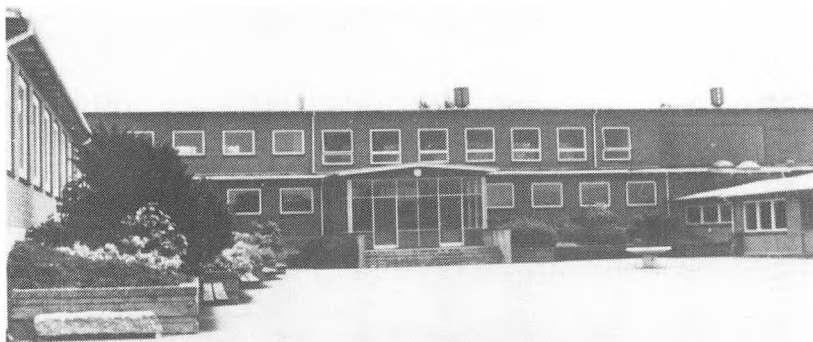
Johanne Rasmussen. 1920–1922. Datter af hushovmester Hans Rasmussen og Mathilde Nielsen. Alm. forberedelseseksamen. Rejste til København.

Ejner Rasmussen. 1920–1923. Se under Lindelse skole.

Dagny Hansen. 1920–1923. Se under Tullebølle skole.

R. K. Christensen. 1921–1923. Lærerinde. Født 10/6 1897. Der oplyses, at hun er læreruddannet, men fornavnet er ikke nævnt.





Tullebølle centralskole.

TULLEBØLLE CENTRALSKOLE

Tullebølle centralskole blev taget i brug den 13. august 1963. Det tre-fløjede skolekompleks indeholdt foruden de nødvendige klasseværelser samlings-sal med scene, gymnastiksal, sløjdlokale, skolekøkken, et fag-lokale til fysik, geografi og biologi samt skole- og sognebibliotek. Preben Andersen fra arkitektfirmaet Steudel og Knudsen Pedersen, Slagelse, var tilsynsførende arkitekt.

Til skolen hørte endvidere 5 tjenesteboliger.

I 1965 lavede maleren Gustav Hjortlund en udsmykning af væggen i en af gangene – en række billeder med motiver fra Langelands historie.

I de følgende år er der sket en del forandringer. I 1974 blev der indrettet børnehaveklasse i det tidligere bibliotekslokale, og i 1983 blev den fløj, der indeholder gymnastiksalen, forlænget. I tilbygningens kælder blev der indrettet formningslokale med depot, og i stueetagen kom der lærerværelse, skolebibliotek og pædagogisk værksted.

3 af de 5 tjenesteboliger er solgt til private, den 4. er lejet ud, og i den tidligere førstelærerbolig er der nu indrettet folkebibliotek og lokaler til skolelægen. I kælderen har spejderne fået et lokale.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Orla Kyndby Holm. 1963–1973. Født 24/7 1914 i Frederikssund. Søn af

maskinmester Søren Kristian Holm og Anna Jensen. Gift med Karen Margrethe Pangel. Blågårds sem. 1950. Lærer ved Tullebølle skole 1950–1957. Førstelærer s.s. 1957–1973.

Ove Eduard Bøge Witt. 1974–1989. Født 18/9 1937 i Bjerndrup. Søn af landarbejder Heinrich Witt og Anne Marie Bøge. Gift 1962 med faglærer Ellen Johansen, f. 4/7 1939 i Aunede, Lolland. Haderslev sem. 1960. Lærer ved Fredensborg skole 1961–1964, ved Tullebølle skole 1964–1973. Førstelærer s.s. 1973–1974. Skoleinspektør s.s. 1974–1989.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Anni Esta Tove Buch Pallisgaard. 1961–1967. Årsvikar. Født den 21/8 1939 i København. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.

Knud Erik Pallisgaard. 1961–1967. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.

Inge Langholm. 1961–1968. Småbørnslærerinde. Født 26/11 1932 i Frørup, Fyn. Datter af landmand Andreas Langholm og Kirstine Bernt Madsen. Gift med skibsmægler Arne Loman. Odense Småbørnssem. 1954. Småbørnslærerinde ved Egeskov-Kværndrup skole 1954–1959. Forskellige stillinger i Canada 1959–1961. Lærer for danske børn ved sprogsundervisning i Norrköping 1978–1984. Vikar i Humlebæk børnehaven 1987–.

Magnus Bang Hansen. 1962–1965. Født 24/5 1936 i Kallehave. Søn af smed Harry Hansen og Lilly Petersen. Gift 1958 med lærer Asta Holm. Skårup sem. 1958. Lærer ved Korsør skolevæsen 1958–1962. Inspektør ved Sigrid Undset-skolen 1965, specialskole for svært handicappede i Kalundborg. 1968–1986 formand for skolelederforeningen ved den vidtgående specialundervisning. 1973–1975 medlem af Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse.

Asta Bang Hansen. 1962–1965. Født den 17/2 1937 i Haderslev. Datter af bankfuldmægtig Arnold Holm og Esther Hansen. Gift 1958 med lærer Magnus Bang Hansen. Skårup sem. 1959. Lærer ved Korsør skolevæsen 1959–1962, ved Kalundborg skolevæsen 1965–1971 og ved Sigrid Undset-skolen 1971–.

Betty Fenger Hansen. 1963–1978. Født 21/6 1925 i Kobe, Japan. Datter af ingeniør Thomas Joines og Astrid Fenger. Gift med svømmelærer Vagn Hansen. Blågård sem. 1960. Lærer ved Kirsebærhavens skole, Valby, 1960–1963, og ved Magleby skole 1963.

Østerby Olsen. Lærer 1964–1965.

Dorrit Fibiger. 1965–1982. Født 10/9 1928 i Budolfi sogn, Ålborg. Død 25/5 1984 i Tullebølle. Datter af læge Henrik Johan Levinsen og Grethe Fibiger. Gift med lærer Alfred Larsen. Ægteskabet opløst. K.F.U.M.'s sem. 1952. Lærer i Hirtshals 1954–1960 og i Nørre Nebel 1960–1965.

Inge Kjær Gaaseris. 1965–1969. Faglærer. Født 21/5 1935 i Hov. Se videre under Hov skole.

Jørgen Elper Hansen. 1966–1971. Født 16/11 1942 i Struer. Søn af bibliotekar Hagbar Hansen og Grethe Elper. Gift med lærer Benedikte Gottlieb. Ægteskabet opløst. Nørre Nissum sem. 1965. Lærer ved Juulskovsskolen i Refsvindinge 1971–1977 og ved Rolfsted skole 1977–.

Marianne Enevoldsen. 1/1 1967–30/6 1967. Vikar. Født 8/7 1943 i Svendborg. Se videre under Humble Centralskole.

Jette Handberg Nilsson. 1968–1971. Småbørnslærerinde. Født 29/1 1945 i Glostrup. Datter af gartner Ejnar Handberg og Karen Jacobsen. Gift med bankfuldmægtig Knud Werner Nilsson. Vejle Småbørnssem. 1967. Se videre under Skrøbelev skole.

Birgit Heldbo Christensen. 1969–. Født 21/6 1946 i Fleninge ved Korinth. Datter af landmand Richardt Andersen og Gudrun Heldbo. Gift med overlærer Niels Frovin Christensen. Skårup sem. 1969.

Jørgen Kappel Larsen. 1971–. Født 25/6 1948 i Årslev. Søn af skoleinspektør Johannes Larsen og Ella Jensen. Gift med lærer Hanne Hagelquist. Nørre Nissum sem. 1971.

Anna-Margrethe Sulbæk Andersen. 1973–. Født 30/3 1942 i Viborg. Ålborg sem. 1965. Lærer i Nordjyllands amt 1965–1973.

Ole Laugesen. 1973–1978. Født 26/8 1940 i Nykøbing Falster. Søn af farmaceut Johannes Andersen og Anna Bodil Laugesen. Gift med lærer Charlotte Højgaard. Københavns Dag- og Aftensem. 1971. Lærer ved Krogløvsskolen i Idestrup 1971–1973, i Billund 1978–1980, og ved Statsfængslet i Sdr. Omme 1980–.

Charlotte Højgaard. 1974–1976. Vakancevikar. Født 29/5 1939 i Vorbasse. Datter af kartoffeleksportør Chresten Højgaard og Karen Damgaard. Gift med gårdejer Laurids Madsen, Strynø, ægteskabet opløst, med museumsforstander Hakon Berg, død, og med lærer Ole

Laugesen. Kolding Børnehavesem. 1974. Pædagog i Spodsbjergvejens Børnehave, Rudkøbing, 1976–1979. Leder af Hejnsvig Børnehave 1981–1985. Ansat i et amtscenter for voksne fysisk og psykisk udviklingshæmmede 1985.

Kirsten Rasmussen. 1975–1984. Faglærer. Født 27/9 1931 i København. Datter af bankassistent Axel Tindbæk og fysioterapeut Vibeke Bayer. Gift med tømrer Knud Rasmussen, død. Lederuddannelse i gymnastik på Viborg og Gerlev idrætshøjskoler 1973–1974.

Berit Andersen. 1977–1980. Vakancevikar. Født 23/5 1953 i København. Gift med tømrer Jørgen Christensen, Tranekær. Ægteparret emigrerede til Canada i 1980.

Erik Thorlev Ehlers. 1978–1985. Faglærer. Født 24/8 1946 i Bøstrup. Søn af vejmand Carl Nielsen og Gudrun Thorlev. Gift med sygehjælper Bodil Ehlers. Udlært som tømrer i 1967 hos Alfred Clausen i Lejbølle. Underviste i sløjd. Selvstændig tømrermester.

Ellen Foldal. 1978–1981. Faglærer. Født 28/7 1935 i Hårby. Datter af gårdejer Holger Schmidt og Inger Elna Hansen. Gift 1964 med gård-ejer Bent Mogensen Foldal, Klaosebølle. Afgangseksamen fra Ankerhus Husholdningssem. 1963. Lærer ved Langelands Højskole 1963–1965. Ungdomsskolelærer 1965–1975. Faglærer ved Longelse skole 1971–1978. Assistent ved Hjemmehjælpen i Tranekær kommune 1980–1982. Leder af hjemmehjælpen i Tranekær kommune 1982–.

Jørn Bärenholdt. 1979–. Født 17/6 1950 i Rudkøbing. Søn af mejerist Albert Ejnar Jacobsen og Birgit Bärenholdt, f. Jacobsen. Gift med laborant Anne Kirstine Rasmussen, f. 22/2 1957 i Haugbølle. Skårup sem. 1975. Lærer i Nakskov 1975–1979.

Bjarne Friis Pedersen. 1979–1981. Født 27/10 1950 i Tønder. Søn af politiassistent Harald Pedersen og Ella Knudsen. Gift med lærer Anne Mette Jessen, Bøstrup skole. Tønder sem. 1978. Timelærer ved Jeising skole, Tønder kommune, 1978–1979. Lærer ved Øse Efterskole 1981–1985. Friskoleleder ved Bøgballe Friskole 1985–1986. Forstander på Kongenshus Efterskole 1987–.

Karen Strandsbjerg Høhrmann. 1980–1982. Børnehaveklasseleder. Født 21/8 1946 i Holmslands kommune. Datter af landmand Elith Kristian Pedersen og Poula Oline Jensen. Gift med lærer Svend Høhrmann, Langelands Efterskole. Esbjerg Børnehavesem. 1969. Børnehavepædagog på Tovværksfabrikkens Børnehave i Esbjerg

1969–1973, og på Norddalsparkens Børnehave, Esbjerg, 1973–1976. Vikar forskellige steder 1976. Dagplejeleder i Rudkøbing 1977–1980. Klubassistent i Rudkøbing kommunale Fritidsklub 1982–1987. Sekretær på Langelands Efterskole 1987–.

Inga Dorteia Krøyer. 1981–1987. Født 24/1 1943 i Horsens. Se videre under Rudkøbing skole.

Birthe Grøn Pedersen. 1982–1984. Faglærer. Født 26/10 1937 i Tjæreby sogn, Frederiksborg amt. Datter af gårdejer Aksel Jensen og Kirstine Grøn. Gift 1962 med konsulent, agronom Johannes Pedersen, f. 13/8 1932 i Asminderød. Eksamen fra Ankerhus Husholdningssem. 1960. Lærer på Ankerhus 1960–1961, på Rønde Høj- og Efterskole 1961–1962. Faglærer ved det kommunale skolevæsen i Slagelse og Korsør 1962–1964. Lærer på Langelands Husholdningsskole 1964–1974. Faglærer på Rudkøbing Kommuneskole 1974–1981.

Helge Traun. 1982–. Født 30/12 1936 i Veflinge sogn. Søn af gårdejer Valdemar Dahl Pedersen og Agnes Karen Marie Traun. Gift med sygehjælper Inger Johanne Bechmann, f. 6/10 1936. Ægteskabet opløst. Odense sem. 1959. Lærer i Skodborg 1959–1964, i Svanninge 1964–1968. Førstelærer i Burkal 1968–1971. Skoleinspektør i Longelse 1971–1982.

Karen Elisabeth Hansen. 1983–1985. Vakancevikar. Født 18/6 1949 i Risskov. Datter af slagtermester Jørgen Christian Hansen og Ebba Elisabeth Hansen. Jysk Børnehavesem. 1973. Pædagog ved Lucas Sogns Menighedsbørnehave, Århus, 1973–1977. Børnehaveklasselærer ved Risskov skole 1977–1982 og 1985–.

Lone Annette Hansen. 1984–1985. Timelærer. Født 4/11 1959 i Gudme. Datter af dyrlæge Lorentz Helge Hansen og Ruth Elisabeth Jensen. Gift med tømrer Flemming Faaborg Nissen. Ribe sem. 1983. Vikar i Ribe 1984. Lærer ved Nørbølling skole, Brørup kommune, 1985–.

Anette Aaby Gade. 1985–1988. Vakancevikar. Født 11/5 1958 i Århus. Datter af konsulent Erik Aaby Siesing og kantinebestyrer Oda Pedersen. Gift med lærer Henrik Gade. Hjørring sem. 1983. Vakancevikar ved Rudkøbing kommuneskole 1983–1984.

Claus Refer Ebbesen. 1986–. Født 12/11 1960 i København. Søn af indkøbschef Harry Ebbesen og Helle Refer. Jelling sem. 1986.

Jonna Pilegaard. 1988–. Vikar. Født 20/9 1939 i Svendborg. Datter af gårdejer Anders Poulsen og Antoinette Bertha Nørgaard. Gift med

overlærer Hans Pilegaard, Longelse skole. Ægteskabet opløst. De-
lingsføreruddannelse på Vejle Idrætshøjskole 1958. Faglærer ved
Longelse skole 1963–1979.

Gitte Steen Poulsen. 1988–. Timelærer. Født 15/12 1959 i Langeskov.
Datter af produktionslærer Hans Poulsen og Inge Sofie Steen Han-
sen. Gift med ekspedient Flemming Christiansen. Skårup sem. 1984.
Vikar i Kerteminde 1984–1985, i Langeskov 1985. Forskellige vika-
riater.





Skråbelev ny skole.

SKRÅBELEV NY SKOLE

Skråbelev ny skole er bygget i 1962 efter tegning af arkitekt Folke Olsen i Svendborg. Den blev officielt indviet den 13. august s.å. Bygningen indeholdt oprindeligt 5 klasseværelser, skolebibliotek, sløjdsal, skolekøkken, aula og gymnastiksal. Dertil kom 3 lærerboliger.

Kommunesammenlægningen i 1966 virkede kraftigt ind på skoleforholdene, og i 1968 vedtog kommunalbestyrelsen i Rudkøbing kommune at nedlægge Skråbelev skole og forsøge at sælge bygningerne til andet formål. En folkeafstemning blandt skoledistriktets beboere gik imod beslutningen, og skolen fik lov til at fortsætte, men som en slags underafdeling af Rudkøbing skole uden selvstændig ledelse. I 1981 blev det besluttet, at Skråbelev skole nu skulle være en selvstændig 7-klaset skole med en inspektør som leder. I 1982–83 blev skolen udvidet med en tilbygning, og den gamle førstelærerbolig blev inddraget til børnehaveklasse. Udvidelsen blev tegnet af kommunens tekniske forvaltning og blev taget i brug den 10. august 1983.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Hans Mortensen. 1962–1965. Født på Strynø den 19/8 1895. Død i Nyborg den 21/3 1968. Søn af gdr. Morten Mortensen og Marie Madsen. Gift 12/5 1920 med Marie Kjærgaard fra Thorsminde, Ulfborg sogn. Skårup sem. 1916. Lærer ved Ullerslev Realskole 1916–1917. Andenlærer i Rolfsted 1917–1922. Gjorde en stor indsats for sognebiblioteket, hvis bogbestand da også var af højere kvalitet end almindeligt.

Tage Maigaard-Hansen. 1965–1971. Se under Longelse centralskole.

Jens Christian Kortermann Jauch. 1981–. Født den 8/5 1948 i Odense. Søn af repræsentant og slægtsforsker Eskild Larsen og Marie Olsen. Gift med lærer Anette Jonna Jauch, Rudkøbing skole. Skårup sem. 1974. Skoleleder i Augpilagtok i Grønland 1974–1976. Lærer ved Rudkøbing kommuneskole 1976–1981. Førstelærer ved Skrøbelev skole 1981, skoleinspektør s.s. 1983. Uddannet som elektriker, udgav i 1968 en digtsamling »Forventning« med egne vignetter. Har udført illustrationerne til Thorbjørn Lorenzens bøger »Thorgils« og »Jon Olafson« og illustreret en række af Langelands Museums publikationer. Udgav i 1977 »Augpilagtok« – en skrivebog til det grønlandske skolesystem. Skænkede ved Rudkøbings 700-års jubilæum i 1987 en stor samling af sine malerier til byen på den betingelse, at de skulle sælges, og det derved indkomne beløb skulle anvendes til en ungdomsfond.

LÆRERE:

Anne Lise Weber Nielsen. 1962-. Født den 8/1 1938 i Svendborg. Datter af chauffør Peter Ejner Hansen og Petrine Madsen. Gift med snedker Anton Johannes Weber Nielsen. Skårup sem. 1959.

Kirsten Willer. 1962–1965. Født den 13/11 1938 i Esbjerg. Datter af forretningsfører Frede Damgaard Nielsen og Gurli Møller. Gift med lærer Poul Willer. (Ægteskabet opløst.) Haderslev sem. 1961. Lærer i Grindløse 1961–1962, i Ollerup 1965–1972, i Ålbæk 1972 1974 og i Farum 1974–.

Poul Willer. 1962–1965. Født den 22/5 1932 i Sct. Knuds sogn i Odense. Søn af sognepræst Theodor Christian Willer og Elfrida Sørensen. Gift med lærer Kirsten Damgaard Nielsen. (Ægteskabet opløst.) Haderslev sem. 1961. Lærer i Grindløse 1961–1962. Førstelærer, senere skoleinspektør i Ollerup 1965–1972. Skoleinspektør i Ålbæk 1972–1981. Sognepræst i Skellerup-Ellinge 1981–1986 og på Rømø 1986–. Har gennemført kirkeministeriets teologiske særuddannelse.

Ulla Maigaard-Hansen. 1965–1971. Se videre under Longelse central-skole.

Per Rudolf Engberg. 1965–1967. Født den 12/3 1935 i Vejle. Søn af skoleinspektør Rudolf Engberg og Ester Madsen. Gift 1962 med Kirsten Køln Pedersen, f. 4/6 1941 i Vejle. Kolding sem. 1962. Aspirant ved Rudkøbing kommuneskole 1962–1965. Lærer ved Kolding skolevæsen 1967–.

Poul Hans Nielsen. 1967–1969. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Birte Andersen. 1967–1970. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Niels Jørgen Kirketerp. 1969–1970. Se under Simmerbølle skole.

Christa Marie Heelsberg Svane. 1971–. Født 27/5 1945 i Haderslev. Datter af Harry Sørensen og Ella Heelsberg. Gift 7/5 1977 med lærer Axel Johan Svane. Haderslev sem. 1968. Lærer ved Strynø skole 1968–1971.

Inger Juul Jakobsen. 1974–1976, løst vikar også i Rudkøbing og Tryggevlev. Født 24/7 1945 i Esbjerg. Datter af slagter Aage Mathiasen og Valborg Clausen. Gift med lmd. Ole Jakobsen. Esbjerg sem. 1969. Lærer i Gevninge 1/2 1970–31/7 1973. I dag selvstændig erhvervsdrivende i Rudkøbing.

Jette Handberg Nilsson. 1/8 1974–31/7 1975. Vakancevikar. Født 29/1 1945 i Glostrup. Datter af gartner Ejnar Handberg og Karen Jakobsen. Gift med bankfuldm. Knud W. Nilsson. Vejle Småbørnssem. 1967. Lærer ved Tullebølle skole 1/11 1968–31/7 1971, børnehaveklasseleder ved Nordre skole, Svendborg 1/8 1973–31/7 1974. Lærer ved Svendborg kommunale skolevæsen 1/8 1975–31/7 1980.

Kirsten Würtz. 1975–1977. Børnehaveklasseledervakancevikar. Se under Simmerbølle skole.

Inge Kirkebæk Rasmussen. 1977–1978. Timelærer, samtidig også ved Rudkøbing kommuneskole. Født den 28/12 1948 i Svendborg. Datter af smedemester Niels Kirkebæk Jensen og Else Jensen. Gift med lærer Carsten Thormann Rasmussen, Tåsinge. Skårup sem. 1977. Årsvikar ved Vestre skole i Svendborg 1980–1981 og ved Hømarkens skole s.s. 1981–.

Irene Nielsen. 1977–1981. Børnehaveklasseleder. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Ebbe Davitzen Rømer. 1981–. Født den 6/12 1944 i Middelfart. Søn af civilingeniør Vilhelm C. D. Rømer og Ingeborg Margrethe Hansen. Gift 23/3 1968 med Jette Henneberg Harder. Århus sem. 1971. Lærer ved Rudkøbing kommuneskole 1972–1981.

Anne Marie Madsen. 1981–. Født 21/7 1948 i Pederstrup, Longelse sogn. Datter af gdr. Marius Petersen og Emilie Frederiksen. Gift med mekaniker Palle Kold Madsen. Skårup sem. 1971. Lærer ved Utterslev skole 1971–1974 og ved Rudkøbing kommuneskole 1974–1981.

Jan Erik Christensen. 1/8 1981–. Født 9/4 1944 i Brødstrup. Søn af skovrider Axel Erik Christensen og Kitty Stephanie Petrus. Gift med Gerda Baagøe, f. 3/1 1943 i Nustrup, datter af gdr. Chr Bågøe og Karen Aarup. Skaarup sem. 1971. Lærer ved Rudkøbing skole 1/8 1971–31/7 1981.

Johannes Appel. 1/8 1981–. Født 26/3 1931 i Bolderslev. Søn af gdr. Christof Appel og Auguste Fischer. Gift d. 1/8 1953 med Lilly Rasmussen, f. 1/9 1927 i Otterup. Tønder sem. 1952. Lærer ved Rudkøbing kommuneskole 1/8 1952–1/2 1960 og 1/3 1963–31/7 1981. Lærer ved Lindelse skole 1/2 1960–28/2 1963.

Karin Juliane Jorsal Andersen. 1/8 1982–. Født 21/4 1949 i Svendborg. Datter af gdr. Erik Jorsal og Anna Dinesen. Gift med tømrerm. og museumsassistent Flemming Engedal Andersen. Skaarup sem. 1980. Årsvikar på Hømarksskolen april 1980–juli 1982. Uddannet som teknisk assistent 1968.

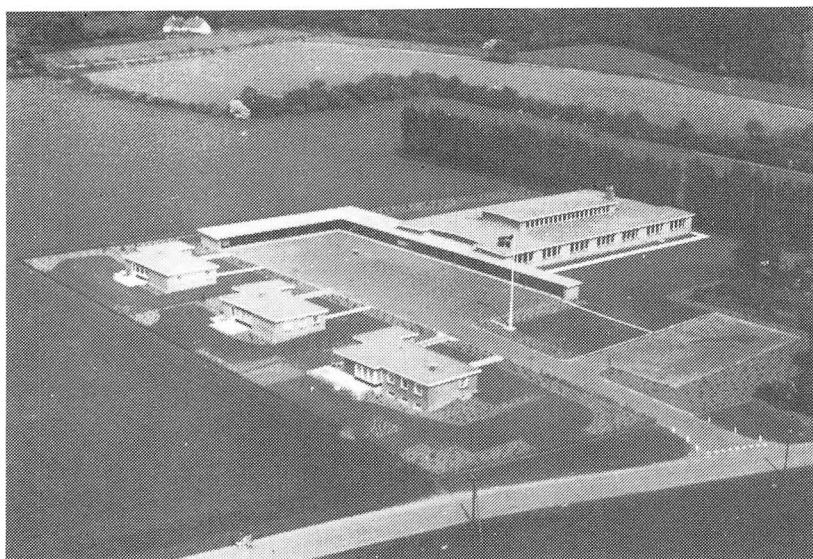
Susanne Toldbod. 1/8 1982–. Børnehaveklasseleder og vakancevikar. Født 25/10 1950 i København. Datter af gross. Chr. Enoch Petersen og Jytte Nielsine Clausen. Gift med tandlæge Flemming Toldbod. Holte Børnehavesem. 1974. Børnehavepædagog i Skodsborgparkens børnehave, Søllerød 1/8 1974–28/2 1977. Støttepæd. i Daginstitution i Broager 15/3 1977–1/5 1977, stedfortræder i Bymose børnehave 1/8 1977–15/11 1979, børnehavepæd. i halvdagsbørnehave, Rudkøbing. 1/7 1980–31/7 1982.

Erik Schreiner Hansen. 1983–. Født den 10/5 1951 i Svendborg. Søn af manufakturhandler Erik Albert Hansen og Inge Schreiner Petersen. Skårup sem. 1976. Lærer ved Odense kommunale Ungdomsskole 1973–1974 og ved Ringe kommunale Ungdomsskole 1974–1975. Lærer ved Longelse skole 1977–1983. Gift med Susanne Lenna Jørgensen.

Claus Bang Hansen. 1/8 1983–31/10 1983. Timelærer. Født 7/11 1958. Skaarup sem. 1983.

Lene Nielsen. 1/8 1984–. Født 22/4 1959 i Svendborg. Datter af lærer Poul Oluf Nielsen og Käthe Kirsten Hansen. Skaarup sem. 1983. Vikar på Kirkeby skole i Egebjerg kommune nov. 1983. Løs vikar på Østre skole og på Byhaveskole, Svendborg 1/12 1983–1/7 1984.

Jens Henrik Hvid Jensen. 1987–1989. Årsvikar. Se under Longelse centralskole.



Longelse centralskole.

LONGELSE CENTRALSKOLE

Longelse centralskole blev bygget i 1962 og officielt indviet den 22. oktober s.å. Det er en såkaldt »kerneskole« af samme type som Tryggelev-Fodslette centralskole, altså et færdigpakket arkitektprodukt. Den indeholdt oprindeligt 8 klasselokaler og diverse faglokaler, såsom sløjdelokale, skolekøkken, bibliotekslokale og gymnastiksal. I kælderen blev der indrettet særskilt omklædningsrum til sportsforeningen og et lokale til den stedlige husflidsforening. Dette rum er senere blevet lavet til formningslokale. Et af klasseværelserne er senere omdannet til kontor for inspektøren.

Til skolen blev der bygget tre lærerboliger. I den vestlige er der i 1975 blevet indrettet børnehaveklasse.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEINSPEKTØRER:

Aksel Immanuel Jørgensen. 1962–1971. Født den 31/8 1903 i Vejlbj ved Middelfart. Død den 16/1 1976 på Rudkøbing sygehus. Søn af gdr. Mads Jørgensen og Kirstine Larsen. Gift 1930 med Poula Nørgaard, f. 4/7 1907 i Thorum i Salling, d. 16/9 1939. Jelling sem. 1924. Vikar på Bredsten Hovedskole 1924–1925, lærer s.s. 1925–1929. Første-

lærer ved Nørre Longelse skole 1929–1962 og ved Longelse central-skole 1962–1971. Skoleinspektør ved Longelse centralskole 1/8 1971–31/10 1971. Stifter af Nørre Longelse Sangforening og af Nørre Longelse Gymnastikforening. Kirkesanger og organist. Kursus på Ollerup Gymnastikhøjskole 1927 og på Århus Musikkonservatorium 1929.

Helge Traun. 1971–1982. Født 30/12 1936 i Veflinge sogn. Se videre under Tullebølle skole.

Ole Borch. 1982–1986. Født 12/4 1946 i Aarhus. Søn af fabrikant Niels Peter Nielsen og Mary Eriksen. Gift med Kirsten Merete Pedersen. Marselisborg sem. 1975. Lærer ved Århus skolevæsen 1974–1979. Ungdomsskoleinspektør i Århus 1979–1982. Skoleinspektør ved Agerbæk skole 1986–. Var fra 1971–1974 leder af ungdomsklubben i Lystrup-Elsted.

Ole Jensen. 1986–1987. Født 2/6 1944 i Århus. Søn af Sigurd Jensen og Gudrun. Gift med Hanne Hvedegård Jensen, som er udlært maler. Hjørring sem. 1968. Lærer ved Humble skole 1968–1986. Skoleinspektør ved Øster Vrå skole 1988–.

Lars Christian Eriksen. 1988–. Født 20/6 1957 i Tommerup. Søn af landmand Holger Eriksen og Agnes Kathrine Christoffersen. Gift med lærer Karin Andersen. Odense sem. 1982. Lærer ved Bjerregravskolen i Purhus 1982–1988.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Frede Blohm. 1962–1985. Født 8/11 1930 i Dronninglund, Ørum sogn, Vendsyssel. Død 21/3 1985 i Longelse. Søn af husejer Jens Johannes Blohm og Ottilde Jensine Truelsen. Gift med Jytte Marie Sønderkov Petersen. Gedved sem. 1959. Fast vikar ved Sdr. Longelse skole 1959–1962. Formand for Longelse Sportsforening. Formand for Longelse Brugs.

Anne Christensen Sandager. 1962–1963. Forskolelærerinde. Født 1/8 1905 i Bregninge på Ærø. Død 6/8 1963. Datter af gårdejer Albert Christensen Sandager og Ellen Pedersen. Odense Forskolesem. 1926. Lærerinde på Friskolen i Nørregade i Odense 1926. Vikar ved Bradsø Friskole 1928. Lærerinde ved Nørre Longelse skole 1929–1962. Lærerrådsformand på Longelse skole.

Kirstine Clausen. 1962–1971. Født 20/11 1903 i Marstal landsogn, Om-mel. Død 6/6 1975 på Rudkøbing sygehus. Datter af slagter Jørgen

Clausen og Gertrud, f. Hansen. Odense Forskolesem. 1923. Konstitueret forskolelærerinde ved Sdr. Longelse skole 1924–1925. Forskolelærerinde s.s. 1925–1944. Lærerinde s.s. 1944–1962.

Ruth Bech Lind. 1962–1965. Født 17/7 1938 i Allinge. Se videre under Rudkøbing skole.

Verner Harry Lind. 1962–1968. Født 20/7 1926 i København. Søn af murerarbejdsmand Georg Lind og Martha. Gift med lærer Ruth Bech Lind. Ægteskabet opløst. Jonstrup sem. 1955. Løs vikar i København 1955. Fast vikar s.s. 1956–1957. Lærer s.s. 1957–1962 og ved Herstedernes kommunale skolevæsen 1969–. Senere kurator ved Albertslund skolevæsen.

Kirsten Pilegaard. 1962–1979. Født 6/2 1915 på »Eskildegaard« pr. Marstal. Datter af gårdejer Hans Jørgen Clausen og Anne Marie, f. Clausen. Gift med fabrikant Svend Pilegaard. Odense Forskolesem. 1935. Forskolelærerinde ved Illebølle skole 1946–1948. Lærerinde s.s. 1948–1949 og ved Fuglsbølle skole 1950–1962.

Hans Pilegaard. 1963–. Født 23/5 1939 i Gesinge på Tåsinge. Søn af Ingvar Pilegaard og Emmy Pilegaard. Gift med Jonna Poulsen, f. 20/9 1939 i Svendborg. Ægteskabet opløst. Esbjerg sem. 1963.

Jonna Pilegaard. 1963–1979. Faglærer. Født 20/9 1939 i Svendborg. Se videre under Tullebølle skole.

Else Marie Pedersen. 1964–1984. Født 22/1 1928 i Ryslinge. Gift med smed Knud Pedersen. Odense sem. 1950. Aspirant i Nr. Nærbøderslev 1950–1952. Lærerinde s.s. 1952–1964.

Bente Spangtoft. 1969–. Født 31/10 1937 i Odense. Datter af Anders Chr. K. Spangtoft og Carla Elisabeth Larsen. Gift med Leif K. R. Hansen. Odense sem. 1962. Lærer ved Odense skolevæsen 1962–1969.

Eva Olsen. 1970. Vikar. Se videre under Rudkøbing kommuneskole.

Tage Maigaard-Hansen. 1971–1978. Født 24/7 1915 i Vejle. Død 29/4 1987 i Kolding. Søn af togfører Hans Hansen og Jensine Katrine Maigaard. Gift med lærer Ulla Margrethe Thyra Skovbak. Ægteskabet opløst. Præliminæreksamen 1931. Silkeborg sem. 1937. Vikar i Århus 1937–1938. Fast vikar s.s. 1938–1939. Timelærer s.s. 1939–1940. Lærer s.s. 1940–1953, i Blovstrød 1953–1961 og i Simmerbølle 1961–1965. Førstelærer i Skrøbelev 1965–1971.

Ellen Foldal. 1971–1978. Faglærer. Født 28/7 1935 i Hårby. Se videre under Tullebølle skole.

Ulla Margrethe Thyra Maigaard-Hansen. 1971–1981. Født 27/8 1919 på Frederiksberg. Datter af kriminalassistent Søren Andreas Skovbak og Anna Margrethe Andersen. Gift med lærer Tage Maigaard-Hansen. Ægteskabet opløst. Århus sem. 1941. Vikar i Århus 1942–1943. Timelærer s.s. 1943–1946. Lærer s.s. 1946–1953, i Blovstrød 1953–1961, i Simmerbølle 1961–1965 og ved Skrøbelev skole 1965–1971.

Jette Kofoed Olsen. 1974–1975. Årsvikar. Født 21/12 1948 i København. Se videre under Humble Centralskole.

Anne Margrethe Storm Hansen. 1975–. Børnehaveklasseleder. Født 25/4 1931 i Bjerreby på Tåsinge. Datter af gartner Otto Rasmussen og Anne Sørine Østergaard. Gift med smedemester Erland Storm Hansen, Illebølle. Børnehavelærerinde fra Frøbel sem. 1951. Børnehavelærerinde ved Enghave Kirkes børnehave 1951–1964, ved »Villa Møllen«s børnehave 1970–1975.

Erik Schreiner Hansen. 1977–1983. Født 10/5 1951 i Svendborg. Se videre under Skrøbelev skole.

Karin Marie Christensen. 1/8 1977–1/12 1977. Timelærer. Født 23/1 1948. Skårup sem. 1971. Lærer på prøve i Kværndrup 1971–1973. Lærer s.s. 1973–1975.

Jette Handberg. 1977–1984. Født 23/7 1952 i Svendborg. Skårup sem. 1977. Lærer ved Marie Kruses skole, Farum 1984–.

Ulla Knudsen. 1978–. Født 26/6 1953 i Aunslev. Datter af Knud M. Knudsen, Tryggelev. Gift med lærer Trygve Petersen, Tryggelev skole. Skårup sem. 1977.

Erik Arnhardt. 1979–. Født 23/8 1945 i Haslev. Søn af Rudolf og Grete Arnhardt. Haslev sem. 1978. Lærer ved Kirkeskovsskolen, Rude, 1976–1979. Kirkesanger ved Tranekær og Tullebølle kirker. Leder af Tullebølle Sangkor og af Rudkøbing Sangkreds.

Kirsten Elisabeth Petersen. 1983–. Født 20/2 1953 i Pederstrup, Longelse sogn. Datter af gårdejer Marius Chr. Petersen og Emilie Watson Petersen f. Frederiksen. Gift med typograf Jørn Janus Peter Petersen. Skårup sem. 1980. Løs vikar ved Rudkøbing kommuneskole 1980–1982. Støttelærer s.s. 1981–1982. Timelærer s.s. 1982–1983.

- Kirsten Merete Borch.* 1984–. Timelærer. Født 20/3 1959 i Horne, Fyn. Datter af Rasmus Verner Pedersen og Edel Malmrose Holm Pedersen. Gift med skoleinspektør Ole Borch, Longelse skole. Skårup sem. 1984.
- Niels Leon Koch.* 1984–1986. Fast vikar. Født 15/3 1945 i Silkeborg. Se videre under Rudkøbing skole.
- Henrik Jensen.* 1984–. Timelærer. Født 21/9 1958 i Rudkøbing. Søn af postbud Flemming Jensen og Ulla Larsen. Skårup sem. 1984.
- Bente Bendtsen.* 1984–1986. Vikar. Født 13/8 1960 i Jordløse. Se videre under Snøde skole.
- Henrik Vilsbøl Gade.* 1985–1988. Født 16/4 1958 i Nørre Sundby. Søn af ingeniør Fini Gade og Edith Vilsbøl Christensen. Gift 1983 med børnehavepædagog Anette Aaby Siesing, f. 11/5 1958 i Århus. Hjørring sem. 1983. Timelærer/beskæftigelseskonsulent i Rudkøbing 1983–1985. Beskæftigelseskonsulent i Augustenborg 1988–. Bestred både i Rudkøbing og på Longelse skole en kombinationsstilling som lærer og beskæftigelseskonsulent.
- Kirsten Jensen.* 1987–. Timelærer. Født 30/12 1960 i Åbenrå. Datter af Marius Jensen og Inga Madsen. Tønder sem. 1984. Løs vikar på Thurø skole. Sygevikar i Munkebo og på Frørup Centralskole.
- Jens Henrik Hvid Jensen.* 1/8 1988–31/7 1989. Årsvikar. Født 18/1 1957 i Århus. Søn af bankfuldmægtig Poul Hvid Jensen og Bodil Marie Sørensen. Gift med Karen Ravn Jedzini. Tønder sem. dec/jan. 1984/85. Løs vikar ved Århus skolevæsen 1985–1986. Vikar på Brobjergskolen i Århus 1986. Fast vikar ved Randers Realskole 1986–1987. Månedslønnet vikar ved Skrøbelev skole 1987–1988. Årsvikar ved Skrøbelev skole/Longelse skole 1988–1989.



Humble centralskole.

HUMBLE CENTRALSKOLE

Humble centralskole blev bygget i 1960 og officielt indviet den 15. september s.å. Ved sin start havde skolen 9 lærere og 235 elever. Allerede i 1964 måtte man udvide skolen med 4 klasseværelser i den østlige fløj og et par år senere opføre en pavillon indeholdende yderligere 2 klasseværelser. I 1970 tilføjedes et lærerværelse med arbejdsrum og faglokaler til musik, håndgerning og maskinskrivning. Dermed var udvidelserne dog ikke afsluttet. I 1976 opførtes østfløjen med skolebibliotek, formningslokale, børnehaveklasse og opholdsrum til eleverne, og i 1982 blev kontorlokalerne taget i brug.

Ingen af de 4 tjenesteboliger, der hørte til det oprindelige byggeri, anvendes mere til boligformål. 2 er nu indrettet til henholdsvis skoletandklinik og læseklinik, den tidligere inspektørbolig rummer et bofællesskab for unge mennesker, og i 1987 blev der i den sidste lærerbolig, der da rummede lokaler til ungdomsklubben, også givet plads til skolefritidsordningen.

SKOLEINSPEKTØRER:

Niels Peter Nielsen Jungersen. 1960–1971. Født 31/5 1901 i Vester Hasing. Død 28/4 1981 i Rudkøbing. Søn af husmand Johannes Nielsen Jungersen og Pouline Jensen. Gift 1925 med Kamilla Kirstine Larsen,

f. 2/11 1903 i Højslev og i 1948 med Krista Lauge Jansen, f. i Give. Tønder sem. 1924. Andenlærer ved Vrøgum skole, Ål kommune, 1925–1928. Førstelærer s.s. 1928–1945. Amtsskolekonsulent i Ribe amt. Lærer i Ribe 1947–1951. Viceinspektør ved Gottorpskolen i Slesvig 1951–1960. Skoleinspektør ved Humble centralskole 1960–1971.

Jan Ludvig Christensen. 1971–1981. Født 18/12 1937 i Skårup. Søn af seminarielærer Ludvig Christensen og Ada Carlsson. Gift med overlærer ved Magleby centralskole Aase Møller Christensen, f. Pedersen. Skårup sem. 1961. Lærer ved Ringe skolevæsen 1961–1969, ved Skårup skolevæsen 1969–1971. Ledende skoleinspektør i Humble 1971–1981. Skoledirektør i Nyborg 1981–, og i Svendborg. Håndbolddommer ved landskampe, olympiader m.v. Bevilget generel tilladelse til frihed hertil, både i Ringe, Skårup og Humble.

Erik Andersen. 1981–. Født 25/4 1941 i Svendborg. Søn af mejeribestyrer Alfred Andersen og Valborg Nielsen. Skårup sem. 1968. Lærer ved Thurø skole 1968–1978. Viceforstander ved Sydfyns Forberedelseskursus i Svendborg 1978–1981. Ledende skoleinspektør ved Humble centralskole 1981–.

VICESKOLEINSPEKTØRER:

Erik Ruthner. 1966–1989. Født 11/7 1919 på Frederiksberg. Søn af ene-lærer Christian Rasmus Ruthner og Ingeborg, f. Larsen. Gift med Tove Rasmussen, f. 22/6 1928 i Humble. Jonstrup sem. 1942. Lærer ved Humble private Mellem- og Realskole 1942–1953. Førstelærer ved Øster Kædeby skole 1953–1960. Lærer ved Humble skole 1960–1966. Organist ved Humble kirke 1956–. Lærerrådsformand i en periode i 1960'erne. Fælleslærerrådsformand i slutningen af 1950'erne. Formand for Langelands Lærerkreds i en periode.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Jørgen Ove Gotfredsen. 1960–1964. Født 25/11 1920 i Fredericia. Søn af boghandler Ove Gotfredsen og Gudrun Ahlers Thomsen. Gift med Karen Esther Tuxen Petersen og Lisbeth Margrethe Buch. Skårup sem. 1942. Andenlærer i Ulbølle 1942–1944. Lærer og afdelingsleder ved statsfængslet Søby-Søgård 1944–1949. Andenlærer i Langtved 1949–1951 og ungdomsskoleinspektør i Århus 1964–. Hovedstyrelsesmedlem i DAUF. Formand for repræsentantskabet i Voksenpædagogisk Center i Århus.

Astrid Laura Sørensen. 1960–1973. Født 26/2 1913 i Nordenbro. Død 25/8 1973 på Svendborg sygehus. Datter af Jens Peter Christian Sørensen og Martha Hansen. Skårup sem. 1935. Forskellige vikariater 1935–1940. Lærerinde i Tyvelse 1940–1946, i Rejstrup 1946–1948, i Simmerbølle 1948–1957.

Ib Christensen. 1960–1981. Født 11/10 1924 på Østerbro i København. Søn af skomager Alfred Christensen og Clara Syvertsen. Blågård sem. 1949. Vikar i Algstrup ved Tølløse og i Bagenkop 1949 1952. Aspirant i Bagenkop 1952. Lærer s.s. 1952–1953. Førstelærer ved Ristinge-Hesselbjerg skole 1954–1960. Kirkesanger ved Lindelse kirke og Ristinge kapel 1967–1982. Udnævnt til overlærer 1964. Død i Humble den 30/12 1988.

Carl Martin Christensen. 1960–1970. Født 9/2 1905 i Nibe. Død 5/9 1973 i Kædeby. Søn af snedkersvend Chresten Christensen og Karen Kirstine Carlsen. Vordingborg sem. Lærer ved Læsø Realskole 1933–1938, ved Humble private Mellem- og Realskole 1938–1946. Førstelærer ved Vester Kædeby skole 1946–1960. Han købte skolen i Vester Kædeby til bolig, efter den var blevet nedlagt.

Agnes Ida Mogensen. 1960–1965. Født i 1905. Aspirant ved Ristinge-Hesselbjerg skole 1956–1958. Lærer s.s. 1958–1960.

Daghy Nikoline Marie Pedersen. 1960–1979. Født 19/3 1912 i Sdr. Longelse. Død 27/2 1987 på Svendborg sygehus. Datter af gårdejer Peter Laurids Christian Petersen og Sofie Augusta Hansen, »Grønnegården«, Sdr. Longelse. Gift med lagerbestyrer Simon Greve Pedersen, f. 1910. Odense sem. 1932. Vikar ved Vester Kædeby skole 1932–1934. Konstitueret forskolelærerinde s.s. 1934–1936. Forskolelærerinde s.s. 1936–1960.

Marie Nørgaard-Sørensen. 1961–1985. Født 2/9 1927 på Rudkøbing sygehus. Datter af sognepræst Søren Rasmus Linneboe og Arngod Heje. Gift med overlærer Bent Nørgaard-Sørensen, Humble central-skole. Th. Langs sem. 1949. Lærer i Lyngby-Tårnbæk kommune 1950–1953 og i Bred 1953–1961.

Bent Nørgaard-Sørensen. 1961–1987. Født 6/7 1927 i Serup. Søn af gårdejer Jens Sørensen og Sofie Nørgaard. Gift med overlærer Marie Linneboe, Humble Centralskole. Th. Langs sem. 1949. Lærer i Lyngby-Tårnbæk kommune 1949–1953 og i Bred 1953–1961. Medlem af kommunalbestyrelsen for Sydlangeland kommune 1966–1984, indvalgt af Socialdemokratiet. Medlem af Fyns amtsråd 1970–1984. Formand for amtets undervisnings- og kulturudvalg 1974–1984.

Ebba Kathrine Petersen. 1961–1984. Født 3/1 1920 i Sct. Nikolaj sogn, Svendborg. Død 29/4 1986 på Svendborg sygehus. Datter af kommunelærer Hans Olsen Clausen og Anna Ingeborg Johanne Kaspersen. Gift med gårdejer Poul Møller Petersen. Skårup sem. 1942. Lærer ved Viby skolevæsen 1943–1957 (Vestergårdsskolen). Overlærer s.s. 1957–1960. Hun var en særdeles dygtig og respekteret sprog­lærer. Underviste 1942–1943 på Skårup øvelsesskole.

Leif Schwitzer Jensen. 1961–1968. Født 7/9 1937 i Odense. Søn af smed Viggo Schwitzer Jensen og Anna Petersen. Gift med Birthe Due Olsen. Odense sem. 1959. Lærer ved Bred skole, Vissenbjerg, 1959–1961, ved Stats- og Ungdomsfængslet i Nyborg 1968–1971, ved Lundhaveskolen i Odense 1971–1973. Leder af Åndssvageforsorgens Voksenskole på Fyn i Årup 1973–1975, af Strandhøjskolen i Nyborg 1975–1978. Skoleinspektør på Enghaveskolen i Odense 1978–. Lundhaveskolen, Strandhøjskolen og Enghaveskolen var alle under åndssvageforsorgen.

Agda Skjerne. 1962–1964. Vikar. Underviste i sang. Født den 26/11 1906 i København. Datter af klarinettist ved livgarden Johannes Skjerne og Christiane Christiansen. Uddannet på Det kgl. Musik­konservatorium og hos Alexander Stofregen. Koncertpianistinde. I 25 år balletrepetitrice på Det kongelige Teater. Timelærerinde ved Humble private Kost- og Realskole 1952–1962. Vikar på Rudkøbing kommuneskole 1962–1963.

Ole R. Blåkilde. 1962–. Født 23/7 1935 i København. Søn af dyrlæge i Helsingør Raymond Blåkilde og Eleonora Larsen. Gift med lærer Eva Thomsen. Ægteskabet opløst. Derefter med lærer Merci Brix Nielsen. Hellerup sem. 1960. Lærer på Vestre skole i Svendborg 1960–1962. Fra 1971 orlov fra skolevæsenet i Sydlangeland kommune. Konsulent i Danmarks Lærerforening 1971–1981 og i Lærernes Centralorganisation 1982–. Medlem af Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse 1968–1972. Hovedmand bag oprettelsen af SYL – Sammenslutningen af yngre lærere.

Eva Blåkilde. 1962–1966. Timelærer. Født 10/7 1936 i Varde. Se videre under Magleby skole.

Lone Kingo Hansen. 1964–1974. Født 1/8 1940 i Roskilde. Datter af bager Harald Kingo Petersen og Kamma Axelsen. Gift med lærer Vagn Lundbye. Ægteskabet opløst. Århus sem. 1963. Årsvikar ved Århus kommunale skolevæsen 1963–1964. Lærer på Carolineskolen i København 1974–1980 og på Humlebæk skole 1980–.

Vagn Lundbye. 1964–1967. Født 22/11 1933 i Vanløse. Søn af Axel Emil Bernhard Lundbye og Else Kjærsgaard. Gift med lærer Lone Kingo Hansen. Ægteskabet opløst. Århus sem. 1964. Kendt og betydnende forfatter.

Merci Brix Andersen. 1964–1971. Født 25/6 1941 i Randers. Datter af detailhandler Jens Brix Nielsen og Else Lohse. Gift 1.) med lærer Vitus Andersen. Ægteskabet opløst. 2.) med lærer Ole R. Blåkilde. Skårup sem. 1964. Lærer ved Ullerslev Centralskole 1971, ved Hillerød-holmsskolen 1971–1978. Skoleinspektør ved Alsønderup skole, Hillerød kommune, 1978–.

Erik Vitus Andersen. 1964–1971. Født 18/7 1938. Gift med lærer Merci Brix Nielsen, Humble centralskole. Ægteskabet opløst. Orlov fra Humble centralskole 1971–1973. Formand for lærerrådet. Medlem af fritidskommissionen. Konst. viceinspektør 1971–. 1971 ansat som lærer ved United Nations International School i New York, hvor han underviste i matematik.

Jens Hansen. 1965–. Født 11/6 1936 på Aarø. Søn af statshusmand Bendix Hansen og Bodil Marie Mogensen. Gift med lærer Margit Jørgensen, Humble centralskole. Haderslev sem. 1962. Lærer i Nustrup 1962–1965. Lærerrådsformand i en periode.

Margit Hansen. 1965–. Født 4/1 1942 på Aarø. Datter af fyrpasser Rasmus Peter Emil Jørgensen og Kjerstine Christensen. Gift med lærer Jens Hansen, Humble centralskole. Haderslev sem. 1965.

Tage Heunecke. 1965–1985. Født 15/1 1928 i Tørring. Søn af arbejdsmand Edvard Pedersen og Anna Nielsen. Gift 1952 med Ruth Andersen, f. 14/7 1932 i Hornborg. Jelling sem. 1950. Vikar i Stensballe ved Horsens 1951–1952. Andenlærer i Lindelse 1952–1953, i Kølstrup 1953–1957. Førstelærer i Lindelse 1957–1965. Antog i 1968 det gamle familienavn Heunecke. Organist ved Lindelse kirke fra 1962. Arrangør af talrige kirkekoncerter over hele øen. Præliminær orgelpøve i 1973. Årskursus 1–4 i tysk. Lektør ved Indbindingscentralen 1974–1985. Medstifter af lokalhistorisk Forening for Lindelse, Humble m.fl. Ejer af øens største bogsamling af lokalhistorisk litteratur. Forfatter af flere musikhistoriske artikler.

Anne Kold Nielsen. 1965–1971. Faglærer. Født 10/4 1925 på Strynø. Se videre under Magleby centralskole.

Gudrun Irene Hansen. 1966–. Født 31/3 1943 i Fuglsbølle. Datter af boelsmand Frits Hansen og Vera Marie Andersen. Gift 1977 med

kontorassistent Svend Erik Pryds-Pedersen. Skårup sem. 1966. Medforfatter til artikel i Fyns Stifts Årbog 1986 om skibefesten i Bagenkop. Stiftede sammen med sin mand Humble lokalhistorisk Arkiv. Aktiv ved foredragsvirksomhed og oplæsning.

Ole Højgaard Sørensen. 1966–1968. Født 3/8 1937 i Gedsted. Gift med Terttu Maija Annali, f. 19/3 1938 i Finland. Lærer på Grønland 1966 og 1968–.

Knud Erik Pallisgaard. 1967–1984. Født 4/3 1935 i Svendborg. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.

Marianne Enevoldsen. 1967–. Født 8/7 1943 i Svendborg. Datter af direktør Svend Aage Enevoldsen og Else Marie Bøgeskov. Skårup sem. 1966. Vikar ved Tullebølle skole 1967.

Jørgen Jäpelt. 1968–. Født 4/2 1927 i København. Søn af værkfører Carl Jäpelt og Asta Thomsen. Gift med Kirsten Damgaard, f. 22/11 1925. Aftensem. i København 1957. Lærer ved Gunnar Jørgensens Skole i Hellerup 1954–1957, ved Københavns Kommune 1957–1965 og i Narssaq, Grønland, 1965–1968. Skolevejleder 1969–. Konsulent for erhvervs- og uddannelsesorientering 1970–. I smedelære hos »Atlas« 1941, udlært 1946.

Ole Jensen. 1968–1986. Født 2/6 1944 i Århus. Se videre under Longelse skole.

August Morten Illemann. 1968–1970. Født 26/8 1943 i Svendborg. Se videre under Magleby Centralskole.

Ingelise Søndergaard. 1969. Vikar. Født 21/3 1945 i Refsvindinge, Svendborg amt. Se videre under Rudkøbing Kommuneskole.

Lillian Skovlunn Pedersen. 1969–1974. Født 11/8 1946 på Strynø. Datter af gårdejer Arne Skovlunn Rungsøe og Magda Julie Christensen. Gift med maskinmester Jesper Pedersen. Skårup sem. 1969. Løs vikar ved Nordre skole i Svendborg 1968. Lærer ved Rønde skole 1974–.

Kirsten Jäpelt. 1970–1982. Faglærer. Født 22/11 1924 i København. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.

Kurt Rahbek. 1970–. Født 9/2 1946 i Middelfart. Søn af plejer Ernst Petersen og Grete Rahbek. Gift med overlærer ved Tryggelev-Fodslette skole, Ulla Rahbek. Kolding sem. 1969. Lærer ved Klinteskolen, Børgense kommune, 1969–1970.

Bent Jørgen Bech. 1970. Aspirant. Født 13/5 1944 i Ejerslev på Mors. Søn af husmand Svend Bech og Anna Steenstrup Kvist. Gift med jordemoder Karen Stær Nielsen. Nørre Nissum sem. 1967. Lærer ved Rising Skolen i Odense 1970–1972 og ved Herning seminarium 1975. Studeret ved Danmarks Lærerhøjskole 1972–1975. Cand.psyk. i historie og psykologi.

Tommy Lundshøj Petersen. 1970–1978. Født 22/3 1936 i Tårnbæk. Søn af overmontør ved KTAS Holger Lundshøj Petersen og telefonist Edel Brasgaard. Gift 1959 med Solveig Halvorsen, datter af højskoleforstander Erik Halvorsen og Edel Thorsen. Ægteskabet opløst. Gift i 1976 med hjemmehjælper Marianna Andersen, datter af kommunaldirektør Gordon Andersen og Gunvar Nielsen. Ollerup fri Lærerskole 1964. Skive sem. 1965. Ansat 6 år ved KTAS som assistent af 1. grad samt som bogholder. Vakancelærer ved John F. Kennedy-skolen 1965–1966. Timelærer s.s. 1966–1967. Lærer s.s. 1967–1968 og ved Ølseماغle skole 1968–1970. Teknisk uddannelse i telefonteknik. Kirkesanger ved Lindelse kirke 1983–1987.

Birgit Westphal Christensen. 1970–. Født 11/1 1940 i København. Datter af vognmand Svend Westphal Eriksen og Elsa Ragna Hansen. Gift med smed Hans Jørgen Christensen, f. 17/1 1929. Jelling sem. 1962. Lærer ved Magleby skole 1962–1966 og ved Magleby central-skole 1966–1970.

Troels Otto Jørgensen. 1970–1974. Født 11/6 1944 i Sct. Marcus sogn, Frederiksborg. Søn af distriktstoldchef Otto Jørgensen og Agnes Hermansen. Gift med korrespondent Kirsten Havemose, f. 24/9 1944 i Esbjerg. Esbjerg sem. 1970. Skoleleder i udstedet Ikamiut, Grønland, 1974–1975. Lærer ved skolen i Christianshåb, Grønland, 1975–1976, og ved Ærøskøbing skole 1976–. Tjenestefrihed fra Humble centralskole 1974–1976. Ledende skolebibliotekar på skolen i Christianshåb.

Lene Anni Sørensen. 1971–1976. Født 16/2 1947 i Hellemosen, Brahetrolleborg sogn. Datter af tømremester Svend Aage Nielsen og Ellen Nielsine Ravn. Gift 1969 på Fåborg borgmesterkontor med lærer Per Juel Sørensen. Hjørring sem. 1971. Lærer i Holsteinsborg 1974–1977, på Brahetrolleborgskolen, Korinth, 1977–1982 og på Toftegårdsskolen i Fåborg 1982–. Ansat på Grønland. Orlov fra Humble centralskole 1974–1976.

Per Juel Sørensen. 1971–1976. Født 9/11 1945 i Roost, Arrild sogn. Søn af lærer Henry Juel Sørensen og Dagmar Valborg Falck Andersen.

Gift 1969 med lærer Lene Anni Nielsen. Hjørring sem. 1970. Lærer i Holsteinsborg 1974–1977, på Brahetrolleborgskolen, Korinth, 1977–1982 og på Toftegårdsskolen i Fåborg 1982–. Orlov til Grønland 1974–1976.

Birgit Margrethe Didriksen. 1972–1983. Faglærer. Født 20/5 1936 i Sørup. Datter af gårdejer Rasmus Rasmussen og Signe Drost. Gift med overstyrmand Hans Ivan Didriksen, Bagenkop. Afgangsbasis fra Den kommunale Husgerningsskole i Svendborg 1956. Faglærer ved Tryggelev-Fodslette skole 1972–1974 og 1981–1983. Afsluttede pædagogisk grunduddannelse i 1973. Er i 1987 begyndt en uddannelse i Odense som plejehjemsassistent.

Elsebeth Vibeke Christoffersen. 1972–1988. Børnehavelærer. Født 2/1 1941 i Svendborg. Se videre under Simmerbølle skole.

Tove Ruthner. 1972–1974. Faglærer. Født 22/6 1928 i Humble. Datter af automobilhandler Bernhard Rasmussen og Esther Nielsen. Gift med viceskoleinspektør ved Humble centralskole, Erik Ruthner. Handelsskoleeksamen fra Rudkøbing Handelsskole i 1947. Udlært på et advokatkontor. Underviste i maskinskrivning på Humble centralskole.

Marianne Nielsen. 1973–. Født 25/6 1949 i Bøstrup sogn. Datter af gårdejer Henning Nielsen og Inge Flint Thomsen. Gift med tømmerehandler Frits Nielsen, Strandgården, Rudkøbing. Skårup sem. 1973.

Gorm Alfred Pedersen. 1973–. Født 16/3 1948 i Nakskov. Søn af mekaniker Osvald Pedersen og Rasmine Lindhartsen. Gift med overlærer ved Tryggelev skole, Annemette Agervig Hansen. Vordingborg sem. 1970. Årsvikar ved Marienbergskolen i Vordingborg 1970–1971. Soldatertjeneste. Hovedstyrelsesmedlem i Folkeskolens Musiklærerforening. Sidder i kursusudvalg og i pædagogisk udvalg. Medlem af bestyrelsen for Fyns Musiklærerforening 1980–.

Ruth Andersen. 1974–1975. Årsvikar. Født 18/6 1952 i Ballerup. Datter af tandlæge Bent Andersen og Lise Davidsen. Bifagseksamen i legemsøvelser fra Institut for Legemsøvelser ved Odense Universitet 1973. Ansat i det private erhvervsliv siden 1975.

Steen Helles. 1974–1975. Årsvikar. Født 2/4 1945 i Gentofte. Søn af lærer Vagn Helles og lærer Sigrid Elisabeth Christensen. Gift med socialrådgiver Alli Friis Jørgensen. Blågård sem. 1973. Fast vikar i Ballerup-Måløv kommune 1973–1974. Lærer på Sundhøjsskolen, Svendborg, 1975–.

- Anni Esta Tove Buch Pallisgaard.* 1974–1976. Årsvikar. Født 21/8 1939 i København. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.
- John Finn Jacobsen.* 1974–. Født 22/2 1949 i Hillerød. Søn af Kristian Jakobsen og Lydia Henriksen Jørgensen. Gift 1974 med Drude Eriksen. Frederiksberg sem. 1974.
- Jørgen Fabricius Dahl.* 1974–. Født 25/10 1945 i København. Søn af Mogens Fabricius Dahl og Edel Sofie Andersen. Skive sem. 1974.
- Helge Hansen.* 1975–1976. Årsvikar. Født 8/11 1951. Haderslev sem. 1975. Militærtjeneste 1976–.
- Jette Kofoed Olsen.* 1975–1978. Født 21/12 1948 i København. Datter af værkmester Jens Kofoed Jensen og Anne Lise Jakobsen. Gift 1969 med lærer Per Togo Olsen. Ægteskabet opløst. Københavns Dag- og Aftensem. 1974. Vikar i Rødovre kommune 1967–1970. Vakancelærer i Ballerup kommune 1971 og i Gladsaxe kommune 1971–1973. Årsvikar s.s. 1973–1974 og i Longelse skole 1974–1975. Lærer ved Helsingø kommunale skolevæsen 1978–.
- Per Togo Olsen.* 1976–1978. Født 7/7 1947 på Frederiksberg. Søn af frisør Børge Togo Emil Olsen og Oda Søe Jensen. Gift 1969 med lærer Jette Kofoed Jensen. Ægteskabet opløst. Københavns Dag- og Aftensem. 1973. Vikar ved Rødovre kommunale skolevæsen 1968–1969, ved Gladsaxe kommunale skolevæsen 1970. Faglærer s.s. 1970–1973. Timelærer s.s. 1973–1974 og ved Rudkøbing kommuneskole 1974–1975. Lærer s.s. 1975–1976 og ved Helsingø kommunale skolevæsen 1978–. Højere Forberedelseseksamen 1968 fra Københavns Dag- og Aftensem.
- Benny Johannsen.* 1976–1980. Født 20/11 1951 i Åbenrå. Søn af slagter-svend Christian Asmus Johannsen og Agnete Hansen. Gift med lærer Anne Margrethe Nørkær, Humble centralskole. Hjørring sem. 1975. Årsvikar i Sindal kommune 1975–1976. Timelærer i Hjørring 1980–84. Viceinspektør på Den private Realskole i Hjørring 1984–.
- Anne Margrethe Johannsen.* 1976–1980. Født 15/8 1946 i Riisskov. Datter af maler Kaj Nørkjær og Viktoria Binzer. Gift med lærer Benny Johannsen, Humble centralskole. Hjørring sem. 1973. Timelærer i Sindal 1973–1976. Lærer ved Højne skole, Hjørring, 1980. Certifikat fra Pax Hill Education Center, England, og fra et 40-timers kursus på Cambridge University.

- Mona-Lisa Hansen.* 1977–. Født 21/9 1952 i Lindelse. Datter af mejerist Hans Carl Andersen og købmand Ebba Margrethe Madsen. Gift med gårdejer Knud Erik Hansen, Helsned. Skårup sem. 1977.
- Anne-Marie Karlsson.* 1978–. Født 14/3 1955 i Odense. Datter af boliginspektør Egon Gideon Karlsson og Else Rasmussen. Skårup sem. 1978.
- Ole Pedersen.* 1978–. Født 17/1 1951 i Toksværd. Søn af ingeniør Erik Bernt Pedersen og syerske Jenny Agnete Hansen. Skårup sem. 1977. Vikar i Tryggelev 1978. Videreuddannelse i psykologi. Ansat ved skolepsykologisk kontor 1986 i en deltidstilling.
- Lotte Molbeck Pedersen.* 1978–1982. Født 4/4 1952. Kolding sem. 1978. Havde orlov i skoleåret 1981–82.
- John Gornitzka.* 1978–1984. Født 1/1 1952 i Kristkirkens sogn, Kolding. Søn af forretningsfører Poul Børge Gornitzka og Jytte Annelise Iversen. Kolding sem. 1978. Tjenestefrihed uden løn 1984–1985. Svømmelærerprøve i 1978. Formand for Skolens idrætsudvalg.
- Torben Dall.* 1979–1987. Født 30/4 1954 i Kirke Hyllinge. Se videre under Magleby Centralskole.
- Torben Høgedahl Andersen.* 1979–. Født 18/7 1950 i Odense. Søn af kontorchef Holger Andersen og Ruth Sørensen. Gift med lærer Lønne Hundebøll. Odense sem. 1979. Oprindeligt uddannet som bankmand. Driver ved siden af sin lærergerning en lille importforretning med franske vine.
- Anna Inga Sæderup.* 1979–1980. Faglærer. Født 6/2 1933 i Vantinge. Se videre under Tryggelev skole.
- Vibeke Gudrun Mia Andersen.* 1980–. Født 28/7 1938 i Svendborg. Datter af pastor Anders Peter Frederiksen og Dagmar Larsen. Gift med overlærer Eyvind Andersen, Humble Centralskole. Skårup sem. 1961. Lærer ved Vestre skole i Svendborg 1961–1963, ved Gødvad skole, Silkeborg, 1969–1976, og ved Enghaveskolen i Fåborg 1976–1980.
- Ulla Dall.* 1980–. Født 14/6 1953 i Odense. Datter af møbelsnedker Willy Carlsen og Maja Mørup. Gift med lærer Torben Dall, f. 30/4 1954 i Kirke Hyllinge. Skårup sem. 1980.
- Carsten Bjørn Knudsen.* 1980–. Født 4/12 1947 i København. Søn af fabrikant Palle Olesen og Ingelise Seemann Funder. Gift med social-

pædagog Susanne Ploug, f. 11/9 1955 i Nordenbro på Langeland. Skårup sem. 1980. Virkede til tider som løs vikar ved Humble Centralskole fra 1972. Ind imellem arbejde på Svendborg Skibsværft og som landmand ved Østerskov.

Eyvind Andersen. 1980–. Født 26/10 1933 i Ringe. Søn af værkfører Helge Andersen og Marie Pedersen. Gift med overlærer Vibeke Frederiksen, Humble Centralskole. Skårup sem. 1963. Lærer ved Gød-vad skole, Silkeborg, 1963–1976 og ved Enghaveskolen i Fåborg 1976–1980. Ungdomsskoleinspektør i Humble.

Ingelise Henriksen. 1981–1985. Født 27/1 1945 i Glostrup. Datter af gartner Erland Nielsen og Anna Christiansen. Gift med skoleinspektør ved Tryggelev-Fodslette skole, Peter Antonius Henriksen. Odense sem. 1976. Lærer ved Hårby skole 1976–1981 og ved Guderup skole 1985–.

Lene Holm. 1982–1987. Født 29/1 1958 i Lemvig. Datter af taksator Svend Aage Holm og Lizzy Yde. Gift med lærer Mogens Ditlev Christensen, Humble Centralskole. Nørre Nissum sem. 1982. Kroppædagog i Haderslev 1987–.

Eva Merete Larsen. 1982–. Født 19/5 1947 i Holbæk. Datter af forretningsindehaver Ejner Krogh og Ruth Hansen. Gift med lærer på Den maritime Efterskole i Bagenkop, Ulrik Sand Larsen. Skårup sem. 1981.

Ulrik Sand Larsen. 1982–1983. Fast vikar. Født 11/2 1954 i Svendborg. Søn af snedkermester Mogens Laurits Larsen og Caroline Kristine Sand. Gift med lærer Eva Merete Larsen, f. Krogh, Humble centralskole. Skårup sem. 1982. Løs vikar i Svendborg 1982. Lærer ved Den maritime Efterskole i Bagenkop 1983–. Underviser i idræt og dansk på Den maritime Efterskole. Lærerrådsformand s.s.

Mogens Ditlev Christensen. 1984–1987. Født 23/2 1957 i Randers. Søn af specialarbejder Arthur Ditlev Christensen og Inga Frandsen. Gift med lærer Lene Holm, Humble centralskole. Nørre Nissum sem. 1983. Lærer ved Bøstrup skole 1983–1984 og ved Magleby Centralskole 1984.

Tove Balle Knudsen. 1985–. Fast vikar. Født 12/8 1959 i Nyborg. Datter af gartner Vagn Knudsen og Anna Balle. Skårup sem. 1984. Vikar ved Rudkøbing kommuneskole 1984–1985. Pokalvinder i fodbold i pokalturneringen 1984.

- Anna Lis Eder-Jensen.* 1985–. Født 3/5 1949 i Svendborg. Datter af tobakshandler Henry Enevoldsen og Ellen Christensen. Gift med skoleinspektør Jørn Eder-Jensen, Sundhøjskolen, Tåsinge. Skårup sem. 1973. Lærer ved Augustenborg skolevæsen 1973–1981. Årsvikar ved Magleby centralskole 1981–1982. Fast vikar ved Sydlangeland kommune 1982–1985.
- Carl Johannes Hansen.* 1986–. Født 9/8 1951 i Fåborg. Søn af Anton Hansen og Ketty Johansen. Gift med Corinna Bøtker Mogensen, f. 22/3 1951 i Lemvig. Marselisborg sem. 1980. Lærer ved Tryggelev-Fodslette skole 1980–1986.
- Karen Plöger.* 1987–1988. Årsvikar. Født 4/6 1961 i Kokkedal. Datter af Herbert Plöger og Inge Gadegård Sørensen. Tønder sem. 1987.
- Vibeke Vinstrup.* 1987–1988. Årsvikar. Født 19/8 1956 på Frederiksberg. Datter af Erik Vinstrup Andersen og Rigmor Vollertzen. Blågård sem. 1987. Vikar på Byvangskolen i Slangerup 1987.
- Annette Færing.* 1988–. Født 13/7 1957 i Odense. Datter af agronom Peter Færing og Birthe Sølvby. Gift med lærer Hans Henning Asmusen. Skårup sem. 1980. Vikar ved Ringe skolevæsen 1980–1987. Årsvikar i Broby 1987–1988.
- Ole Skyum.* 1988–. Fast vikar. Født 6/8 1950 i Ringe. Søn af frisør Sigurd Skyum og Bente Annelise Jensen. Skårup sem. 1983. Lærer på Vejstrup skolehjem og på Espe skole 1987–1988.
- Ulla Winther-Sørensen.* 1988–. Årsvikar. Født 29/3 1959 i Husby, Ejby kommune. Datter af gårdejer Jørgen Andersen og Kirsten Mikkelsen. Gift med Jens Winther-Sørensen, lærer ved Den maritime Efter-skole i Bagenkop. Kolding sem. 1983. Lærer i Sukkertoppen, Grønland 1983–1986. Vikar i Sydlangelands kommune 1986–1988.



Humble Realskole.

HUMBLE REALSKOLE

Humble Realskole blev oprettet af lærer Mads Jørgen Kærtøft den 1. april 1922. På en vis måde fik den nye skole som grundlag den hensovede Humble Friskole, hvis bygninger Kærtøft havde købt og indrettet til sin ny skole. Det er de huse, der i dag rummer henholdsvis Humble Bibliotek og plejehjemmet.

Men rammerne dér var for snævre, og i 1924 købte Kærtøft Humble Kro og flyttede med sin skole hen i den noget større bygning, der endnu i dag danner facaden ud mod hovedgaden. Lokalemæssigt blev forholdene ej heller tilfredsstillende her, men økonomien satte en grænse for bygningsmæssige forbedringer, og det er først i den nuværende efterskoles tid, at man gennem et omfattende nybyggeri har skaffet skolen tidssvarende forhold.

Humble Realskole fik de følgende 30 år stor betydning for skolelivet på Langeland, idet den og Rudkøbing kommuneskole var de eneste skoler på øen, hvor der var mulighed for at tage mellemskole- eller realeksamen.

I 1959 solgte Kærtøft sin skole til lærer Gothild Asgar Hansen, der indså, at skulle den have nogen fremtid, måtte den omdannes til kostskole. De nye kommunale centralskoler med eksamensafdeling ville ellers fjerne dens eksistensgrundlag. Trods alvorlig sygdom lykkedes det

Hansen at gennemføre sine planer, men allerede i 1961 døde han, og i 1962 blev skolen omdannet til en selvejende institution. Det kunne dog ikke forhindre, at skolens historie de følgende 12 år blev præget af skiftende bestyrere og indre uro, der naturligvis skadede dens omdømme.

De nye skolelove, der afskaffede realksamen, skabte nye forudsætninger for skolen. I 1974 blev den omdannet til efterskole, og årene herefter har været præget af en rolig og sund udvikling.

Realskolens arkiv eksisterer ikke mere, så oplysningerne om den og dens lærere er derfor behæftet med megen usikkerhed. De fleste oplysninger her er taget fra Ejner Degn Niensens og Johannes Jensens jubilæumsbog »Fra friskole til efterskole«, der udkom i 1986, suppleret med de data, det har været muligt at indsamle.

SKOLEBESTYRERE:

Mads Jørgen Kærtøft. 1921–1959. Født den 11/11 1886 i Asperup. Død den 3/2 1967 i Odense. Søn af Ludvig Madsen og Anne Katrine Madsen. Gift 8/4 1914 med Emma Marie Bachtzen-Blohm, f. 6/9 1888 i Ubberup. Odense sem. 1912. Vikar i Odense Sct. Hans Landsogn 1913. Formand for Langelands Motorforening 1927 og for Det langelandske Broudvalg 1932.

Gothild Asgar Hansen. 1959–1961. Født den 9/12 1919 i Østerlars sogn. Død den 3/7 1961 i Humble. Søn af smed Anton Marius Hansen og Anna Mathea Jakobsen. Gift med lærer Inger Mansa. Faglærereksamen i matematik og fysik. Lærer på Jyderup Realskole og på Sorø Kost- og Realskole. Fortsatte trods svær sygdom med at lede sin skole til det sidste.

Inger Mansa. 1961–1963. Se videre under Magleby centralskole.

Andreas Worm. 1963–1970. Født den 15/6 1917 i Odense. Død den 19/3 1986 i Odense. Søn af arkitekt Jens Kristian Worm og Sara Oline Jakobine Jakobsen. Student fra Odense Katedralskole 1937. Lærer ved Viborg private Realskole 1962–1963 og ved Frørup Kostskole 1971–. Var en omstridt personlighed, der de sidste år efterlod en række skandaler og megen avispolemik. Blev af bestyrelsen i november 1970 afskediget med øjeblikkeligt varsel.

Flemming Hansen. 1971–1972. Født den 1/8 1938 i Nakskov. Søn af skoleforstander Asger Hansen og lærer Gunda Hansen. Gift med lærer Lone Skov Nielsen. Marselisborg sem. 1961. Lærer i Ulstrup 1961–1964 og på Hindholm Højskole 1964–1971. Lærer i Nørre Åby 1972–1973 og i Brenderup 1973–1984. Derefter i privat virksomhed.

Finn Dittrich. 1972–1974. Født den 26/8 1924 på Frederiksberg. Død den 26/7 1976 på Hjørring sygehus. Gift med lærer Else Larsen. Frederiksberg sem. Lærer ved Grindsted kommunale skolevæsen 1972 og ved Otterup Realskole 1974–1976.

LÆRERE:

Stensig. 1922–1923.

Katrine Jensen. 1922–1923.

Aage Hjalmar Nancke. 1923–1927. Født den 1/7 1902 i København. Blågård sem. 1923. Fast vikar ved Københavns skolevæsen 1927. Lærer ved Dagarbejderskolen 1928, 1.lærer samme sted 1932.

Olsen. 1923–1924 lærerinde.

Christensen. 1923–1924.

Laura Christiane Kock. 1923–1968. Født 9/1 1897 i Skamby-Thorup, Nordfyn. Datter af Lars Chr. Rasmussen og Ane Katrine Rasmussen. Gift med købmd. Ernst Kock, Humble. Zahles sem. 1922. Lærer ved Inversens og Elbrechts skole, København, 1922–1923. Filosofikum fra Københavns Universitet.

Aage Kirkedal Mortensen. 1924–1932. Født 13/10 1897 i Rårup. Død 21/5 1967 i Stege på Møn. Søn af mejeribestyrer Jørgen Fr. Mortensen og Bolette Sørensen. Gift 6/4 1931 med Esther Barslund Nielsen, f. 26/4 1900 i København. Jelling sem. 1921. Vikar i Løgstør, Gråsten, Bogense og Holbæk 1921–1924. Førstelærer ved Bregninge skole, Tåsinge 1932–1946. Lærer ved Stege skole 1946–1967. Præliminæreks. fra universitetet 1915, artium 1917, cand.phil. 1918. Kirkesanger fra 1932. Kommunalrevisor fra 1933.

Poula Kirstine Koch. 1925–1937. Født den 14/3 1900 i Kolding. Død den 29/6 1978 i Humble. Datter af købmand Andreas Junker og Sophie Jensen. Zahles sem. 1922. Gift o. 1936 med installatør Ejvind Rudolph Koch, Humble. Privatlærer på Højmarksgård 1923–1925.

Jørgen Stig Hansen. 1926–1928. Født 9/7 1901 i København. Død 2/5 1974 i København. Søn af blikkenslagerm. Hans Johan Hansen og Karen Kirstine. Gift 1. gang med Elsie Richard Knudsen, 2. gang med Vibeke Bertelsen. K.F.U.M.'s. sem. 1926. Lærer ved Københavns skolevæsen 1928–1949 og 1952–1953. Dansk turistchef i Oslo 1949–1952. Skoleinspektør ved Lundtofteskolen i Lyngby 1973–1974. Medstifter af Dansk Vandrelaug i 1930, formand 1930–1947. Æresmedlem af samme.

Otto Birch. 1926–1928.

Gunnar Jensen. 1927–1938. Født 11/8 1905 i København. Søn af murerm. Jens Chr. Jensen og Hilma Nelsson. Gift med Kirstine Thomsen, f. 15/12 1903 i København. K.F.U.M.'s. sem. 1926. Vikar på Børnehjemmet Godthaabs skole 1926, på Hellerup private Realskole 1926, lærer ved Københavns skolevæsen, musiklærer ved Københavns aftensem. og organist ved Sct. Lucasstiftelsen. Dirigent for Sydlangelands Musikforening fra 1928–1938. I mange år leder af Mandskoret K.F.U.M.'s sangere. Faglærereksamen i sang og musik.

Marie Nielsen. 1930'erne. Håndgerningslærerinde.

Sirach Andersen. 1930–1933.

Ove Kofoed Jensen. 1932–1933. Født 28/1 1903 i Nykøbing F. Søn af malerm. Janus Peder Jensen og Ane Johanne Nielsen. Gift den 13/7 1941 med kontorist Ane Elisabeth Heyn, f. 3/12 1917 i Holbæk. Cand.mag, 1928. Lærer ved Århus private Realskole 1931–1932. Adjunkt ved Randers Statsskole 1933–1948. Lektor ved samme 1948–. Lærer ved Randers Handelsskole 1942–1959.

Ulla Hansen. 1932–1938 og 1944–1974. Født 30/12 1906 i Keldby på Møen. Datter af forpagter Hans Henrik Müller og Johanne Høyer. Gift med gdr. Otte Hansen. Zahles sem. 1932.

Arne Christiansen. 1932–1933. Født 21/9 1910 i Hesselager. Død 15/2 1978 i Svendborg. Søn af manufakturhdl. Chr. Christiansen og Hansine Nielsen. Skaarup sem. 1931. Lærer på Haahrs skole, Svendborg 1931–1932 og 1933–1944. Lærer ved Svendborg kommunale skolevæsen 1944–.

Cornelius Jensen. 1934. Cand.mag.

Max Nielsen. 1934.

Viktor Rasmussen. 1934–1943. Født 28/2 1908 i Nordenbro. Død 1974 i Broager. Søn af Peter Emil Rasmussen og Erna Pico. Skaarup sem. 1931. Forskellige vikariater 1931–1934. Skolebestyrer for Broager Realskole 1943–1950. Viceinspektør ved Broager kommunale skolevæsen 1950–.

Gunnar Dahl Bruntse. 1936–1937. Årsvikar. Født 8/5 1913 i Grimsbjerg, Ørsted sogn. Søn af lærer Carl Bruntse og Helge Dahl. Gift med lærer Inger Jepsen, f. 15/2 1924. Haderslev sem. 1935. Årsvikar i Vemming, Fyn 1935–1936. Forskellige vikariater 1937–1939. Lærer i Sønderød 1939–1949. Lærer i Østrup ved Ollerup 1949–1979.

Carl Martin Christensen. 1938–1946. Se Humble Centralskole.

Ellen Dyhr. 1939–1942. Født 28/5 1910 i Slagelse. Død 1/5 1981 i Gentofte. Datter af Henrik Carlsen Dyhr. Cand.mag. Lærer ved Høng Realskole 1942–1946.

Dorthea Marie Møller. 1939–1948. Født 8/6 1917 i Hvidbjerg V.Å. Datter af lærer Jens Kvejborg og Else Christensen. Gift med lærer Erik Møller. Nørre Nissum sem. 1939. Lærer ved Frøslev-Padborg skole 1948–1974.

Erik Møller. 1939–1948. Født 3/12 1917 i Thisted. Søn af snedkermester Niels Møller og Anna Petersen. Gift med lærer Dorthea Marie Kvejborg. Nørre Nissum sem. 1939. Lærer ved Frøslev-Padborg skole 1948–1984. Ungdomsskoleinspektør 1970–1984.

Erik Ruthner. 1942–1953. Se Humble Centralskole.

Karen Helene Unnerup. 1943–1944. Se Snøde centralskole.

Lidden Eli Brønholt. 1944–1951. Født 18/5 1911 på Ryslinge Højskole. Død 15/12 1987 i Idestrup. Datter af højskolelærer Alexander Højlund og Julie Hansen. Gift med lærer Oscar Johannes Brønholt, f. 9/11 1917 i Middelfart. Lærerinde i Nysted 1951–1958, ved Østofte centralskole 1958–1961. Overlærer ved Østofte centralskole 1961–. Tønder sem. 1941. Forskolelærerindeeks. i Odense 1932. Underviste 4 år på gymnastikskolen i Ollerup og på Ryslinge Folkeskole. Medlem af menighedsrådet i Humble, næstformand i Foreningen Norden i Nysted, senere i Maribo.

Ib Brønnum. 1949–1950. Født den 10/6 1925 i Trustrup, Lyngby sogn, Djursland. Søn af hotelejer Rasmus Brønnum og hustru Anna. Gift med sygeplejerske Anni Munk Mathiesen. (Ægteskabet opløst.) Læst ved pædagogisk-psykologisk fakultet i København 1947–1952. Ansat ved særfor sorgen 1952–1962 og ved Ålborg skolevæsen 1962. Faglærer og skolevejleder ved Skive tekniske skole 1963–.

Carl Chr. Poulsen. 1950–1952. Se Tryggelev skole.

Annelise Giersaa. 1951–1962. Født den 21/5 1918 i København. Datter af prokurist Holger Frørup og Eva Svendsen. Gift med lærer Poul Giersaa. Student fra Akademisk Kursus. Lærer ved Forældreskolen i Århus 1962–1974.

Poul Giersaa. 1951–1962. Født den 29/1 1913 i Ålborg. Død den 12/7 1988 i Skanderborg. Søn af sekretær Johan Nielsen. Gift med fore-

gående. Student fra Ålborg Katedralskole. Lærer ved Forældreskolen i Århus 1962–1983.

Louis Weiss-Jensen. 1951–1974. Født den 1/6 1907 i Ribe. Død den 3/1 1989 i Århus. Søn af tandlæge William Jensen og Emma Liehmann. Student fra Ribe Katedralskole 1925. Gift med Gerda Andersen. Cand.phil. Lærer ved Katrinedalskolen i København 1935–1948 og ved en privatskole 1948–1951.

Agda Skjerne. 1952–1962. Underviste i sang og musik. Se under Humble centralskole.

Anders Johansen. 1953–1956. Født den 7/6 1923 i Års. Gift med lærer Liv Margrethe Johansen. Rejste til Ålborg.

Liv Margrethe Johansen. 1953–1956. Født den 2/4 1924 i As, Norge. Gift med lærer Anders Johansen. Rejste til Ålborg.

Christian Richard Skovmark Olsen. 1953–1960. Født den 25/4 1922 i St. Tårnby, Vallø kommune. Søn af gårdejer Hans Peter Olsen og Ingeborg Kristine Jensen. Gift 1. med lærer Magne Bjørnekær. (Ægteskabet opløst.) 2. den 6/7 1958 med Elly Foss Michelsen, f. 14/10 1924 i Lendum. Cand.agro. 1949. Pæd. prøve i undervisningsministeriet 1964. Lærer ved Hvidbjerg Kost- og Realskole 1960–1972. Teologisk prøve efter 1962-loven i 1972. Sognepræst i Karby-Tæbring-Rakkeby på Mors 1/8 1972–.

Magne Skovmark Olsen. 1953–1958. Datter af førstelærer Folmer Sørensen Bjørnekær og Sigrid Marie Jochumsen. Gift med lærer Christian Richard Skovmark Olsen. (Ægteskabet opløst.) Uddannet som kontorassistent.

Anne Kold Nielsen. 1955–1972. Faglærer. Se Magleby centralskole.

Inger Mansa. 1959–1961 og 1961–1964. Se Magleby centralskole.

Frede Carlo Erik Johannes Nielsen. 1962–1972. Født den 11/10 1912 i Hesselbjerg, Humble sogn. Søn af lærer Hans Chr. Nielsen og Petra Andrea Marline Frederiksen. Gift med Andrea Grethe Moe Vinberg. Cand. teol. 1942. Hjælpepræst i Kauslunde 1943–1945, i Rinkenæs 1945–1946. Feltpræst ved grænsebevogtningen 1945–1946. Sognepræst i Ullits og Fovlum 1946–1962 og i Lindelse 1962–1981.

Birgit Kellemann Nielsen. 1963–1975. Født den 27/5 1944 i Humble. Datter af mejerist Eigil Nielsen og Henny Larsen. Studentereksamen fra Nyborg gymnasium 1963. Gift i 1975 med installatør Peter Bay Petersen, Sdr. Longelse.

Anker Leo Boss. 1964–1967. Født 18/6 1918 i Klemensker. Død 1982 i Hasle. Søn af avlsbruger Hans Peter Boss og Anna Viktoria M. Sonne.

Gerda Ring Nielsen. 1965–1967. Født 5/10 1940 i Odense. Gift med lærer Thorkild Lyster Nielsen, f. 8/6 1938 i København.

Herdis Annelise Larsen. 1965–1973. Født 6/3 1944 i Kædeby Haver. Datter af bmd. Edvard Larsen og Margrethe Christensen. Gift med gdr. Knud Børre Larsen, Mogensgården, Humble. Realeks. fra Humble Kost- og Realskole 1960. Delingsføreruddannelse på Frederiksborg Højskole 1962.

Thorkild Johan Lyster Nielsen. 1965–1967. Født 8/6 1938 i København. Gift med lærer Gerda Ring Nielsen, f. 5/10 1940 i Odense.

Preben Johannes Skovbakke. 1967–1974. Født 18/10 1942 i Åbyhøj. Søn af værktøjsmager Helge Skovbakke og Inger Ruth Greve Pedersen. Gift med boghdl. Helle Kirsten Johansen, f. 23/11 1937. Århus sem. 1966. Lærer ved Humble efterskole 1974–1981, ved den maritime efterskole i Bagenkop 1981–1983. Lærer ved Humble efterskole 1983–.

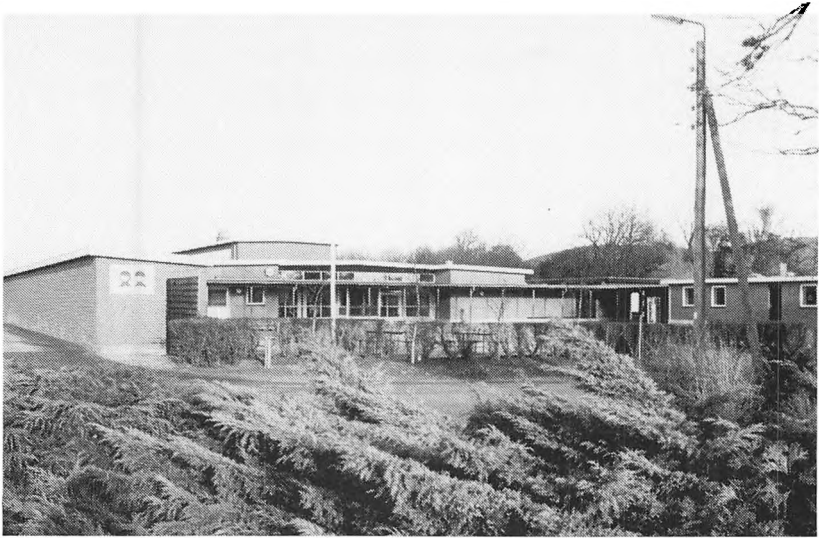
Jørgen Gudmund Hansen. 1968–1970. Født 3/1 1937 i Middelfart. Søn af sognepræst Johannes Hansen og Edith Lydia Nielsen. Gift med sygeplejerske Eva Laustesen Mortensen, f. 4/1 1945 i Gram. Klassisk sproglig studentereks. fra Svendborg 1956. Faglærer ved Carlsbergvejens skole, København, 1961–1968. Lærer ved Morsø Ungdomsskole 1970. Valgmenighedspræst i Klim 1970–1974. Sognepræst i Brahetrolleborg og Krarup 1974–1982. Sognepræst ved vor Frelser kirke i Ålborg 1982–.

Jørgen Andersen Broegaard. 1971–1974. Født 1/10 1913 i Magleby pr. Nordenbro. Død 1/12 1981 på Rudkøbing sygehus. Søn af gdr. Hans Jacob Andersen Broegaard og Rasmine Hansen Degn. Cand. teol. i 1940. Lærer på Ollerup Folkehøjskole 1940–1941, på Fyns Stifts Husmandsskole 1941–1943. Rejsesekretær for Grænseforeningen 1943, på Vallekilde Højskole 1943–1945, på Gymnastikhøjskolen i Ollerup 1945–1950, forstander på samme 1950–1966.

Lone Skov Hansen. 1971–1972. Født 12/1 1938 i Bjerringbro. Datter af gdr. Jørgen Nielsen og Signe Skov. Gift med skolebestyrer Flemming Hansen. Th. Langs sem. Silkeborg 1961. Lærer i Ulstrup 1961–1964, på Hindholm skole 1964–1971, i Nr. Åby 1972–1973, på Brenderup Realskole 1973–.

Else Dittrich. 1972–1974. Født 21/5 1940 i Hjørring. Datter af gdr. Viggo Larsen og Christa Jensen. Gift med lærer Finn Dittrich. Vejle Forskolesem. 1964. Lærer ved Grindsted kommunale skolevæsen 1964–1972.





Tryggelev-Fodslette centralskole.

TRYGGELEV-FODSLETTE CENTRALSKOLE

Tryggelev-Fodslette centralskole, der blev indviet den 5. november 1962, er ligesom Longelse centralskole en såkaldt »kerneskole«. Den indeholdt oprindeligt 6 klasseværelser, de nødvendige faglokaler med skolebibliotek, aula og ungdomslokale. Omkring 1980 er der opført en pavillon med tre klasseværelser. Skolen havde en tid en 8. klasse som overbygning, men er nu 7-klaset, idet de ældste årgange nu sendes til Humble centralskole.

FØRSTELÆRERE OG SKOLEBESTYRERE:

Aage Peter Simonsen. 1/2 1963–31/7 1964. Født 7/7 1912 i København. Død 21/6 1986 i Bryrup, Them kommune. Søn af fabrikant Chr. D. Simonsen og hustru Laurine. Gift med Ellen Bjerrum. Esbjerg Af-tenssem. 1956. Lærer på Gammelby skole 1954–1960. Førstelærer ved Børsmose skole, Ål kommune, 1960–31/1 1963. Lærer ved Nørre Vium skole 1/8 1964–1968, og ved Skjern Skolevæsen 1968–31/12 1978.

Ole Kromann Kristensen. 1/10 1964–30/9 1970. Født 29/10 1936 i Skaarup. Søn af gdr. Frede Kromann Kristensen og Else Mathilde Olsen.

Gift med lærer Anne-Marie Raaen. (Ægteskabet opløst.) Odense sem. 1960. Skoleleder i Sydprøven, Grønland, 1962–1964. Lærer ved Hørsholm Lilleskole 1970–1971, ved Statens Åndssvageforsorg 1971–1974. Visitation ved samme 1974–30/9 1975. Privat praktiserende psykolog 1/10 1975–30/11 1986. Chefkonsulent ved »Seiersen Udvælgelse« 1/12 1986–. Cand.psyk. 1974.

Jesper With. 1/10 1970–31/7 1976. Født 4/4 1932 i Rudkøbing. Søn af toldforvalter Junior With og Ingeborg Nis-Hansen. Gift med lærer Birgit With. Hellerup sem. 1967. Lærer ved Tikøb kommunale skolelevæsen 1/8 1967–31/7 1969 og på Stevns Ungdomsskole 1/8 1969–31/7 1970, samt ved Tingagerskolen i Ringe 1/8 1976–.

Emil Olesen. 1/8 1976–30/11 1980. Født den 14/4 1929 i Torslev ved Hjørring. Søn af Peter Josva Olesen og Anna Marie Nicoline Bock. Gedved sem. 1963. Lærer på Langelinies Skole i Vejle 1/8 1963–31/10 1975. Viceinspektør på Bobjergskolen i Asnæs 1/11 1975–31/7 1976. Skoleinspektør på Klovsborg skole, Nr. Snede, 1/12 1980–.

Peter Antonius Henriksen. 1/2 1980–30/9 1984. Født den 6/3 1943 i Svendborg. Søn af vognm. Vilhelm Frederik Henriksen og Ellen Maria Nielsen. Gift med lærer Ingelise Nielsen. Præliminæreks. 1961. 1961–1962 studieoph. i U.S.A. på legat fra American Field Service. 1971 sommerkursus ved Orff Institut Mozarteum, Salzburg. Holbæk sem. 1968. Lærer på Søndre skole 1969–1973, og på Hårby skole 1973–1980. Skoleinspektør på Guderup skole 1/10 1984–.

Knud Erik Pallisgaard. 1/1 1985–. Født den 4/3 1935 i Svendborg. Søn af N. Chr. Pallisgaard, f. 28/3 1909 i Århus, og Gerda Hansen, f. i Frellesvig 10/10 1913. Gift med Anni Buch, f. 21/8 1939. Skaarup sem. 1957. Lærer i Korsør 1/8 1957–31/1 1961, i Tullebølle 1/2 1961–31/7 1967, i Humble 1/8 1967–31/12 1984. Ungdomsskoleinsp. 1/4 1968–31/7 1981.

LÆRERE:

Inge Dorteia Andersen. 1962–1963. Vikar. Se under Bøstrup skole.

Elna Petersen. 1962–31/7 1982. Født 20/8 1914 i Longelse. Datter af gdr. Peter Laurids Chr. Petersen, »Grønnegården«, og Sofie Augusta Hansen. Odense sem. 1940. Lærer ved »Hjemly Fri- og Efterskole« 1940–1941, ved Tvede skole i Horslunde kommune 1941–1952, og ved Tryggelev skole 1952–1962. Afsked med pension 1982.

Niels Ermose. 1962–31/7 1969. Født 2/8 1899 i Longelse. Død 1/8 1974. Søn af husm. Kristian Ermose og Kristine Andersen. Gift med Sigrød Toftelund Hansen, død 17/2 1979, datter af gmd. Kristian Anker Hansen og Anna Johansen. Odense sem. 1920. Vikar i Odense, Simmerbølle og Rolfsted 1920–1922. Andenlærer i Ludvigsmunde 1922–1924, førstelærer i Tryggelev 1/10 1924–1962. Afskediget p.g. af alder 1969.

Aage Kremmer. 1/8 1962–30/11 1975. Født 5/7 1909 i Tryggelev Østerskov. Søn af købmd. Peter Kremmer og Dagmar Karoline Anna Christoffersen. Gift med Marie Sandager. Skårup sem. 1931. Vikar i Fodslette, Tullebølle og Østerskov 1931–1932. Hjælpe lærer i Snød 1932–1934. Aspirant og førstelærer ved Fodslette skole 1934–1962. Kirkesanger i Fodslette kirke 1934–1978.

Marie Kristensen Kremmer. 1/8 1962–31/8 1973. Født 1/8 1905 i Bregninge på Ærø. Død 3/11 1976 i Svendborg. Datter af gdr. Albert Kristensen Sandager og Ellen Pedersen. Gift med lærer Aage Kremmer. Odense Forskolesem. 1926. Vikar i Orehoved, Korup og Bregninge skoler på Ærø 1927–1928. Vikar ved Fodslette skole 1/7 1928–31/9 1928. Lærer ved Fodslette skole 1/10 1928–31/7 1962. 5 måneders kursus i skolekøkken på Danmarks Lærerehøjskole. Afsked med pension 31/8 1972.

Ellen Sophie Simonsen. 1/2 1963–31/7 1964. Født 1/10 1912 i Esbjerg. Datter af realskolebestyrer Johannes Bjerrum og Hertha Rasmussen. Gift med førstelærer Aage Peter Simonsen. Esbjerg Aftensem. 1956. Lærer ved Gammelby skole i Esbjerg 1954–1960, ved Børsmose skole i Ål kommune 1960–31/1 1963, ved Nørre Vium skole 1/8 1964–1968, ved Skjern skolevæsen 1968–31/7 1979.

Anne-Marie Kromann Kristensen. 1964–1971. Født 30/9 1937 i Odense. Datter af ing. Carl Flemming Raaen og Dagny Fogtdal Pedersen. Gift med førstelærer Ole Kromann Kristensen. (Ægteskabet opløst.) Odense sem. 1960. Lærer ved Vestre skole i Slagelse 1960–1962, i Sydprøven, Grønland, 1962–1964, ved Poul Paghsgades skole i Ålborg 1971–1973, ved Tornhøjskolen i Ålborg 1973–1975, ved Dybkærskolen i Silkeborg 1975–1977 og ved Bakkaskolen, Silkeborg 1977–.

Eva Blaakilde. 1966–1967. Vikar. Født 10/7 1936 i Varde. Se under Magleby centralskole.

Eva Olsen. 1967–1970. Vikar. Se under Rudkøbing kommuneskole.

Jan Kastorp. 1/8 1969–31/7 1973. Født 4/2 1942 i Dragør. Søn af politi-assistent Harry Kastorp og Tove Bredegaard. Gift med lærer Kirsten Christensen. Blågård sem. 1964. Lærer ved skolen ved Vierdiget, Dragør, 1/8 1965–31/7 1968, ved Starup skole, Haderslev 1/8 1968–31/7 1969, ved Selsmoseskolen i Høje Tåstrup kommune 1/9 1973–. Cand.pæd. i historie 1976. Fra 1985 leder af Pædagogisk Central i Høje Tåstrup kommune. Forfatter af lærebøger.

Kirsten Kastorp. 1/8 1969–31/7 1973. Født 13/3 1944 i Haderslev. Datter af liniemester Magnus Carsten Chr. Engel og Ketty Olesen. Gift med lærer Jan Kastorp. (Ægteskabet opløst.) Blågård sem. 1967. Årsvikar ved Øsby Folke- og Realskole 1/8 1968–31/7 1969. Lærer ved Lysabild skole, Als 1/8 1973–.

Ulla Rahbek. 1970–. Født 26/1 1946 i Kolding. Datter af jernbinder Aage Nielsen og Kirstine Schlebaum. Gift med overlærer Kurt Rahbek. Kolding sem. 1968. Lærer ved Købmagergades skole i Fredericia 1968–1969. Vikar i Bogense 1969–1970.

Eric Kongsgart. 1971–1/9 1972. Vikar. Født 6/2 1941 i Bispebjerg sogn, København. Gladsaxe sem. for Fritidspædagoger 1968. Fritidspædagog på Statens Institut for blinde og svagtseende i Hellerup 15/8 1968–31/12 1970.

Grethe Aasted Therkelsen. 1971–. Født 3/10 1946 i Aakirkeby. Datter af politikom. Frederik Aage Lauesen og Bodil Sørensen. Gift med overlærer Jørgen Therkelsen. Kolding sem. 1971.

Jørgen Aagaard Therkelsen. 1971–. Født 6/2 1942 på Frederiksberg. Søn af maskinchef Peter Aagaard Therkelsen og Edith Julie Petersen. Gift med overlærer Grethe Aa. Therkelsen. Kolding sem. 1971.

Birgit With. 1971–1976. Født 28/5 1937 i Glumsø. Datter af smed Herman Olsen og Ebba Viola Christiansen. Gift med skoleinspektør Jesper With. Haslev sem. 1961. Lærer ved Espergærde skole 1961–1963, ved Mørdrupskolen 1963–1967, ved Tingagerskolen i Ringe 1976–1985. Tale- og hørepedagog i Svendborg 1985–.

Birgit Margrethe Didriksen. 1972–1974 og 1981–1983. Faglærer. Se under Humble centralskole.

Elisabeth Bruntse. 1972–1974. Børnehavelærer. Født 18/12 1915 i Voldum. Datter af lærer Peter Jensen Hune og Marie Magdalene Fog Nielsen. Gift med lærer Erik Bruntse. Eksamen: Frøbelhøjskolen i København 1940. Børnehavelærer ved Marthahjemmets Børnehave i

Kbhv. 1940–1943. Ved Lucas Sogns Menighedsbørnehave i Århus 1943–1944. Vikar ved Øster Åby Friskole 1945–1965. Organist ved Simmerbølle kirke –1987.

Kate Mogensen. 1/8 1973–. Børnehaveklasseleder. Født 8/1 1936 i Svendborg. Datter af skræddermester Carl Chr. Jensen og Karen Marie Jensen. Gift med kbmd. Ole Mogensen, »Trica«, Humble. Dansk Fritidshjemsem. i København 1959. Børnehaveklasseleder i Herlev kommune 1968–1971, og ved Magleby centralskole 1971–1973.

Britta Vinther Sørensen. 1/8 1973–31/7 1974. Født 4/2 1948. Gift med landinspektør Esben Sørensen. Frederiksberg sem. 1971. Lærer ved Grandtofteskolen, Ballerup-Måløv, 1/8 1971–31/7 1973, og ved samme skole 1/8 1974–.

Palle Drost. 1973–1974. Årsvikar. Født 23/6 1954 i Tryggelev. Søn af tømmerm. Werner Drost og Ellen Margrethe Madsen. Jelling sem. 1979. Lærer på Rubjerglundskolen i Ringe 1980–.

Niels Trygve Petersen. 1974–. Født 2/2 1945 i København. Søn af Lars Herman Larsen og Ella Petersen. Gift med lærer Ulla Knudsen. Skårup sem. 1974.

Solveig Warming Larsen. 1/8 1974–31/7 1977. Årsvikar. Født 14/3 1942 i Simmersted. Datter af landmand Valdemar Petersen og Helga Warming. Gift med landmand Hans Larsen. Den fri Lærerskole i Ollerup 1974.

Annemette Agerøvig Pedersen. 1974–. Født 17/3 1950 i Øldrup. Datter af Johannes Hansen og Gerda A. Hansen. Gift med overlærer Gorm Pedersen. Vordingborg sem. 1973.

Anni Esta Tove Buch Pallisgaard. 1/8 1976–31/7 1979. Årsvikar. Født 21/8 1939 i København. Datter af kontorass. Geert Hansen og damefrisør Tove Buch. Gift med skoleinsp. Knud Erik Pallisgaard. Ueksamineret. Vikar ved Tullebølle skole 1/8 1961–30/6 1967. Ved Sydlangeland kommune 1/8 1967–30/6 1973. Årsvikar ved Humble centralskole 1/8 1974–31/7 1976.

Preben Ingemann Petersen. 1976–1977. Vikar. Se under Magleby centralskole.

Birgit Solveig Fabricius Dahl. 1/8 1976–31/7 1977 og 1/8 1978–31/7 1979. Vacancevikar. Født 19/3 1945. Datter af murer Frederik Hansen og Käthe Pedersen. Gift med lærer Jørgen Fabricius Dahl. (Ægte-

skabet opløst.) Aspirant i Ballerup-Måløv kommune 4/9 1967–15/11 1970. Børnehaveklasseleder i Skive 26/1 1971–31/7 1974. Assistent ved børnehaven »Rævehøj«, Humble 1979–1980. Vikar på børnehaven, Spodsbjergvej, Rudkøbing 1981–1983. Leder af samme 1984–.

Inger Juul Jacobsen. 1/8 1976–31/7–1983. Født 24/7 1945 i Esbjerg. Datter af slagter Aage Mathiasen og Valborg Clausen. Gift med lmd. Ole Jacobsen. Esbjerg sem. 1969. Lærer i Gevninge 1/2 1970–31/7 1973. Vikar i Skrøbelev, Rudkøbing og Tryggelev 1974–1976. I dag selvstændig erhvervsdrivende i Rudkøbing.

Per Bjørn Hansen. 1/8 1976–31/1980. Født 26/2 1951 i Kalundborg. Søn af lokomotivf. Jens Viggo Hansen og Karen Kirstine Bjørn Jeppesen. Gift 1. gang med Karen Birgitte Olsen. (Ægteskabet opløst.) 2. gang med Gitte Kjærgaard. Københavns Dag- og Aftensem. 1976. Lærer på prøve i Ballerup-Måløv kommune 1976. Skoleinspektør på Stillinge centralskole, Slagelse kommune 1/8 1980–31/12 1987. Skoleinspektør på Videbæk skole 1/1 1988–.

Dennis Lindskov Andersen. 1/8 1977–. Født 6/8 1949 i Svendborg. Søn af Rasmus Andersen og Johanne. Lærereksamen 1976. Lærer ved Ringsted skolevæsen.

Nana Mariegaard. 1/8 1978–. Født 23/1 1953 i Vester Terp. Datter af gdr. Aage Mariegaard og Bodil Philipsen. Gift med revisor Ole Olsen. Tønder sem. 1978. Vikar i Tønder og Bylderup 1978.

Ole Pedersen. 1/1 1978–31/7 1978. Vikar. Født 17/1 1951 i Toksværd. Se under Humble centralskole.

John Alex Nielsen. 1978–. Født 13/3 1943 i Slagelse. Søn af Johannes og Anna Nielsen. Holbæk sem. 1969. Lærer ved Magleby centralskole 1970–1978.

Anne Maren Fugl. 1/9 1979–30/11 1979. Vikar. Se under Kassebølle Friskole.

Carl Johannes Hansen. 1980–1986. Født 9/8 1951 i Fåborg. Se under Humble centralskole.

Corinna Bøtker Hansen. 1980–. Født 22/3 1951 i Lemvig. Datter af lærer Ewald Mogensen og organist Ellen Bøtker. Gift med lærer Carl Johannes Hansen. Odense sem. 1974. Lærer ved Pårup skole 1974–1976, og ved Sølyst skolen i Egå 1976–1980.

Anna Inga Sæderup. 1980–1985. Vikar. Født 6/2 1933 i Vantinge. Datter af husm. Andreas Nielsen og Dagmar Hansen. Gift med gdr. Chr. Rytter Sæderup, Søndebro. Faglærer ved Magleby Centralskole 1968–1980 og ved Humble Centralskole 1979–1980.

Ulla Kremmer. 1982–1986. Årsvikar. Født 10/4 1957 i Haderslev. Datter af Jørgen Schrøder og Ingrid Onslev. Gift med Peter Kremmer. (Ægteskabet opløst.) Skaarup sem. 1982.

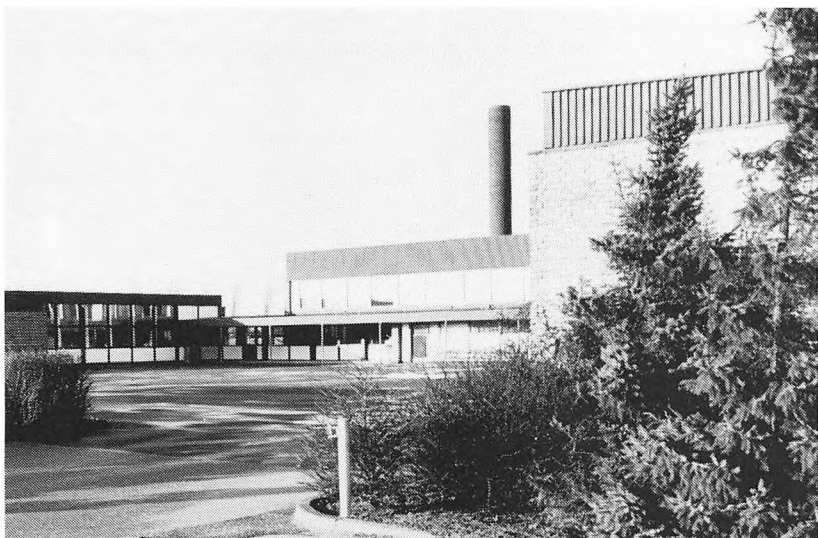
Kirsten Jäpelt. 1982–1983. Årsvikar. Født 22/11 1924 i København. Datter af konditor Hugo Damgaard og Herdis Bech. Gift med overlærer Jørgen Jäpelt. Årsvikar i Sydlangeland kommune 1975–1977, og ved Humble centralskole 1977–1982.

Lise Kjærulff. 1984–1987. Børnehavel. F. 5/6 1943 i Odense. Datter af August Kjærulff og Rigmor Andersen. Odense Børnehavesem. 1973. Børnehavelærer ved Odense kommune 1979–1984.

Karin Lis Andersen. 1/8 1984–. Timelærer. Født 23/6 1957 i Søndebro. Se under Magleby centralskole.

Eva Mumm Andersen. 1/2 1988–. Timelærer også i Magleby skole. Se under Magleby centralskole.





Magleby centralskole.

MAGLEBY CENTRALSKOLE

Magleby centralskole blev taget i brug den 1. september 1966, selv om den først endelig blev færdigbygget i begyndelsen af 1967. Den er tegnet af arkitekt John Andersen fra Folke Olsens tegnestue i Svendborg. Skolen, der var udstyret med alle nødvendige faglokaler samt gymnastiksal med aula, havde ved sin start 240 elever og 11 lærere. De sidste 20 års faldende børnetal har også sat sine spor på Magleby centralskole, der i 1988 kun har 122 elever. Flere lokaler er blevet overført til andet brug. Således er det oprindelige bibliotekslokale omdannet til forsorgscenter for ældre, og et par klasseværelser er omdannet til byrådsal.

SKOLEINSPEKTØRER:

Lars Peter Druedal Hansen. 1966–1981. Født 30/11 1915 i København. Søn af arbejdsmand Vilhelm Hansen og Margrethe Olsen. Gift med kontorassistent Karen Askholm. Jonstrup sem. 1942. Lærer i Oppesundby 1942–1952 og ved Bagenkop skole 1952–1966.

Jørn Eder-Jensen. 1981–1987. Født 27/7 1949 i Odense. Søn af trikotagehandler Erik Henry Herman Eder-Jensen og Agnete Dagny Petersen. Gift med overlærer Anna Lis Enevoldsen, Humble Central-skole. Skårup sem. 1973. Vikar ved Svendborg skolevæsen 1973. Læ-

rer ved Fryndesholmskolen i Augustenborg 1973–1980, ved Rens Ungdomsskole 1980–1981. Skoleinspektør på Sundhøjskolen, Tåsinge, 1987–.

Torben Dall. 1988–. Født 30/4 1954 i Kirke Hyllinge. Søn af gårdejer Axel Dall og Kamma Nielsen. Gift med lærer Ulla Mørup Carlsen, f. i Odense 14/6 1953. Skårup sem. 1979. Lærer ved Humble Central-skole 1979–1987. Fælleslærerrådsformand 1984–. Medlem af kredsstyrelsen 1984–.

LÆRERE OG LÆRERINDER:

Alfred Nielsen. 1966–1970. Født 19/11 1905 i Tryggelev. Død 1/6 1984 på Lindelse Plejehjem. Søn af skorstensfejer Niels Hansen Nielsen og Nielsine Kirstine Nielsen. Gift 1932 med møbelsnedker Christine Christoffersen, f. 21/9 1906 i Humble, d. 13/3 1981 på Rudkøbing sygehus. Skårup sem. 1927. Vikar ved flere skoler på Langeland 1927–1933. Andenlærer ved Magleby skole 1933–1947. Enelærer i Nordenbro 1947–1960 og lærer ved Magleby skole 1960–1966. Alfred Nielsen var meget musikinteresseret, havde videreuddannelse i violin og dirigerede i flere år musikforeningens orkester. Hans glæde ved natur og jagt førte videre til omfattende konservatorvirksomhed.

Aage Vilhelm Jensen. 1966–1974. Født 4/2 1911 i Strandbygade 36, Esbjerg. Død 26/1 1983 i Esbjerg. Søn af lærer Jens Harald Jensen og Dagmar Flyger. Gift 1938 i Nørresundby kirke med Ritta Jensen, f. 5/9 1911 i Skive. Lærereksamen 1936. Vikar i Gunderup ved Ålborg. Lærer i Bjerringbro 1939–1941, i Hornslet 1941–1944, i Fårup ved Blokhus 1944–1949, i Fuglsbølle 1949, ved Rudkøbing kommuneskole 1956, i Fuglsbølle 1956–1962. Førstelærer ved Magleby skole 1962–1966.

Ole Urban Knudsen. 1966–1967. Født 24/7 1937 i Zions sogn, København. Gift med lærer Hanna Knudsen. Lærereksamen 1960. Aspirant ved Magleby skole 1962–1964. Lærer s.s. 1964–1966.

Inger Mansa. 1966–1968. Født 4/4 1925 i København. Datter af telegrafist Ole Frederik Mansa og Ingeborg Abelone Lauridsen. Gift med skolebestyrer Gothild Asgar Hansen. Zahles sem. 1949. Lærer på skolen ved Frederikshøj, Flensborg, 1949–1951, på Tjørnegårdsskolen i Gentofto 1951–1955, på Frederiksberg skole i Sorø 1955–1959, på Humble private Kost- og Realskole 1959–1961. Bestyrer af

Humble private Kost- og Realskole 1961–1963. Lærer på Magleby skole 1964–1966, på Byskolen i Lemvig 1968–1972 og på Marienlyst-skolen i Frederikssund 1972–1984.

Bent Lauridsen. 1966–. Født 13/1 1932 i København. Søn af tobakshandler Erik Lauridsen og Oda Petersen. Gift med Anne Lise Andersen, f. 3/5 1934 i København. Blågård sem. 1954. Lærer ved Københavns kommunale skolevæsen 1954–1964 og ved Magleby skole 1964–1966. Medlem af kredsstyrelsen 1971–1986. Formand for kredsstyrelsen 1973–1974. Medlem af Danmarks Lærereforenings hovedstyrelse 1984–1987.

Birgit Westphal Christensen. 1966–1970. Født 11/1 1940 i København. Se videre under Humble centralskole.

Bror Würden Pedersen. 1966–1987. Født 6/2 1929 i Åstrup på Fyn. Søn af førstelærer Viggo Laurits van Würden Pedersen og Nina K. Storm. Gift med Anne Marie Balle, f. 16/2 1936 i Vrigsted. Skårup sem. 1955. Aspirant i Romdrup-Klarup 1955–1957. Enelærer på Lyø 1957–1960. Lærer i Bagenkop 1961–1966.

Jørgen Strandhauge. 1966–1984. Født 13/8 1931 i Simmerbølle. Søn af gårdejer Helge Strandhauge og Else Ane Marie Mikkelsen. Gift med kontorassistent Annelise Jensen. Skårup sem. 1954. Lærer ved Lindelse skole 1954–1956 og ved Bagenkop skole 1956–1966.

Magna Ellegaard. 1966–1971. Født 22/9 1903 i Årup. Datter af sognefoged Hans Ellegaard og Sofie Ernst. Odense sem. 1932. Vikar utallige steder, men bl.a. 2 år ved biskolen på Vejrnø og 1 år ved Hvide Sande skole. Lærer ved Guldbjerg skole 1949–1960 og ved Bagenkop skole 1960–1966.

Eva Blaakilde. 1967–1970. Vikar. Født 10/7 1936 i Varde. Datter af gårdejer Lehman Thomsen og Margrethe Hermansen. Gift med lærer ved Humble centralskole, Ole Blaakilde. Ægteskabet opløst. Den fri Lærerskole i Ollerup 1962. Vikar ved Lindelse skole 1962. Time-lærer ved Humble Centralskole 1962–1966. Vikar ved Tryggelev-Fodslette Skole 1966–1967. Lærer ved Helsing skole 1970–1980 og ved Nordsjællands Efterskole 1980–.

Liselotte Lund. 1967–1968. Født 8/7 1944 i Flemløse. Datter af skoleinspektør Holger Lund og Marie Hansen. Gift med varmemester Per Adersen, Assens. Gedved sem. 1967. Lærer ved Borgerskolen i Assens 1968–.

- Anni Esta Tove Buch Pallisgaard.* 1967–1973. Vikar. Født 21/8 1939 i København. Se under Tryggelev-Fodslette centralskole.
- Egon Jensen.* 1968–1985. Født 8/10 1934 i Hvilested. Død 21/12 1986 på Svendborg sygehus. Søn af husmand Anton Jensen og Petra Agnete Sørensen. Gift 1959 i Østbirk kirke med Gudrun Nørgaard, f. 2/3 1940. Esbjerg sem. 1961. Aspirant ved Strynø skole 1961–1963. Lærer ved Strynø skole 1963–1967.
- Anna Inga Sæderup.* 1968–1980. Faglærer. Født 6/2 1933 i Vantinge. Se under Tryggelev-Fodslette centralskole.
- Annelise Petrine Damsted.* 1968–1971. Født 10/4 1944 i Kauslunde. Jelling sem. 1968. Lærer ved Hørsholm kommunale skolevæsen 1971–.
- Kirsten Jäpelt.* 1969–1970. Faglærer. Født 22/11 1924 i København. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.
- Connie Agnethe Illemann.* 1969–. Født 14/3 1946 i Skårup. Datter af landpost Anders Espesen og Lilly Elvira Rasmussen. Gift med lærer August Morten Illemann. Skårup sem. 1969.
- August Morten Illemann.* 1970–. Født 26/8 1943 i Svendborg. Søn af gartner August Vilhelm Illemann og Rigmor Olsen. Gift med overlærer Connie Agnethe Espesen. Skårup sem. 1966. Lærer ved Humble Centralskole 1968–1970.
- John Alex Nielsen.* 1970–1978. Født 13/3 1943 i Slagelse. Se videre under Tryggelev-Fodslette skole.
- Hanne Larsen.* 1971–. Født 16/2 1949 i Århus. Datter af pedel Ernst Hangelquist og Ruth Riis Pedersen. Gift med overlærer ved Tullebølle skole, Jørgen Kappel Larsen. Nørre Nissum sem. 1971. Organist i Magleby 1987–.
- Aase Møller Christensen.* 1971–. Født 4/7 1937. Datter af Sigurd Møller Pedersen og Ingrid Mathiasen. Gift med skoledirektør i Svendborg, Jan Ludvig Christensen. Skårup sem. 1959. Lærer i Ringe 1959–1971.
- Benna Toft.* 1971–1973. Født 6/12 1935 i Hurup. Datter af kriminalassistent Jens Jensen Toft og Anne Agnete Pedersen. Jonstrup sem. 1968. Timelærer ved Brøndbyvester skole 1969–1971. Lærer ved Havregårdsskolen, Smidstrup Strand, 1973–1974, og ved Skolesamvirket Tvind 1976–.
- Birgitte Højensgård.* 1971–1979. Født 5/8 1948 på Rigshospitalet i København. Datter af læge Jens Christian Højensgård og Inger Mogenssen. Silkeborg sem. 1971. Lærer ved Tvis skole 1979–.

- Kate Mogensen.* 1971–. Børnehaveklasseleder. Født 8/1 1936 i Svendborg. Datter af skræddermester Carl Christian Jensen og Karen Marie Jensen. Gift med købmand Ole Mogensen. Dansk Fritidshjemsem. i København 1959. Børnehaveklasselærer i Herlev kommune 1968–1971. Fra 1973 også ansat som børnehaveklasseleder ved Tryggelev-Fodslette Skole jævnsides med stillingen i Magleby.
- Anne Kold Nielsen.* 1971–1972. Faglærer. Født den 10/4 1925 på Strynø. Datter af frøavler Rasmus Nielsen Kold og Anna Rasmussen. Gift med købmand Johannes Nielsen. Faglærereksamen fra Nykøbing F. Sy- og Tilskærerskole 1945. Faglærer på Humble Kost- og Realskole 1955–1972 og på Humble centralskole 1965–1971.
- Preben Ingemann Petersen.* 1974–1977. Årsvikar. Født 29/1 1952 i Østerskov, Tryggelev sogn. Søn af gårdejer Hans Ingemann Petersen og Ella Christensen. Gift med Inge Egemose, f. 30/9 1954. Højere Handelseksamen 1972. Vikar på Tryggelev skole 1976–1977, jævnsides med stillingen i Magleby. Selvstændig landmand 1977–.
- Lønne Hundebøll Andersen.* 1979–. Født 23/3 1953 i Kolding. Datter af stationsbetjent Martin Hundebøll og Lisbeth. Gift med lærer Torben Høgedahl Andersen. Odense sem. 1979.
- Jan Verner Kristensen.* 1979–. Født 10/9 1946 i Holbæk. Søn af direktør Evald Verner Kristensen og Anny Karen Steffensen. Gift med Birthe Bülow John. Ægteskabet opløst. Emdrupborg sem. 1971. Lærer ved Lindelundsskolen i Brøndbyøster 1972–1978.
- Anna Lis Eder-Jensen.* 1981–1982. Årsvikar. Født 3/5 1949 i Svendborg. Se videre under Humble Centralskole.
- Mogens Ditlev Christensen.* 1984. Født 23/2 1957 i Randers. Se videre under Humble Centralskole.
- Karin Lis Andersen.* 1984–. Timelærer. Født 23/6 1957 i Søndebro, Langeland. Datter af landmand Erik Petersen og Lizzie Jacobsen. Gift med gårdejer Bent Andersen, Søndebro. Skårup sem. 1982. Timelærer i Sydlangelands kommune med tjeneste ved Magleby og Tryggelev-Fodslette skoler 1984–.
- Eva Mumm Andersen.* 1985–. Timelærer. Født 13/4 1959 i Fredericia. Datter af arbejdsmand Alf Brodersen og Metta Margaretha Mumm. Gift med styrmand Kaj Hudlebusch Andersen. Odense sem. 1984. Løs vikar i Sydlangelands kommune 1984–1985.

Personregister

A

Agerbo, Inger Sofie 259
Ahlefeldt, Frederik 9
Ahrentecht, Jens Christian 287
Albertsen, Marie 201
Als, Birte Kirstine 264
Alsen, Johan Friedrich 114
Ancher, Søren Sørensen 204, **206**
Andal, Erich 212
Anders 129
Andersen 81
Andersen, Alfred Gjødrick 167
Andersen, Ane Olufa Margrethe 237
Andersen, Anna-Margrethe Sulbæk 325
Andersen, Anders Nissen 256
Andersen, Anders Richardt 303
Andersen, Andreas Hansen 286
Andersen, Anne Bardram 297
Andersen, Anne Cathrine 143
Andersen, Anny **110**, 117
Andersen, Berit 326
Andersen, Birte **265**, 297, 331
Andersen, Dennis Lindskov 363
Andersen, Ebbe Torben 276
Andersen, Egon 148
Andersen, Ellen 165
Andersen, Ellen 303, **305**
Andersen, Erik 339
Andersen, Erik Vitus 341
Andersen, Eva Mumm 364, **369**
Andersen, Eyvind 347, **348**
Andersen, Gudrun 312
Andersen, Hans 131
Andersen, Hans Søren Kristen Mourits 108
Andersen, Inge Dorthæa 110, **311**, 316, 359
Andersen, Karl Vilhelm 52
Andersen, Karin Juliane Jorsal 332
Andersen, Karin Lis 364, **369**
Andersen, Lønne Hundebøll 347, **369**
Andersen, Marie 65
Andersen, Merci Brix 341, **342**
Andersen, Peter Gulstad 267
Andersen, Peder Martin 86
Andersen, Rasmus Emil **242**, 288

Andersen, Ruth 345
Andersen, Sirach 353
Andersen, Sophie 55
Andersen, Thomas 171
Andersen, Torben Høgedahl **347**, 369
Andersen, Vibeke Gudrun Mia **347**, 348
Andersen-Møller, Arnold 190
Andreasen, Jens Kr. 201
Andresen, Henriette 92
Andreæ, Johannes 205
Appel, Johannes 110, 255, **332**
Appel, Ruth Høgsbro 75
Arnhardt, Erik 336
Ask, Carl Andreasen 74
Ask, Johanne f. Hune 74
Átrødni, Leivur **78**, 301
Augustinus, Kirsten Vesterbo 273
Axelsen, Axel 132

B

Bager, Hans Jensen 247
Bagge, Ole 14, **209**, 215, 216, **232**
Bagger, C. A. 185
Bahn, Niels Christian 283
Bak, Annemarie Christensen 308
Bak, Arne 74
Bak, Dorte 74
Bang, Elisabeth 320
Bang-Møller, Ejvind 316
Barsmarck, Henrik Thomsen 79, **206**
Bauditz, Anna Maria Troldborg 306
Bauditz, Christian Ferdinand Wolf Heinrich 306
Baunøe, Johanne 251
Bay, Jens Christian 16, 18, 219, 235, 279
Bay, Jutta Katrine 268
Bayer, Anna Marie Elisabeth 281
Bay-Petersen, Kurt 259, **310**, 311
Bay-Petersen, Ulla-Britt 259, 310, **311**
Bech, Bent Jørgen 344
Bech, Christopher Hansen 205
Bechmann, Bibi 276, **298**
Bechmann, Niels Jørgen 298
Bekke, Ina Susanne **273**, 176

Bendigt, Anna 103
 Bendixen, Karen 117
 Bendixen, Olaf Christian Vincents 285
 Bendtsen, Bente **308**, 337
 Bengaard, Jens Olrik Kaastrup 249
 Bergman 281
 Bernhardt, Ole 308
 Bertelsen, Iver 277, **278**
 Beyer, Hedevig 287
 Bildsøe, frk. 55
 Birch, Otto 353
 Birman, Asger 304
 Bjerg, Kaj 8
 Bjørner, frk. 169
 Blad, Mathias Pedersen 177
 Blichfeld, Michael Frederik **240**, 281
 Blix, Annette 316
 Blix, Henning 316
 Bloch, Johannes Nicolai 124, **126**
 Blohm, Frede 95, **334**
 Blom, Emmy Henrikke Mathilde 127
 Blume, Bertha 193
 Blaakilde, Eva 111, 341, 360, **367**
 Blaakilde, Ole Ruth 111, **341**, 342, 367
 Boesen, Ulrik 43
 Boesgaard, Arne 263
 Boesgaard, Inge 263
 Boesgaard, Mads Hansen **120**, 145, 146
 Bogense, Hans Lauritzen 205
 Bogø, Frk. 155
 Boilesen, Gudrun 268
 Bojesen, Birgitta Sophia 127
 Bojesen, Dorthe Sofie Christine 127
 Bojesen, Magnus Ernst 127
 Bolet, Doris 75
 Bolet, Karl 75
 Bondesen, Eskild 168
 Bondesen, Ingvor 115
 Bondesen, Mads 119, **122**, 155, 194
 Bondesen, Peter Christian Balieu 114, 115,
 155, 171, **174**
 Bondesen, Peter Nicolai 112, **114**, 122, 125
 Bondesen, Peter Nicolai 185
 Borch, Dorte 8
 Borch, Kirsten Merete 334, **337**
 Borch, Ole **334**, 337
 Boss, Anker Leo 356
 Boye, Børge Andreas 190, **252**
 Bramsen, Jytte 258
 Brandt, Christian Ehrenreich 162
 Brandt, Emilie **139**, 144
 Brandt, Kathrine Juliane 280
 Brandt, Thomas Olaus 80
 Brandstrup, Lauritz Christian Michael
 Frederik **47**, 55, 58, 197

Bredsdorff, Thomas Mortensen 193
 Bregnhøj, Finn 276
 Bremholm, Klara 191
 Brink, Frans 155
 Brix, Hans 284
 Brockenhoffuet, Didrik 211
 Brodersen, Marcus 97, **157**, 290
 Broegaard, Jørgen Andersen 356
 Bruntse, Elisabeth 77, **361**
 Bruntse, Erik 72, 74, **76**, 361
 Bruntse, Gunnar Dahl 353
 Bruun, Alfred 232
 Bruun, Emilie 243
 Bruun, H. R. 64
 Bruun, Niels Olsen **61**, 114
 Bræmer-Jensen, Birgit 307
 Brøndsted, Lisbeth 168
 Brønholt, Lidden Eli 133, **354**
 Brønholt, Oskar Johannes 23, **133**, 354
 Brønnum, Ib 354
 Buhelt, Ole 261
 Busch-Petersen, Rigmor **75**, 86
 Bugge, Niels Georg 127
 Bülck, Aase 266
 Bärenholt, Jørn 326
 Bøgelund, Erik 109
 Børkop, Jonas Pedersen 14
 Børkop, Søren Jonassen 14, 209

C

Carlsen, Bente Merete 300, **307**
 Carlsen, Grethe 268
 Carlsen, Peter Winther 301
 Carlsen, Steffen Asbjørn 268
 Carstensen, Elinor Marie 319
 Carstensen, Johannes 320
 Carstensen, Julius Anton Viggo 280
 Cederskjold, Rasmus Samuel 132
 Christensen 352
 Christensen, Agnete 160
 Christensen, Amanda M. F. 293
 Christensen, Anna Marie 191
 Christensen, Augusta Louise Andrea 293
 Christensen, Axel 195
 Christensen, Birgit Heldbo 266, **325**
 Christensen, Birgit (Gitte) Westphal 176,
344, 367
 Christensen, C. H. 189
 Christensen, Carl Julius Emil 181
 Christensen, Carl Martin 143, **340**, 354
 Christensen, Cecilie 286
 Christensen, Christen 119
 Christensen, Christen 281
 Christensen, Christen Eriksen 237

Christensen, Else Margrethe 201
Christensen, Gay Markan 300
Christensen, Hansine Marie 64
Christensen, Harald Tobias 28, 54, **295**
Christensen, Ib 148, 190, **340**
Christensen, Jan Erik 266, **332**
Christensen, Jan Ludvig **339**, 368
Christensen, Jan Verner 369
Christensen, Jens 14
Christensen, Johanne Marie Emilie 286
Christensen, Johannes 134
Christensen, K. M. S. 85
Christensen, Karen Margrethe 252
Christensen, Karin Marie 336
Christensen, Karl 320
Christensen, Knud 250
Christensen, Leif Welling 269
Christensen, Mads 236
Christensen, Mary Viola 251
Christensen, Max Lindeskov 261
Christensen, Mogens Ditlev 313, **348**, 369
Christensen, Nelly Kathrine 251
Christensen, Niels Frovin **266**, 325
Christensen, Peder 175
Christensen, R. K. 322
Christensen, Rasmus 162
Christensen, Svend 37, **310**
Christensen, Aage 23
Christensen, Aase Møller 339, **368**
Christiansen, Alfred Charles Emanuel 181
Christiansen, Arne 353
Christiansen, Bent Poul 306
Christiansen, Christian 61, **67**, 81, 168
Christiansen, Karen Marie **242**, 289
Christiansen, Kirsten 252
Christiansen, Niels Christian 16, 219, **233**
Christiansen, Peter Christian 131
Christiansen, Rasmus 146
Christiansen, Simon 88
Christiansen, Vagn Most 258
Christoffersen, Elsebeth Vibeke 71, 345
Christoffersen, Thomas 204, **205**
Christoffersen, Åse Birgit 260
Christophersen, Hans Førsløf 193
Clante, Carsten 191
Clausen, Christian Hansen Masted **90**, 163
Clausen, Claus Lauritsen 78
Clausen, Hans Frederik **99**, 134, 159
Clausen, Johan 49
Clausen, Johan Jørgen **83**, 84, 85, 99
Clausen, Johannes 159
Clausen, Johannes Alexander 86
Clausen, Johannes Majus 188
Clausen, Kirstine 95, **334**
Clausen, Ludwig Johan 87

Clausen, Marie Hansine Bay 117
Clausen, Niels Christian Hansen 90
Colding, Simon Arntzen 157
Corneliusson, Marie Nielsine 139
Cortsen-Møller, Gudrun 110, **263**
Cortsen-Møller, Jens 110, **262**
Crone, Chr. Th. 173

D

Dahl, Birgit Solveig Fabricius 346, **362**
Dahl, Jørgen Fabricius **346**, 362
Dahl, Laurits Espensen 227
Dahl, Otto Diderich 49, 170, **172**
Dalgaard, Lone Nordal 191, **308**
Dall, Erich Olufsen 81
Dall, Torben 347, **366**
Dall, Ulla **347**, 366
Dalskov, Claus Aage 313
Dalskov, Lone Gitte Annette 313
Damsbo, Julius 28
Damsted, Annelise Petrine 368
Danielsen, Hans 45
Danielsen, Jens 35
Danielsen, Jørgen 113, **120**, 137, 183
Danielsen, Peder 137
Dau, Johannes Daniel 196
Daugård, Anna Marie Petrea Pedersen 152
Degenkolv, Marie Magdalene **36**, 160
Denneker, Hans 131
Didriksen, Birgit Margrethe **345**, 361
Dirksen, Klara 65
Ditlevsen, Anne Brit 71
Dittrich, Else 352, **357**
Dittrich, Finn **352**, 357
Dreyer, Hans Jacob 228
Drost, Hanne 133
Drost, Palle 362
Due, Søren Jensen 212
Duus, Christian Frederik 106
Dyhr, Ellen 354
Dyreborg, Niels Pedersen 32
Døssing, Kristen Kristensen 94

E

Ebbesen, Claus Refer 327
Ebsen, Erik Edmund Friederich 253
Ebsen, Inger Brandstrup 253
Eder-Jensen, Anna Lis **349**, 365, 369
Eder-Jensen, Jørn 349, **365**
Edsberg, Hans Jacob Emil **62**, **94**
Ehlers, Erik Thorlev 326
Eibye, Rasmus Christoffersen 233
Elbalola, Irene 232
Elkjær, Fru 74
Elkjær, Hr. 74

Ellegaard, Magna 191, **367**
Elmelund, Hans Marius 19
Elmkjær, Johannes 167
Endorph, Christian 209, 213
Enemark, Kristen Laurits Ingvard 245
Enevoldsen, Mariane 111, 325, **343**
Engberg, Kirsten 100
Engberg, Per Rudolf 261, **343**
Engholm, Else Marie 75
Engholm, Olav 75
Erenbjerg, Hans Ejler 297
Erenbjerg, Eli 297
Erichsen, Rigmor 185
Eriksen, Ane Kirstine 65
Eriksen, Jonna 191
Eriksen, Kristen 122
Eriksen, Lars Christian 334
Eriksen, Susanne 313
Ermoose, Niels 164, 297, **360**

F

Faber, Thor 208, **209**
Fabricius, Otilia Nielsine 86
Fabritius, Cathrine 319
Farrer, Eduard **58**, 61
Fauerschou, frk. 43
Fauerschou, Anders 280
Fauring, Knud Frederik Valdemar 321
Farstrup, Maren Andersen 164
Feilberg, Jacob Johannes 59
Feldt, Elise Christine 127
Ferber, Ambrosius 178
Fibiger, Dorrit 325
Fich, Johan Carl Gotfred 67, **81**
Fillipsen, Svend Aage 52
Fladmose, Margrethe 149
Foldal, Ellen **326**, 336
Frandsen, Andreas 253
Franken, Kirsten Margrethe 69
Frantzen, Christiane Caroline 127
Fredberg, Jonna Markvardsen 270
Frederiksen, Anna 30
Frederiksen, Carl Johan 43
Frederiksen, Ingolf Hovgaard 37
Frederiksen, Karl Peter 319
Frederiksen, Nielsine Nielsdatter 292
Friderichsen, Jens 11, **46**, 49
Friis, Thomas Wissing 61
Fugl, Anne Maren **77**, 363
Funch, Friderich 95, **137**
Færing, Annette 349
Færk, Hans-Jørgen Nielsen 258
Føcks-Petersen 320

G

Gad, Jørgen 43
Gade, Anette Aaby **327**, 337
Gade, Henrik Vilsbøl 272, 327, **337**
Gammelby, Niels 110
Gemshøj, Peder **203**, **207**
Giersaa, Annelise 354
Giersaa, Poul 354
Gjaldbæk, Laurids 288
Gjerløff, Nicolai Schønau **317**, 318
Gjerløff, Olivia Christine Caroline 317, **318**
Glad, Jens Hansen 196
Glenstrup, Jan 311
Godtfredsen, Jørgen Ove 133, **339**
Gornitzka, John 347
Gotfredsen, Hans 14
Gotfredsen, Johan 26
Gottschau, Christian Vollquard **33**, 35, 36, 48, 90, 233
Gottschau, Johan Henrik Valdemar **48**, 160
Gottschau, Karen Margrethe **48**, **160**
Gram, Iver Marius 50
Gregersen, Arne 270
Gregersen, Axel Thorvald 287
Greve, Harry Francis 260
Greve, Jørgen 111
Grimlund, Thomas Pedersen 196
Grove-Rasmussen, Valdemar 246
Grumer, Johannes Henriksen 29
Grundtvig, Nicolai Frederik Severin 42
Grønbech-Jørgensen, Johannes Egede 244
Grønning, Kalle Solgård 311
Grønning, Kirsten 311
Grønninge, frk. 24
Grønlie, Gustav Adolf 269
Graae, Christian 227
Gudme, Hans Eriksen 196
Guld, Mette Kragh 261
Gulldahl, Marius Eriksen 168
Gøtzsche, Hans Marius Severin 243
Gaaseris, Inge Kjær **299**, 306, 325

H

Habbe, Johan Frederik 187
Hagemann, Adolf Johannes 95
Hagemann, Christine Hansine Marie 95
Hagedal, Hans Christian 106
Hahn, Henning Dideric Adolf 235
Halvorsen, Johannes Christian 82
Hammer, Peder Magnus 127
Handberg, Jette 336
Hans 14
Hans Christopher 105
Hansen, 57, 106
Hansen, Jomfru 194

Hansen, Adeline 292
 Hansen, Aksel Lund 248
 Hansen, Alfred 284
 Hansen, Alfred 63
 Hansen, Anders 141, **146**
 Hansen, Anna Marie 168
 Hansen, Anne Margrethe Storm 336
 Hansen, Arnold Majus 69, 244
 Hansen, Asta 152
 Hansen, Asta Bang 63, **324**
 Hansen, Astrid Elisabeth 249
 Hansen, Bertel 67, 211
 Hansen, Betty Fenger 176, **324**
 Hansen, Birgitte 75
 Hansen, Britta Marianne 77
 Hansen, C. 95
 Hansen, Carl 285
 Hansen, Christen 161
 Hansen, Claus Bang 272, 332
 Hansen, Claus Christen Ellehaug 260
 Hansen, Corinna Bøtker 349, **363**
 Hansen, Dagny 322
 Hansen, Daniel 137
 Hansen, Dorthea 321
 Hansen, Ejnar Mogens Ellehammer 305
 Hansen, Ellen 109
 Hansen, Else 299, 307, **312**
 Hansen, Else Margrethe Ellehammer 305
 Hansen, Erik Schreiner **332**, 336
 Hansen, Flemming **351**, 356
 Hansen, Frands Adolph Wengel Hansen 22
 Hansen, Frederik Theodor 277, **278**
 Hansen, Frode P. 201
 Hansen, Gerda 69
 Hansen, Gothild Asgar 350, **351**, 366
 Hansen, Gudrun Irene 342
 Hansen, Hans 19
 Hansen, Hans Jørgen 32
 Hansen, Hans Jørgen 51
 Hansen, Hans Marius 37
 Hansen, Hans Mortensen 246
 Hansen, Hans Peter 90
 Hansen, Harald Rubæk 201
 Hansen, Helge 346
 Hansen, Helle Margrethe 267
 Hansen, Hendrich 145
 Hansen, Henning 95
 Hansen, Inge 269
 Hansen, Inge Ryborg 261
 Hansen, Jenny Poulina 294
 Hansen, Jens **122**, 132, 166, 167
 Hansen, Jens 158, 233
 Hansen, Jens 342
 Hansen, Johan 79
 Hansen, John Peter 55
 Hansen, Johnny Ankerstjerne 110
 Hansen, Johs. 23
 Hansen, Julie C. 293
 Hansen, Jørgen **32**, 97
 Hansen, Jørgen **61**, 145
 Hansen, Jørgen 188
 Hansen, Jørgen Elper 325
 Hansen, Jørgen Gudmund 356
 Hansen, Jørgen Stig 352
 Hansen, K. Frk. 43
 Hansen, K. J. 280
 Hansen, Karen 91
 Hansen, Karen Elisabeth 327
 Hansen, Karl Johannes **349**, **363**
 Hansen, Kirsten Johanne 237
 Hansen, Kirstine Daugård 24
 Hansen, Kjær, Fru 30
 Hansen, Klara Kristine 299
 Hansen, Knud Lauritz 151
 Hansen, Lars Peter Druedal 189, **365**
 Hansen, Lone Annette 313, **327**
 Hansen, Lone Kingo **341**, 342
 Hansen, Lone Skov 351, **356**
 Hansen, Mads 26, **89**
 Hansen, Mads Frederik 47
 Hansen, Magnus Bang 63, **324**
 Hansen, Margit 342
 Hansen, Marie 139
 Hansen, Marinus Peter **48**, 52
 Hansen, Mathilde Anette Christiane 280
 Hansen, Mona-Lisa 347
 Hansen, Mourits Edv. Andr. 185
 Hansen, Niels 57
 Hansen, Niels 90
 Hansen, Niels Aage 77
 Hansen, Ole 20
 Hansen, Ole 146
 Hansen, Ole 263
 Hansen, Peder 205
 Hansen, Peder 207
 Hansen, Peder 179
 Hansen, Per Bjørn 363
 Hansen, Peter Edvin Pallesen 246
 Hansen, Poul Bjørn 37
 Hansen, Rasmus 45
 Hansen, Sara Birgitte Sophie 100
 Hansen, S. Th. (F.) 125, 126
 Hansen, Ulla 168, **353**
 Harboe, Christian 136, 137, 170, **172**
 Harder, Christine Marie **244**, 188
 Harkamp, Preben 299
 Harries, Frederiche Charlotte 155
 Hasse, Karoline 194
 Hastrup, Marie Louise 282
 Haugård, Mogens Pedersen 11, **32**

Haundrup, Niels 290
Have, Carl Hansen **28**
Hegelund, Anker Axel 224, **250**
Heggelund, Helga Ottine 247
Heggum, Aage John 304
Heider, Morten Pedersen 91
Heider, Peder 89
Hein, Martine Edvardine Sophie 292
Helduaderus, Laurentius Nicolai 205
Helles, Steen 345
Hellesen, Bertha Emilie 279, **287**
Hellesen, Jens 290
Hellesen, Laurits Henrik August 221, 277,
279, 287
Helm, Ernst Günther 32, 35, **80**, 97
Helm, Thomas 97
Helmig, Jens Andreas Viggo 28
Helveg, Ejner Emanuel 23
Hemmingsen, Otto 189
Henningesen, Claus 140
Hendrichsen, Jørgen 102
Henrichsen, Hans Henrik Welche 11, 103,
121, **158**
Henrichsen, Johan Peter Rieffesthal 35, 158,
163
Henriksen, Christian **239**, 286
Henriksen, Inge 271
Henriksen, Ingelise **348**, 359
Henriksen, Julie Marie 144
Henriksen, Klavs Mark 271
Henriksen, Lars 201
Henriksen, Mads 166
Henriksen, Peter Antonius 348, **359**
Henriksen, Rasmus 196
Herfurth, Frederik Flamand 282
Hermansen, Karen 53
Hermansen, Kirsten 314
Hervit, Kirsten Brink 255
Hesselholt, Lars Jensen 244
Heunecke, Tage 105, 110, **342**
Hildebrandt, Johan Ernst 282
Hjorteberg, Agnes Jørgine 237
Hjorteberg, Meta Anna Christiane 237
Hjorth, Kirsten Stampe 301
Hjorth, Rasmus Larsen 26
Holm, Bendix Erichsen **120**, 194
Holm, Ingeborg Caroline 135
Holm, Lene **348**
Holm, Orla Kyndby 60, 63, **323**
Holm, Peder v. Westen 67
Holm, Tove Aagaard 76
Holst, Hans Peter Nielsen 51
Holstebro, Lene 274
Holstein, Helge von 287
Honum, Anne M. E. 293

Honum, Betty Sofie 281
Hunderup, Augustinus Herman **158**, 163
Høeg, Jens Christian 43
Høeg, Johannes Emil 247
Høeg, Karen 265
Høhrmann, Karen Strandsbjerg 326
Højensgård, Birgitte 368
Højgaard, Charlotte 325
Hørlyk, Mathilde Marie 239
Høyrup, Carl 285
Haagen, Hans Gunnar 310
Haagen, Kirstine Elisabeth 310
Haagensen, Cordt 49

I

Illemann, August Morten 343, **368**
Illemann, Connie Agnethe 368
Ipsen, Jeppe Peter 199
Ipsen, Jette Grønbek 307
Ipsen, Knud Erik 296
Iversen, Iver 78

J

Jacob 207
Jacob Skrædder 13, **17**
Jacobsen, Ad. 61
Jacobsen, A. P. 151
Jacobsen, Anna 151, 152
Jacobsen, Børge 262
Jacobsen, Carl Christian 282
Jacobsen, Erich Colding 61, 85, **98**, 121, 168,
183
Jacobsen, Gunnar From 258
Jacobsen, Hans **79**, 207
Jacobsen, Inger Juul 331, **363**
Jacobsen, Jacob 206
Jacobsen, Johan Jacob 168
Jacobsen, John Finn 346
Jacobsen, Jørgen Nielsen 281
Jacobsen, Kirstine 154
Jacobsen, Knud Anton Marius 85
Jacobsen, Martin 303
Jacobsen, Nicolai 32
Jacobsen, Niels 129
Jacobsen, Niels 141
Jacobsen, Niels Holm 29, **296**
Jacobsen, Ole Erland 93
Jacobsen, Peter Clausen 193
Jacobsen, Pia Lind 275
Jacobsen, Terkel 63
Jacobsen, Sanne Nordstrøm 70
Jauch, Anette Jonna **269**, 330
Jauch, Jens Christian Kortemann 269, **330**
Jensen, Agnete 152
Jensen, Anders 91

Jensen, Anders 236
 Jensen (Stub), Anders 171
 Jensen, Anna 152
 Jensen, Anna Nikoline 87
 Jensen, Annelise Karin 301
 Jensen, Anne Marie Mathilde 293
 Jensen, Bent 258
 Jensen, Birgit Hejbøl 275
 Jensen, Charles Peter Adolf 240
 Jensen, Christian Bagge 227
 Jensen, Cornelius 353
 Jensen, Egon 200, **368**
 Jensen, Ellen Leth 110
 Jensen, Elna 265
 Jensen, Else 294
 Jensen, Frederik Chr. 115
 Jensen, Gertrud 201
 Jensen, Gudrun Margrethe 251
 Jensen, Gunnar 353
 Jensen, Harry Johannes 201
 Jensen, Hedvig Christine 285
 Jensen, Helge Højgaard 176, **259**
 Jensen, Henrik 337
 Jensen, Ida Marie 153
 Jensen, Ingeborg 320
 Jensen, Ingelise Dam 272
 Jensen, Inger Margrethe 249
 Jensen, Jenny Kastberg 55
 Jensen, Jens Henrik Hvid 332, **337**
 Jensen, Julie Jensine 86, **256**
 Jensen, Jørn Ole 266
 Jensen, Kaj Willy 35, **309**
 Jensen, Karen Brandt 320
 Jensen, Karl 29
 Jensen, Karl 200
 Jensen, Kathrine 139
 Jensen, Kathrine 352
 Jensen, Kirsten 337
 Jensen, Kjeld 201
 Jensen, Kristian Nielsen Gilberg 166, **167**
 Jensen, Laust 320
 Jensen, Leif Schwitzer 341
 Jensen, Lene Eva Rugård 273
 Jensen, Marius Severin 257
 Jensen, Martin 322
 Jensen, Mathias 179
 Jensen, Metha Marie 248
 Jensen, Niels Peter 151
 Jensen, Niels Peter 174
 Jensen, Ole **334**, 343
 Jensen, Peder 18, **104**, 147
 Jensen, Peter 39
 Jensen, Poul Rygaard 260
 Jensen, Richard 175
 Jensen, Ruth 294
 Jensen, Sofie 194
 Jensen, Søren Arp 271
 Jensen, Thøger 55
 Jensen, Tom Harris Vibe 259
 Jensen, Tonny 275
 Jensen, Werner **185**, 190, 194
 Jensen, Aage Vilhelm 175, 257, **366**
 Jeppesen, Gomme Peter **197**, 199
 Jeppesen, Lars Peter 43
 Jeppesen, Mads 60, 91, **178**, 188
 Jepsen, C. J. 110
 Jespersen, Anders Vilhelm 272
 Jessen 155
 Jochumsen, Jens 17, **25**
 Johannesen, Anne Margrethe 346
 Johannesen, Benny 346
 Johannesen, Birgit **63**, 86
 Johansen, Anders 355
 Johansen, Carl Magnus 289
 Johansen, Christian 248
 Johansen, Elfrida 127
 Johansen, Ellen 267
 Johansen, Harald Viggo 281
 Johansen, Hjalmar Axel Frederik Lund 19, 36, 39, **40**
 Johansen, Jens Nielsen 282
 Johansen, Liv 355
 Johansen, Magdalene 200
 Jungersen, Christa 111
 Jungersen, Niels Peter Nielsen 338
 Just, Christian Hansen 282
 Juul, Ruth Amalie Walberg 250
 Jürgens, Agnes Sølling 139
 Jäpelt, Jørgen **343**, 364
 Jäpelt, Kirsten **343**, **364**, 368
 Jøns, Pernille 274
 Jørgen 162
 Jørgensen, Aksel Immanuel 88, 91, **333**
 Jørgensen, Anni Trappehave 303
 Jørgensen, Bjarne 200
 Jørgensen, Carl 184
 Jørgensen, Carl 201
 Jørgensen, Carl Mathæus **180**, 188
 Jørgensen, Chr. 197
 Jørgensen, Christen 81, 120, **137**
 Jørgensen, Christian Herluf 37
 Jørgensen, Christian Pedersen 35, **50**
 Jørgensen, Daniel **113**, 120
 Jørgensen, Ellen Irene 100
 Jørgensen, Fritz 50
 Jørgensen, Georg Hansen Claudius 134, **142**
 Jørgensen, Hanne 270
 Jørgensen, Hanne Marie 269
 Jørgensen, Hans Christian **132**, 141, 142, 158

Jørgensen, Hans Daniel 120, **183**
 Jørgensen, Hans Jacob 91
 Jørgensen, Helle Annette 110
 Jørgensen, Jacob 183
 Jørgensen, Jacob Jensen 117
 Jørgensen, Jens Christian 154
 Jørgensen, Jens Kristian 100
 Jørgensen, Joh. 281
 Jørgensen, Johannes 190
 Jørgensen, Johannes 237
 Jørgensen, Jørgen Daniel Hansen 132, 183,
184
 Jørgensen, Jørgen Knud Holm 108
 Jørgensen, Jørgen Paul 165
 Jørgensen, Jørgen Peter 240
 Jørgensen, Jørgen Vedby 303
 Jørgensen, Kirsten 160
 Jørgensen, Lars 199
 Jørgensen, Lars (Lauritz) 120, **131**
 Jørgensen, Liselotte Granhøj 271
 Jørgensen, Mads 35
 Jørgensen, Margrethe 242
 Jørgensen, Martha 111
 Jørgensen, Niels 136, **137**
 Jørgensen, Niels Peter **159**, 199
 Jørgensen, Otto 197
 Jørgensen, Ove 306
 Jørgensen, Peder Arne 224, 225, 226, **230**,
 242
 Jørgensen, Ragnhild 247
 Jørgensen, Troels Otto 344

K

Kabbeltved, Karen Margrethe 100
 Kaiberg, Jens Nielsen 206, 212
 Kamman, Ingeborg Cathrine 285
 Kannevorff, Johan Friederich 291
 Karlsen, Andreas Normann 250
 Karlshøj, Rigmor Blædel 262
 Karlsmose, Knud Laurits 37
 Karlsson, Anne-Marie 347
 Kastorp, Jan 361
 Kastorp, Kirsten 361
 Keinicke, Sigrid Signe 297, **304**
 Kelstrup, Erling 249
 Kierrumbaard, Jørgen Hansen **129**, 193
 Kiilsgaard, Chr. 223
 Kinch, Anna Margrethe 238
 Kircheiner, Alexis Emil Vige Valdemar 173
 Kirkegaard, Holger Aksel 189, **190**
 Kirketerp, Niels Jørgen **70**, 331
 Kiær, Svend **17**, 164, 189, 243
 Kjær, Marianne 300
 Kjær, Tove 77
 Kjærsgaard, Viggo 62

Kjørulff, Lise 364
 Klinge, Grethe 270
 Klæsøe, Bernhard Ernst Hansen 21, **143**
 Klæsøe, Carlin Valdemar Hansen 21, 54,
133, 143
 Klæsøe, Svend 60, 62, **254**
 Knudsen, Carsten Bjørn 347
 Knudsen, Hanna 176
 Knudsen, Hans **67**, 89, 91
 Knudsen, Hans 103, 128, **131**, 132
 Knudsen, Helge 248
 Knudsen, Helle Rabølle 77
 Knudsen, Henriette Granly 268
 Knudsen, Johannes **137**, 233
 Knudsen, Johannes Enevold 132, **138**, 138,
 169
 Knudsen, Jørgen 43
 Knudsen, Kristen Moustgård 43
 Knudsen, Lauritz Theodor Skytte 106
 Knudsen, Niels Arne 268, **270**
 Knudsen, Ole Urban 176, **366**
 Knudsen, Peter Charles Østerby 143
 Knudsen, Rasmus 60
 Knudsen, Sven Erik 17, **302**
 Knudsen, Tove Balle 273, **348**
 Knudsen, Ulla 336
 Knudsen, Aage 87, **138**, 148
 Knutzen, Jesper 206
 Koch, Niels Leon **271**, 307, 337
 Koch, Poula Kirstine 352
 Kock, Laura Christiane 352
 Koefod, Caroline Emilie 55
 Koefoed, Lis Rita 266
 Kofod, Jens Hansen 55
 Kofoed, Dortehe Sophie 285
 Kofoed-Jensen, Ove 353
 Kongsgart, Eric 361
 Konow, Klaus Frands 271
 Koppelgaard, Jens Jessen 21
 Koppelgaard, Poul **21**, 27, 35
 Kragh, Lars Jensen 130
 Krammer, Jørgen 148
 Krarup, Andrea Cathrine 239
 Krebs, Johan Christopher Ambrosius 217,
227
 Kremmer, Marie Kristensen 160, **360**
 Kremmer, Ulla 364
 Kremmer, Aage 156, 159, **360**
 Kretschmer, Peter 196
 Kristensen, Anne-Marie Kromann 359, **360**
 Kristensen, Hans Peter **185**, 189
 Kristensen, Jens Peter 243
 Kristensen, Johannes 190
 Kristensen, K. H. 22
 Kristensen, Magnus 74

Kristensen, Maja Knudsen 300
 Kristensen (Tange), Marie 151
 Kristensen, Niels Kristian 241
 Kristensen, Ole Kromann **358**, 360
 Kristensen, Peder **21**, 137
 Kristensen, Aage 164
 Kristensen, Aase 74
 Kristiansen, Ellen Kristiane 144
 Kristiansen, Kristen Larsen 188
 Kristiansen, Simon 11
 Kromann, Else Boye 274
 Kromann, Kirsten 100, 117, **335**
 Kromann, Susanne 272
 Kruhöffner, Emilie 55
 Kruise, Jørgen 48, **55**
 Krüger, H. Quist 240
 Kræggøth, Esben Mørk **308**, 314
 Krøyer, Inge Dorthea **274**, 327
 Kure, Peter 276
 Kusk, Jørgen 110
 Kusk, Karen 307
 Kærtøft, Mads Jørgen 150, 350, **351**
 Køpke, Christian Peitersen 101, **103**
 Køpke, Gøde Laurentii 103

L

la Cour, Svend Sejr 75
 Lambrecht, Johan 66, **67**
 Lange, Lorentz Philipsen 183
 Lange, Niels Jacob Corneliusen 285
 Langholm, Inge 324
 Larsen, Anders 106, **116**
 Larsen, Anders Hansen 219, **236**, 241
 Larsen, Andrea Elfrida Meyland **241**, 286
 Larsen, Astrid Elisabeth 265
 Larsen, Astrid Elisabeth 287
 Larsen, Carl Hansen 85
 Larsen, Caroline Hansine Frederikke 134
 Larsen, Emilie Hanne Marie 29, **30**
 Larsen, Eva Birk 263
 Larsen, Eva Bækkel 260
 Larsen, Eva Merete 348
 Larsen, Fanny Worsøe 69
 Larsen, Folker 169
 Larsen, Gert Nicolai 198
 Larsen, Hanne 325
 Larsen, Hanne 325, **368**
 Larsen, Helga 241
 Larsen, Henrik 158
 Larsen, Herdis Annelise 356
 Larsen, Herman Andreas 285
 Larsen, Jytte 76
 Larsen, Jytte 269
 Larsen, Jørgen Kappel **325**, 368
 Larsen, Jørgen Volmer 304

Larsen, L. C. 135
 Larsen, Lars 86
 Larsen, Laurits Peter Peter William **34**, 36,
 91
 Larsen, Lauritz Frederik **231**, 241, 287
 Larsen, Leif Junker 232
 Larsen, Louis 241
 Larsen, Nicoline 29
 Larsen, Niels (Lauritzen) 212
 Larsen, Niels Kristian 296
 Larsen, Palle Kjærby 265
 Larsen, Peter Kristen 52
 Larsen, Rasmus 47
 Larsen, Sigurd Anton Julius 182, **189**, 190
 Larsen, Simeon Niels Nicolai 280
 Larsen, Solveig Warming 362
 Larsen, Svend Meulengracht 190
 Larsen, Tove Birgit 297
 Larsen, Ulrik Sand 348
 Lassen, Ane Jacobine 42, 233, 290
 Lassen, Emil Christian Frederik Alexander
 219, 220, **224**
 Lassen, Laurs Muus 290
 Lassen, Terman 291
 Latmi, Henrich Thomesen 206
 Lau, Esther 191
 Lau, Lars Andersen 182, **185**, 191
 Laugesen, Ole 325
 Lauridsen, Bent 176, **367**
 Lauring, Finn 299
 Lauritzen, Jacob 212
 Lauritzen, Jens Christian Kjeldgaard 305
 Lauritzen, Lauritz Emil Valdemar **242**, 289
 Laursen, Astrid 37, **310**
 Laursen, Erik 274
 Leth, Henrik Julius 228
 v. Leunbach, Hildur Emilie Christine 318
 v. Leunbach, Ingrid Agnete 318
 Linck, Vilhelm August 199
 Lind, Ruth Bech **261**, 335
 Lind, Verner Harry 335
 Linde, Karen Margrethe 249
 Lindholm, Folmer 289
 Lindow, Mette 266
 Lode, Johan Lambert 290
 Longolandinus, Severinus Joannis 205
 Lorentzen, A. C. S. 180
 Lorentzen, Christian Peter 132, **147**
 Louman, Niels 203, **207**, 208, 209
 Lucas, Betty 239
 Luciani, Piero 276
 Ludvigsen, Carl Frederik 282
 Lund, Camilla Cordelia 292
 Lund, Carl Jens Peter 283
 Lund, Dorthe 275

Lund, Hanne 294
Lund, Johan Erik 220, 277, **278**, 283
Lund, Johannes 199
Lund, Julie 292
Lund, Knud Pedersen 250
Lund, Liselotte 367
Lund, Pauline Charlotte 278, **283**
Lund, Peter Hansen 35
Lund, Peter Jørgen 151
Lund, Otto Diderik 100
Lundbye, Vagn 341, **342**
Lundsgaard, Jens Peter 283
Lundsgaard, Lise-Lotte 275
Lund-Sørensen, Margrethe 312
Lyngbjerg, Jenny Kathrine 289
Lyngbye, Ragnhild 319
Lystrup, Agnete Caroline 267
Lystrup, Otto 201
Læssøe, Frederik 130
Løkke, Pia 306
Lørring, Ulla 272

M

Madsen, Anna Katrine 135
Madsen, Anne Marie 267, **331**
Madsen, Frederik Marius 241
Madsen, Hans 67
Madsen, Hans Ditlef 50
Madsen, Inge Toftelund 297
Madsen, Ingrid Margrethe Holmegaard 262
Madsen, Jens 196
Madsen, Niels Ebbesen Brøchner 134
Madsen, Poul Bachmann 299
Madsen, Poul Erling 297
Mai, Jannik 299
Mai, Winnie 299
Maigaard-Hansen, Tage 69, 330, **335**
Maigaard-Hansen, Ulla Margrethe Thyra
69, 330, **336**
Mammen, Jens 14
Mansa, Inger 176, 351, 355, **366**
Mariegaard, Nana 363
Marstrand, Jacob Chr. Fischer Frederiksen
30
Marxen, Hans Werner 300
Mathiesen, Michel 187
Mathiesen, Theodor Demetrius Ferdinand
219, **229**
Matthisen, Christian 11, **113**
Meldal 95
Meyer, Erik Julius 249
Meyer, Friederich 193
Meyer-Refsgaard, Inger 8
Michel **14**, 57
Michelsen, Augusta 236
Michelsen, Jens Carl Frederik 115, 168
Michelsen, Johan Hendrik 71, 236
Mikkelsen, Jens Martin Møller 263
Mikkelsen, Niels 188
Mogens 146
Mogensen, Agnes Ida 149, 340
Mogensen, Hans 120
Mogensen, Hans Christian Charles 51
Mogensen, Jørgen 130
Mogensen, Kate 362, **369**
Mogensen, Knud 45, 52, 54, **315**
Mogensen, Nelli Marie 109
Mogensen, Søren Jensen 248
Moldt, Claus 247
Møllerup, Jens Alfred 259
Møllerup, Lisbeth 8
Molpidan, Frederik Andreassen 49, **157**
Moritzen, Jens Peter 159
Morsing, Ida Marie Athalia 190
Mortensdatter, Anna Caroline Christine 127
Mortensen, Carl 51
Mortensen, Else Holbech 64
Mortensen, Flemming Jørgen Emil 296
Mortensen, Gerda 175
Mortensen, Hans 84, 198, 288, **329**
Mortensen, Hans 84
Mortensen, Karen 135, **244**
Mortensen, M. 282
Mortensen, Niels 170, **172**, 178
Mortensen, Aage Kirkedal 352
Mouritzen, Marie Caroline Vilhelmine 239
Myhre, Michael 15
Møller, Andreas 163
Møller, Anine Hansine 292
Møller, Augusta Sophie 292
Møller, Dorthe 301
Møller, Dorthea Marie 354
Møller, Erik 354
Møller, Helga 135
Møller, Frederik 194
Møller, Jacob **121**, 173
Møller, Jørgen Jacobsen 89
Møller Marie Elisabeth 291
Møller, Marie Sophie 292
Møller, Peter Gormsen 221, **230**
Møller, Preben Wernberg 43
Møller-Madsen, Anders 85, **231**, 288, 319
Møllmann, Johannes Mathæus Peter Caspar
Carolus 31, **32**, 98, 121
Mølsted, Keld 310
Mølsted, Marianne 311
Mønster, Carl Christian 193
Müller, Axel Georg 158
Månsson, John Normann 267, **313**
Månsson, Aase **312**, 313

- N**
- Nancke, Aage Hjalmar 352
 Nass, Johannes Christopher 196
 Nattested, Hjalte 303
 Niels, 14
 Nielsen, Aksel 321
 Nielsen, Alfred 143, 175, 176, 182, **366**
 Nielsen, Anna **139**, 143
 Nielsen, Anne Kold 342, 355, **369**
 Nielsen, Anne Lise Weber 330
 Nielsen, Axel Svane 52
 Nielsen, Birgit Kellemann 355
 Nielsen, Birthe 308
 Nielsen, Birthe Gabriel Lindequist **200**, 257
 Nielsen, Børge 198
 Nielsen, Carl Iver Malling **198**, 199, 201
 Nielsen, Carl Ludvig 34
 Nielsen, Carl Severin 18, 19
 Nielsen, Carlo Erik Johannes Frede 355
 Nielsen, Folmer 255
 Nielsen, Gerda Ring 356
 Nielsen, Gerhardt Gehrt 63
 Nielsen, Gertha 160
 Nielsen, Hans Christensen **148**, 355
 Nielsen, Hans Jørgen 236
 Nielsen, Hans Lauritz 108
 Nielsen, Hans Malte 231
 Nielsen, Henning Merrild 252
 Nielsen, Herman 189
 Nielsen, Ida Johanne 257
 Nielsen, Inge Dam 165
 Nielsen, Irene 70, **272**, 331
 Nielsen, J. 30
 Nielsen, Jacob 129
 Nielsen, Jens 234
 Nielsen, Johannes 167
 Nielsen, Johannes Akhøj **87**, 109
 Nielsen, John Alex **363**, 368
 Nielsen, Kaj 256
 Nielsen, Kristen 166
 Nielsen, Lars Ditlev 62, **122**
 Nielsen, Lars Bjørndahl 198
 Nielsen, Lene 332
 Nielsen, Lene Kold 272
 Nielsen, Lissi Marie 255
 Nielsen, Lone **69**, 263
 Nielsen, Mads Peter 238
 Nielsen, Marianne 345
 Nielsen, Marie 353
 Nielsen, Max 353
 Nielsen, Niels 61, **103**, 104, 132
 Nielsen, Niels Peter 181
 Nielsen, Nielsine Ingeborg Skovgaard 231
 Nielsen, Peder 111
 Nielsen, Peter Valdemar 22, **23**, 109
 Nielsen, Petra Marie Frederikke 23, 24, **109**,
 123, 144
 Nielsen, Poul Hans **264**, 331
 Nielsen, Rasmus 55, **317**, 319
 Nielsen, Rasmus 23, 106, 124, 125, 126, 142,
163
 Nielsen, Rasmus 242
 Nielsen, Rasmus Hansen 166
 Nielsen, Thorkild Johan Lyster 356
 Nielsen, Viggo 283
 Nielsen-Illebølle Kristen Hansen **116**, 188
 Nilsson, Jette Handberg 325, **331**
 Nissen, Christen Christiansen **283**, 285
 Nissen, Christian 114
 Nissen, Frederik 172
 Nissen, Laurine Kirstine 127
 Noack, Aksel 319
 Noack, Ida Johanne Louise 319
 Nogel, Claus Nielsen 26, 57
 Nyborg, Villads Vinding 130
 Nyeberg, Niels Stub 44, **45**
 Nymand, Edel 312
 Næraae, Peder Hansen 80
 Nørgaard-Sørensen, Bent 87, **340**
 Nørgaard-Sørensen, Marie 340
- O**
- Oddersborg, Inger Lise 76
 Okholm, Louise **268**, 270
 Okkels, Signe Marie 153
 Oldenburg, Christian 290
 Olesen, Christen (Olufsen) 120
 Olesen, Emil 359
 Olesen, Harald Severin 250
 Olesen, Karen 135, **244**
 Olesen, Maren 286
 Olesen, Petra Margit 261
 Olesen, Svend **243**, 261, 321
 Olrom, Bartholomæus Christian 49
 Olsen, 352
 Olsen, Anders Peter 150
 Olsen, Christian Richard Skovmark 355
 Olsen, Eva **265**, 316, 335, 360
 Olsen, Finn Bjerregaard 303
 Olsen, Hans Christian **16**, 18, 27, 234
 Olsen, Harald Vilhelm Ferdinand 181
 Olsen, Inger 152
 Olsen, Jette Koføed 336, **346**
 Olsen, Lars Valdemar 85
 Olsen, Magne Skovmark 355
 Olsen, Margrethe 143
 Olsen, Per Togo 268, **346**
 Ortmann, Conradine Mule 169
 Ottesen, Fru 78

Ottesen, Jenny 319
Ottesen, Petra Adamine 91

P

Paap, Johan Christopher 290
Pagh, Erling Lund 63
Pagh, Charlotte 317
Palle, Viggo Hansen **39**, 191
Pallisgaard, Anni Esta Tove Buch 329, 346, 359, **362**, 368
Pallisgaard, Knud Erik 63, 324, 343, **359**, 362
Paludan, Otto Frederik 35
Peder, 14
Pedersen, Andreas Emanuel 72, **73**
Pedersen, Anna Elisabeth Hohwü 254
Pedersen, Anne Mette 313
Pedersen, Annemette Agervig 345, **362**
Pedersen, Birthe Grøn 268, **327**
Pedersen, Bjarne Friis 313, **326**
Pedersen, Bror Würden 190, **367**
Pedersen, Børge Egelund 254
Pedersen, Carl Christian Kingo 50, **54**
Pedersen, Dagny Nikoline Marie 144, **340**
Pedersen, Else Marie 335
Pedersen, Esben Haldgaard 200
Pedersen, Gertrud Kjerstine **52**, 54
Pedersen, Gorm Alfred **345**, 362
Pedersen, Hanne Bodeline 169
Pedersen, Jørgen 49
Pedersen, Jørgen 78
Pedersen, Knud Jørgen 279
Pedersen, Lilian Skovlunn 343
Pedersen, Lotte Molbeck 347
Pedersen, Marie 43
Pedersen, Martha 30
Pedersen, Meta Henriette 24
Pedersen, Niels Peder 199
Pedersen, Ole 276, **347**, 363
Pedersen, Oluf 118, **119**
Pedersen, Peder 67
Pedersen, Peder 169
Pedersen, Peder Hansen **68**, 85
Pedersen, Peder Markvard 139
Pedersen, Preben 274
Pedersen, Rasmus 79
Pedersen, Rasmus 147
Pedersen, Rasmus 183
Pedersen, Ruth 109
Pedersen, Søren **115**
Pedersen, Søren 296
Pedersen, Tage 105, 110, **342**
Pedersen, Vagn Kjellberg 304
Peitersen, Anders 105
Petersen, Anders Andreas **315**, 316
Petersen, Anders Sandøe Ørsted 229
Petersen, Anna 30
Petersen, Anna Elisabeth 286
Petersen, Anna Marie Caroline 51, 53, 317, **318**
Petersen, Anne Margrethe 63
Petersen, Axel 239
Petersen, Bernt Jensen 254
Petersen, Birgit Diemer 185
Petersen, Birthe 176
Petersen, Bodil 8
Petersen, Christian Albertus Beyer 121
Petersen, Dagny Nikoline Marie 144
Petersen, Ebba Kathrine 341
Petersen, Elna 165, **359**
Petersen, Esther Ingomar 191
Petersen, Gertrud 30
Petersen, Gustav 28, **189**
Petersen, Hans Marselius 106
Petersen, Hans 200
Petersen, Hans Christian 18, **27**, 173, 189
Petersen, Hans Larsen **51**, 318
Petersen, Hans Peter 35, **93**
Petersen, Herluf Ravn 199
Petersen, Inge Møller 191
Petersen, Joh. Frederik 147
Petersen, Johan Hermann 281
Petersen, Jytte 313
Petersen, Jørgen Horsbøl 175
Petersen, Kirsten Elisabeth 272, **336**
Petersen, Lone Nordal 191, **308**
Petersen, Niels 18
Petersen, Niels 107
Petersen, Niels Trygve 336, **362**
Petersen, Olga Marie 283
Petersen, Peter 168
Petersen, Peter Laurits 319
Petersen, Petra Valborg 253
Petersen, Poul Viktor 261
Petersen, Preben Ingemann 362, **369**
Petersen, Reinhardt Arthur Svend Julius 29
Petersen, Ruth Hoffmann 315, **316**
Petersen, Signe **144**, 155
Petersen, Tommy Lundshøj 344
Petersen, Villads 168
Philipsen, Anders Jensen 26, 162
Philipsen, Jens 26
Philipsen, Jens 162
Piil, Jørgen Mortensen 97, **157**
Pilegaard, Hans 328, **335**
Pilegaard, Jonna **327**, 335
Pilegaard, Kirsten 100, 117, **335**
Ploug, Marie Louise Brandt 253
Pløger, Karen 349
Poulsen, Andreas **84**, 91

Poulsen, Carl Christian **165**, 168, 354
Poulsen, Gitte Steen 328
Poulsen, Hans 85, 90
Poulsen, Ingerlise 168
Poulsen, Jacob 156
Poulsen, Josef Vilhelm 254
Prenslev, Ulla 274
Printz, Anni 305
Printz, Poul Birger 305
Prip, Ejnar 283

Q

Quist, frk. 43

R

Rahbek, Kurt **343**, 361
Rahbek, Ulla 343, **361**
Ramsing, Per 296
Rasch, Christen Christensen **213**, 214, 215,
216, 217
Rasch, Hans Christensen 178
Rasch, Hans Hansen 178
Rasch, Johannes Hansen 12, 56, **57**, 61
Rask, Madam 292
Rasmussen, Adolf Theodor 107
Rasmussen, Agnes 77
Rasmussen, Agnethe 256
Rasmussen, Anders Madsen 85, **91**, 174
Rasmussen, Asta Holm 53, **315**
Rasmussen, Augusta Wilhelmine Cathrine
238
Rasmussen, Bent Nytoft 256
Rasmussen, Christian 209
Rasmussen, Christine 155
Rasmussen, Dines Christian **131**, 187
Rasmussen, Edvard 201
Rasmussen, Ejnar **105**, 322
Rasmussen, Elna Mølgaard 256
Rasmussen, Else Marie Trige 258
Rasmussen, Emil 285
Rasmussen, Frida 123
Rasmussen, Gerda Rensborg 253
Rasmussen, Hans 169
Rasmussen, Hans Christian **105**, 321
Rasmussen, Hans Jørgen 41
Rasmussen, Inge Kirkebæk 270, **331**
Rasmussen, Jakob **69**, 199
Rasmussen, Johan Ludvig 162
Rasmussen, Johanne 322
Rasmussen, Johannes 148
Rasmussen, Johannes Martin **108**, 155
Rasmussen, Johannes Peter 304
Rasmussen, Jørgen Ludvig 142, 163
Rasmussen, Karen 144
Rasmussen, Kirsten 326

Rasmussen, Kristian 192
Rasmussen, Marcus Volder 287
Rasmussen, Maren 144
Rasmussen, Marianne 78
Rasmussen, Martha 78
Rasmussen, Mathias **147**, 154
Rasmussen, Niels 88
Rasmussen, Niels 255
Rasmussen, Niels Gunnar Andreas 87
Rasmussen, Ole 59
Rasmussen, Per Henrik Stisen 273
Rasmussen, Peter Krogh 307
Rasmussen, Poul Sten 300, **307**
Rasmussen, Rasmus Jørgen 87
Rasmussen, Raymond Jørgen 253
Rasmussen, Signe 293
Rasmussen, Sigrid **109**, 123, 155
Rasmussen, Simon Holm 53, **315**
Rasmussen, Svend Erik Schjælde 259
Rasmussen, Svend Ingemann 175
Rasmussen, Svend Urban Krogh 123
Rasmussen, Victor 175, **353**
Rasmussen, Viggo **100**, 200
Rasmussen, Werner Bruun 37, **60**, 63
Rasmussen, Åse Knude 300
Ravn, Hans Jørgen Grünewald 273
Ravn, Niels 271
Ravn, Niels Nielsen 222, 224, **230**
Reehof, Anna Marie Caroline 51, 53, 317,
318
Rinder, Mads Christian Sørensen 238
Ringgård, Niels 36
Ringsted, Hanne Skovgaard 298
Ringsted, Poul Ole 298
Roe, Tage 109
Rosenstand, Olga 237
Rueløkke, Johannes Marius 245, **246**
Ruthner, Dorte 273
Ruthner, Erik 139, 148, 273, **339**, 345, 354
Ruthner, Kristian Marius 180
Ruthner, Tove 273, 339, **345**
Røge, Eva Fiedler 271
Rømer, Ebbe Davitzen 267, **331**
Rønje, Bente 110, **117**
Rønje, Grete Læssøe 268
Rønje, Karl Georg 110
Rønnov-Jessen, Viggo 221, 222, **230**
Røse, Vilhelm Carl Christian 239, 285, **318**
Røse, Thyra **238**, 283
Røssel, Karen Emilie 251

S

Sabroe, Lilla Caroline Henriette 320
Sandager, Albert Nielsen Kristensen 167
Sandager, Anne Christensen 92, **334**

Sandager, Ellen Kristensen 251
 Sandahl, Jeppe **154**, 192
 Sander, Eivind Carl Thorvald 190
 Sandfeld, Christian 74
 Sandfeld, Ruth 74
 Schalkam, Hans Mogensen 26
 Scharling, Else 78
 Schiersted, Christian 86
 Schiødte, Mogens 43
 Schiøtte, Peder Hansen 17
 Schjerbeck, Jens Christian 232
 Schlichting, Adolf Frederik 58, **59**, 62
 Schmidt, Christian **80**, 142, 180
 Schmidt, Jacob Petersen 233
 Schmidt, Jens Peter 140, 141, **142**, 180
 Schmidt, Lis Holstein 269
 Schmidt, Peter Vilhelm Jensen 35, 38, **39**
 Schmidt-Phieseldeck, Thora Juliane
 Charlotte 320
 Schumacher, Rasmus 141
 Sejr, Gunner 36, **245**
 Sidenius 143
 Simonsen, Dagmar 191
 Simonsen, Ellen Sophie 358, **360**
 Simonsen, Marie 311
 Simonsen, Aage Peter **358**, 360
 Skalbjer, Johanne 140
 Skalkendrup, Christen Jensen 205
 Skallebæk, Ellen 306
 Skarvø, Ola Tim 300
 Skerninge, Herluf 155
 Skibsted, Arne 62
 Skjerne, Agda 260, **341**, 355
 Skjoldager, Christian Frederik 19
 Skovbakke, Preben 356
 Skræder, Jacob 13
 Skyum, Ole 349
 Skaarup, Erling Johannes 308
 Sloth, Jane Ellehuus 70
 Smith 26
 Smith, Johannes Georg 219, 220, **235**
 Sneftrup, Dines 73
 Sneftrup, Thora 74
 Spangsvig, Lilian 265
 Spangtoft, Bente 335
 Spillelose, Sigrid Nielsen 152
 Spodsbjerg, Anders Pedersen 195, **197**
 Spurte, Mogens Hansen 79, **212**
 Spurte, Rasmus Mogensen 212, 213
 Steen, Jochum 30
 Steen, Karen Lisbeth Højen **274**, 301
 Steensen, Annette 314
 Stellhoff, Justus 235
 Stenbæk, Kristian Rasmussen 192
 Stenbæk, Niels Madsen Rasmussen 192, **193**
 Stenderup, Thomas Andersen 322
 Stensig 352
 Stockman, Christiane 292
 Stokholm, Anne Petræa Hansine 239
 Stokholm, Kirstine 149
 Stolpe, Christian Frederik 130
 Strandhauge, Jørgen 110, 190, **367**
 Storm, Johan Jørgen Fr. 115
 Strøm, Nikolaj Faber 168
 Stub, Christian **96**, **97**
 Stub, Lauridz (Lars) 88
 Stub, Thomas Kingo 91
 Stæhr, Christian Nicolai 134
 Stæhr, Niels Frantzen 89
 Stæhr, N. P. 223
 Sund, Carl Brunander Andersen 175
 Sundstrup, Jørgen 262
 Sundstrup, Mette Banke 262
 Sundvang, Ulla Fuglsang 273
 Svane (Toldbetjent) 290
 Svane, Axel Johan **251**, 331
 Svane, Christa Marie Heelsberg 201, 251,
 331
 Swabe, Simon Christiansen 171
 Svendsen, Meta 155
 Svendsen, Vasili Julius Emil 286
 Sæderup, Anna Inga 347, 364, **368**
 Søgaard, Gerda 320
 Søgaard, Niels Peter 13, 17
 Søgaard, Rasmus Hansen 90
 Sølling, Anders Sørensen 212
 Sølling, Hans Adolph 228
 Sølling, Henrietta Anthonia Winther 289
 Søndergaard, Anders Kristian Peter 257
 Søndergaard, Ingelise **265**, 343
 Søndergaard, Margrethe Estrup 257
 Sørensen, Anna Hedvig Bønlokke 255
 Sørensen, Astrid Laura 69, 135, **340**
 Sørensen, Britta Vinther 362
 Sørensen, Christa Marie Heelsberg 201, 251,
 331
 Sørensen, Frands 62
 Sørensen, Holger Eigil 252
 Sørensen, Jan Heiberg 269
 Sørensen, Jesper Haugaard 275
 Sørensen, Jørgen Lunde 70
 Sørensen, Karen Møller 176
 Sørensen, Lene Anni **344**, 345
 Sørensen, M. Frk. 91
 Sørensen, Ole Højgaard 343
 Sørensen, Per Juel 344
 Sørensen, Pia Majbrith Grünwald 270
 Sørensen, Poul Møller 176
 Sørensen, Signe Staunskær 109
 Sørensen, Sophie Amalie 144

Sørensen, Svend Sigurd 255
Sørensen, Valborg 298, 304

T

Tarp, Jacob Christian Jørgensen 237
Tarpsgård, Jensine 155
Teglbjerg, Jens Christian 243
Thaysen, Hans Christian Larsen 279
Therkelsen, Grethe Aasted 361
Therkelsen, Jørgen Aagaard 361
Thomsen, 39
Thomsen, Birger Gadeberg 312
Thomsen, Ebbe Nis 62, 90
Thomsen, frk. 42
Thomsen, Jørgen Peter 91, 104, 168
Thomsen, Laurits Schau 35, 36
Thomsen, Marius Vilhelm 247
Thomsen, Mathilde Christensen 292
Thomsen, Nicoline Christine 18
Thomsen, Peter Emil Ferdinand 35, 39, 40, 85
Thomsen, Rasmus Mendrup 11, 15
Thor, Karen Dorthe 86
Thor, Rasmus 21, 81, 86, 137
Thrane, Hans Jørgensen 183
Thygesen, Ludvig Christian Johannes
Ludvigsen 228
Thygesen, Kathrine Sofie 160
Thaanum, Jens Graver 219, 234, 238
Tjustrup, Inger 267
Toft, Benna 368
Toft, Hans Hansen 174
Tofte, Hans Kristian 179, 181
Toldbod, Susanne 332
Toudal, Lars Kristian 257
Tranekier, Hans Rasmussen 45
Traun, Helge 327, 334
Trolle-Christensen, Gudrun Juul Holst 260
Truschewsky, Johan Abraham 42
Trødni a', Leivur Heini 78, 301
Tschenka, Sophie 144
Tuxen, Kirsten 312

U

Ulvbjerg, Elna Mathilde Hansen 155
Unger, Erich Christian 55
Unnerup, Karen Helene 252, 304, 354
Ursin, Lorentze 281

V

Vedel, Kristen Hansen 72
Vedsmand, N. 29
Vester, Bente 273
Vestergård, Hans Christian Ammentorp 36
Vestergaard-Jensen, Karen Eller 264

Vestergaard-Jensen, Kristian 266
Vidkjær, Gerd Haugaard 312, 313
Vidkjær, Henning Hjort 312, 313
Vig-Petersen, Hans Vilhelm 244
Vig-Petersen, Rasmine Cathrine Poulsen 245
Vilhelm, Preben 185
Vindeballe 92
Vinstrup, Vibeke 349
Visby, Solveig Raffaella 308, 314
Vognsen, Anna 240, 286
Vognsen, Marie Louise 284
Voigt-Petersen, Karen 76
Volckersen, Abraham 54
Volckersen, Henrik 97
Vosegaard, Kirsten Nielsen 10
Værge, Alfred 200
Wagner, Caroline Georgine Emilie 55
Wedel, 194
Weeke, Carsten 314
Weile, Gustav 286
Weimann, Petra Marie Sofie 42
Weng, Agnes Inger 100
Wengel, C. 30
Weiss-Jensen, Louis 355
Wessel, Eilert 193
Westh, Ejner 36
Wichmand, Christian 186, 187
Wichmand, Hans Christian 284
Wildenvadt 292
Willer, Kirsten 330
Willer, Poul 330
Wind, Margit 270
Winding, Søren Christian 291
Winnecke, 97
Winther, Jacob Rasmussen 16, 62, 68, 138
Winther, Peder Jørgen 68
Winther, Peter Laurits 16, 99
Winther-Sørensen, Ulla 349
With, Birgit 361, 361
With, Carl Henrik 55
With, Jesper 359, 361
With, Johannes Benjamin 18
Witt, Ove Eduard Bøge 324
Wolsing, Jacob 98, 193
Wolder 173
Worm, Andreas 351
Worm, Conradine Sophie 55
Wormsløv, Jens Poulsen 98
Wraamarch-Christensen, Eleonore 286
Wædscher, Christian 172, 187
Würtz, Kirsten 70, 331

Y

Ylander, Gunnar 109

Z

Zillsdorff, Severin Husted 241

Ø

Ørbeck, Hans Peter 157

Ørbeck, Christen Hansen 103, 157

Ørsted, Sophus Vilhelm 229

Østerbye, Birgit Irene 267

Østerbye, Finn Due 226, 231

Østergaard, Anna Johanne 135

Østergaard, Christian 154

Østergaard, Hanne 77

Østergaard, Hansine Oline 91, 92

Å

Aagaard, Jørgen Scheel 30

Aamand, Viggo 19, 23, 168

Trykte eller duplikerede kilder

- Fortegnelse over de 298 Examinander og 80 Examinandinder, der i Aaret 1883 have indstillet sig til Skolelærer- og Skolelærerindeexamen i Kjøbenhavn, Odense og Aarhus. Kbhv. 1883.
- Fortegnelse over de 192 Eksaminander og 83 Examinandinder, der i Sommeren 1901 bestode Prøven for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen.
- Fortegnelse over de 242 Eksaminander og 148 Examinandinder, der i Sommeren 1906 bestode Prøven for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen. Kbhv. 1906.
- O. Dankier: Geistlig Stat. København 1900.
- S. V. Wiberg: Bidrag til en almindelig dansk Præstehistorie. 1–4. Odense 1870–1879.
- Dansk Kirkestat. Bd. 2. 1934.
- Kraks Blaa Bog 1935 og 1952.
- Dansk Skole-Stat. 1–4. 1933–34.
- Diverse seminariestater.
- Ejnar Poulsen: Viborg Amts degne- og skolehistorie. 1957.
- Ejnar Poulsen: Hardsyssels Degnehistorie. 1–2. 1931–1934.
- Kirkelig håndbog/Teologisk stat. Diverse udgaver.
- Danmarks Adels Aarvog. 1912.
- Biografiske Oplysninger angaaende Den Polytekniske Lærestalts Kandidater 1829–1929. København 1929.
- A. Falk-Jensen og H. Hjorth-Nielsen: Candidati og Examinati juris 1954 ff.
- Organist- og Kantorembederne. 1. Udg. 1906.
- Børge L. Barløse: Lærerstanden i Sydslesvig til 1864. 1981.
- Lærerne og Samfundet. 1–4. 1913–14.
- H. H. Mangor og A. Petersen. Skolestatistik 1877. Samt flg. udgaver.
- Danmarks Folkeskole. 1910, 1924, 1933.
- Erslews Forfatterlexikon. 1843 ff.
- Friis-Petersens fortegnelser over dimittender.
- Hundrup: Biographiske Efterretninger om de fra Slagelse lærde Skole til Universitetet dimitterede Disciple. 1862.
- Alfred Larsen: Lolland Falsters Degne.
- Dansk skønlitterært forfatterleksikon. 1959–1964.
- Dansk biografisk Leksikon. Diverse udgaver.
- Magister-Statens. 1926.
- Folkeskolens Lærerspersonale med Anciennitet til Løntillæg i 1. Halvaar 1901.
- Johs. Madsen: Dansk Portrætgalleri – Danmarks Kirker. 1908.
- Jacob Madsens Visitatsbog.
- Beretning om det Kjøbenhavnske Borger- og Almue-Skolevæzens Tilstand. 1886 og 1890.
- Beretning om de særligt stillede kommunale og de private Realskoler. Skoleårene 1885–1903.
- Meddelelser angaaende de lærde Skoler med dertil hørende Realundervisning i Kongeriget Danmark for Skoleaaret 1896–97.
- Meddelelser om de højere Almenskoler i Danmark. Skoleaarene 1915–21.
- H. Hagerup: Forlags- og Kommissionsskrifter 1852–1927. Kbhv. 1927.
- Meddelelser om Tranekjær Realskole ved N. S. Gjerløff, Cand. theol. Skolens Bestyrer. Rudkjøbing 1898.

Indbydelsesskrift til Afgang- og Aarsprøven ved Rudkjøbing Realskole. Skoleefterretninger 1897–1913.

Rudkjøbing Kommuneskoles Årsskrifter 1897–1965.

Årsskrift for Humble Kost- og Realskole 1965–1969.

Bøstrup skoles 25 års jubilæum 1985.

E. Degn Nielsen: Fra friskole til efterskole. Humble Real/Efterskole. 1986.

Erik Bruntse: Kadebølle Friskole 1877–1977. 1977.

Henrik Gade: Skolerne i Longelse-Fuglsbølle.

Langelands Avis. 1850 ff.

Langelands Folkeblad. 1905 ff.

Langelands Tidende 1868–1899.

Ølandenes Dagblad 1880–1927.

»Folkeskolen«.

»Bavnen«. (Friskolernes tidsskrift.)

Kolding Folkeblad 17/5 1932.

Kolding Avis 1/11 1924.

Sønderjysk Månedsskrift, nr. 6. 1984.

Organistbladet. Nr. 11, 1984.

Randers kommunale Skolevæsen gennem 25 Aar 1913–1938.

Jubilæumsskrift for Vejle kommunale Mellem- og Realskole for Drengene 1875–1925.

M. Eriksen: Rises Skole- og Degnehistorie. Hist. Aarskr. Svendb. Amt. 1931.

J. Bering: Beskrivelse af Landsbyskolernes offentlige Lærerembeder. 1859.

Hanssen og Jørgensen: Beskrivelse over Skolelærerembederne i Fyns Stift 1851.

Tidsskrift for Almueskolevæsenet. 1834–1839.

Medlemsblad for Strynø Klub. 1931.

Th. Hansen: Strynø Historie. 1924.

Jørgen Elsøe Jensen: Historiske huse og gårde på Strynø.

L. Bøttiger: Vesterskjerninge-Ulbølle og Omegn. 1924.

Chr. Kiilsgaard og Jens Møllerup: Rudkjøbing. Topografi og Bystyre. Bd. 4. 1975.

Chr. Kiilsgaard: Rudkjøbing. Topografi og Bystyre. Bd. 2 og 3.

Chr. Kiilsgaard: Rudkjøbing Havns Historie. 1947.

Vilhelm Lütken: Bidrag til Langelands Historie. 1909–10.

Thorv. Hansen og Henrik Ussing: Mellem sydfynske Sunde. 1934.

H. M. Henriksen: Ryslinge Sogns Historie. 1955.

Harald Kier: Langelands Sognes Personalhistorie og Stedsbeskrivelse. Kronikker i Langelands Avis 1924–25.

J. C. A. Carlsen-Skiødt: Haarby Sogn. Hist. Samf. Odense-Assens Amter 1926–30.

J. C. A. Carlsen-Skiødt: Sønderby Sogn. Hist. Samf. Odense-Assens Amter 1931–36.

P. Rasmussen: Oplysninger betræffende Rudkjøbing. 1849.

Karl Elnegaard: Fra den gamle by + Magleby minder. Ved Sv. Indra. 1971. Dupl.

Karl Elnegaard: Magleby Nor. Historisk Aarskrift for Svendb. Amt 1912.

Friskolen gennem hundrede aar. Red. A. Ankerstrøm. 1–3. 1946–49.

En landsbyskoles historie. Kølstrup skole. 1988. Dupl.

P. C. B. Bondesen: En af de 15 Bøller. Sv. Amt. 1909.

P. C. Bondesen: Fra Ristinge Overdrev. 1917.

P. C. Bondesen: Fredløs. 1911.

P. C. Bondesen: Degnekaar. 1896.

P. C. Bondesen: Op og ned. Et Blad af en Slægts Historie. Historisk Aarskrift for Svendborg Amt. 1908.

Rudkjøbing 700 år. Blade af byens historie. 1987.

Fyens Stifts patriotiske Selskab. Festskrift 1959.

Skrøbelev Sognebogssamling. Katalog. 1948.

Festskrift til Roar Skovmand. 1978.

Stenografiens Historie. 1927. Af Sam. Jerris.

De kgl. danske Ridderordener og Medailler. Diverse udgaver.
 Lars Frederiksen: Friskolebevægelsen i 1852 ... 1885.
 Karen Møller Hansen: »Dette kristelige Værk«. Landsbyskolen på Langeland omkring forordningen af 25.1.1739. Dupl. i få ekspl.
 A. C. L. Heiberg: Thomas Kingo. 1852.
 K. A. Lange: Den danske Friskole. 1–2. 1933.
 Oluf Balslev: Degnestol og skolebænk. (Stenløse-Fangel.) 1962.
 Georg Hansen: Degnen. 1944.
 Hans de Hofman: Samlinger af publike og private Stiftelser, Foundationer og Gavebreve. Bd. 4. 1760.
 A. Pontoppidan Thyssen: Vækkelsernes frembrud i Danmark. Bd. 3, 2. del. 1964.
 Steffen Jørgensen: Efterretninger om Rudkiøbing Kjøbstæds nuværende Tilstand. 1796.
 K. Bang Mikkelsen: Degne og skoleholdere samt kateketer, klokkere og organister i Fyns stift indtil 1814. 1977. Dupl.
 Albert Leth og G. L. Vad: Meddelelser om Dimittender fra Herlufsholm. Bd. 1. 1875.
 Gustav Ludvig Wad: Indberetninger om Kjøbstæderne. Fra Fyens Fortid. Bd. 4. 1924.
 G. Fr. Aug. Graae: Gamle Minder. Personalhistorisk Tidsskrift 1901.
 Adam Oehlschläger: Langelands-Reise i Sommeren 1804. 1805 og senere udgaver.
 Adam Oehlschläger: Fyensreisen. 1835.
 Adam Oehlschläger: Fyensrejsen. Ved Mogens Brøndsted 1969.
 L. P. Poulsen: En gammel Skolemænds Erindringer. 1940.
 P. Rasmussen: Et Par Blade af mit Liv og Levnet. 2. Udg. 1907.
 Helmer Fogedgaard: Sådan er jeg. Rudk. 1977.
 Nini Leth Jensens erindringer. Dupl.
 Jørgen Lassen: Erindringer fra det gamle Humble. Dupl. efter manus.
 Niels Dinesen Jensen: Erindringer. Udgivet. Dupl.
 Carl Elmer: En gammel Mejeribestyrers Erindringer. 1948.
 H. I. Hansen Vestergaards erindringer. Dupl.
 Klaus Berntsen: Erindringer. Bd. 1. 1921.
 Harald Kier: Erindringer om Slægten Bondesen. Årsskrift for Svendborg Amt. 1929–30.
 Sybille Reventlow: Musik på Fyn... 1770–1850. 1983.
 S. Jørgensen: Ambrosius Stub og hans Slægt. »Museum« 1893.
 Chr. Stub: Anhang til Ambrosii Stubs poetiske Tanker. Odense 1772.
 Fr. Graae: Historien om Jes Jessen og Brandterne paa Langeland. 1928.
 S. O. Fasting: Slægten Wilhjelm. 1916 + 2. udg. v. E. Wilhjelm 1973.
 Knud Jølvær: Stamtavle over Familien Copmann. Efterkommere af Cathrine Copmann og Poul Svendsen. 1955.
 Th. Hauch-Fausbøll: Haandbog over den ikke naturaliserede Adel. 1917.
 C. Klæsøe: Slægten Klæsøe v. Svend Klæsøe. 1986. Dupl.
 C. Klæsøe og Svend Klæsøe: Slægten Jørgensen fra »Kohavegaard«. 1986.
 W. E. Kruhøffer: Familien Kruhøffer. 1904.
 Thorkild Baumgarten: Stamtavle over Familierne Faurshou og Steenild. 1907.
 Hov og Stoense sogne ved en lokalhistorisk studiekreds 1984–1985. Dupl.
 Tullebølle sogn. Bind 2. Udarbejdet af en lokalhistorisk studiekreds 1986–1987. Dupl.
 I. A. Hansen: Mit Livs Historie og Gerning. 1875.
 Palle L. Boesgaard: Boesgaard-slægter. 1979.
 C. Nyrop: Slægten Nyrop. 2. udgave. 1908.
 N. M. R. Stenbæk: Optegnelser om Stenbæk-Slægten. 1915.
 E. V. Søgaard-Larsen: Vor langelske Slægt. 1956.
 Kate Sølling: Langelands tilknytning til slægten Sølling. 1983. Dupl.
 Dagligliv i Danmark i det syttende og attende århundrede. Red. af Axel Steensberg. 1969.
 Grundtvigske Hjem i det 19. Aarhundrede. Bd. 2. 1930.
 Ole Nederland: Rudkøbing borgere og deres selvangivelser 1704-05. Fynske Årbøger 1982.

Utrykte kilder

Personlige oplysninger fra størstedelen af de nulevende lærere.

Oplysninger fra fhv. skoleinspektør Laurits Gotfredsen, Gentofte.

Oplysninger fra frøken Laura Nielsen, Tranekær.

Oplysninger fra fru Kathe Sølling Thagesen, København.

Oplysninger fra diverse folkeregistre.

Kordegns arkiv:

Embedsbog for Chordeg og 2.den Lærer ved Borgerskolen i Rudkjøbing 1812–1877.

Kordegneprotokol 1877–1928.

Rådhusarkivet:

Pakke med byrådssager 1924.

Kirkegårdsgraverens arkiv:

Rudkjøbing kirkegårdsprotokol.

Rudkjøbing kommuneskoles arkiv:

Kartotek over lærere.

Københavns skolevæsens arkiv:

Afskedsprotokol for Københavns skolevæsen.

Rudkjøbing byhistoriske Arkiv:

P. C. B. Bondesen. Slægten Mogensen.

P. Bondesen: Slægtebog for Peter Andresen, og

Peter Bondesen. Man. 1881.

Lærerkredsens forhandlingsprotokol 1839 f.f.

Protokol med personalhistoriske oplysninger om lærerne ved Rudkjøbing kommuneskole 1871–1955.

Forhandlingsprotokol for det langelandske Læseselskab 1837– 1914.

Journal for Rudkjøbing Fattigskole 1820.

Chr. Kiilsgaards optegnelser om skoleforhold i Rudkjøbing.

Protokol med opgørelser over lærernes forsømmelser 1900–1913.

Efterretninger om Rudkjøbing offentlige Skolevæsen 1886–1911.

Rigsarkivet:

Pakke mrk. »Danske Kanc. Indberetninger og Svar paa Cirkulærer 1783, 20 Dec. F. 43«.

Her findes som nr. 9 en indberetning fra Rudkjøbing om byens skolevæsen.

Landsarkivet for Fyn:

Rudkjøbing kommunes arkiv: Diverse Skolesager 1723–1863.

Rudkjøbing Købstads Skøde- og Panteprotokoller.

Diverse skifteprotokoller.

Tranekær private Realskoles Regnskabsbog 1896–1908.

Præstearkiver. Kirkebøger.

Provstearkiv. Visitatser.

Skolesager.

Skifteprotokoller.

Indberetninger.

Bispearkivet. Visitatser.

Indberetninger.

Godsarkiv Langeland. Kirker.

Skoler.

Kommunale arkiver. Skolekommissioner.

Embedsbøger.